

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**TÜRK EDEBİYATINDA HZ. HATİCE
VE
MANZÛME-İ HAZRET-İ HADİCETÜ'L-KÜBRÂ
(ROL-MODEL OLARAK HZ.HATİCE)**

**ADİL SOYCAN
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Danışman
Doç. Dr. Gökhan ÖLKER**

Konya – 2018

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü	 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
---	---	---

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Adil SOYCAN
	Numarası	148308041002
	Ana Bilim Dalı	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tezin Adı	Türk Edebiyatında Hz. Hatice ve Manzume-i Hz. Hadicetü'l-Kübra (Rol-Model Olarak Hz. Hatice)

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

12.07.2018
 Öğrencinin
 Adı Soyadı İmzası
 Adil SOYCAN

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü	 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
---	---	---

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Adil SOYCAN
	Numarası	148308041002
	Ana Bilim Dalı	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Gökhan ÖLKER
	Tezin Adı	Türk Edebiyatında Hz. Hatice ve Manzume-i Hz. Hadicetü'l-Kübra (Rol-Model Olarak Hz. Hatice)

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “Türk Edebiyatında Hz. Hatice ve Manzume-i Hz. Hadicetü'l-Kübra (Rol-Model Olarak Hz. Hatice)” başlıklı bu çalışma 12/07/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Ünvanı Adı Soyadı	İmza
Danışman	Doç. Dr. Gökhan ÖLKER	
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK	
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Perihan ÖLKER (Yedek)	

ÖN SÖZ

Anadolu coğrafyasının “Türkleşmesi, İslamlaşması ve muasırlaşması”nda şüphesiz Türk-İslam edebiyatının çok önemli bir etkisi vardır. İslam’ın yayılması, yahut İslami yaşam biçiminin Türkler arasında kabullenilmesi aşamasında da Türk-İslam edebiyatı eserlerinin tesiri tartışma götürmez bir gerçektir.

İslam’ı algılama ve yaşama biçimi bakımından isimlendirilen Türk-İslam edebiyatında, İslam dininin öğretilerini ve İslam tarihini zihinlere kazandırmak amacıyla birçok eser verilmiştir. Hz. Muhammed’in hayatı, ailesi, söz ve davranışları, onun ashabı ve onların hayatları, bu dönemde en çok işlenen konulardır.

Türk-İslam edebiyatının farklı dönemleri ve gelişim aşamaları olmuştur. Batı Türkçesi’nin ilk evresi ve bir kolu olarak gelişen Eski Anadolu Türkçesinin; söz varlığı ve imla kalıplarının bir düzene oturmaması, özellikle yazı dilinde kullanılan kelimelerin büyük bir çoğunluğunun Arapça ve Farsça kökenli olması en belirgin özellikleridir.

Hz. Muhammed’e inanıp övgüsüne mazhar olan, daha onu görmeden sevip aşık olmuş ilk eşi Hz. Hatice, şüphesiz ki İslam tarihi açısından önemli bir kişidir. Anadolu sahasında, ilk dönemlerden günümüze kadar gelen süreçte gerek müstakil olarak gerekse Hz. Muhammed’in hayatının veya ailesinin anlatıldığı eserlerde “Tahire”, “Tacire”, “Sadıka”, “Mü’minlerin Annesi” gibi sıfatlarla yer almış; hemen her dönemde ve farklı bölgelerde ismi çocuklara verilerek yaşatılmıştır.

Üzerinde inceleme yaptığımız yazma eserin ne zaman ve kim tarafından yazıldığını tespit edemedik. Ancak eserin dil özelliklerine bakıldığında, Eski Anadolu Türkçesi’nin sonu Osmanlı Türkçesi’nin başı gibi bir tarih verebiliriz.

Manzûme-i Hazret-i Hadîcetü'l-Kübra ismini taşıyan bu eserin tamamı manzum olarak kaleme alınmıştır. Eserin yazılış amacı; Hz. Muhammed'in hayatını halka anlatmak, bu sebeple kıyamet gününde onun şefaatine erişmek olduğu eserin giriş kısmında ve anlatılan kıssaların sonunda söylenmiştir. Araştırmalarımız sonucunda yazmanın başka nüshasını bulamadık. İncelediğimiz eser ise Ankara Milli Kütüphane'de olup 1788 dvd numarası ve 06 Mil YZ A 8902 kodu ile kayıtlıdır.

Çalışmamızın I. bölümü olan Giriş'te Hz. Hatice hakkında kısa bilgi verilmiş, edebiyatımızda Hz. Hatice ile ilgili yapılan çalışmalar ve yazılan kitaplar tanıtılmıştır. II. bölümde; yazma eserin dil ve üslubu, şekil ve muhteva özellikleri özerinde durulmuştur. Yine bu bölümde incelenen eserin çeviriyazılı metni verilmiştir.

III. bölüm inceleme bölümüdür. Bu bölümde Hz. Hatice'nin, eserde aktarılan fiziki ve rûhî tasviri incelenmiş, eserdeki Türk-İslam kültürü için kadının yeri ve önemi bakımından "Rol-Model" oluşu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

IV. bölümde ekler dizini bulunmaktadır. Tamamı 91 varak olan yazma eserin, dil özelliklerini göstermek için 50 varağının yeterli olacağı düşünülmüş, ekler dizini eserin ilk 50 varağı için yapılmıştır. Ekler dizininde önce yapım ekleri, sonra çekim ekleri alfabetik sıralı olarak verilmiştir. Daha sonra yapılacak araştırmaların sağlıklı sonuç vermesi için eserin sonunda tıpkıbasımı verilmiştir.

Çalışmada eserin özgünlüğüne bağlı kalınmış, imla ve noktalmasına müdahale edilmemiştir. Tesbit edilen imla hataları, ayet, hadisler ve gerekli açıklamalar dipnot ile gösterilmiştir. Eserde okunamayan bölümler (...) ile verilmiş olup, ses ya da hece bakımından tamamladığımız bölümler ise [] içerisinde aktarılmıştır.

Çeşitli aşamalarda görüşlerine başvurduğum, bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım Arş. Gör. Esat SABIRLI'ya, Öğr. Gör. Ali KARAGÖZ'e ve zor zamanlarda sabırla beni teşvik edip yanımda duran değerli eşim Ayşegül SOYCAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmanın ortaya çıkması aşamasında bilgi ve tecrübesiyle bizi yönlendiren, kıymetli zamanını ayırıp bizden hiçbir yardımı esirgemeyen değerli danışman hocam Doç. Dr. Gökhan ÖLKER'e teşekkürlerimi arz ederim.

Adil SOYCAN

ÖZET

Divan edebiyatında Siyer-i Nebi, Sîretü'n-Nebi, Mevlüt, Muhammediye gibi isimlerle yazılan ve Hz. Muhammed'in hayatının anlatıldığı hikayeler genellikle mesnevî nazım şekli ile yazılmıştır. Bizim incelediğimiz eser de, Manzume-i Hz. Haticetü'l-Kübra başlığını taşısa da Hz. Muhammed (sav)'in siyerini anlatırken bazı kıssalarda onun ilk eşi ve kendisine ilk inanan insan olan Hz. Hatice hakkında malumat vermektedir. Eserde; Hz. Muhammed'in doğumu, doğum esnasındaki bazı mucizeler, annesini ve babasını kaybetmesi, dedesi Abdülmuttalib'in ona sahip çıkması, annesini kaybedince üzülmeye gözlerinin rahatsızlanması ve tedavisi, şeytanın vesvesesi ile yoluna çıkan düşmanlarla mücadelesi, dedesinin ölümü üzerine amcası Ebu Talib'e emanet edilişi, Hz. Hatice ile tanışmaları, Hz. Hatice'nin ticaret kervanı ile Şam'a yolculuğu esnasında birlikte olduğu Ebu Cehil ve arkadaşları ile mücadelesi, yolculuk esnasında ejderha ve sel felaketinden kurtuluşu, Hz. Hatice ile evlilikleri, vahyin gelişi ile çevresindekilere İslam'ı anlatması, bu çerçevede Ebu Cehil ve kafirler ile mücadelesi, kör birinin gözünü açması, kuru bir kutüğü yeşertmesi, ayı işareti ile ikiye bölme gibi mucizeler anlatılmaktadır.

Eser, siyer türünün bütün özelliklerini taşıması, aynı zamanda Hz. Hatice ile ilgili bilgi vermesi bakımından önemlidir. Biz bu çalışmada, Hz. Hatice'nin yazma eserde hangi yönleriyle anlatıldığını ve Türk-İslam kültüründe rol-model olarak Hz. Hatice'nin nasıl algılandığını ortaya koymaya, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait olan yazma eseri dil özellikleri açısından inceleyerek kullanılan yapım ve çekim eklerinin tespitini yapmaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Hadîce, Siyer, Hz. Hatice, Hz. Muhammed'in Hayatı, Türk edebiyatında Hz. Hatice.

SUMMARY

In the Divan literature, the stories written with the names of Siyer-i Nebi, Sîretü'n-Nebi, Mevlüt, Muhammediye about the life of the prophet Hz. Muhammad are usually written in mesnevi poetry. Though the work we studied has the title of "Manzume-i Hz. Haticetü'l-Kübra" , while mentioning Hz.Muhammed's prophet, in some parts, it also gives information about Hz.Hatice who was his first wife and the first believer. In this work, some miracles and events are told such as the birth of Hz.Muhammed, some miracles during birth, the loss of his mother and father, the protection of his grandfather Abdülmuttalib, his eye illness when he lost his mother and its treatment, the fights against the enemies with the spectre of the devil, his entrustment to his uncle Abu Talib after his grandfather's death, his encounter with Hz.Hatice, the struggle of Hz.Hatice with Abu Jahl and his friends during the journey to Damascus with the trade caravan, the escape from the dragon and flood during the journey, his marriage with Hz.Hatice, his explanation of Islam with the revelations, the fight against Abu Jahl and the heretics, curing a blind person's eyes, flourishing a dry log, splitting the moon by pointing.

The work is important in terms of giving information about Hz Hatice as well as having all the characteristics of the prophet. In this work,we tired to reveal how Hz. Hatice was mentioned in written work and how she was percived as a role model in Turkish-İslamic culture.We tired to determine the derivational and infleational affixes by examining the writings of ancient Anatolian Turkish period in terms of their language characteristic.

Key Words: Hadîce, Prophet, Hz. Hatice, Hz. Muhammed's life, Hz. Hatice in Turkish Literature.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	ii
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	vii
SUMMARY	viii
KISALTMALAR	xi
ÇEVİRİYAZI İŞARETLERİ	xii
I. GİRİŞ	2
I.I. HZ. HATİCE	3
I.I.I. Hz. Muhammed'den Önce Hz. Hatice	3
I.I.II. Hz. Muhammed İle Evliliği ve Aile Hayatı	4
I.I.III. Hz. Hatice'nin Kişiliği	6
I.I.IV. Hz. Hatice'nin İslamiyet'in Yayılmasına Katkıları	7
I.II) Türk Edebiyatında Hz. Hatice	8
I.II.I. Kitaplar	10
I.II.II. Hz. Hatice Üzerine Yazılan Tezler	12
I.II.II.I. Doğrudan Hz. Hatice Üzerine Yazılan Tezler	12
I.II.II.II. Dolaylı Olarak Ele Alan Tezler	14
I.II.III. MAKALELER	16
II. MANZÛME-İ HAZRET-İ HADÎCETÜ'L-KÜBRÂ	18
II.I. Eserin Yazarı	18
II.II. Eserin Fiziksel Özellikleri	18
II.III. Eserin Amacı ve Tarihi	19
II.IV. Eserin Konusu ve Bölümleri	20
II.V. Eserin Nüshaları	25
II.VI. Eserin Dili ve Üslûbu	26
II.VII. METİN	30
III. İNCELEME	211
III.I. Hz. Hatice'nin Fiziksel Özellikleri	211
III.II. Hz. Hatice'nin Manevi Özellikleri	213
III.IV. Rol-Model Olarak Hz. Hatice	217

IV. EKLER DİZİNİ	224
IV. I. YAPIM EKLERİ.....	224
IV. ÇEKİM EKLERİ.....	229
V. TIPKI BASIM	250
KAYNAKLAR	342
Kitaplar:.....	342
Tezler :.....	344
Makaleler:	345
Eletronik Kaynaklar:	346
Özgeçmiş	347

KISALTMALAR

a.s.	: Aleyhisselâm
age	: Adı geçen eser
b.	: Bin
bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİA	: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
EAT	: Eski Anadolu Türkçesi
Edb.	: Edebiyat
h.	: Hicri
haz.	: Hazırlayan
Hz.	: Hazreti
İst.	: İstanbul
Kül.	: Kültür
m.	: Milâdi
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
sav	: Sallallahu Aleyhi Vesellem
TDK	: Türk Dil Kurumu
Ünv.	: Üniversitesi
vb.	: Ve benzeri
Yay.	: Yayınları
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

ÇEVİRİYAZI İŞARETLERİ

ا	a, e, ı, i
ا / ه	a, e
ب	b, p
پ	p
ت	t
ث	s
ج	c
چ	ç
ح	h
خ	h
د	d
ذ	z
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	ş

ص	ş
ض	ž
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	‘
غ	ğ
ف	f
ق	q
ك	k / g
گ / ك	ŋ
ل	l
م	m
ن	n
و	v, o, ö, u, ü, ū
ه	h, a, e
لا	lā
ی	y, ı, ĩ

GİRİŞ

I. GİRİŞ

Toplumların milli unsurlarının yanında yaşam tarzlarını veya hayat felsefelerini, kısaca kültürlerini oluşturan etmenlerin en önemlilerinden birisi o toplumun inanç sistemi yani dinidir. Böylelikle din, insanların duygu, düşünce ve hayallerini, kültürlerini dilin imkanları ile ortaya koyan edebiyat ürünlerine mutlaka yansır. Edebiyatın, özellikle şiirin dinî ayinler içerisinde ortaya çıkıp gelişme gösterdiği, hatta ilk sanatkarların/şairlerin din adamları olduğu bilinmektedir. (Köprülü, 1986: 67)

Türkler tarih sahnesine çıktıkları dönemden bugüne farklı dinlere inanmışlar, bu dinlerin öğretileri çerçevesinde kendilerine bir yaşam biçimi oluşturmuşlardır. Nitekim Türklerin sosyal ve kültürel değişimlerinin en önemlisi İslam dininin kabulü ile olmuştur. İslam dini, Türk toplumlarının medeni hayatında etkili olmuş, sosyal ve kültürel alanda büyük değişmeler oluşturmuş, dili ve edebiyatı geliştirmiştir. Türk-İslam Edebiyatı, her şeyden önce bu yeni edebiyatın adıdır (Kemikli, 2013: 9). Bu sebeple Türk edebiyatı dönemlere ayrılırken temel olarak “İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı”, “İslami Dönem Türk Edebiyatı” ve “Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı” şeklinde incelenmektedir.

Tarihsel olarak Karahanlılarla başlayan Türk-İslam Edebiyatı Selçuklularla gelişme göstermiş, Osmanlı döneminde ise artık klasik bir edebiyat hâline gelmiştir. İslamiyet öncesi milli kültür yok sayılmadan yine milli karakterlerle birlikte İslam dininin temel prensipleri anlatılmış, İslam’ı yaşam biçimi olarak yerleştirme aşamasında Anadolu’da pek çok önemli eser kaleme alınmıştır. Bu eserler ile Anadolu’da hem estetik şuur hem de edebi bir bilinç kazanımı sağlanmıştır.

Türk-İslam edebiyatının en önemli kaynakları Kur'an-ı Kerim, Hadisler, Hz. Muhammed'in hayatı, Enbiya kıssaları, Tasavvuf düşüncesi ve tarikatlar, Fars edebiyatı, milli ve kültürel unsurlardır. Ayrıca her devrin farklı dönemlerinde önemsenen ilimler de şair ve ediplerin divan, mesnevi, mecmua, cönk, münşeât vb. eserlerinde yer bulmuştur(Uzun, 2013: 38). Tüm bu kaynaklar, edebî eserlerde işlenirken İslami yaşam biçimi oluşturma birçok edibin esas gayesi olmuştur.

I.I. HZ. HATİCE

I.I.I. Hz. Muhammed'den Önce Hz. Hatice

Hz. Hatice'nin doğum tarihine dair kesin bir bilgi bulunmamasıyla birlikte, Miladi 556 yılında Mekke'de doğduğu yönünde kaynaklarda güçlü bir kanaat olduğu anlaşılmaktadır. Soyu Arap toplumunun en köklü kavimlerinden olan Kureyş kabilesine dayanmakta olup dedelerinden birisi olan Kusay ile Hz. Muhammed'de birleşmektedir (Öztürk, 1998: 13; Kandemir, 1997: 465). Hz. Hatice'nin babası Huveylid, kaynaklarda ifade edildiğine göre Ficar savaşından (M.586 civarı) önce ölmüştür. Annesi Fâtıma bint Zâide b. Cündeb el-Âmiriyye de Rasüllullah'ın soyundan gelmektedir (Kandemir, 1997: 465).

Hz. Hatice, evlilik çağına geldiği zaman amcasının oğlu Varaka b. Nevfel ile evlenmesi düşünülmüş ise de aralarında evlilik gerçekleşmemiştir (Kandemir, 1997: 465).

Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed'le evlenmeden önce iki kez evlilik gerçekleştirdiği bilinmektedir. Bunlardan birincisinde Ebû Hâle b. Zürâre ile evlenmiş ve ondan bir çocuğu olmuştur. İlk kocasının vefâtının

ardından Benî Mahzum kabilesinden olan Atik b. Âbid ile ikinci evliliğini yapmış, bu evlilikten de yine bir çocuk daha dünyaya getirmiştir (Kazıcı, 1997: 74; Emre, 2013: 27).

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'le evlenmeden önce Mekke'nin saygın tacirleri arasında kabul ediliyor ve ücretle tuttuğu işçilerle Şam'a ticaret kervanları gönderiyordu. Hz. Muhammed'in doğru sözlü, kendisine güvenilen bir karaktere sahip olduğunu öğrenince ona ticaret ortaklığı teklifinde bulunur. Onun bu teklifini kabul eden Hz. Muhammed birkaç kez Şam'a ticaret kervanı götürür. Kervan yolculukları sırasında Hz. Hatice'nin kölesi Meysere de Hz. Muhammed'e eşlik etmektedir. Meysere, kervan yolculukları boyunca Hz. Muhammed'in üstün ahlakını, erdemli kişiliğini gözlemlemiş ve onun bu niteliklerini Hz. Hatice'ye aktarmıştır. Sözü edilen ticari ortaklık, Meysere'nin bu anlatımlarının da etkisiyle Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed'e karşı ilgisini artırmış, ilerleyen süreçte Hz. Hatice ona evlilik teklifinde bulunmuştur (Asımgil, 1998: 68).

I.I.II. Hz. Muhammed İle Evliliği ve Aile Hayatı

Hz. Hatice'nin ikinci eşinin vefatından sonra zengin, asil ve güzel bir hanımefendi olmasından dolayı Kureys'in önde gelenleri kendisine evlenme teklifinde bulunmuş, ancak Hz. Hatice bu tekliflere olumlu cevap vermemiştir (Kandemir, 1997: 465). Muhtemelen bu teklifleri aldığı süreçte Hz. Hatice, Hz. Muhammed'e evlilik teklifinde bulunmayı düşünüyordu. Bundan dolayı evlilik tekliflerine olumsuz cevap vermişti. Meysere'nin Hz. Muhammed hakkındaki müşahadeleri ve Yahudi bir kadının "Ey hanımlar! Aranızdan bir peygamber çıkması çok uzun sürmez. Sizden hanginizin gücü yeterse onunla evlensin." şeklindeki sözleri Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed'e evlilik teklifinde bulunma düşüncesini güçlendirmiş görünmektedir (Asımgil, 1998: 69).

Zira ilerleyen dönemde kendisinin evlilik düşüncesini Hz. Muhammed'e üstü kapalı bir şekilde duyurması için kız kardeşi Nefise(veya Nüfeyse)¹'yi ona gönderdiği ifade edilmektedir. Nefise, konuyla ilgili olarak Hz. Muhammed ile arasında geçen diyalogu şu şekilde aktarmaktadır:

“Yâ Muhammed, niçin evlenmiyorsunuz, diye sordum. Evlenmek için mal, mülk gerekir. Benim ise hiçbir şeyim yok, dedi. Eğer mal ve şeref sahibi güzel bir kadın bu hâlinizle size evlenme teklif etse kabul eder miydiniz, dedim. Kimmiş bu kadın, diye sordu. Huveylid kızı Hatice'dir, dedim. Peki ama bu iş nasıl olacak, dedi. Ben de siz o kısmını bana bırakınız, dedim. Hz. Muhammed de “Peki,” dedi. Hemen Hz.Hatice'nin evine gidip ona Hz. Muhammed'in evlenme teklifini kabul ettiğini söyledim. Hz. Hatice, bu kez de Hz. Muhammed'in gelip kendisini istemesini söylemem için yine beni ona gönderdi (Asımgil, 1998: 70-71).

Yukarıdaki diyalogdan açıkça anlaşıldığına göre Hz. Muhammed, Hz. Hatice'nin evlilik teklifini kabul etmiş, daha sonra da bu evlilik gerçekleşmiştir. Evlendiklerinde Hz. Hatice 40, Hz. Muhammed ise 25 yaşındaydı. Hz. Hatice'nin bu evlilikten Kasım ve Abdullah adında iki oğlu; Zeynep, Rukiye Ümmü Gülsüm ve Fâtıma adında dört kızı dünyaya gelmiştir (Kazıcı, 1997: 88; Ülkü, 1982: 433).

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'e hem evlilik hayatı boyunca hem de İslam'ı tebliğ ettiği dönemlerde malı ve canı ile destek olmuş, bu sayede Ümmihatü'l Mü'minîn (mü'minlerin annesi) olarak anılmıştır. Hz. Muhammed'in hayatının en zor dönemleri Hz. Hatice ile evli olduğu yıllara rastlamaktadır. Bu açıdan bir eş olarak Hz. Hatice'nin Hz.

¹ Bazı kaynaklar arkadaşı olarak vermiştir. (Kazıcı, 1997: 80)

Muhammed'e destek olması, aralarındaki sevgi ve saygı bağlarının daha da güçlenmesine vesile olmuştur (Kazıcı, 1997: 88). Hz. Hatice, Hz. Muhammed'i hayatı boyunca mutlu etme gayreti içerisinde olmuştur. Nitekim Hz. Muhammed, daha sonra gerçekleştirdiği, evliliklerinde Hz. Hatice'yi diğer eşlerinin yanında hep hayırla yad etmiştir (Kandemir, 1997: 466 ;Kazıcı, 1997: 88).

I.I.III. Hz. Hatice'nin Kişiliği

İncelediğimiz kaynaklar, Hz. Hatice'nin fiziki özelliklerini pek ayrıntılı tarif etmese de asil bir aileye mensup, faziletli, ahlaklı ve erdemli oluşu, zengin olduğu kadar da cömertliği konusunda hem fikirdir. Genel olarak yüz güzelliği, giyimine dikkat etmesi, iffetli ve ahlaklı oluşu en belirgin özellikleridir.

Hz. Hatice; beyaz tenli, güzel ve dinç bir kadın olup biraz şişmancaydı. Siyah, parlak saçlara sahipti. Genellikle siyah ve kaliteli kıyafetler giyerdi. Ziyet ve süs eşyaları konusunda büyük tecrübesi vardı. Genellikle iyi sanatkârların elinden çıkmış gümüş ve firuze taşlı yüzükler, küpeler, bilezikler ve gerdanlıklar takardı (Aktaran: Sabuncu, 2008: 62).

Hz. Hatice, İslamiyetten önce Mekke halkı tarafından sevilen ve saygı duyulan bir kadındı. Zenginliği, zerafeti, cömert ve asil oluşu onu tam bir hanımefendi yapıyordu. Ticaretle uğraştığı için "Tâcire", rûhî ve maddî güzellikleri ile de "Tâhire" olarak anılmaktaydı (Kazıcı, 1997: 73; Öztürk, 1998: 13). Bu özellikler, kendisini cahiliye toplumunun kadınları arasında ayrıcalıklı kılmış; tüm Mekke'nin ileri gelenleri onunla evlenmek istemişlerdir. Hz. Muhammed, daha önce evlenmemiş, kendisi Hz. Hatice'den genç olmasına rağmen onunla evlenmiş ve o vefat edinceye

kadar da tek evli olarak kalmıştır (Kazıcı, 1997: 73; Kandemir, 1997: 465).

Akıllı, zekî, kadınların en faziletlisi ve cennet ehlinde olan Hz. Hatice, Hz. Muhammed'in en sevdiği hanımı idi (Aktaran: Kazıcı, 1997: 76). Alah'ın selamla andığı ve Rasüllah'ın sevdiği, bir kadındır. Hz. Muhammed, Hz. Hatice'yi "Hem çocuk annesi hem de ev işini tanzim eden hatun." olarak tarif etmiştir (Asımgil, 1998: 102).

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'e iyi bir eş, sırdaş olmuş ve daima saygı duymuş; hürmet göstermiştir. Müşriklerin insafsız saldırılarında ona daima destek olup kol, kanat germiştir. Mücadelesinde malı ve canı ile en büyük destekçisi konumundadır. Gerek ailesi gerekse diğer insanlara karşı şefkatli bir hanımefendidir. "Mü'minlerin annesi" olarak anılmış, Arap olsun, olmasın bütün millet ve mezheplerde müslümanlar onu sevmişler ve kızlarına "Hatice" ismini vermişlerdir (Kandemir, 1997: 466).

I.I.IV. Hz. Hatice'nin İslamiyet'in Yayılmasına Katkıları

İslam'ın yayılışında en büyük paya sahip olan kişilerin başında şüphesiz Hz. Hatice gelir. İlk kadın müslümandır, kaynaklar onun Hz. Muhammed'e inan ilk kişi olduğu konusunda birleşirler. İlk vahyin gelişiyle Hz. Muhammed'de oluşan tedirginliği onu sakinleştirerek gidermiş, ona moral vermiş; daha sonra arkasında saf tutup namaz kılan ilk kişi olmuştur. Yine Müddessir² suresinin ayetleri nazil olup Hz. Muhammed insanları İslam'a davet etmek üzere görevlendirildiğinde kendisine inanan ilk mü'mindir (Sevimgil, 1998: 87).

² Kur'an-ı Kerim'in 74. süresidir.

Hz. Muhammed Hira'daki mağaraya inzivaya çekildiği zamanlarda onun ihtiyaçlarını karşılamış, ilk vahiyden sonraki arada(fetret) psikolojik olarak destek olmuştur. Sonraki yıllarda müşriklerin boykot ve ablukalarına karşı bütün servetini Hz. Muhammed'in davasında harcamıştır. İslam'ın anlatılması sırasında eve gelip giden misafirlerin sayısı artmış, onların ağırlanmasında her türlü fedakarlığı göstermiştir. Yoksulları yetimleri ve ihtiyaç sahiplerini daima koruyup gözetmekte Hz. Muhammed'e yardımcı olmuştur (Kazıcı, 1997; Yavuz, 1992: 66-69; Kandemir, 1997: 466).

Hz. Hatice; insanların eski dinlerine dönmeleri için bütün gücüyle çalışmış; servetini Allah yolunda harcamıştır. Boykot yıllarında dahi kadın cemaatleri oluşturarak onlara Allah'ın dinini anlatmış rol-model olarak sabrın ve fedakarlığın en büyük örneğini göstermiştir. Nitekim bu mücadelede galip gelinmesinde büyük pay sahibidir (Yavuz, 1992: 75-76).

I.II) Türk Edebiyatında Hz. Hatice

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'e inanan ilk kişidir. İslam tarihi içerisinde şüphesiz olarak önemli bir yere sahiptir. İlk müslünlardan oluşu, Hz. Muhammed'e ilk andan itibaren kol kanat gerip dinin tebliğinde kendisine yardımcı olması, fedakar ve cefakarca İslam'a adanmış hayatı ile tüm müslümanlar tarafından sevilmiş, faziletleri ve örnek yaşantısı ile gerek doğrudan gerekse dolaylı olarak bir çok esere konu olmuştur.

Divanlarda pek fazla işlenmemekle birlikte Ümmî Sinan ve Alvarlı Efe gibi şairler onu müminlerin annesi ve ilk mümine olarak zikretmişlerdir. Cumhuriyet dönemi şairi Necip Fazıl KISAKÜREK ise "öz anneden daha aziz annemiz" olarak nitelendirmiştir. Hz. Hatice daha

çok siyer, hicretname ve mevlit konulu mesneviler konu edilmiş, ancak onu anlatan eserlerin çoğu Hz. Muhammed'in eşleri ile birlikte veya Hz. Muhammed'in hayatı çerçevesinde işlemişlerdir (Yıldız, 2015: 90).

Aşık Paşa ise Garipname'sinde genel olarak hilyesi, fiziksel özellikleri, rüyasında Hz. Muhammed'e aşık olması, Hz. Muhammed'in halası Hz. Atike'nin Hz. Hatice'ye Şam'a gidecek kervanına onu da dahil etmesi için ricada bulunmasını işlemiştir. Yine aynı eserde Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed'i kervana katılmak üzere evine geldiği zaman gizlice izlemesi onun, Tevrat'ta kendisinden bahsedildiği gibi olduğunu tesbit etmesi yer almaktadır. Yolculuk esnasında Hz. Hatice'nin kervanbaşı Meysere'nin gözlemlerini aktarması ile aşkının artması, Hz. Atike aracılığı ile Mekke'nin büyükleri tarafından Hz. Hatice'nin babasından istenmesi ve evlilikleri konu edilir.

Hz. Muhammed ile ilgili önemli kaynaklardan biri olan Muhammediye'de³ ilk vahyin gelmesiyle Hz. Hatice'nin, eşini teskin etmesi ve ona destek oluşu anlatılmış, Allah'a şükürü dile getirilmiştir. (Yıldız, 2015: 101).

Yaptığımız araştırmalar neticesinde dini eserlerde Hz. Hatice'nin; cahiliye döneminde bile iffetli ve temiz kalması, ticari hayatı, Hz. Muhammed ile evliliğinden sonra da kendisini bu evlilik yolu ile koruması, İslam'ın tebliğine olan katkısı üzerinde durulmuştur. Hz. Muhammed'in Hira mağarasındaki inzivası esnasında Hz. Hatice bazen kendisi bazen de yardımcıları ile onun iâşesini temin etmişti. Bu yönü eserlerde sıkça vurgulanmıştır. Tasavvus kültüründe sûfilerin itikaflarında ihtiyaçlarının eşler tarafından görülmesi Hz. Hatice'nin sünneti olarak değerlendirilmiştir (Özköse, 2015:109).

³ Çelebioğlu, Amil(1996). *Muhammediye*, İstanbul.

Hz. Hatice'yi, İbnü'l- Arabi, “cemâlin tecellisi”; Mevlânâ, kemalin örneği, Ahmet Yesevi “sadakat timsali” olarak ele alır. Tasavvufî şiirlerde ise, kemale ermiş kadınlar olarak aktarılan hadiseye dayanılarak Hz. Hatice; Hz. Meryem, Firavun'un karısı Asiye ve Hz. Fâtıma ile birlikte anılmıştır (Özköse, 2015:118).

I.II.I. Kitaplar

Bu bölümde Hz. Hatice'nin konu edildiği kitapları araştırdık. Türk edebiyatında; Hz. Muhammed'in ilk zevcesi ve Hz. Hatice'nin ona ilk inananlardan olması, İslam'ın yayılma aşamasında katkılarından dolayı gerek doğrudan gerekse dolaylı olarak bir çok esere konu olmuştur.

Hz. Hatice ile ilgili doğrudan 20 kitap, diğer içeriklerle birlikte dolaylı olarak anlatıldığı 35 kitap, toplam 55 civarında eser tespit ettik.

Doğrudan Hz. Hatice ile ilgili olan başlıca eserler şöyle sıralanabilir: M. Necati BURSALI, *Hz. Hatice-i Kübra*⁴; Ömer SABUNCU, *Son Peygamber'e İlk İnanan İnsan Mü'minlerin Annesi Hz. Hatice*⁵; Sevim ASIMGİL, *Nübüvvet Hanedanının Sultanı Rasûlüllahın Zevcesi Hz. Hatice*⁶; M. Emin YIDIRIM, *Hz. Hatice ve Risalet Davasının Annesi*⁷, Serap YAVUZ, *Hz. Hatice*⁸; Gülşen GAZEL, *Yeryüzünün En Hayırlı Kadını Hz. Hatice*⁹; bu konuda verilecek örneklerden bazılarıdır.

⁴ BURSALI, M. Necati(1993). *Hz. Hatice-i Kübra*, İstanbul: Çelik Yayınevi.

⁵ SABUNCU, Ömer(2012). *Son Peygamber'e İlk İnan Mü'minlerin Annesi Hz. Hatice*, İstanbul: Semerkand Yayıncılık.

⁶ ASIMGİL, Sevim (1998). *Nübüvvet Hanedanının Sultanı Rasûlüllahın Zevcesi Hz. Hatice* (3. Baskı). İstanbul: İpek Yayınları.

⁷ YIDIRIM, M. Emin(2011). *Hz. Hatice ve Risalet Davasının Annesi*, İstanbul: Siyer Yayınları.

⁸ YAVUZ, Serap(1992). *Hz. Hatice*, İstanbul: Beyan Yayınları.

⁹ GAZEL, Gülşen (2007). *Yeryüzünün En Hayırlı Kadını Hz. Hatice*, İstanbul: Muştu Yayınları.

Doğrudan Hz. Hatice'yi konu alan 3 adet de roman tespit edilmiştir. Bunlar: Sibel ERASLAN'ın *Çöl/Deniz*¹⁰; Nurdan DAMLA'nın *Hz. Hatice ve Aşka Adanmış Bir Ömür*¹¹; Ahmet Cemil AKINCI'nın *Hz. Hatice*¹² adlı eserleridir.

Diğer içeriklerin yanında dolaylı olarak Hz. Hatice'nin anlatıldığı eserlere ise; Mehmet EMRE'nin *Büyük İslam Kadınları ve Hanım Sahabeler*¹³; Hayâti ÜLKÜ'nün *Ashab- ı Kirâm'ın Meşhurları*¹⁴; Ziya KAZICI'nın, *Hz. Muhammed'in Aile Hayatı ve Eşleri*¹⁵; Yaşar Nuri ÖZTÜRK'ün *Hz. Peygamberin Hanımları; Nurgül Dere'nin Hanım Sahabeler / Asr-ı Saadetin İncileri*¹⁶, Mustafa Eriş'in *Peygamberimizin Hanımları / Müminlerin Anneleri*¹⁷, Hasan Kaluç'un, *Hanım Sahabelerin Hayatı*¹⁸, örnek olarak verilebilecek eserlerdir.

Ayrıca; Hz. Hatice ile ilgili, Sivas Belediyesi tarafından organize edilen *Hazreti Hatice Sempozyumu*¹⁹ gerçekleştirilmiş ve bu sempozyumda yapılan sunumları içeren kitap yayımlanmıştır. Bu bildiri kitabının içeriği ve sonundaki kaynakça bu konuda çalışacak araştırmacılara önemli bir yol göstericidir.

¹⁰ ERASLAN, Sibel(2009). *Çöl / Deniz*, İstanbul: Timaş Yayınları.

¹¹ DAMLA, Nurdan(2010). *Hz. Hatice ve Aşka Adanmış Bir Ömür*, İstanbul: Hayat Yayınları.

¹² AHMET, Ahmet Cemil(2005). *Hz. Hatice*, İstanbul: Bahar Yayınları.

¹³ EMRE, Mehmet. *Büyük İslam Kadınları ve Hanım Sahabeler*(6. Baskı), İstanbul: Celik Yayınları.

¹⁴ ÜLKÜ, Hayâti(1982). *Ashab- ı Kirâm'ın Meşhurları*. İstanbul: Sebat Neşriyat.

¹⁵ KAZICI, Ziya (1997). *Hz. Muhammed'in Aile Hayatı ve Eşleri*(3. Baskı). İstanbul: MÜİFV Yayınları.

¹⁶ DERE,Nurgül(2001). *Hanım Sahabeler / Asr-ı Saadetin İncileri*, İstanbul: Kayıhan Yayınları.

¹⁷ ERİŞ, Mustafa(2009). *Peygamberimizin Hanımları / Müminlerin Anneleri*, İstanbul: Erkam Yayınları.

¹⁸ KALUÇ, Hasan(2006). *Hanım Sahabelerin Hayatı*, İstanbul: Kahraman Yayınları.

¹⁹ AKSU, Ali (2015). *Hazreti Hatice Sempozyum Bildirileri*, Sivas: Dumat Ofset.

I.II.II. Hz. Hatice Üzerine Yazılan Tezler

I.II.II.I. Doğrudan Hz. Hatice Üzerine Yazılan Tezler

Araştırmalarımız sonucunda Hz. Hatice ile doğrudan ilgili 6 tez çalışması tespit ettik. Bu çalışmalar genel olarak yazma eserlerin muhteva veya dil özelliklerinin incelenmesi şeklindedir. Bu çalışmaların hepsi yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Yapılan çalışmaları, çalışma tarihine göre sıraladık.

Hz. Hatice ile ilgili yapılan çalışmalardan ilki Ömer SABUNCU'nun Hz. *Peygamberin İlk Hanımı Hz. Hatice'nin Hayatı ve Kişiliği*²⁰ adlı eseridir. Eser üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde cahiliye dönemindeki Hz. Hatice'nin nesebi, künyesi ve Hz. Muhammed'den önceki hayatı ayrıntılı şekilde verilmiş, daha sonra ise ticari hayatı, Hz. Muhammed ile olan aile hayatı ve çocukları üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde İslam döneminden vefatına kadar işlenmiştir. Üçüncü bölümde ise kişiliği, şemali ve ahlakı üzerinde durulmuştur. Eserin koymaktadır. Eslerin genişçe bir kaynakçasının olması ve muhtevayı ayrıntılı işlemesi bakımından önemli bir çalışmadır.

İkinci çalışma Mehmet UYSAL'ın *Nikahnâme*²¹ adlı eseridir. *Nikahnâme*, Hz. Muhammed ile Hz. Hatice'nin evliliklerini konu almaktadır. Eser, mesnevi nazım şekli ile yazılmış, 918 beyitten müteşekkildir. Müellifi belli olmayan yazma eser, Konya Koyunoğlu Müzesi'nde 10731 numarada kayıtlı olup Eski Anadolu Türkçesi'nin dil özelliklerini yansıtmaktadır. Çalışmanın giriş bölümünde İslami edebiyat

²⁰ Sabuncu, Ömer(2008). *Hz. Peygamberin İlk Hanımı Hz. Hatice'nin Hayatı ve Kişiliği*, Harran Üniv. Sosyal Bilimler Estitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı, Şanlıurfa.

²¹ Uysal, Mehmet(2010). *Nikahnâme*, Selçuk Üniv. Sosyal Bilimler Estitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Konya.

ve gelişimi verilmiş, Hz. Muhammed'le ilgili türler açıklanmıştır. Birinci bölümde eser tanıtılmış, muhteva ve şekil özellikleri verilmiştir. İkinci bölümde ise sonuç, metin ve tıpkıbasım bulunmaktadır.

Bir diğer çalışma Emine Kara TURSUN'un *Hâzâ Kitâb-ı Hatîcetü'l-Kübrâ*²² adlı tezidir. Eserde Hz. Hatice'nin hayatı, Hz. Muhammed ile evlilikleri ve Hz. Muhammed'in peygamberliği işlenmiştir. Mesnevi nazım şekli ile 47 varak olarak yazılmış bu yazma eserin de yazarı belli değildir. Giriş bölümünde Hz. Hatice, mesnevi ve eser hakkında bilgi verilmiş, daha sonra eser ses özellikleri bakımında incelenmiştir. Son bölümde ise metin ve eserden bölümler verilmiştir.

Konumuzla ilgili bir diğer çalışma ise Seda GARİP'in *Gulâmî'nin Dâsitân-ı Hadîcetü'l Kübrâ*²³ adlı tezidir. Araştırmacı, Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi'nde 256 numarada kayıtlı toplam 48 varaktan oluşan eserin mevlid bölümü olan 38 varak yazmayı incelemiştir. Üç bölümden oluşan tezinin ilk bölümünde Gulâmî'nin kimliği üzerinde durmuş, kaynaklardaki farklı dört kişiyi söyledikten sonra 17. asır şairlerinden Âşık Gulâmî olduğunu belirlemiştir. Yine eserin mevlit türü ile olan benzerliğini de ortaya koyarak tür hakkında bilgi vermiştir. İkinci bölümde ise Hz. Hatice'nin şemâili ve hayatı hakkında bilgi vermiştir. Son bölümde ise Metin ve tıpkıbasım vardır.

Hz. Hatice ile ilgili bir diğer çalışma Rahim ERARSLAN'ın *Manzûme-i Hatîcetü'l-Kübrâ*²⁴ başlıklı eseridir. Tez, giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmacı Hz. Hatice'nin hayatı ve kişiliği hakkında bilgiler vermiş, birinci bölümde Türk edebiyatında Hz. Hatice ile

²² Kara Tursun, Emine(2010). *Hâzâ Kitâb-ı Hatîcetü'l-Kübrâ(Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük)*, Abant İzzet Baysal Ün. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Bolu.

²³ Garip, Seda(2010). *Gulâmî'nin Dâsitân-ı Hadîcetü'l Kübrâ Adlı Eseri*, Marmara Ün. Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyât Anabilim Dalı İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, İstanbul.

²⁴ ERARSLAN, Rahim(2016). *Manzûme-i Hatîcetü'l-Kübra*, Cumhuriyet Ün. Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Türk İslam Edebiyatı Bilim Dalı, Sivas.

ilgili yapılan çalışmaları ve Hz. Hatice'yi konu alan eserleri vermiştir. Yazar, bu bölümde bizim araştırmamıza konu olan *Manzûme-i Hazret-i Hatîcetü'l-Kübrâ* adlı yazma hakkında da bilgi vermiş, üzerinde henüz bir çalışma yapılmadığını belirtmiştir. Yazar son bölümde ise incelemede bulunduğu yazma eserin içeriği ile ilgili bilgiler ve eserin transkripsiyonlu metinini vermiştir.

Konumuzla doğrudan ilgili olan son çalışma Necdet ÖZTÜRKün *Yazarı Belli Olmayan "Hazret-i Hatice Manzumesi" Metin-Dil İncelemesi*²⁵ başlıklı çalışmasıdır. Araştırmaya konu olan yazma Ankara Milli Kütüphanede 06 Mil Yz A 8670 arşiv numarası ile kayıtlı olup 11'er satırlık 46 varaktan müteşekkildir. Araştırmacı, üç bölümden oluşan eserinin birinci bölümünde yazmanın yazılış, ses bilgisi ve şekil bilgisi bakımından dil özelliklerini incelemiştir. İkinci bölümde çeviri yazılı metin, üçüncü bölümde ise gramatikal dizin yapılmıştır.

I.II.II.II. Dolaylı Olarak Ele Alan Tezler

Hz. Hatice ile ilgili doğrudan ilgili olmayıp kendisi hakkında malumat içeren çalışmaları da bu başlık altınca vermeyi uygun bulduk. Yine çalışmaları kronolojik olarak sırladık.

Mustafa ERKAN'ın doktora tezi olarak çalıştığı Erzurumlu Darîr'in *Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-Zarîr) Metin-İnceleme I, Darîr'in Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-Zarîr) Sözlük – İndeks II*²⁶ başlıklı eseri Hz. Muhammed'in hayatını ayrıntılı şekilde anlattığı için Hz. Hatice'ye ait

²⁵ Öztürk, Necdet(2016) *Yazarı Belli Olmayan "Hazreti Hatice Manzumesi" Metin-Dil İncelemesi*, Kocaeli Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kocaeli.

²⁶ Erkan, Mustafa(1986). *Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-Zarîr) Metin-İnceleme I, Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-Zarîr) Sözlük-İndeks II*, Ankara Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü yeni Türk Edebiyatı, Ankara.

bilgileri de içermektedir. Eserin birinci cildinde Hz. Hatice'nin Hikayesi ve ikinci cildinde Hz. Muhammed ile evlenmeleri konu edilmiştir. Araştırmacı; Darîr'in Ebu'l-Hasan el-Bekrî ve İbn-i Hişam'dan yararlandığını aktarmaktadır (Erkan, 1993: 499).

Kevser ÖZDOĞAN'ın hazırlamış olduğu *Hz. Peygamber'in Çocukları*²⁷ başlıklı yüksek lisans tezinin ikinci bölümünde Hz. Hatice'nin hayatı ve Hz. Muhammed'den olan çocukları hakkında bilgi verilmesi bakımından konumuzla yakından ilgilidir.

Konumuzla yakından ilgili bir başka çalışma Sibel ÖĞÜT'ün *Hz. Peygamber Döneminde İslamın Yayılmasında Kadınların Rolü*²⁸ adlı eseridir. İman eden kadınların anlatıldığı ilk bölümde Hz. Hatice'nin hayatına ve İslam'ın yayılmasında, Hz. Muhammed'in zor zamanlarında Hz. Hatice'in desteğine ait bilgiler yer almaktadır.

Konumuzla dolaylı olarak ilgili bir diğer çalışma Hasan Hüseyin UYAR'ın *Hz. Peygamber'in (sav) Ehl-i Beyt Eğitimi*²⁹ başlıklı yine yüksek lisans tezidir. Bu çalışmada ehl-i beyt kavramı üzerinde durulan birinci bölümde Hz. Muhammed'in ilk eşi Hz. Hatice ile ilgili bilgiler verilmiş, Hz. Hatice'nin İslam davasına katkıları ile birlikte Hz. Muhammed'e desteği aktarılmıştır.

²⁷ Özdoğan, Kevser(2013). *Hazreti Peygamber'in Çocukları*, Atatürk Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Erzurum.

²⁸Öğüt, Sibel(2013). *Hz. Peygamber Döneminde İslamın Yayılmasında Kadınların Rolü*, Recep Tayyip Erdoğan Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı, Rize.

²⁹Uyar, Hasan Hüseyin(2013). *Hz. Peygamber'in (sav) Ehl-i Beyt Eğitimi*, Hitit Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Çorum.

I.II.III. MAKALELER

Hz. Hatice ile ilgili yayımlanan 9 makale tesbit ettik.. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Semra TUNÇ'un "Klasik Türk Şiirinde Kadın Şahsiyetler"³⁰; Ömer SABUNCU'nun "Hz. Peygamber'in İlk Hanımı Hz. Hatice'nin Hayatı ve Kişiliği"³¹, Sait AVCI'nın "Peygamber Eşlerinin Faziletleri"³², Ahmet GÜZEL'in "Hz. Hatice'nin Hz. Peygamberle Evliliği, Çocukları ve Aile Hayatı Üzerine Bir Değerlendirme"³³. tespit edilen makalelerdir.

Yukarıda zikredilen tüm bu çalışmalarda Hz. Hatice'nin; mü'minlerin annesi olarak kabul edilmesi, Hz. Muhammed'in ilk eşi, ona ilk inan insan ve ölünceye kadar en büyük destekçisi olması, biri dışında çocuklarının annesi olması, güzel ahlakı, vahiylerin ilk şahidi olması, maddi ve manevi varlığını İslam için tasadduk etmesi, ticari hayatı gibi yönleriyle Hz. Hatice konu edilmiştir.

³⁰ TUNÇ, Semra(2010). "Klasik Türk Şiirinde Kadın Şahsiyetler" Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Volume:3, Issue :15, s. 225-259.

³¹ SABUNCU, Ömer(2009). "Hz. Peygamber'in İlk Hanımı Hz. Hatice'nin Hayatı ve Kişiliği", Diyanet İlmî Dergi, C.XLV.S.2, s. 49-72.

³² AVCI, Sait(2009.) "Peygamber Eşlerinin Faziletleri", Diyanet Aynık Dergi, C.45, S.2, s.21-48.

³³ GÜZEL, Ahmet(2012). "Hz. Hatice'nin Hz. Peygamberle Evliliği, Çocukları ve Aile Hayatı Üzerine Bir Değerlendirme", İSTEM, C.X, S.19, s.57-100.

MANZÛME-İ HAŻRET-İ HADİCETÜ'L-
KÜBRÂ

II. MANZÛME-İ HAZRET-İ HADÎCETÜ'L-KÜBRÂ

II.I. Eserin Yazarı

Eserin içerisinde herhangi bir müellif veya müstensih bilgisi bulunmadığından yazarı bilinmemektedir. Klasik edebiyatımızda eserin niçin ve kim tarafından yazıldığı hakkında bilgi yaygın olarak son bölümünde bulur. Bizim incelediğimiz yazma eser şu şekilde tanımlanmıştır:

Yazanı yazdıranı

Raḥmet eyle yâ Ğanî

Şāhibü'l- ḥayrāt

Ve'l-ḥasenāt

(91a/11-12)

Bu şekilde tamamlanmış olan eserin başka nüshası da bulunmadığından müstensih veya müellif bilgisine yoktur.

II.II. Eserin Fiziksel Özellikleri

Eser, Manzume-i Hazret-i Haticetü'l-Kübra adı ile Milli Kütüphanede bulunup 1788 dvd numarası ve 06 Mil YZ A 8902 kodu ile kayıtlıdır. Tamamı 91 varak olup sayfalarda genellikle 13 satır bulunmaktadır. 12a, 20a, 24b, 67b, 71a, 76b numaralı sayfalar 14 satırdan oluşmaktadır. Eser, harekeli nesih ile yazılmıştır. Birkaç bozuk bölümün dışında genellikle okunabilir durumdadır. Bazı söz başları kırmızı renkli bazıları ise metin ile aynı renkte siyah yazılmıştır. Bez kaplı, meşin, yıpranmış ciltli ve şirazesini bozulmuştur. Eserle

ilgili daha önce çalışma yapılmamış ancak, Rahim ERARSLAN³⁴ araştırmasında kısaca eser hakkında bilgi vermiştir.

Eser mesnevi nazım şekli ve aruzun Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün kalıbı ile kaleme alınmıştır. Büyük bölümü okunabilir durumda olup bazı yerlerinde yıpranma söz konusudur.

II.III. Eserin Amacı ve Tarihi

Anadolu sahasında, Hz. Muhammed'in hayatını anlatarak daha sonraki nesillere aktarma, bu sebeple kıyamet gününde onun şefaatine nail olma düşüncesi yaygınlaşmış, bu da siyer yazma geleneği doğurmuştur. İlk dönemlerde yazılan eserler genellikle manzum olarak mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmıştır. Daha sonra manzum ve mensur örnekler görülse de manzum eserler çoğunluktadır. Bu sahada; Hz. Muhammed'in hayatını anlatan eserlerin ilki Ebu'l Hasan El-Bekrî'nin eserinden tercüme olan, Erzurumlu Kadı Darîr'in Sîtetü'n-Nebî adlı manzum-mensur karışık eseridir. Daha sonra 15. yy.'da kaleme alınan Velî'nin Siretü'n-Nebî adlı manzum eseri ile Darîr'in eserlerindeki bazı hikayeler bizim incelediğimiz eser ile de benzerlik göstermektedir.

Eserin yazılış tarihi ile ilgili bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ancak; ses ve şekil özellikleri bakımından incelendiğinde eserin, Eski Anadolu Türkçesi'nin son dönemlerine uygunluk gösterdiği tesbit edilmiştir.

Eserin adı, Manzûme-i Hazret-i Hadîcetü'l-Kübra'dır. İlk varanın başında "Hadîce Ana" başlığı bulunmaktadır. Eserin adı ve başlığı Hz. Hatice ile ilgili olmasına rağmen eserin konusu Hz. Muhammed'in hayatı ile ilgili kıssalar

³⁴ ERARSLAN, Rahim(2016). *age*.

içermektedir. Hz. Hatice ile ilgili bilgiler; Hz. Muhammed ile olan tanışmaları, ticârî ilişkileri, evliliklerinden ibarettir.

Şair; eserin yazılış amacını, ilk sayfada Hz. Muhammed'in doğumunu anlatmadan önce söze girerken;

Muştafâ'nun siyerini söylegil
Cânına 'ışkın yoldaş eylegil

Yük gününde nâmeşe yardım kıla
Ol şefâ kılmazısa kim kıla

(1-b/10-11)

eserin sonunda ise;

Burada bu kışşâ uş oldu tamâm
Muştafâ vaşfın kim kıldı tamâm

(91a/10)

şeklinde ifade etmiştir. Yazılış amacının, Hz. Muhammed'in hayatını anlatarak buradan ona olan sevgisini ifade etmek ve “yük günü” dediği kıyamet gününde başka kimseden yardımın olmayacağını düşünerek Hz. Muhammed'in şefaatine nail olmayı umduğu söylenebilir.

II.IV. Eserin Konusu ve Bölümleri

Yazma eserlerde “besmele, hamdele ve salvele” şeklindeki yaygın olarak bulunan “giriş” bölümünden bu eserde sadece besmele bulunmaktadır. Besmeleden sonra dünya hali ve insanın faniliği ile devam etmiştir. Bu bölümde bozuk olan veya okunamayan bazı kelime veya ekler ... ile gösterilmiştir.

Eserin başlığı, Hz. Hatice ile ilgili olsa da yukarıda ifade edildiği gibi muhteva bakımından Hz. Muhammed'in hayatı veya onun çevresinde gelişen vakaları içermektedir. Yine yukarıda ifade edildiği gibi kısa biterken veya başlarken eserin Hz. Muhammed'in hayatını anlatmak için kaleme aldığı belirtilmiştir. Başlıkla ilgilisi sadece Hz. Hatice ile Hz. Muhammed'in tanışmaları ve evliliklerinin anlatıldığı bölümdür.

Yazma eserde ilk olarak Hz. Muhammed'in doğumunun anlatıldığı bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde meleklerin doğum esnasında bulunmaları ve Hz. Muhammed'in mucizevi doğum özellikleri aktarılmıştır. Doğum anlatıldığı bölüm kısa tutulmuş ardından dünya yaratılmadan Hz. Muhammed'in nurunun yaratılışı ile önce Hz. Adem'e ondan Hz. Havva'ya, ondan da Hz.Şit'e daha sonra Hz. İbrahim'e ve en son da Amine'ye bu nurun aktarılışı verilmiştir. Burada Hz. Muhammed'in babası Abdullah'ın, doğum ihtiyaçları için Medine'ye gidişi ve burada vefatı anlatılmıştır. Amine de kısaca tasvir edilmiştir.

Hz. Amine'nin doğum yapması ve Hz. Muhammed'in doğumu ile dünyada gerçekleşen hadiseler aktarılmıştır. Bu bölüm biraz uzun tutulmuş meleklerin Hz. Muhammed doğduktan sonra onu nübüvvete hazırlamak için alıp götürmeleri ve diğer peygamberlerin vasıfları ile vasıflandırılması bazen Hz. Amine'nin dilinden bazen de râvîlerin dilinden aktarılmıştır. Doğumdan sonra üç gün kimse ile görüşürülmediği, Hz. Amine'nin hizmetini meleklerin görgü anlatmış ve üçüncü günün sonunda ilk gören dedesi Abdulmuatalib olur. Hz. Muhammed'in tasvirine genişçe yer verilmiştir.

İlk bölüm 13a numaralı varakta tamamlanmıştır. İkinci bölüm, yine dünyanın faniliği ile kısa bir giriş ile başlamış; Hz. Muhammed'in beş yaşına erişmesi ve annesini kaybedip hem yetim hem öksüz kalması anlatılmıştır. Annesinin ölümüne çok üzüлüp ağlaması sonucunda gözlerinden rahatsızlanır. Dedesi Mekke'de hiçkimseden derman bulamaz. Yahudi bir din adamının tavsiyesi ile Taif'e giderken şeytan devreye girer. Taif ilinde yetkili olduğu anlaşılan Sükkân adlı bir komutan ve

bazı kimseleri galeyana getirerek Hz. Muhammed'e ve yanındakilere tuzak kurdurur, Hz. Muhammed'i öldürtmek ister. Burada beş yaşındaki Hz. Muhammed'in yanındakilerle birlikte kendisine saldıranlarla mücadelesi ve mucizevi olarak savaşması, yay kullanması anlatılır. Ders almayan bu kişiler tekrar ilerdeki bir kilisede pusu kurarlar. Ancak Hz. Muhammed içeri girince bir dizi mucize gerçekleşir ve tehlikeyi savuştururlar.

Kilisede görevli din adamı mucizelerden dolayı hemen Hz. Muhammedi tanır ve onları hürmetle karşılar. Niçin geldikleri anlatılınca Hz. Muhammed'in derdinin devasının yine kendinde olduğunu, kendi ağzından biraz tükürük alıp gözlerine sürmesini söyler. Bu şekilde tedavi gerçekleşir.

Bir sonraki bölüm **Nâle-i kıl** başlığını taşımaktadır. Yine kısa bir girişten sonra Hz. Muhammed'in sekiz yaşına eriştiği zaman dedesi Abdulmuttalib'in hastalanması, diğer amcaları istemesine rağmen ölüm döşeginde dedesinin Hz. Muhammed'i amcası Ebu Talib'e emanet etmesi anlatılır.

Başka bir kıssada Ebu Cehil arkadaşlarına hurma dağıtır. Hz. Muhammed de arkadaşlarına dağıtmak ister fakat kendisinde olmayınca bir kuru hurma ağacını mucize göstererek yeşertir. Bu olayın neticesinde kavga çıkar, Ebû Cehil taraftarları, Hz. Muhammed'in yanında olan beşte bir kadar azınlığa taş ve sopa ile saldırır. Böylelikle Ebû Cehil kinlenir ve aralarındaki düşmanlığa dönüşecek mücadele başlamış olur.

Eserin ilerleyen bölümünde Mekke'de âdet olarak çocukların güreştirildiğinden bahsedilir. Ebû Cehil önceki olayın kini ve bütün güçlü kişileri yendiğinden Hz. Muhammed ile güreşmek ister. Uzunca anlatılan kıssada Hz. Muhammed'in galip gelmesiyle Ebû Cehil'in kin ve nefreti daha da artar. Yine bu olayda Mekke'nin önde gelenleri ve Hz. Ebu Bekir, Hz. Hamza, Hz. Ömer gibi kimselerin Hz. Muhammed'e hayranlıkları artar.

Bir sonraki bölüm kısaca dünyadan şikayetle başlamış, Hz. Muhammed'in yirmi dört yaşına gelmesi ile kendisinin hiç yalan söylememesi, ibadet etmesi, yiğitliği, kötülerle oturup kalkmaması gibi özellikleri verilmiş; yolculularında bir ak bulutun sürekli kendisini takip ettiği aktarılmıştır. Birgün tavaf için Kabe'ye gidince, Ebû Cehil fakirliği ve elbisesi ile alay eder. Ebû Leheb ve diğer amcaları putların karşısında secde etmesi karşılığında ona çok para teklif ederler. Hz. Muhammed bu tekliflerin tümünü reddeder. Kendi tarlada çalışıp kazanmak ister. Bu durumu gören Abdülmuttalib'in bir hizmetlisi Ebu Talib'e gelip rahatsızlıklarını dile getirir. Ebû Talib, Hz. Muhammed'i para kazanması için ticaretle uğraşan Hz. Hatice'nin kervanına yazdırmak ister. Hz. Muhammed'in amcaları hep birlikte Hz. Hatice'den ricada bulunurlar. O ise zaten görmeden aşık olduğundan kendisini kervana kabul eder. Kendisine haber vermek için döndüklerinde Hz Muhammed'in yine Hira'da olduğunu öğrenirler. Yanına vardıklarında uyuyan Hz. Muhammed'i bir yılının serinlettiğini ve koruduğunu görürler.

Kervana kabul edilen Hz. Muhammed, amcaları Abbas, Zübeyr, Hamza, Ebû Cehil ve başka Mekkelilerle birlikte kervanla yola çıkarlar. Kervanbaşı seçmek isterler ancak fikir birliği edemezler. Kervan ikiye bölünür, birinin başında Ebû Cehil vardır, diğerinin başı Hz. Muhammed olur. Ebû Cehil ve kervanı bir günlük mesafe ile önden giderler. Bir kuyuya varıp ihtiyaçlarını görünce arkadakiler kullanmasını diye kuyuyu kapatırlar. Hz. Muhammedin kervanı ise gelince su bulamaz ve Hz. Muhammed burada dua edince kuyudan su çıkar. Bunu öğrenen Ebû Cehil, Hz. Muhammed'i büyücülükle suçlar. Ebû Cehil, İleride ağzından ateşler saçan ejderha ile karşılaşır. Bunu da Hz. Muhammed'e tuzak olarak kullanmak ister. Hz. Muhammed, ejderhaya yaklaşınca onun aslında Hz. İbrahim ve Hz. İsa'nın selamını iletmek üzere burada bulunduğunu ve kendisinden şefaahat dilediğini öğrenir. Ebû Cehil yine Hz. Muhammed'i büyücülükle suçlar.

Akşam olunca o bölgede konaklarlar. Gece çok şiddetli bir yağmur yağar yirmi gün boyunca burada mahsur kalırlar. Hz. Muhammed'e uyanlar kurtulurlar. Ebû Cehil bu defa bu işleri Hz. Muhammed'in yaptığını düşünerek onu suçlar.

Hız. Muhammed, yolculuk esnasında yedikleri bir hurmanın çekirdeğini dönüfte meyvesini yemek üzere toprağa eker. Daha onlar ayrılır ayrılmaz hurmalar yetişir ve bazıları dönüp hurmalarından yerler. Ebû Cehil yine büyüçlükle suçlar ve hurmadan yemez.

Kervan Şam'a varır, bir kilisede Feyluk adında bir keşiş Hız. Muhammed'i beklemektedir. Gelen bir kervanı ak bulutun takip ettiğini görür, başka bir nişan arar. Hız. Muhammed, kuru gülнар ağacının dibine inince ağaç yeşerir. Yine kurumuş bir kuyudan mucize ile su çıkarır. Rahip Bahira Hız. Muhammed'i tanır, sırtındaki nübüvvet mührünü görür. Kilisenin kapısı Hız. Muhammed'e selam verir. Oradakiler içki içirmek, kendisine secde etmek isterler; ancak Hız. Muhammed kabul etmez, haram der. Hep beraber müslüman olurlar.

Daha sonra kervan Basra şehrine gider. Burada tiracetlerini yaparak Mekke'ye geri dönerler. Mekke'ye az bir mesafe kala önce müjdeci olarak Hız. Muhammed, Hız. Hatice'ye gider. Yol esnasında melekler ona eşlik eder. Kervan şehre gelince Meysere olanları Hız. Hatice'ye anlatır, Hız. Hatice'nin hayranlığı daha da artar. Ertesi gün Hız. Muhammed, parasını almak üzere gelince Hız. Hatice kendisi ile evlenmek istediğini, amcalarının gelip istemesini söyler. Amcaları babasından isterler, fakat babası Mekkelilerin uygun görmeyeceğini düşünerek razı olmaz. Hız. Hamza ise bu olaya sinirlenerek Hız. Hatice'nin babasını öldüreceğini söyler. Hız. Hatice'nin amcası Varaka evlilik için kardeşini ikna eder. Amcası başlık parası için bin filori ister, onu da Hız. Hatice kendisi verir. Evlenme kıssası daha çok isteme, babasının razı olması ile ilgilidir.

Bir sonraki bölüm, bülbüle seslenişle kısa bir giriş yapılarak başlanmıştır. Hız. Ali'nin doğumunun habercisi olarak annesinin rüya görmesi anlatılmıştır. Daha sonra Hız. Ali'nin çocukluğunda, Hız. Muhammed ile birbirlerine düşkünlükleri ve birlikte yaptıkları ibadetler anlatılmıştır. Ebû Talib; Hız. Ali, Cafer ve Hız.

Muhammed’i namaz kılariken görünce yeni bir din mi getirdin diyerek tenkit eder ve tebliğ olununca da reddetmez fakat kabul de etmez.

Son bölüm sadece kesik çizgilerle belirlenmiştir, başlık veya giriş bulunmamaktadır. Burada dinin tebliği üzerinde durulmuştur. Hz. Muhammed, Şuara suresinin 214 ve 215. ayetleri nazil olunca önce en yakınlarından başlayarak dinî tebliğe yönelir.

Metinde bir kabile reisi olduğu anlaşılan Habib adında bir kişinin elleri, ayakları, gözleri, burnu ve kulakları olmayan bir kızı doğar. Karısı rüyasında Hz. Muhammed’in ona şifa bulacağını görür ve kocasını Hz. Muhammed’e yollar. Habib, amcası ile birlikte önce Kureyşlilerin yanına varır. Onlar Hz. Muhammed’i kötülerler. Habib’in amcasının bir gözü kördür. Hz. Muhammed’in evine gidince Hz. Muhammed onu göğsüne dokunarak içindeki küfrü çıkarır, ağzından aldığı tükürüğü toprağa kararak gözüne sürer ve gözü açılır, o da müslüman olur. Habib ise diğer peygamberlerin mucizelerini sayarak Hz. Muhammed’den üç mucize göstermesini ister. Hz. Muhammed çocuğu mucize olarak iyileştirir, çocuk dile gelip Hz. Muhammed’i ikrar eder. Yol kenarında kurumuş bir ağacı yeşertir. Daha sonra Hz. Muhammed’in eli ile ayı ikiye bölmesi anlatılarak hikaye ve eser sona erer.

II.V. Eserin Nüshaları

Araştırmalarımızda eserin başka nüshasına rastlayamadık. Eser, Manzume-i Hazret-i Haticetü’l-Kübra adı ile Ankara Milli Kütüphanede bulunup 1788 dvd numarası ve 06 Mil YZ A 8902 kodu ile kayıtlıdır. Eserin konusu ve şairin bazı yerlerde mısra atlaması başka bir nüshanın varlığını hatırlatmıştır. Eserde, Hz. Muhammed’in hayatını anlatan Erzurumlu Kadı Darîr’in Sîtetü’n-Nebî adlı tercüme niteliği taşıyan eseri ile Velî’nin Siretü’n- Nebî adlı eserlerindeki bazı hikayeler benzerlik göstermektedir. Ancak tesbit ettiğimiz bir nüshası yoktur.

II.VI. Eserin Dili ve Üslûbu

Eser, edebi bir dilden daha çok günlük konuşma dili ile kaleme alınmıştır. Açık ve sade bir dili olmasına rağmen yer yer ağızlarda kullanılan kelimeler veya terim anlamlı sözcükler de bulunmaktadır. Bilindiği üzere klasik Türk şiirinde mesnevi nazım şekillerinde üsluptan daha çok muhteva önemsenmiştir. İncelediğimiz eser de mesnevi nazım şekli ile kaleme alındığından olsa gerek şairanelikten uzaktır. Eserin tamamı manzumdur ve Hz. Muhammed'in hayatı dışında farklı bir konu işlenmemiştir. Eser, aruz vezninin fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün kalıbı ile yazılmıştır.

Söylegil ey ğayb elinüñ bülbüli
Ĝayıb elinden yetürdüñ bu güli

Göñlüñji dutma cihānda kaygulu
Bu cihān hoş kayguluyla topdolu
(1b/1-2)

Ancak eserin birçok bölümünde imale ve zihaf gibi aruz kusurları bulunmaktadır. Buradan hareketle şairin şiirde içeriğe yoğunlaştığı düşünülebilir.

Ol suyıla yudı yidi kez anı
Pes yüz üzere çevirdi
(2a/10)

Öldürüñ komañ diri birisini
Ne oĝlan ğod erisini
(15a/7)

Didi ğüküm Allah'unğdur ğul anığdur
Bu hevdecdeki ğod yā Rab seniğdür
(16a/4)

Çün sekiz yaşına irdi Ḥabīb
 Ḥasta oldu 'Abdulmuṭṭalib
 (21a/11)

Eserin bazı bölümlerinde mısra eksikliğinden kaynaklı hem kafiye şeması bozulmuş hem de vezne uygunluk kalmamıştır.

Cümlesi on kişiden artuḵ degül
 Bir 'Arap varıdı yolda varıdı ol

Ol ḵabīlenüḡ içine girdi ol
 Bir ulu ruhbāna itmiş ol la'īn
 (15a/1-2)

Çün nübüvvet mührini sürdi gözine
 Parmağını tiz kıldı kişiş
 (2a/13)

Hem daḡı cennet içinde çok ḡūri
 Geldi kim dünyāyı ṭünyāya ṭoldurdi nūri
 (53b/3)

Metnin genel olarak kafiye şeması mesnevi nazım şekline (aa, bb, cc...) uygunluk gösterir. Kafiye ve redif kullanımı ise çok çeşitlilik arz etmektedir. Cinaslı kafiye dışında her çeşit kafiye ile birlikte redif örneği metinde mevcuttur.

Eserin anlatıcısı genellikle yazarın kendisidir. Bazı bölümlerde yazar, râvîlerin dilinden aktarımda bulunmuştur. İncelediğimiz eserin müellifinin faydalandığı kaynağın Basralı vaiz olduğu bilinen Hasan El-Bekrî'nin Sîretü'ün-Nebî adlı eseri

olduğunu düşünmekteyiz. Zira eserin bir çok bölümünde “ravî eydür” şeklinde atıf yapmış, Hasan El-Bekrî de eserde şöyle geçmektedir:

Ebu'l-Hasan Bekrî rivâyet eyledi
Mevlûdi böyle hikâyet eyledi
(4b/13)

Müellif, eserin anlatımında aşağıdaki beyitlerde olduğu gibi yer yer kahramanların dilinden aktarılan bölümlere de yer vermiştir.

Eydür ey kardaş uturman yirdirün
İş olmuş durur hemân ancak varun

Gördigin işitdügin söyledi
Cümlesi şād-ı hürrem eyledi

İllâ 'ammûsı Ebû Leheb oda
Yandı düşdi cânına bilmezinde
(60a/9-11)

Eserde, sayısı çok olmasa da hadisler ve Kur'ân-ı Kerim'deki ayetlerden kelimeler geçmektedir. Bazı bölümlerde âyetlerin anlamları verilmeyip Arapça şekliyle aktarılmıştır.

İş bu deñlü anladum gör himmeti
Ümmetî dir ümmetî dir ümmetî

³⁵ Şuara suresi 214.,215. ayetler. (Meal: Önce en yakınıdakileri uyar. Sonra sana uyanlara sahip çık.)

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ وَخَفِضْ صَوَابِكَ مَنْ يَبْعَكَ

(73a/8)

يُرِيَّتِ الشَّاعَةَ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرَ

(92a/4)

³⁶ Kamer suresi 1. Ve 2. Ayetler. (Kiyamet yaklaştı, yarıldı ay.)

II.VII. METİN

Hadice Ana

Bismillāhirrahmānirrahīm

1b/1. Söylegil ey ğayb elinüñ bülbüli

Ğayb elinden yetürdün bu güli

2. Göñlüñi dutma cihānda kayğulu

Bu cihān hoş kayğuluyla topdolu

3. Sen nesisen bu cihānuñ kim ğamın

Hā çekersin bunca kayğusın hemīn

4. Dañı yirdensin buña aldanmağıl

Tiz gidersin eglenürem şanmağıl

5. ... diyü geldi...³⁷

Olma hayvān gibi esīr-i cüz-i cān

6. Dāne-i hāke mezīd-āb olmağıl

Men duzağında ... olmağıl

7. Her kim iki gün mehmān ider

Cānını elbetde anuñ ... ider

8. Kim yirine dünyānuñ düzenini

Öldürür toprağa kadar kanını

9. Yimedim dañı seni bu rüzigār

Söyle sözü kıla bāri yādigār

10. Muştafā'nuñ siyerini söylegil

Cānıña 'ışkın yoldaş eylegil

11. Yük güninde nāmeñe yardım kıla

Ol şefā kılmazısa kim kıla

³⁷ Metin bozuk olduğundan okunmamaktadır.

12. Her biri başdan ayağa şöyle nūr
Yüzleri şankim güneşden halk olur

- 2a/1.** Bir ıbrık ak gümüş biri elinde
Zümeredden yeşil taş³⁸ var elinde
2. Bu kez eydür birisine birisi
Bu durur maşrıķ mağrib uluşı
3. Pes öñine tutar taş ı şındı
Yā Muḥammed iş bu taş pes didi
4. Pes Muḥammed uzaduban sağ elin
Şındı taşuñ ortasına ol hemin
5. Diler bu Ka'be'i kıldı kabūl
Ortasıdur 'ālemüñ zīrā kim ol
6. Ol üçüncisi elinde bir bāde
Var ḥarīr bir kırmuzı beñzer nūra
7. Açdı anı bir yüzük çıķdı hemān
Şöyle kim nūrıyla şoldı cihān
8. Gözlerüm kamaşdı göricek anı
Pes birisi şındı aldı oğlunı
9. Taş içinde hem birisi çokdı
İbrıkıla ol biri anı yudı
10. Ol suyıla yudı yidi kez anı
Pes yüz üzere çevirdi
11. İki talu ortasından gördi ol
Ol yüzügile hemān mūhri urdı ol
12. Pes yine döndürdi kıodı oğlunı
Ol yüzügi başı altında anı

³⁸ Eserde "taş" şeklinde yazılmıştır.

13. Rāvī eydür ol melik-i rızvān mıdı
Ol beheştün ħādimi sulţān[mı]dı

- 2b/** 1. Pes başın ħaldırdı birden oğlunun
Ķulağına ħayli söz didi anuĶ
2. Fehim idemedim sözün ne didüĶin
Bu Ķadar anĶladum āĶirde hemīn
3. Kim sözünün āĶirinde söyledi
Yā MuĶammed muştuluĶ olsun didi
4. Evvel āĶircümle [Ķal]ĶuĶ serveri
Sensin ol ĶaĶĶ'uĶ ulu peyĶamberi
5. Enbiyālar Ķātemi sen ey ulu
ĶaĶ Ķıtında key 'azīz sen sevgülü
6. Ķamu dinler yegregidür hem dīnün
'AĶıl irmez merteben Ķimsenün
7. Emīn eydür Ķuyu sözi biridi
Oğlumun aĶzına aĶzını Ķodı
8. Yavrısına dāne virür gibi Ķuş
Ķodı aĶzında anuĶ aĶzını Ķoş
9. Ol Ķabībün ĶürmetiĶün yā Allah
Zāyi' itme rencümi Ķılma ...
10. Sözümi Ķazretinde Ķıl vesīle
Şifā eylesün bu ben zelīle
11. Bu ümīze baĶışlamışam ben seni
MaĶrüm itme luţfuĶa yā Ķanī
12. Ne Ķılam neyleyem ben yine kār³⁹
Günahkāram günahkāram

³⁹ Farklı şekilde okunabilir.

13. Şu işlerden ki kıldı nefis nādān
Peşīmānam peşīmānam peşīmānam

3a/ 1. Dahı yaradılmadan levh ve kalem

‘Arş ve kürsî göklerle yir ve hem

2. Hâk Te‘ālā bir mu‘azzam bir nūr-ı pāk

Kendü luḡfından yaratdı tābenāk

3. Ol bizüm peygamberüñ nūrıdur

Kendüsi bize haber böyle virür

4. Çünkim oldı ol nūrı āşikār

Secde kıldı Allah’[a] çok rūzigār

5. Çok hem rukū’ itdi tamām

Nice biñ yıllar dahı kıldı kıyām

6. Çün ‘ömürler hem teşehhüd kıldı ol

Her ne kim buldısa anda buldı ol

7. Bu namāzı çünkim ol deryā-yı rāz

Kıldı farz oldı bize lā-büd namāz

8. Bî-cihed kendüye karşı ol āgah

Dutarıdı ol nūriçün mihr-i māh

9. Ğaybı Ğaybından bilüñ evvel āşikār

Muştafā’nuñ nūrı oldı Kird-gār

10. Ba‘dezān ol ulu nūr urdı ‘alem

‘Arşı oldı kürsî ve levh ve kalem

11. Çün yaratdı soñra iş bu ‘ālemi

[Nūr] içinde yaratdı ādemi

12. Ādem’üñ alnına kondı nūr hemān

Söyleridi dürlü tesbîḡ ‘ayān

13. Didi Ādem yā Rabbî iş bu nūr nedür

Başa bildür bu haqîkat nicedür

3b/ 1. Didi yâ Âdem bu nûruñ vār

Bu emānetdür saña sen şaqla vār

2. Bu Muḥammed Muştafā'nıñ nūrıdur

Seyr ider sizden gider aña varur

3. Şulbe şulbden naqıl idiser nūr

İssinedegin gidiser iş bu nūr

4. 'Ahd-i kı̄l kime varursa pāk ola

Hem alaçağın dağı pāk ola

5. Kim bu nûruñ issi durur key arı

Cümle maḥlūkātuñ oldur serdarı

6. Ben seni yiri gögi hem bî-gümān

Oı Ḥabībüm 'ışqınadur dem hemān

7. Oı zamān āḥir olıcağ geliser

Küfr elinde yir mülkini alısar

8. Ümmetile döniser bu 'ālemi

Gelmeyeyidi ancılayın bir ādemī

9. Çünkükim oldı nūr āşikār

Âdem'üñ alnında rüzigār

10. Birgün ol ḥağ anuñ alnına düşer

Oı gice kim Şit'ınına düşer

11. Şit doğunca nūr Ḥavvā'da qalır

Doğıcağaz Şit'üñ eline gelür

12. Şit'ile 'ahd eyledi Âdem yaqın

Kim bu nūr saña emānetdür şağın

13. Pāk olğıl pāk olğıl bu nūr

Pāk aşılarda kılısardur 'ubūr

- 4a/ 1. İş bu tertībce irişdi Nûh ol
İrdi andan hem Halîlullah ol
2. Her kime varursa olurdu ulu
Halk içinde olurdu bahtulu
3. Birbirisine emānet dururdu
Kılmağıl buña hıyānet diridi
4. 'Ahd iderdi atası oğı ile
Kim iricek ol nūra 'izzet kıla
5. Hep şeyāṭin kāfirün günāhları
Cümlesi bilürleridi ol nūrı
6. Kime varsa düşmen olur
Der mekr ü hîle kılurlardı
7. Kaşd iderlerdi anı öldüreler
Ol Habībün nūrını şoldu[ra]lar
8. Lākin anı şaklarıdı ol ilāh
Düşmānında bekleridi pādişāh
9. Ol çirağı kim yağa ki Haq aña
Kaşd iderse kendü küyer gör saña
10. Bunlaruñ çokdur igen kışşası
Her birinün şāzisi ve guşşası
11. Kırkıdı ata olıcağ ey 'aziz
İrdi 'Abdulmuṭṭalib'e dinleniz
12. İrdi andan oğı 'Abdullāh ol
Çok şükürler eyledi Allāh ol
13. Bir kız alıvirdi aña ulu
Key hayālu hūb hem yüzi şulu

- 4b/ 1.** Āmine'yidi adı kendüsi emîn
Ulu nūr anuñ alınına virdi hemîn
2. Leyki tābān oldı ğāyet āşikār
Halk içinde güne döndi ol nigār
3. Bildiriler oldı şadef dūrri yaqîn
Kim gelür cihāna ol şāh-ı dīn
4. Didi 'Abdullāh atası kıl yarağ
Var Medīne şehrine dime ırak
5. Al konuklık yarağın anda tamam
Kim bulunmaz cümlesi bunda tamam
6. Doğıcağ oğluña mihmān eylegil
Hoş deve boğazla kurbān eylegil
7. Kim nice oğullar virdi bu nūr
Uşda sende idiser işi zuhūr
8. Gitdi 'Abdullāh yarağın almağa
Doğıcağ oğluna mihmān kıılmağa
9. Varıcağaz anda şayru oldı
Pes ecel yitişdi anda öldi ol
10. Ol şanurdi kim gele mihmān ide
Bilmezidi cānını kurbān ide
11. Öldi ol oğlı cihāna gelmedin
Bir kez yüzine bakup gülmedin
12. Böyle durur bī-vefā çarhuñ işi
Degme kez bulmaz vefā andan kişi
13. Ebu'l-Ḥasan Bekrī rivāyet eyledi
Mevlūdi böyle hikāyet eyledi

5a/ 1. Rasūlūñ anası Āmine ḥatun

1. 10 ay oldu didi amlüme çün
 2. Rebî'ü'l-Evvel ayı utlu ayda
 Ulu devletlü 'izzetlü ayda
 3. Bu ayuñ didi on ikincisinde
 Mübârek hem perşembe gicisinde
 4. atun kişiler olan 'alâmet
 Belürdi başladı bir bir tamâmet
 5. arañuluk yoluñuz yoldaşı yok
 Benüm âlüm bilür bir âldaşım yok
 6. İñildedüm didüm âlim bu gice
 Yaluñuz nola avâlim bu gice
 7. Ki oraram şeyâ'îñ şerrinden
 Dahı bu Mekke'nüñ kâfirlerinden
 8. Gözlerüm yaşıla oldı ağıladım
 Sen meded baña yâ Allah didüm
 9. Görürem geldi dürlü dürlü uşlar
 amunuñ yüki yüz gibi işler
 10. Benüm üstimde oš pervâz iderler
 Ki dürlü tesbîile sâz iderler
 11. Melekler kim gelürler kim giderler
 Ki tehîl tesbî tekbîr iderler
 12. Baña her birisi virür beşâret
 Doğar oğluñ diyü ılır işâret
 13. Görürem bunları medhüş oluram
 Ki ayrân aluram bî-hoš oluram
- 5b/ 1.** apudan girdi gördüm nice urî
 Ki oldurdu evüñ içini nürü

2. Bularuñ yüzi gibi görmedim yüz
Yüzi nürından oldı gice gündüz
3. Birisi geldi öñümde oturdı
Biri ardımda etegim götürdi
4. Birisi döndi baña didi anda
Saña beñzer kim vardur cihānda
5. Ki senden ƣoğısar durur ulusı
Bu yir [ü] gök ehlinüñ uş bahtlusı
6. Cihān faħri ƣırağı rüzigāruñ
Ĥabibi hem rasüli Kird-gāruñ
7. Ķamu mürsellerüñ şāhı ulusı
Nebiler ĥātemi ĤaĶ sevgülüsi
8. Ķanadıyla bir aĶ ƣuş ƣuvvetile
Sığadı arkamı ki 'izzetile
9. Ne şu gördüm ne ağırı ve ne ƣan
Hemā bir ay gibi ƣoğdı bir oğlan
10. Ne oğlan kim cihānı ƣutdı nürı
Evi gündüzden aydın itdi nürı
11. Yine baĶdum ne ĥürı var ne oğlan
Öğüm bayıldı şol dem gitdi 'aĶlım
12. YaĶın ƣaldı virem ĥasretle cānı
Yine baĶdum bu cānda gördüm anı
13. İre ĥoş Ka'be'ye ƣarşu yüz urmiş
Başı secdede başını getürmiş

6a/ 1. Daĥı söyler bilemedüm sözini

Sevindüm göricek yine yüzini

2. İş bu denlü anladum gör himmeti

- Ümmetî dir ümmetî dir ümmetî
3. Birbirine dir çok bunun gibi şerîf
Yaratmadı bu resme bir laṭîf
4. Görürem dürlü kaftanları dîbâ
Kamusı birbirinden hûb zîbâ
5. Bir yilegü arasında açıldı
Ki nûrından karadan gök saçıldı
6. Bir an geldi didi bu tonları tîz
Bu oğlana giyürün bunları tîz
7. Ki şaklansun kamu nâzırın yüzinden
Irâğ olsun yavuz göz yüzünden
8. 'Afâritlü şeyâṭînler çilesinden
Emîn olur 'adünün cümlesinden
9. Ki budur Hâk Te'âlâ'nun ḥabîbi
Budur dertlü cānların ṭabîbi
10. Bu ḥâl içinde ḥayrân olmuşdum
Şafâsın şöyle bî-cān olmuşdum
11. Görürem yine çok kuşlar havadan
Evüme geldi ṭoldılar ovadan
12. Kızıl yâḳût gibi ayakları hep
Zümürd gibi sebze dırnaḳları hep
13. Kanatları kamu incü gibi cümle ak
'Acep şüretde dürmüş anları Hâk

- 6b/ 1.** Kamusı tesbîḥ ve tehlîl iderler
Bölük bölük gelürler hem giderler
2. Görürem üç 'alem daḥı açıldı
Biri şarkda biri garbda saçıldı

3. Birisi Ka'be'de üstinde durdı
Üçin dahı firiştehler getürdi
4. Yirile gök arası nūrı tıoldı
Ki gündüzden aydın oldu
5. Firiştehler āvāzı tıoldı 'ālem
Kamu tekbīr ve tehlīl oldu 'ālem
6. Görürem Mekke'ye kāfirlerini
Kamu uyħuda uymaz birisini
7. Kaçar divler denizlere giderler
Şeyāṭīnler kamu feryād iderler
8. Divlerüñ ve feryādını kāhenlerüñ
Hak kulağına yetürür anlaruñ
9. Kimisi ħasta olur kimi ölür
Kiminüñ 'aklı gider şöyle kalur
10. Saṭıħ rencū olur şakḳ almayanı
Ölür ışmarlar tamuya cānı
11. Ün ider şöyle zerḳā-yı yemāme
Ki korḳar cümle ol ehl-i yemāme
12. Dirilüp katına diler aña
Ne ağlarsın bu resme noldı saña
13. Didi oy ben niçün ağlamayayım
Ya cānım ħasretile dağlamayayım

- 7a/** 1. Bu gice toğdı ol şāħıb-zamān
Süriser yaşları melikde payāna
2. Melekleri oları kırısar
Bu dünyalar defterini ol düriser
 3. Bu gice gök kapuları açıldı

- Melâ'ikeler yire indi saçıldı
4. Tamâmen şarkı ğarbí nûrı tutdı
Ki tekbîr ü tehlîl üni göge yitdi
5. Hazer kıluğ gidiser baş ve cânlar
Kamu târâc olısar hânümânlar
6. Oğul kızlar yesir olup hasâret
Olısar mâlı mülkler cümle ğâret
7. Ata ecdâd dîni gitdi dürüldi
Şeyâ'î'n dînü bu milkelden gitdi
8. Dirîğa vay bize irdi muşîbet
Hezerân miñnetile çok naşîhat
9. Bunı didi hemân döker yaşını
Yüzin yırtdı göge dikdi başını
10. O halk ağlar kamu ğamğîn olurlar
Gönüller gözleri ğamğîn olurlar
11. Kamu putlar döküldi yitdi yire
Ki sâde şuyı dahı tebdi yire
12. Hem ol ateş-gedâ urdı yire
Ki biñ yıldı ol oda yandı
13. Girinüñ köşki yarıldı çatladı
Bir yanı yıkıldı ğâyet günledi

- 7b/** 1. Böyle gördi Kisrî çok eyvânını
Lerze tutdı korğudan endâmını
2. Oğudı dânelerini söyledi
Bu ne hâldür nice hikmetdür didi
3. Bire vezîre didi ey şehr-i yâr
Bir iş oldı gökde bu gice âşikâr

4. Kim kıran külli 'aķrepden bu dün
Vāķi' oldu bilmezem ben kim niçün
5. Bu gice beņzer 'arabdan kim hemān
Zāhir oldu bir ŗāhip-kırān
6. Kim 'Arab ehline 'aķreb yakīn
Hem ta'alluķ aņa çoķdur yakīn
7. Biz rasūlullāh sözine gelemim
Rāvīlerden hoŗ rivāyet kılalım
8. Anası didi çü görem Muŗtafā
Secde duram gönlüm aldı hoŗ
9. Melekler dürlüdür çoķ gelürler
İrimik toptolu olurlar
10. Benüm oğlumı kıllurlar ziyāret
Virürler her biri baņa beŗāret
11. İŗidürem yine bir hoŗ avāzı
Ĥazīn cān-fezā vü dil-nevāzı
12. Bu nebī durur hidāyet eyleyen
Bu durur yārın ŗefā'at eyleyen
13. Budur ol nūr kim söyünmez tā ebed
Yüceyidi yoğiken tā bir aħad

- 8a/** 1. Mevcūd olmadın daħı tā bir enām
Haķ bunu kılmıŗdı imām
2. Çün iŗiddüm bu cānım sevindi
Melül gönlüm feraħlandı arındı
 3. Pes iŗidürem yine bir ün hemān
Çağırur baŗum üstünde 'ayān
 4. Dir ki gezdürüņ Muħammed Ĥāzreti'n

- Gün oğandan gn batırđ degen⁴⁰
5. Mbreklik gibi t kim her zemine
İrişsn her zemnn demine
 6. Grrem pes Muğammed g'ip olmiş
Eviñ ii nrsuz şyle almış
 7. Yağın aldı virem đrmetile cnı
Hemn lağza getrdiler yine anı
 8. Bir ağ şofı ona olamişlar anı
Gricek anı buldum mişk-i cnı
 9. Başı altında hem bir ağ đarr
Đomiřlar grdm ol mh-ı mnri
 10. Elinde  kidrğ inc tutar
Egeri incidr ill ki ağ ter
 11. İşidrem bir n eydr Muğammed
Ki nuşret kilidin dutar m'ebbed
 12. Diledm kim alam sunam ben anı
Burağ-ı bolat irişdi ngehn
 13. Ki nrı oğtolu oldu cihna
Dikildi birden irdi sımana

- 8b/** 1. İinden geldi atalular avzı
'Acyip uřlaruñ pervzı sazı
2. Biri syler birine kim virdgin
Muğammed đzretine bildgin
 3. Virn dem atanıñ şafvetini
Dağı cecdi đall'n đulletini
 4. Dilin İsm'l'n Ysuf cemlin

⁴⁰ Farklı şekilde okunabilir.

- Dağı 'İsā kerāmetin kemālin
5. Hem Eyüp şabrın Yaḥyā zühdin
Virün olsun kâmusından isterin
6. Virün Dāvūd'un dağı āvāzın
Anun nağmesin ve dilnüzin
7. Bunu böyle söyleriken pes hemān
Ġā'ip oldu yine oğlum bir zamān
8. Koptı gönlüm kaynadı cān ağladı
Ḥasretile gözlerüm kan ağladı
9. Bir dağı baḡdum yine gördüm anı
Kim durur öñümde ol cānım cānı
10. Birin dutmuş elinde aḡ ḡarīr
Avçı içinde ol bedr-i münīr
11. Ditredi cānım elüm şundum hemān
Kim alam baḡruma başam nāḡihān
12. Bir berāk bulut irişdi yine
Şöyle ulu beñzemez evvelkine
13. Ol gelenlerden artuḡ nūrı
Sanki gündün dağı bunuḡ çoḡ nūrı

- 9a/** 1. Gördüm içinde firiştehler ulu
Geldiler ev içi oldu toḡtolu
2. Aldılar gitdiler oğlumı yine
Ben yitürdüm aḡlumı yine
3. Korḡdı cānım toldı gözüm ağladı
Ay acep bir dağı göremem mi didüm
4. Giçmedin üstine dağı bir zamān
Gelmiş oğlumı yine gördüm hemān
5. Baḡlamışlar sürmelemişler gözün
Hem komāḡa tolmışlar kendüzin

6. Kesmiş göbeği sünnet olunmuş
Ne erekân varısa cümle kılinmiş
7. Bir çoşusu var ki miske benzemez
Dünyâda olmaz o çoşu degme kez
8. Bir ün işitdüm yine ol dem hemîn
Ka'be dutdı dir Muḥammed yakîn
9. Kıble itdi Ḥaḳ Te'âlâ kendüye
Ümmetine daḫı buña uya
10. İki ŧalası arası görüñ
Ol nübüvvet mührini anda görüñ
11. Nebîler ḫâtemidür sevgülüsi
Ḳamu mürsellerün budur ulusu
12. Bir nidâ anladı ol dem hemân
Yâ Muḥammed muştuluḳdur bî gümân
13. Cümle 'ilmi evvelin âḫirin
Ḥaḳ Te'âlâ virdi saña cümlesin

- 9b/ 1.** Pes bu işde cümle ḫayrân olmışam
Oğlumun yüzine baḳup ḳalmışam
2. Üç kişi girdi iḳerü pes yine
Benzemez hiç bu dünyânun ḫalkına
 3. Bilmedüm neyidi kim aḳzına ḳodı
Pes başını ḳaldurup ...
 4. Ya Muḥammed ḳamu 'ilmi ben saña
Evvel âḫir virdük uş öñden soña
 5. Böyle didi ḳodı yire oḳlanı
Çünkü ḳodı yire ben gördüm anı
 6. Secde ḳıldı oḳluma her ne ki vār
Ḥaş gerpiç dört yanında vār
 7. Secde ḳıldı her biri durdı yine

- Her birisi durdı yine yirine
 8. Kamu tesbîh tehlîl eylediler
 Faşîh dilile işitdüm söylediler
 9. Didiler her biri Elḥamdülillāh
 Ki vireydi seni size Allah
 10. Ki pāk olduḡ zuhūrınuḡ
 Küfürden pāk olduḡ nūrınuḡ
 11. Rivāyet kıldı ‘Abdulmuṭṭalib uş
 Ki ben Ka’be içinde idem hoş
 12. Dīvārı Ka’be’nüḡ ki ḡatī günler
 Yüzi üstine düşdi cümle butlar
 13. Şafā Merve dahı cümbişe geldi
 Şalındı şöyle kim hoş geldi

- 10a/** 1. Te’accüb eyledüm sürdüm yüzümü
 Āh yormayam didüm ovdum gözümü
 2. Pes andan Āmine evine vardum
 Bileyim ḡālını diyü gördüm
 3. [Gördüm] bulut evi üstine inmiş
 Tamāmet ḡaplamış evini ḡonmuş⁴¹
 4. Evindedür bu hoş ḡoḡular
 Meşāmuma gelür maḡbüb ḡoḡular
 5. Bu ḡālden ben ḡāyet med-ḡoş
 Şanasın gitdi ‘aḡlım bī-ḡoş oldum
 6. Varup çün Āmine evine girdüm
 Oturmuş şöyle şādān anı gördüm
 7. Feraḡlıḡın nedür didüm sürürüḡ
 ḡatī noldum alınıḡdaḡı nürüḡ

⁴¹ Öğrenilen geçmiş zaman eki EAT’de -miş/-miş’tir. Çoklu şekli metni 18. yy’la yaklaştırmaktadır.

8. Didi doğdı bir oğlum verdim
Bağdum anuñ alnına budur sürürüm
9. Didüm oğlan çoğurmağdan eşer hiç
Yüzünge yoğ durur zerre kadar hiç
10. Didi vallah doğurdum uş bir oğul
Ne oğlan ki ata ana aña kul
11. Didi göstergil imdi anı kanı
Diri kim görmek olmaz şimdi anı
12. Didüm niçün didi bir kişi girdi
Kağudan içerü karşıma durdı
13. Boyı yüce şanasın bir mināre
Yüzinüñ nūrı gündən āşikāre

- 10b/ 1.** Baña didi ki bu oğluñı bekle
Bunı üç gün olunca gizle şağla
2. Hiç benī-ādem yüzini görmesün
Kimse hergiz katına girmesün
3. Kim melekler üç güne degin [kılur]
Kim ziyāret eyler hizmeti gelür
4. Ben didüm pes şağla kimse görmesün
Kağunı bağla ki kimse girmesün
5. Döndüm andan diz eve geldüm yine
Munṭazır oldum oturdum üç güne
6. Gice gündüz üç gün çünkim tamām
Ol melekler hizmet itdiler müdām
7. Hiç benī-ādem katına girmedi
Kimse yüzün açuban görmedi
8. Çünki üç gün giçdi halka söyledüm

Muṣṭafā'yı āşikār eyledüm

9. Āmine'nün evine vardum hemīn

Çapu açdı içerü girdüm hemīn

10. Vardum açdum ben Muḥammed yüzini

Vāle oldum dir göricek gözini

11. Evvel Ādem'den resülün yüzünü

Ceddi 'Abdulmuṭṭalib gördi anı

12. Kunṭağından taşra çıkardı anı

Göge karşı açdı deprendi dili

13. Yüzi nūrından evün dīvārları

Gün doқınmış gibi oldu her biri

11a/ 1. Ceddinün çünkim yüzün gördi Rasül

Pes elile işāret itdi ol

2. Şöyle kim virür gibi aṇa selām

Ceddinün yüzine karşı ol imām

3. Baқdı gördi luṭfıla şöyle şirīn

Cān dahı olmaz dünyāda öyle şirīn

4. Çünkim 'Abdulmuṭṭalib anı görür

Böyle luṭfıla ol sulṭānı görür

5. Gerçi şüretde tıfl oğlan durur

Şağında 'ālemler sulṭān durur

6. Yüzi beṇzer beṇzer aya kaşları hilāl

Çoḥusıyla yaṇağıṇ mişke muḥāl

7. Yüzi aydınlığı rüşen tamām

İvü yirden göge dek yitmiş tamām

8. Āmine Ḥatun yirinden durur tiz

Vardı oğlınun yüzini gördi tiz

9. Ki t̄abān yūzi nūri māha beñzer
Melekler t̄ül gibi ol şāha beñzer
10. Egerçi şūreti insāna beñzer
Velī başdan ayağa cāna beñzer
11. Kimāline irişmez ‘aқıl idrāk
Cemāli Yūsuf Ken‘ān’a beñzer
12. Gözinüñ baқışından cān üzilür
Dudağı la‘lile mercāna beñzer
13. Yüzinüñ rengi gülden dağı nāzik
Қоһусı müşkile reyḥāna benzer

11b/ 1. Vücūdından ev içi cennet oldu

- Bu uçmaқ şāhı ol rızvāna beñzer
2. Anasınuñ yüzine baқdı güldi
O gülmekden ev içi nūri ṭoldı
3. Ulaşdı nūr çıқdı āsımāna
Tamāmet nūrıla ṭoldı zamān
4. Yidi gökler қamu nūrıla ṭoldı
Tebessüm itdi çün luṭfıla güldi
5. Anası baқdı çünkim gördi anı
Şanasın ölmüşiken buldı cānı
6. Sevindi gönli şād oldu ḥürrem
Feraḥ ṭoldı yirine gitdi her ғam
7. Feraḥdan gitdi aқlı қaldı ṭaṇa
Du‘ālar oқudı oқurdı aṇa
8. Mekke‘ye iče mevlüdi oldu ‘ayān
Geldi gördi ferd ü māh hem
9. Қamu yirlerden işiden geldiler

- Gördiler cümle ziyâret kıldılar
 10. Gördiler kim bir ‘acep oğlan durur
 Nice oğlan bir ulu sulţān durur
 11. Yüzi beñzer aya kaçları hilāl
 Koñusına yañağıñ müşke muḥāl
 12. Yüzine bañan cemālini gören
 Cümle ḥayrān oldu anda varan
 13. Didiler bu ‘acep insān mıdur ki
 Ya ādem şüretinde cān mıdur ki

- 12a/** 1. Melā’ike dañı bu luţfıla olmaz
 ‘Acep bu cān veyā cānān mıdur ki
 2. Bu dünyā ḥalkına hiç beñzemez bu
 Bize Ḥağ’dan miñmān mıdur ki
 3. Saçı zulmet yañağı nūra beñzer
 Dudağı çeşme-i ḥayvān mıdur ki
 4. Anadan böyle oğlan toğduğı yok
 ‘Acep bu bir ulu miñmān mıdur ki
 5. Vücūdından cihān oldu münevver
 Koñusından meşām oldu muşakḳal
 6. Dem be dem gökden yaña tutar yüzün
 Söyler amma fehim idemezler sözin
 7. Görenler ḥüsni ḥayrān olurlar
 Bañar yüzine şöyle ḳalurlar
 8. Ḥayret ider ḳamu eydür nolaydı
 Böyle oğlumuz bizim de olaydı
 9. Zī-temennā-yı muḥāl faşid ḥayāl
 Öyle oğlan bir dañı doğmaḳ muḥāl

10. Rāvi eydür kimle andan varısa
 Āmine Hütün evine girdise
11. Çünkü çıktı geldi andan bir koğu
 Şöyle kim olmaz dünyāda öyle bu
12. Dilediler kim keseler göbegin
 Gördiler ol dağı kesilmiş yağın
13. Didiler ey Āmine Hātün saña
 Kıldık iş bu işge senün taña
14. Okumaduk kimse doğdı oğlınun
 Tertibini cümle pes itdük anun

- 12b/ 1.** Göbegin hem sen kesersin ne'acep
 Ne durur bu işge digil sebep
2. Didi vallah ben buña el urmadum
 Hem komağına bunun ben şürmedüm
3. İllā bunun tertibi her ne kim vār
 Kendü kıldı luţfila Perverdigār
4. Kudret-i bī-çünıla ol bī-zevāl
 Kün fekān emrile Celli Celāl
5. Kendü düzdi her ne kim düzdiyse ol
 Buña kimse hiç elin urmuş degül
6. Girdiler pes tañla geldiler yine
 Kim boyalar sürme çeke gözine
7. Gördiler yunmuş arınmış pāk yüzi
 Sürmelenmiş kıyma kuyruklu gözi
8. Hiç benī ādem el urmamış aña
 Kaldılar ol mevlüde cümle taña
9. Didiler virmek gerekdür aña

- Ceddü 'Abdilmuṭṭalib'dir⁴² güldi ṭaṇa
10. Gönline ḥaḵ anda ilhām eyledi
Kim bunuṇ adı Muḥammed'dür didi
11. Çün yidi gün giçdi 'Abdilmuṭṭalib
Mekke'nün ḥalkın ḵamu da'vet eyledi
12. Hoş yidi gün ulu mehmān eyledi
Çok deve ve çoç ḵurbān eyledi
13. Viridi mişkinlere ṭonlar o gün
Çok ṭa'āmlar dürlü dürlü daḥı ögün⁴³

- 13a/** 1. Her ki varsa dervīş yāḥud esīr
Şol ḵadar oldu ki ḵāmū seyr
2. Şöyle mehmān eyledi kim nice yıl
Söyleridi anı cümle şehri bil
3. İş bu ḵışşa burada olsun tamām
Yazdırana diṇleyene rahmet ḵılsun
4. Ḥāss ü 'ām
5. Ḥāmūş olma nāle ḵıl ey 'andelīb
Söylegil sen daḥı olduçça naşīb
6. Çün ḥisābile durur söz nefes
Bunda pes bu menzīle ḵılma heves
7. Hoş maḵāmıdı fenāsı olmasa
Günde biḻ cevru 'anāsı olmasa
8. Bu yirde kimsenün yoḵdur bekāsı⁴⁴
'Āḵil iseṇ ḵo fenā bazarını
9. Var ṭalep ḵıl ol beḵā gülzārını

⁴² Bazı yerde 'Abdilmuṭṭalib bazı yerde ise 'Abdilmuṭṭalib olarak yazılmıştır.

⁴³ "O gün" olarak okunabilir.

⁴⁴ Bu beytin ikinci mısrası atlanmış olup metnin kafiye düzeni bozulmuştur.

- Safî kııl kim irişesin gülşene
10. Ne baķarsın bu tütünler külhânına
Süremedin seni bundan rûzigâr
11. Süremedin bundan rûzigâr⁴⁵
Söyle bir söz kıala senden yâdigâr
12. Çünkim irdi beş yaşın[a] Muştâfâ
Âmine irdi fermân-ı hudâ
13. Va'desi irişdi öldi anası
Kaldı öksüz ol cihân yik dânesi

- 13b/ 1.** Öldi ata ana ol oldı yitim
Düşmen içre kıldı dostunı yitim
2. Lâ cerem oldı yitim ol şeh-i dîn
Ata ana beslemedi anı yakîn
3. Kim habîbile muhip ortasına
Maslaḫat olmaz gire ata ana
4. Hem daḫı bu mu'cizât ola ulu
Kim cihâna gelicegez ol ulu
5. Dünyâ ḫalkı hep aḫa düşmânıdı
Yalnız ortada ol bir tenidi
6. Mu'cizât olmaya mı kim bir yitim
Dünya ḫalkın başdı cümle şöyle kim
7. Putlaruḫ bâḫıl dînin bozdı tamam
Kendünüḫ bu ḫaḫ dînin dedi tamam
8. Ceddi 'Abdulmuḫalib aldı anı
Oḫlı birine oḫul kıldı anı
9. Dünyânuḫ daḫı şafâsın görmedin

⁴⁵ Mükerrer mısra. Yukarıdaki satır atlama burada tekrar ile düzeltilmiş.

- Lezzetin zevkin şafâsın görmedin
 10. Göricek çekdi cefâsın miḥnetin
 Rūzigāruḡ yemedin çok ni'metin
 11. Anası derdiçün ol gül'izār
 Gice gündüz ağlarıdı zār zār
 12. Ḥasretile dört yaḡa baḡarıdı
 Gözleriniḡ yaşları aḡarıdı
 13. Şol ḡadar kim dökdi yaḡ ağladı
 Ol mübārek gözleri kim ağrıdı

- 14a/** 1. Mekke'de her kim varsa ḡabīb
 'Arza ḡıldı cümle 'Abdulmuḡalib
 2. Kimse dermān bulamadı aḡa
 Ḥiç biri çāre ḡılmadı aḡa
 3. Aratırdı derdi olduḡça 'ilāç
 Biter oldu kimse ne ḡıldıḡça 'ilāç
 4. Birgün otururdu 'Abdulmuḡalib
 Başıını dizinde ḡomışdı ḡabīb
 5. Bir Yahudi olur ruhbān varıdı
 Ol benī Hāşim'le düşleridi
 6. Geldi 'Abdulmuḡalib ḡatına ol
 Didi yā seyyid göḡlünḡ melül
 7. Didi yā ruhbān iş bu oḡlanuḡ
 Gözcegezleri ḡatı ağrır bununḡ
 8. Bu benüm oḡlum durur derdi baḡa
 Bu melüllüḡi getürür gör saḡa
 9. Çok 'ilāç eylediler oḡmadı
 Ağrıaldan berü daḡı ḡiç diḡmedi

10. İş bu fenden nesne sen bilürsen
Ger budur dök çāresin kıılırısañ
11. Uş ne deñlü diriñ⁴⁶ malı vireyim
Maṭlabuñ seni irgüreyim
12. Didi ruhbān aç yüzüni görelim
Baḳayım derdini göreyin şoralım
13. Çünki yüzin Muşafā açdılar
Tā başından nūrınuñ ḥalkı kaçdılar

- 14b/ 1.** Şardı rāhip çünki gördi ol nūrı
Gözleri kamaşdı şarardı nūrı
2. Döndi didi bu senüñ oğluñ degül
Atasuz anasuz olur bu oğul
3. Bunı zinhār kimseye gösterme
Bunı ṭabīblerüñ eline virmegil
4. Kim ulu düşmen durur buña kamu
Cehd ide gör ola bu ey ‘amu
5. Koduğı onlar kamu ağı durur
[Der nebī] bunuñ anıñçün azdurur
6. Didi ya ben nideyim digil baña
Didi bunuñ çāresin idem saña
7. Var durur [ḥacıda] bir rāhip ulu
Al bunı ilet sen aña ey ulu
8. Ol mübārek biri ‘ömri dizār
Ol bilüpdür çok vardur anda zār
9. Buña dermān olursa ol bilür
Ger bilürse taḳşir itmez ol kıılır

⁴⁶ “dilediğın” anlamında kullanılmış olabilir.

10. Pes yarağ eyledi ‘Abdulmuṭṭalīb
Aldı üç oğlın bile Ḥabīb
11. Hevdeç içre ḳodılar peygamberi
Bilesince hem abacugi ḳarı
12. Bir devesi üç ‘ammūsı bile
Girdiler taḳrıya şıḡınup yola
13. Çünki şeyṭān iş bu ḥālī dinledi
Tiz sevindi ol la’īn yalıḳladı⁴⁷

15a/ 1. Cümlesi on kişiden artuḳ degül⁴⁸

- Bir ‘Arap varıdı yolda varıdı ol
2. Ol ḳabīlenüḡ içine girdi ol
Bir ulu ruhbāna itmiş ol la’īn
3. Vardı telbīs itdi ol ḥalkı hemīn
Didi kim ne oturursın duruḡuz
4. Uş ḡarīm irişdi yaraḳ ḳılıḡuz
Ol cihān milkin yıḳıcı oḡlan
5. Uş bilesinç durur kişi nice ḳül
Geldi gideyürüz uşda size tuş⁴⁹
6. Ḳanlu gözdür ḳanuḡuzı alıḡuz
İrdi fuşat tiz er gibi oluḡuz
7. Öldürüḡ ḳomaḡ diri birisini
Ne oḡlan ḥod erisini
8. Dünyāda ḥoş aduḡuz söylenir
Tā ḳıyāmet āferīn ileniser
9. Uşda ben Ṭā’if éline varuram

⁴⁷ Kandırmak, aldatmak.

⁴⁸ Mısra atlandığından kafiye düzeni bozulmuştur.

⁴⁹ “Ön taraf, yön” gösterme anlamında kullanıldığı düşünülmüştür. Farklı şekilde olunabilir.

- Ol ilüñ dağı çerisin aluram
10. Şol falan vādīde siz hāzır oluñ
Ben öñünden siz irdinden gelüñ
11. Ol kabīlede ne kim eşrār var
Dört yüz er çünkim ata oldı süvār
12. Ol yaña dizine İblīs la'in
Vardı Tā'if'e keşiş olmış yakın
13. Geydügi kara işi bahtı siyāh
Bir 'aşa dutar ditrer kıllur āh

- 15b/** 1. Didiler nolduñ ey şeyh hāliñ nedür
Didi gösterüñ ivüñüz kandedür
2. Beg katına vardı çün girdi aña
Hürmet itdi çünki pek [kūrī] aña
3. Didi nereden gelürsen işiñ nedür
Ne kişisin bunda var mı bilişüñ
4. Didi geldüm bir işe anuñ size
İşsi çokdur velī yokdur bize
5. Şol bir oğlan kim işidürsin anı
Mekke'de yakında koyan oğlanını
6. Eski dīnleri kamu bozısar
Dört beş adam var hemān ancak bile
7. Hevdecile geldi gider ol yola
Kendü kendüden bir yiñi dīn düzer
8. Çü fırsatdur ğanīmet göresin anı
Kerem kıllı kıtar andan sen bu cihānı
9. Cihān durduqça aduñ dā'im olur
Ululuğun hemīşe kâ'im olur

10. O mel'ün muzîle göre ol la'îni
Çağırdı cemi' kıldı leşkerini
11. Süvār oldı ata bindi o mel'ün
Yüridi cenke қаşıd itdi
12. Hem ol pehlüvān gürbüz eridür
Anı biñ kişiyе şayarlarıdı
13. Yine dahı elden girdi bile
Yaraқlu leşkeri hep tertîbile

- 16a/** 1. Sükkān'idi hem adı ol la'înüñ
Ol yidi pehlivānı var idi
2. Öñünce şeytān bile reh-nümünü
İletdi hevdecüñ yolına anı
3. Çü 'Abdülmütṭalib gördi oturdı
Gelür düpdüz dutulmuş yazı yüzi
4. Didi hüküm Allah'unğdur қul anığdur
Bu hevdecdeki ḥod yā Rab seniğdür
5. Didi oğlanlarına atıñuzun
Yarāğını görüñ ālātunuzun
6. Oluñ ḥāzır ḥarāmi mi ola bu
Ki bunda yola karşı gele bu
7. Hemān depdi Zübeyr atın ilerü⁵⁰
Segirtti ol gelen yollara karşı
8. Olara çün yakın irişdi durdı
Çıdanuz қalduruñ diyü bağırdı
9. Pes acışmış Sükkān ...⁵¹ diyü dönmiş
Şanaşın dīv durur bir ṭağa dönmiş

⁵⁰ "ilerü" şeklinde okunmuştur.

⁵¹ Harf fazlalığı var.

10. Elinde bir boğun uzun çedası
Göpüdü hâykırır çıkar şadāsı
11. Didi kim yā 'Arap kimsin nidersin
Ne şorarsın neredensin ara[r]sın
12. Didi kim siz ne kaşduñuz nereye
Ne işe geldüñüz bu araya
13. Didi Tā'if élinüñ leşkeridür
Bahādırları gürbiz erleridür

- 16b/ 1.** Şu hevdecdeki oğla varuruz
Anı ve halkını ve ıflını hep öldürüz
2. Ki tā kırtaram ben andan cihānı
Cihānda adem ola cāvüdānı
3. Zübeyr eydür ki hey mel'ün nidirsin
Bunadıñ mı ki herze yersin
4. Nice başlar kesile kan dökile
Nece tenler sökile cān yüzile
5. Senüñ gibi nice kāfir kırıla
Erenler kara kanlar qarıla
6. Ziyān irmeye anuñ bir kılına
Bir itıñ girmeye hevzec eline,
7. Ki hāfızdur Çalab bekler özini
Zübeyr'ıñ çün işitdiler sözünü
8. Ol atalarıñ hemān dem bir la'īni
Zübeyr'e depdi şundi yiresini
9. Karşuladı bir cıda urdu pehlivān
Yardı gögsin arkasından çıkdı cān
10. Düşdi yire virdi cānın birine

- Bir dağı depdi pes anuñ birine
 11. Aña dağı hem urdı bir cıdā ol
 Yıķıldı oldu cānından cūdā ol
 12. Pes bahāduru anlaruñ hemān
 Şaldı yire ol Zübeyr pehlivānı
 13. Dağı kimse girmede döndi girü
 Geldi babası ķatında tendürü⁵²

- 17a/** 1. Didi oğlum ķanmışsın ne gördün
 Niye beñzer ki bir fitne ķopardıñ
 2. Didi baba gelen yağıdur bil
 Ulu cenk olısar bugün yerāk ķıl
 3. Şol Sükkān mel'ün durur çeri
 Kendü gibi ķara yüzlü her biri
 4. ķaşdları bu hevdeci öldüreler
 Oğlını ķavmini öldüreler
 5. ķaķıdum sögdüm ķanı ol eyledüm
 Bişinüñ bağrını pür-ħün eyledüm
 6. Düşman irdi ķuşanuñ cenk idelüm
 Keyki cihānı düşmana teng idelüm
 7. Didiler tā cānumuz tende ola
 Düşman irmek hevdece ķande ola
 8. Bunu böyle söyleşirken nāgihān
 Ardı yirinden dağı toz irdi hemān
 9. Bağdılar gördiler içinde çeri
 Şeydālar parlar iş geymeleri
 10. Çünki 'Abdulmuṭṭalib gördi anı

⁵² Koşarak, kötü halde anlamında kullanılmıştır.

- Didi oğullar bugün erlik günü
11. Pehlüvânlar siz kamuñuz nâmıdâr
Ğayret idüñ var durur nāmūsı ‘ār
12. Kaçmayalum cenk idelüm turalum
Virmeyelüm hevdeci cān virelüm
13. Şöyle kılalum bugün biz kār u zār
Tā kıyāmet bizden olsun yādigār

- 17b/ 1.** Çünkü iki yaqadan irdi çeri
Hevdeci beklen ırağ gitmek dahı
2. Muşafā işitdi cecdi sözini
Örtüsin kaldırdı açdı gözünü
3. Baqdı gördi düşman irmiş yaqın
Hevdecinden taşra çıkdı hemîn
4. Didi dede baña virgil kemanı
Didi oğlum çekemezsin sen anı
5. Bu yay İsmā‘îl’üñdür kimse anı
Çekemez benden özge bu gümānı
6. Didi elbetde virgil yay baña
‘Acāyip göstereyim bunda saña
7. Eline aldı yayı aldı oqı
Çekdi āsān toptolu kıldı oqı
8. Ol Sükkān mel’ün yaqın gelmiş
Hevdece kaşid eyleyüp sürmişdi
9. Muşafā didi ey mul’ün gel bugün
İş bu oqı elümden al bugün
10. İtdi oqı işim a‘zam oqudı

- O la'îñüñ yüregine doıudı
11. Düşdi at boynına ol döndi giri
'Ammūşı'nun ođlı geldi ilerü
12. Didi atın sürdi hevdec üstüne
Kaşıt kıldı ol Çalab'ıñ dostına
13. Bir oğıla hem boğazında anı
Urdı şamuya gitdi canı

- 18a/** 1. Ol düşicek bir dağı çığdı yine
Bir oğıla hem anı yığdı yine
2. Anlarun şokuz bahadır erini
Yığdı bir oğıla her biri
3. Bir ulu didi anlara gelün
Kul yolına iş bu halkı terk kıluñ
4. Kim kıran bu halkını bir oğlan durur
Uluları hod kağan arslan durur
5. Bunlarla biz başa çıkamazuz
Bunca halkı öldi birin bakamazuz
6. Ol keşışün öğüdini tutdılar
Döndiler mağbün ve mağrüm gitdiler
7. Artlarından hem gelen leşker dağı
Döndi bunları görüp anlar dağı
8. Çünkü gitdi yağı yola indiler
Girü rāhipden yanaya döndiler
9. Ol Sükkān mel'ün inler
İt gibi her dem çabalar sinler
10. Eydür eyvāh katı 'ār oldı yine

'Ārimuzdan dūnyā ʔār oldı yine

11. ʔavim içine varınca 'azanlara
Ne diyelüm bize haber ʔoranlara
12. Biş yaşında başdı oğlan bizi
Kim diyebilür o halka bu sözi
13. Diyemediler pes idelüm tedbîr nedür
Şimdi fikrünüz nedür ʔaşd bilelüm

18b/ 1. Didi anlardan ilerü varalum

- Ol kilisenüñ içine girelüm
2. Anda puşıya girüben ʔuralum
Çün girenleri bir bir kıralum
3. Didiler taḥsîn budur tedbîr hemân
Ol deyirden yaña oldılar revân
4. Sürdiler 'acele çü deyre irdiler
ʔapu açdılar içerü girdiler
5. Rāhip eydür ḥāl nedür noldı size
Bunlar eydür yağı oğraşdı bize
6. Bu Mügān'a ne oḳ doḳındı gör anı
İçine mi gitdi kim aḳmaz ḳanı
7. Kendi yarasın açdı ol la'în
Gördi igne yurdusı ḳadar
8. Rāhip eydür yā Sükkān zaḥm-ı sinen
Irasa anlamazduñ pehlivân
9. İş bu denlû yaradan oldun zebün
Bu oḳı kimden yidüñ digil bugün
10. Muşṭafā adını çün aldı la'în
Ol keşîşüñ yüzi kızardı hemîn

11. Āh didi āh bu kişiler uşdan elü
İtmeye bunun gibi işi delü
12. Sizi anı belleten şeytānımış
Gördi sizi bir bölük hayvānımış
13. Eger bir ehl-i tamāmet
Anı düşman olursa ol selāmet

- 19a/** 1. Ziyān ırmeye anı bir kılına
Ki haq yardımcıdur ol hāş kulına
2. Kitāplara da yazılmışdur 'Arap'dan
Zuhūr idiserdür ulu nesebden
3. Anı kim def' idiserdür haq anı
Diler taldura şer 'ile cihānı
4. Turuñ tiz taşra çıkuñ yirimüzden
Teberrā kılmışuz bize ğayrumuzdan
5. Ki sizün öcünüzden bir belāya
Negāhān uğraşuruz bir kazāya
6. Mürīd adlu bir it varıdı azgun
Çığırdı rāhip söğdi o mağbūn
7. Didi şimdi gelicek anları ben
Göre nitdügümi kör degilsen
8. Anı ardınca kesem başuñı ben
Tamam idem cihānda yaşuñı ben
9. Sükkān didi ey rāhip ne dirsın
Bu deyrin den bizi sürüp nidersin
10. Dutalum anı öldürmeyeler
Cihānda seni diri mi koyalar
11. Didi rāhip ki uşda dirisiz

- Dağı söz dimeyevüz ğayrı size
 12. Ne kılam çünkim bilmezsin nidersin
 Deve gibi beni gerekse yirsin
 13. Kilidin virdi kendü gitdi t̄ama
 Alup yoldaşlarını çıkdı bāma

- 19b/** 1. Pes o mel'ün anda yüz erdi
 Kapunuñ iki yanın aldı durdı
 2. Birezden ceddile irdi Muḥammed
 'Ammūları bile şād-ı mü'ebbed
 3. Kilise kapusunda indiler hoş
 Çizüp yüklerini tiz kondılar hoş
 4. Pes ilerü geldi 'Abdulmuḥtalib
 Muḥtafā'ya didi kim dur yā ḥabīb
 5. Kapu açdı öñince bir kulı
 Yürüdi ardınca ol cān bülbüli
 6. Çünkim irişdi kapuya Muḥtafā
 Açdı yüzünden niḳābın hoş şafā
 7. Kapusu diregi dīvārı ol tamām
 Koptı yirinden ḳamusı virdi selām
 8. Cūşa geldi cümle gerpicile taş
 Muḥtafā öñünde ḳodı baş
 9. Ol keşişler gördi anı feryād itdiler
 Vāleh olup kendülerinden geçdiler
 10. Muḥtafā didi ki yā deyr ol emīn
 Pes ḳarar alıban⁵³ ol durur hemīn
 11. Yüridi deyr içine girdi hemān

⁵³ Farklı okunabilir.

- Kapudan giricegez durdı hemān
 12. Ol la'īnler Muşţafā'yı gördiler
 Çekdiler kıılıçların kaldırdılar
 13. Kim çalalar Rasūl'i ol zamān
 Elleri kurıdı kaldıralar hemān

- 20a/ 1.** Tañrınuñ hışmı odına yandılar
 Kırluban kapķara göründiler
 2. Ulu ruhbān bu hāli çün görür
 Tamdan iner deyrin içine girer
 3. Çünki gördi Muşţafā'nun yüzünü
 Düşdi yire sürdi yüzini gözünü
 4. Öpdi ayağın tozını gözine
 Tutdı sürdi yüzini hem ezine
 5. Didi 'Abdulmuţţalib ey 'azīz
 Merhabā ey ulular hoş geldiñiz
 6. Muştuluk olsun saña kim bu oğul
 Şol kalan halk oğlı gibi degül
 7. Ben kitābda oğumışam bilmişem
 Fazlını bu oğlanuñ ben bilmişem
 8. Yir yüzini külli bu dutsa gerek
 Yoğdur bir kimse bundan yigrek
 9. Düşmenini gör kim ol haķ neyledi
 İş bu kāfirlere dön baķ neyledi
 10. Bağdılar gördiler ol kāfirleri
 Kurumış kapķara yanmış her biri
 11. Didi 'Abdulmuţţalib kimdür bular
 Kim bu resme kaħır odına yandılar

12. Çünkü bildiler buları kim durur

 Kuyu kazdırdı cümle taldurdu

13. Döndi rāhip didi ‘azīz

 Hoş müşerref eyledüñüz bizi siz

20b/ 1. Ne şa‘ādetdür ki buña irdi bugün

 Deyrümüzden içerü girdi bugün

2. Dime oğlan bu durur şāhib-kırān

 Kim bununuñ hūkminde olısar cihān

3. Da‘vetini ben kabūl kıldım beyāñ

 Çünkü haqdur dīni bildüm bununuñ

4. Buña kim uysa sa‘ādet ehлідür

 Kim ki uymazsa şeķāvet ehлідür

5. Var mıdur hācet buyuruñ bilelüm

 Tāķat irerse kullıķ kılalum

6. Didi ‘Abdulmuṭṭalib kim ey ulu

 Bahtulusın kim olduñ bahtulu

7. Gözleri ağrur bu oğlumun baña

 Sen ‘ilāç it māl vireyim ben saña

8. Bu ölen kāfirlerün dağı saña

 Merhatini düşir kamu öñden şoña

9. Didi ruhbān kendü aşıl devā

 Kamu derde ayağı tozı şifā

10. Mübārek ağzınun yārını alsun

 Mübārek gözlerine kendü sürsün

11. Didi bismillāh fi‘l-ħāl Muşṭafā

 Sürdi yārın gözine buldı şifā

12. Açdı gözlerini hoş oldu hemān

- Qalmanı hıç ağrı ğıtdı ol zamān
 13. Dıdı ‘Abdulmuıııalıb Şükür ol Hakk’a
 Muıııafā’nuıı ğözi derdı mutlakā
 14. Olmıı Şı bula ruhbān devletı
 Hem helāk eyleye bır nice ılı

- 21a/** 1. Mu‘cızatı zāhir ola hem anuıı
 Derdıne merhem kendü ola anuıı
 2. Őād-ı ğurrem döndıler atlarına
 Şağ selāmet ğeldı evlü evıne
 3. Hem bu kıııŐā burada oldı tamām
 Okuyana yazdurana dıııleyene selām
 4. Nāle-i kııl
 5. Nāle-i kııl ey ‘andelıb itııl nevm
 Dırdüıe senden durur çünkım devā
 6. Dağı yırden derde dermān ısteme
 Özge yırden merhem evtān ısteme
 7. Kı senden ıste ısterıseıı ğabīb
 ğabībüııdür hemān derdüıı ğabīb
 8. Bu varlık seni Őād eylemıııdür
 ğabībüııden seni yād eylemıııdür
 9. Yağındur buradan çünkım ğıdersıı
 ğöıül bağlayup buıa nıdersıı
 10. Vefāsızdur bııürsıı rüzığarı
 ğıdersıı Şöyle kıo bır yādığarı
 11. Çün sekız yaıına ırdı ğabīb
 Hasta oldı ‘Abdulmuıııalıb
 12. Kım ğıder menzıl tamām olmııı durur

Ḥod gelenden bunda kim qalmış durur
 13. Böyle geldi böyle gider rzigr
 Kim dirilürse olur hiri kr

21b/ 1. Dşirp oğlanlarını söyledi

- Her birine bir vaşıyet eyledi
 2. Pes ulu oğlına ışmarladı
 Muştaf'yı Eb Tlib didi
 3. şaklamağa sen kefl olđıl aņa
 Eyi dinle gr ne direm ben aņa
 4. Tymayınca Muştaf sen tymağıl
 Anı koyup zge işe uymağıl
 5. Yatmayınca döşegine yatmağıl
 Loğmayı ol yimeden sen tymağıl
 6. Andan ndin kendü ođlanlaruņa
 Kaftn eylegil evvel sen buņa
 7. şaklağıl ateşden şovukdan dağı
 Anı yig bil kamu ařřıdan⁵⁴ dağı
 8. şaklağıl düşmanlarından hzır ol
 Gice gündüz d'im aņa nzır ol
 9. Hk-i pyın bařuņa tç eylegil
 Ger saņa devlet gerekse şöyle bil
 10. Kendznđden hiç anı ırmağıl
 Gznđ bir sa'at andan ırmağıl
 11. Pes Eb Tlib didi kıldum kabl
 Ol yidi gökden dağı yig baņa ol
 12. Dir düzem gözi içinde aņa

⁵⁴ Yarar, faide.

Kim görürümden sevgülüdür ol baňa

13. Başum üstinde tâç ideyüm

Ƙamu halkı aňa muhtâç ideyüm

22a/ 1. Hem dağı oğlanlarum olsun tamām

Ger Ƙabül Ƙılursa buňa gulām

2. Pes Ebū Ʀālib Rasūlullāh elin

Dutdı aldı evine geldi hemīn

3. Ƙarşu geldi pes ‘Alī’nüñ anası

Merħabādur ey cihān yekdānesi

4. Öpdi başın ellerin hem gözlerin

Sürdi yüzine ayağı tozların

5. Ki sevindi ħürrem oldu şādumān

Şanasın kim tāze cān buldı hemīn

6. Pes Ebū Ʀālib didi babam baňa

Böyle ışmarladı uş direm saňa

7. Kendü oğlımdan bunu ben yig görem

Anları bunun Ƙulı bu beg görem

8. ƘullıƘ it sen dağı buňa cān ile

Ƙıl Ƙabül bu ‘ahdimi peymānile

9. Fāṭıma ħatūn didi Ƙıldum Ƙabül

Ƙıl Ƙabül baňa yig olsun ol

10. Rāvī eydür pes bir nidası hemān

İrdi ölüm virmedi dağı amān

11. Öldi ‘Abdulmuṭṭalib girdi yire

Dünya raħim eylemedi hiç ol pīre

12. Öldi dedesi pes ol Resül

Oi Ebū [Ʀālib] Ƙıtında Ƙaldı ol

13. Anda bu yidi⁵⁵ oldu Muştāfā
Öñünde doğdı Murtażā

22b/ 1. Rāvī eydür anda bir beg varıdı
Mekke'de Ulu Hişām'dı adı
2. Hem bir oğlı varıdı anuñ meger
Adını kıomışdı anuñ 'Ömer
3. Hem Ebu'l- Hakem kıomış anı laķab
'İzzet iderdi anı cümle 'Arab
4. Şonra peygamber Ebū Cihil didi
İş bu adı anı peygamber kıodı
5. Ki giceden resūlile 'adāvāt
Kılur bilüp⁵⁶ cehil ve ħamāķat
6. Malı mülki kıulları çoğıdı
Dünyālıķdan hīç eksügi yoğıdı
7. Oğlına virür naşīħat ol Hişām
Dir ki oğlanları dövürgil müdām
8. Anlara na'met yidür şād eylegil
Her birinüñ gönlin ābād eylegil
9. Tā büyüyüp çünki yigit olalar
Hep seni kendülere beg bileler
10. Atası sözin kıluban kıabūl
'Ādet itmişidi iş bu işi ol
11. Üç yüz altmış oğlan anı
Bilesince kıanda gitse de dört yanı
12. Emir nehiy eyleridi anlara müdām
Hep muṭī' olmuşdı anı ħāşş u 'āmm

⁵⁵ Farklı okunabilir.

⁵⁶ Farklı olunabilir.

13. Pes Һarem iinde bu gün la' n
Oturur geldi peyg mber hem n

23a/ 1. Ol zamanda dağı hem oğlanıdı

Yalıuz seyr n ider sult nıdı

2. Muşaf 'yı  nki gördi ol la' n

Y  Muğammed gel beru didi hem n

3. Bu benüm oğlanlarum ile yarıŐ

N ger olĐıl bağa bunlara arıŐ

4. Muşaf  didi neyle sen bugün

İŞ bu oğlanlara begsin didi

5. Didi ol kim uluyam ben neyile

Keremile malıla dağı Һasebile

6. Ras lull h didi uluyam nesebde

Bil rler atında ben Һasebde

7. Bu m l Һod 'ariyyetidür kesbile anı

azanurlar bu ҺalkuĐ hem alanı

8. Ol la' n ol dem akıdı söyledi

Y ri sağa Һ cet m yoğdur didi

9. Pes Ras lull h didi uşda ben

Otururam yalıuz dur anda sen

10. Kim beni sevse dura bunda gele

Otura bağuda ol bende ola

11. Ol Eb  Cehl' Đ yanında hem n

Őurdu ol Eb  Bıkr ŐiddıĐ ol zam n

12. Geldi peyg mber yanında oturur

Ő d olur  nkim res l anı görür

13. Kim uluyıdı ol atı m lluyıdı

Her ‘Arab içinde ki bellüyidi

- 23b/ 1. Didi gelgil ki baña sensin vezîr
 Sen baña uyanlara olğıl emîr
2. Geldi ‘avâm hem Zübeyr İbn ‘Avvâm
 Her biri ardınca kırk oğlan tamâm
3. Çevre yanında resûlün durdılar
 Kimi durdı kimi oturdılar
4. O la‘în kaçıldı gördi anları
 Didi görün şol delü oğlanları
5. Ki kodılar benüm gibi emîr
 Kabûl eyledüm şol bir faķîr
6. Duruñ siz burada eve varayım
 Size ħurmâ getüreyim vireyim
7. Hemân vardı biraz ħurmâ getürdi
 Kimi aldı baķışdılar dîn⁵⁷
8. Didi pes yâ Muħammed görelüm uş ben
 Nice ħurmâ yidürürdüm anlara
9. Ol la‘în şandı anı ‘âciz kıala
 Sermasâr ol ki ħurmâ ola
10. Pes Muħammed didi ol oğlanlara
 Ben gelince oturuñ dir anlara
11. Pes Ebû Tâlib evine vardı
 Var mıdur ħurmâ diyüben şordı
12. Didi Ka‘be tañrısı ħaķķıçün ol
 Bize ħurmâ yoķ durur hiç ey oğul
13. Vardı andan ‘ammusına istedi

⁵⁷ Bu kelime “din” şeklinde yazılmış, tahminen mısra atlaması olduğundan kafiye düzeni ve vezini bozulmuştur,

Ol dağı hiç yok durur hürmā didi

- 24a/** 1. Anda bir hürmā ağācı varıdı
 Kırımışdı nice yıllarıdı
2. Vardı pes ol ağacı kucaqladı
 Baña bundan hürmā vir yā Rab didi
3. Ol la'īn katında beni ser-masār
 Eyleme luṭif eylegil ey Kird-gār
4. Yeşerdi ol ağaç tiz yitdi hürmā
 İrişdi oldı ol dem bitdi hürmā
5. Döküldi yire ol dem virdi andan
 Hemān bir zenbili ṭoldurdi andan
6. Getürdi gördi oğlancıklar anı
 Sevindi kamosı şād oldı cānı
7. Pes Ebū Bekir didi durğıl örü
 Sen vezirümsin benüm gelgil berü
8. Bunı kısmet eyle ulaşdur tamām
 Vir oğlancuqlara hep hāşş-ı 'ām
9. Ol cehālet eyledi şaçdı yire
 Kimi aldı kimisi düşdi yire
10. Pes ulaşdırdı Ebū Bekir anlara
 Cümle kısmet itdi ol oğlanlara
11. Gördi kaqıdı Ebū Cehil la'īn
 Didi kendü halkına duruṅ hemīn
12. Şol Muḥammed uyan oğlanları
 Taş ağacıla dögüṅ anları
13. Yüridi öñce Ebū Cehil la'īn
 Bunlaruñla cenge başladı hemīn

24b/ 1. Çün Muḥammed gördi böyle bunları

Kim şavāş iderler ol azğunları

2. Pes Ebū Bekir didi dur ey aḥī

İş bu oğlancıklarıla sen daḥı

3. Yüri bunlar daḥı kılsun şavaş

Kimi ağaç alsun eline kimi taş

4. Bunlaruñla yüri sen daḥı bile

Nuşreti Allah virür kamu kula

5. Üçyüz altmış oğlan Ebū Cihl'e

Cenge geldiler anuñıla bile

6. Pes bu kırk oğlan Muḥammed yoldaşı

Kim ağaç aldı eline kim taş

7. Karşulayup şöyle cenge turdılar

Birbirine taş ağaç urdılar

8. Mekke ehline haber oldu kamu

Hep teferruc kılmağa geldi kamu

9. Çün Muḥammed gördi oğlancıkları

Kim bu geldi yaralandı her biri

10. Kim bunlardan anlar çoğıdı

Her birine beş kişi artuğıdı

11. Hemān ata gibi biline

Bir ağaç şundı aldı tiz eline

12. Na'me urdı yordı oğlanlara

Ḥaykuruban zarbeler urdı anlara

13. Heybetile çün Muḥammed yürüdi

Ol Ebū Cehl'ün iligi kurıdı

14. Çünkim ol oğlanlara anuñ heybetin

Gördiler anda nübüvvet şüretin

- 25a/ 1.** 'Aklı şaşdı korqdılar gönülleri
Gitdi zürı dutmaz oldı elleri
2. Ellerinde olan yarağı saçdılar
Yüzi çevirdi cümle dönüp kaçdılar
3. Ol haremdeñ taşra sürdi anları
Ol Ebū Cihl'e uyan oğlanları
4. Her birisi bir şokağa kaçdılar
Kodı bunları ardlarına düşdiler
5. Kaçdı Ebū Cihil la'īn hem ser-nügün
Mekke halkı eylediler cümle ün
6. Cümle ol halkı āferīn eylediler
Yā Muḥammed saña taḥsīn didiler
7. Ol gice ol şehri içinde ḥāşş u 'ām
Cümlesi ol cengi söyledi tamām
8. Dirleridi ol Muḥammed pehlüvān
Olısdur bir ulu şāḥip-ķırān
9. Ebū Bekir anuñ ol günde cemālin
Gören 'āşık oldı kemālin
10. Ki günde güne 'ışkı Muşţafā'nuñ
Daḥı artardı gönlinde anuñ
11. Ebū Cihil la'īn gönline ol gün
'Adāvet dutdı düşdi o mel'ün
12. O günde kaldı gönlinde 'adāvet
Daḥı eksilmedi artdı ṭalālet
13. Ol zamānda Mekke oğlanları
Kim güleş dutarlarıdı her biri

- 25b/ 1. Her birisi kendü gücin kuvvetin
 Birbirine gösterdi kudretin
2. İllā her yirde Muḥammed söylendi
 Kanda olsa erligi vaşfı söylenür
3. Kim Ebū Cihil nice başdı yaķın
 Koda üç yüz atmış oğlanın hemİN
4. Cümle oğlanlar anı soyledi
 Erligine āferİN iyledi
5. Yine birisine anı söylediler
 Ol Muḥammed pehlüvāndur didiler
6. Ol Ebū Cihil la'İN hanice
 Anı her yirde ögersin hanice
7. Ger erise görüşelüm gelsün ol
 Nice er kuvvet nicedür görsün ol
8. 'Utbe didi imdi di bu iş ne güne
 Didi ŧaŋla aḥşam oldı bugün
9. ŧaŋla cem' olsun kamu 'ammuları
 Hem dirilsün Mekke'nüŋ uluları
10. Görüşeyüm ben onunla gireyim
 Getüreyim ben anı yire urayım
11. Pes bu işe ittifāķ eylediler
 Şehr içinde buyurup söylediler
12. Çün şabāḥ oldı kamu ḥalkı geldiler
 Ol ḥarem içinde cem' oldılar
13. Muşṭafā'nuŋ 'ammūları daḥı hem
 Geldiler opolu oldı ḥareme

- 26a/** 1. Meclisinüñ şabırı Benî Hâşim yiri
Otururdu Muşţafâ'nun 'ammuları
2. Şağ kolidi hem Benî Maḥzûn yiri
Geldi oturdılar uluları
3. Şol kolidi hem Kureyş kavmi yiri
Geldi oturdı yirine her biri
4. Hem Muḥammed daḥı geldi ol zamân
'Ammûsı yanında oturdı hemân
5. Çünki ol meclîs karar dutdı hemîn
Kıal[k]dı⁵⁸ yirinden Ebû Cihil la'in
6. Çıkardı gömlegin kaftânını
Pes oturdı geydi hem tûmmânını⁵⁹
7. Bağladı hem beline zerresin meger
Girdi meydân içine bir er diler
8. Kardaşı varıdı kendüden ulu
Pehlivân yigit güleşirdi ol
9. Da'vet itdi anı ol daḥı hemân
Durdı tûmmân geydi şoyındı gerdân
10. Girdi meydân içine tıtuşdıılar
Birbirini tıartdıılar atışdıılar
11. Başdı anı Ebû Cihil la'in
Çün başdı döndi meydândan hemîn
12. Pes diledi bir yigit daḥı
Ol daḥı girdi anuñ meydânına
13. Başdı anı daḥı virmedi emân
Bir yigit daḥı diledi pes hemân

⁵⁸ Metinde "kıaldı" şeklinde yazılmış.

⁵⁹ Don, şalvar.

- 26b/ 1. Adlu adıla diledi on kişi
 amusını başdı ol mel'ün kişi
2. Mağrūr oldu atı urdı
 Bir yigit dağı urdı hemīn
3. Pehlūvānıdı gūreřci ol civān
 Başdı anı dağı virmedi amān
4. unki başdı anı opdı bir ğırrı⁶⁰
 Mağrūr oldu kendūye ol 'āřī
5. Yūri meydāna cevlan eyledi
 Ardıladı cevlan eyledi
6. Girmedi kimse dağı meydānına
 Lāf urdı sōyleđi dōrt yanına
7. Bir kişi vardı 'Abdullāh adı
 Ne ōgūnūrsin ğarīm-u kem⁶¹ didi
8. ađıdı hıřım itdi Ebū Cihil aa
 Pes ğarīm nice ulu digil baa
9. Ben beg ođlıyam ulu sen ara ūl
 ūl olanlar bekler hem-ser⁶² degūl
10. Ol didi ılma bahāne gel berū
 Ger arısa ordusa dōn girū
11. Pes dutuřdılar Ebū Cihil la'īn
 Başdı anı dağı ol dem hemīn
12. Mahla' adlu bir er anda vardı
 On iki kişi yemegin yirdi
13. Gūnde ūç kez on iki erce tamām
 Yirdi her gūn ğıdāsı a'aam

⁶⁰ "Ĝırra"; gurur, kibir olabilir. 33a/3 aynı şekilde gemektedir.

⁶¹ Hasım, rakip.

⁶² Arkadaş, kafadar.

- 27a/** 1. Bir deveye kaķıcaķ kuyruğın
Dutarıdur dođırırđı hemīn
2. uvvetine key mađrūr biriydi
Mekke'nūđ iinde ol meřhūrıdı
3. Pes ıđırđı didi ağa ur ol
Biz ikimūz gūleřelūm⁶³ gel berū
4. Ol didi ağa ki yā ibn-i Hiřām
'Ayıp ider bağa 'Arablar hāřř u 'ām
5. Kim senūđ gibi ben ođlan ile
Ger gūreř[me]m hōd bilūrsin beni sen
6. Kem gūreřde kimse bařmaz beni
Bađa beņzer yā uvvetlū er anı
7. Uşda aftanımla dolandum sağa
ūn iřitdūm ol ami' ıldı ađa
8. alkıdı yerinden şandı ol
Yūridi meydān iine girdi ol
9. Ol Ebū Cihil la'īn dutdı hemān
Başdı anı dağı virmedi amān
10. Halkı iinde oydı gavgayıla ol
Dōndi ol kiři olūben ser-nigūn
11. Hūrrem oldu ol Ebū Cihil la'īn
'Ucub⁶⁴ arındı burın ...den hemīn
12. Kendūzine mađrūr oldu la'īn
Pes Muğammed atına vardı hemīn
13. Ol edepsiz bī-đayālık eyledi
Yā Muđammed atına gūreřelūm didi

⁶³ Bazı yerde gūleřmek, bazı yerde ise gūreřmek řeklinde yazılmıřtır.

⁶⁴ Kendini beğenmişlik

- 27b/ 1. İltifāt eylemedi hiç aña ol
Kim utandı yüzi kızardı resûl
2. Ol la'în döndi mükerrer söyledi
Korkmazısañ dur ol gelgil dedi
3. Şundı başdı ridāsına la'în
Hamza çünkim bu işi gördi hemîn
4. Gayreti deprendi bir ün söyledi
Ey edepsiz oğlan ... tur didi
5. Niçün anadārdan taşra çıkarısın
Ne haddiñ dīvārını yıkarsın
6. Bu benüm kardaşumuñ oğlı senüñ
Hem rehüñ midür yā dañı kim senüñ
7. Gördüğüñ var mı güreş dutdığın
Kimseyile yayulup itdüğini
8. Döndi didi atasına yā Hişām
Sen mi dirsın oğluña bunı tamām
9. Ki gelür böyle edepsizlik ider
Hiç utanmaz şöyle yüzsizlik ider
10. Lāt ü 'Uzza haqqıçün didi Hişām
Ben dimedim oğluma böyle kelām
11. İllā bir dem güşerelerise⁶⁵ nola
Çünkü oğlandur ikisi bile
12. Döndi pes Hamza didi ey cānım
Görme misin bunı sulţān [ğam]
13. Bu edepsiz seni meydāna diler
Söylemezsin korqđı şanur

⁶⁵ Güreşelerise olmalı.

- 28a/ 1. Anı bilmezler ki ödün-den durur
Pes Muhammed didi kim yâ ‘ammū ol
2. Kim hayālu ulusın andan durur
Key utanmazdur hayā ehlü degül
3. Ben anuñiçün virmedüm aña cevāb
Söylememekdür hayāsız şavāb
4. İlla Haq tevfiķıla ben anuñ
Kim ğarīmiyem yig anuñkisün
5. İmdi ben şimdi durısam hemān
Başarısam anı ol dir bī-gümān
6. Kim bugün ben çok güreşler itmişem
Tākatüm yokdur katī zūr itmişsem
7. Varuban diñlensün ol imdi bugün
Çün şabāh olıcağız yārınki gün
8. Gelsün ol meydān içine girelüm
Yardıma Haq kime virür görelüm
9. Pes işitdiler didiler āferīn
Kim bu söze ‘āķiller ki yaķīn
10. Hergiz oğlandan kimse bu sözi
Hiç işitmedi kim böyle sözi
11. Pes Ebū Cehil’iñ atası ol Hişām
Kalkıdı didi tanıķ oluñ
12. Ger benüm oğlum başarısa anı
Şöyle toy eyleyeyim oluñ ğanī
13. Beş deve boğazlayayım on koyun
Beş tulum sucı daħı dutdum bugün

28b/ 1. Bir tulum bal bir tulum hem dağı yağ

Dağı on batman birinç ola ağ

2. Pes Ebū Tālib dağı didi eger

Kardeşim oğlu başarsa ol kadar

3. Dağı artuğ bende mehmān ideyim

Çün deve koç dağı kurbān ideyim

4. Bu iş üzre ittifāk eylediler

İki dağı yerāk eylediler

5. Mekke şehrine yayıldı bu haber

Cümlesi işitdi 'avrat ile er

6. Didiler tagel⁶⁶ bir adlu gün durur

Kim haremde toy durur düğün durur

7. Kim Muḥammed kavli idüp kıldı kabūl

Güreşiser ol Ebū'l Ḥakem'e ol

8. Çün şabāḥ oldu didiler

Mekke şehrinde ne var kici ulu

9. Ol Benī Hāşim uluları tamām

Hem Kureyş ehli dağı geldi Hişām

10. Toldı meclīs çün karar oldu hemīn

Pes şunupdı ol Ebū Cihil la'īn

11. Girdi meyṭan içinde cevlān ider

Çün Ebū Tālib bakar anı görür

12. Arçası yoğun pāzūları

Boynı yoğun key düzenlü her biri

13. Bili ince dirler muḥkem katı

Şanki aşlāna benzer heybeti

⁶⁶ Farklı olunabilir.

- 29a/ 1.** Muşţafā'ya döndi didi ey oğul
Pehlüvāndur bu az kişi degül
2. Güreşi bilür misin çağla seni
Key şağın ki ser-masār itme beni
3. Muşţafā didi yā 'ammū emīn ol
Gönliñi kılğıl kavī olma melül
4. Ben onunla kendü zürimıla bil
Kim güreşmezem beni key anlağıl
5. Hıa Te'ālā meded kılan baña
Kim benümile biledur öñden şonā
6. Her kime kim ol meded kılurısa
Kimse başmaz [biñ] olurısa
7. Çün Ebū Tālib işitdi sözi
Hürrem oldı öpdi başın yüzünü
8. Ol Ebū Cihil la'īn pes söyledi
Yā Muħammed korķımazısañ gel didi
9. Kavliñi yitürince sen eger
Korķarısañ gelsün uş meydāna er
10. Döndi Hamza didi ey cānım cānı
Dur ölü götürür yire ol oğlanı
11. Kimdür haşmını görsün hemīn
Kim katı mağrūr olupdur yakīn
12. Rāvī eydür kılğıdı peygamber hemān
Halkı içinde koydı feryād-ı figān
13. Key tonanmış ol gün Muşţafā
Geymişidi ekinne⁶⁷ atlas kabā

⁶⁷ Muhafaza, koruyucu.

29b/ 1. Hem ‘amām⁶⁸ şarmışıdı bî-naẓar

Yüzi aydan günden olmışıdı münir

2. Yüzine baķan kişi ħayrān olur

Dirleridi bunca oğlan olur

3. Ay mıdur yā gün midür bu nūr mıdur

Yāħud cennetden mi geldi ħūrī midür

4. İş bu ħüsnile sebep bu cān mıdur

Yā beşerdür Yūsuf-u Ken‘ān mıdur

5. Çe ger şehzādeler ‘ālemde çoķdur

Velī bununı gibi ‘ālemde yoķdur

6. Aldı bir mendil ħodı dülbendini

Başına muħkem tıladı pes anı

7. Ķuşađını dağı ħuşandı muħkem

Eteklerini bile şoķdı ol dem

8. Ħamza didi ey Küşem⁶⁹ tıonı

Gürişen kişi çıkarur gör anı

9. Ħaşmunı gör nice şoyunmuş durur

Nice tümāmını⁷⁰ geymiş durur

10. Olmasun şuna yaķarı tıuta ol

Yā tıonun bir yirini yırtı ol

11. Pes Muħammed didi yā ‘ammū tıonı

Ķorħusından çıkar görgil anı

12. Ben andan ħorħmazam hiç lā-büd tenüm

Açmazam çıkarmazam bu ħaftanum

13. Ben dilemezem tenüm kimse göre

Görmeyem⁷¹ kimse yaķa el ura

⁶⁸ Farklı okunabilir.

⁶⁹ Farklı okunabilir.

⁷⁰ Farklı okunabilir.

- 30a/** 1. Hem anuñiçün çıkarmazam ÷onı
Kim kaçı murdardur anuñ teni
2. Pes çıkırdı ol Ebū Cihil la'ın
Gele didi yürıdı peygamber hemın
3. Pes Ebū Cihil la'ın didi meger
Sen güreşmezsin güreşeydiñ eger
4. Şoyunırdı çıkırdıñ kaçtanıñ
Yoğımış göñlüñ güreşmege senün
5. Didi peygamber ol kişi şoyına
Ki muhtac ola hıleyile oyına
6. Bu güreşmekden murad ol kuvveti
Zahir ola her kişinün kudreti
7. Ben senünle hıleyile mekrile
Şanmağıl kim güreşem ol fikrile
8. Ben senünle zırıla erlikle
Güreşürem ta kim er kim haq bile
9. Gel kuşagımdan yapış sen baña
Her ne zurun varısa it baña
10. Eger sen bir ayağımı ırarsañ
Yirinden bir karış şıra sürersen
11. Heman başmış ola bu beni sen
Iramazsañ dutayım pes seni ben
12. Götürüben seni yire urursam
Çevürüp üstüne sürürsem
13. Seni başmış olam bu halkı bile
Dağı laf urmayasın buyırup sen

⁷¹ "K" ile yazılmış.

- 30b/ 1. İşiden kamu taħsīn eyledi
Muħammed didügidür ĥaķ didiler
2. Ki baħtıla güreşe böyle gerekdür
Ki zūr bu yigrekdür
3. Ĥīleyile mekrile güreşe böyle gerekdür
Ki zūr řanmaġa temāřādur yaķīn
4. Rāzı oldu Ebū Cihil la'īn
şundı şutdı Muřtafā'yı ol hemīn
5. Kuřaġına ellerin şundı hemān
Ķatı zūr itdi o mel'ün bir zamān
6. Kim şamarları siñirleri anuġ
Ķırılıyazdı hemān o mel'ün
7. Depredemedi resūli sürmedi
Bir ayaġını yirinden ırmadı
8. Hiç yüzi kızarmadı bozarmadı
şanki hiç kimse el urmadı
9. Ĥaķ Ķalab'uġ "kūn fe kān" emrile
Yardımlı varıdı anuġla bile
10. Ki nuşretler virüp aġa beřāret
Ķılır dā'imā ol bī-nihāyet
11. 'Āciz oldu ĉün Ebū Cihil la'īn
Pes kuřaġından ĉeküp şutdı la'īn
12. Key ĥacīl oldu be-ġāyet ser-masār
Yıķdı anı ġayret nāmūs 'ār
13. Pes resūlüllāh didi ey lāf uran
Yöriyüp her yirde erlik gösteren

- 31a/** 1. Noldı zūruñ kuvvetüñ lāfūñ kanı
Gör nice kıldı⁷² zelīl ol Hāk seni
2. Ğayret itdi yā Muḥammed didi ol
Evvelidür bu işiñ maḥsūb degül
3. Şanma kim dükendi zūrum kuvvetüm
Hāzır ol kim gerekdür nevbetüm
4. Kıl teferruc cengālını⁷³
Sen erenler zūrını mimkālını
5. Pes resülüllāh didi gel yā ‘Ömer
Mekke şehrinde kim varısa ara
6. Bile algıl kamusınuñ kuvvetin
Gel temāşā eyle Hāk’ın kudretin
7. Pes yöridi heybet itdi ol la’İN
Na’ra urdı ḥaykurup şundi elin
8. İlerü kodı pes ol bir ayağın
Girü kodı dutdı kuşağın
9. Ne deñlü varısa zūrı kuvvetile
Beğāyet ḥayretile himmetile
10. Kıtı zūr itdi silkti eyledi on
Ki bayrak gibi ditredi o mel’ün
11. Yüzi kızarmadı bozarmadı morardı
Gözi gögerdi tudağı karardı
12. Şu deñlü tutdı kim zūrı dükendi
Eli hem dutmaz oldu kurıdı
13. Resülüllāh [azca] deprenmedi hiç
Şanasın aña ne kimse degmedi

⁷² Metinde “kıldı” yazılmış.

⁷³ Farklı okunabilir.

31b/ 1. Didi pes yā Muḥammed cāzusın sen

Ve ger ne iş bu zūrı kim eyledüm ben

2. Eger bir tağ eylesem ırardum

Yirinden tağı ben ışra sürürdüm

3. Veli kaldı üçünci nevbetüm hem

Hele şabır eyle durğıl şöyle aysam

4. Pes durup şöyle otur bir zamān

Çün deri şovudı durğıl hemān

5. Kalkdı girdi dutdı resülüllāh hemān

Didi te'cıl itme otur biraz

6. Tā ki şonra diyemesin kudretim

Kalmamışdı gitmişdi kuvvetüm

7. Çünkü dinlendi gelüp durdı yine

Pes şıgındı kendünün tañrısına

8. Yardım eyle Lāt u 'Uzzā rabbün

Kim dahı biñ hizmet idem saña

9. Pes resülüllāh didi ey Hağ baña

Yardım eyle luḫfıñıla bağ baña

10. Hem Ebū Ṭālib göge dutdı yüzün

Hoş münacāt eyledi dutdı yüzün

11. Didi ey Beyti'l- Ḥarām'un tañrısı

Ka'be-i zezem maḳāmun tañrısı

12. Pes resülüllāh didi gel ey 'Ömer

Her ne zūrun var ise gel 'Ömer

13. Pes Ebū Cihil la'ın geldi yine

Şöyle zūr itdi ḳorudı [tenini]

32a/ 1. Sökügünden iligi sızdı anun

- Ṭamarları kırılıyazdı anuḡ
2. 'Āciz oldu 'āķıbet oldu te'cīl
Ser-meyāser oldu yüzi ḡala zelīl
3. Başıını aşıağı aşdı Hişām
Key melül oldu anuḡ ḡavmi tamām
4. Dört yaḡadan didiler kim āferīn
Erligine yā Muḡammed pes hemīn
5. Pes Ebū Cehil'in babası ḡulları
El ḡılıca urdı ḡavmi her biri
6. Ḥamza ḡün bu ma'nī gördi hemān
Ḥekdi ḡılıncı durdı pehlivān
7. Na'ra urdı ḡayḡurup sürdi hemīn
Vardı peyḡamber ḡatına ol yaḡīn
8. Pes Hişām'a döndi didi ḡāy Hişam
Di ki bu ḡavmüḡ otursunlar tamām
9. Ve ger ne dökülür uş ḡanlarıḡuz
Yitim olur ḡamu oḡlanlarıḡuz
10. Ṭul ḡalur anca 'avratlar hemān
Fitne olur şöyle ḡalur bir zamān
11. Bu ḡüreş işi durur ḡālip gelür
Birisi yiḡen hem biri maḡlüb gelür
12. Şabr idiḡ kim Muştafā daḡı vara
Ol daḡı ḡaşmın göre hem el ura
13. Ḡālib olursa işi ma'lüm durur
Ser-be-ser olursa fitne olur

32b/ 1. Pes didiler kim eyü buyur mı gör
Fitneyi başurduḡuz siz durur göz

2. Pes dönüp H̄amza resūle söyledi
Sen daḥı ey cān ḡam dutmaḡıl
3. Muntazırdur kamu halk seni deñer
Vaḡıt kerem olmiş durur göster hüner
4. Yoliña olsun fedā H̄amza cānı
Dut götür kaldur yire urḡıl anı
5. Tā ki daḥı ol fuzūllıḡ ise
Kendüden uluları incitmeye
6. Pes Rasūlullah didi yā ‘Ömer
İllā baḡla bilüñe muḡkem kemer
7. Pes ‘Ömer geldi velī ḡorḡar tenji
Ditredür anı nübüvvet heybeti
8. Geldi durdı Muḡtafā dutdı hemān
Ḳuḡaḡından dutdı virmedi amān
9. Didi Bismillāhirraḡmānirraḡīm
Ḳādir Ḡālib Ḳavī Ḳāhir Ḳakīm
10. Pes yirinden çekdi getürdi anı
Şöyle kaldırdı yire urdı anı
11. Yaraldı başı yire aḡdı ḡanı
Delindi arḡası ḡan ḡıḡdı cānı
12. Resūl Arḡlan Begi dirüdi
Bir iki depme urdı
13. Didi durḡıl mel’ün edepsiz
Daḥı ḡaddünñden artuḡ söyleme söz

33a/ 1. Ri’āyet itmesem ḡöyle ururdum

Ki dünyādan naḡībünḡ götürürdüm

2. Ki görmezdi gözün daḥı cihānı

- Esirgedüm velī virdüm amānı
3. Ğırı kıpıdı kıamu ün eylediler
Er avrat kıamusı tahsīn didiler
4. Resūlūñ ‘ammūları şāz oldılar
Kıatı hūrrem oluban geldiler
5. Ebū Bekir hemān bir avuç altun
Şaçu şaçdı resūl üstine ol
6. Ebū Cihil’ün ‘ammūları kıamusı
Öliben ser-mesār oldı ‘ammūsı
7. Yayıldı vādīlerde haberler
İşidenler kıamu tahsīn iderler
8. Ebū Cehl’ün hemān gönlinde andan
‘Adāvet bağıladı kıaldı öñünden
9. Ebū Bekir velīken ‘ışkı artdı
Muħabbet ider seni terk vefāsını yok durur
10. Dağı ertili⁷⁴ durur [kıaca] ‘ışkı
Resūle ‘ışkıla oldı zevkı
11. Resūl ‘ammūları kıoy eylediler
Ki cümle Mekke halkın da‘vet eyledi
12. Hem Ebū Bekir eyledi bir kıoy hemān
Şöyle kim söylendi ol bir zamān
13. Sevenler Muştafā’yı şād oldılar
Sevinirler beşāretler kıılurlar
- 33b/ 1.** Ebū Cehl’ün gözi gönli kıolu ğam
Tamam oldı burada kıışşa
2. Burada hem yazanı yazdıranı

⁷⁴ Farklı okunabilir.

Rahmet eyle yā ğanī

3. Aç dilünjı söyle ey bülbül ‘ayān
Kendü ħālün kendüñe kııl beyān
4. Ez an gülzārını zıkr eygil eylegil
Bunda niçün geldünj zıkr eylegil
5. Kimsenünj yurdı degıldür bu mekān
Bir temāşacı hümāsın sen hemān
6. Göñlünj bağlamağıl bu menzile
Key şaķın bağlamağıl āb u [kile]
7. Kim bu gülzārınj beķāsı yoķ durur
Terk ider seni vefāsı yoķ durur
8. Mühlet virmişken rüzıgār
Tā kıyāmet senden olsun yādigār
9. Sīretini⁷⁵ ol kerīm peyğamberünj
Söylegil ol Ħaķ Ħabībi serverünj
10. Büyidi çünkim yigit oldu imām
Hem yigirmi dört yaşı ŧoldı tamām
11. İllā günden aydan arıdı yüzi
Cānlara cān bağışlardı özi
12. Gösterirdi kendü dürlü mu‘cizāt
Ħal olurdı ŧatında cümle müşkilāt
13. Kimsenünj evine varmazıdı
Kāfirile oturup durmazıdı

34a/ 1. Gice gündüz ŧā‘ate dem-sāzıdı

‘Aşıkıdı ma‘şūķa hem-rāzıdı

2. Kāh niyāz idi işi kāh şāz idi

⁷⁵ İmla hatası var.

- Nāz ilinden gelmiş ol şahbāz idi
3. Bir keret hiçbir yalan söylemedi
Şādıkal kavli dā'imā halk içredi
 4. Bir pāre aq bulut üstünde 'ayān
Dursa durur yürürse olur revān
 5. Üstüne hergiz güneş doşınmadı
Lā cerem gölgesi yire inmedi
 6. Gice olsa duruncı yirde çirāğ
Olmazıdı hiç mumıla yağ
 7. Cümle kāfir dahı şeytān diyü
Düşmanı olmışıdı kılurdi mekr diyü
 8. Gerçi düşmanlar begāyet çoğıdı
İllā onunı tayfası⁷⁶ hiç yoğıdı
 9. Hāfızıdı nāzırıdı Hāq aña
Gice gündüz tā ebed önden şonja
 10. Cümle müşkiller aña āsānıdı
Şūretā derviş ulu sulţānıdı
 11. Girmişidi Ka'be'ye bir gün tavāf
Kılurıdı içi şāfī taşı şāfī
 12. Eski kaftān geymişidi üstüne
Çünki gördi Muştafā'yı ol didi
 13. Yā Muḥammed ben saña görünür özüm
Bil ki toğırdur yalān degül sözüm

- 34b/ 1.** İş bu şūret bu cemāliñ sende var
Saña benzerdi bir yigit kande var
2. Her hūnerlerde kemāliñ var durur

⁷⁶ Farklı okunabilir.

- Pehlüvānlığıñ cemālün var durur
3. İllā dervīşsin geyā peçeñ yok durur
Aḥşam olıcaḫ libāsıñ yok durur
4. Muḥteşemā ne iyü ŧonlar saña
Lāyıkıdı kim giyidiñ altuña
5. Gelgil imdi nöker olgil sen baña
Kim iyü ŧonlar vireyüm ben saña
6. Mal vireyüm şol kadar kim ol ğanī
Ḳurtarayım iş bu yoklıḫdan seni
7. Muştafā didi aña kim ol İlah
Ḳulına vire dilerse Pādişāh
8. Mal anuñdur mülk anuñdur ḫul anuñ
Her kime lāyıkısa virür anuñ
9. Ğayret itdi ḫalḫdı kendi ol resül
Pes Ebū Tālib evine geldi ol
10. 'Ammūsını göricek didi aña
Nesne ḫaldı mı babamdan hiç baña
11. Ne varısa virgil baña yiñi ŧon
Eyliyeyim ben saña uş bugün
12. Serzeniş itdi Ebū Cihil la'īn
Başuma dervīşligim ḫaḫar hemīn
13. Didi vallah lā keşīr lā ḫalīl
Ḳalmadı babañdan nesne şöyle bil
- 35a/** 1. Lākin uşda biñ dirhem gümiş saña
Vireyim var ne dilerseñ al aña
2. Ḥamza didi vireyim uş ben dañı
Biñ dirhem gümiş saña ey ibn-i eñı

3. Didi 'Abbās biñ dirhem ben de virem
Hem Zübeyr daḥı biñ dirhem virem
4. Ebū Leheb didi ki ben on biñ dirhem
Vireyim tek bir keret kılsun kerīm
5. Put öñünde bir kez secde eylesün
Lāt öñünde başını yire ҡosun
6. Pes Ebū Tālib didi oğul 'ammuñ
Gör ne didi diñlegil gider ғamuñ
7. Muştafā didi 'ammūlar malıñuz
Siz yine şağ selāmet olıñuz
8. Almazam vallah sizden bir dirhem
Siz ne deñlü kılurusa gör kerem
9. Yimezem daḥı nebātıñuz sizüñ
Geymezem daḥı lebāsıñuz sizüñ
10. Ben elümile ҡūtı ḥāzır kıluram
Rızıķ viren kim durur ben bilürem
11. Ne revā ola ki ben [beter] olam
Pes sizüñ ҡazandıғuñuzdan alam
12. Hemān durdı bir ip aldı eline
Bir orağ aldı gitdi ot yolına
13. Diler düşüre daḥı getüre
Kim anı şata bazara getüre

- 35b/ 1.** Çün otçılar baķup gördiler anı
Kim ot düşür ol cānı cihānı
2. Ƙamu çıғrışdılar feryād eylediler
Oturğıl sen direlüm biz didiler

3. Ol didi dest-i rencümüz gerek⁷⁷
Kim benüm haqqımda oldur yigrek
 4. Andan 'Abdülmüştalib'üñ bir qulı
Giderdi nagāh uğradı yolu
 5. Baqdı gördi Muştafā ot derer
Düşdi atdan yüzün ayağına sürer
 6. Didi ki ah bu muştābetdür qanı
Qalması hiç olaruñ gayreti
 7. Seyyidimiz serfirāzımız ot direr
Şahrāda atıla durur
 8. Muştafā didi ki aña yā Kenān
Ber-qarār dā'imā durmaz zamān
 9. Her zamān bir nev'a döner rūzigār
Dem be dem bir zerre olur āşikār
 10. Ger şefkat itdünjise sen baña
Bir kişi bul hizmet idem ben aña
 11. Kim işilerde ot düşer [çaña]
Duymazam tağda taşda [dir maña]
 12. Kim gündüzün dā'imā ben şā'imim
Her gice hem şubha degin kâ'imim
 13. Pes Kenān'a durdı bindi atına
Geldi tiz 'ammūlarınıñ qatına
-
- 36a/** 1. Didi yā seyyīd revā mı nūruñı
Söndürüben yıqayın ma'mūruñı
 2. Bilmeyesin fazluñıla qadrüñi
Görmeyesin bedrüñi hem şadruñı

⁷⁷ Metinde "girer" şeklinde yazılmış.

3. Seyyidümüz serverü Muşafā
Yürümiş ot döşer çeker cefā
4. Ğayretiniz [neyse] yire şaldınız
Kadriünüzden böyle ğāfil oldunuz
5. Dir ki Ebū Ṭālib suç bizüm degül
[Ol] işi kendüye kıldı kabül
6. Māl virirüz anı bizden almaz ol
Hiçbir işümüzden bizden olmaz
7. Pes Kenān'a didi kim didi baña
Bir kişi bul şākir olayım saña
8. Şöyle kim anuñ devesini görem
Andan artuğ şād-u bimārum⁷⁸ idem
9. Mekke'de varıdı bir hatun ulu
Hübudı hem 'āķilidi yüzi şulu
10. Kendü 'aşrında anuñ gibi güzel
Yoğıdı bir hūb daħı aña bedel
11. Hūlķı gül-i hūsni ğāyet hūbıdı
Ol zamānda meşhūr ol maħbūbıdı
12. Gözleri nırgis saçı rıhān
Cān[-i] diller 'ışķına hayrān idi
13. Dişleri aķ yañağı hamir idi
Kara kaşı gözleri elā idi

36b/ 1. Yüzinüñ nūrı güneşden bahtulu

- Yoğıdı bir aña beñzer bahtulu
2. Göresi⁷⁹ sīmīn lebini yāķutdı
Şöyle cānlara sözi kuvvetidi

⁷⁸ Metinde "bimāz" olarak yazılmış.

⁷⁹ Gövde "beden" anlamında kullanılmış olabilir.

3. Yüzine baķan Őanurdu māh idi
Boyı uzun bili ince Őāhidi
4. Her tilinde zülfinün biñ cānidi
AŞlı'yıdı yolına ķurbān anuñ
5. 'Aķlı kāmīl nefsi bek göñli arı
Lebleri la'l incü gibi dişleri
6. Kendünün adı Ĥadīce'yıdı hemān
Atası adı Ĥuveylid bī-gümān
7. Malınuñ Şankim ĥiŐābı yoğıdı
Cümle mallulardan ol artuķ idi
8. Yüz ķulı var idi ķulluķdan mudām
Hem daķı altmış ķaravaŐı tamām
9. Gerçi hazineden Şorar iserñ niŐān
Varıdı hem daķı yüz altun havān
10. Yāni malını buña itgil ķıyās
Ķoyına deveye ne ķıyās
11. Bir ulu 'āķil işi ķulı varıdı
Tāciridi Meyser'idi hem adı
12. ĶılmıŐıdı yola gitmege yaraķ
Kim ticāret eyleye vara ıraķ
13. Pes Ebū Ťālib didi kim duralum
Ol Ĥadīce ĥatun varalum

- 37a/** 1. Ol ķulını yola gönderürimiş
Bir emīn kişi daķı olsa dirimiŐ
2. UŞ Muĥammed Őoğrı sözi hem emīn
Hem diyānet buña gelmişdür hemin
 3. Ben bilürem ol ķabul ķılur bunı

- Nice cevherdür çün bilür bunı
4. Durdılar Һamza Zübeyr ‘Abbās’ıla
Vardılar dördi [dahı] atda bile
5. Bir [nidā uş]⁸⁰ sordı kimsiñüz
Ne kişisiz bunda var mı kaydıñuz
6. Gördi ‘Abdülmuṭṭālib oğlanları
Vardı Һatunına anları
7. Çünkim işitdi Һadīce bu sözi
Şādılıqdan yaşıla tıoldı gözleri
8. Didi maşā’allah Muḫammed Һazreti
Bile bir görem ol şūreti
9. ‘Āşık olmışıdı cemālin görmeden
Şādık olmışıdı vişāle irmeden
10. Bir ‘ammūsı varıdı Varқа adı
Muştafā vasfın aņa dimişıdi
11. Dimişıdi oldur şāhib-kırān
Ol durur peygamberi āḫir zamān
12. Hem cemālin Һüsnini ögmişıdi
Ol Һadīce göñülünü almışıdı
13. Cān içinde ‘ışkı dutmışıdı maḫām
Varlığın yağmalamışıdı tamām
- 37b/ 1.** Tīz buyurdı kim döşekler şaldılar
Ol ulular oқıtdı geldiler
2. Bunlara luṭfıla ta’zīm eyledi
Hoş müşerref kılduñız bizi didi
3. Var mıdur Һācet buyuruñ bilelüm

⁸⁰ Metinde “tedaveş” şeklinde yazılmış. Farklı şekilde okunabilir.

Ṭāḳat irer ḳullıḳ ḳılalum

4. Pes Ebū Ṭālib didi kim ey ‘azīz
Bir işiçün geldük uşda size biz
5. Bir emīn isterimişsiz kim yola
Gönderesiz Meysere’yile bile
6. Ḳardaşım oğlı Muḥammed kim yaḳīn
Doğrı sözlüdür beğāyet hem emīn
7. Hem diyānet şecā‘at ḳanda var
Aḳa beḳzer bir yigit yā ḳanda var
8. Ger ḳabūl ḳılursaḳuz siz anı
Size ḳulluḳçı⁸¹ ḳılalum biz anı
9. Göñli ḳopdı ḫatunuḳ ḫoş eyledi
‘Aḳlını aldı bi hoş eyledi
10. Sevinmekden ṭolar yaşlar gözine
Yine ‘aḳlını dirdi kendüzine
11. Didi ḫoş ola bişāretde bize
Bu sa‘ādetden işāretde bize
12. Bile niçün gelmedi ol ḳandadır
Didiler getürelüm yabandadır
13. Didi kendüzün ādem getürün
Geline gitmeḳ ol bunda oturuḳ

38a/ 1. Pes Kenān’a ḳalkdılar ‘Abbāsi’le

1. Gitdiler ol ota gitdügi yola
2. Vardılar çün önciler gördiler
Pes Muḥammed ḳanda diyü şordılar
3. Didiler gitdi Ḥirā ṭağına ol

⁸¹ Başka şekilde okunabilir.

- Dā'imā vardığı [gine] ol
4. Anda İbrāhīm Halīl'ün merkadı
Varıdı anda varurudı yidi beni
5. Varuban anda kılırudı namāz
Gāhi niyāz iderdi dosta kāh nāz
6. Vardılar gördiler anda resūl
Rāhat olmış bitmiş uyumışdı ol
7. Bir yılan ağzında bir yaprak durur
Hem yil eyler hem sekākini kıurur
8. Kıorkıdı 'Abbās aldı tīrile gümān
Ya'ni urur bir ıağa döndi yılan
9. Hamle kııldı dutdı 'Abbās'a yüzün
Kıaçdı 'Abbās gizledi kendüzün
10. Pes uyandı ol resūl hemān
Gitdi gā'ib oldu ol yılan
11. Gördi 'Abbās dutardı tīr gümān
Kıorhusından kıalmamış beñzinde kıan
12. Didi yā 'ammū neden kıorkduñ nedür
Bu yılan kıılıç anuñda nesinedür
13. Didi gördüm bir ulu tanru az dahā
Sen yatarsın öldürür Muştafā

- 38b/ 1.** Kıorkdum andan kim ziyān ide saña
Urmaķ itdüm kııldı ol baña
2. Didi yā 'ammū sen anı şanma mār
Ol melekdür baña kıoşdı irdigār
3. Gice gündüz dā'imā şaklar beni
Kıanda olsam gelür bekler beni

4. Didi vallah kerāmet kânısın
Hem diyānet hem vilāyet kânısın
5. Dur ulu yā cān ['ammu] gel gidelüm
Nesne almazsın çün bizden nidelüm
6. Ol Ḥadīce māl gönderür yola
Bir emīn kişi diler böyle ola
7. Varduk aña biz senüñçün söyledük
Ol kabül kıldı bizi kim biz ...
8. Bir sefer rencīdedür ancak saña
Dağı zahmet yok durur öñden şoña
9. Muşafā didi ol deñlü sehil ola
İş kolay olur çü kişi ehil ola
10. Durdılar andan revāne oldılar
Ol Ḥadīce'nün evine geldiler
11. Çün kapudan girdi Muşafā
Toldı eviñ içi nūrıla ziyā
12. Ol Ḥadīce şandı ay geldi eve
Yāhud güneş nūrı taldı eve
13. Bağıdı görđi çün resülün yüzine
'Ağılı gider yitürür kendüzünü

39a/ 1. Görđi kim ḥüsn-i melāḥat bir kemāl

- Hem leḫāfet hem zārāfet hem cemāl
2. 'Āşık oldı bir gönül biñ cānıla
Kodı yola başını ḥānümānıla
 3. 'Ağılı fikri tārümār oldı hemīn
Gitdi gönli tārīmār oldı hemīn
 4. Gerçi düşdi 'ışkı odı gönline

- Ġayret itdi kendüyi durdı yine
5. Didi kim hoş geldiñ şāhib-cemāl
Merhabā ey seyyid şāhib-kemāl
6. Çün mübārek ayağunuz nāgihān
Başdı pürnür iş bu āşeyān
7. Maşlahat görürisenüz gögi ...
Üstümüze şal müşerref kııl bizi
8. Bu ticāret kim yaraqlanmış durur
Bunları cümle tamām olmuş durur
9. Sen bu mālın üstine olğıl emīn
Māl senüñdür ad benüm olsun hemīn
10. Meysere dağı saña olsun gulām
İş senüñ emrünüle olsun tamām
11. Şağ selāmet çün gelesin senüñ
İş bu denlü māl vireyüm saña ben
12. Muştafā dağı anı kııldı kabül
Çün zarūret vaqtidür oldu kabül
13. Pes buyurdu dürlü ni'met döndiler
[Kuzı] bir yanına şeker ekdiler

- 39b/** 1. Çün yimek yindi du'āsın itdiler
Muştatā kaldı kalanı gitdiler
2. Pes Hadīce hatun ider kim saña
Eski tonlar lāyık olmaz saña
3. Durdı bir şandugın açdı hātūñ
Tiz çıkardı Mışrī gönlek ton
4. Şems dolandı her harīr gönlek aña
Virdi tonandı bağan kaldı tonça

5. Çünki kendi ol libāsın Muştafā
Dağı artuğ oldu nūrıla şafā
6. Cilvelendi şūret hūsn-i cemāl
Cān cān fedā kıılır Hadīce ne māl
7. Göñli kopdı uyandı kıılmaz karar
'Aqlını hōd 'ışkı kıılıpdur tārımār
8. Gözleri kıaldı yüzinde iremez
Vāle oldu kendüzini diremez
9. 'ışkı artdı illā āŝikār
Kim beğāyet uluyıdı ol nigār
10. Ğayret itdi ya'ni şaklar adını
Cān içinde ol 'ıŝk bünyādını
11. Pes deveciler deve getürdiler
Her birine yüklü yükin urdılar
12. Her devenüñ kim ŝıŝerdi bağıın
Ol gelür öper Muḥammed ayağıın
13. Sürdi yire yüzün gözini ol
Pes varur dizin çökerdi yüke ol
- 40a/ 1.** Kıankı yük ol ağırısa kıatı
Anı dutar Muḥammed ḥazreti
2. şanki bir baḥman⁸² gibi kıaldurur
Kendüsi bağılar deve üzere durur
3. Ḥāzır olan cümle der āferīn
Kuvvetile ancağ olur bu hemīn
4. Ḥatuna kıılığıl beŝāret didiler
Devletedür bu işāret didiler

⁸² Batman terazi.

5. Ayağıla kapu devlet kemāl
Kendüsi geldi nedür hūb u māl
6. Lāyığıdur lā-cerem geldi saña
Bu sa'ādet Tanrı'dan geldi saña
7. Pes güneldi⁸³ yolına ol kārban
Ol Hadīce gözyaşın kıldı revān
8. Sarāy üstine çıkdı baķaķaldı
Gözinden yüzine aķaķaldı
9. Göñül gitdi kārubānıla bile
Ķul gibi kim gider hānıla bile
10. Añul añul inleridi göñilsiz
Fiğān iderdi bülbül gibi gülsiz
11. Bu 'ışķ odına pinhānī yanardı
Dimez kimseye cānı yanardı
12. Yollarını gözlerdi gözleri
Muşţafā'yıdı dilinde sözleri
13. Ol yaña Ķamza Zübeyr 'Abbās'ıla
Girdiler anlar daħı yola bile

- 40b/ 1.** Hem Ķureyş'den ol Ebū Cihil la'īn
Bir nice ancılayın daħı bile
2. Cümlesi bir günde çıkdılar yola
Ki bu yola cümlesi giderler bile
 3. Girdiler bir menzile çün ırdılar
Ķondılar birgün o yirde durdılar
 4. Bir kişi varıdı 'Āş'ıdı adı
Ey ulular geliñüz imdi didi

⁸³ Yönelmek.

5. Uş seferdür giderüz rāh-ı dırāz
Var durur çok küh-ı şāhrā-i [set-bāz]
6. Nice zahmetler menāziller gelür
Nice yirlere de çok biş düşvār olur
7. Kārubānuñ başı olsun birüñüz
Tāhir işde biri ola tedbīrüñüz
8. Diler kim maşlaḥatdur ki ola hoş
Kārubān [salārı] ‘Abbās olsun
9. Bir bölügi didi Ebū Cihil gerek
Ba’zı didi Ṭalḥa’dur yigrek
10. Bir bölügi didi Ebū Sufyān ola
Bir bölügi didiler Ḥassān ola
11. Qalmazuz dir Meysere hiç birini
Qamusınuñ bilürüz tedbirini
12. Seyyīdümüz serverümüz Muşṭafā
Kārubān bu olmaḫdur şafā
13. Hep bilürsüz [rāy dīnünde] bunüñ
Yoḥsa ne gelsün qalanından bunüñ

- 41a/** 1. Cümle müşkiller buña āsān durur
‘Aqıl ḥikmeden çü ... durur
2. Pes didiler kim Muḥammed’dür ulu
Rāyı şābit ‘aqlı kāmīl sevgülü bilgülü
 3. Rāzıvuz aña didiler cümlesi
Ol Ebū Cihil la’īn eder ...
 4. Didi ben işe rāzı olmazam
Ben anı hirgiz muḫaddem qılmazam
 5. Qanile salar idersenüz anı

- Uş buçağıla ururam ben beni
6. Pes beni maḥzum didiler ben seni
Baş ... itmezüz hirgiz anı
7. Şaçradı Ḥamza yirinden ḥaykırur
Çekdi kılıcı yalın eyler durur
8. Didi ey aḥmaḵ keseyüm başıḡı
İtlere yidüreyim mi leşüḡı
9. Tiz Muḥammed şaçradı dutdı ḡolın
Ḥamza'nuḡ hem şundı öpdı elin
10. Didi yā 'ammū kılıcıḡ şoḡ ḡatına
Sen ḡaḡımaḡıl Ḳureyş'üḡ ḡalkına
11. Cengile açma sefer ḡapusını
Ḳo kim ol ḡalka baş edsinler⁸⁴ anı
12. Kārübān başı Ebū Cihil la'īn
Oldı olır ḡalk idiler aḡa heminḡ
13. Ḥamza eydür eydür ben anı baş itmezem
Ger olursa ben anuḡıla gitmezem

- 41b/ 1.** Meysere and içdiler 'Abbās'
Kim anuḡıla gitmez bile yola
2. Ḥamza'ya bunlar didi yā pehlivān
Biz duralum gitsün öḡ ol kārübān
3. Anlaruḡ ardınca bir ḡün soḡra biz
Göçelüm yoḡ dimenḡüz bu söze siz
4. Yoḡsa cenk olur araya şer düşer
Dökülür başlar ḡanlar düşer
5. Göçdi gitdi Ebū Cihil la'īn

⁸⁴ Metinde "edinler" şeklinde yazılmış.

- Aña uyanlar bile gitdi hemîn
6. Muşafâ bile uyanlar kaldılar
Gitmediler ol gün arām eylediler
7. Bir gice çün giçdi göçdi Muşafâ
'Ammûları bilesince hoş şafâ
8. Bir nice menzil müdâhıl gitdiler
Öñ gidenler bir kuyuya yitdiler
9. Aldılar şu kapların taldırdılar
Hem dañı hayvânlar şü virdiler
10. Pes Ebû Cihil la'în eydür gelün
Ben ne dirsem dañı öyle kılun
11. Bir etek toprağı aldı la'în
Geldi anı kuyuya şaldı hemîn
12. Hep eteklerine toprağ aldılar
Cümlesi ol kuyuya şaldılar
13. Taşıla toprağıla taldı kuyu
Şankim anda yoğudı bir kaṭre şü

42a/ 1. Kaşdı bu kim Muşafâ kavmi gele

- Anda şusız kala kamu kırıla
2. Bir kolın kodı ırakda tırdı
Ol gelenler bunda nolur gördi
3. Çünkim ol halk kırıla gel sen baña
Muştulıq çok māl vireyüm ben saña
4. Göçdi gitdi o la'în kavmile
Çünkim irdi Muşafâ ol menzile
5. Gördiler toprağıla taldı kuyu
Kalmamış içinde bir kaṭre şuyı

6. Didiler kim āh kırılırız kamu
Uşda şusuzlıktan ölürüz kamu
7. Muştafā didi ki hiç olmañ melül
Hıağ bize şu virmege 'āciz degül
8. Geldi çāh üzere göge döndi yüzün
Şu diler sulţānına söyler sözün
9. Didi ey Kāţir ü Hıayy ü Kerīm
Sen tuvānā sen kemālile kadīm
10. Sönük hārādan kılırsın şu revān
Nutfeden adam düzersin uş 'ayān
11. Sen 'ademden yaradansın 'ālemi
Bir avuç toprakdan itdüh Ādem'i
12. Şu virgil bu kıyudan yā Kerīm
Çün [cahallık] itdi bize [evvelim]
13. Muştafā diyince bu sözi hemān
Çıkdı ağıdı ol kıyudan şu revān

- 42b/ 1.** Ağıduğını çünkim ol halk gördiler
Cümlesi tekbīr idüben durdılar
2. Her birisi kıldılar biñ āferīn
Korqulardan oldılar emīn
 3. Didiler yoğıdur dağı korhu bize
Çünki hem-rāh oldı [buydı] hū bize
 4. Çok şükür buncılayın biñ ağıteri
Bize yoldaş itdi Hıağ bu mih-teri⁸⁵
 5. Ol la'īnüh anda koğuğı kışı
Çünki gördi bildi iş bu işi

⁸⁵ Daha büyük, ulu.

6. Didi şol hocam aḥmaḳ durur
Naḥs durur didükleri söz ḥaḳ durur
7. Kim buḅa düman olur güm-rāḥ olur
Baḥtulu ol kim buḅa güm-rāḥ olur
8. Döndi gitdi çünki vardı la'īn
Ḥāl nice oldı diyü şordı hemīn
9. Didi ey seyyid senüñ işiñ degül
Ol kişiyē düşmen olmaḳ ... ol
10. Didi ey it bunca herze durur
Didi ol ḳul her kim anda görür
11. Ol la'īn eydür ulu cāzū ol
Nice zaḥmet irdi andan bize bol
12. Ben bilürem neylemek gerek aḅa
Ey la'īn ög mi didüm anı saḅa
13. Döndi bir ḳaç başına urdı ḳul
Ḳamçıyıla döndi pes dutdı yolu

43a/ 1. Giçdiler çok küh u şaḥrā bādiye⁸⁶

1. Yolları irdi hemān bir vādiye
2. Öñceyidi ol Ebū Cihil la'īn
Cümleden ilerü giderdi hemān
3. Görđi kim yatur bir ulu ejderhā
Her nefes kim ulu aḡzından rehā
4. Ṭopraḡı ḳapḳara oda yandurur
Ṭaşı ursa kül gibi üşendürür
5. Ḥamle ḳıldı ol la'īne ol hemīn

⁸⁶ Çöl, kır.

- Korkdı döndi kaçdı andan la'în
 6. Didiler kim noldı yā seyyid saña
 Didi kim bir rāhibe irdi baña
 7. Gelmiş uş bu yolumuza bir yılan
 Bu dere içinde var bir ejderhā
 8. Bir deveden gövdesi yüce durur
 Ağzından yire ağular yağdurur
 9. Meş'aleler gibi gözleri yanar
 Ağzı burnı delügünden od yanar
 10. Cümlesi korkdı bozuldı çehresi
 Kalmadı hiçbirisinün zahresi
 11. Varmadı kimse ilerü döndiler
 Yatdılar ol gün kaldılar
 12. Pes Ebū Cihil la'în dir duralum
 Çün gele kona Muḥammed varalum
 13. Saña geldük⁸⁷ diyelüm uş biz yaqîn
 Kārubān başı sen olğıl gel hemîn

- 43b/ 1.** Önce anı yüridelüm az daha
 Yisün olalum belāsından daha
 2. Çünki giçdi bir gün irdi Muştafā
 Aya dönmiş yüzi hoş şafā
 3. Cümlesi qarşu varup virdi selām
 Dest-i pos eylediler ol halk tamām
 4. Didiler bizden ulusın nesebde
 Ki hem fāzıl dahı ḥasebde
 5. Niçün sizden ilerü biz giçelüm

⁸⁷ Farklı okunabilir.

- Yā sizi niçün irüp saçalum
6. Senün haṭṭuṇa ḳoduḳ cümle başı
Sen olgıl kārübānuṇ başı
7. Yig oldur ki ḳamumuz bir olavuz
Kim her yirde hem tedbīr olavuz
8. Maşlahaddur didi ‘Abbās hoş nola
Ḳondılar anlar daḫı anda bile
9. Dün⁸⁸ yarusı oldı giçdi ḳāfile
Hiç birisi yürümez giçmez yola
10. Didi ‘Abbas yā Muḫammed öṇ yüri
Kārübānuṇ çünki sensin rehberi
11. Didi yā ‘ammū bu ḫālk söyler yalān
Yine bir mekr eylemişlerdür hemān
12. Yürüdüm öṇce beni kim yaṇa
Bir belā ola gele bular aṇa
13. Kim bulardan gelmedi bir ṭoḫrı söz
Olmadı göṇüllerini hiç baṇa durur

- 44a/** 1. Lākin Allah’a şıḫındım bu yola
Uḫrayayum her ne gelse hoş ola
2. Çün dere içine girdi Muşṭafā
Nāgehān ḳaldurdu başın az daha
3. Yüridi aḫzından odlar şaçılır
Bir yayılır ḳuyruḫın yire urar
4. Öṇdi devesi biṇdüḫi Muşṭafā
İndi yire yayaḫ oldı hoş şafā
5. Didi ey Ḥaḫ [iyü bāriz] kim füzün

⁸⁸ Farklı okunabilir.

- Kudretün altındadır cümle zebün
 6. Saña āsān her ne kim düşvār olur
 Cümle ‘ucb ehli kapuñda hōr olur
 7. Tag taş kahrūña duymañdur⁸⁹ fūhāl
 Kaldı kibir ehli celālūñ pāy-ü māl
 8. ‘İzzetūñ haqqı bu şa‘bān baña
 Kıl musahhar kim muṭī‘am ben saña
 9. Bu münācātı kılınca Muşafā
 Toprağa sürdi yüzini az daha
 10. Pes selām virdi didi yā Muşafā
 Ben kadīm divem degülem az daha
 11. Ben Halīlullah yüzini görmişem
 Hizmetinde nice yıllar turmuşam
 12. Ben şefā‘at istedüm didi baña
 Kim şefā‘at Muşafā kılır saña
 13. Ol zamān kim dünyā āhīr olısar
 Ol benüm oğlanlarımdan geliser
- 44b/ 1.** Kārübānıla geliser ol bu yola
 Anca düşmanlar ola yoldaşı bile
 2. Sen benüm virgil selāmumı aña
 Tā şefā‘at eyleye ol şāh saña
 3. Hem dağı ‘İsā didi baña
 Kim bu yolda uğraşuram ben saña
 4. Hem dağı kıldı vaşıyyet barımam⁹⁰
 Didi benden didi Muşafā‘ya vir selām
 5. Ol didi uyan aña necāt bula

⁸⁹ Farklı okunabilir.

⁹⁰ Farklı okunabilir.

- Kim ki aña uymaya bed-baht ola
6. Nice biñ yıldur bu yolu gözlerem
Uşda şimdi rüşen oldı gözlerem
7. Ol iki selāmin ben saña
Uş getürdüm kıl şefā'at sen baña
8. Ğayıb oldı az daha gitdi hemān
Deng-i hayrān oldılar kārībān aña
9. Pes didiler buncılayın mu'cizāt
Kim görüpdür böyle rüşen beyyenāt
10. Çün Ebū Cihil la'īn gördi aña
Didi vay kim cāzūdur bu kişi
11. Cāzūluğdan her ne dilerse kıılır
Dağı ne işler kııla ola kim bilür
12. Pes didiler bunda bir gün kıonalum
Otlu şulu yir durur diñlenelüm
13. Çün ikindi oldı bir ebr-i siyāh
Kıopdı kim görünmez oldı mihr ü māh
14. Gök kıatı gürlledi berkı oldı 'ayān
Key kıarañu oldı anda bu cihān

- 45a/** 1. Bu bulutlardan kıatı yağmur gelür
Bu dere şahrā şolu siller olur
2. Olmasun andan size ire ziyān
Ol kıavim tiz göçdiler andan hemān
3. İllāh Muş'ab İbn-i Hāmcı⁹¹ göçdi
Kıanı yağmur kıanda yaşıl didi
4. Sirāvī eydür çünki geçdi az zamān

⁹¹ Farklı okunabilir.

- Geldi bir ʔolu yaǧmu[r] nāgihān
5. Şanki ʔulumlaruŋ aǧzın açdılar
Gökyüzinden yire şuyın dökdiler
6. ʔaǧ ʔaşdan ʔopdı siller ʔıl gibi
Şanki deryā oldı şahrā yok gibi
7. ʔaraŋuluǧ oldı ʔatı gök gürledi
Yıldırım uyandı şimşek
8. Rabbi sellim diridi ol halk ʔamu
ʔanı Muş‘ab gitdi şuya ey ‘ammū
9. Gitdi ʔulları develer yükleri
Nā-bedīd oldı bulunmadı biri
10. Muşʔafā bile göçen ʔurtuldılar
Çok sevindiler du‘ālar ʔıldılar
11. Ol Ebū Cihil la‘īn dir cāzūdur
İşbu işleri iden bize budur
12. ‘Aciz olduǧ bilmezüz kim nidelüm
Bir cāzūya ne çāre ʔılalum
13. Şol ʔadar kim geldi siller ey ‘azīz
Üç gün oldı yazılar dahı deniz

- 45b/** 1. Yol bulunmaz gitmege halk ʔaldılar
Ol depe üstünde nā-çār oldılar
2. Muşʔafā‘ya Meysere döndi yüzün
Didi kim ey seyyid-i şāh-ı güzin
3. Bir naǧar ʔıl gör bizüm hālimüzi
İş bu siller baǧladı yolumuzu
4. Tā yigirmi gün olınca iş bu sil

- Gitmeyiz⁹² iş bu yirden şöyle bil
5. Ger yigirmi gün bu yirde alavuz
Şek degül mi ki açlıqla öleyüz
6. Cümle fikriñ oğrıdur sözün senün
'Āciz oldu bize olğıl hemān
7. Söyleriken Meysere bu sözünü
Muşafā'nun uyhu aldı gözünü
8. Pes hemān uyandı yine ol dem ol
Didi kim yā Meysere sen hürrem ol
9. Bir kişi geldi didi şemdi baa
Yā Hābībullah irişecek aa
10. Buradan göçün revāne olun yola
Kim aybdan bir ulu uş gele
11. Pes ua öñce pervāz ide
Azun azun üstünce gide
12. Sen anda ardınca yūri ey 'azīz
Fazlıla bismillah ve billah diñiz
13. Hā size yol vire bulısar hālāş
urtıla saa uyanlar 'ām-ı hāş

- 46a/** 1. İrte oldu göçdiler ol kārubān
Öñlerince Muşafā oldu revān
2. Çünki silün yakasına⁹³ geldiler
Geldi ıdı bir ulu uş gördiler
3. Uçdı silün üstine oldu revān
Yūri peygamber ardınca hemān
4. Didi bismillah billah Muşafā

⁹² Farklı okunabilir.

⁹³ Farklı okunabilir.

- Uğradı ol sile hoş şafā
5. Cümle bismillah billah didiler
Muşafā ardınca tiz yürüdiler
6. Giçdiler şuyı velī iki kişi
Kim biri birinüñ idi yoldaşı
7. Her birinüñ beş devesi varıdı
Geldi anlar dağı şuya uğradılar
8. Didi bismillah billah ol biri
Uğradı geçdi şuyı lakin beri
9. Tañrısını aңdı bismillāh didi
Çünki başdı şu içine uğradı
10. Batdı şuya nā-bedīd oldı hemān
Pes devesinden belürmedi nişān
11. Didi inanmadı ol Muşafā'ya
Muḥālif oldı bu nūra şafāya
12. Aldı Lāt'uñ adını ol nāgihān
Batdı ğarkı oldı şuya gitdi hemān
13. Ol giçenler kamosı şād oldılar
Muşafā'ya çok i'tikad kıldılar

- 46b/** 1. Hem du'ālar hem şükür eylediler
Kim bizüm hem-rāhımuzsın didiler
2. Ol Ebū Cihil'le illā bu Leheb
Didiler kim ulu cāzūdur 'acep
3. Biz bununla çıkamazuz başa
Anca fitne kopara başlar düşe
4. Bir nice gün dağı çünkim gitdiler
Bir isuzlık işi yire yitdiler

5. İsden kapkara yanmış toprağı
Yitmiş hiç berā-nebātın yaprağı
6. Gezdiler bulmadılar şudan nişān
Pes melül oldı atı ol kārubān
7. Geldiler yalvardılar peygambere
Pes mübārek ellerin urdı yire
8. Żağrağından⁹⁴ ıkdı Őu adı revān
İdiler götürdiler ol kārubān
9. ok sevündiler du‘ālar eylediler
Saņa uyana ne aygu didiler
10. Bir aba urmā bile ‘Abbas getürür
Muşafā’nun njine getürür
11. Yidi urmādan ekirdin⁹⁵ düşürür
Didi ‘Abbas didüğü niün durur
12. Didi bu yirde dikerem ben bunu
Kim dönicek yeyevüz urmāsını
13. Didi yā ‘ammū bu yirde dikerem udreti
Gel temāşā eyle sen ikmeti

- 47a/** 1. Hemān dem şundi bir ikiden⁹⁶ aldı
Mübārek ağızunun yarına aldı
2. Anı dikdi yire birin dağı hem
Mübā[rek] ağızı yarıla ider nem
 3. Yire dikdi nekim ikidi varıdı
Birin dikince biri biteridi
 4. Tamām oldı ağaçlar bitdi urmā

⁹⁴ Farklı okunabilir.

⁹⁵ ekirdek anlamında kullanılmış.

⁹⁶ ekirdek olmalı, daha sonra da aynı şekilde geçmektedir.

- İrişdi şöyle tāze bitdi ḥurmā
5. Yüridi yüridi kārübān gitdi yolına
Baqarlar her biri şağa şolına
6. Ki yitmiş her cikīd bir ağaç olmuş
İrişmiş ḥurmā şalkımlar ṭolmuş
7. Hemān dem döndi 'Abbās dirdi yine
O ḥurdan biraz dirdi ḳabına
8. Getürdi kārübān andan yidiler
Hezārān āferin taḥsīn didiler
9. Ebū Cihil didi bu cāzūlıkdur yimezem
Buḡa ḥāḳ dimeḡüz dimezem ben
10. Pes Zübeyr eydir ki nāmerd kişi
Bed ... serd kişi
11. Ḥāmūş ol kim gözleriḡ görmemiş
Degme göze Ḥaḳ naḡar virmezimiş
12. Bir nice gün gice gündüz gitdiler
Şām ilinüḡ şinligine yitdiler
13. Vardı bir yüce deyrān 'ayān
Ḥoş kiliseyidi ḡāyet ḥüb mekān

- 47b/** 1.Ol kilisede kişişler çoḡıdı
Ulularınun adı Feyelūḳ'ıdı⁹⁷
2. Hem Muḡayr adlarıdur laḳab
Key mübārek pīri şāḡib-ṭaleb
3. Sāl-ı ḥūrde⁹⁸ pīridi 'ömri dırāz
Bulmuşıdı hem olayıdı ehl-i rāz
4. Ancılayın okurıken ol zār-ı zār

⁹⁷ 48a/5'te Feyluk şeklinde geçmektedir.

⁹⁸ Kocamış, yaşlanmış.

- Ağlarıdı gözleri olup eşk-bār
5. Dirleridi niçün ağlarısın
Kim gözün ħan yaşıla olur ţolu
6. Ol diridi Muştafā şevki beni
Ağladur 'ışkı yaħar cānı teni
7. Ben Muħammed ħaşretinden ağlaram
Gice gündüz gönlü aħa baħlaram
8. Ol mübārek ţal'ın görsem direm
Ĥāk-i pāyin yüzimi sürsem direm
9. Ol durur ... mübeşşir ve hem nezīr
Hem imīndür her söz ki dir
10. Ol durur ol kim virdi 'İsā nişān
Muştulamış gelecegin 'ayān
11. Bu yakında ol z̧uhūr eyleyiser
'Ālemi ţoptolu nūr eyleyiser
12. Cümle aħa virilür mülk-i cihān
Şimdi ol durur velī nāle-civān

- 48a/** 1. Kārübānıla deyre geliser
Mu'cizātın bunda z̧āhir kılısar
2. Ola mı öñden gele bir kārübān
Bir pāre aħ bulut üstünde 'ayān
3. Kim anı muştılar olursa baħa
Varlıħımı viriserem ben aħa
4. Her gün ol söyleridi bu sözi
Yol deñeridi kişişlerün gözi
5. Birgün oturmışıdı Feylūħ yine
Meşgūlidi Muştafā'nun vaşfına

6. Didiler segirtti ʔama ʔıkdı hemān
Gördi kim geldi bir ulu kārübān
7. Bir pāre ağ bulut üstünde yürür
Yürise yürür ʔurursa ʔurur
8. Didi uşda bir nişān oldı ‘ayān
İllā vardur bir dağı ulu nişān
9. Şol ıuru gülnār ağacı dibine
Ol nebīler serveri anda ine
10. Ol ağaç dirile bite yeşer[e]
ʔal budak yaprak ola yimiş vire
11. ˆok nebīler ol ağacuğ dibine
Konmışıdı ol ağaç gölgesine
12. ˆünkü ‘īsā gitdi gökler yakın
Bu ağaç ol vakıtde ıurudı hemīn
13. Hem anuğ yanında bir cāh varıdı
Ol zamanda ol dağı ıurudı

- 48b/ 1.** Didi ‘īsā kim Muḥammed geliser
Bunları ol yine diri ıılısar
2. Bunu böyle söyleşirken kārübān
Geldi irdi ol yire ıondı hemān
 3. Yaş ağaçlarıuğ dibine indiler
Her birisi gölgelere ıondılar
 4. Doğrı geldi Muşṭafā tiz indi ol
Ol ıuru ağaç dibine ıondı ol
 5. Ol ağaç uyandı fi'l-ḫāl dalları
Yitdi dört yaña yayıldı ıolları
 6. Bitdi yaprak gölgesi oldı ulu

- Bir ağaç yok anı benzer gölgeli
7. Muşafā pes gördi kuyuyu hemān
Kim kurumuş şudan nişān
8. Pes mübārek ağzınun yarın hemīn
Aldı şaldı ol kuyuya şāh-ı dīn
9. Kandı kuyu şuyı akdı hemān
Yiryüzine yüridi akdı revān
10. Südden ak kardan şovuk idi zülāl
Lezzetinde benzemez bala muḥāl
11. Kārubānun kavmi cümle geldiler
Şuların dökdiler andan aldılar
12. Didiler kim buña benzer bir beşer
Gelmemişdür bu melek durur meger
13. Çün bağdı mu'teber gördi bu işi
'Aklı vāleh oldu ol kişi

- 49a/** 1. 'Aklı geldi eydür iş bu düşimdür
Yāḥud vağtı va'denün irmişdür
2. Tiz durun size sofralar tertīb idük
Devletünüz irdi uş tergīb idük
3. Oğuyalum iş bu kārubānı biz
Kim bularda bulduğ o sulṭānı biz
4. Zī-se'ādetdür bu kim irdi bugün
Benzemez bu ki ne bayram ne düğün
5. Ol kişiler cümle uru turdılar
Dürlü na'metlere bünyād oldılar
6. Cezb ü şirīn durdılar na'metlere
Cān içinde oldu çün himmetleri

7. Pes Buḥeyra bir kişi gönderür
Kārubān da'vet itmege varur
8. Kārubānuḡ çün içine girdiler
Ol Ebū Cihil la'īni gördiler
9. ulları tertīb zaḥmı zeyneti
amusından artuğıra ḥařmeti
10. avmüḡ oldur ulusı şandılar
Mālına ullarına aldandılar
11. Pes selām virüp yire yüz urdılar
Hem du'ā ıldı Buḥeyra didiler
12. Kim ulumuz durur ol şaldı bizi
Deyre da'vet itmege geldük sizi
13. Ulu kici ḥāř-'ām cümle bile
ul ul ulluçılar bile ola

- 49b/** 1. Pes Ebū Cihil la'īn didi bizi
Da'vet itmiş hem Buḥeyra sizi
2. Mařlaḥātdur duruḡ anda varalum
Maşşüdü bizden ne durur görelüm
 3. Didiler kim bol atında kim dura
Bu develeri gelince kim göre
 4. Muřafā dir siz gidüḡ ben durayum
Cümleḡüzüḡ raḥtını⁹⁹ ben göreyim
 5. Ḥalk abül ılmadılar ol didi yok
Gitmezem sizünjile itmek sözi çok
 6. Gitdi anlar aldı anda Muřafā
Yüzi tābān ḥāḡırı ḥürrem-řafā

⁹⁹ At bakımı

7. Vardılar deyre girüp oturdılar
Öñlerine şofralar getürdiler
8. Pes yemege meşğul oldılar
Sen Buheyra göñlüni gör ne diler
9. Bir varak dutmuş elinde ol dutar
Kāh aña kāh bu halka göz urur
10. Muştāfā'nun vaşfımış ol varak
Ol anı kılmışdı da'im sebak
11. İssini istedi bunda bulamaz
Deng-i hayrān oldu hālin bilmez
12. Didi kim vā-ḥasretā¹⁰⁰ se'yümkanı
Çarḥ-u murāda ergüriser mi beni
13. Essyidüküm bunda yokdur nidelüm
Anı isteyü nereye gidelüm

- 50a/** 1. Pes Ebū Cehl'e dönüp söyledi
Yurtda sizden kimse kaldı mı didi
2. Didi bizden kimse anda kalmadı
Bir deveci var ki bile gelmedi
 3. Öksüz oğlandur koduk anı
Tā ki bekleye bu halkun yükini
 4. Bunı böyle söyleyince nāgihān
İrdi bir yumruk boğazına hemān
 5. Şöyle kim düşdi yüzünün üstüne
Hamza geldi pes dizinün üstüne
 6. Didi kim ey naḥs-ı 'Arab söyle sözün
Ya'ni niçün anlamazsın kendüzün

¹⁰⁰ En'am suresinde "ve ḥaşernā" şeklinde geçen bir ayet var.

7. Öksüz oğlandır diyince sen aña
Seyyidümüz diseñ ne sen aña
8. Faħrumuzdur serverümüz tācımız
Ƙamumuzuñ var aña muħtācımız
9. Mu'cizātın nice kez gördük 'ayān
Şöyle aħmağ mı Ƙalursın hemāñ
10. Ger Ƙomalık olsa ortada yağın
Başuñı kesdümidi şimdi hemīn
11. Pes Buħeyra didi yā Rabbi emān
Ƙanda durur ol ulu virdüñ nişān
12. Ĥamza vardur bir yigit var bile
Kim bu ĥalğdan uludur ol aşlıla
13. Kendüsi dağı şerīfdür yağın
Pek dāmen tuğru sözlüdür temīz

- 50b/ 1.** Yok durur bir Ƙulı fi'li bed anuñ
Vaşfı şığmaz mu'cizāti ĥod anuñ
2. İş bu yolda nice dürlü mu'cizāt
Zāhir itdi ĥal idüp çok müşkilāt
 3. Gelmedi yükler Ƙatında Ƙaldı ol
Biz ne deñlü söyledük Ƙılmaz Ƙabūl
 4. Yā Buħeyra bu öñdeğı¹⁰¹ varağ
Ne durur kim hā idünirsın sebağ
 5. Didi bu āħir zamān sulṫānınuñ
Vaşfı durur ol cihānuñ cānınuñ
 6. Ĥağ düzelden göklerle yirleri

¹⁰¹ Sıfat yapan ek kalın yazılmış.

- Düzmedi bir ancılayın serveri
7. Didi 'Abbās yā Buḥeyra söylegil
Nicedür şūreti şerḥ eyledi
8. Didi evvel bu durur andan nişān
Nūr ola elindegi rūşen 'ayān
9. Yüzü key rengi ağ kıvıl gül gibi
Sürmelenmiş gözi ıokılu dili
10. Dişleri incü gibi saçı siyāh
ıaddi orta boylu ola yüzi māh
11. Burnı ince lebleri mu'tedil
Ağzını ḥod vaşif idemez
12. Bili ince ... leyik alını açuık
Bāzūsı yoğun eli key yumşacıık
13. Ayağı güccük ḥarīrden nerem ola
Dili tatlu şoḥbeti key kerem ola

- 51a/** 1. ıaşları birbirine ola yaıın
Key azacaık yir ola ağca hemin
2. Hem teni daıı gümişden ağ ola
Aı ḥarīrden daıı ol başağ ola
3. Kimse baımaıdan yüzine toymaya
Pāk ola müfsidlere hiç uymaya
4. Didi 'Abbās yā Buḥeyra didüğüñ
ıardaşıım oğı durur söyledüğüñ
5. Ger dilersenı kim gele deyre anı
ıo bu kibri var faıır it sen seni
6. Yalvar ana isti'ānet eylegil
Meskenet birle söziıi söylegil

7. Heybetinüñ tã ki şehbãzı hemãn
Ger kona bu nür ola bu aşıyãn
8. Rãhib eydür yüzüm üzre varayım
Her qademde yire yüzüm süreyüm
9. Çıqdı deyrden segirtti hãzrete
İrdi çün yüzün urdı hãzrete
10. Didi hoş geldi[ñ] ey Feylük
Ki anañ Yunãnı dedeñ 'Abdülmuçtalib
11. Didi yã Seyyid bildiñ beni
Yã neden bilmedüñ anamuñ adını
12. Didi ol kim Meryem oğlına nişãn
Didi benden İncil'ede hoş 'ayãn
13. Ol didi aduñ dañı senüñ baña
Bunu ruhbãn diñledi qaldı taña

- 51b/** 1. Secde kıldı toprağã urdı yüzün
Ağladı yaşıla toldurdu gözün
2. Secde kılan kendü gibi mañlũqa
Hãliqını kılar taşavvur mañlũqa
 3. Muştafa men' itdi didi kılmagıl
Hem zulümdür küfürdür şöyle bil
 4. Pes Buheyra didi yã Seyyid meger
Kim qadem rencide kılasın ol qadar
 5. 'Ãlĩ gölge gözi anda şalasın
Deyri hem bizi müşerref kılasın
 6. Kim ezelden sen sa'adet kãnisin
Hem ebed qaliminüñ¹⁰² sulţanısın

¹⁰² Kavminüñ şekline olmalıdır. İmla hatası olabilir..

7. Pes resūlullah didi kim müstecāb
Da'vetūñ oldu saña hem çok
8. Muştafā ruhbānıla pes durdılar
Çün kilise kapu vardılar¹⁰³
9. Kapusu alçağıdı dīrūñ katı
Gir içinde karşusını şūreti
10. Yazılıydı her gile kuyudan gele
Ya'ni ol şūrete secde kıla
11. Çünkü irmişidi kapuya Muştafā
Kapı kalkdı yüce didi merhabā
12. Muştafā hoş doğrı girdi içerü
Gördi anı halkı durdı ulu
13. Ol keşişler cümle feryād itdiler
Vāle oldu kendülerinden gitdiler

- 52a/** 1. Muştafā'nun ayağına düşdiler
Hāki pasın gözlere sürdüler
2. Didiler budur haķīkat o cūvān
Kim oldur peygāmbiri āhir zamān
 3. Geçdi şadra Muştafā oturdular
Pes buyurđı çok ta'ām getürdiler
 4. Pes eline aldı rāhib bir kadeh
Hamra içürdi bunları kıldı ferāh
 5. Muştafā men'ı kendü içmedi
Bu harāmdur baña içmezem didi
 6. Süd getürdi aña katdı şeker
Muştafā'ya şundı dizini çöker

¹⁰³ İmla hatası var.

7. Aldı anı Muştafā nūş eyledi
Ol Buḥeyra¹⁰⁴ gönjünü hoş eyledi
8. Pes Buḥeyra didi ey Seyyid saḅa
Var durur bir ḥācetüm luṭf it baḅa
9. Şol mübārek arḅaḅı çün bir göreyim
Vaḅit irişdi maḅşūdıma ireyim
10. Arḅasını açdı ol dem Muştafā
Ṭoldı deyrün içine nūr-ı şafā
11. İki ṭalu ortasında mührini
'Aḅlı gitdi göricek ruhbān anı
12. 'Aḅlı geldi öpdı sürdi gözüne
Aḅladı yaşlar dökdi yüzine
13. Çün nübüvvet mührini sürdi gözine
Parmaḅını tiz ḅıldı kişiş

- 52b/ 1.** Didi ṭanıḅlık virürem birdür ilāḅ
Evvel āḅir birdür ol pādişāḅ
2. Hem ṭanıḅlık virürem yā Muştafā
Sen Ḥaḅḅ'un peyḅamberisin Muştafā
 3. Ol kişişler hep müslümān oldılar
Buldılar ehl-i İmān oldılar
 4. Muştafā didi ki yā ruhbān saḅa
Bil ḅarām oldı ṭamu öḅden şoḅa
 5. Hem saḅa uyanlara oldı ḅarām
Daḅı her kim uysa anlara tamām
 6. Ḳalkup andan menzīline geldiler
Ol gice ol yirde arām eylediler

¹⁰⁴ Bu isim burada olduğu gibi bazen ḅ ile genellikle de ḅ ile yazılmıştır.

7. Şoḥbet itdi ol gice geldi kişiş
Her ne kim maḫşūdudur buldı
8. İrte oldı göçdi andan gitdiler
Tā ki Başra şehrine yitdiler
9. Yüklü yükin açdı anda şatdılar
Kendüler daḫı yine yük tutdılar
10. Muştafā açmadı ol gün yükini
Çün Ebū Cihil la'īn gördi anı
11. Ta'ne kıldı didi görgil eyini
Anlamaz alam virem kolayını
12. Giçdi bāzārı kumāşın şatmadı
Vaḫtile yüklerini dutmadı
13. Geldi yarındası¹⁰⁵ gün bir kâfile
Şām ilinde ulu [tā]cirlerle

- 53a/ 1.** Muştafā açdı kumaşın şatdılar
Ol şatanlar anlar aşşı itdiler
2. Hem alacağın daḫı aldı ucūz
Kim kumaşın çok geldi oldı ucūz
 3. Şöyle kim cümle ḫasad eylediler
Ḥayıf niçün şatmışuz biz diler
 4. İşleri çün ḫāşıl oldı döndiler
Gice gündüz kāh giçüp kāh ḫondılar
 5. Sūza ögüş menzil gitdiler
Mekke şehrine yakıncaḫ ḫondılar
 6. Ḥucka'da ḫondılar ḫondılar ārām oldılar
Her birisi mutucılar şaldılar

¹⁰⁵ Bulunma hali ekinden sonra iyelik eki gelmesi dil özelliği açısından önemli bir örnek oluşturmaktadır.

7. Muşafā'ya Meysere didi hemīn
Muştulıǵa yūri sen var yā Emīn
8. Kim Hadīce muştuluǵı çok virür
Göriccek seni daǵı artuǵ virür
9. Muşafā didi varayım hoş ola
Pes deveye bindi uğradı yola
10. Aḥşamıdı uyḥu aldı gözlerin
Yir dürüldi Mekke'ye geldi hemīn
11. Ḥaḳ Te'ālā Cebrā'il'ile buyurur
Kim bir ulu ḳubbe gökden indürür
12. Biḡ yıl Adem'den ilerü Ḥaḳ anı
Yaradup şaḳlamış işi ol Ğanī
13. Rāv sürḥ-u yāḳutıdı dur ḳubbesi
Hem aḳbaş incüdenidi yarusı

- 53b/** 1. Dört yanında dört ḳapusu varıdı
Yāḳut incü ḳubbe dört divārıdı
2. Çok firiştehler getürdi anı
Muşafā üzere getürdiler anı
 3. Hem daǵı cennet içinde çok ḥūri
Geldi kim dünyāyı ṭünyāya ṭoldurdı nūrı
 4. Ḳubbenüḡ çevre yanını aldılar
Allah Muḥammed ile tekbīr ḳıldılar
 5. Dört ḳapudan dört firişteh durdılar
Her birisi bir 'alem ḳıldılar
 6. Birinüḡ adı Derdā'il'idi
Hem birinüḡ adı Medbāyil'idi¹⁰⁶

¹⁰⁶ Farklı okunabilir.

7. Hem birile varıdı biñ melek
Hem bulardan ğayrı anca biñ melek
8. Ol firiştehler kıanat açmışıdı
Şarka ğarba tolu nūr saçılmışıdı
9. Hüriler hem na'milü avāzıla
Medħ oқurlar Muşţafā'ya nāzıla
10. Tağ taş ağaçlar itdi ğulgule
Medħ oқurlar cümlesi geldi dile
11. Cebrā'il öñce devesini yider
Hem Mīkā'il daħı ardınca gider
12. Medħ oқur cümle vü huş tıyur
Muşţafā hoş fāriğ olmışdur uyur
13. Ol Hadīce hatun imdi ol gice
Rāvī eydür tamı üstünde yüce

- 54a/** 1. Ebrişim döşekler üstünde özi
Tekbelenmiş¹⁰⁷ uyhu almışıdı özi
2. Çevre yanında kıaravaşlar durur
Göz uĝrınca başlar indürür
 3. Muşţafā'nun 'ışkı kıymışıdı anıa
Şüreti nakşından kıılmışıdı taña
 4. Yakın gelmişidi sızardı cānı
Hem uyardı beşāretler nişānı
 5. Göñli gitmiş bi-karār olmışıdı
'Aklı cānı bi-karār olmışıdı
 6. Gözlerinde perde-i haķ nāĝihān
Götürür baķar görür bunu hemān

¹⁰⁷ Farklı okunabilir.

7. Kim mu'allāka bŷyından¹⁰⁸ geldi nŷr
İçi toptolu melāyik birle ħŷr
8. Şöyle kim didi midi gördi 'ayān
Düşdi ol dem 'aqlı gitdi nāghān
9. Kŷl qaravaş ŷstŷne tiz ŷşdiler
Gŷl yŷzine gŷl şuları şaçdılar
10. 'Aqlı geldi didiler Hatun saņa
Noldı saņa kendŷzŷnji dirseņe
11. Didi ben uyur mıyam ya uyanık
Uyanuqsız didiler gözŷnj açuķ
12. Didi noldı baņa hiķ bilŷr misiz
İş bu ben gördŷgimi görŷr mŷsiz
13. Didi yār-i bāb [Mekke]den yaņa
Bir ışık var ķalmışuz anda taņa

- 54b/** 1. Yirle gŷk ortasın dutmış durur
Yiryŷzini cŷmle nŷr itmiş durur
2. Didi ol nŷruņ iķinde daħı siz
Nice nesne var durur görŷr misiz
 3. Didiler daħı nesne görmedŷk biz
Bu nŷruņ sırrına hiķ irmedŷk biz
 4. Didi ol bir ķubbedŷr muķlakā uş
Gelŷr iķinde durur Muştafā uş
 5. Muştafā nŷrı durur ol 'ayān
Bir yŷzinden gŷge ķaldırmış 'ayān
 6. Şol deve kim adı Őahyā'dur aņa
Binmiş ŷstine gelŷr ķaldur taņa

¹⁰⁸ Farklı okunabilir.

7. Didi nūruñ içinde gördügi
Beyān eyledi 'aqlı irdüğini
8. Her kişi lāyık degül kim göre nūr
Yā firişteh göre dünyada yā hūr
9. Göñli kopdı uçdı cānı kaynadı
Neyidi 'ışkıñ odı kanı uyandı
10. Derdinüñ oldı birisi şar-hezār
Varlığını eyledi 'ışka nişān
11. Gözleri başladı dökdi yaşları
Bağırınun hūd dürlü yaşları
12. Gerçi 'ışkı göñlini vire āh eyledi
Gayret itdi 'ışkı penhān eyledi
13. Pes uyandı şehre girdi Muştafā
Açdı gözün baqdı görđi Muştafā

- 55a/** 1. Kim Haḫīce kapusına gelmiş ol
Key kulaq gelmiş aña kendünji yol
2. Hem melekler döndi gitdi Muştafā
Ol kapudan geldi indi ol şafā
 3. Pes kapudan çıgırınca ol hemān
Ol Haḫīce ḫatun oldı revān
 4. Kul karavaş bile bögrişdiler
Tiz irişüben kapuyı açdılar
 5. Muştafā görđi hemān virđi selām
Didi malıñ sağ selāmet uş tamām
 6. Muştuluk olsun geldi ey 'aziz
Maluñ aşılı develerün semiz
 7. Pes geliben didi ol ḫatun aña

- Muştuluk zāt-ı şerīfındür baña
8. Kim fedā olsun yoluña baş cān
Māl mülük ul aravaş hānumān
9. Eger abūl ılurısañ amu saña
Māl u mülküm sen yitersin baña
10. Geldi yarındası gün ol kārubān
Hūd düzetmişler develer sāyebān
11. Şehri avmi cümle arşu ıkdılar
Kārubānuñ cümlesine baqdılar
12. Kim develer çoğı aqsāk çoğı aru
Bir aarda bir semizce şağca yok
13. Çün Haıce'nün devesin gördiler
Hoş teferruc eylediler durdılar

- 55b/ 1.** ulları taze develer şağ semiz
Zanı key arı umaşı hem temiz
2. Mekke ehli ta'accüb itdiler
Kim hased ılup kim ta'aşşub itdiler
3. Meysere pes Hatun'una söyledi
Her ne kim görmişidi yolda didi
4. Az daha seylī söyledi 'ayān
Hem apudan şu aldı ğanī revān
5. Hem kişişin vaşfı hālin söyledi
Hatun'unuñ bir devesini biñ eyledi
6. Muştafā geldi didi hatun baña
Vir icāzet kim virem ardan yaña
7. Pes didi Hatun'ı kim ey gözüm nūri

- Virgıl¹⁰⁹ ammā tiz yine gelgil beri
8. Muştuluğı kulumı vireyüm
Ol didüğimden arturayım
9. Döndi andan vardı eve Muştafa
Ol Ebū Ṭālib evine ol şafā
10. Anda 'ammūları hem geldiler
Gördiler şād-ı hürrem oldılar
11. Pes Ebū Ṭālib didi cān-ı ğam
Ben senüñiçün çekmişem çok dürlü ğam
12. Gözlerüm görüken gelegil seni
Kethudā eyleyelüm sādāt seni
13. Sen şabāḥ olucağāz durgil oğul
Ol Hadīce ḥatun'a vargil oğul

- 56a/ 1.** Kulinı virsün saña al baña
Kız dileyem kavmüden ben saña
2. Maşlahatdur seni evlendürem
Gözlerümüz rüşen olsun görelüm
3. Ṭaṇlacağ durdı yirinden Muştafā
Gönli rüşen ḥāṭırı hürrem-şafā
4. Geydi fācir ṭonların hep eñnine¹¹⁰
Şüreti beñzerdi ayuñ bedrine
5. Şaçını ṭaradı şaçdı misk-i tāb
Gün gördi utandı āfitāb
6. Ḥüsnünüñ vaşfı dile gelmez ey 'azīz
Kendü pāk fi'li arı özi temīz
7. Göz kamaşır baķucağ gül yüzine

¹⁰⁹ Emir ekinin kafla gelmesi imla hatalı olmalı. Aynı hata aynı mısrada tekrarlanmış.

¹¹⁰ Farklı okunabilir.

- 'Aklı hānlar vāle olur sözine
8. Dili tatlu hulkı gökçek hūri
Bili gāyet ince ortada boyı
9. Pes Haḫīce'ün evine vardı ol
Çünkim kapudan içerü girdi ol
10. Baqdı görđi ol bir cemāl
Kim melāḫat ḫüsni içinde bir kemāl
11. 'Aklı gitdi bī-ḫarār oldu yine
Cānı gönli tārumār oldu yine
12. Kendü kendüye dir ki bu cemāl
'Āḫıbet kıılır beni bu pāy-ı māl
13. Ger naşīb olur vaşlı baḫa
Baḫşış olsun varlıgım cümle aḫa

- 56b/** 1. Didi yā Rab bu melek midür yāḫut insān
mıdur
İnsān şuretinde bir cān mıdur
2. Gözleri yağma kıılır gönülleri serteser
Girügi cāna batar oḫlar urur beḫānımdur
3. Kimse bilmez leblerinün rengini nicedür
Fehmi fehim idilmez ḫana beḫzer cān mıdur
4. Ḥaḫ yaratmadı daḫı bunun gibi ādem
Dünyā ḫalkına 'acep bir sulḫān mıdur
5. Gözlerinün derdi dilmişidi baḫrı
Gir bu kimden dökilen yaşlar mıdur
6. Ol Ḥadīce ḫatun anda bir zamān
Rāvī eydür yalıñuzcaydı hemān
7. Muşḫafā virdi selām ḫoş ola
Ḳalkdı ayaḫ üzere 'izzet kııldı

8. Pes laṭīf dil ğarip avaz bile
Muşṭafā'ya söyledi ol nāzile
9. Qandasen dünden berü ey cān saña
Gel ki müştāk olmışam cāndan saña
10. Hācetün var mı buyurgıl bileyüm
Cān dilersen uşda kırbān olayum
11. Söyleriken dökülürdi yaşları
Bağrınun çoğıdı yaşları
12. Muşṭafā çün gördi gözi yaşı
Utanup egdi mübārek başını
13. Hem kızardı geldi der yañağına
Şanki zāle düşdi gül yaprağına

- 57a/** 1. Pes didi Ḥatun'ı kim ey şāh-ı cihān
Rāzuñı eylegil benden nihān
2. İş bu altunı kim virürem ben saña
Maķşūduñ olursın sen aña
 3. Muşṭafā didi 'ammüm didi baña
Kız dileyim bir kıavmiden ben saña
 4. Kim senün az nesneñi kıla kıabül
Teklif itmeye saña her işde ol
 5. Dir Ḥadīce ḥatun ey cānım cānı
Kıl vekīl evlendüreyim ben seni
 6. Ben seniñüçün bulmışam bir ḥatun
Cān virüp 'ışkuñı almışdur şatun
 7. Malı mülki çok durur kendü güzel
Şehri içinde yok durur aña beñzer
 8. 'Ākıledür şāliḥadur ḥübdur ol

- Hem seyre mestür maḥbūbdur ol
9. Senden ol az nesne kıılır ḳabūl
Senden özge kimseye varmaz ol
10. Cān dilden ‘āşık olmışdur saḅa
Malı mülkini ḳomışdur yolına
11. Göñli sevdāñile bağlanmışdur
Cān ‘ışkunile dağlanmışdur
12. ‘Aklı olmuşdur hevāña tārūmār
Hem yine derdūñdür aña ğamgūsār
13. Ḳavminūñ içindedür ol key ulu
Hem cihāzı çok durur yüzü şulu

- 57b/ 1.** Hem nesebde daḅı sizdür yaḳīn
İllā bir ‘ayıb var ancak hemīn
2. Sizden ol başluca ḫul durur
Daḅı ayıbı bu ḳadar ancak oldurur
3. Gerçi ḫul durur velī gence durur
Daḅı gözler hem sitre hem saçı
4. Muştafā didi ki kimdür di baña
Didi oldur kim uş söyler saña
5. Muştafā başın aşağı eyledi
Key utandı döndi Ḥatun söyledi
6. Didi saña söylerem ey cān yigit
Cānum olsun yolına ḳurbān yigit
7. ‘İşkuñ odı cānumı yaḳmış durur
Gözlerimden ḳanlı yaş aḳmış durur
8. Bağrumı ‘ışkun kebāb itmiş durur
Göñlüki sevdāña ḳul itmiş durur

9. Söz senüñdür söylegil utanmağıl
 Toğrıdur sözüm lañife şanmağıl
10. Muştafā dönmedi ilhāh eyledi
 Pes başını kalduruben söyledi
11. Didi sen Hatun halkuñ çok durur
 Ben öksüz atam anam yok durur
12. Sen ğani ben faķirem il bilür
 Vaşluña irmek baña kanda olu[r]
13. Baña bir bencileyin derviş gerek
 Dervişe çün derviş olur gerek

- 58a/** 1. Çünkim ol Hatun işitdi bu sözi
 Ah kıldı kanıla tıoldı gözi
2. Yüreginüñ dutını çıķdı başa
 Korķdı nāĝāh araya fūrķat düşe
3. Tolageldi gözleri yaş aĝladı
 Hasretinden topraĝ u taş aĝladı
4. Ağlayurak döndi yā Habīb
 Derd ü mendüñem esirge yā Tabīb
5. Mal u mülkim baş cān olsun fedā
 Dik beni vaşlıñdan itmegil cüdā
6. Belgile bu sözüm haķıķat benüm
 'İşķıla çokdur yiter cānum benüm
7. Ben cihānı cānı ķodum yoluña
 'Āşık-u kem zūlmü itme ķulına
8. Var digil 'ammūlaru[ñ] sen bunu
 Gelsün atamdan dilesünler beni
9. Her ne kim mal dilerse virelüm

- Dahı ne hırcuñ varısa görelüm
10. Malı mülküm kul qaravaş saña
Bahşış olsun kul qaravaş saña
11. Gam yime endişe şalma gönlüñe
Varluğımı komışam ben yolıña
12. Ben qaravaşuñı mahırüm itmegil
Hiç odına cānumı mūm itmegil
13. Muştafā işitdi şād oldı hoş
Cānı meyil eyledi gönli kıldı hoş

- 58b/** 1. Kim Hadıce gibi bir dahı güzel
'Aşr içinde yoğıdı aña bedel
2. Hem şekerden şirīn idi sözləri
Cānları hayrān iderdi gözleri
3. 'İşki Hadıce gönlüni yağan odı
Muştafā'nun gönline dahı kodı
4. Gönlüni şādān oldı şevkıla
Hürrem oldı hoş-şafā vir kıla
5. Durdı yirinden pes ol dem 'Azīz
Pes Ebū Tālib evine vardı tiz
6. Didi yā 'ammū dur ol gir yola
Hem kalan 'ammūlarımı al bile
7. Ol Hadıce'nün babasına varuñ
Kızın isten baña ne dirse virün
8. Pes Ebū Tālib dönüp didi aña
Biz her işde tanışurduq saña
9. Gösterirdük her şeyi aşlı necidür
Şimdi noldı 'aqluña bu söz nedür

10. Sen bilürsin ħod Ĥadīce şālını
Ĥübluđını ululuğın meselini
11. Ulu begler istediler varmadı
Kimse hiç gözine göstermedi
12. Ne diyelüm şimdi varup biz aña
Bir laţıfe itdi bu kez ol saña
13. Durdı Ebū Leheb yirinden söyledi
Mashara eyledüñ bizi didi

- 59a/** 1. Sen Ĥadīce ĥatun'a irmek saña
Ĥam ŧamahdur yok heves öñden şoña
2. Sen neredensin o ĥatun ĥandadır
Bu ne ĥod yabılığ olur kim sendedür
3. Döndi 'Abbās didi ey nā-kes kişi
Ya'ni lāyık görmedüñ mi bu işi
4. Bu Muĥammed ĥabībdür hem neseb
Hem kerīmdür şerīfdür hem ĥabīb
5. Hem güzedür ĥüsni içinde bī-nażīr
Buña beñzer var mıdur dünyāda bir
6. Bir yüzünüñ müĥri durur serveri
Enbiyānuñ evliyānuñ rehberi
7. Şer' anuñdur burak tāc anuñ
Cümle 'ālem luţfına muĥtāc anuñ
8. Evvelin āĥir olduqça zamān
Gelmedi aña beñzer civān
9. Ger mübārek ellerini ol yuya
Lāyık olmaz ol Ĥadīce şu ĥoya
10. Ķamu işde yigdür anda bī-gümān

- Malı çokdur ancak anuñ hemāñ
11. Malı dilerse virsin varumı
Nağdümi koyun deve kullarumı
12. Muşafā didi ‘ammūlar biliñüz
Siz didüñüz degildür bu söz
13. Siz varuñ dileñ anı ancak hemāñ
Olacağdur ulu ol dönmeñ gümāñ

59b/ 1. Pes Şafiyye Muşafā’nun ‘ammüsü

- Ol didi kim ben şınamışam seni
2. Muşafā hirgiz yalāñ söylemedi
Ol Hañice hem mizāñ eylemedi
3. Ben varayum bileyüm dañı yakīñ¹¹¹
Kağkđı geydi ÷onlarını hemīñ
4. Hadīce hatun evine vardı
Hemāñ gördi ... durur
5. Kaşıu geldi gördi ‘izzet eyledi
Şordı hālin bildi hürmet eyledi
6. Pes didi ehle ve sehle yā ‘azīz
Var mıdur hācet buyuruñ siz
7. Ol didi biz söz işitdüm doğrı mı
Geldüm anı bilmege ya egri mi
8. Didi ol söz ÷oğrı şanmañ yalan
Siz gerek açuñ gerek idüñ nihāñ
9. Muşafā’yı sevmişem ben cāñıla
Varlığum virdüm aña cāñı bile
10. Yā Şafiyye gördüm gözümile ben

¹¹¹ İmla hatası var, kelime k(kef) ile yazılmış.

Görseydidüñ ‘ayıplamazduñ beni sen

11. Gökyüzindeki melekler çākeri

Yiryüzinde ins ü cinnüñ serveri

12. Cān-ı dilden t̄ālib olmışam aña

Ol dañı rāğıb durur bilgil baña

13. Pes Şafiyye didi yā Hatun ‘aceb

Olmayasın anı kıldu gök t̄aleb

60a/ 1. Kim kü üstünde yir üstünde hemāñ

Birdür aña beñzer yoğdur bir civāñ

2. Andadur şemāyil hem cemāl

Hem bahā vü hem z̄arāfet hem kemāl

3. Hem melāḥat hem belāğat-kānıdur

Hem feşāḥat dürrünüñ ‘ummānıdur

4. Pek dāmen t̄oğrı sözlü pehlivāñ

Hem diyānet hem seḥāsı bī-girāñ

5. Mu‘cizātı ḥod mehīñ¹¹² āşikār

Her ‘adüvden şaqlar anı Kirdigār

6. Rāzı oldığı anuñ vallah saña

Ḥoş sa‘ādet baḥtudur öñden şoña

7. Cümlesi baḥşış idüp didi aña

Yardım itgil iş bu uşda sen baña

8. Başum üstüne didi durdı hemāñ

Vardı Ebū T̄ālib evine revāñ

9. Eydür ey kardaş uturmañ yirdirüñ

İş olmış durur hemāñ ancak varuñ

¹¹² Farklı okunabilir.

10. Gördigin işitdügin söyledi
Cümlesi şād-ı hürrem eyledi
11. İllā ‘ammūsı Ebū Leheb oda
Yandı düşdi cānına bilmezinde
12. Durdı pes a‘māmı cümle beni
Muşţafā ortalarında ay gibi
13. Ol Hadīce menzīline vardılar
Destur oldı pes içerü girdiler

- 60b/** 1. Ol oturmuşdı içerdi şarāb
Karşusunda çalınur çeng-i rebāb
2. Bunları çün gördi ‘izzet eyledi
Durdı karşı vardı hürmet eyledi
3. Döşekler şaldılar oturdılar
Hem buyurdı kim ʔa‘ām getürdiler
4. Çün ʔa‘ām yindi Ebū Ṭālib söze
Başladı geldüğümüz bize size
5. Hācetümüz var durur kılğıl kabūl
Muşţafā’ya isterüz senden o[ı] buni¹¹³
6. Eydür oldur kim Hadīce hatunı
Didi buyuruş ne hācetdür ol
7. Ol didi kim bāliğadur kızım
Hem ulu durur aña geçmez sözüm
8. Çün olu istediler varmadı
Kimseye hirciz rızā ol virmedi
9. Didi bunlar bize rāzī durur ol
Andan açılmışdur ol iş bu yol

¹¹³ 5.beytin 2. Mısrası ile 6. Beytin ikinci mısrası yer değiştirmiştir.

10. Ol didi bay kişilere varmadı
Begleri kendüye lâyıķ görmedi
11. Kim ‘Arab içinde ‘ār olur baņa
İşitenler serzeniş kıılır baņa
12. Hamza kalkdı didi kim ey Hasan¹¹⁴
‘Aybumı bulduñ Muşafā’ya eyi lebis¹¹⁵
13. ‘Ār eydersin ya’ni dervīşdür
Hem bizüm sözümüz dahı şı[!]dün¹¹⁶

- 61a/ 1.** Uş senle ben bilem şimden girü
Dahı dinmek söylemek duruñ ulu
2. Pes kalanı dahı kalkdılar hemān
Korqdılar kim fitne kopa nāgihān
3. Pes Hadīce hatun irdi haber
Gönli oldu ğuşşadan zir u zeber
4. Dimağa çıkdı sevdānuñ buhārı
Açıldı dökdi kan gözi buñarı
5. Derdile ol yanaradı nihān
İş bu sözi çün işitdi nagihān
6. Cānı oldu kaygulu gönlü melül
Oturmadı yirinden tırdı ol
7. Gözlerine oldu bu dünyā tıamu
Var mı Varķa katına dir yā ‘ammū
8. ‘Avrata tılluķ mı yigdür yāhud er
Varķa eydür erdiler gönlüñ meger
9. Uş Yimen Tā’if elinüñ begleri

¹¹⁴ Farklı okunabilir.

¹¹⁵ Eskimiş, bayat anlamında kullanılmıştır.

¹¹⁶ Farklı okunabilir.

- Baḡa adam vermişdür her biri
10. Kaḡkısın kim sen dilersin di baḡa
Kim kaḡması müşteridür saḡa
11. Ol didi bundan diler gitmeyem
İş bu ocaḡuzları¹¹⁷ terk itmeyem
12. Eydür imdi Mekke'nüḡ uluları
Müşteridür bilürsin buları
13. Oldı 'ammülularuḡ her biri
Ululardur illā vardur 'ayıpları

- 61b/** 1. Varaḡa didi ki işitdüm bu sözi
Muřtafā için dilemişdür sizi
2. Ol didi 'ammü dilemiş ol beni
Varısa digil sen anuḡ 'aybını
3. Varaḡa didi ey aşil pāk fer'i řavīl
... görgülüdür ḡulķı cemīl
4. Fazlı 'azīm ḡulķı ḡūbdur 'umem
Göḡli ḡāyet arıdur nefsi kerīm
5. Didi Ḥatun 'aybı varısa digil
Gizle[me] benden sen anı söylegil
6. Didi ol yüzi güneş alını kaḡmer
Gözleri cāzū sözi řeker
7. Baķıcaķ bedr-u aya beḡzer řūreti
Ḥānlara cānlar baḡıřlar řoḡbeti
8. Didi Ḥatun billah 'aybı nedür
Atam andan 'ār idermiş taḡıdur
9. Didi vallah kaḡmu 'aybdandur berī

¹¹⁷ Ocakları anlamında kullanılmıştır.

- Cümle noķşāndur dağı oldur berī
10. İllā arladır nā-‘aybları anı
Ya‘ni dervīşdür degül dirler ğanī
11. Didi Hatun dervīşe ‘aybı hemān
Bende çoķdur malı mülki hānümān
12. Varaķa didi kim kızum varur mısın
Hatun eydür maşlahāt görür misin
13. Didi varır ki ol durur şāhib-ķırān
Ol durur peyğamberi āhir zamān

62a/ 1. Yiryüzine cümle hükmi geçiser

- Haķķı bātıldan cihānda şāçısar
2. Tā kıyāmet ķalduğınca rüzigār
Ķalısar dillerde aduğ yādigār
3. Haķ kıtında menzilüğ olur ulu
Her dü ‘ālemde olursın bahtulu
4. Didi istemişler atam virmemiş
‘Aķlı hüz yok gözi dağı görmemiş
5. Didi şükür ata virür misin baņa
Kim nikāh idem bugün seni aņa
6. Didi yā ‘ammū gönlüğ ne diler
Ķul ķaravaş mālı mülki sīm u zer
7. Varlığum yā ‘ammū yoluņa fedā
Dik beni ķılma ol nürdan cüdā
8. Varaķa eydür māl gerekmez yā kızım
Bir temennā iderer dutğıl sözüm
9. Olucağaz ol kıyāmet günleri
Süriser şamuya azğunları

10. Ayruğunđu r¹¹⁸ malı mülki hānümān
Bir kefinile gidülüp bundan hemān
11. Nefsī nefsi didügi vaķit enbiyā
Baş ķapusına düşicek evliyā
12. Baņa ol günde şefā'at eylesün
İstesün Hāķ baņa raķmet eylesün
13. Kim anuņ Allah ķatında menzili
ķamu halkdan yüce durur maķfili

- 62b/** 1. Kim şefī'u'l-müzlibīn oldur hemīn
Ol durur maķbüb-ı rabbü'-l 'ālemīņ
2. Didi yā 'ammū şanman ol dem aņa
Kim şefā'at eyleye yārın saņa
3. Varaķa pes ol dem yirinden durdı dir
Sordı ķardaşı evine vardı dir
4. Ol şarāb içerde virdi içmedi
Key melül olurdı gönli içmedi
5. Didi ķardaş niķün içmezsın şarāb
Yā neden gönlüņ durur böyle ħarāb
6. Varaķa didi bir kişi kim ol durur
Ol duriben ya ne nesnem aldurur
7. Didi 'Abdulmuţķalib oğlanları
Saņa düşman eylemişsin anları
8. Hāmza and içmiş ki öldürür seni
Ol ħaberdür ki melül itdi beni
9. Kim elinde Hāmza'nuņ olur teni
Kim faķīr pāre pāre eyler seni ķünkim

¹¹⁸ Farklı okunabilir.

10. Çünkim işitdi Hıveylid bu sözi
Mestligi gitdi açıldı gözi
11. Didi ey qardaş günāhım nedür
Hamza'ya nitdüm ki öldürür
12. Didi sen bir söz söylemişsen katı
'Ayıblı dimişsin Muḥammed Ḥazret'i
13. Ger didünjise iş bu sözi yakīn
Vācip olmuş saḅa ölmeklik hemīn

- 63a/** 1. Kim yaradılalı iş bu geynāb
Koymadı yaraḅa beḅzer beg zāt
2. Sevmeyen kişi anı olur le'im
Düşman olandur aḅa kelb-i racīm
3. Didi qardaş 'ayıblu dimedüm aḅa
Kızımı isteyü geldi baḅa
4. Ben didüm dervīş durur varmaz kızım
Ser-neşir iderler utanur yüzüm
5. Didi dervīş ise nola ey delü
Ol nesebde aşıla senden ulu
6. Malı yoğısa nesebdür 'azīz
Aşlı arı fi'li pek kendü temīz
7. Zāhir ider günde nice mu'cizāt
Ḥalli olur qatında cümle müşkilāt
8. Rāzī olmuşdur kızuḅ daḅı aḅa
Başıḅa qaşid eyleme didüm saḅa
9. Sen Benī Hāşim'ile düşman olmağıl
Ṭākatüḅ yokdur bu işe kıılmağıl
10. Qorḅaram bu gice Hamza seni

- Öldüre talan ide ardaş beni
11. Sen bilürsin ol yavuz aşlan durur
ılincından yire ana andurur
12. Sözüüm işidürseñ dur varalum
Virelüm anı seni urtaralum
13. Hem Hıadıce hatun andan yig ar
Yok durur dünyayı gezesen ser-te-ser

63b/ 1. Pes Huveyled'e Varaa bile urdılar

- Oı Ebü Tıalib evine vardılar
2. azārā kamu ardaşlar anda
Dirilmişdi kamu ol vaanda
3. Bu sözi söyleşirleridi anlar
Durup dinlediler apuda bunlar
4. Hamza eydür yā Muammed sen melül
Olmağıl bularun diridür ancak ol
5. Keserem bu gice anuñ başını
Şöyle başsuz orisaram leşini
6. Didi ardaş gördüñ mi nicedür iş
Sözimi gördüñ mi kim girçekmiş
7. Huveyled'e didi varma duralum
Bunlaruñ atına nice varalum
8. Didi ben anları rāzı kııuram
Kim kerem ehli diyilür bilürem
9. Pes apu adılar yol virdiler
Varaa bile Huveyled girdiler
10. Oı Ebü Tıalib göricek bunları
Yaşı ikrām eyledi durdı urı

11. Һамза ҡалҡыма didi lā merḥabā
 Sen ҡаруңдан bizi сүрдүң yā gedā
12. Дүшмануми bize гүлдүрдүң hemi
 Ya'ni дүшманлық bildürүң hemi
13. Pes Muḥammed ḥazretini 'ayıpladuң
 Ya'ni beydür ҡızum ol dervīş [didiң]¹¹⁹

- 64a/** 1. Didiң pes Һuveyled didi yā seyyīd saña
 İhtiyār sözidi ol öңden şoña
 İhtiyār sözidi ol öңden şoña
2. Kendü kendümden degildür bilmedüm
 Hem işi ile taşavvur ҡılmadum
3. Çünki bildüm 'özre geldüm uş hemān
 'Afvı ҡıl luṭif eylegil yā pehlivān
4. Böyle dise durdı Һamza pehlivān
 Pes Һuveyled'ile görüşdiler hemāñ
5. Varaқа didi yā ebā bağ[ış]la bizi
 Siz ҡomalıқ severüz biz sizi
6. Şağlıgıla durucaқ yārın şabāḥ
 Һāzır oluң ҡılalum 'aқd-i nikāḥ
7. Durdılar pes cümle ikrām itdiler
 Bunlara çok dürlü in'ām itdiler
8. Pes Һuveyled'i didi yā sādāt size
 Bir sözüм var keşük uruң bize
9. Ҷardaşumı ben vekīl idem yaқīn
 Ol Һadīce ḥaққına taḥķīķ hemīn
10. Her kime virürse ol vire anı
 Kimse dağı istemesünler beni

¹¹⁹ Bir sonraki beyitte kaydırılmış.

11. Varağa didi dilerem bunu hemîn
Ka'be'de sādāt öñinde diyesîn
12. Vardı bu sādāt öñinde söyledi
Ol Huveylid yā kıavmü biliñ didi
13. Kıardaşımı ben vekil itdüm biliñ
Ol Hadıce haqqına t̄ālīk oluñ

- 64b/** 1. Varağa kıaldurdu başını söyledi
Yā Benī Zührā Kıureyş Maħzum didi
2. Bu ululardan Hadıce brin ol
Kendüye lāyık görüp kııldı kıabül
3. Lākin adını dimezem şimdi ben
Cümle göz hāzır oluñuz şimdiden
4. Bir yire cem' oluñ kıamu
Ol Hadıce evine gelüñ kıamu
5. Tā nikāh eyleyevüz anda aña
Dimek olmaz adını bunda baña
6. Didi bundan ordan döndi yine
Geldi girdi ol Hadıce evine
7. Muştıladı hāli aña söyledi
Key yarāğ eylegil imdi siz didi
8. Perdeler aş düz şal firāş
Hem bişürsünler buyurun dürlü aş
9. Kim ulular t̄añla bunda t̄olısar
Şol işi kim isteridük olısar
10. Pes Hadıce hatun oldu şād
Gönli ğāyet hürrem oldu kendü şād
11. Tiz buyurdu kıullarına siz duruñ

- Çok yarāğ idüñ koyunlar öldürün
 12. Rāvīler kıldı rivāyet ol gice
 Kim Hadīce hatun olda nice
 13. Kullık itdi yüz dahı altmış kişi
 Her birisi tutdı bir dürlü işi

- 65a/** 1. Cümlesi kavli qaravaşı anuñ
 Yoğıdı evinde yād kişi anuñ
 2. Dürlü dürlü çok döşekler şaldılar
 Ol sarāy hoş müzeyyen kıldılar
 3. Çün şabāh oldı mu‘arref yüridi
 Gezdi bir bir şehir halkın geldiler
 4. Kuşluk olunca halāyık geldiler
 Ol Hadīce evine taldılar
 5. Yoğudı şehrede andan ulu iyü
 Oldı olarıla toptolu iyü
 6. Ol gün oldı anda bir dirnek tamām
 Kim anı söyleridi hāşş-u ‘ām
 7. Çünkü geldi ol Ebū Cihil la‘īn
 Giçdi ol dem şadre oturdı hemīn
 8. Ol şanur kendü içündür bu işi
 Kim katı hōd-beynidi ol aħmak kişi
 9. Malu mülki kulları key çoğıdı
 Kendü fikrinde andan ulu yoğıdı
 10. Meysere geldi ilerü tırdı didi
 Ol deñlidür yirüñe otur didi
 11. Şadrı meclisdür Benī Hāşīm beri

Kim olardur Meknū'nū¹²⁰ uluları

12. Pes Ebū Cihil oradan tırdı

Vardı oturdı aşığa ol girü

13. Geldi ol dem pes Muḥammed ḥazreti

Düşdi ol ḥalka nübüvvet heybeti

65b/ 1. Geçti ol şadre oturdı Muştāfā

Yüzi beñzer aya ḥoş-şafā

2. Pes Ebū Ṭālib gelüp şağ yanına

Şol yanā 'Abbās oturdılar

3. Ḥamza 'Abbās'ın yanında oturur

Ḥoş Ebū Cihil la'īn bunı görür

4. Kim oturmuş giçmiş Muştāfā

Yüzi beñzer aya gönli ḥoş-şafā

5. Tutdı kıluncı ḥasetden öldürür

Kendüyi şan pāre pāre kıldur[ur]

6. Bilmez neyleyesin nidesi

Unutdı durasını gidesini

7. Kendüzi kendüzine nihān

Ol Ḥadīce ḥatun imdi nāgihān

8. İş bu 'izzetile Muḥammed ḥazreti

Ger görürise ḥürmetin heybeti

9. Korḳaram kim ol ḳabül kıla anı

Pes ḳabül kılmaya kendüye beni

10. Rāvī eydür oldı meclis tamām

Yirlü yirinde oturdı ḥāşş-u 'ām

11. Pes Ḥuveyled ḳapudan girdi hemān

¹²⁰ İmla hatası yapılmıştır. "Mekke" olmalıydı.

- Sürdi perde ardına vardı hemān
 12. Ol Ḥadīce ḥatun ḥiṣmeyledi
 Buna ‘aqlı re’y-i tedbīr durdı
 13. Bunca begler istediler varmaṅ
 Kimse hiç gözge göstermedüṅ

- 66a/** 1. Bir yitime rāzī olduṅ şimdi uş
 Gitdi başuṅdan meger ‘aqlı hūş
 2. İl bilürler kim deve çokdur¹²¹ senüṅ
 Malı daḥı barı yokdır anuṅ
 3. Ḥalk içinde olduḅ bir ser-mesār
 Kanı nāmus gitdi ğayrı kanı ‘ār
 4. Başumuzı aşığa kılduṅ yaḳīn
 Bunı didi çıḳdı gitdi hemīn
 5. Ḥamza didi ey ulular sizi daḥı
 Duruṅ imdi gidelüm hem biz daḥı
 6. Neylemek gerek anuṅıla ben bilem
 Hem bulacaḅ yirde anu ben bulam
 7. Perde ardında çığırdılar hemān
 Durdı vardı Ebū Ṭālib hemāṅ
 8. Pes Ḥadīce didi yā seyyidī
 Bize mişdür ‘aqlı-ı fazlıla olağı¹²²
 9. Pes bilürsin bu atamdur delü
 Gice gündüz ḥamrıla içi ṭolu
 10. Uşda uşda alğıl biṅ filori var aṅa
 Virgil kim rüşvet olsun buṅa
 11. Māl dilerseṅ virelüm didi ol kadar

¹²¹ Kaf ile yazılmamış, imla hatası var.

¹²² Farklı okunabilir.

- Kim senüñ görölün hoş olayım dir
 12. Her ne dirse didügin virün aña
 Ben vireyüm şimdi didügin saña
 13. Aldı şokdı altunı ol yigine
 Döndi andan birine geldi yine

- 66b/** 1. Pes didi kim yā ulular siz durun
 Ben gelince luṭıf eyleñ oturun
 2. Ol Huveyled ḳatına dek varayum
 Sözüni bir daḫı nice göreyüm
 3. Çıkdı pes gitdi Huveyled'den yaña
 Evine varmışıdı yitdi aña
 4. Didi bir dur āḫiruken gitmegil
 Bir utanmaḡıl yürü ki bir gitmegil
 5. Pes eline yapuşıñ gibi nihān
 Kise-i şokdı yigine nāḡihāñ
 6. Biñ filori rişvet saña
 Her ne dirseñ vireyüm hem kıızıña
 7. Pes Huveyled ber tebessüm eyledi
 Taş iken altun anı mum eyledi
 8. Her kim altun gördi baş indürür
 Ger teni bakır veya ehen durur
 9. Döndiler meclise geldiler yine
 Her biri giçdi oturdı yirine
 10. Ol Ebū Cihil la'īn bilmişidi
 Didi bu iş ṭāne eyledi didi
 11. İlerü varlar virür ḳalını
 Şimdi ḫatunlar virür mālını

12. Didi 'Abbās esem ey aḥmaḳ kişi

Saḅa beḅzer erdegildür ol kişi

13. Kim vere altun çoḅ yalvara

Tā ki bir kim 'avrat ol ala vire

67a/ 1. Bu Muḥammed saḅa beḅzer er midür

Dünyāda buḅa beḅzer var midur

2. Dünyānuḅ ḥatunları rişvet virür

Tā ki bir kere bunuḅ yüzün görür

3. Ḥücesine her kim başa ḳadem

Nür olur içi ḫaşı ser tā ḳadem

4. Şimdi dervīş oldısa nola hemīn

Ḳatlanuḅ uş gözesiz irdi yaḳīn

5. Kim necāsı ol Kisrī'den ala bāc

Kayşer-i Rūm'dan gele ḥarāc

6. 'Ālem içinde ola ḥukmi revān

Buyruḅını dilü delen yirü civān

7. İş bu sözler anlara ilhāmdı

Her birisi bu sözi gel söz didi

8. Pes Ebū Ṭālib işāret eyledi

Ḥāmūş oldılar ḳalan söyledi

9. Bir belīḅ ḥutbe oḳudı key şerīf

Medḥ itdi Muşḫafā'yı key laḫīf

10. Pes didi kim Muşḫafā ḫālib durur

Oı Ḥadīce ḥatun rāḅıb durur

11. Siz ne dirsiz buyuruḅ görelüm

Her ne kim isterise virelüm

12. Varaḳa daḅı ḳalkdı ḥuḫbe oḳudı

Huṭbesini çün tamām itdi qodı
 13. Döndi didi yüz deve vir ey ‘ aziz
 Şol kim kızıl tülü olsun semiz

- 67b/** 1. On qaravaş vir bu kul dağı
 Naqid vir dört biñ fülür ey ağı
 2. Pes Ebū Ṭālib didi kim virelüm
 Ol ne dirse dağı çoğ arturalum
 3. Ol gün vaqit aḥsen evkātıdı
 Hem mübārek eşref-i sā‘atıdı
 4. Geldi ḥūriler melekler düğine
 Pes nikāḥ eylediler anı güne
 5. Çün nikāḥ işi dağı oldı tamām
 Pes buyurdı dökdiler ṭa‘ām
 6. Ol sā‘at geldi havadan bir avāz
 Oldı o ḥalkuñ korqudan beñzi sāz
 7. Ṭāhiri ṭāhire dir virdiler
 Şadıķı şadıķa lāyık gördiler
 8. Ṭanıķ oldılar Mikā‘il Cebrā‘il
 ‘Arşu götüren melekler dağı bile
 9. Dīvār yarıldı geldi iki ḥūrī
 Ki ṭutdı ev için yüzleri nūrı
 10. Muşṭafā‘ya saçu şāḥıb-ü nāghihān
 Oldılar ol dem yine andan nihān
 11. Bir avuç altını Ḥamza pehlivān
 Muşṭafā‘nuñ üstüne saçdı nihān
 12. Pes qalanı dağı saçu saçdılar
 İllā düşmanlar ḥasedden giçdiler

13. Hüriler cennet koğuların nihān
Halkuñ üstine şaçarlardı nihān
14. Şöyle kim cümle maştara¹²³ oldılar
Çünki kılķup evlerine geldiler

- 68a/** 1. Didiler kim bu koğu kanda olur
Tenden olmaz bu meger cāndan olur
2. Ol düğüne her ki var mı hāşş-u ‘ām
Bir zamān kıldı koğu anda müdām
3. Meysere’ye pes Hadīce gel didi
Şay yūri biñ filūri al didi
4. Bir iyü hil’at dağı al bile hem
Var Ebū Tālib’e ilet iş bu dem
5. Ol atama bunları virsün
Hem kalanın dağı virelüm disün
6. Meysere iletirdi anı ‘azīz
Pes Huveyled katına gönderdi riz
7. Ol Huveyled dağı pes anı alur
Durur andan kıızı katına gelür
8. Didi uşda virmişler kalını
Yok durur dirleridi mālını
9. Bir iyü hil’at dağı uş baña hem
Virmişler eylemişler çok kerem
10. Pes Hadīce döndi anlardur kerīm
Kim anña düşman olanlar le’im
11. Pes Hadīce o fülūri hemāñ
Meyserere’ye virdi didi revān

¹²³ Farklı okunabilir.

12. Muşafā'ya h arçlık olsun aņa
Didi varlıgum fedā olsun saņa
13. Muşafā'yı 'amm ları aldılar
Pes Hadice'n n  evine geldiler

- 68b/ 1.** R h  r h n oldu ey  n r  şaf 
Maşş d irdi Mu ammed Muşaf 
2. Bir d şege girdiler h ri melek
H şil oldu her ne var dilek
3. Ol ikin n  h rmeti  n y  Kerim
Ra met eyle rahem kıl  aldum le'im
4. Ol m b rek gice ha k i  n yine
Lu fınlı kıl naz r bu miskine
5. M 'minine  ardaşlar hem m 'min t
M slimine yoldaşlar hem m slim t
6. Naşib itgil res l itsün şef 'at
Du'amıza h rmeti  n kıl ic bet
7. Ha dan olsun c nına yüz bi  sel m
Kendü yüz kez kışş  hem oldu tam m
8. Y  il h  cümle im n ehline
Ra met eyle bakma yavuz fi'line
9. Hem yazduranı da ı k tibi
Ra metinle yarlıga ıl y  Günü
10. Söyle ey bülbül oturma ıl melül
D ny  aldanma ıl  ab l kılma
11. Sen h m sın za a¹²⁴ yoldaş olma ıl
Bumile vir anlarda kılma ıl

¹²⁴ Karga.

12. Şāhibāzçün işitdünj tabl ü bāz
İrci'ī yā nefsi diyü geldi avāz
13. Himmetile yüce pervāz eylegil
Nefsünji 'aqlıla hem-rāz eylegil

69a/ 1. Çek elünji dünyā-i gaddārdan

- Giç bu fānī bī-vefā-i murdārıdan
2. Ger huzūr-ı kalb saña hāşıl ola
Cān ezel maḥbūbına vāşıl ola
3. Bir gice düşde 'Ali'nünj anası
Gördi kim pūr-nūr olurdı ḥānesi
4. Dört yanında Mekke'ye her tağlar
Ka'be'ye secde kıılır her biri
5. Hem virürler dört kılıç daḥı aña
İlla düşer tağılurlar dört yaña
6. Biri şuya düşer biri havaya
Uçar gider havadan tā semāya
7. Biri düşdi elinden şandı ol dem
Elinden birisini aşlan olur hem
8. Kaçar tağlar düşer heybetinden
Kaçar çevre ḥalāyıklar katından
9. Pes geliben Muşafā anı dutar
Key muṭī' eyler ol arşlanı dutar
10. Muşafā'nun ayağına yüz urur
Dem-be-dem yüzün yire sürür durur
11. Pes mu'abbirler bunu ben söyledi
Her birisi var ḳurbān it didi
12. Çünkü dört ay oldı geldi Muşafā

Bakıben benzine bildi Muşafā
 13. Didi ey ana digil hāliñ nedür
 Bu tağayyer var yürükde nişedür

69b/ 1. Didi oğul var durur hamlüm benüm

- Himmet itgil kim doğa oğlum benüm
2. Didi ana er olurısa başa
 Ger bağışlarısañ du‘ā idem saña
3. Didi ey vallah ey oğul bu olanı
 Saña nedir itdüm ben iş bu olsun oğul
4. Hem Ebū Ṭālib dañı kıldı kabül
 Ol dañı didi senüñ olsun oğul
5. Pes du‘ā kıldı hemān dem Muşafā
 Lā cerem oldu ol oğlanum kızā
6. Çün tokuz ay olıcağ hamlı tamām
 Doğdı dünyā mülkine şāh-ı imām
7. Alnunuñ nūrı direk gibi hemān
 Bir yüzinden ‘arşa dek çekdi ‘ayān
8. Rāvīler eydür buyurdi Muşafā
 Ādemüñ altında ol nūrı mutlakā
9. Şulbe şulbeden başa başdan ola
 Çünkü ‘Abdülmüştalib’e vardı ol
10. Pes iki bölüñdi nūr anda hemān
 Biri Abdullah var nedi hoş ‘ayān
11. Pes Ebū Ṭālib’e vardı hem biri
 İllā zāhir itmedi hağ ol nūrı
12. Uş atam alınıdağı geldi başa
 Bu benümdür rüşen uş öñden şoña

13. Ebū Ṭālib dahı varıdı 'Ali'ye
Kim ol verilmişdi ol velīye

- 70a/ 1.** İllā ol maḥfi benüm uş āşikār
Hem nübüvvet baḅa virdi Kird-i gār
2. Rāvī aydür çün 'Ali doğdı hemān
Geldi peygamber irişdi ol zamān
3. Pes mübārek barmağıla yārını
Aldı ḅodı oğlan ağızında anı
4. Ol ağızından iḅerü ol velī
Muşṭafā ağızı şuyın yudar 'Ali
5. Lā cerem kim mūcib oldı ḅikmete
Hem kemāl 'ilme 'afv ü ḅudrete
6. Sa'ādet eyle kerāmetkānı oldı
Zafer hem nuşratün sultānı oldı
7. Zehri taḅvā vara' fazl-ı kerem
Cümle evşāfı ḅamīde ḅulḅı hem
8. Pes ḅulağına resūlullah hemān
Tekbīr tehlīl itdi ol zamān
9. Pes adın dahı hemān ḅodı 'Alī
Didi kim Allah buḅa didi 'Alī
10. Müşṭaḅ itdi kendi adından hemān
ḅaḅ Te'ālā teḅaddes bī-gümān
11. Hem anası adını ḅaydar ḅodı
Kim düşinde anı arşlān gördi
12. Taḅrı arşlanı didi hem Muşṭafā
Hem budur didi 'Alī Murtażā
13. Pes mübārek ellerile resūl

Kendüsi yudı 'Alī anda ol

- 70b/ 1. 'İmāmesin alur bir başından
Şarar başına siler başından
2. Lā cerem ki tāc-sār oldı 'Alī
Cümle mü'minler başına ol velī
3. Cümle aşhābdan birine yā ḥabīb
Bu sa'ādet olmamış durur naşib
4. 'Āyişe eydür ki birgün Muşafā
Otururdu geldi giçdi Murtażā
5. Pes didi yā 'Āyişe bilgil 'Alī
Seyyidi cümle 'Arab'dur ulı velī
6. Ben didim kim degül misin kamu
Bu 'arab kavmine seyyid yā ulu
7. Didi ben ve seyyid ümem
Türk-i tāt Hindu 'Arab cümle 'Acem
8. Bu 'Arab kavminüñ ol durur siyyidi
Bu sözi anda resülullah didi
9. Rāvī eydür dā'imā görüridi
Ol 'Alī beşigin öñürüridi
10. Hem bişikden çıkarur getürürdi
İllā türkeze¹²⁵ durur getürüridi
11. Her ne vaķit kim Muşafā gelse 'Alī
Ger ne deñlü uyurısa ol velī
12. Tarateridi¹²⁶ bişiginden kolların
Bağların kırar çıkarur ellerin
13. Muşafā'nuñ üstinde düşerdi ol

¹²⁵Farklı okunabilir.

¹²⁶Farklı okunabilir.

Tiz olur bağına başardı resül

- 71a/ 1.** Gitmezidi da'imā dururıdı
Götürür bişigin ögredüridi
2. Fāṭmā eydür 'Alī'nün anası
Ben didüm kim ey cihān yig-dānesi
3. Kapunı biz öñriyüp¹²⁷ götürelüm
Kim bizim durur bu iş bişürelüm
4. Pes resülullah didi kim bunı size
Dağı doğmadın baña dizdünüz bize
5. Bu benümdür siz qarışmazsız baña
Evvel āḥir tā ebed öñden şoña
6. Rāvī eydür geldi bir gün Muşafā
Ol Hāram'dan omuzında Murtażā
7. Halk oturur pehlüvanlar söylenür
Her birinün erligi vaşfi olunur
8. Birirsi eydür fūlan durur dir
Her biri bir pehlüvān adını dir
9. Pes dönüp anlara didi Muşafā
Bu omuzumdağı oğlān muṭlaķā
10. Kamusından bu pehlüvān olısar
Dünyāda şāḥib-ķırān olısar
11. Yiryüzinde buña beñzer dilber
Olmadı olmayısar bezeşir
12. Şunduğu kez erleri öldüriser
Defterini çoğunun bu düriser
13. Dünyā halkı ger gelüse bir yaña

¹²⁷ Farklı okunabilir.

Bu yalunuzca alursa bir yaa
 14. Cengi olurısa bu olısar begin
 Halk Te'ālā bunu ılısar yigin

71b/ 1. Bua benzer bir daı abu sūvār

- Görmedi görmeyiser bu rūzigār
2. ün ılıcın ala bir an ide bu
 Cengi ola kim günde bi an ide bu
3. Ey Muammed didiler oldu delū
 Biz anurdu kim olası sen ulu
4. Bu ne sözdür aluı oldu yine
 Delūligin halka bidürdi yine
5. Bir cefā olan nide dirsın saa
 Kim bu resme görgüresin sen aa
6. Muafā didi önetme siz anı
 Bir nice yıldan göresiz olanı
7. Zülfiār elde berrān olıca
 Cenk iinde erre arrān olıca
8. Rāvī eydür üç yaşar oldu 'Ali
 Muafā bile namāz ıldı 'Ali
9. ün Ebū Tālib daı gördi anı
 Muafā bile namāzda olanı
10. Dinmedi illā anası söyledi
 Görme misin bu 'Alī sen didi
11. Ol Muammed'le bile ılır namāz
 Secde ılır Ka'be ılır niyāz
12. Pes Ebū Tālib didi kim biz anı
 Muafā'ya virmişüz ol olanı

13. Her beni kim ol kıılır şevāb
 Hāk'dan ol ma'sūm durur külli-yāb

72a/ 1. Biz 'Alī'yi virmişüz çünkim aña

Ol anuñdur tā ebed öñden şoña

2. Her ne dinde olur ise Muştafā

Bile yoldaş olsun aña Murtażā

3. Rāvīler eydür ki bir gün Muştafā

Bir derede bilesince Murtażā

4. Varmışıdı anda kıılurđı namāz

Şağ yanında hem 'Alī kıılır namāz

5. Atıla ugrar Ebū Tālib görür

Muştafā bile 'Alī bile durur

6. Ca'fer ardındayıdı ibni var didi

Muştafā'nun şol yanında dur didi

7. Anlaruñla bile kıılgıl namāz

Şāhib-devlet olasın ehl-i zār¹²⁸

8. İndi Ca'fer vardı durdı yanına

Hāk'a tapdı uydı ol sultānına

9. Muştafā çünkim baķar anı görür

Geldi Ca'fer yanında durur

10. Gönli şād oldı Ca'fer saña

Kıl beşāret cānuña öñden şıña

11. Hāk iki kanat vire sen uçasın

Yiryüzinden tā yehşene¹²⁹ giçesin

12. Menzilüñ cennet refīkuñ hūr-i 'īyn

Koñşuñ ola belki Rabbü'l-Ālemīn

¹²⁸ Ehl-i rāz olmalı, imla hatası var.

¹²⁹ Farklı okunabilir.

13. Pes Ebū Ṭālib didi yā ibn-i eḡ
Bu nedür di bileyim bir ben daḡı

72b/ 1. Bir yiḡi din mi getürün 'āleme
Bir yiḡi tertīb mi düzdün ādeme

2. Lāt öñinde bir keret yaş komadun
Ol Hübel A'lā'ya taḡrı dimedün

3. Bu ḡadīmī dinleri bozsın
Sen daḡı bir yiḡi din düzemesin

4. Müşkil işdür oḡul fikir eylegil
Cān bāş gider bu yolda şöyle bil

5. Muşafā didi buyurdılar baḡa
Bunu böyle itmegi öñden şoḡa

6. Uş yaḡın ḡaldı ki da'vet eyleyem
Mu'cize buhān ḡucce eyleyem

7. Tā ki kimse daḡı ḡaḡdan ḡayrıya
Olmaya kim daḡı secde eyleye but

8. Yerseşlik¹³⁰ terk idün bāḡıl durur
Kim puta ḡapsa olasın ḡatı cāhil durur

9. Sen daḡı gel ḡıl bu dīni iḡtibār
Her dü 'ālemde olasın baḡtiyār

10. Kim bu dīn ḡaḡdur senün bāḡıldur
Bāḡıl işden dönki bī-ḡāşıl durur

11. Ol didi kim ey oḡul ben dīnümi
Terk idemezem ḡadīm īmānmı

12. Sen bilürsin dile gele ey oḡul
Ben dimezem saḡa dīnün ḡaḡ degül

¹³⁰ Farklı okunabilir.

13. İtmezem redd saña mâni' olmazam
Seni koyup yâda yardım kılmazam

73a/ 1. Düşmanuñı cehd idem def' idem

Ƙaldum erbâtiñı¹³¹ refi' idem

2. Malı mülki ħânümâni terk-i cây idem

Cehdi idem Ƙalduram işiñ berk idem

3. Bunı didi gitdi geldügi yola

Ƙaldı Ca'fer'le 'Alî anda bile

4. Resûlullah ta'biririni şordum

Nedür te'vîlini ma'nası şordum

5. Resûlullah yâ İbn-i 'Abbâs

İşit göñül yüzinde Ƙomasun baş

6. Rāvîler eydür ki bir gün Muştafâ

Otururdu şâz ħurrem ol şafâ

7. Cebrâ'il getürdi tañrıdan selâm

Didi kim Allah buyurdu yâ imâm

8. Ve enzir 'âşîrateke'l-aħrabîn

Vaħfiñ cenâħake limeni't-tebe'ake¹³²

9. Ƙavimlerüñi dîne da'vet eylegil

Aç dîñüñi ħâş u 'âm söylegil

10. Pes resûlullah mihmân 'ammûların

Oħudu bir yire düşirdi varın

11. Durdı pes Allah çok ħamd eyledi

Cebrâ'il sözin bulara söyledi

12. Hem oħudu âyeti işitdiler

Ĥayru şerden dinmediler gitdiler

¹³¹ Farklı okunabilir.

¹³² Şuara süresi 214.,215. ayetler. (Önce en yakınıdakileri uyar. Sonra sana uyanlara sahip çık.)

73b/ 1. Ya'ni işitmez ah ider ol Ebū Leheb

Durdı yā Muḥammed yā 'acep

2. Bu sözi ḥalvetde dirsın şöyle sen

Gel bunı sādāt öñünde söyle sen

3. Didi bunı varalum pes duralum

Vardılar Ka'be içine girdiler

4. Gördiler oturur uluları

Durdı peygamber göricek buları

5. Pes nidā kıldı didi yā ḥalk duruñ

Taḥrı birdür diñ şanuqlık virün

6. Ben Muḥammed kulı hem peygamberi

Faḥr-i 'ālem enbiyālar serveri

7. Pes gülüşdiler didiler ey delü

Çok işitdi söziñi kiçi ulu

8. Dün bu sözden bahse fitne olur

Kesilür başlar kanlar dökülür

9. Çün işitdi bunı peygamber hemān

Döndi andan geldi eve ol zamān

10. Cümle aşḥāb geldiler oturdılar

Bir zamānda Ṭalḥā geldi gördiler

11. Didi ebṭāḥda¹³³ ulu cem' oldılar

Hep kaba yiller ulusı geldiler

12. Yüzi dahı yitmiş ulu seyyid yaḳīn

Öñlerince ol Ebū Cihil la'īn

13. Cümlesi andacıdı sevind¹³⁴ itdiler

İttifāqla ceyise gitdiler

¹³³ Farklı okunabilir.

¹³⁴ Farklı okunabilir.

74a/ 1. Pes Emîrû'-mü'minîn 'Oşmân didi

Begdür ol ulu ruhbân didi

2. Kamu millet dînine girmiş durur

Dünyâda key 'ilmi ol görmişdür

3. Yüz yigirmiye¹³⁵ irişmişdü yaşı

Gice gündüz 'ilmi hikmetdür aşu

4. Hem yigirmi biñ çerisi var durur

Kılıç erleri bahādurları durur

5. Getürürler anı kim bahş eyler

'ilmi içinde bildüğünü söyleye

6. Pes Benî Hâşim yüzine qaralar

Süre gâlib olursa göreler

7. Kendüler misk-i 'anber saçalar

Birbirinün üstüne zer saçalr

8. Muştafâ başın aşğa eyledi

Hamza pes kalkdı yirinden söyledi

9. Didi peygamberi kıldıñuz melül

Ol didiñüz gibi degildür ol

10. Hağ Te'ālā her işine kadirdurur

Her kişinün nişanını ol bilür

11. Şer dilerse gösterem hemîn

Nice olur erlik erkimdür yağın

12. Di siz duruñ yalıñuz cenk ideyüm

Leyik cihānı anlara tenk ideyüm

13. Atam anam sağā kurbān yā Rasūl

Oş beyānım yoluñda yā Rasūl

¹³⁵ Bu bilgi teyit edilememiştir.

- 74b/ 1. Kılmadın dağı sözini ol tamām
Cebrā'il getürdi Allah'dan selām
2. Didi gönlin kılsun emn
Korqumasun kim ben anuñlayım müdām
3. Aña 'izzet viriben menşür idem
Düşmanın karşıısına maǵhūr idem
4. Qādir'em her ne dilersem qıluram
Ben Habb'üñ nidecegin bilürem
5. Şabır qıl kim Göresin hikmet nedür
Sen temāşā eyle kudret nicedür
6. Kim 'Arab mülki 'Acem mülki tamām
Cümlesi hükmüñdedür Rüm Şām
7. İsteyiser senden üç mu'cizāt
Kim anuñ katındadır ol mükilāt
8. Kün fekān emrin saña virdüm yaǵn
Her ne kim dersen olısdur yaǵn
9. Didi aşhāba bu veci Muşafā
Cümlesi şād oldı buldılar şafā
10. Çünkim irte oldı küffār u la'n
Bindi yüz yitmiş ulu seyyid hemn
11. Ol Ebū Cihil muqaddem itdiler
Armağan alup Habb'e gitdiler
12. Gice gündüz gitdiler irişdiler
Çün Habb'i gördiler görüşdiler
13. Ol Habb bunları üç gün topladı
Pes nedür maqşūdunuz söylen didi

- 75a/** 1. Ol Ebū Cihil la'n pes söyledi
Ol Ḥabībe belig mediḥ eyledi
2. Didi bugün senden ulu yok durur
Gerçi ulu 'Arab'da çok durur
3. Leyik hükmüñdür bugün revān
Kim ulu 'ālem hem sen hem pehlivān
4. Sen bilürsin kim biz ehl-i ḥaram
Hem maḳām u zemzem Şafā Merve hem
5. Biz Benī Hāşim itmezüz
Anlar ulular durur 'ār itmezüz
6. Şimdi anlardan kopup durur bir yitim
Kim ulular adını kodı le'im
7. Tanrılarumuza hir giz tapmadı
Lāt öñinde bir kez yir öpmeydi
8. 'Āḳilidi doğru sözlü hem emn
Kırk yaşına çünkim irişdi hemn
9. Başladı şimdi yalanlar söyler ol
Göñlimize ḥayli teşvīş eyler ol
10. Tanrılarumuz hiciv ider söyler
Kendünün tanrısını durmaz öger
11. Tamunun odunıdur tanrıñuz
Tanrıñuz bile yanır bilesiz
12. 'Aḳluñuz yok dir gözünüz kör
Yirde gökde tanrı ancak birdür
13. Ben ḳulı peygamberem dir yaḳīn
Ayruğı bāḫıl benümdür dīn hemīn

75b/ 1. Bir söz okur benzemez hiçbir söze

- Dir ki gökden indi kūr'andur bize
2. Şabır kıldık şimdiye dek tınmaduk
Bir anuñ böyle olasin şanmaduk
3. Varduğınca şimdi yüceldi iş
Dīnine girdi uydı çok kişi
4. Bize eydür terk idüñ putları
Ola oda yaķuñ bu yalan ma'būdları
5. Tanrı birdür din benüm uyuñ Hakkā
Biz anuñçün gelmişüz uşda saña
6. Kim kadem rencide kılup geliser
Ol delüye bir naşihat kıla siz
7. Dutmazısa huccetile başasız
Ol delüyi üstümüzden kese siz
8. Mekke'den tā süreyüz gide anı
Hem anuñıla bile aña uyanı
9. Korķaruz fitne kıla halkı azdura
Bu kadīmī dīnümizü bozdura
10. Ol Habīb başı aşığa eyledi
Pes başını kaldıruben söyledi
11. Didi bünyādsız ya bu tiz yıkılır
Hem yalanuñdı baķıncaķ olur
12. Evvelā senden şoraram bir işi
Ne şıfatludurdı baña ol kişi
13. Adı nedür aşlı kimdür söylegil
Şüretini nice şerh eylegil

76a/ 1. Pes Ebū Cehil la'īn didi yalan
Reşit durur söylemez anı er olan

2. Ceddi necib aşlı durur ğāyet ‘azīz
Hem Muḥammed’dür adı nefsi temīz
3. Şūreti zībā durur ḥüsni melīḥ
Sözi ğāyet ṭatlu durur dili faşıḥ
4. Yüzi gündən görgülüdür aydan arı
Şanassın aḳ incüdür dişleri
5. Bili ince mu‘tedildür ḳāmeti
Vaşfi şığmaz söylenmez heybeti
6. Andan öḡdin virmez kimseye selām
Dimez uludur kiçidür yā ğulām
7. Yābile dervişle ḳucaḳlaşur
İgir ah itmez cimrilere faḳīleşür
8. Misk-i ‘anberden mu‘aṭṭardur būyi
Ḥulḳı gökçekdür iyüdür hem ḥuyı
9. Yüzine baḳmaġa gözler ṭoymaz
Cān gönül sözlerine ṭoymaz
10. İş bu sözleri Ebū Cihil la‘īn
İḥtibār söz söyler midi hemīn
11. Ḥaḳ Çalab anuḡ diline söyledür
Düşmanına dostunı medḥeyledür
12. Kim hüner oldur ki düşman söyle
Aḡduġı yirde anı medḥ eyleye
13. Pes Ḥabīb didi ki andan mu‘cizāt
Görür gözümü ḥall ider mi müşkilāt

76b/ 1. Didi nedür cāzūluġı söylegil

Sihri bir bir baḡa şerḥ eylegil

2. Didi bir aḳ bulut üstünde ‘ayān

- Dursa durur yürise revān olur
3. Hem deve söyler öper ayağını
Gel diyicek çeker üzer) bağını
 4. Taş ağaçlar dir kamu selām
Kankısına söylese söyler kelām
 5. Pes didi kitāb içinde ben
Görmedüm işitmedüm hiç kimsedin
 6. Kim dura cāzūnuḡ üstünde gamām
Ya cemād hayvān vire aḡa selām
 7. Ol kişinüḡ olısar şānı ulu
Tanrı kılmışdur meger anı ulu
 8. Pes Ebū Cihil la'īn didi size
Geldüğüm kim yardım idiñüz bize
 9. Sen daḡı muḡkem idersin ḡucceḡi
Uş bu sözlerüḡ geldi katı
 10. Pes Ḥabīb didi ki yā seyyid saḡa
Katı gelmesün sözüm kesme baḡa
 11. Kim ikimüz ortasındadır bu söz
Ve katı olar anuḡla yüze yüz
 12. Dinleyesin ne didüğüm anda sen
Bir işe idem şād olasın anda sen
 13. Siz gidicek arduḡuzca varayum
Kayḡunuz ... sizi kırtarayım
 14. Ol gün onda ḡoş yidiler içdiler
Çünkü üç gün giçdi döndi göçdiler

77a/ 1. Geldiler Mekke'de kıldılar yarāk
Dostlarını dirdiler yaḡın ırāk

2. Ol Ḥabīb'in çoğmuşdı bir kıızı
Yoğıdı burnı dahı iki gözi
 3. Yoğıdı hem elleri ayakları
Hem başında yoğıdı kulaqları
 4. Bir yere yatdı ol şöyle hemān
İllā er degül kızıdı bī-gümān
 5. Şaqlarıdı kimse görmez anı
Ġāyret ider ya'ni örter 'ayıbını
 6. Kıızı vardur diyü olmuşıdı
Çevre yaña bu haber t olmuşıdı
 7. Dilemişıdı bire beg oğlına anı
Virmişıdı aña bī-ḥaddikālini
 8. Almak isterdi şalardı va'deye
Utanurdu kızınun ḥāliñ dimeye
 9. Ḥatununa didi iş bu kıızı ben
Bile iletürem yarāğın¹³⁶ eylesin
 10. Ḥatun ayder iletürsen sen anı
Ḥaḳ sa'ādetlü kıla anı seni
 11. Didi niçün didün iş bu sözi sen
Didi düşde görürem bu gice
 12. Hem havadan bir kuş iner nāgihān
Bu kıızı kıpar alur gider hemān
 13. Ben çığıruram direm bu miskini
Kānde iletür mi ki bu kuş bunu
- 77b/ 1.** Bir avāz birer ki kıorqma ol anı
Mekke'ye iletür ki şād ide seni

¹³⁶ Bu kelime bazen ğ mazen de kı ile yazılmıştır.

2. Ol Muḥammed şağ ider anı hemān
Ki oldur peygamberi āḥir zamān
3. Göñlüm inendi gürlenden bu düşi
Şek degildür ḥaḳ nebī ol kişi
4. İmdi incindirme anı kimseye
Olmasun kimse yaramaz söz diye
5. Ol Ḥabīb didi hele bir varayım
Nice erdür ben anı göreyim
6. Ḥaḳḳısa bāṭıl başılur bī-gümān
Bāṭıl ise da'vası ḳalur hemāñ
7. Pes yarāğ itdi kızın aldı bile
Leşkerile çıḳdı uğradı yola
8. Geldi şeyṭān gönline girdi anuñ
İdemez bunı dir tañruñ senüñ
9. Kim varursın ayruğun tañrısına
Dön bunı tañrıña iletgil yine
10. Ol Ḥabīb'üñ bir yolu vardı zer
Düzmişidi aña cevher incüler
11. İncüler başına urmışıdı bir tāc
Altına durmışıdı taḥt-ı [a]ğāç
12. Tañrı diyü aña ṭaparıdı
Secde ḳılup ayağın öperdi
13. Aldı kızın vardı ḳodı yire baş
Secde ḳıldı gözlerinden dökdi yaş

78a/ 1. Didi ey tañrı lakin çoḳdan saña ben

Başuña hem tāc ururam incüden

2. Uşda bugün ḥācete geldüm saña

- Bitür anı hürmet eylegil başa
3. Bu kızımı sağ selāmet eylegil
Yoḥsa ayruḳ¹³⁷ saña tapmazam yaḳīn
4. Bunı didi secde vardı hemīn
Bir zamandan kaldurur başın görür
5. Kim yine kız bayağını¹³⁸ gibi durur
Pes kaçıldı çekdi kılıcın hemān
6. Çaldı başından putı ol zaman
Yiki pāre eyledi ḳorḳudı yine
7. Bir zamān gördügi nesne aḡdı
Pārelendi taḡrısı hiç dinmedi
8. Didi ah zāyi' olmış 'amūz
Hiç imiş bu yolda bizüm 'ömrümüz
9. Yoḡımış bundan da işşına ziyān
Ata dede yoḳ yire tapmış hemāḡ
10. Pes pişmān oldu şeyṭan işine
Düşdi kendi fi'linüḡ işine
11. Döndi andan Mekke'ye oldu revān
Çünki geldi ḳarşu bir civān
12. Götürüp i'zāzla indürdiler
Ol Ḥarem içine hoş ḳondırdılar
13. Şaldılar dolu döşekleri renk
Dökdiler dürlü yimekleri bī-dirnek
- 78b/ 1.** Leşkeri çevre yanına aldılar
Her birisi bir araya ḳondılar
2. Gördi şaddılık leşkeri oldu melül

¹³⁷ Bundan sonra anlamında "artuḳ" olabilir. İmla hatası olmalı.

¹³⁸ Farklı okunabilir.

- Durdı peygamber kapuya geldi
3. Didi kim geldi beğāyet çok çeri
Toldı şehre ol Ḥabīb'ün leşkeri
4. Dürlü dürlü söz söyler her biri
Bilmezüz nice oldu iş aharı
5. Didi peygamber melül olma ey yār
Kim kulına yardım ider Girdigār
6. 'Ākıbet dostlarına nuşret virür
Düşmanına hür ider kalur
7. Pes Ebū Bekir'ün olur gönli emīn
Ol yañadan ol Ebū Cihil la'īn
8. Pes ilerü geldi didi ey ulu
Geldiler uşda bugün kici ulu
9. Ol Benī Hāşim velākin gelmedi
Kimsesi hiç bunda hāzır olmadı
10. Buyurursañ anları götürelüm
Söyleyelüm işimüzü bitürelüm
11. Didi varsun kırk kişi bizden tamām
Ol Ebū Ṭālib virsünler selām
12. Ḥürmetile okusunlar gelsün ol
Kavmileri dahı bile alsun ol
13. Vardılar okıdılar geldiler anı
Bile aldı geldi cümle halkını

- 79a/ 1.** Çünkim anı gördi tiz durdı Ḥabīb
Ḥurmet itdi ilerü vardı Ḥabīb
2. Giçdi oturdu yanına bir zamān
Kimse dinmedi sükün oldu hemān

3. Bir zamandan sonra söyledi Habīb
Didi kim her derde vardur Tabīb
4. Şek degül kim müşkil olan gelür
Cümle sizün katınızda halli olur
5. Bu ulular şimdi şöyle dir bize
Bir yigit kopmuş üçünüzden bize
6. Eyderimiş tanrı veripdi beni
Da'vet itmege bu dünyā halkını
7. Bu muqarrerdür zamān içre kadīm
Kim nübüvvet da'vetin eylerse kim
8. Çok gerek aña delāyil mu'cizāt
Halli ola katında cümle müşkilāt
9. Tā ki halkun gönli ola mu'tma'īn
Dīnine gire ulu kici hemīn
10. Bu ulular eydür oldı ol delü
Bir 'ilāc iylen siz aña ey delü
11. Hürmet itmezlerse bu halkı saña
Şimdi kılmışlardı anı bir saña
12. Bunların tanrısına suğarmış
Kendü tanrısını oğarımış
13. Siz ne dirsiz buyurun bilelüm
İş bu işin çāresini kılalum

- 79b/ 1.** Pes Ebū Tālib didi kim ey 'azīz
Kardaşım oğlı durur merd-i temīz
2. Kimse ol gücile söz söylemez
Koğıla¹³⁹ dīnine da'vet eylemez

¹³⁹ Dedikodu, arkadan çekiştirme.

3. Bunlar gele sözi yok durur hemān
Bunı dir kim tanrı birdür bī-gümān
4. Yidi kat gögi dirsenüz ol tıtar
Yirde ni'metler emrile yiter
5. Gökde yıldızları rüşen kılan ol
Yirde maḥlūqāt rızkın viren ol
6. Ādemi ol şūret-i kāmīl kıılır
'Aql-ı 'ilmile biraz 'ālim kıılır
7. Çünkü bu ḥalkı azmğa tıtar yüzün
Pes aradan birisin kıılır güzün
8. Vaḥye maḥşūş idüben ilḥāsını
Cebrā'il'ile ḥaber i'lāmını
9. Tā ki ḥalkı ḥaḳḳa da'vet eyleye
Cehd ide ol yolda ğayret eyleye
10. İmdi şorgıl bunlara sen ey ulu
Kardaşım oğlı kim dirler delü
11. Buna dek hiç yalān söyledi mi
Bir yaramaz fi'il yā eyledi mi
12. Oğlanıken dirdüñüz şādık emīn
Şimdi nice oldu delü hemīn
13. Pes Ḥabīb didi didüñüz kamu
Hep delīl 'aḳlı durur anı ulu

- 80a/** 1. Ben dilerüm kendüsini ben görem
Müşkilüm var durur aña ben şoram
2. Daḫı her ne söz varısa söyleyem
Getürible meger şulḥ eyleyem
 3. Söyleyince ol Ebū Cihil la'īn

- Katlanamadı tırdı geldi hemîn
4. Didi anuñ büyük olmışdur başı
Ol diler kim aña vara her kişi
5. Kimsenüñ katına varmaz ol
Kimseyi kendüden ulu görmez ol
6. Ger dilersek gele gönderür bir kaç er
Şöyle kim cümle zeber dest olalar
7. Cebr u qahrile getürsünler anı
Gelmezse bir kaçursunlar anı
8. Söyleyince ol bu sözi nāgihān
Başına bir yumruq irişdi hemān
9. Kim cihān gözlerine oldı qara
'Aqlı gitdi dutdı yüz urdı yire
10. Gördiler şāh-ı merdāndur Alī
Kılıcınun qamzasında bir eli
11. Didi kim ey naḥs-ı ğaddār epsem¹⁴⁰ ol
Dut dilüñi sen ey bī-'ar apsam ol
12. Kim durur ki cebrile anda vara
Yā ğažabile anuñ yüzün göre
13. Kim edebsiz adın añarsa anuñ
Keserem başını evvel uş senüñ

- 80b/ 1.** Yardım itdi durdı ol 'Utbe hemîn
Pes Ebū Ṭālib'e didi ol la'īn
2. Ger Muḥammed qomazısa sözini
Kendü öldürmiş olar kendüzini
3. Hem anuñ dahı aña uyanlarun

¹⁴⁰ Sessiz.

- Yazuğı boynuğa cümle anlaruğ
4. Ey Ebū Ṭālib dilermişsen anı
Yire düşe Lāt 'Uzza adını
 5. Hem Hubel A'la Dusāğ Nādile
Tađrılıđdan řala adı būyla
 6. Lā ikrāme yā Benī Hāşim bize
Bu melek ger yardım itmezise bize
 7. Lā Buda'nı öldürüz biz bilüğ
Hem ağa uyanı dağı siz bilüğ
 8. Didi bunu ol la'īnüđ gözleri
Şakımağdan şana döndi her biri
 9. Cümle kāfirler ğulūv eylediler
Her biri bir dürlü söz söylediler
 10. Pes Ebū Ṭālib işāret eyledi
Ol şalanı diğdiler ol söyledi
 11. Didi budur ol ğünüğ evvel kānı
Kim Muğammed řađđına bir ol ğünü
 12. Şanurıduğ eydürüduğ olısar
Başa bu iş şaçanısa geliser
 13. İmdi ey 'Abbās şarındaşum benüm
Kavminüğ ulusu yoldaşım benüm

- 81a/** 1. Hem şarındaşım ey Ḥamza pehlivān
Cenk içinde dünyāda şāhib-ķırān
2. Ey benüm ğeņ aşlanum oğlum 'Alī
İş bu kāfirlere dimenş siz belī
 3. Uş vaşıyyet idem ben işidiğ
Siz Muğammed dīnine yardım idüğ

4. Baş cān yolında eylen siz fedā
 Kavmün aña el uzada her gedā
5. Kānde siz bunda degil misiz duruñ
 Nice ersiz size sizi bidürüñ
6. Rāvī eydür Hāmza gelmişidi hemān
 Otururdu urudurdu nāgihān
7. Nağra urdu aldı kılıcın ele
 Şāh-ı merdān hem ‘Alī dahı bile
8. Didiler lā ehlen lā sehlen size
 Dostluğunuz dahı gerekmez bize
9. Kendi islām dostluğunuz bilüñ
 Yā Ğanī olduğ yarağunuzı kılun
10. Allāh’uñ nūrın üfürmek bilesiz
 Fikriñüz budur meger söyündüresiz
11. Hāğ Te‘ālā nūrı ider tamām
 Ger kamu düşman ulursa hāşş-u ‘ām
12. Dahı yatlu söz diyenüñ başını
 Keserüz itleri yer leşini
13. Uşda kılıç uşda baş-ı cān
 Oynayalum kanı var mı pehlivān

- 81b/ 1.** Çekdiler kılıçlarını turdılar
 Çünkü halku bunları böyle gördiler
2. Pes yirinden ol Hābīb durdu hemīn
 Ol Ebū Tālib’e didi ey emīn
 3. Oğluña kardaşuña di kim baña
 Hürmet itsün kalmasun anlar aña
 4. Diyesün buncılayın dahı söz

- Pes Kureyş ehline döndi yüz
5. Didi yâ kavvim tutdı Ebū Tālib elin
Hem 'Alī daḥı oқurudılar hemīn
6. Ḥamza'nun tutdı Ebū Tālib elin
Hem 'Alī daḥı oturdılar hemīn
7. Pes ḥacil olup kalanı gitdiler
Baş aşağa eyleyüp oturdılar
8. Vardı bir 'ammūsı Cavdar adı
Ol Ḥabīb'ün Cavdar'a pes tırdı didi
9. Ḥürmetile hem edeb birle tamām
Muştafā'ya var ilet bizden selām
10. Di konuқ geldük severüz hem sizi
Ger müşerref eylerisen sen bizi
11. Siz kerem ehlişiz olmaya ba'īd
Devletünüz bākī 'ömrünüz mezīd
12. Kalkdı Çavdar atına bindi hemān
Çoқ kişiler bile bindiler revān
13. Komadı bindirdi bir kul ol
Didi bir daḥı baḡa göster yol

- 82a/** 1. Çün resūl meclīsine vardı revān
Evini göricek durdı hemān
2. İndi atdan ayağı yalın
Yalın ayak kapu vardı hemīn
3. Ol Ḥadīce ḥatun evinden resūl
Otur[u]lardı Ebū Bekr'ile ol
4. İş bu ḥāli söyleşirken hemān
Geldi kapu kaқdı Cavdar nāgihān

5. Pes Hādīce didi kim geldi ola
Kim sizi ol meclise da'vet kıla
 6. Didi peygamber gelen Cavdar durur
Ol Hābīb'üñ 'ammūsı bir er durur
 7. Bir gözi yok iki ebrişim tonı
Birbirinüñ üstine geymiş onı
 8. Biline kuşanmış altunlu kemer
Hem başında ve dahı dülbendi var
 9. Pes Hādīce pencereden¹⁴¹ deñedi
Yā resülüllah saña taḥsīn didi
 10. Sencileyin doğrı sözlü yok durur
Görelerseni gözlü yok durur
 11. Kendü durdı ol resül kapu açar
Geldi kapu ardına nūrın saçar
 12. Didi Cavdar ey 'acep kimdür çırağ
Bunda niçün yanar ol bu nūr ađ
 13. Yāḥud iş bu evde 'İsī var durur
Kim bu resme ev içi envār durur
- 82b/ 1.** Cavdar iş bu fikri iderken nihān
Açdı peygamber kapuyı nāgihān
2. Çıka geldi ol resülün gün yüzi
Alınunıñ nūrı şaratdı gündüzi
 3. Çünkü Cavdar gördi ol nūrı 'ayān
'Aklı zā'il oldu düşdi ol hemān
 4. Tāḳāti dükendi fehmi kalmadı
Dili dutdı kelāmı kalmadı

¹⁴¹ Pencere olmalı. İmla hatası yapılmış.

5. Urdı peygamber elin cān yirine
Küfir çıkdı ıoldı ĩmān yirine
6. Pes mübārek ağızınuı yāın alur
ıoprağı karışdurur balçıķ kılur
7. ıodı gözine birne kıldı du‘ā
ıol sā‘at gözi kıldı ol Hudā
8. Bāliğından¹⁴² rüşen oldu gözleri
Göıli şirk şirki[n]den oldu hem arı
9. ıünkü Cavdar böyle gördi kendüzin
Düşdi sürdi ıoprağı yüzün
10. Ağlayurak pes didi kim yā resūl
Ben müslimān oluram kılgıl kabūl
11. Parmağıın kıaldırdı ikrār eyledi
Tanrı birdür sen resūlisin didi
12. Pes aıa bir ıon giyürdi Muřıafā
İçi ıaşı ıolu nūrıla řafā
13. Buldı bir devlet ki aıa zevāl
Bir sa‘ādet buldı dā‘im lā yezāl

- 83a/** 1. Cavdar‘unı kıolı dutarken anı
ıünkü baıdı gördi ol bu devleti
2. Anı kıodı segirtti geldi ol dem
Elin öpdı müslimān oldu hem
 3. Duttı peygamber anı kıucaıladı
ıoı sevin kim baıtlı olduı didi
 4. Döndi ol dem çevre duttı yüzün
Didi geldiı da‘vet itmege bizi

¹⁴²Farklı okunabilir.

5. Didi Cavdar yā resūlullah saña
Urunlu¹⁴³ bir nesne yok önden şonja
6. ‘Ammūlaruñ cümle anda geldiler
Ben ıulı key uşda bende şaldılar
7. Rağbetüñ yoğısa buyur varayum
Anlara kamu cevābın vireyüm
8. Ben ğarıncayam pāñuz¹⁴⁴anlaruñ
Ben varım devletile siz duruñ
9. Didi peygamber ki yā Cavdar yaķın
Bil ki benden raħmete’l-li’l ‘ālemīn
10. İmdi döngil yoluñ varasın
Ki varuram senüñ arduñca ben
11. Döndi Cavdar çün yine geldi yaķın
Bađdı gördi ol Ebū Cihil la’īn
12. Kim şağalmış gözi nūr olmış yüzi
Hem resūlüñ ħulķın geçmiş özi
13. Beñzi şarardı tuğağı kurudı
Ağzınuñ içinde ağı durdı

- 83b/ 1.** Pes Ĥabīb’e didi kim ‘ammūn senüñ
Görince siħrine aldanmış anuñ
2. Çün Ĥabīb ol Cavdar’ı gördi hemān
Kim yüzinde nūr-ı ĩmān hoş ‘ayān
 3. Vāle oldı didi ah nolaydı
İş bu devlet ben kıala geleyidi
 4. Didi nitdüñ tiz bize virgil ħaber
İntizār içinde dur cān çeker

¹⁴³ Farklı okunabilir.

¹⁴⁴ Farklı okunabilir.

5. Didi iş bu işitdügün gibi degül
Bunlaruñ didügi kişi degül ol
6. Bu oturan kişiler yüz biñ dañı
Ayağı tozu degül yâ ibn-i eñî
7. Kudretüm var mı anı söyleyem
'Aklı irer mi kim anı şerh eyleyem
8. Bir nişân bir gözlü getdüm benden uş
İki gözlü geldüm uş nice hoş
9. Bir dañı gitdüm gönülile yañın
Gönlüm anda kaldı ben geldüm hemîn
10. Kâfirken vardum ĩmân buldum hoş
Cümle korhulardan emân buldum hoş
11. Pes Kureyş bedbahtlıları söylediler
Ulu cāzūdur Muḥammed didiler
12. Buncılayın kimse cāzū görmedi
Kimse bir yirde nişânın virmedi
13. Bu yaña kıldı peygamber namāz
'Arza kıldı Pādişāhına niyāz

- 84a/** 1. Secde kıldı nuşret isterken hemîn
Geldi gökden indi Cebrā'ıl emîn
2. Didi Allah viripdi saña selām
Hem taḥıyyatlar keremler yâ ĩmām
 3. Didi nuşret virdüm aña korğmasun
Kâfirün çoğluğına ol bağmasun
 4. İşde gönderdüm melekler kim anı
Bekleyeler ideler didüğünü
 5. Korğmasun kimse aña zūr idemez

- Ol 'Azîz'dür kimse zür idemez
6. Pes resûl şād oldu ƣaldırdı başın
Vaħyi didi ħürrem itdi yoldaşın
7. Resûllullah durup anda hemān
Oldılar Şiddĳ'la yola revān
8. Ƙarşu geldi şāh-ı merdān 'Alī
On iki yaşında idi ol velī
9. Orta yire Muştafā bedr-i ay gibi
Çevre yanında şaĥābeler gül gibi
10. İbn-i 'Abbās and içer peygamberün
Yüzini gördüm bugün ol resûlün
11. Kim nicesi tāb-nāk olmuşıdı
Mekke'nün şoĥaĥları ƣolmuşıdı
12. Rāvī eydür doğrı vardı resûl
Kimse hiç iltifāt itmedi ol
13. Ka'be içine girüp ƣıldı namāz
'Arza ƣıldı Māliki'l-mülki niyāz

- 84b/ 1.** Pādişāhına çü söyledi sözin
Döndi andan meclise ƣutdı yüzün
2. Rāvī eydür çağladum kırĳ biñ ƣadar
Anda cem' olmuşıdı 'avratıla er
3. Çün resûlün ƣal'atını gördiler
İhtiyārsız cümle ulu ƣurdılar
4. Yüridi pes geçdi Muştafā
Müdde'înün cānına urdı fefā
5. Yüzünün nūrı güneşden tāb-nāk
Heybetinden kāfiriñ bağrı oldu şak

6. Kim ki bir kez baqaradı gözine
Tiz kamaşır dükülür yüzine
7. Kimse resmin bilemez yüzünün
Muhtelifdür rāvīsi lā-bud anuñ
8. Ol Ḥabīb durdı yirinden hemān
Öpdi peygamber elini bī-gümān
9. Yirini peygambere virdi hemīn
Kendüsi yanında oturdı yaqīn
10. Düşdi bir heybet o halka bir sükün
Oldılar yirlü yirinde ser-nügün
11. Dilleri şankim tutuldı söylemez
Kimse başın yoqaru eylemez
12. Pes Ḥabīb didi kim Bedr-i münīr
Sizden iş bu halka şöyledür
13. Tañrı degül dirmişsin putlara
Tañrı birdür ben kulu peygamberi

- 85a/ 1.** İş bu sözi kim didiler girçegimüz
Ya bu da'vā kim kılırsın haq mıdur
2. Pes resül didi ki haqdur ya Ḥabīb
Dut sözümi kim benüm gerçek tabīb
 3. Haq Te'ālā halka beni viripdi
Pāk doğru dīne gelsünler didi
 4. Gerek nā-hoş gelesiz gerek hoş
Bu işi işlerem terk itmezem uş
 5. Pes Ḥabīb didi nebīler geldiler
Her biri bir dürlü mu'ciz kıldılar
 6. Nūḥ nebī şūfān kopardı Hūd muqīm

- Hem Ḥalīl yakmadı nār-ı ‘azīm
7. Yūsuf’un ta‘biri Eyub’un belā
Hem Süleymān’un yüzük Mūsā ‘aşā
8. Dāvud’a demur ma‘cūm¹⁴⁵ olmuşdı ‘ayān
Ölüyi diri kıldı bī-gümān
9. Sende var mıdur bu nevdən bir nişān
Ya kuru da‘vā kılırsın hemān
10. Geldi peygamber didi kim yā Ḥabīb
Baḥa Allah kāmusun kıldı naşīb
11. Anlaruñ herbiri birin işledi
Ḥaḳ Ta‘ālā anlara bağışladı
12. Uş kāmusun göstereyüm saḥa
Her ne maḳşūduñ varısa şor baḥa
13. Ḥaḳ Ta‘ālā kudretini gösterür
Dostına her ne dilerse virür

- 85b/** 1. Sencileyin bir kişiyem ben daḥı
Pādişāh oldur kulam ben sen daḥı
2. Kudret anıñdur didi kim kādirem
Anlara dilerse virürem
3. Ger göriben yine ‘āşī olalar
Uymayalar yine tuğyān olalar
4. Ben helāk idersem anları yaḳīn
Anlaruñ ‘özri daḥı kılamaz hemīn
5. Ḥazır olğıl imdi gāfil olmağıl
İstedüğüñ görüp inkār kıлмаğıl
6. Tā ki ol Münkir’lere olan ‘itāb

¹⁴⁵ Farklı okunabilir.

- Gelmesün saña dağı 'azāb
7. Pes Ḥabīb didi ki ٲođrı s yled n
Sen bu sözi g yeyet inŐāf eyledün
8. İmdi senden diler ben üç niŐān
Biri ol kim bir kızum var uş 'ayān
9. Yoğdur elleri ayağı gözleri
Bir p re hemān üsti deri
10. Leyk kızdur anı dilerem
Ő ret-i k mil kılasın t  görem
11. Didi kıanded r kızuğı görelüm
Didi  adırdadur uŐde gizled m
12. Durdılar  adır içine girdiler
Açdılar ol tuğfe kıızı gördiler
13. Urdı peyđamber elin anđa Őıđđ r
Başladı a'z ları bir bir  oğar

- 86a/** 1. Yitdi a'z lar kıamusı bir kem l
Bir güzel kıız oldu key Ő đıb-kem l
2. Başını kıaldırdı ol dem söyledi
Tanrı birdür sen res lisin didi
3. Başladı gözlerini ura Ḥabīb
Di kim c n derdine buldum  abīb
4. Döndi didi gitdi y  rab  n m
Uymazam d Őte mi durur gözüm
5. Didi peyđamber ki nolduğ y  Ḥabīb
Ḥađ Te' l 'dan degildür bu 'acep
6. Nuğfeden Ő ret kıılır virür cem l
Bir avuç toprağa virür ol kem l

7. Bu olanları yine dir göriser
H̄ayrı ŧerden nitd̄üġini ŧorisar
8. İŧ bu çürimiŧ güllere yitiser
Ādem olisar yine et dutısar
9. Buyruġın dutanlara virür na'm
Dutmayanlar ŧamuda ҡalur muķīm
10. Pes H̄abīb didi ki oldur bir niŧān
Gel ikincisin daġı göster 'ayān
11. ŧol ҡurı ħurmā key kim yiŧüre
Ol kütüġi yaŧ aġaç eyle yiŧüre
12. ŧal bidaķ virsün yiŧersin ruṭab
Andan dirsün yiyelüm tuḫfe 'acep
13. Durdılar kütük ҡatına vardılar
Ķurımıŧ bir yirde yatur gördiler

- 86b/** 1. Urdı peyġamber elini ŧıġadı
Yā aġaç taŋrı emrile didi
2. Rāvī eydür bitdi kütük hemān
ŧal budaķ yapraķ aġaç oldu hemān
 3. Yitiŧdi ħurmāsı iriŧdi yidiler
Gördiler kāfirler siġirdür didiler
 4. Aldı ol ħurmāyı çün yidi H̄abīb
Geldi ħaķķuġ bāṭılı didi H̄abīb
 5. ŧek degüldür kim bu kiŧi ħaķ durur
Buṇa cāzudur diyen aġmaķdur
 6. Döndi didi ҡaldır bir daġı niŧān
Uŧ bu gice ay gibi durur 'ayān
 7. Aġŧamıġ ҡaraṇu olsun cihān

- Şöyle kim olsun tiz yüzi gözden nihān
8. Şonra ʔoğsun ay bedir olmuş gibi
Dönsün andan Ka'be'ye gelsün hemān
9. Ka'be'ye bir kez ʔavāf itsün 'ayān
Dönsün andan ʔatuņa gelsün hemān
10. Hoş faşih dilile açuk söylesün
Taņrı birdür sen resūlsin didi¹⁴⁶
11. Pes yine iki bölünsün ay hemān
Şarka ğarba her biri virsün 'ayān
12. Doğmasunlar anda dursunlar 'ayān
Pes ikisi dahı insünler revān
13. Bir paresi şağ yegünđden ʔoynuņa
Şol yegünđden yarusı virsünler aņa

- 87a/** 1. ʔayunuđ içinde bütün olsun hemān
Pes yaқаңdan ʔıķagelsün 'ayān
2. Dursun öñünde yine ol söylesün
Haķlığula ol şehādet eylesün
3. ʔalksun andan pes göge dutsun hemīn
Andan saņa biz inanalum yaķīn
4. Didi peyğamber ki haķ ʔādir durur
ʔulına her ne dilerse virür
5. Bir gök ehli ķamusı emrindedür
Hep ķulıdur cümlesi ğükmindedür
6. Gün fekāndur emri 'aczi yoķ anuğ
Ağşama ķaldı ʔü bu senüğ
7. Vaķit gelicek gösterem anı saņa

¹⁴⁶ Disün şeklinde olmalıydı. İmla hatası yapılmış.

- Göriccek anı utanasın baña
8. Bunı didi ƙalkdı peygamber hemān
Yüridi aşhābila revān
9. Pes Ƙureyš halkı ğarī eylediler
Uş başdılar ol Muḥammed didiler
10. Ol Ebū Cihil la'īn ƙullarına
Hem Ƙureyš kāfirleri her birine
11. Didiler kim ƙaralar rengin düzün
Anı çölmekler içinde tiz üzün
12. Şek degül kim ol Muḥammed bu gice
Başılısar ma'lūm oldu ḥālince
13. Ol Benī Hāşim'ün ayruk 'izzeti
Ƙalmısar düşiserdür devleti

- 87b/** 1. Bu gice anlar gelürse herbiri
Ƙaralıñ siz donların dübendleri
2. Ƙanƙısı söylerse kesün başını
Ne Muḥammed ƙoñ ne ḥöd yoldaşını
3. Hep ḥābe giyün ƙılıçlar ƙuşanun
Bu gice bitürelüm anun
4. ... eylediler küffār-ı la'īn
Bağladılar herbiri gönlindegin
5. Bu yañadan geldi eve Muştafā
Şād-ı ḥürrem gönli rüşen hoş-şafā
6. 'Ammūları hep ƙatına geldiler
Cümle mü'minler daḥı cem' oldılar
7. Ḥamza didi müşkil oldu mesele
Gör nicesi düşdi bu işi müşkile

8. Ger buyurursañ bu gice varayum
Ben H̄abīb'i aḥşamın öldüreyüm
9. Bu gice ben bir ulu cengi ideyüm
Leyik cihānı anlara tenk ideyim
10. Didi peygamber melül olma 'ammū
Sen teşvişe baħrine ḫalmağıl 'ammū
11. Kim benüm tañrım Ḳadīr durur bilür
'Aḳıl irişmez nesneleri o ḳılır
12. Pes Ebū Ṭālib didi yā ibn-i eḫī
Böyle teşviş çekdümidi ben daḫı
13. Olmasun kim olayuz bir ser-mesār
H̄alka rusvāy olavuz ḳılmıya ya 'ār

- 88a/** 1. Muşṭāfā didi ki yā 'ammū saña
Nice didüm H̄aḳ buyurmuşdur aña
2. Va'de ḳıldı her ne dirsem ola
Her neyi kim ben dilersem ol ola
 3. Hem ḳulıyam hem resūli itdi beni
Ben nice dutamayam anuñ emrini
 4. H̄aḳ ḳatında bilürem āsāndur ol
Ben anuniçün sözlerin ḳıldum ḳabūl
 5. Sen kiciden çok şınamışsın beni
Ser-mesār itdü mi bir yirde seni
 6. Sen benüm 'aḳluma hirciz i'timād
Eylemedüñ sende yokdur i'tiḳād
 7. Kendüzümden söz dimezem ben yaḳın
H̄aḳ dirse ben anı direm hemīn
 8. Ben ḳulıyam ihtiyār yok durur

- Emir anuñdur her ne dilerse kılur
9. Her kişi kim tañrıya inanmasa
Emir anuñdur iş anuñdur şınmaya
10. Gösterürler huccetler 'ayān
Ola yine anı kabūl itmez hemān
11. Cehdi ider nefsi murādın itmege
Haqqı koyup bātıl işe gitmege
12. Dirliginde merki ider ma'zūl ider
Sevdügi bunda qalur kendü gider
13. Nā-murād olur qalur zulmetde ol
Od içinde derdile miñnetde ola

88b/ 1. Çağırup feryād iderse bī-'aded

- Her kişi kılmaz aña hirgiz meded
2. Dirler aña ey yalancı nā-bekār
Sen benümdür dirdüñ iş ihtiyār
3. Söz benüm dünyā benüm dirdüñ hemān
Haq sözi işidicek dirdüñ yalān
4. Göñli şādān oldı aşhābuñ yine
Meşgūl oldı her biri avradına
5. Durdı PeygāMBER münācāt eyledi
Şol sā'at Cebrā'il irişdi didi
6. Haq Te'ālā veripdi saña selām
Göñlüñi kıлма melül sen yā imām
7. Hem buyurđı göñlüñi hoş eyle sen
Ben senünleyem ne qaygu kimseden
8. Ay gün hükmiñde olsunlar senüñ
Gel dirü gök yire gelsünler senüñ

9. Kün fekān emrini virdüm ben saña
Kamulardan sevgülüsün sen baña
10. Her ne kim dirseñ olur olma melül
Yā Ḥabīb'üm gönliñi kıılma melül
11. Durdı peygamber Ḥaqq'a şükür eyledi
Döndi aşhāba bu vahyi söyledi
12. Cümlesi şādān ḥandān oldılar
Allah'a çok çok şükürler kıldılar
13. Çünkim aḥşām oldu gün indi yine
Geldi mü'minler resülün yanına

- 89a/ 1.** 'Ammūları dahı cümle geldiler
Hem Benī Hāşim kamu cem' oldılar
2. Cümlesi geymiş silāḥ almış yarağ
Şāhı evünde cenkiçün kılmış yarağ
 3. Yidi yüz kişi dirledi tamām
Yüridi pes Ka'be'den yaña İmām
 4. Yüridi Ḥamza öñünce pehlivān
Şağ yanında Şāh-ı merdān cihān
 5. 'Ammūları çevre yanın aldılar
Yürüyüp Ka'be içine geldiler
 6. Durdı kıldı anda peygamber namāz
'Arza kıldı yüz urup ḥāki niyāz
 7. Rāvī eydür ḥalkā kamu dirildi
'Avrat oğlan kamusı geldiler
 8. Toldı tamlar üsti divārlar başı
Ulu kici vardı kırk biñ kişi
 9. Çünki aḥşām oldu yel çıkdı katı

- Şöyle kim korkıdı halkı heybeti
 10. Başladı hem karanju oldı cihān
 Ebū Kubeys'den¹⁴⁷ irdi bir üñ nāgihān
 11. Yā Muḥammed kandesin gel didiler
 Yil elinden sen bizi al didiler
 12. Ka'be'den çıkdı yüridi Muştafā
 Ebū Kubeys üstine vardı hoş şafā
 13. Pes Ebū Tālib bir avāz eyledi
 Yā Benī Hāşim dirilüñ siz didi

- 89b/** 1. Muştafā'nun çevre yanın alıñuz
 Düşman içre komañ anı yalıñuz
 2. Kılıcıñuz yalın eyleş kalduruñ
 Kim girürse ortañuza öldürüñ
 3. Düşman içirür karanjuda cihān
 Bir gözinden irmesün aña nāgihān
 4. Pes Habīb çağırdı kim yā Muştafā
 Vaķit irişdi va'deye [kıl] vefā
 5. Muştafā gökden yaña dutdı gözin
 Açdı alnın ḥazrete dutdı yüzün
 6. Rāvī eydür münācāt tamam
 İtmemişidi daḥı Ḥayru'l- enām
 7. Ol melek adı Dezrāil'idi
 Kim karanjuya ol mü'ellikidi
 8. Ḥaķ buyurdı kine yurdusı ķadar
 Ol karanju şaldı anda ol ķadar

¹⁴⁷ Kabe'nin yaklaşık 100 metre doğusunda bulunan küçük dağın adıdır. Nuh tufanında Haceru'l-Esved'in saklandığı, HZ. İbrahim'in insanları hacca davet ettiği, mekkeliler ve Hz. Peygamber için de çok önem arzeden bir dağdır(DİA c: 10 s.280).

9. Bir karanju oldu nāgihān
Kim belürmez oldu nice bu cihān
10. Mekke tağı deresi yirleri
Nā-bedīd oldu görünmez herbiri
11. Ol ḥalāyık korkıdılar dirişdiler
Heybetinden cümle yire düşdiler
12. Pes didiler yā Muḥammed el-amān
Ṭākatümüz kalmadı ancak hemān
13. Ḥüb āvāzıla resūlullah nidā
Kıldı t oldu tağ şahrılar şadā

- 90a/** 1. Çünkim ol ḥalin ol üni işitdiler
Cümle ḥayrān taḥyīz itdiler
2. Didi kim ey yaratılmış muṭı' ey
Kim senünle bellü olur yil ü vāy
3. Seni bir taḡrı durur ayır kılan¹⁴⁸
Gökde menziller virüp sāyir kılan
4. Ol karanju cürmüne nūr ol virür
Kāhi keser nūriḡı kāh arturur
5. Çık kim ol va'de kılrur baḡa
Kim dutasın her ne dirisem saḡa
6. Kim benim uş enbiyānuḡ ḥātemi
Ḥaḡ benümiçün yaratdı 'ālemi
7. Cümle ḥalka resūlullah benem
Maşşūd-u 'ālem Ḥabībullah benem
8. Cümle ḥalkıḡ yigregiyem hem beşīr
Hem sirācem hediyeḡ daḡı nezīr

¹⁴⁸ Metinde "kalan" şeklinde yazılmış.

9. Hem Ebu'l-Kāsım Muḥammed hem benem
Muşţafā Maḥmūd Aḥmed hem benem
10. Rāvī eydür söyleyince Muşţafā
Doğdı ay oldı cihān rūşen şafā
11. Kāmil oldı gördi rūşen ḥāşş-u 'ām
Şan kim on dört gicesi olmuş tamām
12. Parmağı ucıla peygamber hemān
Gel didi geldi yire indi hemīn
13. Şol va'diden şu iner gibi hemān
İndi yire gördi ol ḥalk bī-gümān¹⁴⁹

- 90b/ 1.** Ka'be'ye vardı ṭavāf itdi hemīn
Pes resūlün ḡatına geldi yaḡīn
2. Durdı pes ḥoş diline kıldı nidā
Kim işitdi ḥāşş-u 'ām Şāh-ı gedā
3. Yā Ḥabībullah didi olsun selām
Ḥaḡ Çalap'dan üstüne gelsün selām
4. Ḥaḡ yaratmadı senün gibi 'azīz
Saña beñzer sevgülü şah-ı temiz
5. Sen Ḥabībsin resūlisin muṭlaḡā
Hem ulu sevgülü ḡulısın sen Ḥaḡ'ā
6. Baḡtulu kim saña ümmet oldılar
Saña uymağıla ḥaḡḡı buldılar
7. Ben ṭanıḡlık virürem bir dür ilah
Evvel āḡir bir durur ol Pādişāh
8. Hem ṭanıḡlık virürem bī-gümān

¹⁴⁹ Varağın arka sayfasına geçecek olmasına rağmen “çoban” olarak “Ka'be'ye vardı.” ibaresi kullanılmıştır. Bunun sebebi ise tahminimizce 92. varağın sayfalarının birbiri ile ters yönlü olmasıdır konuda da bir kopuluk var. Eksik bir sayfa veya varak olabilir

Sensin evvel āhir peygamberi zamān

9. Pes iki bölindi ay gitdi göge
Şarkda ğarbda herbiri yitdi göge
10. Ol ikisi dahı indiler hemān
Muşţafā öñinde geldiler zamān
11. Herbirisi bir yiginden koyına
Giriben anda nübüvvet oldu yine
12. Çıkdı koynından hoş söyledi
Tanrı birdür sen resül çık didi
13. Kalkdı andan yine göge gitdi ay
Gördiler ulu kici yoħsul bāy

- 91a/**¹⁵⁰ 1. ‘Ammūları dahı¹⁵¹ geldiler
Hem Benī Hāşim kamu cem’ oldılar
2. Cümlesi geymiş silāħ almış yarāk
Şāhı evünde cenkiçün kılmış yarāk
 3. Yidi yüz kişi dirleri tamām
Yüridi pes Ka‘be‘den yaña İmām
 4. Yüridi Hamza öñünce pehlivān
Şağ yanında Şāh-ı merdān cihān
 5. ‘Ammūları çevre yanın aldılar
Yürüyüp Ka‘be içine geldiler
 6. Durdı¹⁵² anda peygamber namāz
‘Arza kıldı yüz urup hāki niyāz
 7. Rāvī eydür halk¹⁵³ dirildiler¹⁵⁴

¹⁵⁰ Bu sayfa 89a ile aynı.

¹⁵¹ 89a’daki “cümle” kelimesi burda eksik.

¹⁵² 89a’daki “kıldı” kelimesi burda eksik.

¹⁵³ 89a’daki “kamu” kelimesi burda eksik.

¹⁵⁴ 89a’da “dirildi” şeklinde yazılmış.

- 'Avrat oğlan amusı geldiler
8. oldı amlar üsti divârlar başı
Ulu kici vardı ır bini işi
9. ünkü aşâm oldu yel ıdı atı
Şöyle kim orıtdı halkı heybeti
10. Başladı hem araņu oldu cihân
Ebü ubeys'den irdi bir ün nâgihân
11. Yâ Muammed andesin gel didiler
Yil elinden sen bizi al didiler
12. Ka'be'den ıdı yüridi Muşafâ
Ebü ubeys üstine vardı hoş şafâ
13. Pes Ebü âlib bir avâz eyledi
Yâ Benî Hâşim dirilün siz didi

- 91b/ 1.** Ol Ebü Cihil la'în dir yâ 'Arab
Ay mıdur bu yâhud bir şüret 'aceb
2. Sihir işi durur buña aldanmaņuz
Bu hayâldür siz bunu ay şanmaņuz
3. Pes Hâbîb didi ki gözün görmiş
Gönlünün hem nûrı gitmiş urumış
4. Söylemekden saņa işşı yok durur
Gözlerün nûrı yok onuk durur
5. Pes nidâ kıldı avâzıla Hâbîb
Şöyle kim işitdiler yirlü ğarîb
6. Didi gelün yâ 'Arab bölükleri
Hep yakın ırak ula dutun arı
7. Bu Muammed ha nebî durur kerîm
Uydum aņa ümmet oldum benleyim

8. Dīnine girdüm işidüñ sözümi
Dağı dīnlerden çevürdüm yüzümi
9. Pes şahādet sözlerin söyledi
Şıdķ ihlāşıla bey'at eyledi
10. Pes Benī Hāşim şādān oldılar
Cümle ĩmān ehli ħandān oldılar
11. Pes Hābīb'üñ uluları geldiler
Bey'at itdiler müslimān oldılar
12. Dört yüz yitmiş dağı uyağın
Hep müslimān oldılar ol gün hemīn
13. Çün EbC Cihil la'īn gördi bunu
Kaçdı ordan çevürdi yüzini

- 92a/ 1.** Didi uymañ cāzūlıkdur yā 'Arab
Bu Muħammed ulu cāzūdur 'acep
2. Bunun gibi işler çok durur
Cāzūlukda¹⁵⁵ hiç nazīr yok durur
 3. Cebrā'il indürdi uş bu āyeti
Kim beyān ider anda bu ħikmeti
 4. İķterabeti's-sā'ah
Ve'n-şākka'l-ķamer
 5. [E]Bu Kubeys'den döndi geldi Muşafā
Cümle aşħābı yanınca hoş şafā
 6. Hem Kureyş'den yidi kişi geldiler
Bey'at itdiler müslimān oldılar
 7. Ol Hābīb üç gün resūlün şohbetin
Gice gündüz bekler ħizmetin

¹⁵⁵ -lık/-lik ekinin çoklu şekli metni EAT'den çok Osmanlıca'ya yaklaştırmaktadır.

8. Maḳṣūd çün ḥāşıl oldu döndi ol
Gitdi kendüzünün line tıtdı yol
9. Ba'zı rāvī şonra geldi Ḥabīb
Şonra öñinde şehīd oldu Ḥabīb
10. Burada bu kışşā uş oldu tamām
Muştafā vaşfın kim kıldı tamām
11. Yazanı yazdıranı
Raḥmet eyle yā ğanī
12. Şāhibü'l- ḥayrāt
Ve'l-ḥasenāt

İNCELEME

III. İNCELEME

III.I. Hz. Hatice'nin Fiziksel Özellikleri

İncelediğimiz eserin büyük bölümü Hz. Muhammed'i anlatmaktadır. Ancak kendisinin Hz. Hatice ile tanışmaları ve evlenme durumunun gündeme geldiği kıssalar anlatılırken Hz. Hatice'nin özelliklerine de değinilmiştir. Hz. Hatice'nin fiziksel özellikleri, kendisinin tasvir edildiği beyiler şunlardır:

Mekke'de varıdı bir h̄atun ulu
H̄ubudı hem 'āķilidi yüzi şulu

Kendü 'aşırında anuñ gibi güzel
Yoğıdı bir h̄üb daħı aña bedel

Hulķı gül-ü h̄üsni ğāyet h̄übıdı
Ol zamānda meşhūr ol maħbübıdı

Gözleri nırgis şacı rîhān
Cān[-ı] diller 'ışkına ħayrān idi

Dişleri aķ yarıağı ħamir idi
Kara ķaşı gözleri elā idi

Yüzinüñ nūrı güneşden baħtulu
Yoğıdı bir aña beñzer baħtulu

Gödesi sîmîn lebini yāķutdı
Şöyle cānlara sözi ķuvvetidi

Yüzine baķan şanurdı māh idi
Boyu uzun bili ince řāhidi

Her tilinde zūlfinūñ biñ cānidi
Aşlı'yıdı yolına ķurbān anuñ

'Aķlı kāmīl nefsi bek gōñli arı
Lebleri la'l incü gibi dişleri

Kendünūñ adı Ḥadīce'yidi hemān
Atası adı Ḥuveylid bī-gümān

(36a/9, 36b/6)

Yurarıdaki beyitlerden anlaşıldığı üzere Hz. Hatice'nin fiziksel özellikleri ile ilgili şu çıkarımda bulunulabilir: **Yüzü:** güzel, yüzü sulu, gül yüzlü, hûb, güneşten nurlu, maha benzer, can alıcı, kendi asrında onun gibi güzel yoktu. **Yanağı:** Hamir. **Gözleri:** Nergis, elâ. **Kaşları:** Kara. **Saçı:** Reyhan. **Dişleri:** Ak, inci gibi. **Dudakları:** Yakut, la'l. **Boyu:** Uzun. **Beli:** İnce,

Hz. Muhammed, kervanla birlikte Mekke'ye döndükten sonra kervandaki görevinin karşılığı olan ücreti almak üzere Hz. Hatice'nin evine gelir. Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed'e olan aşkı ve evlenme arzusu anlatılırken gençliği, dul ve güzel olması ile beyitlerde yer verilmiştir.

'Āķıledür řāliḥadur ḥūbdur ol
Hem seyre mestūr maḥbūbdur ol

(57a/8)

Sizden ol başluca şul durur
Daḥı aybı bu ķadar ancaķ oldurur

Gerçi ʔul durur velī gence durur
 Daħı gözler hem sitre hem saçı
 (57b/2-3)

III.II. Hz. Hatice'nin Manevi Özellikleri

Hz. Hatice, hem ahlaken hem de nesepte temiz olarak geçmektedir. Bilindiği üzere soyu Hz. Muhammed'in soyuna dayanmaktadır. Eserde kendisini anlatırken soylarının da aynı olduğunu şu beyitlerde verilmiştir:

Ḳavminüñ içindedür ol key ulu
 Hem cihāzı çok durur yüzi şulu

Hem nesebde daħı sizdür yaķın
 İllā bir 'ayıb var ancaķ hemīn

(57/a13, 57b/1)

Bu durum "Tahire" olarak aktarılmıştır. Güzel ahlakı ve erdemiyle, bilgili olmasıyla o dönem tüm Mekke halkı tarafından tanınan ve sevilen bir kadındır. Hatta bekar olması hasebiyle bir çok saygın ve zengin kişi kendisi ile evlenmek istemiş, ancak o tüm teklifleri reddetmiştir.

Hulķı gül-ü ḥüsni ğāyet ḥübıdı
 Ol zamānda meşhūr ol maḥbübıdı

Gözleri nırgis saçı rīḥān
 Cān[-ı] diller 'ışķına ḥayrān idi

(36a/11-12)

Ṭāhiri ṭāhire dir virdiler
 Şādıkı şādıka lāyık gördiler
 (66b/7)

Fedakardır; hem fakir ve hem de öksüz, yetim olan Hz. Muhammed ile evlenmek için bütün varını ortaya koymuş, canını feda etmeyi göze almıştır. Karşılığında hiçbir şey beklememektedir. Evliliklerine razı olmayan babasına onu razı etmesi için amcasını aracı kılmış; amcasının da istediği parayı kendi Hz. Muhammed'e vermiştir.

Malı mülki çok durur kendü güzel
 Şehri içinde yok durur aña benzer

'Ākıledür şālihadur hūbdur ol
 Hem seyre mestūr maḥbūbdur ol
 (56a /7-8)

Uşda uşda alğıl biñ filori var aña
 Virgil kim rüşvet olsun buña

Māl dilersen virelüm didi ol kadar
 Kim senüñ göñlüñ hoş olayım dir

Her ne dirse didügin virüñ aña
 Ben vireyüm şimdi didügin saña
 (66a/10-12)

Bütün Mekke'nin zengin ve önde gelenlerinin kendisi ile evlenmek istediği bir durumda Hz. Hatice, Hz. Muhammed'e gönlünü bağlamış, bütün arzusuyla hem canını hem de malını Hz. Muhammed yoluna feda edecek kadar sevdalı ve fedakardır. Bu durum kendi dilinden şöyle aktarılmıştır:

Dir Ḥadīce ḥatun ey cānım cānı
 Kıl vekīl evlendüreyim ben seni

Ben seniñüçün bulmuşam bir ḥatun
 Cān virüp 'ışķunı almışdur şatun

Malı mülki çok durur kendü güzel
 Şehri içinde yok durur anı benzer

'Āķiledür şāliḥadur ḥūbdur ol
 Hem seyre mestūr maḥbūbdur ol
 (57a/5-8)

Sevdalıdır. Sevdiği uğruna her şeyinden geçmiş, bütün dünyalıkların yanında canını da feda edecek kadar sevdasına bağlıdır. İlgili beyitler şunlardır:

Senden ol az nesne kıılır kabül
 Senden özge kimseye varmaz ol

Cān dilden 'āşık olmuşdur saña
 Malı mülkini kıomışdur yolına

Gönli sevdāñile bağlanmışdur
 Cān 'ışķunile dağlanmışdur

'Aklı olmuşdur hevāña tārumār
 Hem yine derdüñdür anı ğamgūsār
 (57a/9-12)

Güzel ahlaklı, aynı zamanda güzeldir. Genç ve güzel olması onun dul olmasının önüne geçmiştir. Birçok Mekkeli onunla evlenmenin hayalini kurmaktadır. İlgili beyitler şunlardır:

Mekke'de vardı bir hatun ulu
Hübudı hem 'âkilidi yüzi şulu

Kendü 'aşrında anuñ gibi güzel
Yoğıdı bir hüb dahı aña bedel

Hulkı gül-i hüsni gâyet hübıdı
Ol zamânda meşhûr ol maħbûbıdı

Gözleri nırgis şacı rîhân
Cân[-ı] diller 'ışkına hayrân idi

Dişleri aq yañağı hamir idi
Kara kaşı gözleri elâ idi

(36a/9-13)

Doğru sözlüdür. Hz. Muhammed'in peygamberlik vasfıyla geleceğini öğrenmiş, daha görmeden ona sevdalanmıştır. Aşkını söyleyebilecek kadar da cesurdur. Hz. Muhammed'e olan aşkını kendisi söyler.

'Āşık olmuşıdı cemâlin görmeden
Şâdıq olmuşıdı vişâle irmeden

(37a/9)

Zengin ve cömerttir. Mala ve paraya düşkünlüğü yoktur. Ticaretle uğraşan birisidir. Kendisine ait ticaret kervanın geldiğini haber veren müjdecilere bahşişini hemen verir.

Kim Hadce muştuluğı çok virür

Göriccek seni dağı artuğ virür

(53a/8)

Akıllı ve bilgilidir. Ne istediğini bilen, hem kendisini hem de çevresini tanıyan, doğru çıkarımlarda bulunan bir kadındır. Hem ticari hayatında hem de aile hayatında başarılı, saygın biridir.

'Aklı kāmīl nefsi bek gönli arı

Lebleri la'l incü gibi dişleri

(36b/5)

Mekke'de varıdı bir hatun ulu

Hübudı hem 'ākilidi yūzi şulu

(36a/9)

III.IV. Rol-Model Olarak Hz. Hatice

Evlilik, beşerî anlamda neslin devamı için gereklidir. İslam dini açısından da bazı sorumlulukları taşıyabilecek kişilerin evlenmesi tavsiye edilmiştir. İslam'da Bir zorunluluk olmadığı müddetçe bekarlık hoş görülmemiş; “evlenen kişinin, dinin yarısını tamamladığı” düşünülmüştür(YATKIN, 2010: 48-49). İslam dini fertlerin yaşantısını düzenlemek, sağlıklı bir nesil yetiştirmek için toplumun yapı taşı olan aileyi

de önemli bir kurum olarak kabul etmiştir. Aile kurmak isteyen mü'minlere en güzel örnek ise Hz. Muhammed'in ailesidir.

Hz. Hatice; mü'min kadınlar tarafından örnek alınan, her denemde ismi kız çocuklarına verilerek yaşatılan bir kadındır. Onun şahsiyeti ve islam kadınlarının hangi yönünü temsil ettiğini anlamak için Hz. Muhammed'in evlenilecek kadınlarla ilgili hadisi irdelenmelidir. Hz. Muhammed'in; "Bir kadınla, dört özelliğinden dolayı evlenilir: Zenginliği için, asaleti için, güzelliği için ve dindarlığı için. Eli toprak olasıca! Sen dindar olanı tercih et."¹⁵⁶ şeklindeki hadis-i şerifi sıhhat açısından en temel hadis kaynaklarında geçmektedir. Biz de Hz. Hatice'ye bu zaviyeden bakarak, yazma eserde Hz. Hatice'nin hangi yönleri ile anlatıldığını incelemeye çalışalım.

Zenginliği: Hz. Hatice zengindir ve tüm varlığını aşkının yoluna serecek kadar da sevmiş biridir. Hizmetçileri ile birlikte mal varlığı eserde şöyle anlatılmıştır:

Malınuñ şankim hişâbı yoğdı
Cümle mallulardan ol artuğ idi

Yüz kulu var idi kulluğdan mudām
Hem dağı altmış qaravaşı tamām

Gerçi hazineden şorar isen nişān
Varıdı hem dağı yüz altun havān

Yāni malını buña itgil kıyās
Koyına deveye ne kıyās

(36b/7-10)

¹⁵⁶ Buhârî, Nikâh, 16; Müslim, Radâ,, 53; Tirmizî, Nikâh, 4; Nesâî, Nikâh, 10; İbn Mâce, Nikâh, 6; Dârimî, Nikâh, 4; Ahmed b. Hanbel, II, 428; III, 302; VI, 52; Dârekutnî, Ali b. Ömer, Sünenü'dDârekutnî, Thk., Abdullah Hâşim Yemânî Medenî, Dâru'l-Mehâsin, Kahire, tsz., III, 302-303; İbn Belbân, Alâuddîn Ali Fârisî, Sahîhu İbn Hibbân bi Tertîbi İbn Belbân, Thk., Şuayb Arnavut, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut 1997, IX, 344-345.

Hiz. Hatice'nin, Hiz. Muhammed'e ilgi duyduğu ve evlenmek için maddî varlığını hatta canını onun yolunda harcamaya hazır olduğunu şu beyitlerden anlamaktayız:

Mal u mülkim baş cān olsun fedā
Dik beni vaşlıñdan itmegil cüdā

Belgile bu sözüm ħaķıķat benüm
'Işķıla çoķdur yiter cānum benüm

Ben cihānı cānı ķodum yoluña
'Āşık-u kem zılmü itme ķulına

(57a /5-7)

Asaleti: Eserde, Hiz. Hatice ile Hiz. Muhammed'in tanışmaları ve evlilikleri bahsi anlatılırken; kendisi, babası Huveylid ve amcası Varaka ile ilgili bilgiler verilmiştir. İncelediğimiz kaynaklardan öğrendiğimize göre Hiz. Hatice'nin soyu, Arap toplumunun en köklü kavimlerinden olan Kureyş kabilesine dayanmakta olup dedelerinden birisi olan Kusay ile Hiz. Muhammed'de birleşmektedir(Öztürk, 1998: 13; Kandemir, 1997: 465). Eserde ise soyu ile ilgili verilen beyitler şunlardır:

Kendünüñ adı Ĥadice'yidi hemān
Atası adı Ĥuveylid bī-gümān

(36b/6)

Bir 'ammūsı varıdı Varķa adı
Muştafā vasfın aña dimişidi

36b/10

Hem nesebde daḥı sizdür yaḳın
İllā bir ‘ayıb var ancaḳ hemīn
57b/1

Bu beyitlerden soyunun Hz. Muhammed ile aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Güzelliği: Bir kadının genç ve güzel olması, evlenmek niyetinde olan bir erkek için daima tercih sebebidir. Hz. Hatice’nin ikinci eşinin vefatından sonra Kureyş’in önde gelenleri ve zengin Mekkeliler onunla evlenmek istemişlerdir. Soylu ve zengin olmasının yanında güzel olması da bunda önemli bir etkidir. Yazma eserin, Hz. Hatice ile ilgili bölümlerinde Hz. Hatice’nin fiziken güzel olduğunu şu beyitlerden anlıyoruz:

Malı mülki çok durur kendü güzel
Şehri içinde yok durur aḳa benzer

‘Āḳıledür şālihādur ḥūbdur ol
Hem seyre mestūr maḥbūbdur ol
(56a/7-8)

Gerçi ṭul durur velī gence durur
Daḥı gözler hem sitre hem saçı
(57b/3)

Kim Ḥadīce gibi bir daḥı güzel
‘Aşr içinde yoğıdı aḳa bedel

Hem şekerden şirīn idi sözleri
Cānları ḥayrān iderdi gözleri
(58b/1-2)

Dindarlığı: Yazma eserde Hz. Hatice'nin dindarlığı ile ilgili bilgi verilmemiştir; ancak konu ile ilgili yaptığımız araştırmada Hz. Hatice'nin Hz. Muhammed ile evlenmeden önceki yaşantısında temiz bir hayat sürdüğü, Mekke'de meşhur Hanîfler arasında sayılan amcasının oğlu Varaka b. Nevfel'den etkilenerek yaşamında ve dîni konularda bilgisine başvurduğu, Hz. Muhammed ile evliliklerinde de Varaka ile istişare ettiği bilinmektedir(KILIÇ, 2015:43-44).

Hz. Muhammed ile tanışıp evlenmelerinden sonra Hz. Hatice, ilk vahiy gelmeden Hira dağında inzivaya çekilen Hz. Muhammed'e hizmetçileri vasıtası ile erzak tedarik etmiş, ilk vahiy ile birlikte de Hz. Muhammed'e iman etmiş ve ona inanan ilk müslüman olmuştur. Onun islam'a girmesi şüphesiz Hz. Muhammed'e psikolojik olarak olumlu yansımıştır. İslam'ın yayılmasında katkısı ise hem mal hem de bedenen olmuştur. İlahi mesajı Hz. Muhammed ile birlikte kendi çevresi başta olmak üzere insanlara ulaştırmaya çalışmıştır. Zira zenginliği ile boykot yıllarında özellikle zor durumda olan müslümanlara adeta can simidi olmuştur(KILIÇ, 2015:64-68).

Hz. Hatice'nin aile hayatıyla ilgili eserde pek fazla bilgi verilmemiştir; ancak anlatılan bir kıssadan hareketle bazı çıkarımlarda bulunmak mümkündür. Mekkeliler, o dönemde kabile reisi olduğunu anladığımız Habib adlı kişiye Hz. Muhammed'i şikayet ederler. Habib, amcasını bir adamıyla birlikte Hz. Muhammed'in evine gönderir. Bu kişiler kapıyı çalarlar. Hz. Hatice, gelen kişilerin kim olduklarını kapıyı açmadan sorar; Hz. Muhammed de gelenlerin yabancı olduğunu söyler. Bunun üzerine Hz. Hatice pencereden bakarak gelenlerin yabancı olduklarını anlayıp kapıyı Hz. Muhammed'in açmasını ister. Bu durum bize Hz. Muhammed evde iken Hz. Hatice'nin eve gelen yabancılarla yüzyüze temas kurmadığını vurgulamak için verilmiş olabilir. Olayla ilgili beyitler şunlardır:

Pes Hâdîce pencereden¹⁵⁷ denedi

¹⁵⁷ Pencere olmalı. İmla hatası yapılmış.

Yā resūlūllah saḥa taḥsīn didi

Sencileyin dođrı sōzlū yođ durur

Gōreler seni gōzlū yođ durur

Kendū durdı ol resūl ḳapu aḳar

Geldi ḳapu ardına nūrın saḳar

(82a/9-11)

Hz. Muhammed'in ilk eşi ve çocuklarının annesi olmasının yanında Hz. Hatice, mü'minlere özellikle kadınlara örnek biridir. O, kocasına sonsuz bir aşkla bağlı, daima yanında ve her zaman destekçisi olan tam anlamıyla bir eşiştir.

Hz. Hatice; mal varlığı, Hz. Muhammed'e olan sonsuz aşkı, Mekke'deki şöhreti, fiziken ve rûhen olumlu yönleri ile eserde geçmektedir. Eserde onu tasvir eden ifadeler; ulu, güzel, bahtulu, ay yüzlü, tâhire, âkile, hûb, sâdikâ, seyre mestûr mahbûb, âşık, can verip aşkı satın alan, akli kâmil, nefsi pek, gönlü arı, vb. sıfatlardır. Bu sıfatlar elbette bize Hz. Hatice hakkında malumat veriyor; ancak şahsı ile ilgili bu sıfatlardan çıkartılabilecek en önemli vasıf, şüphesiz ki hayalı ve iffetli olma, namusun temizliğini anlatması bakımından "Tâhire"dir. Zira o dönem; cahiliyye diye anlandırılmış, aslında insanlığın girdiği bataklığın boyutlarını da ifade etmektedir. Böyle kötü bir zamanda bekar ve güzel bir kadının temiz kalması şüphesiz dikkate değerdir.

Yukarda bahsi geçen dönemde Mekke'nin zengin ve ileri gelenleri tarafından kendisi ile evlenilmek istenen Hz. Hatice; hem bu kötülüğün aktörleri ile birlikte olup bu çirkinliğe ortak olmamış, hem de onların karşısında adeta karanlığa ve kötülüğe karşı bayrak açmış Hz. Muhammed ile evlenerek onun en büyük destekçisi olmuştur.

EKLER DİZİNİ

IV. EKLER DİZİNİ

IV. I. YAPIM EKLERİ

- A- (İsimden Fiil Yapım Eki):** uzaduban 2a/4, benzer 2a/6, sıgadı 5b/8, benzer 7b/5, benzemez 8b/12, benzemez 9a/7, benzemez 9b/2, benzer 11a/6(2), benzer 11a/9(2), benzer 11a/10(2), benzer 11a/11, benzer 11a/12, benzer 11a/13, benzer 11b/1, benzer 11b/11, benzemez 12a/2, dilediler 12a/12, benzer 17a/1, benzer 27a/6, benzer 28b/13, tonanmış 29a/13, benzerdi 34b/1, yaşar 48a/10, benzer 48b/6, benzemez 48b/10, benzer 48b/12, benzemez 49a/4,
- A (Fiilden İsim Yapım Eki):** yarasın 18b/7, çevre 23b/3, yaralandı 24b/9,
- A- (Fiilden Fiil Yapım Eki):** irasa18b/8,
- A (Zarf-Fiil Eki):** idemedim 2b/2, bilemedüm 6a/1, göremem 9a/3, idemezler 12a/6, süremedin 13a/10, süremedin 13a/11, bulamadı 14a/2(2), göre 15b/10, çekemedsin 17b/4, çekemez 17b/5 çıkamazuz 18a/5(2), diyebilür 18a/12, diyemediler 18a/13, diyemel[z]üz 19a/11, depredemedi 30b/7, iremez 39b/8(2), bakakaldı 40a/8(2), çıkamazuz 46b/3, bulamaz 49b/11, idemez 50b/11,
- ACAĞ (Sıfat-Fiil Eki):** alaçağın 3b/4, doğıcağ oğluğa 4b/6, geleceğin 47b/10,
- AK (İsimden İsim Yapım Eki):** yañağı 11a/6, yañağı 11b/11, yañağı 12a/3,
- An (İsimden İsim Yapım Eki):** oğlanı 9b/5, oğlan 10a/9, oğlan 10a/10, oğlan 11a/5, oğlan 11b/10(2), oğlan 12a/4, oğlan 12a/9, oğlanu 14a/7, oğlan 15a/4, oğlan 15a/7, oğlan 15b/5(2), oğlanlarına 16a/5, oğlan 18a/4, oğlan 18a/12, oğlanu 20a/7, oğlan 20b/2, oğlanlarını 21b/1, oğlanlarına 21b/6, oğlanlarım 22a/1, oğlanları 22b/7, oğlan 22b/11, oğlanıdı 23a/1, oğlanlarım 23a/3, oğlanlara 23a/4, oğlan 23b/2, oğlanları 23b/4, oğlanlara 23b/10, oğlancıklar 24a/6, oğlancıklara 24a/8, oğlanlara 24a/10, oğlanları 24a/12, oğlancıkları 24b/2, oğlan 24b/5, oğlan 24b/6, oğlancıkları 24b/9, oğlanlara 24b/12, oğlanlara 24b/14, oğlanları 25a/3, oğlanları 25a/13, oğlanın 25b/3, oğlanlar 25b/4, oğlanları 37a/6, oğlanlarımdan 44a/13, oğlandur 50a/3, oğlandur 50a/7,
- An (Fiilden İsim Yapım Eki):** düzenini 1b/8, düzenli 28b/12, 28b/12,
- An (Sıfat-Fiil Eki):** olan 5a/4, almayı 6b/10, kıran 7b/4, eyleyen 7b/12(2), toğandan 8a/4, gelenlerden 8b/13, işiden 11b/9, başkan 11b/12(3), görenler 12a/7, yazdırana 13a/3(2), koyan 15b/5, gelen 16a/7, erenler 16b/5, gelen 17a/2, kıran 18a/4, gelen 18a/7, ‘azanlara 18a/11(2), girenleri 18b/2, belleten 18b/12, kalan 20a/6, ölen 20b/8, okuyana 21a/3(3), gelenden 21a/12, kalanı 23a/7, uyanlara 23b/1, uyan 24a/12, olan 25a/2, uyan 25a/3, gören 25a/9, olanlar 26b/9, kılan 29a/5, başkan 29b/2, gürışen 29b/78, işiden 30b/1, uran 30b/13(2), yin 32a/11, işidenler 33a/7, sevenler 33a/13, yazanı 33b/2(2), viren 35a/10, başkan 36b/3, başkan 39b/4, olan 40a/3, kalanından 40b/13, uyanlar 41b/5, uyanlar 41b/6, gidenler 41b/8, gelenler 42a/2, yaradansın 42a/11, uyan 44b/5, göçen 45a/10, iden 45a/11, uyanlar 45b/13, giçenler 46a/13, uyana 46b/9,
- Ar- (Fiilden Fiil Yapım Eki):** çıkardı 10b/12, kopardı 17a/1, çıkardı 26a/6, çıkar 29b/11, çıkarmazam 29b/12, çıkarudu 30a/4, çıkarur 29b/8, çıkardı 39b/3, kopara 46b/3,
- Ar- (İsimden Fiil Yapım Eki):** şarardı 14b/1, kızardı 18b/10, bozardı 19b/1, yeşerdi 24a/4, kızardı 27b/1, kızarmadı 30b/8(2), kızarmadı 31a/11(5),
- Asl (Sıfat-Fiil Eki):** göresi 36b/2,
- cAGAZ (İsimden İsim Yapım Eki (Küçültme Eki İşlevinde)):** gözcegezleri 14a/7,
- cAGAZ, (Zarf-Fiil Eki):** gelicegez 13b/4, doğıncağaz 3b/11, varıncağaz 4b/9, giricegez 19b/11, olıcağız 28a/7,
- (l)CAK (Zarf-fiil Eki):** göricek 2a/8, iricek 4a/4, olıcağ 4a/11, doğıcağ 4b/8, göricek 6a/1, göricek 8a/8, göricek 10b/11, göricek 13b/10, düşicek 18a/1, gelicek 19a/7, kaçıcağ 27a/1, olıcağ 34b/3, göricek 34b/10, irişicek 45b/9,

- cl (İsimden İsim Yapım Eki): yardımcıdur 19a/1, güreşçi 26b/3, suçu 28a/13, temâşâcı 33b/4, önciler 38a/2, deveçiler 39b/11, deveci 50a/2,
- çIK (İsimden İsim Yapım Eki): oğlancıklar 24a/6, oğlancıklarila 24b/2, oğlancıkları 24b/9,
- cılAYın (İsimden İsim Yapım Eki): buncılayın 42b/4, buncılayın 44b/9, ancılayın 47b/4, ancılayın 50b/6,
- cUK (İsimden İsim Yapım Eki (Küçültme Eki İşlevinde)): abacugi 14b/11, oğlancuklara 24a/8,
- çI (İsimden İsim Yapım Eki): avçı 8b/10, otçılar 35b/1, kullukçı 37b/8, kullukçılar 49a/13,
- dA- (İsimden Fiil Yapım Eki): injildedüm 5a/6,
- dAş (İsimden İsim Yapım Eki): yoldaş 1b/10, hâldaşım 5a/5, yoldaşlarını 19a/13, yoldaşı 24b/6, kardaşı 26a/8, kardeşumun 27b/6, kardeşim 28b/2, kardeşim 37b/6, yoldaş 42b/4, kardeşim 51a/4,
- dIK (Sıfat-Fiil Eki): dutduğın 27b/7, vardığı 38a/3,
- dikçA (Zarf-fiil Eki): kıldıkça 14a/3,
- dir- (Fiilden Fiil Yapım Eki): bildiriler 4b/3, yazdırana 13a/3, kazdırdı 20a/12, ulaşırdı 24a/10, yazdırana 33b/2(2), taldırdılar 41b/9,
- dUK (Sıfat-fiil Eki): didüğün 2b/2, virdüğün 8b/2(2), toğduğı 12a/4, koğuğı 14b/5, geydüğü 15a/13, nitdüğümi 19a/7, gördüğün 27b/7(2), didügidür 30b/1, kazandığunuzdan 35a/11, gitdüğü 38a/1, ağduğıni 42b/1, koğuğı 42b/5, didükleri 42b/6, biñdüğü 44a/4, didüğün 46b/11, didüğün 51a/4(2),
- dUKÇA (Zarf-fiil Eki): oldukça 13a/5, oldukça 14a/3, durduğça 15b/9,
- dUr- (Fiilden Fiil Yapım Eki): öldürür 1b/8, döndürdi 2a/12, bildür 3a/13, şoldu[ra]lar 4a/7, taldırdı 5b/1, gezdürün 8a/4, kaldurup 9b/3, azdurur 14b/5, öldürün 15a/7, öldürüz 16b/1, öldüreler 17a/4, taldura 19a/3, öldürmeyeler 19a/10, taldırdı 20a/12, yazdurana 21a/3, yidür 22b/8, yidürdüm 23b/8, taldırdı 24a/5, ulaşırdı 24a/8, kaldur 32b/4, söndürüben 36a/1, kaldurur 40a/2, yidüreyim 41a/8, yandurur 43a/4(2), yağdurur 43a/8,
- dUz (İsimden İsim Yapım Eki): gündüz 5b/2, gündüzden 5b/10, gündüz 10b/6, gündüz 13b/11, gündüz 21b/8, gündüzünğden 21b/10, gündüz 34a/1, gündüz 34a/9, gündüzün 35b/12, gündüz 38b/3, gündüz 47a/12, gündüz 47b/7,
- GU (Fiilden İsim Yapım Eki): kaygulu 1b/2(2), kaygusın 1b/3, 1b/4, sevgülü 2b/5, sevgülüsi 9a/11, sevgülüdür 21b/12, sevgülü 41a/2(2),
- ğun (Fiilden İsim Yapım Eki): azğun 19a/6, azğunları 24b/1,
- ğUr- (Fiilden Fiil Yapım Eki): ergüriser 49b/12,
- I (Fiilden İsim Yapım Eki): bildiriler 4b/3, katı 14a/7, puşıya 18b/2, puşıya 18b/2, toğrıdur 34a/13, yazılar 45a/13, diri 48b/1, koğılı 50b/9,
- I (Zarf-fiil Eki): alıvirdi 4a/13, kırılıyazdı 30b/6, kırılıyazdı 32a/1,
- IncA (Zarf-fiil Eki): toymayınca 21b/4, yatmayınca 21b/5, yitürince 29a/9, diyince 42a/13, kıılınca 44a/9, dikince 47a/3,
- IcAK (Zarf-fiil Eki): olıcağ 3b/7, dönicek 46b/12,
- IncA (Zarf-fiil Eki): gelince 37b/13, olınca 45b/4, gelince 49b/3, söyleyince 50a/4, diyince 50a/7,
- IcAgaz (Zarf-fiil Eki): doğıcağaz 3b/11,
- Icl (Fiilden İsim Yapım Eki): yıkıcı 15a/4,
- (I)ncl / -(U)ncl (İsimden İsim Yapım Eki): üçüncisi 2a/6,
- Ir- (Fiilden Fiil Yapım Eki): düşür 20b/8, doğırırdı 27a/1,
- (I)K / -(U)K (Fiilden İsim Yapım Eki): ırak 4b/4, yarağın 4b/5, konuklık 4b/5, bölük 6b/1(2), artuk 8b/13, yarağ 14b/10, artuk 15a/1, yarağ 15a/4, ırak 17b/1, bölük 18b/12, yüklerini 19b/3, direği 19b/7, yigrek 20a/8, döşegine 21b/5, şovukdan 21b/7, eksüğü 22b/6, artuğıdı 24b/10, yarağı 25a/2, artuk 28b/3, kuşağıni 29b/7, kuşağımdan 30a/9, kuşağına 30b/5, kuşağından 30b/11, kuşağın 31a/8, söküğünden 32a/1, artuk 32b/13, yigrek 35b/3, artuk 36a/8, artuk 36b/7, ırak 36b/12, döşekler 37b/1, artuk 39b/5, ırakda 42a/2, söñük 42a/10, delüğünden 43a/9, yükleri 45a/9, budak 48a/10, şovuk48b/10, artuğırak 49a/9, yükini 50a/3, yumrık 50a/4, açuk 50b/12,
- (I)K / (U)K (İsimden İsim Yapım Eki): yayağ 44a/4,
- ken (Zarf-fiil Eki): yoğiken 7b/13, söyleriken 8b/7, söyleşirken 17a/8, virmişken 33b/8, söyleriken 45b/7, oğuriken 47b/4, söyleşirken 48b/2,

- Ki** (İsimden İsim Yapım Eki): alınacağı 10a/7, yārınki 28a/7, öñdeğı 50b/4, elindeğı 50b/8,
- ķun** (Fiilden İsim Yapım Eki): azķun 45b/11(2),
- Kur-** (İsimden Fiil Yapım Eki): ĥayķuruben 24b/12, ĥayķurup 32a/7,
- I-** (İsimden Fiil Yapım Eki): dirilüp 6b/12, dirilsün 25b/9, dirile 48a/10(2),
- I** (Fiilden İsim Yapım Eki): diledüm 8a/12, dili 50b/9, dili 50b/13,
- (I)I** (İsimden İsim Yapım Eki): yaşıI 45a/3,
- (I)I- / -(U)I-** (Fiilden Fiil Yapım Eki): yaradılmadan 3a/1, bayıldı 5b/10, açıldı 6a/5(2), açıldı 6b/2(2), açıldı 7a/3(2), döküldi 7a/11, yarıldı 7a/13(2), dikildi 8a/13, üzilür 11a/12, kesilmiş 12a/12, ağıraldan 14a/9, dutulmuş 16a/3, kesile 16b/4, kırıla 16b/5(2), yıkıldı 16b/11, yazılmışdur 19a/2, kırılıben 20a/1, dirilürse 21a/13, döküldi 24a/5, eksilmedi 25a/12, yayulup 27b/7, yayıldı 28b/5, kırılıyazdı 30b/6, kırılıyazdı 32a/1, dökülür 32a/9, yaraldı 32b/11, yayıldı 33a/7, aşlıyıldı 36b/4, kırıla 42a/1, kırıla 42a/3, kırılıruz 42a/6, bozuldı 43a/10, şaçılır 44a/3(2), virilür 47b/12, yayıldı 48b/5, düzelden 50b/6,
- IA-** (İsimden Fiil Yapım Eki): , , anladum 2b/2, bağışlamışam 2b/11, şakla 3b/1, şaklarıdı 4a/8, bekleridi 4a/8, dinleniz 4a/11, başladı 5a/5, ağıladım 5a/8, işler 5a/9, söyler 6a/1, anladum 6a/2, şaklansun 6a/7, işmarlar 6b/10, çatladı 7a/13(2), feraĥlandı 8a/2, bağlamışlar 9a/5(2), anladı 9a/12, kaplamış 10a/3, bekle 10b/1(3), şakla 10b/4, bağla 10b/4, sürmelenmiş 12b/7, dinleyene 13a/3, beslemedi 13b/2, düşleridi 14a/5, dinledi 14b/13(2), bekler 16b/7, karşıladı 16b/9, parlar 17a/9, bekler 17b/1, inler 18a/9(3), anlamazduñ 18b/8, belleten 18b/12, dinleyene 21a/3, yakalayup 21a/9, işmarladı 21b/2, şaklamağa 21b/3(2), şaklağıI 21b/7, şaklağıI 21b/8, işmarladı 22a/6, kucakladı 24a/2, başladı 24a/13, karşılayup 24b/7, yaralandı 24b/9, bağladı 26a/7, bekler 26b/9, dinlensün 28a/7, boğazlayayım 28a/13, anlağıI 29a/4, bağla 32b/6, bağladı 33a/8, bağlamağıI 33b/6(2), bağışlardı 33b/10, dinlegil 35a/6, yağmalamışıdı 37a/13, gizledi 38a/9, şaklar 38b/3(2), yaraķlanmış 39a/8, şaklar 39b/10, bağlar 40a/2, inleridi 40a/10, gözlerdi 40a/12, gözlerem 44b/6, gürlledi 44b/14, gürlledi 45a/7, bağladı 45b/3, muştulamış 47b/10, muştılar 48a/3, bekleye 50a/3, anlamazsın 50a/6, sürmelenmiş 50b/9,
- IAN-** (Fiilden Fiil Yapım Eki): dinlendi 31b/7, cilvelendi 39b/6,
- II** (İsimden İsim Yapım Eki): ertili 33a/10,
- IIK** (İsimden İsim Yapım Eki): mübäreklilik 8a/5, feraĥlığın 10a/7, aydınlığı 11a/7, erlik 17a/10, kullık 20b/5, varlık 21a/8, kullık 22a/8, dünyalıkdan 22b/6, erligi 25b/2(2), erligine 25b/4, bī-ĥayālīk 27a/13, edepsizlik 27b/9(2), erlikle 30a/8, erlik 30b/13, erligine 32a/4, fużüllik 32b/5, pehlüvānlığıñ 34b/2, yoklıkdan 34b/6, dervşligim 34b/12, şādılıkdan 37a/7, varlığın 37a/13, kullık 37b/3, muştuluk 42a/3, şusuzlıkdan 42a/6, caĥallık 42a/12, açlığıla 45b/5, isuzlık 46b/4, cāzūlıkdur 47a/9, şinligine 47a/12, varlığımı 48a/3, ķomalık 50a/10,
- IU** (İsimden İsim Yapım Eki): ĥayğulu 1b/2 (2), sevgülü 2b/5, dürlü 3a/12, baĥtulu 4a/2, ĥayālu 4a/13(2), ķutlu 5a/2(3), dürlü 5a/9(2), dürlü 5a/10, baĥtulusı 5b/4, sevgülüsi 5b/7, deñlü 6a/2, dürlü 6a/4, 'afāritlü 6a/8, dertlü 6a/9, dürlüdü 7b/9, atalular 8b/1, sevgülüsi 9a/11, ķuyruklu 12b/7, dürlü 12b/13(2), deñlü 14a/11, ķanlı 15a/6, yaraķlı 15b/13, yüzlü 17a/3, deñlü 18b/9, adlu 19a/6, baĥtulusın 20b/6(2), evlü 21a/2, sevgülüdü 21b/12, malluyıdı 23a/13(3), adlu 26b/1, adlu 26b/12, ķuvvetlü 27a/6, ĥayālu 28a/2, adlu 28b/6, düzenlü 28b/12, deñlü 31a/9, deñlü 31a/12, dürlü 33b/12, deñlü 35a/8, şulu 36a/9, baĥtulu 36b/1(2), mallulardan 36b/7, sözlüdü 37b/6, deñlü 38b/9, deñlü 39a/11, dürlü 39a/13, yüklü 39b/11, sevgülü 41a/2(2), baĥtulu 42b/7, otlu 44b/12(2), gölgelü 48b/6, dürlü 49a/5, sözlüdü 50a/13, dürlü 50b/2, deñlü 50b/3, ķoķılı 50b/9, boylu 50b/10, ŗatlu 50b/13,
- IUK** (İsimden İsim Yapım Eki): muştuluk 2b/3, ķarañuluk 5a/5, muştulukdur 9a/12, melüllüğü 14a/8, ululuğun 15b/9, muştuluk 20a/6, ķulluķçı 37b/8, cāzūlukdan 44b/11, ķarañuluk 45a/7, ķulluķçılar 49a/13,
- m / -(U)m** (Fiilden İsim Yapım Eki): ölüm 22a/10, yitim 32a/9, şalkımlar 47a/6,
- mA** (Fiilden İsim Yapım Eki): degme 4b/12, sürmelemişler 9a/5, degme 9a/7, geymeleri 17a/9, dime 20b/2, depme 32b/12, duymañdur 44a/7, degme 47a/11,

- mA-** (Fiilden Fiil Yapım Eki): dutma 1b/2, aldanmağıl 1b/4(2), olma 1b/5, olmağıl 1b/6(2), idemedim 2b/2, itme 2b/9, itme 2b/11, gelmeyeyidi 3b/8, kılmağıl 4a/3, dime 4b/4, görmedim 5b/2, bilemedüm 6a/1, yaratmadı 6a/3, almayıanı 6b/10, ağlamayayım 6b/13(2), göremem 9a/3, yormayam 10a/1, görmesün 10b/2(2), görmesün 10b/4(2), girmedim 10b/7(2), okumaduk 12a/14, urmadum 12b/2(2), sürme 12b/6, sürmelenmiş 12b/7(2), urmamış 12b/8, olma 13a/5, kılma 13a/6, olmasa 13a/7(2), beslemedi 13b/2, olmaya 13b/6, bulamadı 14a/2(2), oñmadı 14a/9(2), gösterme 14b/3(2), komañ 15a/7, irmeye 16b/6(2), girmedim 16b/13, kaçmayalum 17a/12(2), diyemediler 18a/13, itmeye 18b/11, irmeye 19a/1, öldürmeyeler 19a/10, diyemevüz 19a/11, kalmadı 20b/12, isteme 21a/6(2), toymayınca 21b/4(3), yatmayınca 21b/5(3), ırmağıl 21b/10(2), virmedi 22a/10, eylemedi 22a/11, eyleme 24a/3, eksilmedi 25a/12, virmedi 26a/13, virmedi 26b/3, girmedim 26b/6, kılma 26b/10, güreşmem 27a/5, virmedi 27a/9, eylemedi 27b/1, dimedim 27b/10, görme misin 27b/12, virmedüm 28a/3, söylememekdür 28a/3, işitmedi 28a/10, itme 29a/2, olma 29a/3, olmasun 29b/10, görmeyem 29b/13, şanmağıl 30a/7, urmayasın 30a/13, depredemedi 30b/7(3), kızarmadı 30b/8(3), şanma 31a/3, kızarmadı 31a/11(2), deprenmedi 31a/13(2), itme 31b/5, diyemesin 31b/6(2), dutmağıl, 32b/2, incitmeye 32b/5, virmedi 32b/8, söyleme 32b/13, itmesem 33a/1, bağlamağıl 33b/6(2), söylemedi 34a/3, dokınmadı 34a/4(2), kalmadı 34b/13, kalmadı 35b/6, bilmeyesin 36a/2, gelmedi 37b/12, kalmamış 38a/11, şanma 38b/2, kaçımağıl 41a/10, açma 41a/11, dimeñüz 41b/3, gitmediler 41b/6, kalmamış 42a/5, olmañ 42a/7, kalmadı 43a/10, varmadı 43a/11, gelmedi 43b/13, barınam 44b/4, uymaya 44b/5, olmasun 45a/2, bulunmadı 45a/9, belürmedi 46a/10, inanmadı 46a/11, bulmadılar 46b/6, dimeñüz 47a/9, görmemiş 47a/11(2), gelmemişdür 48b/12, kılmadılar 49b/5, kalmadı 50a/2(2), gelmedi 50b/3, düzmedi 50b/6, sürmelenmiş 50b/9, toymaya 51a/3(2), bilmedür 51a/11,
- mAdIn** (Zarf-fiil Eki): gelmedin 4b/11(2), olmadın 8a/1, giçmedin 9a/4, süremedin 13a/10, süremedin 13a/11, görmedin 13b/9, yemedin 13b/10,
- mAdAn** (Zarf-fiil Eki): yaradılmadan 3a/1, yimeden 21b/5, görünmeden 21b/12, görmeden 37a/9(2),
- mAK** (Fiilden İsim Yapım Eki): almağa 4b/8(2), toğurmağdan 10a/9, görmek 10a/11, gülmekden 11b/2, doğmak 12a/9, irmek 17a/7, gitmek 17b/1, şaklamağa 21b/3, kılmağa 24b/8, yemegin 26b/12, söylememekdür 28a/3, güreşmege 30a/4, güreşmekden 30a/6, şanmağa 30b/3, gitmege 36b/12, sevinmekden 37b/10, urmağ 38b/1, yimek 39b/1, olmağdur 40b/12, virmege 42a/7, olmağ 42b/9, gitmege 45b/1, itmege 49a/7, itmege 49a/12, itmek 49b/5, yemege 49b/8, bağmağdan 51a/3,
- mAz** (Sıfat-fiil Eki): uymaz birisini 6b/6, görünmez 44b/13,
- mlş** (Sıfat-fiil Eki): gelmiş ol şehbâh 34a/2,
- mlş** (Fiilden İsim Yapım Eki): yimiş 48a/10,
- mUr** (Fiilden İsim Yapım Eki): yağmur 45a/1, yağmur 45a/3,
- (l)n-** / **-(U)n-** (Fiilden Fiil Yapım Eki): eglenürem 1b/4, aldanmağıl 1b/4, konuklık 4b/5, bulunmaz 4b/5, sevindüm 6a/1, şaklansun 6a/7, söyünmez 7b/13, sevindi 8a/2(3), olunmuş 9a/6(2), şalındı 9b/13, konmuş 10a/3, deprendi 10b/12, dokınmış 10b/13, sevindi 11b/5, yunmuş 12b/7(3), şıgınup 14b/12, sevindi 14b/13, söylenir 15a/8, kuşanuç 17a/6, dokındı 18b/6, køndılar 19b/3, göründiler 20a/1, görünmeden 21b/12, sevindi 22a/5, sevindi 24a/6, yaralandı 24b/9, söylendi 25b/2(2), şoyındı 26a/9, ögünürsin 26b/7, dolandum 27a/7, arındı 27a/11, deprendi 27b/4, diñlensün 28a/7, tonanmış 29a/13, kuşandı 29b/7, şoyunmuş 29b/9, şoyunırdur 30a/4, şoyına 30a/5, deprenmedi 31a/13, şığındı 31b/7, delindi 32b/11, söylendi 33a/12, sevinirler 33a/13, görünür 34a/13, sevinmekden 37b/10, yarağlanmış 39a/8, yindi 39b/1, dolandı 39b/4(2), şığındım 44a/1, konalum 44b/12(2), görünmez 44b/13, bulunmadı 45a/9, sevindiler 45a/10, sevündiler 46b/9, konmuşıdı 48a/11, køndı 48b/2, køndılar 48b/3, , køndı 48b/4, aldandılar 49a/10, idünirsün 50b/4, sürmelenmiş 50b/9, kona 51a/7,
- (l)ncA** / **-(U)ncA** (Zarf-fiil Eki): doğunca 3b/11, olunca 10b/1, varınca 18a/11, gelince 23b/10,

- (l)ncl / -(U)ncl (İsimden İsim Yapım Eki)**: ikincisinde 5a/3, üçüncü 31b/3,
-r / -Ar (Sıfat-fiil Eki): seyrân ider şulţânıdı 23a/1, benzer bahtulu 36b/1, irer kulluk 37b/3,
benzer bir yigit 37b/7,
-rA- (Fiilden Fiil Yapım Eki): deprendi 10b/12, , deprendi 27b/4, depremededi 30b/7,
depremedi 31a/13, şaçradı 41a/7, şaçradı 41a/9,
-rAK (İsimden İsim Yapım Eki): yegregidür 2b/6,
-rAK (Zarf-fiil Eki): artuğırak 49a/9,
-(l)r- / (U)r (İsimden Fiil Yapma Eki): belürmedi 46a/10,
-(U)r- (Fiilden Fiil Yapım Eki): yetürdüñ 1b/1, yetürür 6b/8, yitürdüm 9a/2, toğurmakdan
10a/9, buyuruñ 20b/5, düşürüp 21b/1, doğırırđı 27a/1, başurduñuz 32b/1, yumrık
50a/4,
-slz (İsimden İsim Yapım Eki): vefâsızdur 21a/10, edepsiz 27a/13, edepsiz 27b/4, edepsizlik
27b/9(2), edepsiz 27b/13, hayâsız 28a/3, edepsiz 32b/13, gönjlsiz 40a/10(2), şusız
42a/1,
-sUz (İsimden İsim Yapım Eki): nürsuz 8a/6, öksüz 13a/13, atasuz 14b/2(2), şusuzlıktan
42a/6, isuzlık 46b/4, öksüz 50a/3, öksüz 50a/7,
-(l)ş- / (U)ş- (Fiilden Fiil Yapım Eki): irişdi 4a/1, yitişdi 4b/9, irişsün 8a/5, irişdi 8a/12, irişdi
8b/12, irişmez 11a/11, ulaşdı 11b/3, irişesin 13a/9, irişdi 13a/13, irişdi 15a/4, irişdi
16a/8, acışmış 16a/9, söyleşirken 17a/8, oğraşdı 18b/5, oğraşuruz 19a/5, irişdi
19b/6, qarış 23a/3, bakışdılar 23b/7, irişdi 24a/4, ulaşdur 24a/8, ulaşdırdı 24a/10,
görüşelüm 25b/7, görüşeyüm 25b/10, tutuşdılar 26a/10(2), dutuşdılar 26b/11,
çıgırışdılar 35b/2, uğraşuram 44b/3, irişdi 47a/4, irişmiş 47a/6, söyleşirken 48b/2,
-(l)ş / (U)ş (Fiilden İsim Yapım Eki): bakışından 11a/12, bilişün 15b/3, güleş 25a/13, güleşirdi
26a/8, serzeniş 34b/12,
-(l)ş (İsimden İsim Yapım Eki): bağışlamışam 2b/11,
-(l)T- (Fiilden Fiil Yapım Eki): uzaduban 2a/4, aratırdı 14a/3, belleten 18b/12, depremededi
30b/7, ditredür 32b/7, okıtdı 37b/1, yürüdelüm 43b/1, ağladur 47b/6,
-U (Fiilden İsim Yapım Eki): toptolu 1b/2, kapudan 5b/1, toptolu 7b/9, toptolu 8a/13, toptolu
9a/1, koñusu 9a/7(2), koñular 10a/4(2), kapudan 10a/12, kapuñı 10b/4, kapu 10b/9,
koñusıyla 11a/6, koñusu 11a/13, koñusından 12a/5, koñu 12a/11, toptolu 17b/7,
kapu 18b/4, kapunuñ 19b/1, kapusunda 19b/3, kapu 19b/5, kapuya 19b/6, kapusu
19b/7, kapudan 19b/11, kapu 20a/12, toptolu 25b/13, ölü 29a/10, koñusından
29b/11, şaçı 33a/5, tolu 33b/1, koñusından 38a/11, kapudan 38b/11, kapu 40a/5,
koñkularđan 42b/2, koñku 42b/3, kapuñda 44a/6, tolu 45a/1, tolu 45a/4, tolu 47b/5,
toptolu 47b/11, kapuyı 48b/7,
-U (Zarf-fiil Eki): diyü 1b/5, diyü 5a/12, diyü 10a/2, diyü 16a/8, diyü 16a/9, tendürü 16b/13,
diyü 34a/7(2), diyü 38a/2, diyü 42b/8, isteyü 49b/13,
-UbAn / -IbAn (Zarf-fiil Eki): uzaduban 2a/4, açuban 10b/7, girüben 18b/2, kırılıban 20a/1,
kılıban 22b/10, diyüben 23b/11, haykıruban 24b/12, ölüben 27a/10, varuban
28a/7, götürüben 30a/12, oluban 33a/4, öliben 33a/6, söndürüben 36a/1, varuban
38a/5, idüben 42b/1,
-Up (Zarf-fiil Eki): bakup 4b/11, dirilüp 6b/12, olup 7a/6, kaldurup 9b/3, bakup 9b/1, varup
10a/6, şıgıñup 14b/12, eyleyüp 17b/8, görüp 18a/7, sürüp 19a/9, alup 19a/13,
çizüp 19b/3, olup 19b/9, yañalayup 21a/9, düşürüp 21b/1, koyup 21b/4, bilüp 22b/5,
büyüyüp 22b/9, qarşulayup 24b/7, dönüp 25a/2, buyurup 25b/11, yayulup 27b/7,
idüp 28b/7, şunupdı 28b/10, olupdur 29a/11, çevürüp 30a/12, buyurup 30a/13, virüp
30b/10, çeküp 30b/11, yöriyüp 30b/13, haykırup 31a/7, durup 31b/4, gelüp 31b/7,
haykırup 32a/7, dönüp 32b/2, bakup 35b/1, varup 43b/3, irüp 43b/5, olup 47b/4,
virüp 49a/11, girüp 49b/7, dönüp 50a/1, idüp 50b/2,
-Ur (Sıfat-fiil Eki): bilür 5a/5, bilürler 23a/6,
-Ur- (Fiilden Fiil Yapım Eki): yetürdüñ 1b/1, belürdi 5a/5, doğurdum 10a/10, yitürince 29a/9,
yitürür 38b/13, düşürür 46b/11
-y- (Fiilden Fiil Yapım Eki): koyup 21b/4,
-(l)z / -(U)z (İsimden İsim Yapım Eki): yalıñuz 23a/1, yalıñuzdur 23a/9,
-z (Fiilden İsim Yapım Eki): sözü 1b/9, gözlerüm 2a/8, gözün 9a/5, gözümü 10a/1, gözini
10b/11, gözünñ 11a/12, sözün 12a/6, gözine 12b/6, gözi 12b/7, söz 13a/6, gözür

15a/6, gözünü 17b/2, söz 19a/11, gözünü 20a/3(3), gözine 20a/4 gözleri 20b/7, gözlerine 20b/10, gözine 20b/11, gözlerini 20b/12, gözi 20b/13, gözünü 21b/10, gözi 21b/12, sözün 22b/10, göz 31a/11, göz 32b/1, gözünü 33a/2, gözi 33b/1, gözleri 36a/12, sözi 37a/7(2), sözlüdür 37b/6, gözine 37b/10, gözleri 39b/8, gözünü 39b/13, gözünden 40a/8, gözlerdi 40a/12(2), söze 41b/3, sözün 42a/8, sözi 42a/13, söz 42b/6, söz 43b/13, gözlerin 47a/11(2), gözleri 47b/4, söz 47b/9, sözi 49b/5, göz 49b/9, sözünü 50a/6, sözlüdür 50a/13, gözi 50b/9,

-(A<U)z (Fiilden İsim Yapım Eki): boğazla 4b/6, boğazlayayım 28a/13,

IV. ÇEKİM EKLERİ

-A (Yönelme Hâli Eki): buña 1b/4, dâne-i hâke 1b/6, yirine 1b/8(2), cânıña 1b/10, nâmeñe 1b/11, ayağa 1b/12, birisine 2a/1, önine 2a/3, ortasına 2a/4, ka'be'e 2a/5, nûra 2a/6, kulağına 2b/1, ağzına 2b/7, yavrısına 2b/8, zelle 2b/10, ümîze 2b/11(2), bize 3a/3, kendüye 3a/8, alnına 3a/12, baña 3a/13, saña 3b/1, aña 3b/2, şulbe 3b/3, kime 3b/4, 'ışkınadır 3b/6, alnına 3b/10(2), eline 3b/11, saña 3b/12, kime 4a/1, birbirisine 4a/3, buña 4a/3, nûra 4a/4, kime 4a/6, aña 4a/9(2), 'Abdulmuṭṭalib'e 4a/11, aña 4a/13, alnına 4/1, güne 4b/2, cihāna 4b/3, şehrine 4b/4, oğluña 4b/6, almağa 4b/8(2), oğluna 4b/8, cihāna 4b/11(2), ḥamlüme 5a/1, baña 5a/8, baña 5a/12, baña 5b/4(2), Ka'be'ye 5b/13, birbirine 6a/3, resme 6a/3, oğlana 6a/6, evüme 6a/11, Mekke'ye 6b/6, denizlere 6b/7, kulağına 6b/8, ṭamuya 6b/10, ḳatına 6b/12(4), payāna 7a/1, yire 7a/3, göge 7a/4, diriğa 7a/8(2), göge 7a/9, yire 7a/11(2), yire 7a/12(2), vezire 7b/3, ehline 7b/6(2), sözine 7b/7, baña 7b/10, zemine 8a/5(2), ṭona 8a/8, cihāna 8a/13(2), birine 8b/2(2), bağruma 8b/11, evvelkine 8b/12, yüzine 9b/1, ḥalkına 9b/2, ağzına 9b/3, saña 9b/4(2), yire 9b/5(2), oğluma 9b/6, yirine 9b/7, size 9b/9, üstine 9b/12, cümbişe 9b/13, üstine 9a/4, komāṭa 9a/5, miske 9a/7, kendüye 9a/9(3), saña 9a/13, evine 10a/2, üstine 10a/3, meşāmuma 10a/4, evine 10a/6, alnına 10a/8, aña 10a/10, ḳarşuma 10a/12, baña 10b/1, ḳatına 10b/2, güne 10b/3, eve 10b/5(2), ḳatına 10b/7, ḥalka 10b/8, evine 10b/9, göge 10b/12, aña 11a/2(2), aya 11a/6, göge 11a/7, māha 11a/9(2), insāna 11a/10(3), kimāline 11a/11(2), mercāna 11a/12, reyḥāna 11a/13, rızvāna 11b/1, yüzine 11b/2, āsımāna 11a/3, yirine 11b/5, ṭaṅa 11b/7(2), Mekke'ye 11b/8(2), aya 11b/11(3), yüzine 11b/12, ḥalkına 12a/2, nûra 12a/3, yaña 12a/6, yüzine 12a/7, evine 12a/10, saña 12a/13(2), buña 12b/2(2), buña 12b/5, gözine 12b/6, aña 12b/8(3), aña 12b/9(2), gönline 12b/10, mişkinlere 12b/13, yazdırana 13a/3(2), menizle 13a/6, gülşene 13a/9, külḥānına 13a/10, yaşına 13a/12, ortasına 13b/3, cihāna 13b/4, aña 13b/5, birine 13b/8, yaña 13b/12, 'arza 14a/1, aña 14a/2, ḳatına 14a/6, baña 14a/8(2), kimseye 14b/3(2), buña 14b/4, baña 14b/6(2), aña 14b/7, buña 14b/9, ṭarıya 14b/12(2), içine 15a/2(2), size 15a/5, éline 15a/9, ata 15a/11, yaña 15a/12(3), ḳatına 15b/2(3), işe 15b/4(3), hemişe 15b/9, muzile 15b/10, ata 15b/11(2), kişiye 15b/12, yolına 16a/2, oğlanlarına 16a/5, yola 16a/6, yollara 16a/7, olara 16a/8, ṭağa 16a/9, nereye 16a/12, oğla16b/1, kılına 16b/6(2), Zübeyr'e 16b/8, yire 16b/10(3), aña 16b/11, yire 16b/12, niye 17a/1, düşmana 17a/6, hevdece 17a/7, baña 17b/4, baña 17b/6(2), eline aldı 17b/7, hevdece 17b/8, yüregine 17b/10, boynına 17b/11, üstüne 17b/12(2), ṭamuya 17b/13, anlara 18a/3(2), başa 18a/5, yola 18a/8(3), içine 18a/11(4), ḥalka 18a/12, içine 18b/1, puşıya 18b/2, yaña 18b/3, deyre 18b/4, size 18b/5(2), Mügān'a 18b/6(2), aña 18b/12, aña 18b/13, kılına 19a/1(2), kitāplara 19a/2, bize 19a/4, belāya 19a/5(2), size 19a/11, ṭama 19a/13(2), Muşṭafā'ya 19b/4, ḳapuya 19b/6, cūşa 19b/8, içine 19b/11, odına 20a/1,

içine 20a/2, gözine 20a/4(2), saña 20a/6, kâfirlere 20a/9, resme 20a/11(2), buña 20b/4, baña 20b/7(2), saña 20b/8(2), derde 20b/9, gözlerine 20b/10, gözine 20b/11, Hakk'a 20b/13, derdine 21a/1, anlarına 21a/2(2), okuyana 21a/3(3), derdüne 21a/5, derde 21a/6, buña 21a/9, yaşına 21a/11, birine 21b/1, oğluna 21b/2, şaklamağa 21b/3(3), işe 21b/4, döşegine 21b/5, oğlanlarına 21b/6(2), aña 21b/8, başuña 21b/9(2), baña 21b/11, aña 21b/12(2), aña 21b/13, buña 22a/1, evine 22a/2, yüzine 22a/4, baña 22a/6(2), buña 22a/8, baña 22a/9, yire 22a/11(2), aña 22b/3(2), aña 22b/4, oğluna 22b/7, anlara 22b/8, kendülere 22b/9, aña 22b/11(2), anlara 22b/12(2), baña 23a/3(2), oğlanlara 23a/4, saña 23a/8, baña 23b/1(3), eve 23b/6(2), anlara 23b/8, oğlanlara 23b/10(2), evine 23b/11, bize 23b/12, 'ammusına 23b/13, baña 24a/2, yire 24a/5, oğlanlara 24a/8, yire 24a/9(2), anlara 24a/10(2), halkına 24a/11, cenge 24a/13, eline 24b/3, kula 24b/4, Ebū Cihl'e 24b/5(2), eline 24b/6, cenge 24b/7(3), Mekke'ye 24b/8(3), birine 24b/10, biline 24b/11(2), oğlanlara 24b/12(2), oğlanlara 24b/14, Ebū Cihl'e 25a/3, şokağa 25a/4(2), saña 25a/6, güne 25a/10, gönline 25a/11, birbirine 25b/1, erligine 25b/4, birsine 25b/5, güne 25b/8, yire 25b/10, işe 25b/11, hareme 25b/13, yirine 26a/3, beline 26a/7(2), içine 26a/10, meydânına 26a/12, kendüye 26b/4, meydâna 26b/5, meydânına 26b/6(2), aña 26b/8(2), deveye 27a/1, aña 27b/2, aña 27a/4(2), baña 27a/6, saña 27a/7(2), içine 27a/8, kendüzine 27a/12(2), katına 27a/13, aña 27b/1, ridâsına 27b/3, atasına 27b/8(2), oğluma 27b/10, meydâna 27b/13, aña 28a/3, içine 28a/8(2), söze 28a/9, şehrine 28b/5, Ebū'l Hakem'e 28b/7, aşılan 28b/13, Muştafâ'ya 29a/1, baña 29a/5(2), kime 29a/6, meydâna 29a/9, yüzine 29b/2, başına 29b/6, güreşmege 30a/4, oyuna 30a/5, baña 30a/9(2), yire 30a/12, üstüne 30a/12, güreşe 30b/2, güreşe 30b/3, şanmağa 30b/3, kuşağına 30b/5, aña 30b/10, aña 31a/13, tañrısına 31b/7, saña 31b/8, baña 31b/9(2), göge 31b/10, erligine 32a/4, kılıca 32a/5, katına 32a/7, Hişâm'a 32a/8, resüle 32b/2, yolına 32b/4(2), bilüğe 32b/6, yire 32b/10, yire 32b/11, üstüne 33a/5, resüle 33a/10, kendüğe 33b/3, menzile 33b/6(2), cānlara 33b/10, evine 33b/13, ma'sūka 34a/1, üstüne 34a/5(2), aña 34a/9(2), aña 34a/10, Ka'be'ye 34a/11, üstüne 34a/12, saña 34a/13, saña 34b/1, saña 34b/4(2), baña 34b/5(2), aña 34b/7, kulına 34b/7, kime 34b/8, evine 34b/9, aña 34b/10(2), baña 34b/11(2), başuma 34b/12, saña 35a/1(2), saña 35a/2, yire 35a/5, eline 35a/12(2), bazara 35a/13, ayağına 35b/5, aña 35b/8, baña 35b/10 (2), çaña 35b/11(2), şubha 35b/12, Kenân'a 35b/13(3), kendüye 36a/5, Kenân'a 36a/7(3), aña 36a/10, 'ışkına 36a/12, aña 36b/1, cānlara 36b/2, yüzine 36b/3, yolına 36b/4, buña 36b/10(3), yola 36b/12, yola 37a/1, buña 37a/2, aña 37a/10, size 37b/4, yola 37b/5, aña 37b/7, size 37b/8, gözine 37b/10(2), bize 37b/11(2), Kenân'a 38a/1(3), tağına 38a/3, dosta 38a/5, saña 38a/7, tağa 38a/8, 'Abbās'a 38a/9, nesinedür 38a/12, saña 38b/1(2), baña 38b/2, yola 38b/6, aña 38b/7, saña 38b/8(2), evine 38b/10, eve 38b/12(2), yüzine 38b/13, yola 39a/2, gönline 39a/4, üstümüze 39a/7, üstüne 39a/9, saña 39a/10, saña 39a/11, yanına 39a/13, saña 39b/2(2), aña 39b/4(2), birine 39b/11, yire 39b/13(2), hatuna 40a/4(2), saña 40a/6(2), yolına 40a/7, üstüne 40a/8(2), odına 40a/11(2), yaña 40a/13(2), yola 40b/2(2), menzile 40b/3, yirlere 40b/6, buña 41a/1, aña 41a/3, itlere 41a/8, katına 41a/10(2), aña 41a/12, yola 41b/1, Hamza'ya 41b/2, söze 41b/3, aña 41b/5, kuyuya 41b/8, hayvānlara 41b/9, kuyuya 41b/11, eteklerine 41b/12(2), baña 42a/3(2), menzile 42a/4, bize 42a/7(2), göge 42a/8(2), bize 42a/12, bize 42b/3(2), bize 42b/4, buña 42b/7(2), kişiye 42b/9, bize 42b/11, aña 42b/12(2), başına 42b/13, bādiye 43a/1(2), oda 43a/4, la'ne 43a/5, saña 43a/6(2), yolumuza 43a/7, yire 43a/8, saña 43a/13, aya 43b/2, hañtuña 43b/6, yola 43b/9, yaña 43b/12(2), baña 43b/13, Allah'a 44a/1(2), içine 44a/2, yire 44a/3, yire 44a/4, saña 44a/6, kahrına 44a/7, baña 44a/8(2), toprağa 44a/9, baña 44a/12(2), yola 44b/1, aña 44b/2(2), baña 44b/3(2), Muştafâ'ya 44b/4, aña 44b/5(2), saña 44b/7(2), aña 44b/8, size 45a/2, yire 45a/5, şuya 45a/8, bize 45a/11, cāzūya 45a/12, gitmege 45b/1, Muştafâ'ya 45b/2, bize 45b/6, baña 45b/9(2), yola 45b/10, size 45b/13(2), yakasına 46a/2, üstüne 46a/3, sile 46a/4, şuya 46a/7, içine 46a/9, şuya 46a/10, Muştafâ'ya 46a/11(3), şuya 46a/12, Muştafâ'ya 46a/13, başa 46b/3, yire 46b/4,

peygambere 46b/7(2), sarıya 46b/9(2), önjine 46b/10, yarına 47a/1, yire 47a/2, yire 47a/3, yolına 47a/5(3), kabına 47a/7, buña 47a/9, göze 47a/11, şinliğine 47a/12, aña 47b/7, aña 47b/12, deyre 48a/1, baña 48a/3(2), vaşfına 48a/5, tıma 48a/6, dibine 48a/9, dibine 48a/11(2), yire 48b/2, dibine 48b/3(2), dibine 48b/4, yaña 48b/5, aña 48b/6, kuyuya 48b/8, yiryüzine 48b/9, bala 48b/10, buña 48b/12, size 49a/2, na'metlere 49a/5, na'metlere 49a/6, itmege 49a/7, içine 49a/8, mālına 49a/10(2), yire 49a/11, deyre 49a/12(2), deyre 49b/7(2), yemege 49b/8, aña 49b/9(2), çarh-u murāda 49b/12, nereye 49b/13, Ebū Cehl'e 50a/1, boğazına 50a/4, üstüne 50a/5(2), aña 50a/7(2), aña 50a/8, birbirine 51a/1, yüzine 51a/3(2), deyre 51a/5, aña 51a/6, yire 51a/8, hāzrete 51a/9(2), oğluna 51a/12, baña 51a/13(2),

- A (İstek Eki / Gelecek Zaman Eki / Geniş Zaman Eki):** kala 1b/9, yardım kıla 1b/11(2), kılam 2b/12(2), pāk ola 3b/4(2), gelmeyeydi 3b/8, kıla 4a/4, öldüreler 4a/7(2), yaka 4a/9, gele 4b/10(3), nola 5a/6, virem 5b/12, ire 5b/13, görem 7b/8(2), virem 8a/7, alam 8a/12(2), alam 8b/11(2), uya 9a/9, vireydi 9b/9, hoş idem 9b/11, yormayam 10a/1, şanasın 10a/5, şanasın 10a/13, şanasın 11b/4, nolaydı 12a/8(2), keseler 12a/12, çeke 12b/6, irişesin 13a/9, kıla 13a/11, gire 13b/3, ola 13b/4, olmaya 13b/6, cehd ide 14b/4(2), çāresin idem 14b/6, göresin 15b/8, hārām ola 16a/6(2), adem ola 16b/2, kesile 16b/4(4), kırıla 16b/5(2) şanaşın 16a/9,, kırtaram 16b/2, irmeye 16b/6(2), öldüreler 17a/4(2), ola 17a/7, itmeye 18b/11, irmeye 19a/1, tıdura 19a/3, göre 19a/7, kesem 19a/8(2), kılam 19a/12, çalalar 19b/13(2), bula 20b/14(2), ola 21a/1(2), düzem 21b/12, şanasın 22a/5, görem 22a/7(2), olalar 22b/9(2), dura 23a/10(5), kıla 23b/9(2), nola 27b/11(2), ola 28b/1, şuna 29b/10(3), öldürmeyeler 19a/10(2), göre 29b/13(2), gele 30a/2, güreşeydiñ 30a/3, şoyına 30a/5(2), ola 30a/6, güreşem 30a/7, ola 30a/11, olam 30a/13(2), şanasın 31a/13, idem 31b/8, kıla 32a/2, vara 32a/12(3), incitmeye 32b/5, vire 34b/7, virem 35a/3(2), ola 35a/11(3), düşüre 35a/13(4), idem 35b/10, bilmeyesin 36a/2(2), görem 36a/8(2), eyleye 36b/12(2), görem 37a/8, gönderesiz 37b/5, ola 37b/11, ziyān ide 38a/1, ola 38b/6, ola 38b/9(2), gelesin 39a/11, ola 40b/7, ola 40b/8, ola 40b/10(2), işe 41a/4, araya 41b/4, gele 42a/1(3), kırıla 42a/3, gele 43a/12(2), olavuz 43b/7(2), nola 43b/8, ola 43b/12(2), ola 44a/1, ola 44b/1, eyleye 44b/2, bula 44b/5, kıla 44b/11(2), ire 45a/2, gele 45b/10, uça 45b/11(3), vire 45b/13(2), kıpara 46b/3(2), yeyevüz 46b/12, ola 48a/2(2), ine 48a/9, ola 48a/10(2), ola 49a/13, dura 49b/3(2), bekleye 50a/3, ola 50b/8, ola 50b/10, ola 50b/13(2), ola 51b/1(2), ola 51b/2(2), tıoymaya 51a/3(3), gele 51a/5, kona 51a/7,
- Allm / -AlUm (Çokluk Birinci Şahıs Emir Eki):** gelemim 7b/7(2), görelim 14a/12(2), idelüm 17a/6(2), kaçmayalum 17a/12(5), kılalum 17a/13, diyelüm 18a/11, idelüm 18a/13(2), varalum 18b/1(2), tıuralum 18b/2(2), dutalum 19a/10, bilelüm 20b/5(2), görelüm 23b/8, görüşelüm 25b/7, güleşelüm 27a/3, güreşelüm 27a/13, girelüm 28a/8(2), direlüm 35b/2, duralum 36b/13(2), bilelüm 37b/3(2), kılalum 37b/8, getürelüm 37b/12, gidelüm 38b/5(2), duralum 41b/2, göçelüm 41b/3, duralum 43a/12(2), diyelüm 43a/13, yüridelüm 43b/1(2), giçelüm 43b/5(2), kıonalum 44b/12(2), nidelüm 45a/12(2), okuyalum 49a/3, varalum 49b/2/(2), nidelüm 49b/13(2),
- Am (Teklik Birinci Şahıs Bildirme Eki):** günahkāram 2b/12(2), peşmānam 2b/13(3), uluyam 23a/5, uluyam 23a/6, oğlıyam 26b/9, ğarīmiyem 28a/4, degülem 44a/10(2),
- Am (Teklik Birinci Şahıs Eki (Zamir Menşeli / Birinci Tip)):** güreşmezem 29a/4, çıkarmazam 30a/1,
- ArU (Yön Gösterme Eki):** içerü 9b/2, içerü 10a/12, içerü 10b/9, ilerü 16a/7, ilerü 17b/11, ilerü 18b/1, içerü 18b/4, ilerü 19b/4, içerü 20b/1, ilerü 31a/8, ilerü 43a/2, ilerü 43a/11, ilerü 43b/5,
- Ayln (Teklik Birinci Şahıs Emir Eki):** göreyin 14a/12, yıkayın 36a/1,
- Aylm / -AyUm (Teklik Birinci Şahıs Emir Eki):** ağlamayayım 6b/13(2), bileyim 10a/2, vireyim 14a/11(2), bakayım 14a/12, nideyim 14b/6, göstereyim 17b/6, vireyim 20b/7, ideyüm 21b/13(2), varayım 23b/6(3), görüşeyüm 25b/10(4), eyleyeyim 28a/12, boğazlayayım 28a/13, ideyim 28b/3(2), dutayım 30a/11, vireyüm 34b/5, vireyüm

34b/6(2), eyliyeyim 34b/11, vireyim 35a/1, vireyim 35a/2, vireyim 35a/4, olayım 36a/7, vireyüm 39a/11, keseyüm 41a/8(2), vireyüm 42a/3, uğrayayım 44a/1, durayım 49b/4(2), varayım 51a/8(2),

-CA (Eşitlik Hâli Eki): bunca 1b/3, nice 3a/5, nicedür 3a/13, tertîbce 4a/1, nice 4b/7, nice 5b/1, nice 13a/2, bilesince 14b/11, bilesince 15a/5, nice 15a/5, öñünce 16a/2, nice 16b/4(2), nice 16b/5, bunca 18a/5, ardınca 19a/8, öñince 19b/5(2), nice 20b/14, bilesince 22b/11, ardınca 23b/2, nice 23b/8, nice 24a/1, öñce 24a/13, nice 25b/3, hānice 25b/6(2), nice 25b/7(2), nice 26b/8, erce 26b/13, bunca 29b/2, nice 29b/9(2), nice 31a/1, azca 31a/13, nice 37a/3, nice 40b/1, nice 40b/6(2), ardınca 41b/3, bilesince 41b/7, nice 41b/8, nice 42b/8, bunca 42b/10, nice 42b/11, öñceydi 43a/2, öñce 43b/1, öñce 43b/12, nice 44a/11, anca 44b/1, nice 44b/6, öñce 45b/11(2), ardınca 45b/12, öñlerince 46a/1, ardınca 46a/3, ardınca 46a/5, anca 46b/3, nice 46b/4, nice 47a/12, nice 50a/9, nice 50b/2, nicedür 50b/7, ağca 51a/1,

-dA (Bulunma Hâli Eki): cihānda 1b/2, duzağında 1b/6, güninde 1b/11, elinde 2a/1(2), elinde 2a/6, içinde 2a/9, altında 2a/12, āhirde 2b/2, āhirinde 2b/3, kıtında 2b/5, ağzında 2b/8, hāzretinde 2b/10, anda 3a/6, içinde 3a/11, elinde 3b/7, alnında 3b/9, Havvā'da 3b/11, aşıllarda 3b/13, içinde 4a/2, düşmānında 4a/8, içinde 4b/2, anda 4b/5, bunda 4b/5, uşda 4b/7(2), anda 4b/9(2), ayda 5a/2(2), ikincisinde 5a/3(2), üstimde 5a/10, öñümde 5b/3, ardımda 5b/3, anda 5b/4(2), cānda 5b/12, secdede 5b/13, arasında 6a/5, içinde 6a/10, şüretde 6a/13, şarkda 6b/2(2), Ka'be'de 6b/3(2), uyhuda 6b/6, melikde 7a/1, gökde 7b/3, üstünde 8a/3, elinde 8a/10, öñümde 8b/9, elinde 8b/10(2), içinde 9a/1, dünyāda 9a/7, anda 9a/10, işde 9b/1, yanında 9b/6, içinde 9b/11, evindedür 10a/4, alnındağı 10a/7, yüzünde 10a/9, dünyāda 11a/3, şüretde 11a/5, şağında 11a/5, anda 11b/12, şüretinde 11b/13, dünyāda 12a/11, anda 12b/10, burada 13a/3, bunda 13a/6, günde 13a/7, yirde 13a/8, ortada 13b/5, Mekke'de 14a/1, dizinde 14a/4, hacıda 14b/7, anda 14b/8, yolda 15a/1, uşda 15a/5, dünyāda 15a/8, uşda 15a/9, vādide 15a/10, kabiledede 15a/11, kandedür 15b/1, bunda 15b/3, Mekke'de 15b/5(2), hevdecdeki 16a/4, bunda 16a/6, elinde 16a/10, hevdecdeki 16b/1, cihānda 16b/2, katında 16b/13, tende 17a/7(2), içinde 17a/9, elbetde 17b/6(2), boğazında 17b/13, yaşında 18a/12, anda 18b/2, yirde 19a/1, cihānda 19a/8, cihānda 19a/10, uşda 19a/11, anda 19b/1, kapusunda 19b/3, öñünde 19b/8, kitābda 20a/7, hükminde 20b/2, burada 21a/3, bunda 21a/12, içinde 21b/12, üstünde 21b/13, kıtında 22a/12, anda 22a/13(2), anda 22b/1(2), kanda 22b/11, içinde 22b/13, zamanda 23a/1, nesebde 23a/6(3), uşda 23a/9, anda 23a/9, bunda 23a/10(2), yanında 23a/11, yanında 23a/12, içinde 23a/13, yanında 23b/3, burada 23b/6, anda 24a/1, katında 24a/3, anda 24b/14, ellerinde 25a/2, içinde 25a/7, günde 25a/9, günde 25a/10(2), günde 25a/12(2), zamānda 25a/13, yirde 25b/2, kanda 25b/2, yirde 25b/6, içinde 25b/11, içinde 25b/12, yanında 26a/4, anda 26b/12, günde 26b/13, içinde 27a/2, güreşde 27a/6, uşda 27a/7, haremde 28b/6, şehrinde 28b/8, içinde 28b/11, içinde 29a/12, 'ālemde 29b/5(2), yirde 30b/13, şehrinde 31a/5, vādilerde 33a/7, gönlinde 33a/8, burada 33b/1, burada 33b/2, bunda 33b/4, katında 33b/10, üstünde 34a/4, yirde 34a/6, sende 34b/1(2), hūnerlerde 34b/2, uşda 35a/1, öñünde 35a/5(2), hākkımda 35b/3, şahrāda 35b/7, işilerde 35b/11(3), Mekke'de 36a/9, 'aşrında 36a/10, zamānda 36a/11, tilinde 36b/4(2), atda 37a/4, bunda 37a/5, uşda 37b/4, kanda 37b/7(2), bişāretde 37b/11(2), kandanadur 37b/12(2), bunda 37b/13, kanda 38a/2, anda 38a/4(2), anda 38a/5, anda 38a/6, ağzında 38a/7, beñzinde 38a/11, kanda 38b/3, yüzinde 39b/8, içinde 39b/10, dilinde 40a/12, günde 40b/2, yirde 40b/3, işde 40b/7, dīnünde 40b/13, anda 41b/13, anda 42a/1, irākda 42a/2(2), içinde 42a/5, uşda 42a/6, anda 42b/5, anda 42b/10, içinde 43a/7, nesebde 43b/4(2), yirde 43b/7, anda 43b/8, altındadır 44a/5, kapunđa 44a/6, hızzetinde 44a/11, yolda 44b/3, uşda 44b/6, bunda 44b/12, anda 44b/14, kanda 45a/3, üstünde 45b/1, yirde 45b/5, anda 45b/12, yirde 46b/12, yirde 46b/13, kilisede 47b/1, yakında 47b/11, bunda 48a/1, üstünde 48a/2, üstünde 48a/7, uşda 48a/8, anda 48a/9, vakitde 48a/12, yanında 48a/13(2), lezzetinde 48b/10, bularda 49a/3, içinde 49a/6, anda 49b/2, katında 49b/3, anda 49b/6, elinde 49b/9, bunda 49b/11, bunda 49b/13, yurtda

50a/1, anda 50a/2, ortada 50a/10, kanda 50a/11, yolda 50b/2, katında 50b/3, öndeği 50b/4, elindeği 50b/8, kademde 51a/8,

-dAn (Ayrılma Hâli Eki): elinden 1b/1, yirdensin 1b/4, başdan1b/12(2), zümereden 2a/1, ortasından 2a/11, birden 2b/1, işlerden 2b/13, luftından 3a/2, gaybından 3a/9, sizden 3b/2, şulbden 3b/3, andan 4a/1, andan 4a/12, andan 4b/12, şerrinden 5a/7(2), kapudan 5b/1, nürından 5b/2, senden 5b/4, gündüzden 5b/10, birbirinden 6a/4, nürından 6a/5(2), yüzinden 6a/7(2), çilesinden 6a/8(2), havadan 6a/11(2), gündüzden 6b/4, milkelden 7a/7, korhudan 7b/1, 'akrepden 7b/4, 'Arap'dan 7b/5, râvilerden 7b/7, toğandan 8a/4, birden 8a/13, içinden 8b/1, kâmusından 8b/5, gelenlerden 8b/13, günden 8b/13, önden 9b/4, küfürden 9b/10, andan 10a/2, hâlden 10a/5, toğurmakdan 10a/9, kapudan 10a/11, günden 10a/13, andan 10b/5, Âdem'den 10b/11, künâğından 10b/12, nürından 10b/13, yirden 11a/7, yirinden 11a/8, başdan 11a/10, bakışından 11a/12, gülden 11a/13, vücüdünden 11b/1, gülmekten 11b/2, ferahdan 11b/7, yirlerden 11b/9, Hak'dan 12a/2, anadan 12a/4, vücüdünden 12a/5(2), gökden 12a/6, andan 12a/10, andan 12a/11, bundan 13a/10, bundan 13a/11(2), ağıryaldan 14a/9, fenden 14a/10, başından 14a/13, kişiden 15a/1, öğünden 15a/10(2), nereden 15b/3, kendüden 15b/7, andan 15b/8, elden 15b/13, neredensin 16a/11, andan 16b/2, arkasından 16b/9, cânından 16b/11, yirinden 17a/8, bizden 17a/13, yakadan 17b/1, hevdecinden 17b/3, benden 27b/5, elümden 17b/9, ardlarından 18a/7, râhipden 18a/8, 'ârimuzdan 18a/10, anlardan 18b/1, deyirden 18b/3, yaradan 18b/9(2), uşdan 18b/11, 'Arap'dan 19a/2(2), yirimüzden 19a/4(2), öcünüzden 19a/5, deyrişden 19a/9, birazdan 19b/2, yüzinden 19b/6, kapudan 19b/11, yirinden 19b/7, kendülerinden 19b/9, şamdan 20a/2, bundan 20a/8, diyürudan 20b/1, önden 20b/8, senden 21a/5, yirden 21a/6(2), senden 21a/7, habîbüñden 21a/8, buradan 21a/9, gelenden 21a/12, andan 21b/6, ateşden 21b/7(3), düşmanlarından 21b/8, gündüzünğden 21b/10(2), gökden 21b/11, oğlımdan 22a/7, giceden 22b/5, dünyâlıkdan 22b/6, andan 23b/13, bundan 24a/2, andan 24a/5(2), bunlardan 24b/10, haremnden 25a/3, yirinden 26a/5, kendüden 26a/8, meydândan 26a/11, yerinden 27a/8, anadârdan 27b/5, ödünğden 28a/1, andan 28a/2, oğlandan 28a/10, önden 29a/5, aydan 29b/1(2), cennetden 29b/3, korhısından 29b/11, andan 29b/12, güreşmekden 30a/6, kuşağımdan 30a/9, yirinden 30a/10, yirinden 30b/7, kuşağından 30b/11, yirinden 31b/2, söküğünden 32a/1, yanadan 32a/4, kendüden 32b/5, kuşağından 32b/8, yirinden 32b/10, haddünğden 32b/13, dünyâdan 33a/1, andan 33a/8(2), senden 33b/8, günden 33b/10(2), ilinden 34a/2, önden 34a/9, yoklıkdan 34b/6, babamdan 34b/10, babañdan 34b/13, sizden 35a/8, kazandığunuzdan 35a/11, andan 35b/4, atdan 35b/5, kadriñüzden 36a/4, bizden 36a/6(3), andan 36a/8, güneşden 36b/1, mallulardan 36b/7, hazineden 36b/9, şādılıkdan 37a/7, sevinmekden 37b/10, sa'âdetden 37b/11, korhısından 38a/11, neden 38a/12, andan 38b/1, bizden 38b/5, önden 38b/8, andan 38b/10, kapudan 38b/11, Tanrı'dan 40a/6, gözinden 40a/8, Kureyş'den 40b/1, kalanından 40b/13, yirinden 41a/7, şusuzlıkdan 42a/6, hârâdan 42a/10(2), 'ademden 42a/11(2), kuyudan 42a/12, kuyudan 42a/13, korhulardan 42b/2, andan 42b/11, cümleden 43a/2, ağızından 43a/3, andan 43a/5, deveden 43a/8(2), delüğünden 43a/9, belâsından 43b/1, bizden 43b/4, sizden 43b/5, bulardan 43b/13, ağızından 44a/3, oğlanlarımdan 44a/13, benden 44b/4, cāzūlukdan 44b/11, bulutlardan 45a/1, andan 45a/2(2), gökyüzünden 45a/5, taşdan 45a/6, yirden 45b/4, buradan 45b/10(2), devesinden 46a/10, isden 46b/5, şudan 46b/6, zağrağından 46b/8, hürmadan 46b/11, çikiden 47a/1, hürdan 47a/7, andan 47a/8, haşretinden 47b/7, önden 48a/2, şudan48b/7, südden 48b/10(2), andan 48b/11, kâmusından 49a/9, bizden 49b/2, sizden 50a/1, bizden 50a/2, halkdan 50a/12, andan 50b/8, harîrden 50b/13, gümüşden 51a/2(2), bakmakdan 51a/3, deyirden 51a/9, neden 51a/11, benden 51a/12,

-di/-dU (Görülen Geçmiş Zaman Eki): yetürdünğ 1b/1, geldi 1b/5, şındı 2a/3(2), şındı 2a/4, kıldı 2a/5, açdı 2a/7(2), kamaşdı 2a/8(3), çokdı 2a/9, yudı 2a/9, yudı 2a/10(2), gördü 2a/11(2), döndürdü 2a/12(2), melik-i rızvân mıdı 2a/13(2), kaldırdı 2b/1, didi 2b/1, idemedim 2b/2(2), söyledi 2b/3(2), birdi 2b/7(2), kodı 2b/8, kıldı 2b/13, yarattı 3a/2,

oldı 3a/4(2), itdi 3a/5(2), kıldı 3a/6 (3), kıldı 3a/7(2), dutarıdı 3a/8, oldı 3a/9, urdı 3a/10(2), yaratdı 3a/11, kındı 3a/12(2), didi 3a/13, didi 3b/1, gelmeyeyidi 3b/8, oldı 3b/9, 'ahd eyledi 3b/12, irişdi 4a/1(2), olurdı 4a/2(2), dururıdı 4a/3, diridi 4a/3, 'ahd iderdi 4a/4, bilürleridi 4a/5, kıılurlarıdı 4a/6, kaşd iderlerdi 4a/7, şaklarıdı 4a/8, bekleridi 4a/8, kırkıdı 4a/11, irdi 4a/11, irdi 4a/12(2), alıvirdi 4a/13, Āmine'yidi 4b/1, virdi 4b/1, oldı 4b/2, döndi 4b/2, oldı 4b/3, didi 4b/4, virdi 4b/7, gitdi 4b/8, oldı 4b/9(3), şanurdı 4b/10(2), öldi 4b/11, rivāyet eyledi 4b/13(2), oldı 5a/1(2), didi 5a/3, belürdi 5a/5(2) inildedüm 5a/6(2),, tıoldı 5a/8(3), geldi 5a/9, girdi 5b/1, tıoldurdı 5b/1(2), oldı 5b/2(2), döndi 5b/3, oturdı 5b/3(2), döndi 5b/4(2), sıgadı 5b/8, tıogdı 5b/9(2), tıutdı 5b/10(2), bayıldı 5b/11(3), kıldı 5b/12(3), bilemedüm 6a/1(2), anladum 6a/2, yaratmadı 6a/3, açıldı 6a/5(2), geldi 6a/6(2), olmışdum 6a/10(2), geldi 6a/11 (2), tıoldılar 6a/11, açıldı 6b/2(2), durdı 6b/3(2), tıoldı 6b/4(2), tıoldı 6b/5(2), noldı 6b/12, didi 6b/13, tıogdı 7a/1, açıldı 7a/3(3), tıutdı 7a/4(2), gitdi 7a/7(3), irdi 7a/8, didi 7a/9(3), döküldi 7a/11(3), urdı 7a/12(3), yarıldı 7a/13(4), gördi 7b/1(2), söyledi 7b/2(2), didi 7b/3(2), oldı 7b/5, didi 7b/8(2), kıılmışdı 8a/1, sevindi 8a/2(4), kıldı 8a/7(2), getürdiler 8a/7, buldum 8a/8, gördüm 8a/9, irişdi 8a/12(2), oldı 8a/13(3), geldi 8b/1, oldı 8b/7, koptı 8b/8(4), bağıdum 8b/9(2), ditredi 8b/11(2), irişdi 8b/12 geldiler 9a/1(2), aldılar 9a/2(3), korıkdı 9a/3(4), gördüm 9a/4, dutdı 9a/8(2), kıble itdi 9a/9, anladı 9a/12, virdi 9a/13, girdi 9b/2, neyidi 9b/3(2), virdük 9b/4, didi 9b/5(4), secde kıldı 9b/6, secde kıldı 9b/7(3), eylediler 9b/8(3), vireydi 9b/9(2), olduı 9b/10(2), rivāyet kıldı 9b/11, dıüşdi 9b/12, geldi 9b/13(3), eyledüm 10a/1(4), vardum 10a/2(2), gördüm 10a/3, oldum 10a/5(3), girdüm 10a/6(2), didüm 10a/7(3), didi 10a/8(3), didüm 10a/9, didi 10a/10(2), didi 10a/11, didi 10a/12(4), didi 10b/1, didüm 10b/4, döndüm 10b/5(4), itdiler 10b/6, girmede 10b/7(2), giçdi 10b/8(4), açdı 10b/9(3), gördi 10b/11(4), açdı 10b/12(2), oldı 10b/13, gördi 11a/1(2), bağıdı 11a/3(2), vardı 11a/8(2), oldı 11b/1, bağıdı 11b/2(3), ulağıdı 11b/3(3), tıoldı 11b/3(3), bağıdı 11b/4(3), sevindi 11b/6(4), gitdi 11b/7(4), oldı (3), geldiler 11b/9(3), gördiler 11b/10, oldı 11b/12, didiler 11b/13, oldı 12a/5(2), nolaydı 12/8(2), girdise 12a/10, çııdı 12a/11(2), dilediler 12a/12(2), didiler 12a/13(2), doğıdı 12a/14(3), didi 12b/2(3), kıldı 12b/3, düzdü 12b/5(2), gitdiler 12b/6(2), gördiler 12b/7, kıldılar 12b/8, didiler 12b/9(2), eyledi 12b/10(2), giçdi 12b/11(2), eyledi 12b/12(2), virdi 12b/13, oldı 13a/1, eyledi 13a/2(2), mağıamıdı 13a/7, irdi 13a/12(2), irişdi 13a/13(3), öldi 13b/1(3), oldı 13b/2(2), dıüşmānıdı 13b/5(2), bağıdı 13b/6, bozıdı 13b/6(2), aldı 13b/8(2), çekdi 13b/10, ağılarıdı 13b/11, bağıarıdı 13b/12(2), dökdi 13b/13(3), kıldı 14a/1, bulamadı 14a/2(2), aratırdı 14a/3(2), otururdı 14a/4(2), varıdı 14a/5(2), dıüşleridi 14a/5, geldi 14a/6(2), didi 14a/7, onmadı 14a/9(3), didi 14a/12, açdılar 14a/13(2), şardı 14b/1(4), döndi 14b/2(2), didi 14b/6(2), yarāğ eyledi 14b/10(2), kıldılar 14b/11, girdiler 14b/12, dinledi 14b/13(3), varıdı 15a/1(2), girdi 15a/2, vardı 15a/3(3), irişdi 15a/4, geldi 15a/5, irdi 15a/6, ata oldı 15a/11, vardı 15a/12, didi 15b/1(3), vardı 15b/2(3), didi 15b/3, didi 15b/4(2), geldi 15b/7, çağırđı 15b/10(2), oldı 15b/11(4), şayarlarıdı 15b/12, girdi 15b/13, Mūgān'idi 16a/1(2), iletđi 16a/2, gördi 16a/3(3), didi 16a/4, didi 16a/5, depdi 16a/7(2), irişdi 16a/8(3), didi 16a/11, didi 16a/12(2), didi 16a/13, işitdiler 16b/7, depdi 16b/8(2), karşıladı 16b/9(4), dıüşdi 16b/10(3), urdı 16b/11(3), şaldı 16b/12, girmede 16b/13(3), didi 17a/1(2), didi 17a/2, kağıdum 17a/5(4), irdi 17a/6, didiler 17a/7, bağıdılar 17a/9(2), gördi 17a/10(2), irdi 17b/1, işitdi 17b/2(3), bağıdı 17b/3(3), didi 17b/4(2), didi 17b/6, aldı 17b/7(4), sürmişdi 17b/8, didi 17b/9, itdi 17b/10(3), dıüşdi 17b/11(3), didi 17b/12(3), urdı 17b/13(2), çııdı 18a/1(2), yııdı 18a/2, didi 18a/3, öldi 18a/5, tıutdılar 18a/6(3), indiler 18a/8(3), oldı 18a/10(2), bağıdı 18a/12, diyemediler 18a/13, didi 18b/1, didiler 18b/3(2), sürdiler 18b/4(4), noldı 18b/5(2), doğındı 18b/6(2), açdı 18b/7(2), anlamazduı 18b/8, oldun 18b/9(2), aldı 18b/10(2), didi 18b/11, gördi 18b/12, varıdı 19a/6(3), didi 19a/7, didi 19a/9, didi 19a/11, virdi 19a/13(3), bozardı 19b/1(3), irdi 19b/2, indiler 19b/3(2), geldi 19b/4(2), açdı 19b/5(2), yürüdi 19b/5, irişdi 19b/6(2), koptı 19b/7(2), geldi 19b/8(2), gördi 19b/9(3), didi 19b/10, yürüdi 19b/11(3), gördiler 19b/12(3), kırıdı 19b/13, bandılar 20a/1(2), gördi 20a/3(3), öpdü 20a/4(3), didi 20a/5(2), neyledi 20a/9(2), bağıdılar

20a/10(2), didi 20a/11(2), kazdırdı 20a/12(3), döndü 20a/13(3), irdi 20b/1(2), bildüm 20b/3, didi 20b/6(2), didi 20b/9, didi 20b/11(3), açdı 20b/12(4), didi 20b/13, geldi 21a/2(2), oldı 21a/3, irdi 21a/11(2), geldi 21a/13, söyledi 21b/1(3), ışmarladı 21b/2(2), didi 21b/11, dutdı 22a/2(3), geldi 22a/3, öpdü 22a/4(2), sevindi 22a/5(3), didi 22a/6(2), didi 22/9(2), irdi 22a/10(2), öldü 22a/11(3), öldü 22a/12(2), varıdı 22b/1(2), varıdı 22b/2(2), 'izzet iderdi 22b/3, didi 22b/4(2), çoğıdı 22b/6(2), 'âdet itmışidi 22b/10, nehiy eyleridi 22b/12(2), geldi 22b/13, oğlanıdı 23a/1(2), gördü 23a/2, didi 23a/2, didi 23a/4(2), didi 23a/5, didi 23a/6, kaçıdı 23a/8(3), didi 23a/9, tırdı 23a/11, geldi 23a/12, uluyıdı 23a/13(3), didi 23b/1, geldi 23b/2, durdılar 23b/3(4), kaçıdı 23b/4(3), kıldılar 23b/5(2), vardı 23b/7(4), didi 23b/8(2), şandı 23b/9, didi 23b/10, vardı 23b/11(2), didi 23b/12, vardı 23b/13, istedi 23b/13(2), varıdı 24a/1(3), vardı 24a/2(3), yitdi 24a/4(5), döküldü 24a/5(3), getürdü 24a/6(4), didi 24a/7, eyledi 24a/9(4), ulaşırdı 24a/10(2), gördü 24a/11(3), yürüdü 24a/13, başladı 24a/13, gördü 24b/1, didi 24b/2, geldiler 24b/5, aldı 24b/6, tırdılar 24b/7(3) oldı 24b/8(2), gördü 24b/9(3), çoğıdı 24b/10(2), şandı 24b/11(2), urdı 24b/12, yürüdü 24b/13(2), gördiler 24b/14, şaşdı 25b/1(4), şaşdılar 25a/2(3), sürdü 25a/3, kaçdılar 25a/4(3), eylediler 25a/5, eylediler 25a/6(3), dirleridi 25a/8, oldı 25a/9, artardı 25a/10, dutdı 25a/11(2), kıldı 25a/12(3), dutarlarıdı 25a/13, söylendi 25b/2, başdı 25b/3(2), soyledi 25b/4(2), söylediler 25b/5(2), didi 25b/8(3), eylediler 25b/11(2), oldı 25b/12(3), oldı 25b/13(2), otururdu 26a/1, kıldı 26a/2(3), kıldı 26a/3(3), geldi 26a/4(2), dutdı 26a/5(2), çıkardı 26a/6(3), bağladı 26a/7(2), varıdı 26a/8(2), da'vet itdi 26a/9(3), girdi 26a/10(4), başdı 26a/11(3), diledi 26a/12(2), başdı 26a/13(3), diledi 26b/1, başdı 26b/1, oldı 26b/2(2), pehlüvânıdı 26b/3(3), başdı 26b/4(3), cevlân eyledi 26b/5(2), girmedü 26b/6(3), vardı 26b/7(2), kaçıdı 26b/8(2), didi 26b/10(2), başdı 26b/11(2), vardı 26b/12(2), yirüdü 26b/13, doğırırdı 27a/1, biriydi 27a/2(2), çıkırdı 27a/3(2), didi 27a/4, tami' kıldı 27a/7(3), kalkıdı 27a/8(4), dutdı 27a/9(3), koydı 27a/10(2), hürrem oldı 27a/11(2), mağrur oldı 27a/12(2), bi-hayâlık eyledi 27a/13(2), iltifât eylemedi 27b/1(3), döndü 27b/2(3), şandı 27b/3(3), deprendü 27b/4(3), döndü 27b/8(2), didi 27b/10(2), döndü 27b/12(2), korkıdı 27b/13, didi 28a/1, virmedüm 28a/3, işitdiler 28a/9(2) işitmedi 28a/10, kalkıdı 28a/11(2), dutdum 28a/13, didi 28b/2, eylediler 28b/4(2), yayıldı 28b/5(2), didiler 28b/6, kabül kıldı 28b/7, şabâh oldı 28b/8(2), geldi 28b/9, tıldı 28b/10(3), girdi 28b/11, döndü 29a/1(2), didi 29a/3, işitdi 29a/7(3), söyledi 29a/8(2), döndü 29a/10(2), kalkıdı 29a/12(2), şarmışıdı 29b/1(2), dirleridi 29b/2, geldi 29b/3, aldı 29b/6(3), kuşandı 29b/7(2), didi 29b/8, didi 29b/11, çıkırdı 30a/2, didi 30a/2(2), didi 30a/3(2), şoyunırdı 30a/4(2), didi 30a/5, didiler 30b/1, oldı 30b/4(3), şandı 30b/5(2), kırılıyazdı 30b/6, depremedi 30b/7(3), varıdı 30b/9, kızarmadı 30b/8(3), 'âciz oldı 30b/11(2), hacı oldı 30b/12(2), didi 30b/13, noldı 31a/1(2), gayret itdi 31a/2(2), dükendi 31a/3, didi 31a/5, yörüdü 31a/7(4), kodı 31a/8(3), zür itdi 31a/10(4), kızarmadı 31a/11(5), tıtdı 31a/12(4), deprenmedi 31a/13(2), didi 31b/1(2), irardum 31b/2(2), kıldı 31b/3, şovudı 31b/4, kalkıdı 31b/5(4), kalmamışıdı 31b/6(2), dinlendi 31b/7(3), didi 31b/9, dutdı 31b/10(3), didi 31b/11, didi 31b/12, geldi 31b/13(3), sızdı 32a/1(2), oldı 32a/2(3), aşdı 32a/3, didiler 32a/4, urdı 32a/5, gördü 32a/6(3), urdı 32a/7(3), döndü 32a/8(2), didiler 32b/1, söyledi 32b/2, didi 32b/6, geldi 32b/7, geldi 32b/8(5), didi 32b/9, çekdi 32b/10(4), yaraldı 32b/11(4), dirüdü 32b/12(2), didi 32b/13, ururdum 33a/1(2), görmezdi 33a/2(4), koptı 33a/3(3), şaçdı 33a/5, ser-mesâr oldı 33a/6, yayıldı 33a/7, bağladı 33a/8(2), artıdı 33a/9, oldı 33a/10, da'vet eyledi 33a/11(2), tıy eyledi 33a/12(2), oldılar 33a/13, tamam oldı 33b/1, geldün 33b/4, büyüdü 33b/10(3), arıdı 33b/10(2), gösterirdi 33b/12(2), varmazıdı 33b/13(2), dem-sâzıdı 34a/1(3), niyâz idi 34a/2(3), söylemedi 34a/3(2), dokınmadı 34a/4(2), olmazıdı 34a/6, olmuşıdı 34a/7(2), çoğıdı 34a/8(2), hâfızıdı 34a/9(2), âsânıdı 34a/10(2), girmışidi 34a/11(2), geymişidi 34a/12(3), benzerdi 34b/1, lâyıkıdı 34b/4(2), didi 34b/7, gayret itdi 34b/9(3), didi 34b/10(2), serzeniş itdi 34b/12, didi 34b/13(2), didi 35a/2, didi 35a/3, didi 35a/4, didi 35a/6(2), didi 35a/7, durdı 35a/12(4), gördiler 35b/1, çıkırdılar 35b/2(3), didi 35b/3, giderdi 35b/4(2), bakdı 35b/5(3), didi 35b/6(2), didi 35b/8, itdünjise 35b/10, durdı 35b/13(3), didi

36a/1, şaldırız 36a/4(2), kıldı 36a/5, didi 36a/7(2), varıdı 36a/9(3), yoğıdı 36a/10, hūbrıdı 36a/11(2), hayrān idi 36a/12, hamir idi 36a/13, yoğıdı 36b/1, yākutdı 36b/2(2), şanurdı 36b/3(3), cānıdı 36b/4(2), Hadīce'yıdı 36b/6, yoğıdı 36b/7(2), var idi 36b/8, varıdı 36b/9, varıdı 36b/11(3), kılmışıdı 36b/12, didi 36b/13, durdılar 37a/4(2), sordı 37a/5, gördi 37a/6(2), işitdi 37a/7(2), didi 37a/8, olmuşıdı 37a/9(2), varıdı 37a/10(2), dimişıdı 37a/11, ögmüşıdı 37a/12(2), dutmuşıdı 37a/13(2), buyurdı 37b/1(4), ʔa'zīm eyledi 37b/2(3), didi 37b/4(2), ʔopdı 37b/9(4), dirdi 37b/10, didi 37b/11, gelmedi 37b/12(2), didi 37b/13, ʔalkdılar 38a/1(2), vardılar 38a/2(3), gitdi 38a/3(2), varıdı 38a/4(2), kılurıdı 38a/5(2), uyumışıdı 38a/6(3), ʔorʔıdı 38a/8(3), ʔamle kıldı 38a/9(4), uyandı 38a/10(3), gördi 38a/11(2), didi 38a/12(2), didi 38a/13(2), kıldı 38b/1(3), didi 38b/2(2), didi 38b/4, ʔabūl kıldı 38b/7(2), didi 38b/9, durdılar 38b/10(3), girdi 38b/11(2), şandı 38b/12(3), baʔdı 38b/13(2), gördi 39a/1, 'āşık oldu 39a/2(2), tārūmār oldu 39a/3(3), düşdi 39a/4(3), didi 39a/5(2), başdı 39a/6, ʔabūl kıldı 39a/12(2), buyurdı 39a/13(3), ʔaldı 39b/1(3), durdı 39b/3(3), dolandı 39b/4(4), artuʔ oldu 39b/5, cilvelendi 39b/6, ʔopdı 39b/7(2), ʔaldı 39b/8(2), artdı 39b/9(2), ʔayret itdi 39b/10, getürdiler 39b/11(2), şişerdi 39b/12, sürdi 39b/13(2), didiler 40a/4(2), geldi 40a/5, geldi 40a/6(2), güneldi 40a/7(2), ʔıʔkıdı 40a/8(3), gitdi 40a/9, inleridi 40a/10(2), yanardı 40a/11(2), gözlerdi 40a/12(2), gitdiler 40a/13, ʔıʔkdılar 40b/2, gitdiler 40b/3(4), varıdı 40b/4(3), didi 40b/9(2), didiler 40b/10, didiler 41a/2, didiler 41a/3, didi 41a/4, didiler 41a/6 şaʔradı 41a/7(2), didi 41a/8, şaʔradı 41a/9(4), didi 41a/10, kārūbān oldu 41a/12, içdiler 41b/1, didi 41b/2, göçdi 41b/5(3), ʔaldılar 41b/6(3), giçdi 41b/7(2), gitdiler 41b/8(2), aldılar 41b/9(3), aldı 41b/11(3), aldılar 41b/12(2), ʔoldı 41b/13(2), ʔodı 42a/2(3), göçdi 42a/4(3), gördiler 42a/5, didiler 42a/6, didi 42a/7, geldi 42a/8(2), didi 42a/9, itdūñ 42a/11, caʔallık itdi 42a/12, ʔıʔkıdı 42a/13(2), gördiler 42b/1(2), kıldılar 42b/2(2), hem-rāh oldu 42b/3(3), yoldaş itdi 42b/4, gördi 42b/5(2), didi 42b/6, döndi 42b/8(5), didi 42b/9, didi 42b/10(2), irdi 42b/11, didüm 42b/12, döndi 42b/13(4), irdi 43a/1(2), öñceyidi 43a/2(2), gördi 43a/3, ʔamle kıldı 43a/5(4), didi 43a/6(4), ʔorʔkıdı 43a/10(3), varmadı 43a/11(6), geldük 43a/13, giçdi 43b/2(2), virdi 43b/3(2), didiler 43b/4, didi 43b/8(2), giçdi 43b/9(2), didi 43b/10, didi 43b/11, yürüdüm 43b/12, gelmedi 43b/13, şıgındım 44a/1, girdi 44a/2(2), yürüdi 44a/3, öñdi 44a/4(3), didi 44a/5, ʔaldı 44a/7, sürdi 44a/9, virdi 44a/10(2), didi 44a/12(2), didi 44b/3, kıldı 44b/4(3), didi 44b/5, rüşen oldu 44b/6, getürdüm 44b/7, ʔayıb oldu 44b/8(3), didiler 44b/9, gördi 44b/10(2), didiler 44b/12, berʔ oldu 44b/13(3), gürlledi 44b/14(3), göçdiler 45a/2, göçdi 45a/3(2), geçdi 45a/4(2), açdılar 45a/5(4), ʔopdı 45a/6(2), deryā oldu 45a/6(3), diridi 45a/8(2), gitdi 45a/9(3), ʔurtuldılar 45a/10(3), oldu 45a/12, geldi 45a/13(2), ʔaldılar 45b/1(2), döndi 45b/2(2), baʔladı 45b/3, oldu 45b/6, aldı 45b/7, aldı 45b/8(2), geldi 45b/9(3), irte oldu 46a/1(3), geldi 46a/2(4), uçdı 46a/3(2), didi 46a/4(2), yoldaşı idi 46a/6(2), varıdı 46a/7(3), didi 46a/8, uğradı 46a/8(2), anđı 46a/9(3), batdı 46a/10(3), didi 46a/11(3), aldı 46a/12(4), oldılar 46a/13(2), eylediler 46b/1(2), didiler 46b/2, gitdiler 46b/4(2), melūl oldu 46b/6(3), urdı 46b/7(3), ʔıʔkıdı 46b/8(4), sevündiler 46b/9(3), yidi 46b/11, didi 46b/12, didi 46b/13, şandı 47a/1(3), dikdi 47a/3, varıdı 47a/3(2), tamām oldu 47a/4(4), yürüdi 47a/5(3), döndi 47a/7(3), getürdi 47a/8(3), didi 47a/9, gitdiler 47a/12(2), vardı 47a/13(2), ʔoğıdı 47b/1(2), pīridi 47b/3, bulmuşıdı 47b/3(2), ağlarıdı 47b/4, dirleridi 47b/5, diridi 47b/6, virdi 47b/10, söyleridi 48a/4(2), oturmuşıdı 48a/5(2), segirdi 48a/6(5), didi 48a/8(2), ʔonmuşıdı 48a/11, gitdi 48a/12(2), varıdı 48a/13(2), didi 48b/1, geldi 48b/2(3), indiler 48b/3(2), geldi 48b/4(3), uyandı 48b/5(3), bitdi 48b/6(2), gördi 48b/7, aldı 48b/8(2), ʔandı 48b/9(4), şuvuʔ idi 48b/10, geldiler 48b/11(3), didiler 48b/12, baʔdı 48b/13(3), geldi 49a/1, irdi 49a/2(3), irdi 49a/3(2), ʔurdılar 49a/5(2) oldu 49a/6(2), girdiler 49a/8(2), şandı 49a/10(2), du'a kıldı 49a/11(3), şaldı 49a/12(2), didi 49b/1, didiler 49b/3, didi 49b/5(2), gitdi 49b/6(3), vardılar 49b/7(3), oldılar 49b/8, kılmışıdı 49b/10, istedi 49b/11(2), söyledi 50a/1(3), didi 50a/2(3), ʔoduʔ 50a/3, irdi 50a/4, düşdi 50a/5(2), didi 50a/6, gördük 50a/9, kesdümidi 50a/10(2), didi 50a/11(2), zāhir itdi 50b/2, gelmedi 50b/3(3), ʔaldı 50b/3,

didi 50b/5, düzmedi 50b/6, didi 50b/7(2), didi 50b/8, didi 51a/4, çıkdı 51a/9(4), didi 51a/10(2), didi 51a/11(3), didi 51a/12(2), dinledi 51a/13(3),

-dlN (Ayrılma Hâli Eki): öñdin 21b/6,

-dlr / -dUr (Teklik Üçüncü Şahıs Bildirme Eki): ortasıdur 2a/5, yegregidür 2b/6, nürıdur 3a/3, nedür 3a/13(2), emānetdür 3b/1, nürıdur 3b/2, oldur 3b/5, 'ışkınadır 3b/6, emānetdür 3b/12, çokdur 4a/10, vardur 5b/4, budur 6a/9(2), hāldür 7b/2(2), çokdur 7b/6, dürlüdü 7b/9, budur 7b/13, incidür 8a/10, hātemidür 9a/11(2), muştulukdur 9a/12, evindedür 10a/4, nedür 10a/7, budur 10a/8, insān mıdur 11b/13(2), cānān mıdur 12a/1, mihmān mıdur 12a/2, çeşme-i hayvān mıdur 12a/3, mihmān mıdur 12a/4, 'Abdilmuṭṭalīb'dir 12b/9, Muḥammed'dür 12b/10, yokdur 13a/8, budur 14a/10, vardur 14b/8, gözdür 15a/6, nedür 15b/1(2), nedür 15b/3, çokdur 15b/4(2), fırsatdur 15b/8, eridür 15b/12, Allah'unğdur 16a/4(3), leşkeridür 16a/13, hāfızdur 16b/6, yağıdur 17a/2, İsmā'il'unğdur 17b/5, nedür 18a/13(2), budur 18b/3, nedür 18b/5, yardımcıdur 19a/1, yokdur 20a/8, kimdür 20a/11, şa'ādetdür 20b/1, hākdur 20b/3, ehлідür 20b/4(2), var mıdur 20b/5, hābībünğdür 21a/7(2), eylemişdür 21a/8(2), yakındur 21a/9, vefāsızdur 21a/10, sevgülüdür 21b/12, merḥabādur 22a/3, 'ariyyetidür 23a/7, yokdur 23a/8, var mıdur 23b/11, pehlüvāndur 25b/5, dutarıdur 27a/1, rehünğ midür 27b/6, oğlandır 27b/11, söylememekdür 28a/3, yokdur 28a/6, pehlüvāndur 29a/1, biledür 29a/5, kimdür 29a/11, ay mıdur 29b/3(4), cān mıdur 29b/4(3), çokdur 29b/5(2), murdārdur 29b/1, didüğüdür 30b/1, gerekdür 30b/2(2), gerekdür 30b/3(2), evvelidür 31a/2, gerekdür 31a/3, muntazırdur 32b/3, degildür 33b/4, çoğridur 34a/13, anuğdur 34b/8(2), oldur 35b/3, muştbedür 35b/6, cevherdür 37a/3, oldur 37a/11, var mıdur 37b/3, sözlüdür 37b/6, kandadır 37b/12(2), nedür 38a/12(2), melekdür 38b/2, rencīdedür 38b/8, senünğdür 39a/9, vaktidür 39a/12, devletedür 40a/4, nedür 40a/5, lāyığıdur 40a/6, seferdür 40b/5, maşlahatdur 40b/8, Ṭalḥa'dur 40b/9, olmağdur 40b/12, Muḥammed'dür 41a/2, yokdur 42b/3, oldur 43b/7, maşlahaddur 43b/8, altındadır 44a/5, duymağdur 44a/7, cāzūdur 44b/10, cāzūdur 45a/11(2), çoğridur 45b/6, cāzūdur 46b/2, cāzūlığdur 47a/9, adlarıdur 47b/2, imīndür 47b/9, vardur 48a/8, düşimdür 49a/1(2), zī-se'ādetdür 49a/4, oldur 49a/10, maşlahātdur 49b/2, yokdur 49b/13, oğlandır 50a/3, oğlandır 50a/7, fāhrumuzdur 50a/8, vardur 50a/12(2), şerīfdür 50a/13(2), nicedür 50b/7,

-dUr (İhtimal Kuvvetlendirme Eki): kılısardur 3b/13, yazılmışdur 19a/2(2), olısdur 25a/8, utanmazdur 28a/2, gelmişdür 37a/2, eylemişlerdür 43b/11, gelmemişdür 48b/12,

-GA (Yönelme Hâli Eki): işge 12a/13, işge 12b/1, özge 17b/5, özge 21a/6, özge 21b/4,

-Gİl (Teklik İkinci Şahıs Emir Eki)¹⁵⁸ söylegil 1b/1, aldanmağıl 1b/4, olmağıl, 1b/6(2), söylegil 1b/10 (2), olğıl 3b/13(2), kılmağıl 4a/3, eylegil 4b/6(2), göstergil 10a/11, digil 12b/1, söylegil 13a/5, virmegil 14b/3, digil 14b/6, virgil 17b/4, virgil 17b/6, digil 18b/9, itgil 21a/5, olğıl 21b/3, çoymağıl 21b/4(2), yatmağıl 21b/5(2), eylegil 21b/6, şaklağıl 21b/7, şaklağıl 21b/8, eylegil 21b/9, ırmağıl 21b/10(2), eylegil 22b/8(2), olğıl 23a/3, gelgil 23b/1(2), eylegil 24a/3, durğıl 24a/7(2), digil 26b/8, gelgil 27b/2, kılğıl 29a/3, anlağıl 29a/4, görgil 29b/11, şanmağıl 30a/7, alğıl 31a/6, durğıl 31b/3, durğıl 31b/4, dutmağıl, 32b/2, urğıl 32b/4, durğıl 32b/13, eylegil 33b/4(3), bağlamağıl 33b/6(2), söylegil 33b/9, gelgil 34b/5(2), virgil 34b/11, dinlegil 35a/6, oturgıl 35b/2, itgil 36b/10, olğıl 39a/9, kılğıl 40a/4, kaçılmağıl 41a/10, virgil 42a/12, olğıl 43a/13, olgil 43b/6, virgil 44b/2, olğıl 45b/6, söylegil 50b/7, eylegil 51a/6(2),

-I (Teklik Üçüncü Şahıs İyelik Eki): elinünğ 1b/1(4), duzağında 1b/6, cānını 1b/7, yirine 1b/8(3), siyerini 1b/10(3), güninde 1b/11, her biri 1b/12, elinde 2a/1(3), öñine 2a/3, elin 2a/4, elinde 2a/6, nürıyla 2a/7, içinde 2a/9(2), başı 2a/12(2), hādimi 2a/13, başın 2b/1, kulağına 2b/1, sözün 2b/2, didüğü 2b/2, sözününğ 2b/3(2), serveri 2b/4(2), hātemi 2b/5(2), yegregidür 2b/6, sözi 2b/7(3), ağızında 2b/8(2), hürmetiçün 2b/9, luğfından 3a/2, nürıdur 3a/3, nürı 3a/4, nüriçün 3a/8, gaybından 3a/9(2), 'arşı 3a/10, içinde 3a/11, alnına 3a/12, nürıdur 3b/2, serdarı 3b/5(2), 'ışkınadır 3b/6, elinde

¹⁵⁸ Bu şeklin emir eki değil "pekiştirme morfemi" olduğunu O.F. ERTKAYA açıklamıştır. I. Uluslararası Türk Dili Kongresi, TDK, Ankara Eylül 1988, Tebliğ [GÜLSEVİN,(1997) s.111].

3b/7(2), alnında 3b/9, alnına 3b/10(2), eline 3b/11, içinde 4a/2, oğlu 4a/4, nûrı 4a/5, düşmânında 4a/8, birinûr 4a/10, oğlu 4a/12, yüzi 4a/13, adı 4b/1, alnına 4/1, içinde 4b/2, şehrine 4b/4, yarağın 4b/8, oğluna 4b/8, cânını 4b/10, oğlu 4b/11(2), işi 4b/12, ayı 5a/2, yoldaşı 5a/5, şerrinden 5a/7, yükü 5a/9, içini 5b/1, yüzi 5b/2(3), biri 5b/3, ehlinûr 5b/4, çırağı 5b/6(3), şâhı 5b/7(2), nûrı 5b/10(2), başı 5b/13(2), sözünü 6a/1(2), birbirine 6a/3, birbirinden 6a/4, nûrından 6a/5, yüzünden 6a/7(2), habîbi 6a/9(2), içinde 6a/10, biri 6b/2(2), üstinde 6b/3, için 6b/3, nûrı 6b/4, âvâzı 6b/5, feryâdını 6b/8(2), kimi 6b/9(4), almayı 6b/10, katına 6b/12, defteri 7a/2(2), nûrı 7a/4(2), dîni 7a/7, yaşını 7a/9(3), köşki 7a/13(2), eyvânını 7b/1(2), ehline 7b/6, sözüne 7b/7, biri 7b/10, âdemine 8a/5, içi 8a/6, başı 8a/9(2), elinde 8a/10, kilidin 8a/11, nûrı 8a/13, içinden 8b/1(3), biri 8b/2(2), virdüğün 8b/2, safvetini 8b/3(3), dilin 8b/4(4), şabrın 8b/5(2), âvâzın 8b/6(2), cânı 8b/9, birin 8b/10(3), nûrı 8b/13(2), içinde 9a/1(2), üstüne 9a/4, gözün 9a/5, ümmetine 9a/9, mührünü 9a/10, hâtemidür 9a/11, 'ilmi 9a/13, yüzüne 9b/1, halkına 9b/2, ağızına 9b/3(2), yanında 9b/6, biri 9b/7(3), biri 9b/9, zühürünü 9b/10(2), içinde 9b/11, dîvârı 9b/12, yüzi 9b/12(2), evine 10a/2(2), evi 10a/3(3), evindedür 10a/4, evine 10a/6, alnına 10a/8, boyu 10a/13, yüzün 10a/13(2), yüzünü 10b/2(2), katına 10b/7(2), evine 10b/9, yüzünü 10b/11(2), ceddî 10b/11, künâğından 10b/12, dili 10b/12, yüzi 10b/13(3), ceddinûr 11a/1(3), yüzüne 11a/2(2), sağında 11a/5, yüzi 11a/6, yüzi 11a/7(2), yirinden 11a/8(3), yüzi 11a/9(2), şüreti 11a/10, kimâline 11a/11(2), gözün 11a/12(3), yüzün 11a/13(2), vücüdünden 11b/1(3), yüzüne 11b/2(3), gönli 11b/6(2), aklı 11b/7, mevlüdi 11b/8, yüzi 11b/11, yüzüne 11b/12(2), şüretinde 11b/13, halkına 12a/2, saçı 12a/3(3), çoğduğı 12a/4, vücüdünden 12a/5, yüzün 12a/6(2), yüzüne 12a/7, evine 12a/10, göbeğin 12a/12, tertîbini 12a/14, göbeğin 12b/1, komağına 12b/2, tertîbi 12b/3, elin 12b/5, gözüne 12b/6, yüzi 12b/7(2), gönline 12b/10(2), halkın 12b/11, şehri 13a/2, bazarını 13a/8, gülzârını 13a/9, külhânına 13a/10, yaşına 13a/12, halkı 13b/5, dnin 13b/6(2), ceddî 13b/7, oğlu 13b/8(2), lezzetin 13b/9, miñnetin 13b/10(2), derdiçün 13b/11, biri 14a/2, derdi 14a/3, başını 14a/4(2), katına 14a/6, derdi 14a/8, derdini 14a/12, yüzün 14a/13(5), eline 14b/3, koduğı 14b/5, biri 14b/8(2), oğlun 14b/10, abacugı 14b/11, içine 15a/2, milkin 15a/4, kanunuzu 15a/6, éline 15a/9, irdinden 15a/10, dizine 15a/12, geydüğü 15a/13(2), katına 15b/2, oğlanını 15b/5, leşkerini 15b/10, eridür 15b/12, leşkeri 15b/13, adı 16a/1(2), yolına 16a/2, yüzi 16a/3(2), yarağın 16a/5, atın 16a/7, elinde 16a/10, élin 16a/13(2), halkını 16b/1(3), kılına 16b/6(2), özünü 16b/7(2), la'ni 16b/8, birine 16b/10(2), cânından 16b/11, bahâdurı 16b/12, katında 16b/13, biri 17a/3, oğlunu 17a/4, bişin 17a/5(2), ardı 17a/8(2), içinde 17a/9, günü 17a/10, ceddî 17b/2(2), hevdecinden 17b/3, eline 17b/7, yüregine 17b/10, boynına 17b/11, oğlu 17b/11, atın 17b/12(2), boğazında 17b/13(2), erini 18a/2(2), yolına 18a/3, halkını 18a/4, halkı 18a/5(2), ögüdünü 18a/6, içine 18a/11, yaşında 18a/12, içine 18b/1, kanı 18b/6(2), adını 18b/10(2), kılına 19a/1(2), ardınca 19a/8(2), kilidin 19a/13, yanın 19b/1, ceddile 19b/2, öñince 19b/5(4), yüzünden 19b/6(2), direği 19b/7(3), öñünde 19b/8, elin 19b/10, içine 19b/11, hışmı 20a/1(2), içine 20a/2, yüzünü 20a/3(3), ayağın 20a/4(5), oğlu 20a/6, fazlını 20a/7, yüzünü 20a/8, düşmanını 20a/9, biri 20a/10, odına 20a/11, hükminde 20b/2, da'vetini 20b/3(2), ehli 20b/4(2), merhâtin 20b/8, ayağı 20b/9(2), ağızını 20b/10(2), yârın 20b/11(2), gözi 20b/13(2), mu'cizâti 21a/1(2), evine 21a/2, yaşına 21a/11, birine 21b/1, oğluna 21b/2, döşegine 21b/5, hâki 21b/8(2), gözi 21b/12(2), üstünde 21b/13, elin 22a/2(2), başın 22a/4(2), kulu 22a/7, kıtında 22a/12, adı 22b/1, oğlu 22b/2(2), adı 22b/4, malı 22b/6(3), oğluna 22b/7, birin 22b/8(2), sözün 22b/10, içinde 22b/13, katında 23a/6, 'ariyyetidür 23a/7(2), yanında 23a/11, yanında 23a/12, içinde 23a/13, biri 23b/2(2), yanında 23b/3(3), kimi 23b/7, evine 23b/11, hakkıçün 23b/12, katında 24a/3, kimi 24a/9(2), halkına 24a/11, kimi 24b/3(3), yoldaşı 24b/6(2), birbirine 24b/7, ehline 24b/8, oğlancıkları 24b/9, biri 24b/9, birine 24b/10, biline 24b/11(2), yurdu 24b/12, iligi 24b/13, heybetin 24b/14(2), 'aklı 25a/1(2), birisi 25a/4, halkı 25a/5, halkı 25a/6, içinde 25a/7, cemâlin 25a/9(2), 'ışkı 25a/10(2), gönline 25a/11, gönlinde 25a/12, biri 25a/13, birisi 25b/1(5), erligi 25b/2(2), oğlanın 25b/3, erligine

25b/4, içinde 25b/11, halkı 25b/12(2), şabrı 26a/1(2), yiri 26a/2, kavmi 26a/3(4), yanında 26a/4, yirinden 26a/5, gömleğin 26a/6(3), beline 26a/7(2), karadaşı 26a/8, içine 26a/10(2), meydânına 26a/12, meydânına 26b/6(2), adı 26b/7, oğlıyam 26b/9, yemegin 26b/12, kuyruğun 27a/1, kuvvetine 27a/2(2), yerinden 27a/8, içine 27a/8, halkı 27a/10(2), katına 27a/12, katına 27a/13, yüzi 27b/1, dîvârını 27b/5(2), oğlu 27b/6, dutduğın 27b/7(2), hakkıçün 27b/10, seni 27b/13, tevfiķıla 28a/4, ğarmiyem 28a/4, içine 28a/8(2), oğlu 28b/2, şehrine 28b/5, şehrinde 28b/8, ehli 28b/9, içinde 28b/11, boynı 28b/12(2), bili 28b/13(2), başın 29a/7, cānı 29a/10, haşmını 29a/11, halkı 29a/12(2), yüzi 29b/1, yüzine 29b/2, dülbendini 29b/6(2), kuşağını 29b/7, tümāmını 29b/9, yirini 29b/10, teni 30a/1, kuvveti 30a/6(2), yirinden 30a/10, kuşağına 30b/5, ayağını 30b/7(2), emrile 30b/9(2), kuşağından 30b/11, evvelidür 31a/2, zürünü 31a/4(2), şehrinde 31a/5, kuvvetin 31a/6(2), elin 31a/7, ayağın 31a/8(2), zürü 31a/9(2), yüzi 31a/11(2), zürü 31a/12(2), yirinden 31b/2, yüzün 31b/10(2), tenini 31b/13, iligi 32a/1, yüzi 32a/2, başını 32a/3(2), erligine 32a/4, kavmi 32a/5(2), katına 32a/7, işi 32a/11(3), haşmın 32a/12, işi 32a/13, cānı 32b/4, teni 32b/7(2), kuşağından 32b/8, yirinden 32b/10, başı 32b/11(3), üstine 33a/5, gönlinde 33a/8, 'ışkı 33a/9, 'ışkı 33a/10(2), halkın 33a/11, gözi 33b/1(2), gülzārını 33b/4, yurdu 33b/4, sūretini 33b/9(2), yaşı 33b/10, yüzi 33b/10(2), katında 33b/10, evine 33b/13, işi 34a/2(2), şādīķal kavli 34a/3, düşmanı 34a/7, içi 34a/11, kulına 34b/7, evine 34b/9, başını 35a/5, kütü 35a/10, eline 35a/12(2), kulu 35b/4(2), yüzün 35b/5(2), ğayreti 35b/6, atına 35b/13(2), yüzi 36a/9, 'aşrında 36a/10, hulkı 36a/11(2), saçı 36a/12(2), yanacağı 36a/13(2), yüzünün 36b/1, lebini 36b/2(2), yüzine 36b/3(3), tilinde 36b/4(3), 'aklı 36b/5(3), adı 36b/6, malınun 36b/7(2), kulu 36b/8(2), malını 36b/10, işi 36b/11(3), kulını 37a/1, sözi 37a/2, dördü 37a/4, cemālin 37a/9, adı 37a/10(2), peygamberi 27a/11, cemālin 37a/12(2), içinde 37a/13(2), oğlu 37b/6, gönli 37b/9(2), gözine 37b/10(2), gitdüğü 38a/1, tağına 38a/3(2), merķadı 38a/4(2), ağızında 38a/7(2), yüzün 38a/9, beñzinde 38a/11, kānısın 38b/4(2), evine 38b/10, içi 38b/11, nūrı 38b/12, yüzine 38b/13(2), başını 39a/2, 'aklı 39a/3(3), 'ışkı 39a/4(3), göği 39a/7(2), üstine 39a/9, vaktidür 39a/12, yanına 39a/13, şandüğün 39b/3, libāsın 39b/5, gönli 39b/7(2), yüzünde 39b/8, 'ışkı 39b/9, adını 39b/10(3), birine 39b/11(2), bağın 39b/12(2), yüzün 39b/13(3), lāyığıdur 40a/6, yolına 40a/7(2), üstine 40a/8(3), odına 40a/11(2), dilinde 40a/12, adı 40b/4, başı 40b/7(2), salārı 40b/8, bölüğü 40b/9, bölüğü 40b/10(2), birini 40b/11(2), kalanından 40b/13, rāyı 41a/2(2), yirinden 41a/7, kolın 41a/9(2), katına 41a/10(2), başı 41a/12, ardınca 41b/3, kaşdı 42a/1(2), kolın 42a/2, kavmile 42a/4, içinde 42a/5(2), sulţānına 42a/8(2), akduğın 42b/1, birisi 42b/2, koduğı 42b/5, başına 42b/13, ağızından 43a/3, toprağı 43a/4, içinde 43a/7, ağızından 43a/8, ağızı 43a/9(2), hiçbirisinin 43a/10, başı 43a/13, yüzi 43b/2, başı 43b/6, birisi 43b/9, rehberi 43b/10, içine 44a/2(2), ağızından 44a/3(2), biñdüğü 44a/4, altındadır 44a/5, ehli 44a/6, ehli 44a/7, hakkı 44a/8, yüzünü 44a/9, yüzünü 44a/11(2), yoldaşı 44b/1, selāmın 44b/7, ağızın 45a/5(3), biri 45a/9, yüzün 45b/2, ardınca 45b/12, üstine 46a/3(2), ardınca 46a/3, biri 46a/6(3), birinün 46a/7, biri 46a/8, içine 46a/9, adını 46a/12, işi 46b/4, toprağı 46b/5(2), öñine 46b/10, ağızınun 47a/1(2), birin 47a/2(2), çikidi 47a/3, birin 47a/3(2), yolına 47a/5(3), kabına 47a/7, ilinün 47a/12(2), adı 47b/1, yiri 47b/2, 'ömri 47b/3, şevki 47b/6(2), haşretinden 47b/7, tal'ın 47b/8(2), geleceğın 47b/10, mu'cizātın 48a/1, gözi 48a/4, vaşfına 48a/5, ağacı 48a/9(3), dibine 48a/11, yanında 48a/13, dibine 48b/3(2), dibine 48b/4, ağızınun 48b/8(2), şuyı 48b/9(2), lezzetinde 48b/10, kavmi 48b/11, 'aklı 48b/13, 'aklı 49a/1(2), içinde 49a/6, içine 49a/8, zaħmı 49a/9(3), maķşūdı 49b/2, katında 49b/3, raħtını 49b/4, yüzi 49b/6(2), elinde 49b/9, vaşfımış 49b/10, hālın 49b/11, yükünü 50a/3, boğazına 50a/4, yüzünün 50a/5(2), mu'cizātın 50a/9, kulu 50b/1(4), katında 50b/3, sulţānınınun 50b/5(3), elindeki 50b/8, rengi 50b/9(3), saçı 50b/10(3), burnı 50b/11(2), bili 50b/12(3), ayağı 50b/13(3), birbirine 51a/1, teni 51a/2, oğlu 51a/4, heybetinün 51a/7(2), yüzün 51a/9, adını 51a/11, oğluna 51a/12(2),

-(y)l (Belirtme Hâli Eki): güli 1b/1, seni 1b/9, taş 2a/3, mührü 2a/11, yüzüğü 2a/12, rencümi 2b/9, sözümi 2b/10, seni 2b/11, namāzı 3a/7, ğaybı 3a/9, 'ālemi 3a/11(2), seni

3b/6(3), 'ālemi 3b/8, çırağı 4a/9, işi 4b/7, mevlüdi 4b/13, bunları 5a/13, arkamı 5b/7, cihāni 5b/10(2), cāni 5b/12, himmeti 6a/2, tonları 6a/6(2), 6a/11, anları 6a/13, cāni 6b/10, oları 7a/2, şarkı 7a/4(2), şuyı 7a/11, oğlumı 7b/10, avāzi 7b/11(2), cāni 8a/7(2), mişk-i cāni, māh-ı müniri 8a/9, oğlumı 9a/2(2), oğlumı 9a/4, göbegi 9a/6, 'ilmi 9b/4, oğlanı 9b/5, seni 9b/9, yüzümi 10a/1(2), oğluñı 10b/1, hizmeti 10b/3, kapuñı 10b/4, Muştafā'yı 10b/8, cāni 11b/4, hüsni 12a/7, seni 13a/10, melüllüğü 14a/8, malı 14a/11(2), nūri 14b/1, peygamberi 14b/11, hāli 14b/13, dīnleri 15b/6, cihāni 15b/8, la'īni 15b/10, reh-nümünü 16a/2, cihāni 16b/2, pehlivāni 16b/12, hevdecı 17a/4, cihāni 17a/6, hevdecı 17a/12, hevdecı 17b/1, kemanı 17b/4, gümāni 17b/5, yayı 17b/7(3), okı 17b/9, okı 17b/10, halkı 18a/3, bunları 18a/7, bizi 18a/12(2), girenleri 18b/2, okı 18b/9, işi 18b/11, sizi 18b/12(2), cihāni 19a/3, anları 19a/7(2), başuñı 19a/8(2), bizi 19a/9, seni 19a/10, beni 19a/12, Muştafā'yı 19b/12, resūli 19b/13, hāli 20a/2, kāfirleri 20a/10, buları 20a/12, bizi 20a/13, devleti 20b/14(2), seni 21a/8(2), rūzigārı 21a/10(2), Muştafā'yı 21b/2, lokmayı 21b/5, gözünjı 21b/10, halkı 21b/13, seni 22a/7, anları 22a/7, 'ahdimi 22a/8, seni 22b/9, işi 11b/10, Muştafā'yı 23a/2, beni 23a/10, anları 23b/4(2), ağacı 24a/2, beni 24a/3, zenbili 24a/5, oğlanları 24a/12(2), bunları 24b/1, nuşreti 24b/4, taşu 24b/6, yarağı 25a/2, yüzü 25a/2, anları 25a/3(2), bunları 25a/4, cengi 25a/7, beni 27a/5, beni 27a/6, işi 27b/3, yardımı 28a/8, sözü 28a/10(2), kişi 29a/1, güreşi 29a/1, beni 29a/2, göñliñi 29a/3, beni 29a/4, sözü 29a/7, kavliñi 29a/9, oğlanı 29a/10, tonı 29b/8, haşmuñı 29b/9, yaqañı 29b/10, tonı 29b/11, tonı 29b/1, beni 30a/11(2), seni 30a/13(2), Muştafā'yı 30b/4, resūli 30b/7, seni 31a/1, zūri 31b/1, tağı 31b/2, kılcı 32a/6, fitneyi 32b/1, seni 32b/3, uluları 32b/5, cihāni 33a/2(2), seni 33a/9, Muştafā'yı 33a/13, yazanı 33b/2(2), göñlüñi 33b/6, seni 33b/7, Muştafā'yı 34a/12, seni 34b/6, cihāni 35b/1(2), nūruñı 36a/1(2), kadrünjı 36a/2(2), işi 36a/5, nūri 36b/1, anları 37a/6, sözü 37a/7, hazreti 37a/8(2), 'ışkı 37a/13, bizi 37b/2, beni 38b/3(2), bizi 38b/7, kendüyü 39a/4, bunları 39a/8, kalanı 39b/1, beni 41a/5, beni 41a/6(2), kılcı 41a/7, başıñı 41a/8(2), toprağı 41b/11, 'ālemi 42a/11(2), sözü 42a/13, ahteri 42b/4, işi 42b/5, yolu 42b/13, sizi 43b/5, başı 43b/6, beni 43b/12, münācātı 44a/9, selāmumı 44b/2, yolu 44b/6, hālimüzü 45b/3, şuyı 46a/6, şuyı 46a/8, kudreti 46b/13(2), beni 47b/6(3), yüzümü 47b/8, 'ālemi 47b/11, varlıgumı 48a/3, sözü 48a/4, bunları 48b/1, kuyuyu 48b/7, işi 48b/13, kārübāni 49a/3(2), la'īni 49a/8, bizi 49a/12(2), bizi 49b/1(2), develeri 49b/3, sözü 49b/5, beni 49b/12, başuñı 50a/10, yirleri 50b/6(2), kibri 51a/5(2), söziñi 5a/6, beni 51a/11,

-In (Teklik Birinci Şahıs Eki (Zamir Menşeli / Birinci Tip)): isterin 8b/5,

-Im (Teklik Birinci Şahıs Bildirme Eki): şā'imim 35b/12(2),

-IpdUr /UpdUr (Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki): bilüpdür, 14b/8, olupdur 29a/11, kılpdur 39b/7, görüpdür 44b/9

-IsAr (Gelecek Zaman Eki): idiser 3b/3(2), geliser 3b/7(2), döniser 3b/8, kılsardur 3b/13, idiser 4b/7, toğısar 5b/4, süriser 7a/1, düriser 7a/2, gidiser 7a/5(2), olısar 7a/6, ileniser 15a/8, bozısar 15b/6, olısar 17a/2, idiserdür 19a/2, idiserdür 19a/3, olısar 20b/2, olısar 25a/8, güreşiser 28b/7, olısar 44a/13(2), geliser 44b/1, bulısar 45b/13, eyleyiser 47b/11(2), geliser 48a/1(2), viriserem 48a/3, geliser 48b/1(2), ergüriser 49b/12,

-Iz / -Uz (Çokluk Birinci Şahıs Eki(Zamir Menşeli / Birinci Tip)): gideyoruz 15a/6, varuruz 16b/1(2), çıkamazuz 18a/5(2), kılmışuz 19a/4, oğraşuruz 19a/5, diyeme[z]üz 19a/11, virirüz 36a/6, giderüz 40b/5, kılmazuz 40b/11(2), itmezüz 41a/6, kırılıruz 42a/6(2), bilmezüz 45a/12, çıkamazuz 46b/3,

-K (Çokluk Birinci Şahıs Eki(lyelik Menşeli / İkinci Tip)): virdük 9b/4, olduğ 9b/10(2), kıldık 12a/13, okumaduk 12a/14(2), geldük 37b/4, varduk 38b/7(3), geldük 43a/13, olduğ 45a/12, olduğ 45b/6, idük 49a/2(2), bulduğ 49a/3, geldük 49a/12, koduk 50a/3, gördük 50a/9, söyledük 50b/3

-ki (Aitlik Eki): evvelkine 8b/12, hevdecdeki 16a/4, anuñkisün 28a/4,

-(I)IA (Vasıta Hāli Eki): kayguluyla 1b/2, nūriyla 2a/7, ibrıkıla 2a/9, suyuyla 2a/10, yüzügile 2a/11, kanadıyla 5b/8(3), haşretle 5b/12, elile 11a/1, koñusuyla 11a/6, kimle 12a/10, tañla 12b/6, Hāşim'le 14a/5, ceddile 19b/2, bunlarıñla 24a/13, tañla 25b/8,

tañla 25b/9, onuñla 25b/10, kaftanımla 27a/7, tevfiñkıla 28a/4, 'avratile 28b/5, onuñla 29a/4, zürimıla 29a/4, benümile 29a/5, hüsnile 29b/4, senüñle 30a/7(4), senüñle 30a/8(3), bahtıla 30b/2, hileyile 30b/3(2), emrile 30b/9(2), kuvvetile 31a/9, luñfiñıla 31b/9, 'ışkıla 33a/10, kâfirile 33b/13, mumıla 34a/6, elümile 35a/10, atıla 35b/7, fañluñıla 36a/2, 'Abbās'ıla 37a/4, yaşıla 37a/7, luñfıla 37b/2, Meysere'yile 37b/5, 'Abbāsi'le 38a/1, trile 38a/8, nūrıla 38b/11, cānıla 39a/2(2), emrūñile 39a/10, nūrıla 39b/5, kuvvetile 40a/3, ayağıla 40a/5, kārübānıla 40a/9(2), 'Abbās'ıla 40a/13, kanile 41a/5(2), cengile 41a/11, anuñıla 41a/13, 'Abbās'ıla 41b/1(2), taşıla 41b/13(2), toprağıla 42a/5, kemālile 42a/9, kañçıyıla 42b/13, kārübānıla 44b/1, açılığıla 45b/5, fañlıla 45b/12, Ebū Cihil'le 46b/2, bununıla 46b/3, yarıla 47a/2, yaşıla 47b/5, kārübānıla 48a/1, sizüñile 49b/5, aşıla 50a/12, göklerle 50b/6,

-IAr (Çokluk Eki): gözlerüm 2a/8, enbiyālar 2b/5, dinler 2b/6, işlerden 2b/13, göklerle 3a/1, 'ömürler 3a/6, aşılarda 3b/13, bunlaruñ 4a/10, şükürler 4a/12, bildiriler 4b/3, oğullar 4b/7, kişiler 5a/4, gözlerüm 5a/8, kuşlar 5a/9, melekler 5a/11, bunları 5a/13, bularuñ 5b/2, Nebiler 5b/7, tonları 6a/6(2), şeyāt'inler 6a/8, kuşlar 6a/11, anları 6a/13, firışteherler 6b/3, firışteherler 6b/5, divler 6b/7(3), divleruñ 6b/8(3), yaşları 7a/1, oları 7a/2(2), melā'ikeler 7a/3, cānlar 7a/5(2), kızlar 7a/6(2), gönüller 7a/10, putlar 7a/11, melekler 7b/9, atalular 8b/1(2), gözlerüm 8b/8, gelenlerden 8b/13, firışteherler 9a/1, nebiler 9a/11, mürsellerün 9a/11, günler 9b/12(2), koñular 10a/4(2), melekler 10b/3, melekler 10b/6, 'ālemler 11a/5, melekler 11a/9, gökler 11b/3, du'ālar 11b/7, yirlerden 11b/9, görenler 12a/7, boyalar 12b/6, mişkinlere 12b/13(3), tütünler 13a/10, putlaruñ 13b/7, tañbileruñ 14b/3, onlar 14b/5, dīnleri 15b/6, yollara 16a/7, olara 16a/8, başlar 16b/4(2), erenler 16b/5(2), atalaruñ 16b/7, anlaruñ 16b/12, şeydālar 17a/9, oğullar 17a/10, pehlüvānlar 17a/11, anlaruñ 18a/2, anlara 18a/3, bunlarıla 18a/5, bunları 18a/7, azanlara 18a/11(2), anlardan 18b/1, girenleri 18b/2, bunlar 18b/5, kişiler 18b/11, kitāblara 19a/2, anları 19a/7, keşişler 19b/9, la'inler 19b/12, ulular 20a/5, kâfirilere 20a/9, kâfirleri 20a/10, bular 20a/11, bunları 20a/12, kâfirlerün 20b/8, oğlanlaruñ 21b/6, oğlanlarum 22a/1, anları 22a/7, anlara 22b/8, kendülere 22b/9, oğlanlarum 23a/3(2), oğlanlara 23a/4, uyanlara 23b/1, anları 23b/4(2), anlara 23b/8, oğlanlara 23b/10(2), yıllarını 24a/1, oğlanlıklara 24a/8, anlara 24a/10(2), oğlanları 24a/12(2), bunları 24b/1, oğlanlıklarıla 24b/2, bunlar 24b/3, oğlanlıkları 24b/9, bunlardan 24b/10(2), oğlanlara 24b/12(3), oğlanlara 24b/14, anları 25a/3(2), bunları 25a/4, oğlanlar 25b/4, olanlar 26b/9, 'Araplar 27a/4, güreşler 28a/6, 'ākiler 28a/9, şehzādeler 29b/5, nuşretler 30b/10, erenler 31a/4, kanlarıñuz 32a/9(2), 'avratlar 32a/10, uluları 32b/5, vādilerde 33a/7(3), sevenler 33a/13, beşāretler 33a/13, düşmanlar 34a/8, müşkiller 34a/10, hünerlerde 34b/2, tonlar 34b/4, tonlar 34b/5, 'ammūlar 35a/7, otçılar 35b/1, olaruñ 35b/6, işlerde 35b/11, diller 36a/12, cānlara 36b/2, mallulardan 36b/7, anları 37a/6, döşekler 37b/1(2), bunlara 37b/2, yaşlar 37b/10, önciler 38a/2, bunları 39a/8, tonlar 39b/2, deveciler 39b/11, anlar 40a/13, ulular 40b/4, zahmetler 40b/6(3), müşkiller 41a/1, itlere 41a/8, bunlar 41b/2, anlaruñ 41b/3, başlar 41b/4(2), uyanlar 41b/5, uyanlar 41b/6, gidenler 41b/8, hayvānlara 41b/9, gelenler 42a/2, korqulardan 42b/2, ağular 43a/8, meş'aleler 43a/9, anlar 43b/8, bular 43b/12, bulardan 43b/13, odlar 44a/3, yıllar 44a/11, oğlanlarımdan 44a/13, düşmanlar 44b/1, işler 44b/11, bulutlardan 45a/1(2), tulumlarıñ 45a/5, siller 45a/6, develer 45a/9, du'ālar 45a/10, siller 45a/13(2), siller 45b/3, uyanlar 45b/13, anlar 46a/7, giçenler 46a/13, du'ālar 46b/1, başlar 46b/3, du'ālar 46b/9, ağaçlar 47a/4, şalkımlar 47a/6, gözleriñ 47a/11, kişişler 47b/1, kişişleriñ 48a/4, nebiler 48a/9, nebiler 48a/11, gökler 48a/12, bunları 48b/1, ağaçlarıñ 48b/3(2), sofralar 49a/2, bularda 49a/3, kişişler 49a/5(2), na'metlere 49a/6, kullukçılar 49a/13, develeri 49b/3, şofralar 49b/7, yükler 50b/3, göklerle 50b/6(2), müfsidlere 51a/3,

-IAr (Çokluk Üçüncü Şahıs Eki): bilürleridi 4a/5, kılurlarını 4a/6, öldürelere 4a/7(2), şoldu[ra]lar 4a/7, iderler 5a/10(2), giderler 5a/11(3), gelürler 6a/1, toldılar 6a/11, iderler 6b/1(2), giderler 6b/7(2), olurlar 7a/10(2), gelürler 7b/9(2), kılurlar 7b/10(2), getürdiler 8a/7, tolamışlar 8a/8, komışlar 8a/9, geldiler 9a/1, aldılar 9a/2(2), bağlamışlar 9a/5(3), eylediler 9b/8(3), didiler 9b/9, itdiler 10b/6, geldiler 11b/9(3),

gördiler 11b/10, didiler 11b/13, idemezler 12a/6, olurlar 12a/7(2), dilediler 12a/12(2), didiler 12a/13, gitdiler 12b/6(2), gördiler 12b/7, kaldılar 12b/8, didiler 12b/9, eylediler 14a/9, açdılar 14a/13(2), kodılar 14b/11, girdiler 14b/12, didiler 15b/1, şayarlarıdı 15b/12, işitdiler 16b/7, öldüreler 17a/4(2), didiler 17a/7, baqdılar 17a/9(2), tıtdılar 18a/6(3), indiler 18a/8(2), diyemediler 18a/13, didiler 18b/3(2), sürdiler 18b/4(4), öldürmeyeler 19a/10(2), indiler 19b/3(2), itdiler 19b/9(2), gördiler 19b/12(3), çalalar 19b/13(2), bandılar 20a/1(2), baqdılar 20a/10(2), yandılar 20a/11, bildiler 20a/12, döndiler 21a/2, olalar 22b/9(2), kazanurlar 23a/7, durdılar 23b/3(2), kodılar 23b/5, bağışdılar 23b/7, iderler 24b/1, geldiler 24b/5, tırdılar 24b/7(2), gördiler 24b/14, korqdılar 25a/1, şaçdılar 25a/2(2), kaçdılar 25a/4(2), eylediler 25a/5, eylediler 25a/6(2) dirleridi 25a/8, dutarlarıdı 25a/13, söylediler 25b/5(2), eylediler 25b/11(2), geldiler 25b/12(2), geldiler 25b/13, oturdılar 26a/2, tıtuşdılar 26a/10(3), dutuşdılar 26b/11, güreşelerise 27b/11, bilmezler 28a/1, işitdiler 28a/9(2), eylediler 28b/4(2), didiler 28b/6, didiler 28b/8, dirler 28b/13, dirleridi 29b/2, didiler 30b/1, didiler 32a/4, otursunlar 32a/8, didiler 32b/1, eylediler 33a/3(2), iderler 33a/7, eylediler 33a/11, oldılar 33a/13(2), gördiler 35b/1, çıgrışdılar 35b/2(3), durdılar 37a/4(2), şaldılar 37b/1(2), didiler 37b/12, kalkdılar 38a/1(2), vardılar 38a/2(3), didiler 38a/3, vardılar 38a/6(2), durdılar 38b/10(3), döndiler 39a/13(2), itdiler 39b/1(2), getürdiler 39b/11(2), didiler 40a/4(2), gitdiler 40a/13, çıkdılar 40b/2(2), gitdiler 40b/4(4), didiler 40b/10, didiler 41a/2, didiler 41a/3, didiler 41a/6, idiler 41a/12, içdiler 41b/1, kaldılar 41b/6(3), gitdiler 41b/8(2), aldılar 41b/9(3), aldılar 41b/12(2), gördiler 42a/5, didiler 42a/6, gördiler 42b/1(2), kıldılar 42b/2(2), didiler 42b/3, giçdiler 43a/1, didiler 43a/6, döndiler 43a/11(5), eylediler 43b/3, didiler 43b/4, kondılar 43b/8, eylemişlerdür 43b/11, oldılar 44b/8, didiler 44b/9, didiler 44b/12, göçdiler 45a/2, açdılar 45a/5(2), kırtuldılar 45a/10(3), kaldılar 45b/1(2), göçdiler 46a/1, geldiler 46a/2(2), didiler 46a/5(2), giçdiler 46a/6, uğradılar 46a/7, oldılar 46a/13(2), eylediler 46b/1(2), didiler 46b/2, gitdiler 46b/4(2), gezdiler 46b/6(2), geldiler 46b/7(2), içdiler 46b/8(2), sevündiler 46b/9(3), bakarlar 47a/6, yidiler 47a/8(2), gitdiler 47a/12(2), dirleridi 47b/5, didiler 48a/6, indiler 48b/3(2), geldiler 48b/11(3), didiler 48b/12, tırdılar 49a/5(2), durdılar 49a/6, girdiler 49a/8(2), şandılar 49a/10(2), urdılar 49a/11(2), didiler 49b/3, kılmadılar 49b/5, vardılar 49b/7(3), oldılar 49b/8,

-IArI (Çokluk Üçüncü Şahıs İyelik Eki): yüzleri 1b/12, günāhları 4a/5, kāfirlerinden 5a/7, kaftanları 6a/4, ayakları 6a/12(2), kanatları 6a/13, kāfirlerini 6b/6, melekleri 7a/2, kapuları 7a/3, gözleri 7a/10, dānelerini 7b/2, dīvārları 10b/13, kaşları 11a/6, kaşları 11b/11, gözlerinin 13b/12(2), gözleri 13b/13, gözcegezleri 14a/7, gözleri 14b/1, oğlanlarına 16a/5, bahādırları 16a/13(2), kaşdları 17a/4, geymeleri 17a/9, uluları 18a/4, ardlarından 18a/7(2), yoldaşlarını 19a/13, 'ammūları 19b/2, yüklerini 19b/3, kendülerinden 19b/9, kılıçların 19b/12, elleri 19b/13, gözleri 20b/7, gözlerine 20b/10, gözlerini 20b/12, anlarına 21a/2, oğlanlarını 21b/1, düşmanlarından 21b/8, ellerin 22a/4(3), kılları 22b/6, oğlanları 22b/7, göñülleri 25a/1(2), ellerinde 25a/2, ardlarına 25a/4, oğlanları 25a/13, 'ammuları 25b/9(2), 'ammūları 25b/3, 'ammūları 26a/1, uluları 26a/2, uluları 28b/9, pāzūları 28b/12, eteklerini 29b/7, ellerin 30b/5, tamarları 30b/6(2), tamarları 32a/1, kılları 32a/5, 'ammūları 33a/4, 'ammūları 33a/6, 'ammūları 33a/11, 'ammūlarınınu 35b/13, gözleri 36a/12, dişleri 36a/13(2), lebleri 36b/5(2), oğlanları 37a/6, gözleri 37a/7, gözleri 39b/8, yollarını 40a/12(3), 'ammūları 41b/7, kapların 41b/9, eteklerine 41b/12, didükleri 42b/6, yolları 43a/1, gözleri 43a/9, göñülleri 43b/13, kılları 45a/9(2), işleri 45a/11, öñlerince 46a/1, ellerin 46b/7, ulularınınu 47b/1, adlarıdur 47b/2, gözleri 47b/4, dalları 48b/5(2), şuların 48b/11, himmetleri 49a/6, kılları 49a/9, kıllarına 49a/10, öñlerine 49b/7, dişleri 50b/10, lebleri 50b/11, kaşları 51a/1,

-(A)m (Teklik Birinci Şahıs Eki(Zamir Menşeli / Birinci Tip)): eglenürem 1b/4, bağışlamışam 2b/11, kılam 2b/12(2), korqaram 5a/7, görürem 5a/13(4), görürem 6a/4, görürem 6a/11, görürem 6b/2, görürem 6b/6, bilmezem 7b/4, görem 7b/8(2), işidürem 7b/11, işidürem 8a/3, görürem 8a/6, virem 8a/7, işidürem 8a/11, olmışam 9b/1(2), idem 9b/11, idem 14b/6, varuram 15a/9(2), kırtaram 16b/2, kesem 19a/8(2), kılam

19a/12, okumışam 20a/7(3), direm 21b/3, düzem 21b/12, direm 22a/6, görem 22a/7(2), otururam 23a/9, güreşmem 27a/5, itmişem 28a/6(2), güreşmezem 29a/4, korkmazam 29b/12(3), dilemezem 29b/13, çıkarmazam 30a/1, güreşem 30a/7, güreşürem 30a/8, olam 30a/13, idem 31b/8, virem 35a/3(2), almazam 35a/8, olam 35a/11(2), yimezem 35a/9(2), kıluram 35a/10(2), idem 35b/10, duymazam 35b/11 görem 36a/8(2), bilürem 37a/3, görem 37a/8, olmazam 41a/4(2), ururam 41a/5, itmezem 41a/13(2), görmüşem 44a/11(2), uğraşuram 44b/3, barımam 44b/4, gözlerem 44b/6(2), dikerem 46b/12, dikerem 46b/13, yimezem 47a/9(2), aqlaram 47b/7(2), direm 47b/8(4), viriserem 48a/3, gitmezem 49b/5,

-(I)m / -(U)m (Teklik Birinci Şahıs Eki(Iyelik Menşeli / İkinci Tip)): anladum 2b/2(2), injildedüm 5a/6(2), didüm 5a/8(2), gördüm 5b/1, görmedim 5b/2, gördüm 5b/9(2), bakdum 5b/11, gördüm 5b/12(3), bilemedüm 6a/1(2), anladum 6a/2, olmuşdum 6a/10(2), işiddüm 8a/2, buldum 8a/8, gördüm 8a/9, diledüm 8a/12(3), bakdum 8b/9(2), şundum 8b/11(3), gördüm 9a/1, yitürdüm 9a/2, didüm 9a/3(2), gördüm 9a/4, işitdüm 9a/8, gördüm 9b/5, işitdüm 9b/8, eyledüm 10a/1(5), vardum 10a/2(2), gördüm 10a/3, oldum 10a/5(2), girdüm 10a/6(2), didüm 10a/7(3), bakdum 10a/8(2), didüm 10a/9, doğurdum 10a/10, didüm 10a/12, didüm 10b/4, döndüm 10b/5(4), söyledüm 10b/8(2), vardum 10b/9(2), vardum 10b/11(3), urmadum 12b/2(2), geldüm 15b/4, kaçkıdum 17a/5(4), bildüm 20b/3(2), kıldum 21b/1, kıldum 22a/9, eyledüm 23b/5, yidürürdüm 23b/8, dolandum 27a/7(2), dimedim 27b/10, virmedüm 28a/3, durısam 28a/5(2), dutdum 28a/13, urursam 30a/12(3), eyledüm 31b/1, dağ eylesem 31b/2(3), aysam 31b/3, ururdum 33a/1(2), esirgedüm 33a/2(3), gördüm 38a/13, korkdum 38b/1(2), olsam 38b/3, dirsem 41b/10, didüm 42b/12(2), yürüdüm 43b/12, şığındım 44a/1, istedüm 44a/12, getürdüm 44b/7, kesdümidi 50a/10,

-(I-I)m / -(U)m (Teklik Birinci Şahıs İyelik Eki): gözlerüm 2a/8, rencümi 2b/9(2), sözümi 2b/10, habîbüüm 3b/6, hâlüm 5a/5(2), hâldaşım 5a/5, hâlim 5a/6(2), gözlerüm 5a/8, üstimde 5a/10(2), öñümde 5b/3(2), etegim 5b/3, arkamı 5b/8, öğüm 5b/11(2), evüme 6a/11, cānım 6b/13, gönjüm 7b/8, oğlumı 7b/10(2), gönjüm 8a/2, başum 8a/3, oğlum 8b/7, gönjüm 8b/8(2), öñüm 8b/9(2), cānım 8b/11(2), bağruma 8b/11, oğlumı 9a/2(2), cānım 9a/3(2), oğlumı 9a/4, oğlumı 9b/1, oğluma 9b/6, yüzümü 10a/1(2), meşāmuma 10a/4, 'aqlım 10a/5, oğlum 10a/8(2), qarşuma 10a/12, bizim 12a/8, oğlum 14a/8(2), oğlum 17a/1, oğlum 17b/4, elümden 17b/9, nitdüğümü 19a/7, oğlumı 20b/7, başum 21b/13, oğlanlarum 22a/1, babam 22a/6, oğlımdan 22a/7, 'ahdimi 22a/8, oğlanlarum 23a/3, hâcetüm 23a/8, benüm 23b/5, vezirümsin 24a/7(2), kardeşumı 27b/6(2), oğluma 27b/10, cānım 27b/12, tākātüm 28a/6, oğlum 28a/12(2), kardeşim 28b/2, zūrımıla 29a/4, benümile 29a/5, cānım 29a/10, kaftanum 29b/12, kuşağımdan 30a/9, zūrüm 31a/3(3), nevbetüm 31b/3, kudretim 31b/6(2), özüm 34a/13(2), babamdan 34b/10, başuma 34b/12(2), elümüle 35a/10, hakkımda 35b/3(2), bizüm 36a/5, bimārum 36a/8, kardeşim 37b/6, benüm 39a/9, evvelim 42a/12, hocam 42b/6, muṭ'am 44a/8, oğlanlarımdan 44a/13(2), selāmumu 44b/2(2), bizüm 45b/3, bizüm 46b/1, yüzümü 47b/8, varlığımu 48a/3, düşümdür 49a/1, nerem 50b/13, kardeşim 51a/4, yüzüm 51a/8(2), anamı 51a/11,

-mAK gerek(dir / dür) (Gereklilik Eki): virmek gerekdür 12b/9, neylemek gerek 42b/12,

-mAz (Geniş Zamanın Olumsuzu): şefâ kılmazısa 1b/11, irmez 2b/6, bulunmaz 4b/5, bilmezidi 4b/10, bulmaz 4b/12, bilmezem 7b/4, söyünmez 7b/13, beñzemez 8b/12, beñzemez 9b/2, beñzemez 9a/7(2), olmaz 10a/11, olmaz 11a/3, irişmez 11a/11, olmaz 12a/1, beñzemez 12a/2, idemezler 12a/6, olmaz 12a/11, olmaz 13b/3, itmez 14b/9, çekemezsin 17b/4, çekemez 17b/5, çıkamazuz 18a/5(2), akmaz 18b/6, anlamazdur 18b/8, diyeme[z]üz 19a/11, bilmezsin 19a/12, uymazsa 20b/4, dutmaz 25a/1, başmaz 27a/6, korkmazısa 27b/2, utanmaz 27b/9, söylemezsin 27b/13, bilmezler 28a/1, utanmazdur 28a/2, güreşmezem 29a/4, başmaz 29a/6, korkmazısa 29a/8, korkmazam 29b/12(3), dilemezem 29b/13, çıkarmazam 30a/1, güreşmezsin 30a/3, ıramazsa 30a/11, dutmaz 31a/12, görmezdi 33a/2, varmazıdı 33b/13(2), olmazıdı 34a/6, almazam 35a/8, yimezem 35a/9(2), durmaz 35b/8, duymazam 35b/11, olmaz 36a/6, almazsın 38b/5, olmaz 39b/2, kılmaz 39b/7,

iremez 39b/8(2), kalmazuz 40b/11, olmazam 41a/4(2), itmezüz 41a/6, dimez 40a/11, itmezem 41a/13(2), gitmez 41b/1, yürümez 43b/9(2), bilmezüz 45a/12, bulunmaz 45b/1, çıkamazuz 46b/3, yimezem 47a/9(2), benzemez 48b/10, benzemez 49a/4, gitmezem 49b/5, bulamaz 49b/11(2), anlamazsın 50a/6, şıgmaz 50b/1, kılmaz 50b/3, idemez 50b/11,

-mlş / - mUş (Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki): bağışlamışam 2b/11, urmuş 5b/13(2), olmuşdum 6a/10, dürmüş 6a/13, kılmışdı 8a/1, olmuş 8a/6(2), toplamışlar 8a/8, komışlar 8a/9, dutmuş 8b/10, gelmiş 9a/4, bağlamışlar 9a/5(3), kesmiş 9a/6(3), olmuşam 9b/1(2), inmiş 10a/3(3), oturmuş 10a/6, dokınmış 10b/13, yitmiş 11a/7, ölmüşiken 11b/4, kesilmiş 12a/12, urmuş 12b/5, yunmuş 12b/7(3), urmamış 12b/8, komışdı 14a/4, itmiş 15a/2, olmuş 15a/12, dutulmuş 16a/3, açışmış 16a/9(3), kanmışsın 17a/1, irmiş 17b/3, gelmiş 17b/8(2), şeytānımış 18b/12(2), yazılmışdır 19a/2, kılmışuz 19a/4, okumışam 20a/7(3), kurumuş 20a/10(2), olmuş 20b/14, eylemişdür 21a/8(2), olmuş 21a/12(2), komışdı 22b/2, komış 22b/3, itmişdi 22b/10, olmuşdı 22b/12, kurumuşdı 24a/1, itmişem 28a/6(2), tonanmış 29a/13(2), şarmışdı 29b/1(2), şoyunmuş 29b/9(2), yoğımış 30a/4, başmış 30a/11, başmış 30a/13, kalmamışdı 31b/6, olmuş 32b/3, virmişken 33b/8, olmuşıdı 34a/7, girmişdi 34a/11, geymişdi 34a/12, yürümüş 36a/3, kılmışdı 36b/12, gönderürümüş 37a/1(2), gelmişdür 37a/2, olmuşıdı 37a/9(2), dimişdi 37a/11, öğmişdi 37a/12(2), dutmuşıdı 37a/13(2), isterimışsiz 37b/5, olmuş 38a/6(3), kalmamış 38a/11, yaraklanmış 39a/8(2), tölmiş 42a/5(2), gelmiş 43a/7, dönmiş 43b/2, eylemişlerdür 43b/11, görmüşem 44a/11(2), yanmış 46b/5(2), yitmiş 47a/6(4), görmemiş 47a/11(2), bulmuşıdı 47b/3, muştulamış 47b/10, oturmuşıdı 48a/5, konmuşıdı 48a/11, kurumuş 48b/7, gelmemişdür 48b/12, irmişdür 49a/1, itmiş 49b/1, dutmuş 49b/9, kılmışdı 49b/10(2), sürmelenmiş 50b/9,

-(l)mız / -(i)mUz / -(U)mUz (Çocuk Birinci Şahıs İyelik Eki): oğlumuz 12a/8, cānumuz 17a/7, 'arımızdan 18a/10, yirimüzden 19a/4(2), ikimüz 27a/3, rencümüz 35b/3, şeyyidimüz 35b/7(2), seyydümüz 36a/3, işümüzden 36a/6, üstümüze 39a/7, seyydimüz 40b/12(2), yolumuza 43a/7, kamumuz 43b/7, hālümüzi 45b/3(2), hem-rāhimuzsın 46b/1, ulumuz 49a/12, seyyidümüz 50a/7, fahrumuzdur 50a/8(5),

-n (Belirtme Hâli Eki): kaygusun 1b/3, 'ışkın 1b/10, elin 2a/4, başın 2b/1, sözün 2b/2(2), alaçağın 3b/4, yarağın 4b/5, yarağın 4b/8, şafāsın 6a/10, üçün 6b/3, yüzün 7a/9, hāzretin 8a/4, kilidin 8a/11, virdüğün 8b/2(2), dilin 8b/4(4), şabrın 8b/5(2), āvāzın 8b/6(3), birin 8b/10, gözün 9a/5(2), cümlesin 9a/13, yüzün 11a/1, yanağın 11a/6, yüzün 12a/6(2), göbeğin 12a/12, göbeğin 12b/1, elin 12b/5, halkın 12b/11, halkın 13b/6, dīnin 13b/6, şafāsın 13b/9(4), cefāsın 13b/10(3), çāresin 14a/10, yüzün 14a/13, çāresin 14b/6, oğlın 14b/10, milkin 15a/4, çerisin 15a/9, atın 16a/7, göğsin 16b/9, örtüsün 17b/2, atın 17b/12, birin 18a/5, yarasın 18b/7, kilidin 19a/13, yanın 19b/1, niķābın 19b/6, elin 19b/10, kılıçların 19b/12, ayağın 20a/4, yārın 20b/11, pāyın 21b/8, elin 22a/2, başın 22a/4(3), göñlin 22b/8, sözün 22b/10, heybetin 24b/14(2), cemālin 25a/9(2), gücin 25b/1(3), oğlanın 25b/3, zerresin 26a/7, yemegin 26b/12, kuyruğın 27a/1, kuyruğın 27a/1, dutduğın 27b/7, anuñkisün 28a/4, , başın 29a/7, ellerin 30b/5, kuvvetin 31a/6(2), elin 31a/7, ayağın 31a/8(2), yüzün 31b/10(2), haşmın 32a/12, halkın 33a/11, yüzün 35b/5, cemālin 37a/9, vasfın 37a/10, cemālin 37a/12, varlığın 37a/13, yüzün 38a/9(2), du'āsın 39b/1, şanduğın 39b/3, libāsın 39b/5, yükin 39b/11, bağın 39b/12(2), yüzün 39b/13(2), gözyaşın 40a/7, kolın 41a/9(2), kapların 41b/9, kolın 42a/2, yüzün 42a/8(2), başın 44a/2, kuyruğın 44a/3, selāmın 44b/7, ağzın 45a/5(2), yüzün 45b/2, birin 47a/2, birin 47a/3, şal'ın 47b/8(2), geleceğın 47b/10, mu'cizātın 48a/1, yarın 48b/8, şuların 48b/11, hālın 49b/11, mu'cizātın 50a/9, yüzün 51a/9,

-(l)ñ / -(U)ñ (Teklik İkinci Şahıs İyelik Eki): göñlüñi 1b/2, 1b/11, merteben 2b/6, luşfun 2b/11, nūruñ 3b/1, , oğluñ 4b/6, oğluñ 5a/12, feraħlığın 10a/7, yüzüñde 10a/9, oğluñı 10b/1, kapuñı 10b/4, göñlüñ 14a/6, mařlabuñ 14a/11, oğluñ 14b/2, hālñ 15b/1, işñ 15b/3(2), aduñ 15b/9(2), başuñı 19a/8(2), deyrin 19a/9, derdüñe 21a/5, habībünñdür 21a/7(2), habībünñden 21a/8, oğlanlaruñ 21b/6, başuñ 21b/9, güñdüzün 21b/10, bunlaruñla 24a/13, bunlaruñla 24b/4, rehün 27b/6, gördüğün

27b/7, oğluña 27b/8, ödünnden 28a/1, gönlüni 29a/3, kavlini 29a/9, haşmunı 29b/9, yağanı 29b/10, kaftānıñ 30a/4(2), zūruñ 30a/9, zūruñ 31a/1(3), rabbūñ 31b/8, luṭfıñıla 31b/9, zūruñ 31b/12, kavmūñ 32a/8, yoluña 32b/4, bilūñe 32b/6, ḥaddūñden 32b/13, naşībūñ 33a/1, gözūñ 33a/2, dilūñi 33b/3(2), göñlüñi 33b/6, cemāliñ 34b/1, kemāliñ 34b/2(3), peçeñ 34b/3(2), altuña 34b/4, babanñdan 34b/13, 'ammūñ 35a/6(2), nūruñı 36a/1(2), faẓluñıla 36a/2(4), emrūñile 39a/10, başıñı 41a/8(2), işiñ 42b/9, ḥaṭṭuña 43b/6, ḳudretūñ 44a/5, ḳapunñda 44a/6, ḳahruña 44a/7(3), 'izzetūñ 44b/8, fikriñ 45b/6(2), didūğūñ 46b/11, gözleriñ 47a/11, gözūñ 47b/5, sözūñ 50a/6, başuñı 50a/10, söziñi 5a/6, anañ 51a/10(2), aduñ 51a/13,

-ñ (Teklik İkinci Şahıs Eki (lyelik Menşeli / İkinci Tip)): yetürdūñ 1b/1, 'āḳil isen 13a/8, bilürsen 14a/10(2), nolduñ 15b/1, gelürsen 15b/3, bunadıñ 16b/3, gördūñ 17a/1(2), añlamazduñ 18b/8, oldun 18b/9(2), olduñ 20b/6, isterisen 21a/7, ḳorḳduñsa 26b/10, ḳorḳmazısañ 27b/2, ḳorḳımazısañ 29a/8, ḳorḳarısañ 29a/9, güreşeydiñ 30a/3, şoyunırduñ 30a/4(2), ırarsañ 30a/10(2), ıramazsañ 30a/11, geldūñ 33b/4, giyidiñ 34b/4, dilersen 35a/1, itdūñise 35b/10, şorar isen 36b/9, ḳorḳduñ 38a/12, geldiñ 39a/5, itdūñ 42a/11, diseñ 50a/7, virdūñ 50a/11, dilersen 51a/5, bilmedūñ 51a/11(2),

-(n)ıñ / -(n)Uñ (İlgi Hâli eki): elinūñ 1b/1, cihānuñ 1b/3(2), anuñ 1b/7, dünyānuñ 1b/8, Muştafā'nun 1b/10, ṭaşuñ 2a/4, 'ālemūñ 2a/5, beheştūñ 2a/13, oğlunūñ 2b/1(2), sözünūñ 2b/3, ḥalkuñ 2b/4, Ḥaḳ'ıñ 2b/4, dīnūñ 2b/6(2), oğlumūñ 2b/7, anuñ 2b/8, ḥabībūñ 2b/9, peygamberūñ 3a/3, Muştafā'nun 3a/9, Ādem'ün 3a/12, Muştafā'nıñ 3b/2, nūruñ 3b/5, maḥlūḳātuñ 3b/5, Ādem'ün 3b/9, anuñ 3b/10, Şit'ün 3b/11, kāfirūñ 4a/5, ḥabībūñ 4a/7, bunlaruñ 4a/10(2), anuñ 4b/1, çarḥuñ 4b/12, rasūlūñ 5a/1, ayuñ 5a/3, Mekke'nūñ 5a/7, ḳamunūñ 5a/9, evūñ 5b/1, bularuñ 5b/2, ehlinūñ 5b/4, rūzigāruñ 5b/6(2), mürsellerūñ 5b/7, bunūñ 6a/3, nāzırıñ 6a/7, 'adūnūñ 6a/8, Te'ālā'nun 6a/9(2), divlerūñ 6b/8(3), kiminūñ 6b/9, girinūñ 7a/13, zemnūñ 8a/5, eviñ 8a/6, ḳuşlaruñ 8b/1, Ḥalīl'ün 8b/3(2), İsmā'il'ün 8b/4, Dāvūd'ın 8b/6(2), bunūñ 8b/13, mürsellerün 9a/11, evvelin 9a/13(2), oğlumūñ 9b/1, dünyānuñ 9b/2, zuḥūrınun 9b/10(2), Ka'be'nūñ 9b/12, nūruñ 10a/7(2), anuñ 10a/8 yüzünūñ 10a/13, Āmine'nūñ 10b/9, resūlūñ 10b/11, evūñ 10b/13, ceddinūñ 11a/1, ceddinūñ 11a/2, yanağıñ 11a/6, oğlunūñ 11a/8, gözünūñ 11a/12, yüzünūñ 11a/13, anasınun 11b/2, yañağıñ 11b/11, senūñ 12a/13, oğlunūñ 12a/14(2), bunūñ 12b/2, bunūñ 12b/3, bunūñ 12b/10, Mekke'nūñ 12b/11, kimsenūñ 13a/8, putlaruñ 13b/7(2), dünyānuñ 13b/9, rūzigāruñ 13b/10, gözleriniñ 13b/12(2), oğlanuñ 14a/7(2), bunūñ 14a/7, nūrınun 14a/13, senūñ 14b/2, ṭabībleriñ 14b/3, bunūñ 14b/5(2), bunūñ 14b/6, ḳabīlenūñ 15a/2, ilūñ 15a/9, anuñ 15b/4, la'īnūñ 16a/1, hevdecūñ 16a/2, Allah'ındur 16a/4(3), atıñuzun 16a/5(2), élinūñ 16a/13, senūñ 16b/5, anuñ 16b/6(2), Zübeyr'ın 16b/7(2), anuñ 16b/10(2), anlaruñ 16b/12, bişinūñ 17a/5, İsmā'il'üñdür 17b/5, la'īnūñ 17b/10, 'ammūşı'nun 17b/11, Çalab'ın 17b/12, anlaruñ 18a/2, keşişūñ 18a/6, kilisenūñ 18b/1, keşşūñ 18b/10, bunūñ 18b/11, anuñ 19a/1, sizūñ 19a/5, anuñ 19a/8, ḳapunūñ 19b/1, Tañrı'nun 20a/1, deyrin 20a/2, Muştafā'nun 20a/3, oğlanuñ 20a/7, bunūñ 20b/2, bunūñ 20b/3, oğlumūñ 20b/7, kāfirleriñ 20b/8, ağızinūñ 20b/10, Muştafā'nun 20b/13, anuñ 21a/1(2), 'Alī'nūñ 22a/3, bunūñ 22a/7, anuñ 22b/2(2), birinūñ 22b/8, ḥalkuñ 23a/7, Cehl'ün 23a/11, resūlūñ 23b/3, bunlaruñla 24a/13, anuñıla 24b/5, Ebū Cehl'ün 24b/13, anuñ 24b/14, anuñ 25a/9, Muştafā'nun 25a/10(2), Mekke'nūñ 25b/9, onuñla 25b/10, Muştafā'nun 25b/13, meclisinūñ 26a/1(2), anuñ 26a/12, Mekke'nūñ 27a/2, senūñ 27a/5, ḥaddiñ 27b/5, ḳardaşumun 27b/6(3), anuñıçün 28a/3, anuñ 28a/4(2), onuñla 29a/4, Ebū Cehl'ın 28a/11 bunūñ 29b/5, ṭonuñ 29b/10, anuñıçün 30a/1(2), senūñ 30a/4, kişinūñ 30a/6, senūñle 30a/7, senūñle 30a/8, anuñ 30b/6, Ḥaḳ Çalab'ın 30b/9(2), işiñ 31a/2, Ḥaḳḳ'ın 31a/6(2), kendünūñ 31b/7, Beyti'l-Ḥarām'ın 31b/11(2), anuñ 32a/1(2), anuñ 32a/3, Ebū Cehl'ın 32a/5, resūlūñ 33a/4, Ebū Cihil'ün 33a/6, Ebū Cehl'ün 33a/8, Ebū Cehl'ün 33b/1, kimsenūñ 33b/5, gülzāriñ 33b/7, peygamberūñ 33b/9(2), kimsenūñ 33b/13, onuñ 34a/8, anuñdur 34b/8(4), sizūñ 35a/9(2), sizūñ 35a/11, 'Abdūlmuṭṭalib'ün 35b/4, olaruñ 35b/6, 'ammūlarınuñ 35b/13, anuñ 36a/8, anuñ 36a/10, yüzünūñ 36b/1, zülfinūñ 36b/4(2), kendünūñ

- 36b/6, malının 36b/7, hatunun 37b/9, İbrâhîm Halîl'ün 38a/4, anuñ 38a/12, senüñiçün 38b/7, Hadîce'nün 38b/10, eviñ 38b/11, resülün 38b/13, senüñdür 39a/9(2), senün 39a/10, senün 39a/11, devenün 39b/12, kârubânun 40b/7, kamusunun 40b/11, bunün 40b/13(2), Hamza'nun 41a/9, Kureyş'ün 41a/10, anuñıla 41a/13, anuñıla 41b/1, anların 41b/3, la'înün 42b/5, senün 42b/9, hiçbirisinin 43a/10, senün 43b/6(2), kârubânun 43b/10, tulumların 45a/5, senün 45b/6, Muştafâ'nun 45b/7, silün 46a/2, silün 46a/3, birinün 46a/6, birinün 46a/7, Lât'un 46a/12, bununla 46b/3, berâ-nebâtin 46b/5, Muştafâ'nun 46b/10, ağzının 47a/1, ilinün 47a/12, ulularının 47b/1, kişişlerin 48a/4, Muştafâ'nun 48a/5, ağacın 48a/11, anuñ 48a/13, ağaçların 48b/3, ağzının 48b/8, kârubânun 48b/11, va'denün 49a/1, kârubânun 49a/8, kavmün 49a/10, cümleñüzün 49b/4, Muştafâ'nun 49b/10, halkın 50a/3, yüzün 50a/5(2), kamumuzun 50a/8, anuñ 50b/1(2), sultânının 50b/5(3), heybetinün 51a/7, anamun 51a/11, senün 51a/13,
- (I)ñ / -(U)ñ (Çokluk İkinci Şahıs Emir Eki):** bilün 3a/9, giyürün 6a/6, kılun 7a/5, gezdürün 8a/4, virün 8b/3, virün 8b/5, virün 8b/6, görün 9a/10(2), öldürün 15a/7(2), olun 15a/10(2), gösterün 15b/1, görün 16a/5, olun 16a/6, kaldurun 16a/8, kuşanun 17a/6, idün 17a/11, beklen 17b/1, gelün 18a/3(2), turun 19a/4(2), buyurun 20b/5, görün 23b/4, durun 23b/6, oturun 23b/10, durun 24a/12, döğün 24a/12, olun 28a/11, olun 28a/12, idiñ 32a/12, buyurun 37b/3, getürün 37b/13(3), gelün 41b/10(2), olmañ 42a/7, göçün 45b/10(2), durun 49a/2, durun 49b/2, gidün 49b/4,
- ñlz/-ñuz (Çokluk İkinci Şahıs Eki (lyelik Menşeli / İkinci Tip)):** geldünüz 16a/12, geldiñiz 20a/5, eyledünüz 20a/13, saldıñuz 36a/4(2), kıldıñuz 37b/2, kabül kılursañuz 37b/8, görüriseñüz 39a/7, salar idersenüz 41a/5,
- (U)ñlz / -(U)ñuz (Çokluk İkinci Şahıs Emir Eki):** diñleniz 4a/11, duruñuz 15a/3, kılıñuz 15a/4, alıñuz 15a/6(2), olıñuz 35a/7, geliñüz 40b/4, dimeñüz 41b/3, diñiz 45b/12, dimeñüz 47a/9,
- ni (Belirtme Hâli Eki):** anı 2a/7, anı 2a/9, anı 2a/10, anı 4a/7, anı 4a/8, anı 5b/12, bunı 7a/9(3), bunı 8a/1, anı 8a/8(2) anı 8a/12, bunı 8b/7, anı 8b/9,, anı 9b/5, anı 10a/6, anı 10a/11(2), bunı 10b/1, anı 10b/12, anı 11a/4, anı 11b/4, anı 13a/2, anı 13b/2, anı 13b/7, bunı 14b/3(2), bunı 14b/7, anı 15b/5(2), anı 15b/8, anı 15b/12, anı 16a/2, anı 16b/1, bunı 17a/8, anı 17a/10, anı 17b/4, anı 17b/5, anı 17b/13, anı 18a/1, anı 18b/6, anı 19a/3(2), anı 19a/10, anı 19b/9, anı 21b/4, anı 21b/7, anı 21b/10, anı 23a/7, anı 23a/12, anı 23b/9, anı 24a/6, bunı 24a/8, anı 25b/5, anı 25b/6, anı 25b/10, anı 26a/9, anı 26a/11, anı 26a/13, anı 26b/3, anı 26b/4, anı 26b/11, anı 27a/9, bunı 27b/8, bunı 27b/12, anı 28a/1, anı 28a/5, anı 28a/12, anı 28b/11, anı 29b/8, anı 30b/12, anı 32b/4, anı 32b/7, anı 32b/10(2), anı 35a/13, anı 35b/1, anı 36a/6, bunı 37a/3(2), anı 37b/8(2), anı 38b/2, anı 39a/12, anı 41a/4, anı 41a/5, anı 41a/6, anı 41a/13, anı 41b/11, anı 40a/1, anı 42b/12, anı 43b/1, anı 44b/10, bunı 46b/12(2), anı 47a/2, anı 48a/3, bunı 48b/2, anı 49b/10, anı 49b/13, anı 50a/3(2), bunı 50a/4, anı 51a/5, bunı 51a/13,
- ni (Belirtme Hâli Eki (Zamir n'li)):** cânını 1b/7, düzenini 1b/8(2), siyerini 1b/10, oğlunu 2a/8(2), oğlunu 2a/12(2), ağzını 2b/7, ağzını 2b/8, mülkini 3b/7, nürünü 4a/7, cânını 4b/10, içini 5b/1, başını 5b/13, sözünü 6a/1(2), kâfirlerini 6b/6, feryâdını 6b/8, defterini 7a/2, eyvânını 7b/1(2), dânelerini 7b/2, şafvetini 8b/3(2), mührini 9a/10, başını 9b/3, hâlini 10a/2, evini 10a/3, yüzünü 10b/2, yüzünü 10b/11(2), sultânı 11a/4, yüzünü 11a/8, cemâlini 11b/12, tertîbini 12a/14, bazarını 13a/8, gülzârını 13a/9, dostunu 13b/1, başını 14a/4, yüzünü 14a/12, derdini 14a/12, birisini 15a/7(2), leşkerini 15b/10, yarâğını 16a/5, halkını 16b/1(2), özünü 16b/7(2), yiresini 16b/8, oğlunu 17a/4(2), bağırını 17a/5, sözünü 17b/2(2), erini 18a/2, halkını 18a/4, öğüdünü 18a/6, adını 18b/10, yoldaşlarını 19a/13, yüklerini 19b/3, yüzünü 20a/3(3), tozunu 20a/4(2), fazlını 20a/7, yüzünü 20a/8, düşmanını 20a/9, da'vetini 20b/3, merhâtinini 20b/8, yarını 20b/10, gözlerini 20b/12, oğlanlarını 21b/1, adını 22b/2, kaftânını 26a/6(2), birbirini 26a/10, kamusunu 26b/1, divârını 27b/5, itdüğünü 27b/7, çağlasını 29a/2, yüzünü 29a/7, haşmını 29a/11, dülbendini 29b/6(2), kuşağını 29b/7(2), tümâmını 29b/9, yirini 29b/10, ayağını 30b/7, zürünü 31a/4(2), tenini 31b/13, başını 32a/3, vefâsını 33a/9, gülzârını 33b/4, süretini 33b/9, 'ammüsünü 34b/10, başını 35a/5, devesini

36a/8, lebini 36b/2, malını 36b/10, kulunu 37a/1, hüsni 37a/12(2), 'aqlını 37b/9, 'aqlını 37b/10, kendüünü 38b/13, başını 39a/2, 'aqlını 39b/7, kendüünü 39b/8, adını 39b/10(2), gözünü 39b/13, yollarını 40a/12, birini 40b/11(2), kapusunu 41a/11(2), akduğunu 42b/1, yüzünü 44a/9, yüzünü 44a/11, sözüni 45b/7(2), tañrısını 46a/9, adını 46a/12, rahtını 49b/4, göñlüni 49b/8, issini 49b/11, ağızını 50b/11, adını 51a/11,

-(l)ñlz / -(l)ñUz (Çokluk İkinci Şahıs İyelik Eki): yolunuz 5a/5, kanunuz 15a/6, adunuz 15a/8, ivünüz 15b/1, atınız 16a/5(2), çıdanuz 16a/8, kaşduñuz 16a/12, kamuñuz 17a/11, fikrünüz 18a/13, öcünüzden 19a/5, kanlarıñuz 32a/9(2), malınız 35a/7, nebätiniz 35a/9(2), kazandıñuzdan 35a/11, gayretiniz 36a/4(2), kaydıñuz 37a/5, ayağunuz 39a/6, birünüz 40b/77(2), devletünüz 49a/2, cümleñüzün 49b/4,

-r / -Ar (Geniş Zaman Eki): çekersin 1b/3, eglenürüm 1b/4(2), mehmân ider 1b/7(2), öldürür 1b/8(2), halk olur 1b/12, eydür 2a/2(2), tutar 2a/3, diler 2a/5, beñzer 2a/6, eydür 2a/13, virür 2b/8, virür 3a/3, dutardı 3a/8, söyleridi 3a/12, varur 3b/2, varursa 3b/4, düşer 3b/10(2), kalur 3b/11(2), varursa 4a/2(3), 'ahd iderdi 4a/4, bilürleridi 4a/5, olur 4a/6(3), kaşd iderlerdi 4a/7, şaqlarıdı 4a/8(2), kaşd iderse 4a/9(2), gelür 4b/3, şanurdi 4b/10, korqaram 5a/7, işler 5a/9(2), tekbîr iderler 5a/10(2), giderler 5a/11(3), doğar 5a/12(3), görürüm 5a/13(4), gelürler 6a/1, dir 6a/2(2), dir 6a/3, görürüm 6a/4, olur 6a/8, görürüm 6a/11, tehliil iderler 6b/1(2), görürüm 6b/2, görürüm 6b/6, olur 6b/9(3), kaçar 6b/7(3), olur 6b/10(3), ün ider 6b/11(2), diler 6b/12(2), döker 7a/9, olurlar 7a/10(3), beñzer 7b/4, gelürler 7b/9(2), kılurlar 7b/10(2), işidürüm 7b/11, durur 7b/12(2), çağırur 8a/3(2), görürüm 8a/6, tutar 8a/10, eydür 8a/11(3), söyler 8b/2, dir 9a/8, gelür 10a/4, gelür 10b/3(3), dir 10b/11, virür 11a/2, görür 11a/4(2), beñzer 11a/6(2), beñzer 11a/9(2), beñzer 11a/10(2), beñzer 11a/11, üzilür 11a/12(2), beñzer 11a/13, beñzer 11b/1, okurdi 11b/7, beñzer 11b/11, söyler 12a/6(2), olurlar 12a/7(3), eydür 12a/8(2), eydür 12a/10, durur 12b/1(2), söyleridi 13a/2, bakarsın 13a/10, ağılarıdı 13b/11, bakardı 13b/12(2), biter 14a/1, aratırdı 14a/3, otururdi 14a/4, olur 14a/5, getirür 14a/8, bilürseñ 14a/10, olur 14b/2, olursa 14b/9(4), oturursın 15a/3, söylenir 15a/8, varuram 15a/9(2), kılur 15a/13(2), gelürseñ 15b/3, işidürsün 15b/5, gider 15b/7(2), olur 15b/9(2), şayarlarıdı 15b/12, gelür 16a/3, haykırır 16a/10(2), nidersin 16a/11(3), varuruz 16b/1(2), eydür 16b/3(2), bekler 16b/7, beñzer 17a/1, parlar 17a/9, inler 18a/9(3), durur 18a/4(2), eydür 18a/10, diyebilür 18a/12, eydür 18b/5(2), eydür 18b/8, olursa 18b/13, diler 19a/3, oğraşuruz 19a/5, dirsün 19a/9(2), yirsün 19a/12(2), görür 20a/2(2), irerse 20b/5, ağırur 20b/7, isteriseñ 21a/7, gidersün 21a/9(2), bilürsün 21a/10(2), dirilürse 21a/13(4), direm 21b/3, kılursa 22a/1, direm 22a/6, eydür 22a/10, eydür 22b/1, 'izzet iderdi 22b/3, kılur 22b/5, virür 22b/7(2), dir 21b/12, oturur 22b/13, kazanurlar 23a/7, otururam 23a/9, oturur 23a/12(3), dir 23b/10, vir 24a/8, savaş iderler 24b/1, virür 24b/4, dirleridi 25a/8, artardı 25a/10, dutarlarıdı 25a/13 söylenür 25b/2, ögersün 25b/6, otururdi 26a/1, ögünürsün 26b/7, bekler 26b/9, yirdi 26b/12, yirdi 26b/13, bilürsün 27a/5, güleşirdi 26a/8, doğırırđı 27a/1, 'ayıb ider 27a/4, beñzer 27a/6, çıkarsın 27b/5(2), dirsün 27b/8, gelür 27b/9(3), şanur 27b/13(2), dir 28a/5(2), virür 28a/8, durur 28b/6(3), görür 28b/11(2), benzer 28b/13(2), bilür misün 29a/2, kılurısa 29a/6(2), korqarısañ 29a/9, götürür 29a/10, eydür 29a/12, olur 29b/2(3), çıkarur 29b/8, şoyunırduñ 30a/4, güreşürüm 30a/8, ırarsañ 30a/10(2), urursam 30a/12(2), kılur 30b/10, sürürdüm 31b/2(2), dökülür 32a/9(2) kalur 32a/10, olur 32a/10, olursa 32a/13(4), durur 32b/1, ditredür 32b/7(2), dirüdi 32b/12, ururdum 33a/1(2), tahsîn iderler 33a/7, kılurlar 33a/13(2), bağışlardı 33b/10, olurdi 33b/12(2), oturur 33b/13, içerdı 34a/3, durur 34a/4(3), kılurdi 34a/7, kılurıdı 34a/11, görünür 34a/13, beñzerdi 34b/1, dilerse 34b/7, virür 34b/8, kaçar 34b/12, dilerseñ 35a/1, gider 35a/6, kılurısa 35a/8, diler 35a/13, gördiler 35b/1, giderdi 35b/4, derer 35b/5(2), olur 35b/9(2), düşer 35b/11(2), döşer 36a/3(2), dir 36a/5, virürüz 36a/6, şanurdi 36b/3, şorar 36b/9, gönderürimiş 37a/1(29), kılur 37a/3(3), isterimişsiz 37b/5, kılurşañuz 37b/8, tolar 37b/10, varurudı 38a/4, kılurıdı 38a/5(2), kurur 38a/7, dutardı 38a/11, öldürür 38a/13(2), gelür 38b/3(2), gönderür 38b/6(2), olur 38b/9, yitürür 38b/13(2), görüriseñüz 39a/7, ider 39b/2, kılur 39b/6, şaqlar 39b/10, şişerdi 39b/12(3), varur

39b/13(2), dutar 40a/1, kaldurur 40a/2(3), olur 40a/3(2), gider 40a/9, inleridi 40a/10(2), yanardı 40a/11(2), gözlerdi 40a/12, giderler 40b/2, gelir 40b/6(2), diler 40b/8, bilirüz 40b/11(2), bilürsüz 40b/13, eder 41a/3, ururam 41a/5(2), haykırur 41a/7(3), olur 41a/12, eydür 41a/13(3), olur 41b/4(3), eydür 41b/10, kırılır 42a/6(2), söyler 42a/8, kılırsın 42a/10(2), olur 42b/7(3), eydür 42b/11, bilürem 42b/12, giderdi 43a/2, yatur 43a/3, yandurur 43a/4(2), yanar 43a/9(2), dir 43a/12, söyler 43b/11, saçılır 44a/3(3), olur 44a/6(3), kıılır 44a/12, uğraşuram 44b/3, kıılır 44b/11(3), gelir 45a/1(2), eydür 45a/4, diridi 45a/8, dir 45a/11, söyleriken 45b/7, getirür 46b/10(2), düşürür 46b/11(2), dikerem 46b/12, dikerem 46b/13, nem ider 47a/2, biteridi 47a/3, bakarlur 47a/6, eydir 47a/10, okuriken 47b/4, ağlarısın 47b/5(4), ağladur 47b/6(2), ağlaram 47b/7(2), direm 47b/8(2), virilür 47b/12(2), olursa 48a/3(2), söyleridi 48a/4(2), yürür 48a/7(3), yaşar 48a/10, söyleşirken 48b/2, benzer 48b/6, eydür 49a/1, gönderür 49a/7(2), dir 49b/4, diler 49b/8, urur 49b/9(2), kalırsın 50a/9, dilersen 51a/5, eydür 51a/8,

-rA (Yön Gösterme Hâli Eki): taşra 10b/12, içre 13b/1, içre 14b/11, taşra 17b/3, taşra 19a/4, taşra 25a/3, taşra 27b/5, şonra 31b/6,

-sA (Şart Eki): şefâ kılmazısa 1b/11, buldısa 3a/6, varursa 3b/4, varursa 4a/2, varsa 4a/6, kaçd iderse 4a/9, girdise 12a/10, düzdise 12b/5, varsa 13a/1, olmasa 13a/7(2), 'âkil iseñ 13a/8, varsa 14a/1, dermân olursa 14b/9(2), bilürseñ 14a/10(2), ırasa 18b/8, düşman olursa 18b/13, gerekse 19a/12, uysa 20b/4(2), tākāt irerse 20b/5, isteriseñ 21a/7, dirilürse 21a/13, gerekse 21b/9, kabül kılırsa 22a/1, gitse 22b/11, sevse 23a/10, kanda olsa 25b/2, erise 25b/7, arısa 26b/10(2), kōrkmazısañ 27b/2, gürşelerise 27b/11, durısam 28a/5(2), başarısa 28a/12, başarsa 28b/2, meded kılırsısa 29a/6(2), kōrkımazısañ 29a/8, kōrkarısañ 29a/9, varısa 30a/9, ırarsañ 30a/10(2), ıramazsañ 30a/11, urursam 30a/12(2), varısa 31a/5, varısa 31a/9, dağ eylesen 31b/2, aysam 31b/3, var ise 31b/12, gâlib olursa 32a/13(2), fuzüllük ise 32b/5, ri'âyet itmesen 33a/1, dursa 34a/4(2), dilerse 34b/7, lâyıķısa 34b/8, varısa 34b/11, dilersen 35a/1, kılırusa 35a/8, şefkat itdünjise 35b/10, şorar iseñ 36b/9, olsa 37a/1, kabül kılırsañuz 37b/8, olsam 38b/3, görüriseñüz 39a/7, yoħsa 40b/13, salar idersenüz 41a/5, olursa 41a/13, yoħsa 41b/4, dirsem 41b/10, ursa 43a/4, gelse 44a/1, dilerse 44b/11, görsem 47b/8(2), olursa 48a/3, yürise 48a/7, diseñ 50a/7, kōmalık olsa 50a/10, dilersen 51a/5,

-sA gerek(dir) / -sA gerek(dür) (Gelecek Zaman Teklik Üçüncü Şahıs Eki): dutsa gerek 20a/8,

-sAn (Teklik İkinci Şahıs Bildirme Eki): nesisen 1b/3, degilsen

-sl / -sU (Teklik Üçüncü Şahıs İyelik Eki): nesisen 1b/3(2), birisine 2a/2(3), ortasına 2a/4, ortasıdur 2a/5, üçüncüsü 2a/6, birisi 2a/8, birisi 2a/9, ortasından 2a/11, yavrusına 2b/8, kendüsü 3a/3, issinedegin 3b/3, issi 3b/5, birbirisine 4a/3, atası 4a/4, cümlesi 4a/5, kıışşası 4a/10(3), kendüsü 4b/1, atası 4b/4, cümlesi 4b/5, anası 5a/1, ikincisinde 5a/3(2), birisi 5a/12, birisi 5b/3, birisi 5b/4, ulusu 5b/4(2), ulusu 5b/7(2), kâmusı 6a/4, arasında 6a/5, çilesinden 6a/8(2), şafâsın 6a/10, kâmusı 6b/1, birisi 6b/3, arası 6b/4, birisini 6b/6, kimisi 6b/9, anası 7b/8, kâmusından 8b/5, nağmesin 8b/6, kōħusu 9a/7, tıalusı 9a/10(2), sevgülüsi 9a/11(2), cümlesin 9a/13, birisi 9b/7, kōħusuyla 11a/6, kōħusu 11a/13, anasının 11b/2, anası 11a/4, kōħusına 11b/11, kōħusından 12a/5, fenâsı 13a/7(2), bekâsı 13a/8, va'desi 13a/13(3), ortasına 13b/3, şafâsın 13b/9(2), cefâsın 13b/10, anası 13b/11, çâresin 14a/10, çâresin 14b/6, bilesince 14b/11, devesi 14b/12(2), cümlesi 15a/1, bilesince 15a/5, birisini 15a/7(2), çerisin 15a/9, işşı 15b/4, çedası 16a/10(2), yiresini 16b/8, göğsin 16b/9(2), babası 16b/13, nâmüsü 17a/11, örtüsün 17b/2, 'ammüşü'nun 17b/11, yarasın 18b/7(2), kâpusında 19b/3, kâpusı 19b/7(2), anası 22a/3(2), nidası 22a/10, dedesi 22a/12, anası 22b/10, bilesince 22b/11, tañrısı 23b/12, 'ammüsüne 23b/13, kâmusı 24a/6, kimisi 24a/9, birisi 25a/4, cümlesi 25a/7, birisi 25b/1, birisine 25b/5, meclisinün 26a/1, 'ammüsü 26a/4, zerresin 26a/7, kâmusını 26b/1, ğıdâsı 26b/13, ridâsına 27b/3, atasına 27b/8, ikisi 27b/11, anuñkisün 28a/4, atası 28a/11, cümlesi 28b/5, arķası 28b/7, çağlasını 29a/2, kōħusından 29b/11, kâmusunun 31a/6, tañrısına 31b/7, tañrısı 31b/11, babası 32a/5, birisi 32a/11, arķası 32b/11, kâmusı 33a/3, kâmusı 33a/6(2), vefâsını 33a/9, bekâsı 33b/7(2), gölgesi 34a/4, tayfası

34a/8, 'ammüsünü 34b/10, devesini 36a/8, atası 36b/6, 'ammüsü 37a/10, kendüsüne 37b/10, korhüsünden 38a/11, nesinedür 38a/12, du'āsın 39b/1, kendüsü 40a/2, kendüsü 40a/5, cümlesi 40b/2(2), kamusunun 40b/11, cümlesi 41a/3, kapusunu 41a/11, bilesince 41b/7, cümlesi 41b/12, cümlesi 42b/1, birisi 42b/2, cümlesi 43a/10(4), belāsından 43b/1, cümlesi 43b/3, yarusı 43b/9(2), devesi 44a/4, yakasına 46a/2, devesi 46a/7, taırısını 46a/9, devesinde 46a/10, kamusu 46a/13, hurmasını 46b/12, gölgesine 48a/11, birisi 48b/3, gölgesi 48b/6, kamusundan 49a/9, ulusu 49a/10, issini 49b/11, kendüsü 50a/13, bāzüsü 50b/12,

-sIn / -sUn (Teklik İkinci Şahıs Eki(Zamir Menşeli / Birinci Tip)): çekersin 1b/3, gidersin 1b/4, ağlarsın 6b/12, şanasın 10a/5, şanasın 10a/13, şanasın 11b/4, kesersin 12b/1, irişesin 13a/9, bakarsın 13a/10, oturursın 15a/3, işidürsün 15b/5, göresin 15b/8, şanaşın 16a/9, nidersin 16a/11(3), nidirsün 16b/3(2), kanmışsın 17a/1, çekemezsin 17b/4, dirsün 19a/9(2), nidersin 19a/12(3), gidersin 21a/9(2), gidersin 21a/10(2), şanasın 22a/5, öğersin 25b/6, öğünürsün 26b/7, bilürsün 27a/5, çıkarısın 27b/5(2), dirsün 27b/8, görme misin 27b/12, söylemezsin 27b/13, güreşmezsin 30a/3, urmayasın 30a/13, şanasın 31a/13, bilmeyesin 36a/2(2), yatarsın 38a/13, almazsın 38b/5, gelesin 39a/11, düzersin 42a/10(2), ağlarsın 47b/5, anlamazsın 50a/6, kalursın 50a/9, idünürsün 50b/4,

-sIn / -sUn (Teklik İkinci Şahıs Bildirme Eki): yirdensin 1b/4, sensin 2b/4, kişisin 15b/3, kimsin 16a/11(2), dirisin 19a/11, bahtulusın 20b/6, begsün 23a/4, sensin 23b/1, vezirümsün 24a/7, ulusun 28a/2, bilür misin 29a/2, cāzusın 31b/1, hümāsın 33b/4, dervişsin 34b/3, kānisın 38b/4(2), yaradansın 42a/11, ulusun 43b/5, sensin 43b/10, hem-rāhimuzsın 46b/1,

-sIn / -sUn (Teklik Üçüncü Şahıs Emir Eki): olsun 2b/3, eylesün 2b/10, şaklansun 6a/7(2), irişsün 8a/5, olsun 8b/5, görmesün 10b/2(2), görmesün 10b/4(2), olsun 13a/3(2), olsun 17a/13, olsun 20a/6, olsun 20b/10(2), olsun 22a/1, olsun 22a/9, kılsun 24b/3(2), gelsün 25b/7(2), olsun 25b/9, dirilsün 25b/9, diğlensün 28a/7, gelsün 28a/8, gelsün 29a/9, görsün 29a/11, olmasun 29b/10, diyemesin 31b/6, olsun 32b/4, olsun 33b/8, kılsun 35a/4, eylesün 35a/5(2), olsun 39a/9, olsun 39a/10(2), olsun 40b/7, olsun 40b/8, gelsün 40b/13, yisün 43b/1, olmasun 45a/2,

-sIn-IAr/-sUnIAr (Çokluk Teklik Üçüncü Şahıs Emir Eki): otursunlar 32a/8, edsinler 41a/11,

-sInIz / -sUnIz (Çokluk İkinci Şahıs Bildirme Eki): kimsinüz 37a/5,

-siz (Çokluk İkinci Şahıs Bildirme Eki): kişisiz 37a/5,

-sIz (Çokluk İkinci Şahıs Eki): gönderesiz 37b/5(2), bilürsüz 40b/13,

-U (Teklik Üçüncü Şahıs İyelik Eki): gönlün 1b/2, oğlunu 2a/8, oğlunu 2a/10, talu 2a/11, oğlunu 2b/1, huyu 2b/7, yilegü 6a/5, üstünde 8a/3, talusu 9a/10, yüzünü 10b/11, evü 11a/7, ceddü 12b/9, dostunu 13b/1, yüzünü 14a/12, öñünden 15a/10, öñünce 16a/2, gözünü 17b/2, üstüne 17b/12, yurdusu 18b/7, elü 18b/11, ehlü 28a/2, yüzünü 29a/7, üstüne 30a/12, sökügünden 32a/1, öñünden 33a/8, üstünde 34a/4, üstüne 34a/5, üstüne 34a/12, öñünde 35a/5(2), serverü 36a/3, göñülünü 37a/12, dīnünde 40b/13, yüzün 42a/8(2), delügünden 43a/9, üstünde 45b/1, sözüni 45b/7(2), üstünde 48a/2, üstünde 48a/7, göñlüni 49b/8, üstüne 50a/5(2), yüzü 50b/9(2).

-U (Belirtme Hâli Eki): sözü 1b/9, dīnü 7a/7, göñlü 47b/7,

-vUz (Çokluk Birinci Şahıs Bildirme Eki): rāzivuz 41a/3,

-vUz (Çokluk Birinci Şahıs Eki(Zamir Menşeli / Birinci Tip)): olavuz 43b/7(2), yeyevüz 46b/12,

-yor (Şimdiki Zaman Eki): gideyoruz 15a/6,

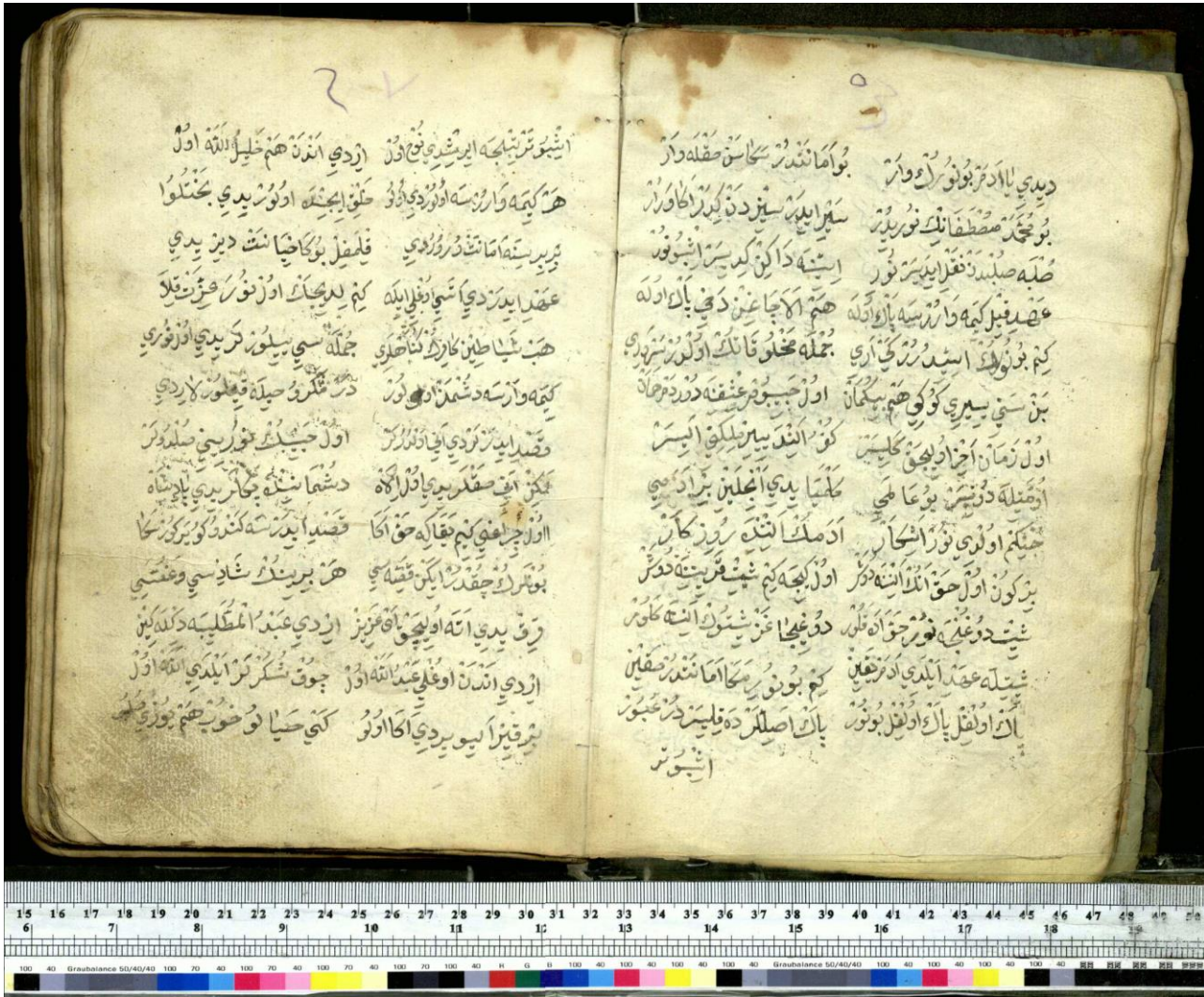
V. TIPKI BASIM

2a

1b

4a

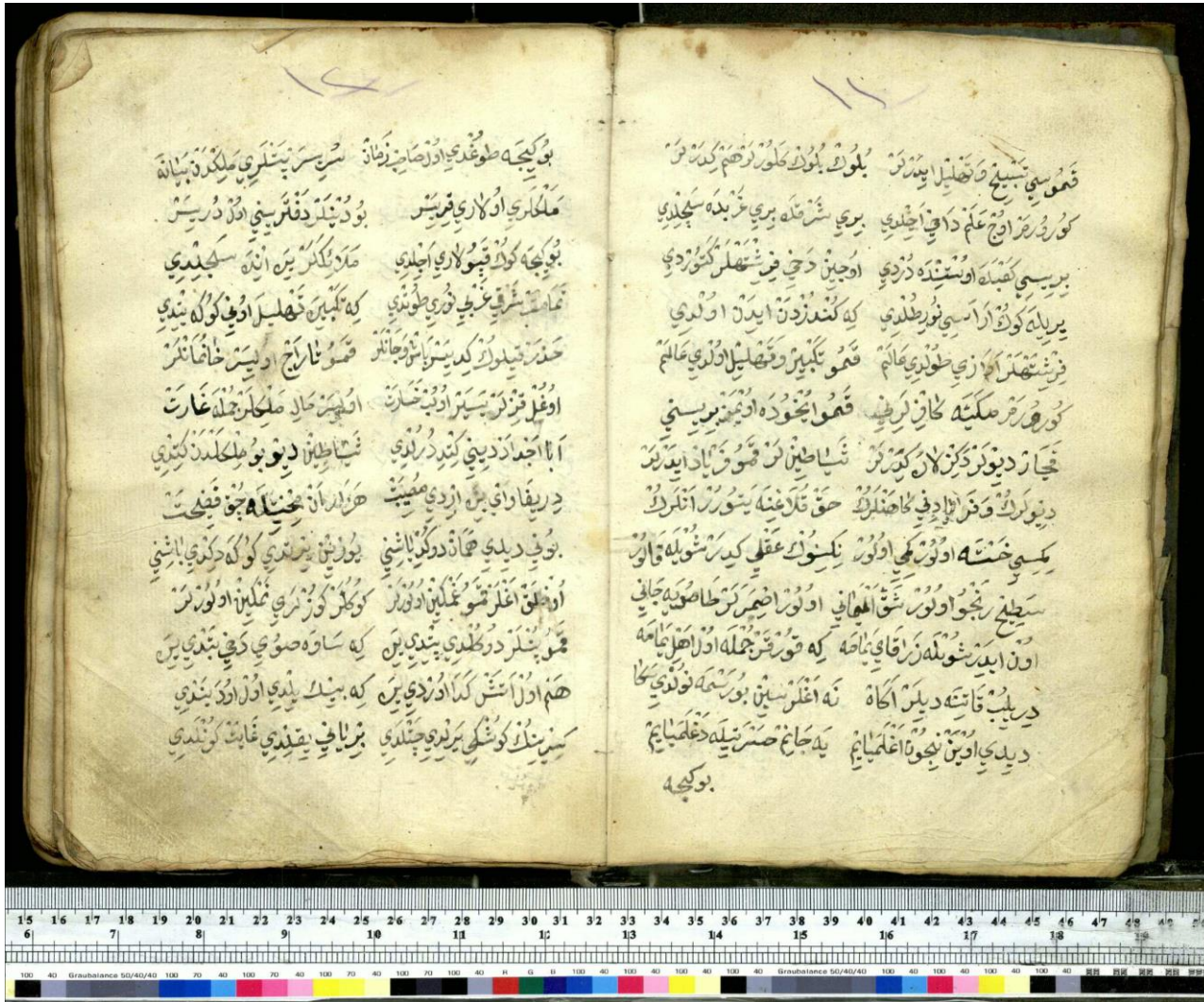

3b

دیدی یا ادر تو نور کرد و در
 بو آمدند بر کاسه صقله دار
 بو محمد مصطفی آنک نور دیده
 سیر ایله سیز دن کدر کاور
 صله صلبه نظر ایله نور
 استبه داکن کدر استون
 عهد قبل کیمه وار رسه باز اوله
 هم ایجا عین دخی باز اوله
 کیم بو نورک استدر زری آری
 جمله مخلوقا ناک اولور سر زری
 بن سنی سیری کوی هم سیمان
 اول جیبور عشقه در در جهان
 اول زمان آخر ایچین کلیم
 کون اند بیار لیلی ایسر
 اول صله در سیر بو عا طی
 طیا دیدی اهلین بر آدی
 حنیتم اولدی نور اشکار
 اول ملک استدر سرز کار
 بیکون اول حق الما انسه در
 اول بجه نیم شیخ فرشته قدر
 شیشه در غیبه نور جوان کله
 در غیبه اعز شینور انسه کله
 شیشه عهد ایله کدر تقین
 کیم بونور کجا آمدند تقین
 پاک اولقل پاک اولقل بونور
 پاک اصلکر ده فلیس در غیبور
 استون

استون تر تبجیه ایرشیر یوق اول
 ار دی اندن هم خلیل الله اول
 هر کیمه وار رسه اولور دی اول
 خلق ایچینه اولور دیدی بخنلوا
 بر برسته اما نشدر زری
 فلیض بو کجا نشت دیز دیدی
 عهد ایله دخی سنی بقا ایله
 کیم لیدجیک اول نور عزت قلا
 هب شیا طین کار کله ناهدی
 جمله سنی بیلور کدر دیدی اول نور
 کیمه وار رسه دشمن اولور
 در شکر حیلله معلوم اولور
 قصد ایله زری ای اولور
 اول جیبور نور سنی صلور
 کیمه اف صقله سیری اولور
 دشما شیشه جکار دیدی پادشاه
 اول جیبور نیم تقاله حق اکا
 قصد ایله کندر کویر کدر کجا
 بوئلر در حقد ایکن قصه سی
 هر بریندر شایسی و غفشی
 روق دیدی انه اولوی باقی عزیز
 ار دی عبد المطلبه دلله کین
 ار دی اندن اوغلی عبد الله اول
 جوق شکر نور ایله اول
 بر قیزا کویر دیدی اکا اولور
 کیم حیا کویر هم بونور

7a

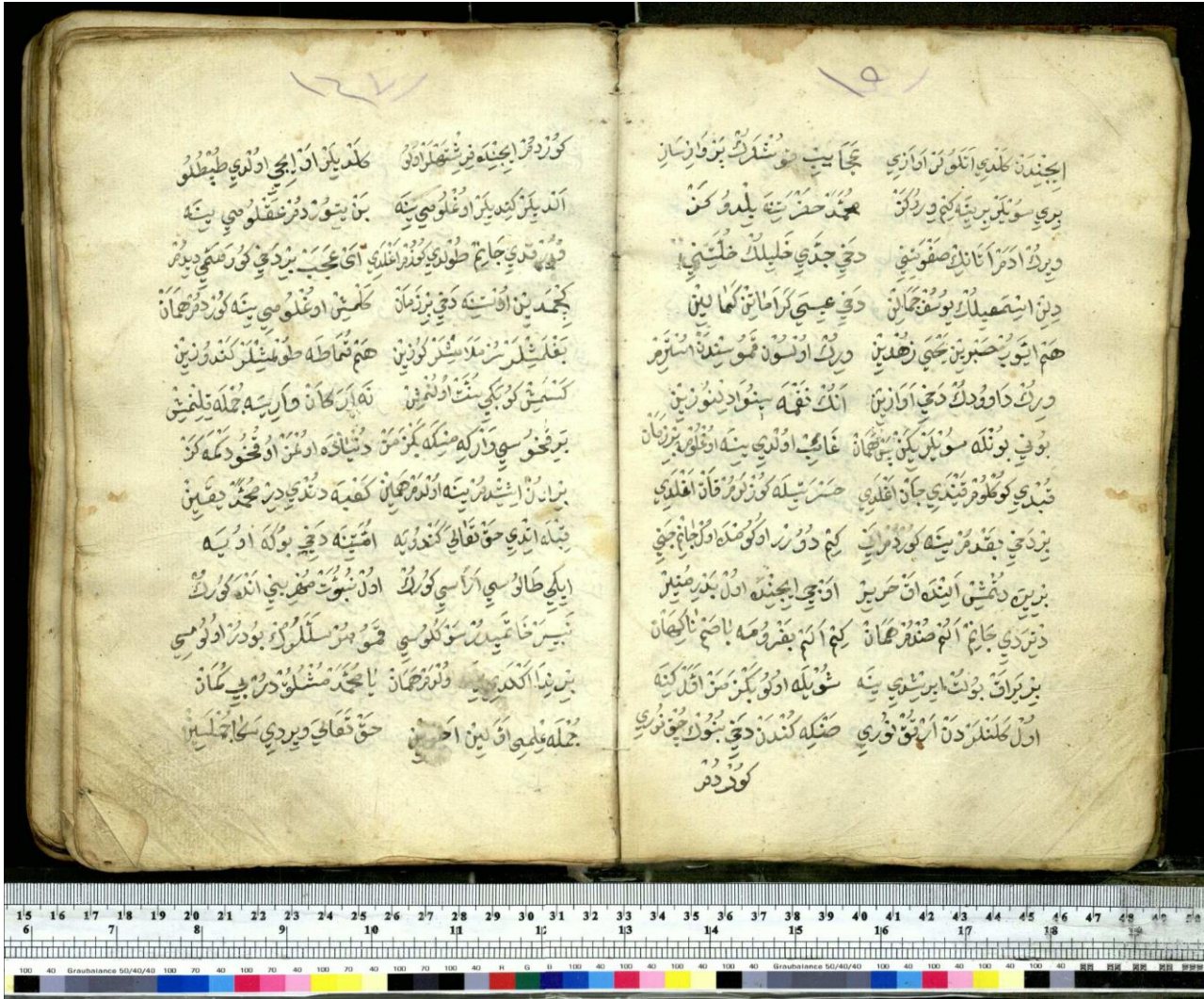

6b

بو کچه طوغندي اور صابون زان سر سرتي پستري ملکنه پيلانه
 ملکاري اولاري قيريس بود پندر دقتريني اولد د ريس
 بو کچه کور قيو لاري اجلدي صان کور يره انده سگيدي
 نماه سرتي قيريني قور قوردي که کلبين خهليل اولدي کوله يندي
 حذر قيلور کدر سرتي او جانور قمو نارنج اوليسر خانماندر
 اوغل قور قور سرتي او بصره انيسر حال صلکله جمله عارت
 ابا اجدار ديبی کند د ردي شياطين ديونو ملکندن کيندي
 در يقارادي بر اولدي ميبين هر ابدان مختله جوق قيت
 بو في ديبی همان دور دلباشني بوزين بر سرتي کور کدر ي باشني
 اوليق اغلر قمو غلبين اولور کور کور کور قور قور قور قور قور قور
 قمو پندر در کله ي پندي بر که ساره صوي کچي پندي بر
 هم اول اشتر کدا اولدي بر که بيشک يندي اول اولدي
 سرتي کور کور بر ردي چلدي بر يايي يقندي غابت کور يندي

قمو سرتي سنج و خهليل پندر بلور کور کور کور کور کور
 کور کور کور علم دايي اجلدي بري سرتي بر ي غربه سچلدي
 بري سرتي کبله او سرتي د ردي او جين دحي قور قور کور د ردي
 يريله کور اولدي سرتي قور يندي که کندر دن ايدن اولدي
 قور قور کور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 کور قور قور صکته کور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 حجاز ديونر کور لان کور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 ديونر کور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 کسي خسته اولور کور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 سچلر قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور قور
 اول ايدن شولنه ز قاي نامه که قور قور قور قور قور قور قور قور
 در يلب قاتنه ديلر اکاه نه اغلر سرتي بوسمه قور قور قور قور
 ديد ي اوين نيوه اغلر يايي بد جانر حصر نيله دغلم يايي
 بو کچه

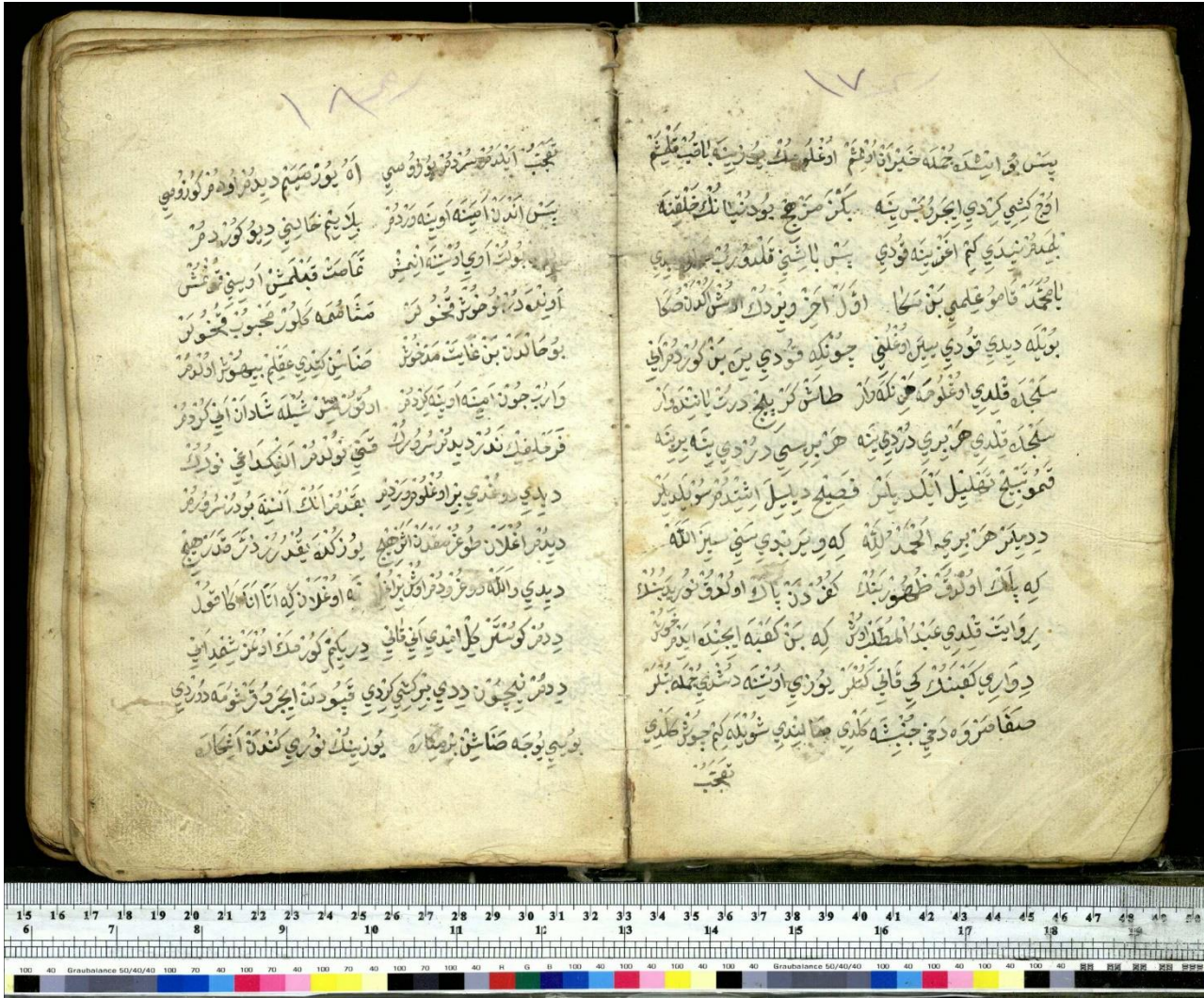
9a

8b

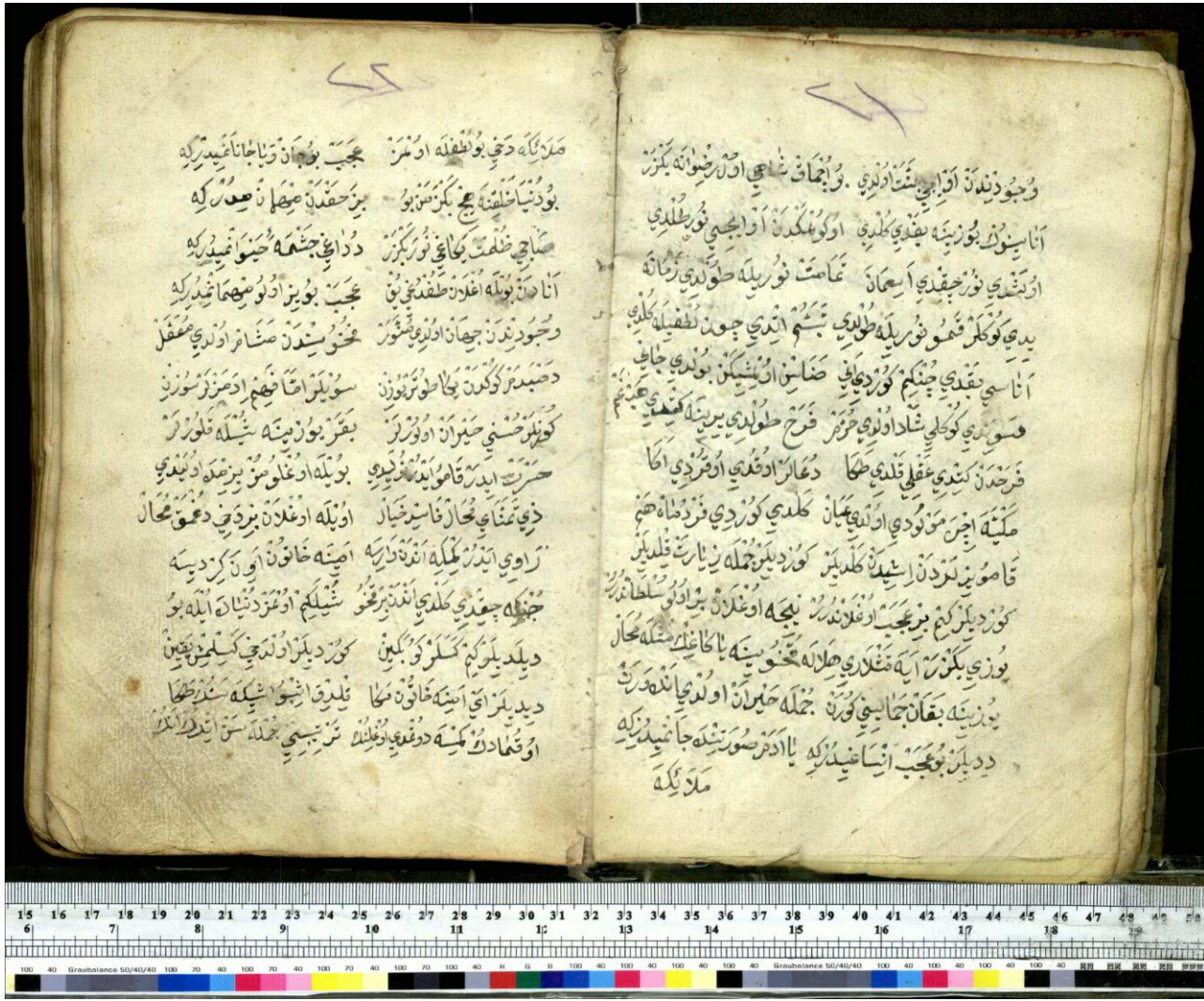
ایچیندن کلدی اناور انازی عجایب شو شکر بزوار ساز
 بری سون برینه کیم و رکن محمد حسن ته یلدو کن
 ویرک ادر انا نازک صفوی دخی جدی خلیلک خلعتی
 دین اشمه یلک نوسن جمان دخی عیسی کراماتن کما بین
 هم ایو حصرتن عیسی زهدین ویرک اوسون موشده استاز
 ویرک داوردک دخی انازین انک نفاه سنو ادر نوزین
 بوئی بونله سونلرین پنهان غایب اولدی بینه اولور بر زمان
 قیدی کوکلور قیدی جان اقلدی حسن سینه کوز لر خانا اقلدی
 یزدخی بقدر سینه کوز مرید کیم دور اوزنده اولجام بخی
 بریزن دغش اینه ات حریز اوچی ایچینه اول بد صید
 دیزدی جانم اتم صندره مان کیم اتم بقدره ما باضم ناکهان
 بریزات بولت ابر سیدی بینه سوله اوز بکر من اول کینه
 اول کلندر دن اریق نوری صکله کندن دخی بونک بون نوری
 کوز دفر

کوز دفر ایچینه نر شکر اوز کلدی انا لای ادری طیطلو
 اندیکر کده یکر اولور بینه بنایتور دفر نعلو می بینه
 دیزدی جاتم طولدی کوز اقلدی انا عجب یزدخی کوز صغی دیز
 کچمدین انا سینه دخی بر زمان کلین اولور بینه کوز دفر همان
 بغلشیر سز ملا سیر کوزین هم تماطله طولشیر کندن زین
 کسش کوز بکی سنا اولور نهار کان وار سینه جمله تلغش
 بر فحوس واری که سیکه کوز من دیشاده اولور اوز خود که کوز
 بران ایشده بینه اولور همان کعبه دندی دیز محمد دغش
 قیده ایدی حق تعالی کندوبه اینه دخی بوله اویسه
 ایکی طایسی اراسی کوزک اول سوز صغی بی انده کوزک
 نیر خاتمه سوز کوزی حق بزر سلر کوز بودر اوز می
 برید اکلدی اولور همان با محمد مشلور دیز بی کاز
 جمله علمو انا بین احسن حق تعالی دیزدی سکا اولور

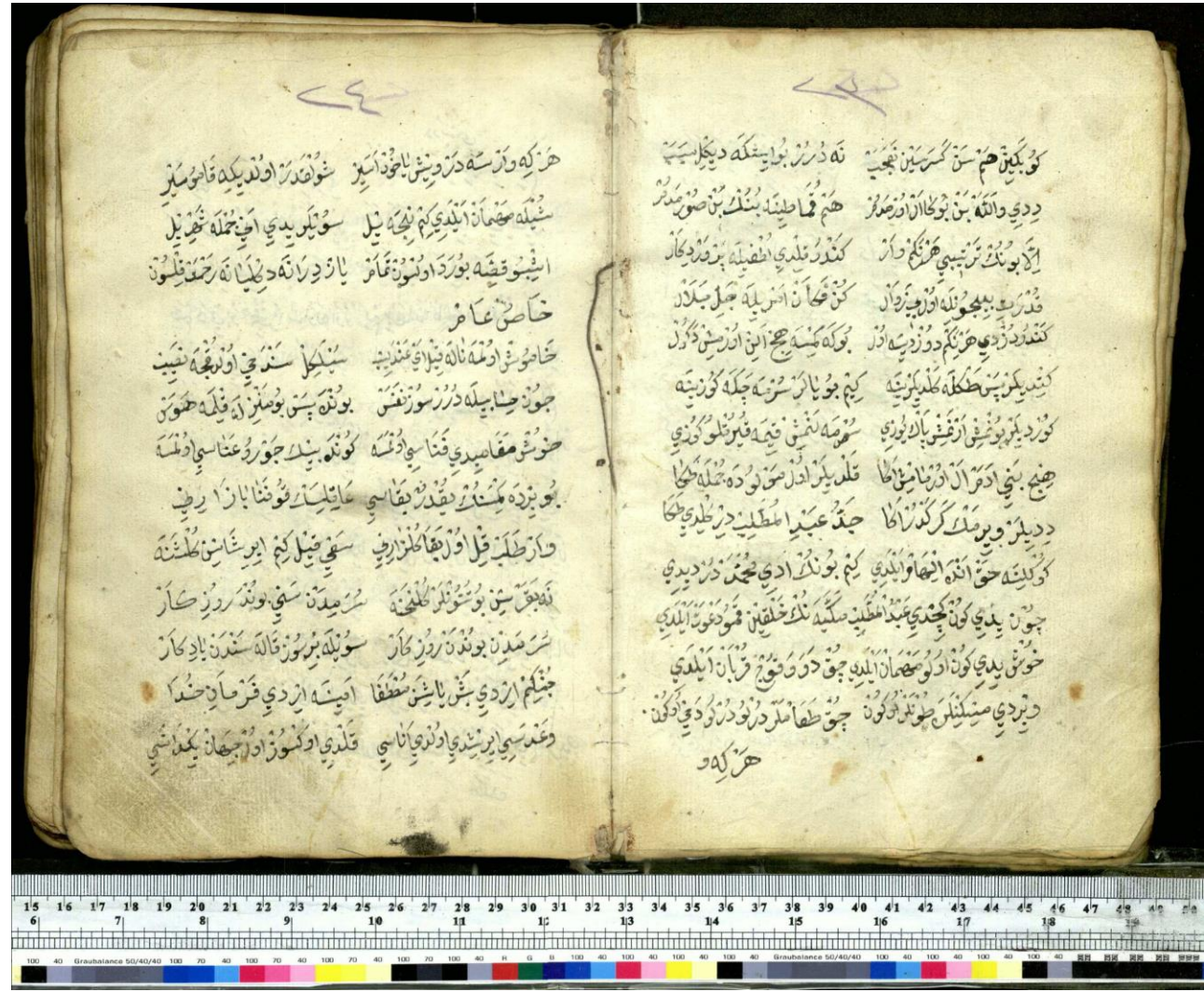
و بوندند از این بخت از لای و اجماع شاهی اول از خوانده بگز
 آنا سوزد بوزینه بقدی کلیدی او کو بگدن از ایچی نو پلیدی
 از کشدی نور جفیدی اسمان نماست نور یله طولدی زمانه
 یددی کو کلر فتمو نور یله طولدی بسم اندی چون لطفیله کلیدی
 آنا سوزی بقدی چنکیم نور دجایی صافینا انیشکین بوندی جایی
 فوسوزی کو کلیدی شادا اولدی حرمز فرخ طولدی بیرینله قندیل
 فرخدن کشدی عقلی تلدی طکا دعا از اولدی او فردی اگا
 حلیه اجن من لودی اولدی عیان کلیدی کوزدی فر دهاه هم
 قاموین لردن ارشیدنا کلیدی کوز دینر جمله زیارت قلدین
 کوز دینر کم بر عجب اولاند ز نیجه اولاند برادو سلطان
 بوزی بکنر آیه قتلاری هلاکه نحو بیسه یا کاغذک شمله محال
 بیزینه بقان جمایی نورن جمله کلیران اولدی جانده
 د دینر بوجیب آنا سوزید که یا ادر صور شله جانمیدر که
 ملا یکه

ملا یکه دخی بونطفله او منر عجب بو آن و با جانامیدر که
 بودنیاشلنه عجب بکنر من بو بر حقدن صیقل ن حد که
 صباچی ظلمت بجای نور بگز ددای حشعه صوا نمیدر که
 آنا دن بوله اغلان طقدنی نو عجب بو بیز اولو صیقا نمیدر که
 وجوددن جهان اولدی شومر غنوسیدن صفا اولدی صفا
 د صیدر کو کدن نکا طومر بوزن سولیر انا خیم ادمر ز سوزن
 کونلر حسنی حیدران اولر ز بقر بوز نیته سینه کلوزر
 حسرت ایدر قامویدر کیدی بوله ارغون من بر صد اولدی
 ذی منای محال فاست شیار اولکه ارغلان بر دی دعو محال
 زاوی ایدر ملکه اندن داره آینه خاتون اون کر دینه
 جنله جعدی کلدی اندن بر نحو شیکم او موز دنیان ابله بو
 دیدیلریم کسکر کو کلین کوز دینر اولدی کسکین
 دیدیلر ای آینه خاتون کما نلیر ایشو شیکه سدر طحا
 او قمارد کسه دفعه اولمک تر بیسی جمله سن ایدر اندر

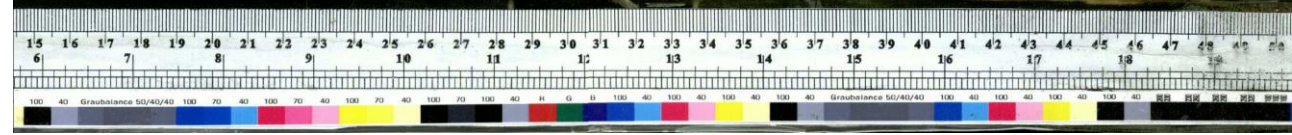
کویکین هم سن کسرتین نجیب نه در زر بویستکه دیکراست
 ردی والله بن بوکا از او صد هم فما طینه بک بن صور صد
 الا بوندک تر تیبی هر یکم وار کندر تلدی طفیلیه بر فردو کار
 مدرب بجهونله او را بیدار کن همان اسریله جمل سلاز
 کندر ردی هر یکم دوزخه ادر بوله کسه حج این از پیش در اول
 کند بکر پس حکله کلید کزین کیم بویا از سزه جله کوزین
 کوزد بکر پورشی از غش با کوزی سوره نیش قیده فیو تلو کوزی
 هیچ بنی ادر آل از نامش کا قلدر بکر ادر صوره جمله شکر
 ددیله و بر ملک کر کندرا کا جید عبید اسطیل در طری کا
 کولسته حق انده انها و الیدی کیم بوندک ادری صحت در دیدی
 چون یددی کون جندی عبید اسطیل سکه نیک خلقان مودعوی الیدی
 خوش یددی کون ادر صحران الیدی جوق در و شوق زبان الیدی
 در بردی سنیلنل صونلر کون جوق طعاملر در و در و دوی ادر کن
 هر که

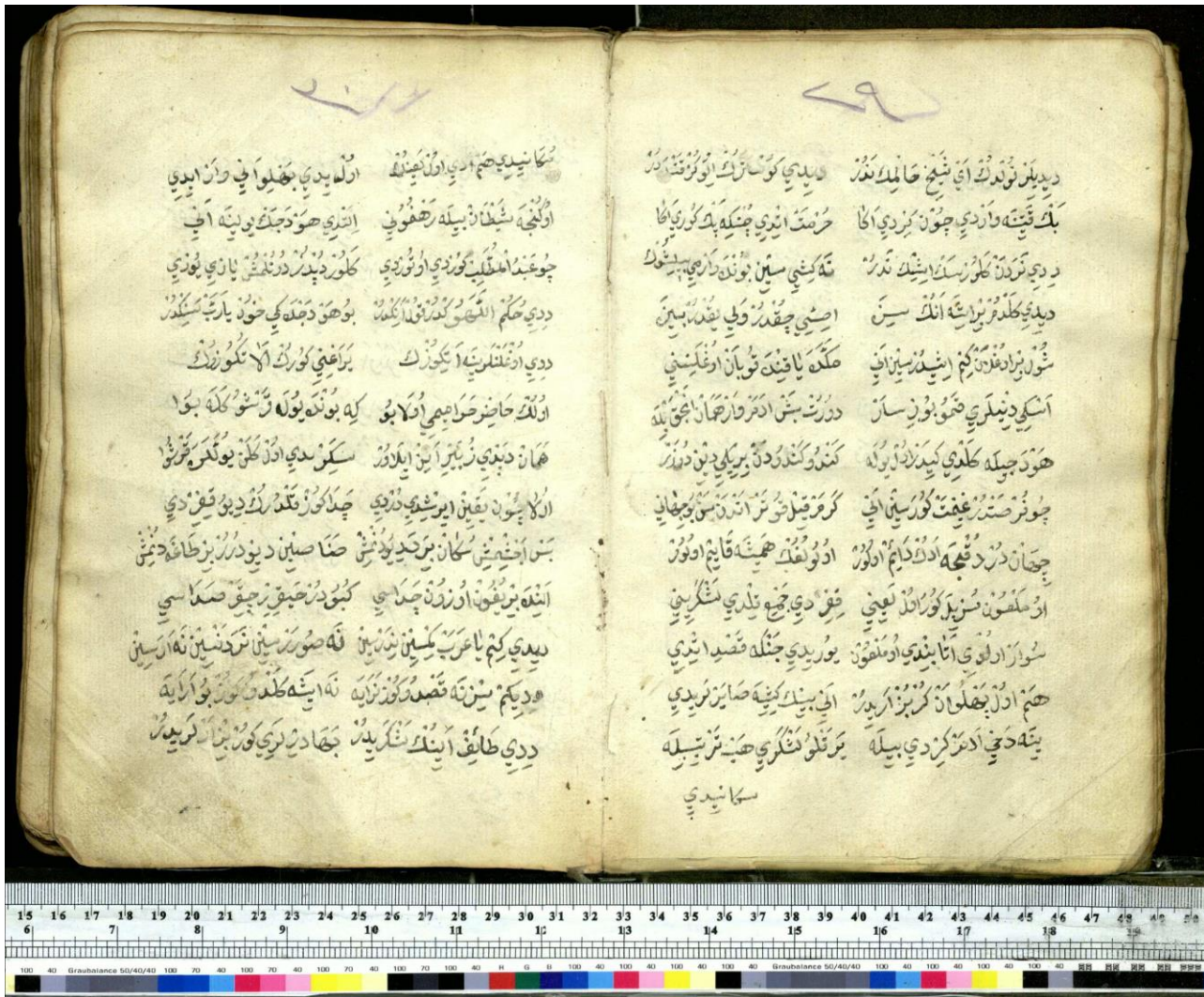
هر که در سزه در ویش با خود اسیر شوافد از اولدیکه قاموسلر
 شبلیه صحران الیدی کیم نجه نیل سولیدیدی این جمله نجه نیل
 ایشوق قیسه بورد او سونن عامر یاز درانه دیکلانه رحمت قلسون
 خاص صاهر
 خاص شوق اوله ناله فیو ای غنایین سیکل سندی اولدجه نصیب
 چون جلا سبله در ز سوز نفس بوندک پستی بوملر ایه فیلده هوق
 حوش مقام صیدی فنا سیه ادمه کوندک بیک جور رعنا سیه اولمه
 بویزه کسندر دقد در فاسی عاتلسه کونفا بازا اریف
 وار طلبه قل اولها کلز اریف سقی فیل کیم ایر شانس طلشنه
 نه بجز سن بوسونلر کلخنه سرمدن سنی بوندک روز کار
 سرمدن بوندک روز کار سوبله بر مور کاله سندن باو کار
 جنالم ارزدی بشن باشن مطففا اینه ارزدی فر صان خدا
 دغد سیه اریشدی اولدجه اناسی قلدی اولسوز اولر جهان یخداسی

اولدي انا انه اولدي بيم دشمن اچره قلدي بيم
 لاچره اولدي بيم اولدي بيم انه انه بسندي ابي يمين
 كيم حبيبه محبت اور نايسته معلومت اور نكر انه انه
 هم دي بو صغور باه اوله اوله كيم جهانه كالمكاره اول اوله
 دنيا خلقي حيا كادشما نبي يا لكوند اور ناده اول برندي
 صحيفه ات اولما ميگم بريم دنيا خلقين بسندي حمله شلگم
 بو كورده باچلو دينين بوزدي نماه كند نك بو حق دينين دردي عمار
 جد عبدالمطلب الذي ابي او علي بريسته اوغل قلدي ابي
 دنيا نك دي صفاسي كورمدين لداين زوقين صفاسي كورمدين
 كورليك جلددي جفاين مخداتن ريزن كارك يمدن جفاين
 انسي در بيمون اولد كليمز كيه كند ز اغل يدي زارمان
 حمر نيكه درت بايقار يدي كوز لرنيك باشلدي اكار يدي
 شو لغد كيم دو كدي باشاغلدي اول صبارك كوز لرنيك انز يدي
 صلده

صلده هر كيم دار يسه حبيب عرسه قلدي جمله عبدالمطلب
 كسته در مان بومادي صكا هنج بري چاره قلما دي اكا
 آر تر يدي در دي انچه عرين بيز اولدي كسته قلديچه عرين
 بركون انور ز دي عبدالمطلب باشوا دين نكه مش دي حبيب
 بر يهودي او نور زهبان واردي اول بئي هاسمه در شلار يدي
 كلدي عبدالمطلب قاتله اول ديدي ياسيد نك كوكلا نكوز
 ديدي يارهبان اشوا ولسون كوز جكر لرني قتي اغرز بسك
 بوسوز اولون در زرد يدي بكا بوسون لكي كاموز كوز سكا
 جوق علاج ايلديلو او مدي اعربلندن بوز دي هج ديمدي
 اشوفندن نسته ساييلور نك كوز بوز دنك چا رسايه قيلور نك
 ارش ندكلو ديرد حال و بريم صطلمو سسي ار كونه بيم
 ديدي رهبان اچ بوز يدي كوريم باقيم در ديني كوزين صوريم
 چنله بوز صطفا اچديلو ناباشندن نوزريند خلق خچديلو

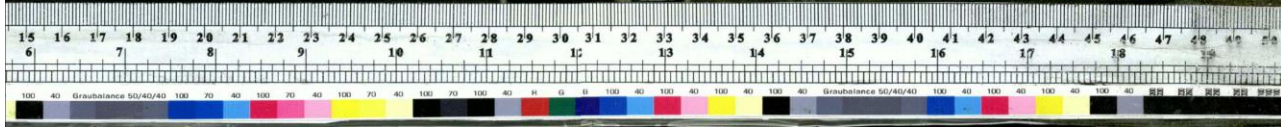

ديدن تو ديدن اي نيغ عالمه ندر
 بک قيتته واردي چون نيزدي اگا
 دي نيزدن کلر زسلايشه ندر
 ديدن کلدر نيزيشه انک سين
 سول نيزدن کم ايشيد سين اي
 آسکي ديملري صوبو نيز ساز
 هون جيله کلدي کيدلان رله
 چو نر صتر غمت کور ساي اي
 چجان در در قجه اداک دایم اولور
 اولمسون مسزول کور اولد لعي
 سوار اولوي انا بندني اولمسون
 هم اول بجلوان کور نيز اريد
 يته دخی ادم کور دي بيله
 سکا نيدني

سکا نيدني هم اري اولمسون
 اولمجه شيلان بيله ره فوي
 چو غنم املک کور دي اولور دي
 ديدي حکم الله کور اولمسون
 ديدي اولمسون يه ا کورک
 اولمک حاضر صراجمي اولور
 همان ديدني کور اي ايلور
 اولور چون يقين ايريشه ديدي
 بس اخشيش کسان مير کور يوش
 اننه نيز فون اولورن چداي
 ديدني کيم لاعر بکسان نيز اي
 وديکم سين نه قصه کور نيزيه
 ديدي طائف ايشه نيز ايدن
 جهاد لري کور نيز ايدن

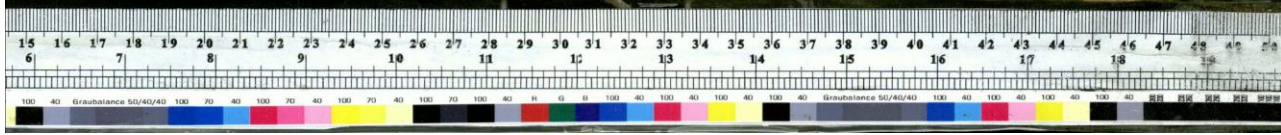
شو هو دزدی اوغز و رورند ^{او رورند} ای دهلقدی و طغندی هب
 که تاثر تاره اشد بن حیاتی جهانه ادر او لا جا و کانی
 لب سیر اندر که های طغون نین بر نادمی که هر دو سینه
 نجابا شکر کیسه فانه دیکه ^{بجا تنفر سکیله جان بزیل}
 سند کی بی غه کا فر ضریله ^{ارنگر فانه قانکر فریله}
 زیاده ابر صیه انک بر تریله ^{بزیل سکر صیه هونج اینه}
 که حاشیه در چنگل ادر پی ^{ر بیلرک چون اشد بیلرک پی}
 اول انلا رگ همان دهر بر بی پی ^{ر بیس دزدی صدی بیله سینی}
 فر شو لادی بر جید اور بطلون ^{بزدی کوکسین ارشدن چقد جان}
 دشدی بر و بر دی جان برینه ^{بردی دبدی بس انک برینه}
 اکاد فی هم ارز دی بر جید اول ^{بقدی اولی جانندن جدا اول}
 بسن بکادزی ننگر همان ^{صلدی بیله اول ز سیر بطلونی}
 ددی کسه کرمدی دندی کورا ^{کلدی بابا سینی سنده سندر}
 ددی اوغلم

ددی اوغلم قفسر سینه نه تو بیک ^{بینه بکر که برفته خیر دزد}
 ددی بابا کلن باغینه ر بیل ^{او جندر او بیس بکوه براق قیل}
 شول سخا ملصون ز ر جری ^{کنند کبی تاره بوز کوهن بری}
 نصدری بوهو دجله ادر ^{اوغلی هم قوصنی اولر کر}
 نایه سو کرم قتی اول ادر ^{بیشورک بقر پی بر خون ایلدر}
 دشمن ار دی قوشند جنله یلم ^{کیک حیاتی دشمنه سینه یلم}
 دیدیلر تا جا فر سنده اوله ^{دشمن ار مد هود چه قند اول}
 بوی بویه سولیزین نا صان ^{اردر بندن ددی نوز ادری صمان}
 بقدیلم کور دیکر اینه جری ^{شده بر بر تر ایش کملری}
 چو نکه عند المطلب کور دینی ^{دیدي اوغلم بکورد ار لدر کونی}
 بهلو انلر سن مو کوز نا صدار ^{عیزت ایدک وار دمر ناموس چار}
 نجمانم جندک ایدلم حور کور ^{و بر صیالم هو دی صان و بریم}
 شویله قلام بکونه بز کار زار ^{ناقایمت بر سده اولسون یلکار}

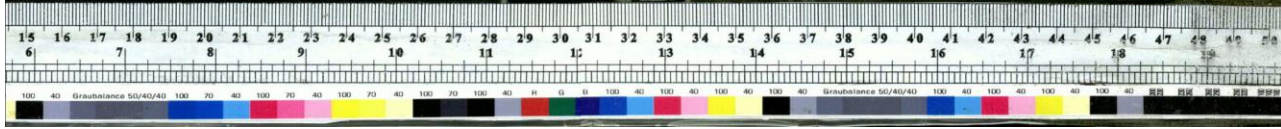
چونکه ایکی یگان از دین چری هود بی بکله ارادت کتله دین
 صفتقا اشیدی جیدی سوزین اور شین قلدر دین اچدی کورین
 بقدی کور دین دشمن ازین شین هود خندن طارشه بقدی کلان
 دین داکر بکار کل کما ف دین ار غلور چکا من سن این
 بویانی اسم هیلدر کله این جکا من بندن اوله بویانی
 دین ابده دین کلای بکا بجا بیت کور این بنده سکا
 اینده دین یای الی دین چلدی اسان طیلو دین یای
 اول سکا ملقون هین کلش هودجه قصید بیلو دین شیری
 صفتقا دین ای ملقون کل بون اشوار دین آمدن ان بون
 اشیدی این اسم اعظم از دین اوله بیکه دین دین
 دین دین بوننه اول دین دین کور عمو سیک ادغی کلدی ای بون
 دین دین این سر دین هودج اونه قصید بقدی اوله بون دین
 بزار دین هود بقارنده این اول دین طارشه کله بی جانی
 اول دین شجک

اول دین شجک بزار دین بقدی بنه بزار دین هود ای بقدی بنه
 اول دین صقور بقادر این بقدی بزار دین هود ای بقدی بنه
 بزار دین اول دین کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور
 کیم کور بون بولقینی بزار دین اول کور خود قفان از سن بندر
 بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله
 اول کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور
 اول کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور
 چونکه کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور
 اول کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور کور
 ابدا ای شاه شاه شاه شاه شاه شاه شاه شاه شاه شاه
 فور ایینه وارینما عن المرحوم دین ای بونلریله بونلریله
 بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله
 دین بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله بونلریله
 اول دین شجک

دیدی آنکه در آن ایام را راهم اول کلیسایک اجینه کیمیم
 آنده بوجه کیم بر طوریتم چون کینکری بر سرین کور
 دیدی که حسین بود در کیندیر هان اول دینکردن یکا اولد کورمان
 سوزدینر عجل چو دین از دینر قاپو اجدینر اجار کور دینر
 راجب ایدن حال ندر نولدی سن بونلر ایدنر یانی او غنشدی بر
 بو سکا نه اوق دنددی کورانی اجینه صی کیندی کیم اقمز ققی
 کندی یالر سین اجد اولد عین کور دی اکنه بر دینر سی نمد
 و اهیب ایدنر یا سکان زخم سنان ارسه اکلمن در کیم یولون
 ایشود کلو یار دن اولدند زبون بواقف کیدن ایدنر دیکل کون
 مطلقاً ادینی چون ادینی عین اول کینشود بوزی فن زدی عین
 اه دیدی اه بوشلر اصد اولد ایتما بونک کبی ایشی دلو
 سزنی اکلینن شیطانین کور دی سزنی بر بلور کیم سزنی
 اگر بر اهل نما صمت آکا دشمن اولور سه اول سلامت

زبان از صبا انک بر قلینه که حق یزده مجید را از خضر قلنه
 کینا بکر ده بر فشدن غور بدن خطوه زاید سزدر او کوشیدن
 ای کیم دینه ادر سزدر حقانی دینر طولدر سر عیله چینی
 طولرک یز طشر جفک بر یزدن سبهر اقمسوز بر غلر سزدن
 که سیزک اولجکزدن بر بلایه نجاها ان او غر غور ز بر قضایه
 ضرید ادر بر ایندرا بر اذغون جعفر دی راجب سوکدی او صعبوز
 ددی شیخدی کلیسایک انوری کور نند و کوهی کور دینر سن
 انک از دینجه کاسم باشکینن نماز ایدنر جفک انک ایشوی سن
 سکان دیدی ای راجب سزنی بودینر کدن بزنی سور کیندینن
 دورالم ایدنر صبا کور جفک انک سنی دریمی مویان
 ددی راجب که او شله دوزن دخی سوزدینا و ز غنیری یین
 نه تلم جنلم یلمز سین ندرین داو کبی بینی کور کس بر سین
 کلیدن وزی کندن کندی طلعه الوی بولدا شکر بی جفک انک

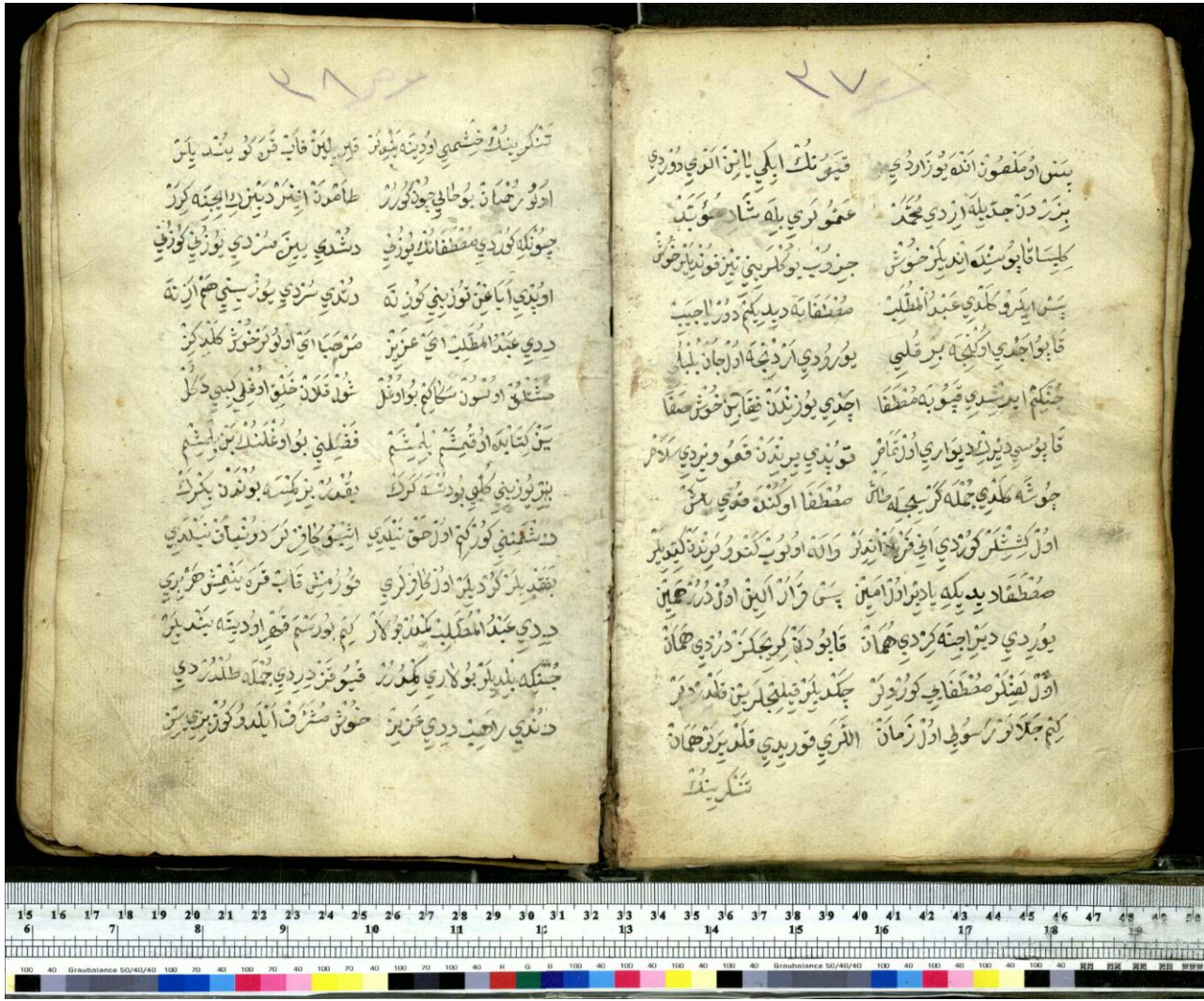

۲۷

بیت او مصلحت آنکه روزی در
 بنزد آن جدیله اردی محمد
 کلیسا تا بوسینه اندک خوش
 پیش آید و کلدی عبدالمطلب
 قابو اجدی را کجایه بر صلی
 شکم ابر سردی قیو به صطفا
 قابو سردی یواری از نام
 جوته کلدی جمله کز جمله طائر
 اول نشکر کوردی از فرزند آن
 صطفا دیدیله با دین از امین
 یوردی دیر اجته کزدی همان
 اول نشکر صطفا کوردی
 کیم جلا کوز سوط اول زمان
 اللری قوریدی قلندیر همان
 نشکر

۲۸

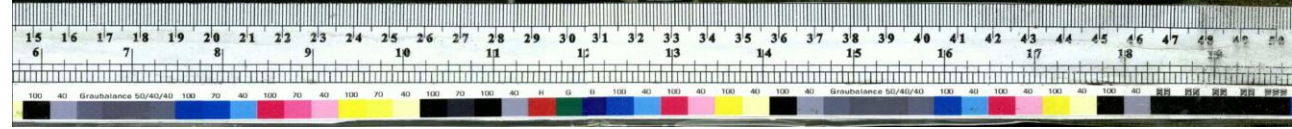
تشریح بند خشمی اودینه بیرون
 اول بر همان بو طای چون کور
 بیونکه کوردی صطفا ناک کوردی
 اولی ای با حقن کوردی بیونکه
 دردی عبدالمطلب ای عزیز
 مشایق اوسون سگایم بو اول
 بیونکه کوردی اودینه بیونکه
 بیونکه کوردی اودینه بیونکه
 دردی کوردی کور کیم اوز حق نلدی
 بقدر بل کوردی اول کاز کوردی
 دردی عبدالمطلب کوردی اول
 جسته بلدیله بولاری کوردی
 دردی راجید دردی عزیز
 حور صشراف ایلد کوردی عزیز

نه سعادتمند که بوله از دی بگویم دیوردن ایچدی بکون
 دیمه اوغلان بودر صاحب فرزند کیم بوند حکمتینه او ایچدی جهانه
 دعوتی بتم بوز طله و بیان چنگله حقله دینی بدمر بستند
 بوله کیم اوینه سعادت اهلند کیمله اویمسه شقارت اهلند
 وارصد حاجت بوی بیلدور طاعت ایرسه خلق قیلدور
 دیدی عبدالمطلب کیم ای اولو بخلو سین کیم اولدک بختلو
 کوز لری اقر بوز اعلو ملک با سن علاج این حال و ریم نرسکا
 بولدون کاتر کردی سکا مرحتی دور فر صوم اولدک سکا
 دیدی رهبان کنده اصلدوا همودره ایغنی نوزی سقا
 صبارک اقر بیتک بار بوا سوا صبارک کوز لری کندی سوسک
 دیدی بسم الله فالعالم مصفا سز دی بارین کوز نه بولدی سقا
 اجدی کوز لری خور اولدی هم قلمدی هیچ اقری کندی اولدی
 ای عبدالمطلب شکر از حق مصطفیانک کوزی دردی مطلقا
 اولمیس که بوله رهبان دوزنی هم هلاک ایلیه برنجیه ای

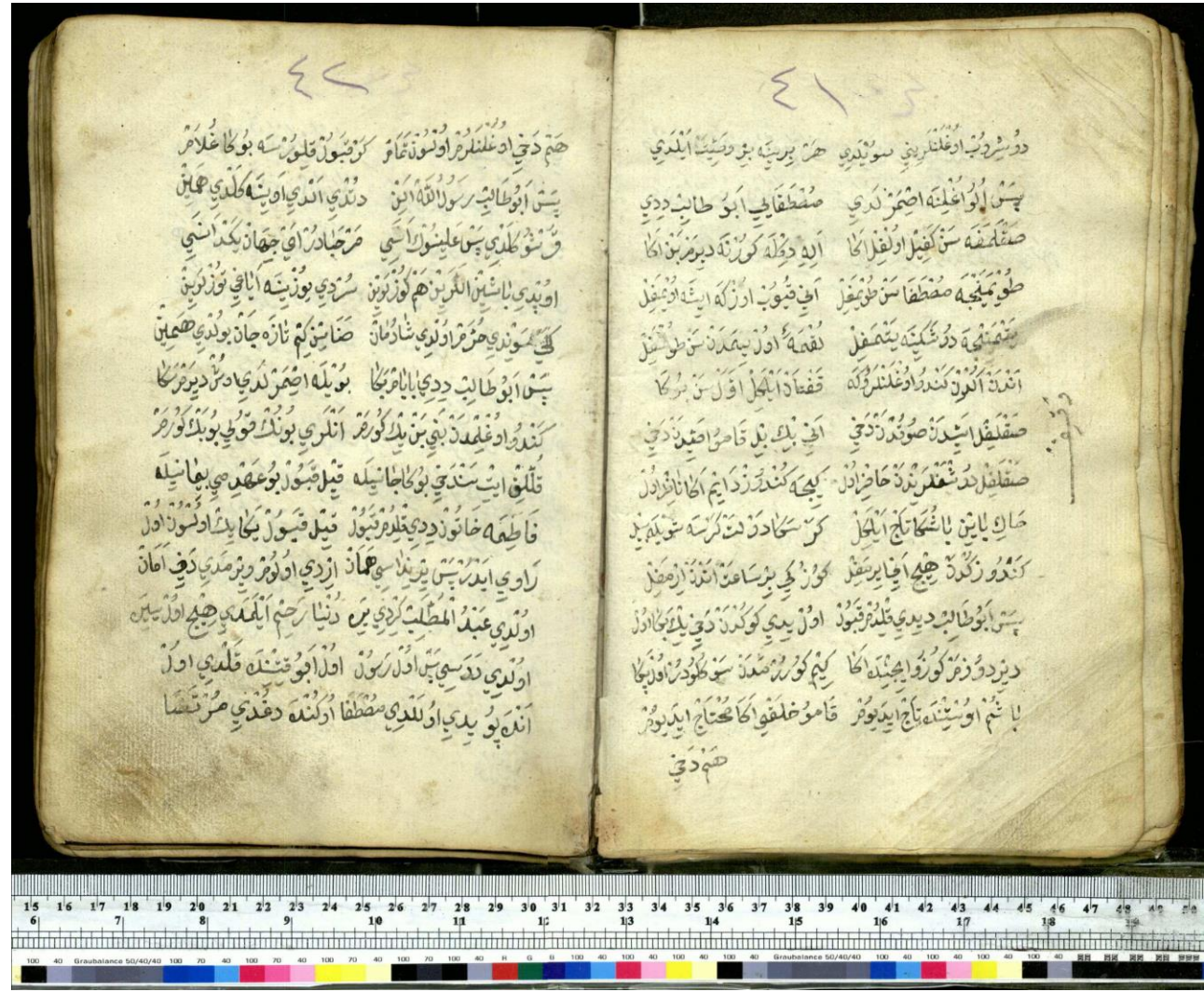
صعوز ای

صعوز ای طاهر اوله هم اولدک دوزنه هم کندی اولدک
 شایحوزم دند بکر انلریته صاع سلامت کلدی اولدک
 هم بونظنه بوردده اولدی تمام اولدیانه بزد رانه دیکلن ایچدی
 ناله قیل
 ناله قیل ای عندی ایچدی نور در دوز که سندن ز چشم دور
 دخی بزدن دوزه در زمانه سینه اوله بزدن مزهم اولدک
 که سندن انسه استریه صیب حیبه کده هان در دوز طبیعی
 بوز اولدی سنی شاد ایلدند حیبه کده سنی یاد ایلدند
 یقین در بوردن چشم کدرین غلابه بولک ایلد سنین
 و خاستد بولور سین روز کاری بعد سین شویله قوی یاد کاری
 چون سکیز باشه از دی صیب حسته اولدی عبدالمطلب
 کیم کدره سنون تمام اولدند سنو کلند بوند کیم قلمش
 بولله کلدی بولله کیدر روزگار کیم در ایویسه اولور ایچدی کار

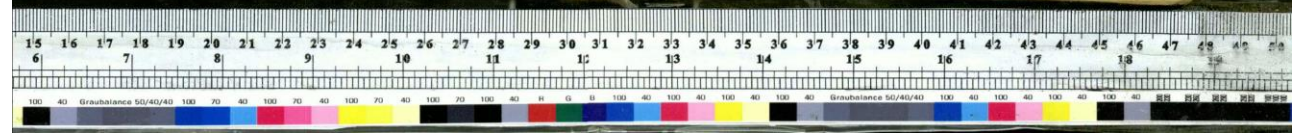
دو شریک اوغلان ری سونیدی هر برسیه بز و سینه الیدی
 پس او غلنه اصغر ددی مصطفای ابو طالب ددی
 صفقه سن قیل اولغا کا ایو دله کوزنه دیو برین کا
 طومنجیه مصطفای سن طومنجی ای قیوی اوز که ایسه او قیل
 قیوی دوشکینه یتمفل لقمه اول بیدن سن طومنجی
 اتدن آدن کند اوغلنر که قفغان ایمل اول سن برکا
 صفیل اسیدن صوتدن ددی ای بیگ بد قاصی اتمدن ددی
 صفیل دوشکندر حاضری اول ایی کندی زایم اکانا افریدن
 حاک لایق باشکاتج ایمل کر سکا ادرت کر سه شویله یز
 کدور زکده هیج ایخایر سید کوز کی بز ساعت اتمده از صفیل
 پس ابوطالب دیدی قلده قبول اول ییدی کوکدن ددی یلیک اوز
 دیردور کوزو ایچینه کا کیم کوزر صد سوه کوز اوز کا
 باشم او سینه تاج اید یوز قامو صلفو کا محتاج اید یوز
 هم ددی

هم ددی اوغلنر او سونه قامو کوز قبول قلیو سه بوکا خلاصه
 پس ابوطالب رسول الله این دندی اندی او سینه کلدی همان
 کوز کلدی پس علی سوز انسی مر جبار ای جهان بکد انسی
 او ییدی باشین لکین هم کوز یوز سن ددی یوز سینه ابانی کوز یوز
 کلدی سوزی مر اولدی شادمان صابین کم نازه جان بولدی همان
 پس ابوطالب ددی بابا برکا بویله اصغر ددی دیر دیر کا
 کند او غلندن بی یز کوز مر انلری بونک قوی بونک کوز
 قلیق ای سندی بوکا با نیله قیل قبول بو عهد هی بیانیله
 قاطعه خانوز ددی خلام قبول قیل قبول یکا بد او سون اول
 رایی ایدر پس یز سینه همان از ددی او کوز بر مدی ددی امان
 اولدی عبد المطلب ددی بر دنیا رحم الیدی هیج اول سینه
 اولدی ددی سینه اول سون اول ابو قیسنه قلدی اول
 انده بو ییدی اولدی مصطفای اولنده ددی صر قضا

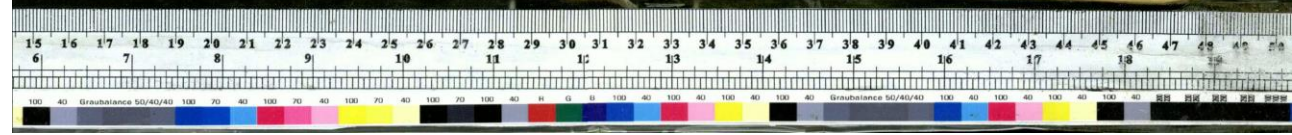
راوي ايدر الله تر پيشه راوي حله او تو هشام دي ادي
 هم نزار غلې راوي انك مكر اديني فومندي انك مكر
 هم ابو الحکم فومندي انك مكر عزت ايدر دي انك مكر
 صلح بي فومندي ابو جهل دي اشو ادي انك مكر فومندي
 كه بچدن رسول الله عداوت قور بيجهل رحمت
 عالي تلي تو فومندي دنيا لكدن هج انك مكر فومندي
 او غلته و پير نصحت ادا هشاره او غلته در سر كل مكر
 انك مكر نصحت يد رشاد انك مكر هر بيرينك تو كلدن انا انك مكر
 تا بيوي جهل كيت او مكر هب سني كندون پك سيلتر
 استي سوزن قيلون بن جود عادت امندي اشو ادي ادي
 او جيو انك مكر او غلته انك مكر بسجه فتنه كنده در نيكا
 اضرحي اير دي انك مكر هب صفيه اديني انك مكر
 پس عمر ايجنه بوكون فومندي او تو را طدي فومندي
 او زمان

او زمان ده دي هم او غلته دي يالكور سيران ايدر سلطان دي
 مصطفى ايجنه كور دي او غلته دي باصم كور دي دي هي
 بو تو را غلته رايله بارش نو كر او غلته بجا بو مكر فومندي
 مصطفى اديني نيله سن بوكون اشو او غلته بكنين دي دي
 دي دي اديني او تو مكر نيله كور صيله عاليه دي حيله
 رسول الله در دي او تو مكر نيله بو تو را فاشنه بن صيله
 بو ما خود غلته رايله نيكا فومندي او تو را بو حلقه هم فومندي
 او غلته او تو را فومندي يوري سكا حاجتم بو ندر دي دي
 پس رسول الله در دي او تو را فومندي او تو را فومندي او تو را فومندي
 كم بني نوسه در به نونه كله او تو را باعه او تو را فومندي
 او را بو جهل با نته همان طور دي او را بو صديق او را فومندي
 كلدي بي فومندي يا نته او تو را فومندي او تو را فومندي او تو را فومندي
 كم او تو را فومندي او تو را فومندي او تو را فومندي او تو را فومندي

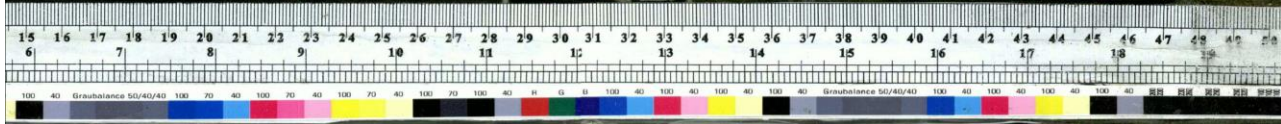
دیدی کلید که با ستن وزیر سن بجا اویشتر او نقل امیر
 کلدی عوایر هم زبیر این عوایر سن بری از خجسته زت اوغلان
 چو یاشنده ر بولک دردی یاز کیمی دردی کسی او تو یاز
 اولهین فاشیدی کوردی انلری دیدی کوردی شوردی اوغللری
 که شوریلر بنم بیکی امیر شوریلر شوریلر فاشیدی
 دورک سز نورده اده داریم سز مرطالو دریم دینه
 همان واریدی بر مرطالو دردی سبی ندی با فاشیدی درین
 ددی بی سن یا خجسته کورلم ان بن خجسته خجسته دردی انلر
 اولهین خجسته ای غایر قلله سز سز اوله خجسته اوله
 پس خجسته دیدی اوله اوغللر بن کلیدی او ترک در انلر
 پس ابوطایب اوینه طردی وارمید خجسته دیو بن حور
 دیدی کیمه نکلر سبی خجسته اوله بن خجسته خجسته ای اوغل
 واریدی اندن عموینه استدی اولدی خجسته خجسته واریدی
 انده بر نرنا

انده بر خجسته اعاجی واریدی نورمشدی خجسته بللریدی
 واریدی بی اوله اعاجی خجسته بکا بوندن خجسته ویر باریدی
 اولهین فاشیده بی سز سز انیمه نظیفایکل ای کوردی کار
 کوردی اوله اعاجی سز سز خجسته ارشدی اولدی اولدی خجسته
 دوکلدی بر او ندر بر او ندر همان بر ندر بی طوندی اولدی
 کوردی کوردی اوغللر قلله ان سوندی قاموسی شادا اولدی خجسته
 پس ابویکوردی در نرنا سز وزیر سن بنم کلید پروا
 بوی ستمت انله او ندر نرنا ویر اوغللر خجسته خاص غایر
 اوله خجسته انلری خجسته برن کیمی انلری کیمی دشدی برن
 پس او ندر دی ابویکوردی جمله قسمت انلری اوله اوغللر
 کوردی فاشیدی ابوجهل همین دیدی کندو خجسته دورک همین
 شور خجسته او یان اوغللری طاشر اعاجیلله در کل انلری
 بوردی او خجسته ابوجهل همین بونلر کله خجسته خجسته همین

۴۷
 چون محمد کوزدی بویله بولری کیم صواش ایدر نرادل از غنای
 پس ابو بکر ددی دندای ای اشبو اولغلی قارلیله سندی
 یوری بولردی دخی فلسون صولر کیم اعاج انون اینه کیم طاش
 بولردی کله یوری سندی بیله نصرتی الله دیر قاصوق له
 او جیبوز انیش ارغلان ابو جهله جنله کله کیم انو کیمه بیله
 پس بو زلف ارغلان محمد بولردی کیم اعاج الدی اینه کیم طاش
 کیم شوایق سولله جنله طردیز بیز بیزه طاش اعاج اولدی
 مکینه اهلته خبر اولدی قوما حبیب قوج نایقه کله کیم شو
 چون محمد کوزدی ارغلی قارلی کیم بو کله یار لندی عهری
 کیم بولردن انکر چوندی هر بیرینه شی کیمی اوقندی
 همان اتا لیبی بیله بیز اعاج صومدی الدی تیز اینه
 قور اولدی بوزدی ارغلان حقیقته بیز بیز اولدی انکر
 هیتیله چون محمد بوزدی اول ابو جهله ایکی بوزدی
 جنام اول ارغلان انا هیتیلان کوزدی لزانده بسوت صولرین
 عقیلی

۴۸
 عقیلی شندی نور ندر بولر کوزدی کندی زوری دوغمن اولدی الکر
 الکر نده اولان بر ای صی بولر یوز چوزدی جمله دوغمن بولر
 اول حرمندن طرش سوزدی الکر اول ابو جهله اولان ارغلان لری
 هر برسی بر صوفایه محمد بولر سوزدی بولری اولدیمه دوش بولر
 محمدی ابو جهله نمان هم سرتون مکله خلقی ایلدی جمله اول
 جمله اول خلق انورین ایلدی بولر یا محمد سکا حسن دید بولر
 اول کجه اول شکر ایلدی خاومار جملی اول جنکی سوزدی قمار
 در بریدی اول محمد بولردی اول کیم در برید او صاحب شیران
 ابو بکر اندک اول کنده حمان کورن عاشق اولدی کما بین
 ده کونله کونله عشقی مسطفا کیم دخی از ناریدی کولیندا نیک
 ابو جهله نمان کولایته اول کون عداوت دندی دندی اولدسون
 اول کنده کلدی کولینده عداوت دخی اکیله دی ایزدی مصلات
 اول زسانه مکله ارغلان لری کیم کوشش در بریدی هر بری

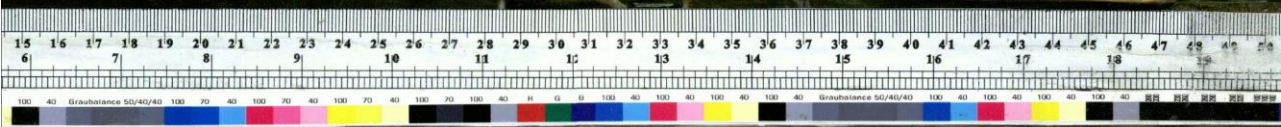

هز بر سینه کند کوی خن شو سن
 بز بر سینه کوی ستر دی شد سن
 آلا هر بز ده محمد سولیدی
 شد او سه آن کی وصف سولیدی
 کیم ابو جعفر بجه بصدی قین
 قودی اوجیو ما انتمش او غلین
 جمله او قلندر آبی سولیدی
 از کتبه انورین ایلریدی
 یسه بیزین آبی سولیدی
 اول محمد بطلواندر دیدیلر
 اول ابو جعفر لهین دیوهای
 آبی هر بز ده اول سینه هانی
 کز آریه کورشم کلون اول
 نیه از خوش نیه در کور سوز اول
 عتبه ددی اندی دی بویش کوه
 ددی طله اشم اولدی او بی کون
 طله جمع اولسون موعتر لری
 هم در سوزن مکننا اولدی
 کور شا بو برین اولکله کیوینم
 کوریم بن آبی بییر اولدی
 بشن بوایشه انفاق الیدیلر
 شها بچینه بورایه سولیدی
 چون صباح اولر اولون کلیدر
 اولر سررا بچینه جمع اولدیلر
 مصطفایک عمولری دخی هم
 کلدی بو ططلو اولدی حوره
 مجلس

سوره

مجلسک صبری بی هاشم بری
 اولر زردی مصطفایک عمولری
 صلح نو لیدی هم بی محرز بری
 کلدی اولر دین اولر لری
 صول نو لیدی هم قریش قوی بری
 کلدی اولر زردی برینه هم بری
 هم محمد دخی کلدی اولر زان
 عمولسی بالسته اولر زردی همان
 جنله اول مجلس فراد دخی همان
 تلدی برندن ابو جعفر لهین
 جقر دی کوسلکین قفا سنی
 پس اولر زردی کیدی هم ثمانی
 دقلدی هم بیلنه زان سکر
 کز دی میندان اجهت برادرین
 زداشی وار دی کتزدن اول
 بطلوان یکت کورس دی اول
 دعوت اندی آبی اول دخی همان
 در زردی ثمان کیدی سولیدی زان
 کز دی میندان اجهت طو سندی
 بز بری طو ندر اشیر کز
 بصدی آبی ابو جعفر لهین
 چون بصدی دندی صیدانته همان
 پس ددی بریکت دخی اول دخی
 کز دی انکله صیدانته
 بصدی آبی دخی زردی همان
 بریکت دخی ددی پس همان

سوره

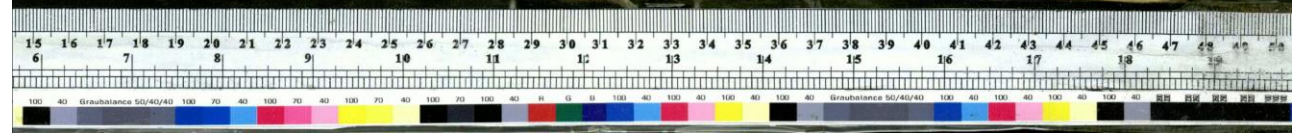

۵۱

ادو آدبده دلدی اون کندی فاسوسنی بصدی اون ماعونه کندی
 صفو اولدی قات اولدی بیکت دخی اولدی همین
 بصلوا بیدی کورشی اولدی بصدی دخی وز میدامان
 جنگله بصدی ای فی فی بزی بزی صفو اولدی کند و به اوله خاص
 بوری صندانه جولا اولدی اولدی جولا اولدی
 کز صدی کسه دخی صیلانته لاق اولدی مسیلدی دره لایته
 بزی کندی وار دی عبد الله اوی نه اولدی درین غوی کوم دیمی
 قادی ختم اندی ابو جیحل کا بن غونم نجی اولدی ابو جیحل کا
 بن بک اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی اولدی
 اول دی ددی قلمه بجهانه کلبر ا کر اریه قوی کسه دند کر
 پس در شد کر ابو جیحل لعین بصدی ای دخی اولدی همین
 صطیع اولدی برانته وار دی اون ایکی کندی یاکن بریدی
 کنده اوج کوز اون ای ارجیه نماز بیدی هن کون عذای صطعام
 بر دوی

۵۲

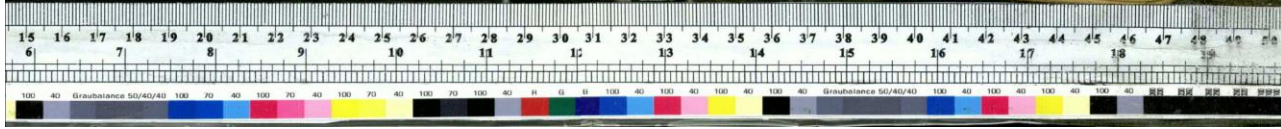
بر دوی به فاسوسنی بصدی اون ماعونه کندی
 قوی کندی صفو اولدی بیکت دخی اولدی همین
 پس جوی دی ددی کاطو اولدی بزی کوز کوشاور کلبر
 اول دی کاکه با بزه شاف عیب اندی با کاکه بزر خاصه
 کیم سنور کبی بن اولدی ایله کور کوشم خود یونر سینی سینی
 کم کور شده کینه بصدی بی با که بکزر یا قونلر ارقنی
 ار شده قضا غله در بصدی کا چون ایشدر اول طبعی قلدی اکا
 بصدی بر ندرنا صوری اولدی بوری بیدی صندان اجهنه کوز اولدی
 اول ابو جیحل لعین دور همین بصدی ای دخی در صدی امان
 خلق اجهنه صیفی غوغا بلاند دندی اول لشی اولدی سن لوند
 حور اولدی اول ابو جیحل لعین محجب اولدی بوزن لاندن همین
 کشف رزیه صفو اولدی لعین پس محمد فاسوسنی وار دی همین
 اول ادب بر بی خیالی اولدی یا محمد فاسوسنی کور سنور ددی

اِنْفَاتِ اَيُّدِي هَجِجِ الْاَوَّلِ كَيْمِ اَوْتَدِي يَوْزِي فِرْدَوْسِي
 اَوْتَعَيْنِ دَنْدِي مَلَكُوتِي قَوْزِ مَعْرَسِي دَرِ اَوْتَدِي مَلَكُوتِي
 صَدِي بَانَدِي رِي اَسِيهَ لَيْبِنِ حَمَزِ حَنْتَمِ بُو اَسِي كُو اَيِّ هَمِينِ
 غَيْرِي دِي بَرْتَدِي بَر اَوْتَدِي اَيِّ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 بِيخُونِ اَنْدَانِ دَرِ طَرَفِ حَمَزِ مَهْ حَمَكِ دِي بَارِي بِيخُونِ
 بُو بُو مَرْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 كُو دَرِ حَمَزِ وَا زِي كُو دَرِ حَمَزِ مَسِيلهَ يَا بُو اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 دَنْدِي دِي اِنْسَانِيهَ بَا حَمَزِ سَخْمِي دَرِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 كِهَ كَلَرِ بُو اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 لَاسْتِ عَزَا حَقِيقِي دِي هَمَزِ مَرِ وَا دَرِ اَوْتَدِي بُو اَوْتَدِي
 اَلَا بَرِ دَرِ كُو شَرِ لَاسْتِ كُو لَاسْتِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 دَنْدِي بِيخُونِ حَمَزِ دِي اَيِّ جَانِمِ كُو دَرِ مَهْ حَمَزِ بُو اَوْتَدِي
 بُو اَوْتَدِي سِي مِيدَانِ دَرِ سُو اَوْتَدِي سُو اَوْتَدِي سُو اَوْتَدِي

اَيِّ

اَلِي مَرِ كِهَ اَوْتَدِي دَرِ بِيخُونِ بِيخُونِ بِيخُونِ بِيخُونِ
 كَمِ حَمَزِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 بَرِ اَوْتَدِي بَرِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 اَلَا حَمَزِ قَوْزِ قِيصِيلَهَ بَرِ اَوْتَدِي كَمِ عَرِ مِيهَمِ بِيخُونِ
 اَيُّدِي بِنِ بِيخُونِ دَرِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 كَمِ بَرِ اَوْتَدِي بَرِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 وَا زِي دَرِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 كَلَسُونِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 بِيخُونِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 هَمَزِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 بِيخُونِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 كَمِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي
 بِيخُونِ اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي اَوْتَدِي

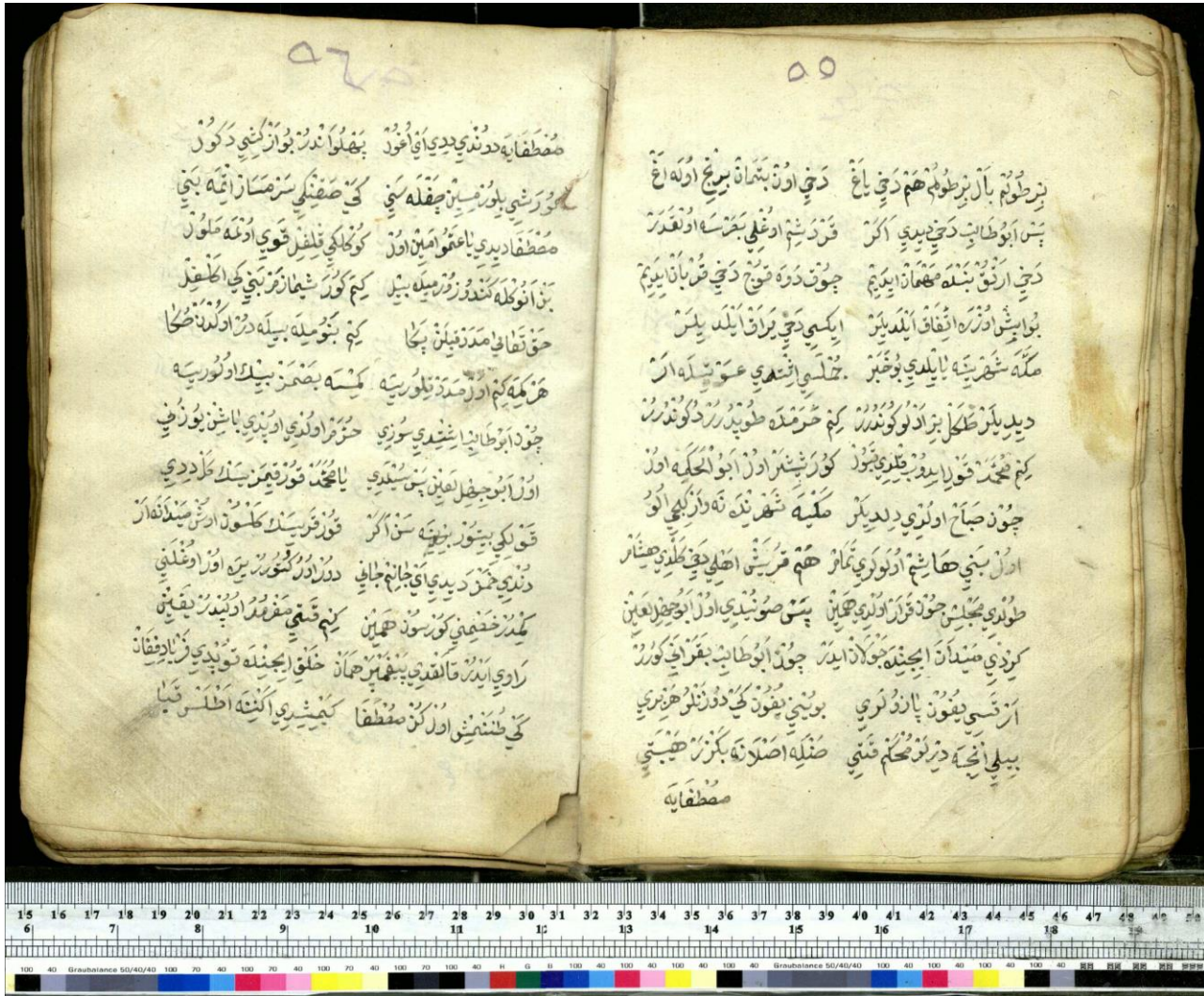

۵۵

بِرطوبت بال برطوبه هم دخی باغ دخی اوز بتمان برنج اوله اغ
 پس ابوطالب دخی بدی اکر فر دشم اوغلی بترسه اوغدر
 دخی ارتق بننه معمان ایدیم چون دوه قوج دخی قربان ایدیم
 بواش اوزره افاق ایلدین ایسی دخی بران ایلد یلسر
 صله شهریه ایلدی بوخبر تملی اشدی عویله ار
 دیدیلر طکل براد لوکوندر کیم خر صده طوبدر رر دلوکوندر
 کیم محمد قول ایدر ظری بود کورنیش اوز ابوالعلمه اوز
 چون صباح اولری دیدیلر صله شهرینه نه دار لکی او
 اول بخی حاشیم اولو کوی نماز هم قریش اهل دخی کلدی عینار
 طوبدی مجلس چون قران اولدی هماین پس صونیدی اول ابو جعفر عین
 کردی صندان اینه بولان ایدر چون ابوطالب بقراخی کور
 از کسی بعود پارو کوی بوینی بعود کی دوزلو هنری
 بیلی آنچه دوزلو حکم منی صله اصلاته بکرز هبستی
 مصطفایه

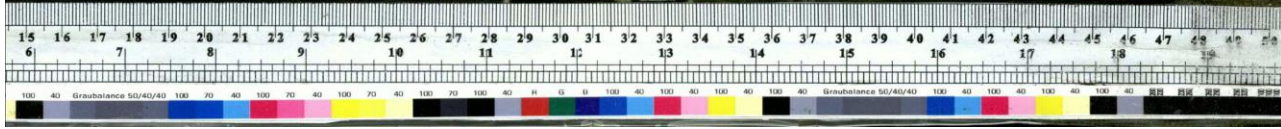
۵۶

مصطفایه دندی بدی ای اورد بطلواندز بواز نشی د کوز
 کور نشی بلورسان چقله منی کی صفی سز سزار اینه بخی
 مصطفای بدی باعمو امین اوز کولکی قلندر قوی اومه خلور
 بن اوزکله نندرز زور میله بیلد کیم کور شهار فر بخی کی اکلید
 حق نقای مدد قیلن بجا کیم بنومله بیله در اولدن صکا
 هر که کیم اول مدد تلور سیه کسه بصخر بیلد اولور سیه
 چون ابوطالب اشدی سوزی حور اولدی او بدی باشن یوز فی
 اول ابو جعفر عین پس سیدی یا محمد نور قیمن بیلد کلدری
 قوی لکی بیوز بنیه سن اکر قور قریسک طسود ارس سیدانه از
 دندی حور دیدی ای طابم طاب ددر اول کورریزه اورا اولدی
 کدر خشمی کور سون هماین کیم قسقی مفرید اولدیز یقین
 رادی ایدر قالقدی بیفهر همان خلق اینه نو بدی زار افغان
 کی طنطنس اولر کن مصطفای کیمشیری اینه اطلس قبا

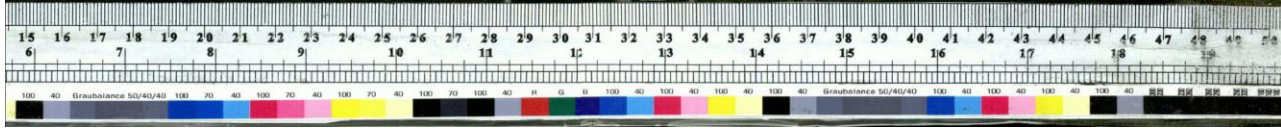
هم عماد صبر صبري چي ننگه يوزي ايدن کوندن او شري بي بي
 يوزيه باق کني خيران او تو در بر يدي بوجه او علان او تو
 ايندري يا کوندر بو تو صبر يا خود جند من تو طرد چو صبر
 ايشو حسيله سبب بوجاهد باستر در يوسف کفها بندر
 چه کونست در عالم چقدر وي بونک کي عالم بوندر
 اندي بز مندر خودي دبندي باشنه محکم طو لا دي بي بي
 تو شاعني دچي تو شري محکم آنکلر بي بيله صوتي اولدر
 چمن ديدي اي کونم طو في کور ش کني چصار کوناي
 خصمک کور ني صوت شري نجه نما نني کيمشدر
 او مسون صونه يقالي طونه اول يا طونک بز بري بي بي نداد
 پس محمد يدي يا عمو طو في خود خوشدن چي خود لاي
 بن اندا قوم من حج کابده تو اجمن بر جوق من تو قشور
 بن دلمز تو من کوره تور صيم کيسه بوا ادره
 هم انو

هم انو کچون چوق تازر طو في بوم تو مرد ارد اند شني
 پس جوق ي ادا بو بصر هين کل ديدي يوزي بوم بوم هين
 پس ابو حيدر هين ديدي کلر سن کور شمن سن کور شيدک اگر
 صبر درک جوق درک تفقا اندک بو غيش کونک کور شملک سئل
 ديدي بيفهم ادر کني صونه که محتاج اوله حيدله اويسته
 کور شملک صراد ادر قو في طاحرا اوله هر کني کني قدر
 بين سن اوله حيدله صبرله صفيل کم کور شتم ادر کور يله
 بين سخله زور يله ادر کله کور شور ورتا کم ادر کون حو بيله
 کور شوشاعندنا يا بش سن کور ش زور ورتا يسه ات بخا
 اکور سن بريا اعوي ادر سئل برندن بز ش اصره کور سئل
 همان بقمش ادر بو في سن ارامن سئل دو نام پس سني سن
 کور يله سني بيله ادر رتم چور بيه استنه سئل ستم
 سني بقمش اولم بو حلو بيله دچي کاف ادر ميلان يوز يسه

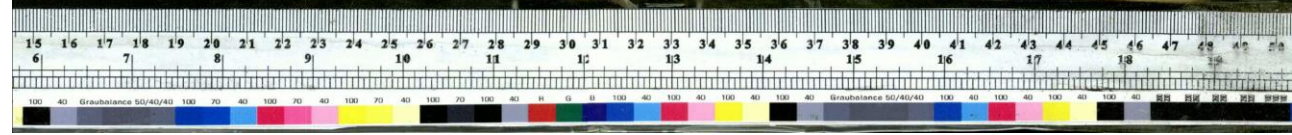
۵۹۰
 ايشدين قامو محمد بن ابدي محمد ديدر كيمه حق ديدر
 كه خنله كورس بويله كورس كه زور بويله كورس
 حيليله مكريله كورس بويله كورس كه زور ضمفا عاشاره بيشين
 لاضي اولدي بو جمل بيشين صورتي مو تدي صلفا اولدي
 قوشيفته الكور صورتي عا قاف زور اندام مملون بيز زمان
 كيم طمر كوي سكر لري الك ويري يزدوي همار اولموند
 ذير دغادي رسود سرتدي بر اباغني بيز دلا اير صدي
 هج بوزي قور صدي بوز صدي صله هج كينه ان اوز صدي
 حو جل بك كن خان اهريله بوز صدي وار يدي اني كله بيله
 كه نر نوز ويري اكا بشارت قور داما اولر بيه نهايت
 عاجز اولوي چون ابو جمل بيشين بيش مشاغندن چكو مو تدي
 كي جليل اولوي بغايت سرتار بقدري ابي غلوت نامور عاز
 پس رسول الله ددي اولاق اولر يوديه هن بيزه ان لوكورس
 نوندي

۶۰
 نوندي زور ك فونك لافونتي كور بجه قندي ذيل اولر حق سني
 غيرت اندي با محمد زوي اولر اوليدر بولاشك صوب دكل
 صله كور دوندوي زور قورم حافظ اولكم اوق كورنر نونيم
 قيل نونج بو كورت چكالي بيشي سزار نونر زور في صفا سني
 پس رسول الله ددي كل باعز ملكه شهرينه كيم وار ساره
 بيله انقلر تاموسينك فونن كل نماشا ابله حيفك قندرين
 پس بوز يدي هيبب اندي اولين نعه اوزدي حيفك صندرين
 ايرد نوندي پس اوز نرا باغين كور قوددي دندوي قشاغين
 دننكلو وار ساره زور يدي فونيله بغايت حيلر بيله هجيله
 قندي زور اندي سلكدي اندي ادا كه بيلور كيمي دوزدي اولموند
 بوزي قور صدي بوز صدي بوزدي كوزي كوردي مو طاي قوردي
 سوز دكلو مو تدي كور زور بولندي ايهيم دوزموز اولدي بوز يدي
 رسول الله رزجه دهر قندي هج صفا سارين اكا كيمه دكلدي

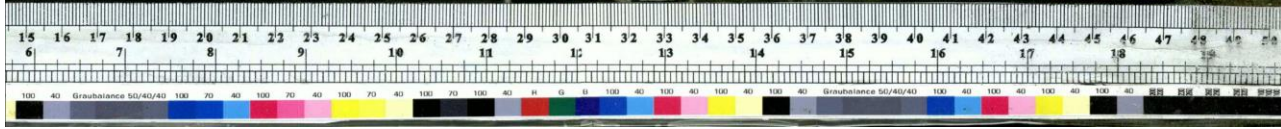
دردی پس یا محمد جازین کن و کز نه از بسوز زوریم اندرین
 اگر بر طاع ایلام از دوزیریند طایفی بن ارض سر زدیم
 و بی قلبی او حنی تویم هم هله صبر ایله درین شله بستم
 پس در بی شله او تو زیمان چون در یسودی در زیمان
 قلیدی زدی دندی رود الله همان دردی بجهیل اینه او تو برز
 تا که صکر دیمان قدریم قلما سیدی کتشری تویم
 جنبه دکلندی کلوی دزدی به پس صفتی کند دکلندی
 یزدی ایله لاس عزادرت کم دخی یک خدمت ایدر سو کا
 پس روز الله ددی ای حی جان یزدی ایله لطفیله بو جان
 هم ابو طایب لوله دندی بوزین خوش مناجات اندی دندی
 دردی ای بیتا امر ایله تنگسی کعبه روضه مفاصله تنگسی
 پس رسول الله ددی کل ای عمر هوزنه زور زور لایسه طر
 پس ابو جهیل کفین کلدی بیته شله روز ای یسودی همانی
 سکو کندن

سکو کندن ای سوزی اندک طعن لاری قری بی یازدی ایله
 عاجز اولدی عاقبت اندی بجهیل ستمیاسرا اولدی بوزی قارذیل
 بلاغنی اشقه اصمدی سار کی ملوز او ددی ایله تو عو غما
 درت بجاد زودیم زین از لکته یا محمد بی هین
 پس ابو جهیل کبابی بولدی از قلبی او زدی تو یسودی
 خضر چون بوسق کورد همان چکد قلبی دردی بجهیل
 نصر او زدی حقیق زمردی همان واردی بی ستمی قسته او زدی
 پس هشامه دندی دیدی او همان دیکه بو فومک او تو سوتر غما
 و کز نه دو کلوز او ز قتلور کوز سیم او ز قتلور کوز
 طول کلوز ایجه مور تار همان فته او تو شله فالور بوزمان
 بو تو سراسنی در زغانی کلوز بی سیمی هم بز صقلور
 صبر ایله کتم مصطفی در زره اولدی حتمین کور هم ان او
 کلوز او تو سه ای قتلور ستر ستر او تو سه فته او تو

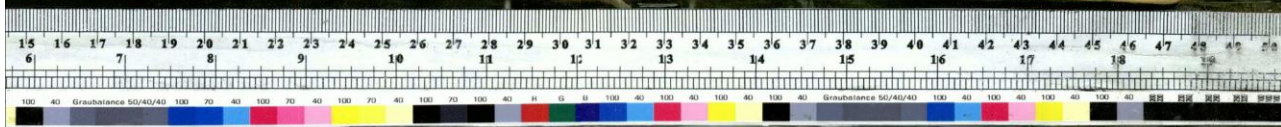
پس ديدم انو بيوزي كوز فتنه باص دوز سوز دوز
 پس دتوبه حمز رسوله سدي سدي اي جان عم ختم قفل
 مستظدر قمو خلق سبي دگر وقت كور ارا مشدر كو نه هدر
 بونيكه او سون خدا هم جاني دور كور قلدرين اور فل افي
 ناكه داخي اور قضا لقا ايه كند ددن او نوري ايجيمه
 پس رسول الله دري يا عمر الا بقله بيلله محكم كمر
 پس عمر كلدي و طهرت سني دتر در افي سون هيبتي
 كلدي در دي مصطفلا و نري ها قوشفندن دوتني و نر مندي
 در دي بسم الله الرحمن الرحيم قادر غايب قوي قاهر حكيم
 پس برتدن چكدي كور دي افي شوبله فالدر دي بر اور دي افي
 بر ندي با سني بر اذ دي افي دندي از قسي جان جدي جاني
 رسول از صلدن بكي در دي بزيكي ديمه اور دي
 در دي در عز ملصون اد پسر دجي حد كدر ازنو شوبله نر
 رعایت

رعایت اسم شوبله اور در كه دنبادن نصيب كور در
 كه لو هدي كور كور دي جاني ازر كدر و جوي و در افي
 خري قيد قومان ايلدين ار غورت قوسي حسين در تر
 سر مولك عمرو كور يشار اولين قبي هنر او سني كند ستر
 ابو بکر همان براج النون حلكو صكدي رسول او سني اور
 ابو جهلك عمرو كور قمو سي اولين نر سار اولدي قمو سي
 با ليدى و اولدره خيز نر اسد نر قمو حسين ايدر نر
 ابو جهلك همان كو طنر اقرن عدوت قلددي اولون دن
 ابو بكر و ليكن عشق از ندي محبت ايدر سني نر در قاسي و نر
 دخي از ندي در نر قسي رسوله عشق اولدي و ندي
 رسول عمرو كور قمو ايلدين كه جمله حله خلقين و غوت ايدى
 هم ابو بكر ايلدي رطوي هما سوليم سولندي اور نر همان
 سونر مصطفاي شادا اولين سونر نر بشار نر اولدر

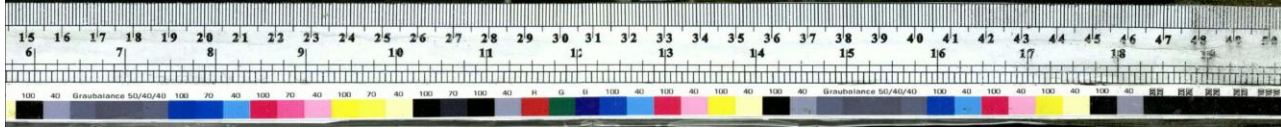
کتبه کند طاعنه دسلاریدی خانقده صفوئه هم از روی
 کماه نیازا بدی اشقی گاه سازیدی نزلندن کلیمار در شهباریدی
 بیکر کرت هجی بن بلان سو بیدی صادق الفصول دایما خلق بریدی
 نیز پاره ات بولسا و سنه عیان درسه دور زورسه اولور کوان
 اوسته هرگز نشن در قندی لاجر ز کونکی بره احمدی
 کیه اوسته در پی نرد چرم اوماریدی هجی موسیل یاغ
 جمله کار زدی شیطان و دینو دشمن او میفری دلوری ملکر دینو
 مزجه دشمن ز رفعا بیجویدی ای انک قبضی هجی یوغدی
 خانقده بدی ناطق بدی حق اکا کیجه کند نا اید اولور صوا
 جمله مشکله اکا اسانیدی صور ناز و نیش اولور سلطانیدی
 کر سندی لقبیه بر کون صواق فیلو بدی ایچی صافی طینی صافی
 آنکی قفتان کینند اوسته چشکه کور دی سسطها ای اوزیدی
 یا محمد بن سکا و نیر اوزر بلکی طرف بدی یلان د کورد سوزر

۲۵
 ابو جصلد کوزی کوی طوعیم تمام اولدی بورد بوقصه
 بورد هم باغی نیر درانی رحمت ایلله یا غنی
 آج دیوی سوله ای بلیر بیان کندر حالک کندر لاله قیل بیان
 از اولور ایدر کل الملک بونده نیجوه کلدر کلر الملک
 مکتد بودی د کلر بومکان بن تاشا بی هماسین سز همان
 کویا کی بقدر مقل بومنزله کی صفین بعد مقل اب کله
 کیم بو کلر اریک بقاسی و ندر ترک ایدر بی و فاسی بو ندر
 صهلت ز ریشکن رور کار ناقیامت سندن اولور اولور کار
 سیر سنی اول کوریم هم پیر سو لکل اولور حق جیبی سوزدی
 بو بدی چنلم کیم اولدی او امر هم یکر می درت باغی طوری
 ای کوندا این اریک بوزی جانر جان بقش زدی اوزی
 کور سوزدی کنده کور بوزان حل اولور دی قشند جمله شکلا
 مکتد اریک هار طازدی طایر لیه اولور بورد در ملاریدی
 کیجه کشف ز

ایشو صورت بو جلاله سندن در سا چاکل زردی بن بکت قنده در
 هن هتر کرده ما ندر واره بر بصلوا نلضل جلاله وار در
 اولاد ویش سنین کیا بیجا بود اشم او بیجا نیا بیجا بود
 مخنیما نه ایو طو نلر سا لا یقیدی کم کیدر انو که
 کل کل امدی نو کر اولقل سن بجا کم ایو طو نلر ویر یور سن بجا
 مان دین یور شو نلر کم اول بی قن کر ایم ایشو یو قن نلر سی
 مصطفای دیدی ایا کم اول انه نوبه دین درسه پا شاه
 مال اندر ملک اندر قول اندر هن نیمه لایق نیست ویر نلر
 غیرت اندر یقیدی کندی اول اول پس ابو طو نلر ایشو کل یقید اول
 عشق سی کور یقید دیدی ایا نسه قند می بیاصد نه بیجا
 وه واره ویر یو بیجا کم یقیدون ایلیم بن بجا اول کون
 سوز نیش اندر ابو جیحون با شومه در ویشلیم قانر حیان
 دیدی واره لا کینر لاند دیدی با ااندن نسه سوبله ییل
 لیکن او شدر

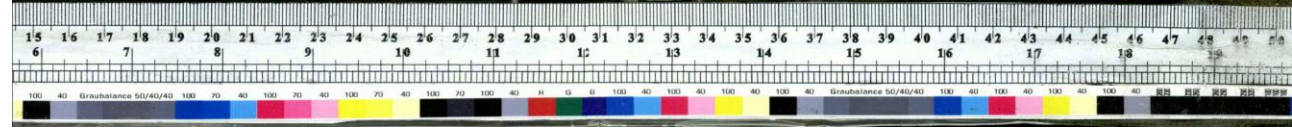
لیکن او شدر بیلک دریم کور بجا ویریم واره در سندان ایا
 همزه دیدی ویریم او شدر بیلک دریم کور بجا ایا ایا
 دیدی عیانا سید دریم بندر در هم ز بیزدی بیلک دریم ویر
 بو نلر دیدی بکه بن اندر سید دریم ویریم نلر بیکریت نلسون کریم
 بو اول نلر بیکریت نلسون کات اول نلر با شیفی بیکریت نلسون
 پس ابو طو نلر دیدی اول نلر عهله کورنه دیدی اول نلر عهله
 مصطفای دیدی عمو نلر مال کور سیریه صاع سلام اول کور
 انور اول نلر سوزدن نلر دریم سیر نلر نلر کور کور
 بیزدی نلر نلر سوزدن کیم فر دجی کیا سکوز سوزدن
 بن اول نلر قو حان اول نلر نلر ویرین کور نلر بیلور نلر
 نه رفا اول کور بن بشار اول پس سوزدن کار نلر عمو نلر دن انم
 صمان دوری نلر نلر اینه بزار اول نلر ایدی کندی اول نلر
 در اول نلر دوری نلر کور کیم ایشو صانه بازار کوره

چون او بچمیدر قصب کورد بیداری کیم او دست و شوز اول جان چها ای
 قمو جعفر شمشیر قری یاد ایدین او تو غل سن در کیم بزیدین
 اول دیدی دست بجزو نکر کیم بتم حقیقه اول کیم کیم
 آندن عبدالمطلب بر تو کیم کیم دی نوحه اول فری یوی
 بقدی کوردی صفت او در دستش اندر بوزن اینه سر
 دیدیکه او بو مصیبت شقی قلمی هیچ اول کیم غمیری
 سید من سر فرایموزان دور صفا ده اینه در سر
 مصفا دیدی اکا با کسان بر شزار دایماد در موزمان
 هر زمان بر نوعه در موزان دمید بر اول اول کیم
 کیم شفقت اندر کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 کیم استلزه اول در شجکا در یاز فرط غده طاشند در کما
 کیم کیم زن دایماد بر صایم هم کیم صلیه دین نامیم
 پس کناهه در دی بندیه اینه کلدی نیز عمو کیم کیم کیم

ددی

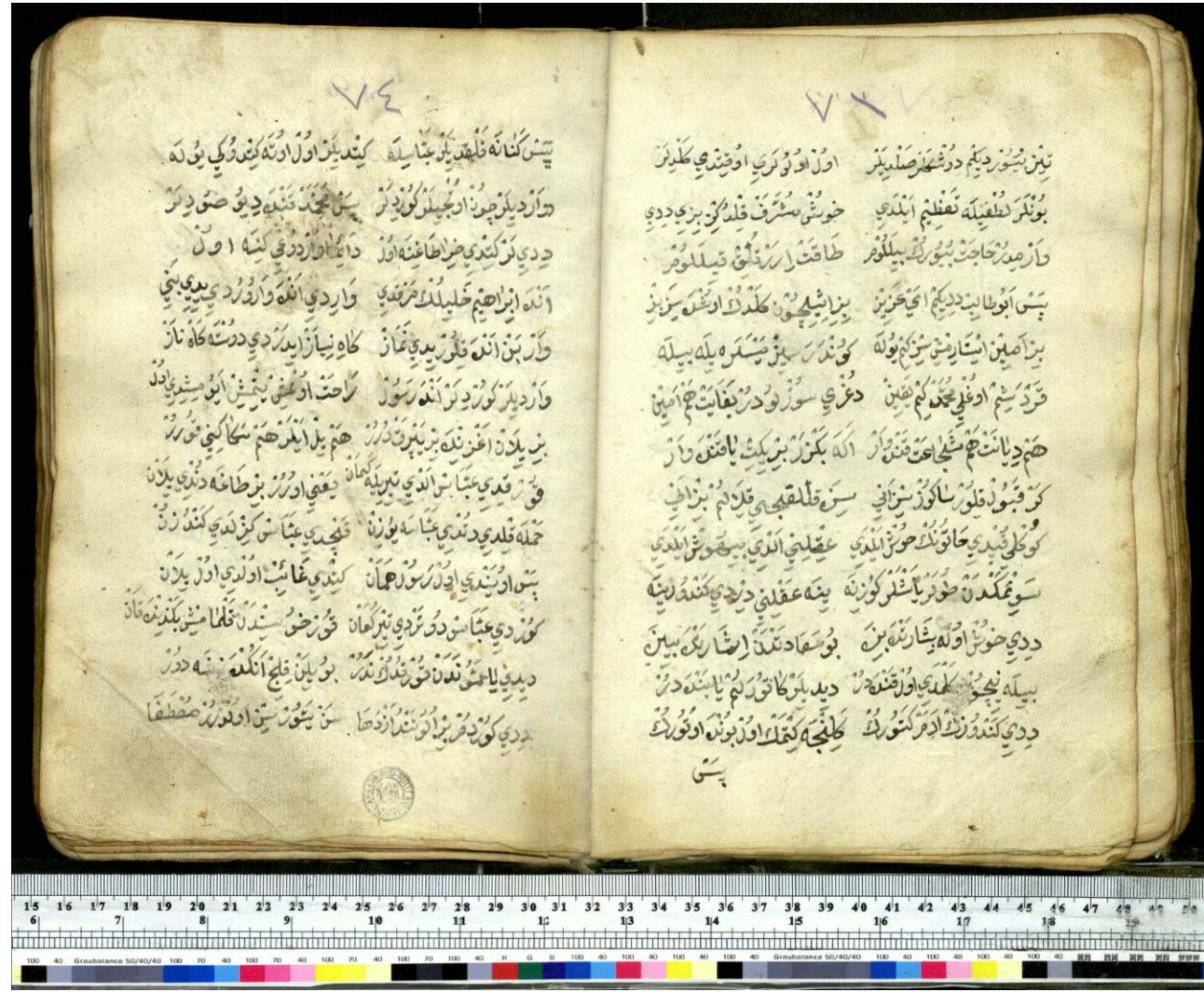
ددی یاسیند راهی در ری سید من یسین مقور کیم
 یاسین فضل و کیمه در کیم کور میا سن بکر کیم هم صدر کیم
 سید من سر در مصفا بو پیش اول در شکر کیم جفا
 غمیر کیم نیشه بین صلدر کیم قدر کیم دن بویه هایل اول کیم
 در کیم ابوطالب صوح بزید کیم اول کیم کیم کیم کیم
 مال و زر در ای بزیدن الموزاد هیچ بر شو موزان بزیدن اول کیم
 پس کیم کیم دیدیم دیدیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 شو کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 صلحه وار دی بر خانو اول کیم خو بدمی هم عا قایدی بوزی صلحو
 کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 خلق کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 دیشلری او با کما کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم

نيز بسوزد بيم دوستم صلوات
 اول او تو گري او خندي گلدي
 بونگر نطقيله نطقيم ايندي
 خوش مشرف قلدي تو بري ددي
 داره در حاجت بسوزد بيلو
 طاقت لار رفته قيلمور
 پسي ابوطاير دديم اي خزين
 بيايشچون گلدي او شده سزين
 بيا صين ايشار سوزم بوله
 گوندر سين سندر يله بيله
 فرد سيم او غل محمدن هين
 دغري سوزود در جانيتم امين
 هم ديانت هم مشايخه دار
 الله بگوز بريك بافتند دار
 كره بون قلور ساكوز سزاني
 سز قلعه بي قلانم بيا ايف
 كو كلندي جانوك حوز ايندي
 عقيقي الذي بسوز ايندي
 سوزمكدرن سوز باشكوزينه
 بينه عقيقي دغري كنده نينه
 ددي حوز اوله يشار نكه بون
 بوسعاد نندا ايشار نكه بيان
 بيله نجو گلدي او خنده
 ديد بيا كاورم يابنده در
 ددي كندوزنك ادر سوزك
 كلنجه كعلك اول بونده او خورك

پسي

پسي كنانه قلعه بيا سله
 كند بيا اول اوله كندوزي بوله
 وار ديلر حوز ادر بيلور بوندر
 پسي محمد قندي ديو صو در
 ددي كر كندي خرا طاشنه اوز
 دايم اوز دغري نينه اول
 انده ابراهيم خليلك مر قندي
 وار دغري انده وار دغري دغري
 طر بن انده قلور دغري نماز
 كاه نياز ايدر دغري درسته كاه نماز
 وار ديلر كور دغري انده رسول
 راحت او غلش نيمش ابر مستور ادد
 بريا لان اغز نكه بريا بوندر
 هم بيا ايلر هم سكا كني حوز
 قور قندي ميا سز اندي بريا بيله
 كمان يعني اوزر بيا طاشنه دغري بيلان
 جمله قلدي دغري ميا سز بوزن
 قندي ميا سز كند دغري كندوزن
 پسي ادر ايندي اولر رسول همان
 كندي غايش اولر دغري اولر بيلان
 كور دغري ميا سز دغري بريا همان
 قور حوز سندن قلما مشو بگنده مان
 دغري لامش نندا حوز نندا نندا
 بولان قاچ انلكه ننه دور
 دغري كور دغري بريا نندا نندا
 سوز سوز سوز اولر دغري حوصفا

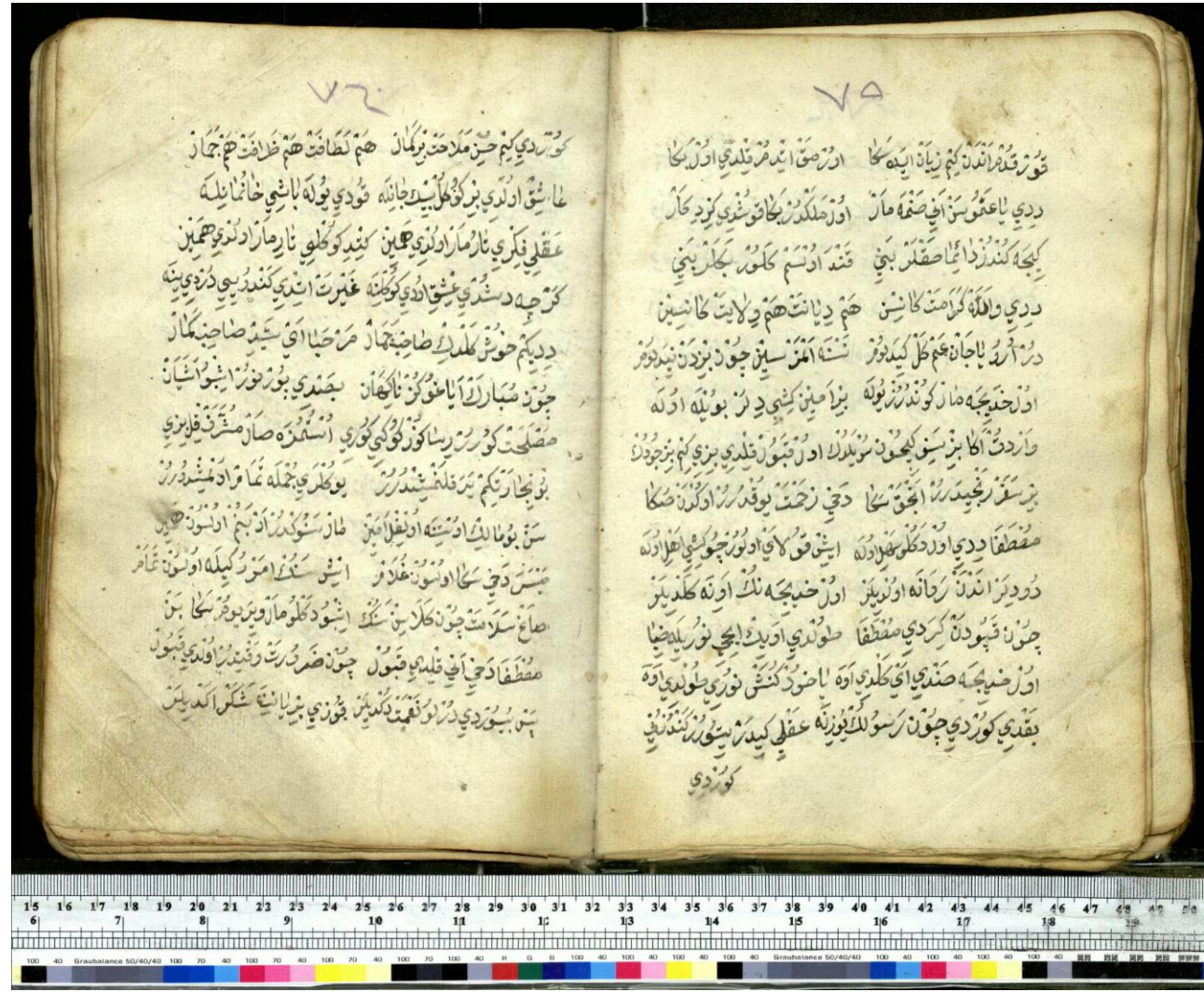
۷۸

موزنده اندن کم زیاده ایسه سکا اور صقا ایدم و قدی اول سکا
 دردی یا عمو سز اخی صغه مار اور هلکدر کاکوشوی نورد کار
 کجه کندز دا عیاضلر بی قند ادرسم کلمه بکلر بی
 دردی و الله کرامت کاشین هم دیانت هم ولایت کاشین
 در آرد باجان هم کل کیدوز نسته افر ساین چون بزدن نیدوز
 اول خدیجه مار کوند ز فوله بیله این کینی در بوئله اوله
 واردت اکا بز سق کچون سولک اور قبول خلدی بزنی کم بز جودن
 بز سفر خیدر را حق سکا دخی زحمت یوقدر ادر ادر صکا
 مصطفی دردی اول دکلمه اوله ایتم موی لای اولور چو سق اوله اوله
 دردی اندن ز خانه اولدیله اول خدیجه نکه اوله کلدیله
 چون قیودن کردی مصطفی صلودی اولدی ایچ نور یله ضیا
 اول خدیجه صدی ای کلدی اوله با حور کیش نور ی صلودی اوله
 بقدی کوردی چون رسول ک یوزله عقلی کیدر سق اولدیله

کوردی

۷۷

کوردی کم حین ملاحت بریمان هم لطافت هم ظرافت هم حجاز
 عاشق اولدی بر کوه کلبه جانله کوردی بوله باشی خانما نیله
 عقلمی فکری ناز مار اولدی عین کند کو طوی نار مار اولدی همین
 کز چه دستری عشق اولدی کولنه غیرت اندی کندری دردی بیته
 دردی هم خوش کلدی طایفه تها مر حیا ای سید صاحب کمار
 چون صبار ک با مقور نا کمان بصدی بوز حور ایشو ایشان
 صلیک کورین رسا کور کوی کوری استمزه صار مشرف اولدی
 بو بخار نیم نین قلند شدر بو کلری جمله ما فراد مشدر
 سن بو مالیک اولسته اولغلامین مار سونکدر ادر هم اولسون
 میسر دخی سکا اولسون علاقر ایشو سکر امر کیمله اولسون تمام
 طاع سلاست چون کلای سکا ایشو کلمه مال و بریدور سکا سن
 مصطفی ادر حیا فیله قبول چون صدر برت رفتند اولدی قبول
 سقا سقوردی در اول نعمت کیدرین موزدی بر لایسته شکر اولدی

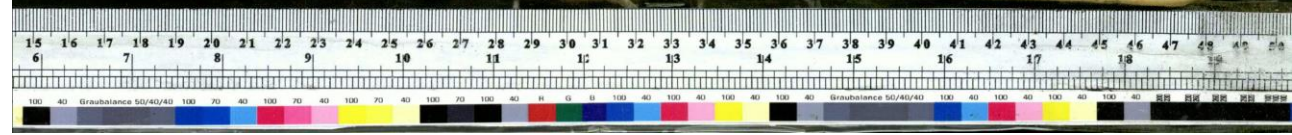

چون بخت بندید دغا سون اقبالين
 صفتقا قلادي قلاي کينديلر
 پس خديجه خانون ايدي کيم کجا
 اسكي صون نر کلاي او چي کجا
 در دي بيه صند معن اچدي خانون
 نين چي دري صغري کولکلا طون
 شمش در کيندي هر خبر کولکلا کا
 ويز دي صون نندي بقن قلدي کجا
 چنله کيندي اول بياسن مضافا
 دجي ارنق اولدي نوريله صفا
 بيلو کيندي صور حسن جمار
 جان جان خدا قيلو خديجه نه مان
 کولکلاي قيدي او بدي قلمز نزار
 علفي خوز عشق تليد نزار
 کوز لوي قلدي بوزنده ايوون
 واله اولدي کندر نيني دير سن
 عشق ارنق ايا اشکان کيم بقايته
 او کوي بي اول کاز
 غارت ائدي بهق صفرا لوي جان
 ايجنده اول عشق بيشا لوي
 پس دن جيلکده کتور ديلر
 هر بيرينه نکلو بون اور ديلر
 هر دن تک کيم شرد ي بئين
 اول کلور او پر محمد اباغني
 سوز دي بين ووزن کوزني اول
 پس واز ديزن چکر دي بوله اول
 عشق

۷۷

قنق بولدا اول اعز يسه قنقي
 ابي در سن دي محمد حضرت
 صنگله بيز بهمان کيمي قلدر
 کندر سي بکلر دوه اور در در
 کلايه اولان جمله دري بون
 قون نيله اچي اور نور بون
 خانوه قايغل پشار ديد بکلر
 دولته در بور شارت ديد بکلر
 آيفله کيو دولت کمار
 کندر سي کلدي ندر خور بوملا
 کلايفدر لاجمدر کلدي کجا
 بوس سعادت نکر ايدن کلدي کجا
 پس کندله بوننه اول کارا
 اول خديجه کوز بيشا قلدي کجا
 سر لوي اوسته چي قيدي ياده قلدي
 کوز ندر ياشور بوزيه اول قلدي
 کولکل کيندي کار باسيه سيله
 تور کيمي کيم کيمر خانيله بيله
 اهل اولن اکلر پيدي کولکلا
 قفا ايدر دي بيل کيمي کولکلا
 بون عشق اولديسه بنه افي بون دي
 ديمر کيسه جاني يار دي
 ديولگر بيني کوز کوز دي کوز کوز
 مصطفا يدي دلته سوز دي
 اول کجا حمز ز سیر عتابيله
 کينه پير انلر دجي بوله سيله

۷۸

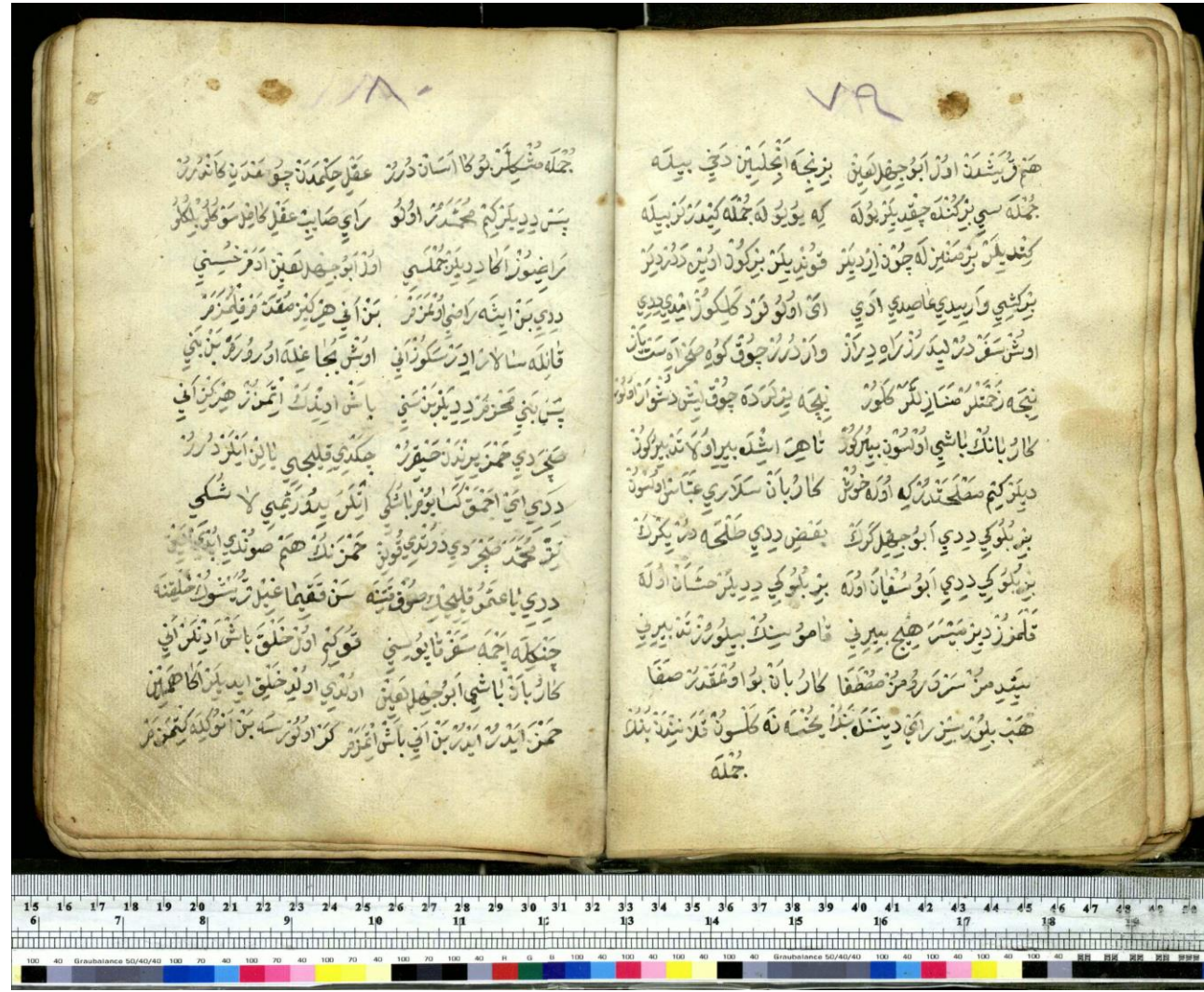

۷۸

همه ششده اول ابو جعفر امين بزنجيه اخلاص دنج بيله
 جمله سي بنينه جفند بزرگه که يويو له جمله کينه بزرگه
 کونديلم بزرگه چون از ديزر خون بکون از ديزر کون
 بزرگي و ارسيدي عاصدي ادي ابي اولو کوز کليکوز اميددي
 او شش سف دزي کيد ز راه دراز و از ديزر جوق کوه عواستين
 نچه زخمه صناز لکر کوز نچه بزرگه جوق ايش دستور ايو
 کار بانگ باشي اوسون بياورد ناهه ايشه بياورد کون
 ديزر کم صله تند که اده خون کار بان سکلري عاشر اوسون
 بزرگي در دي ابو جعفر کرد بفض ددي طلحه در بکره
 بزرگي در دي ابو سفان اده بزرگي در ديزر حسان اده
 قاهر ز ديزر بيسر هيج بيري ناموسه بيلور زنده بيري
 سيد مر سز رومر صفا کار بان بو اومقد صفا
 هج بيلور بزرگي ديشه بکله که کلسون کلا شينه بکله
 جمله

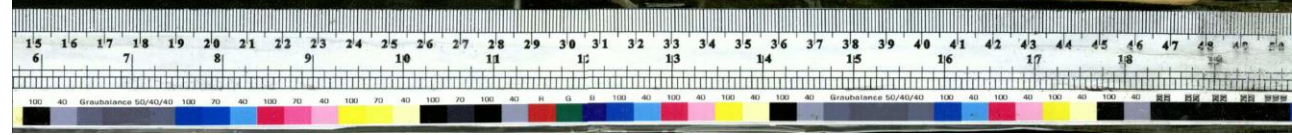
۸۰

جمله ششکلر نو کلا اسان در عقل حاکمده چو مدني کاندن
 پس ديزر کيم محمد را اولو راي صاب عقل کاز سوکلر بکوز
 راضوز کار ديزر ملسي اول ابو جعفر امين ادر حسيني
 در دي بن ايشه راضي اومر بن ابي هريره صفت فر فامر
 قابله سالار ايزر سکوز ابي اوش بجا غله او رور بکله
 پس بنی محمد ديزر کسي باش اوندک اتمن ز هير ز ابي
 حکمي در دي محمد بزرگه جکدي قلیجي يازر اولو در
 در دي ابي احمد کسا بوز ائلي ائلي بزرگي لا شکی
 ز محمد جوق در دي جوق محمد نکه هم صوتي ابي
 در دي باعده قلیجي در صوفيه سن قهما غبر ز سنو طلحه
 چنگله اجه سفر نايوسي موم اول خلق باش اولو ابي
 کار بان باشي ابو جعفر امين اول دي اولو ايد بزرگه اکل
 حمر ايد ز ايد بن ابي باش اومر کز اولو سه بن اولو کيم
 جمله

اولجه ايني بوردنم ازدها يسوز اولم بلام سندن دهها
 جنله كجدي بركون ازدي مصطفا آكي دورمش بوز خوش صفا
 جمله سي تر شو از بوزدي سلاز دست بوز ايلد بوز اولم خلق نماز
 در بيلر بزدن اولوسين سنبه كه هم فاضل دي صنبه
 بچون سوزدن الارز بوز بچوهر ياسزي لچون اير بوز بچاوتز
 سندر خطوكه سوزدن جمله ياني سني از نفل كار پاندا لاسي
 يلك اولدي كه سوز بوز اولم كم هن بوزده هم تد بوز اولم
 صصلحت در دي عشا سوزنولا سوزند بيلر انلرد دي اند سيله
 در دن بوز سالي اولدي كجدي قافله هيج بريس بريس بريس بريس
 در دي عباس يا محمد اولم بوزي كار پاندا جنله سني رهري
 در دي يا عصب بوز خلق سوزن بوز ينه بوز سكر ايشلر در همان
 بوزدر اولجه بني حكيم چكا بيز اوله كله بوزن چكا
 بزم بوزدن كلجدي بوز طوري بوز اولمدي كوكلري هيج چكا در
 لكن الله

لكن الله صفتي من بوز اوله اولم يا بوز هر نه كله خوش اوله
 چوز دنه ايجه كجدي مصطفا ناكهان ظلدر دي باش اولدها
 بوز دي افن بدن اولم بوز طاهر بيز با بوز بيز رغن بيك اولم
 اولدي دي دوسي بندر كي مصطفا اندي بيز ياني اولدي خوش صفا
 در دي اي حق ايو يان بزم فزون قدر تك انتن در جمله بزم
 سكا اسان هر نيم دسوز اولم جمله بچب اهل قبيكه سوز اولم
 طاع طاش شدر كه در بكمدر همان قلدي كبر اعلاي ملايك بايمان
 عيز ملك حقي بوز شفا بكا نيل سكر بكم مطيعم بزم سكا
 بوز منا جاني قلبيبه مصطفا طبر اعنه سوز دي بوز يني ازدها
 بيسن سلاز بوز دي دي با مصطفا بزم صديم دي بوز بوز اولم ازدها
 بزم خليل الله بوز دي كور بزم خيد سنده نجه بلكر صومر بزم
 بزم شفاعت اسند بوز دي بكا كم شفاعت مصطفا تلور سكا
 اولم زكنايم دنيا جزا ايسر اولم بوز اولم بوز اولم بوز اولم

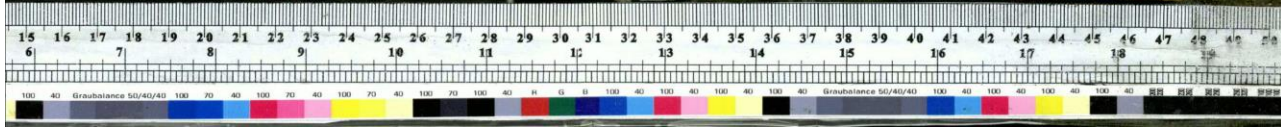

۸۸

بولندردن حتی بفرموده بود در صحرا مظلوم سبیلان اولوز
 او مسمون اندن سرنه پیر زیان اولوز مین کوجیدر انده هممان
 آلاه مصعب ابن جمهی کوجیدر فانی بفرموده یاشیل دردی
 سرزادی ایند جنله کجیدر بارزغان کلدی بزطلو بفرموده ناکه آن
 صغله صلواتی افرین کجیدر کوزک یوزندن تیار صوبه دکنیز
 طاق طاشان کجیدر سئلر کجیدر صغله در با اولدی صولوق کجیدر
 فاروق اولدی حتی کوزک کوزدی بیدر اولدی شمشک
 ربه سیم دریدی اولوز صومر فانی مصعب کندی صوبه ای صومر
 کندی صولدی دره کوزک کوزدی نابدر اولدی بولغا دی بری
 مصطفایله کوجن فر کندی جوی سوند بیدر دعالمز کندی
 اول ابو جعفر لعین در طاردر اشوسا شلری ایدان بوز
 عاجز اولدی بوز کیم بیدم بزجازه ویه نه جازه قیلومر
 سوزند کیم کلدی سلرای عزیز اولوز کوز اولدی باز کوزدی

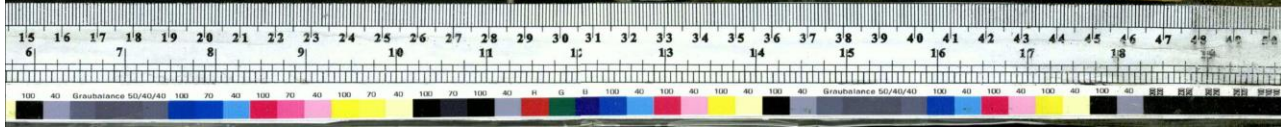
۸۷

کار با نیله کلبه اولدی بولوه آنچه دشمن اولدی بولدی نیله
 ستر بنور کلبه کلبه کلبه اگا شافعاته ایله اول شاه کلبه
 هم دردی قیسی دردی بکا کیم بولوه اعز شو بکا
 اول دردی قلدی وصیت بار صفر هدی بندن در مصطفایله بوز
 اول دردی او بوز اگا جان بوز کفله اگا او یسه بدخت اولوز
 نیجه سئلر بولوز کوزر اولدی سندی در ش اولدی کوزر
 اول ای سئلر بوز سکا اولوز کوزر در شافعاته کجا
 غایب اولدی از ده کلبه کلبه دنگ خیران اولدی کار بان اگا
 پس دردی بوز کلبه کلبه کلبه کوز بیدر بولوه کلبه کلبه
 چون ابو جعفر لعین کوزدی کوزدی دردی دای کیم جاز کوز بولوشی
 جان لقدن هن نه دیزه تلوز دخی نه اشتر قله از کیم بوز
 پس دردی بولوه بوز کوز اولوز اولوز صلواتی در کلبه کلبه
 چون کندی اولدی بوز بولوه صوا بیدر کوز بوز اولدی صغله
 کوز کجی کوزدی بری اولدی کجی کوز کوز اولدی بوز جغان
 بولندردن

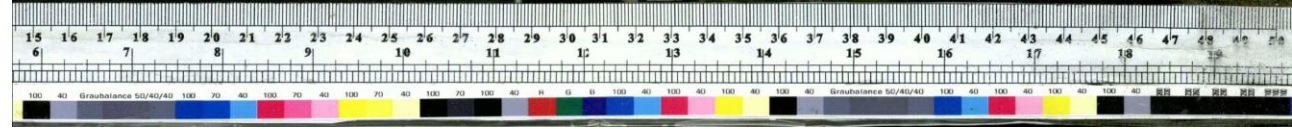
۸۹
 بول بولغور گمگه خلق قلديز اوز دپه اوستنه ناچار اولديز
 مصطفاه هتسه دنگوزين دريکوي سیدی شاهی کوزين
 بيز نظر بند کور بيز خاطر ي ايشو سلكر بقدي بولمزي
 تا چري کوز او تهي ايشو سید کيميز ايشو بزدن شيله بيل
 کن يک هي کوز بوزده فالپوز سلكر د کوملي اچليسه اولموز
 جمله فکره طرف بيز سوزک سوزن عاجين اولدن سين اولغورين
 سئلور کن صيرس بوزور ي مصطفاه تک اخو الدي کوز يني
 پس هه اوز سدي ينه اولدور اولد ديه کيم يا صيرس سوز سوز اولد
 بوز کيني کلدري ددي شمد ي کيا لا اله الا الله ارسليک رطفا
 بوز دن کوجمک ررانه اولد بوله کيم غيسيدن بزا دوز سوز کله
 پس ارجا ارجکله بيز داز ايده از قوز ارقوز اولد شجه کيله
 سن انده ارجکله بوز بياي غمز ب فضليله بسم الله و بالله دکنز
 حق سين بول ديز بوي سوز خلاص قوز تله سکا اوباندر عام خاص
 ارنه اولدي

۹۰
 ارنه اولدي بول بولغور اوز کار بان او طر نهيه مصطفاه اولدي ررانه
 چنگله سيلک يا نسته کلد يز کلدري جقدري بيز اوز قوش کوز ديز
 اوجدي سيلک اوستنه اولدي بوز بوزي بشه بيا ايشو هماز
 ددي بسم الله بالله مصطفاه اوغرد ي اول سيله خوز صفا
 جمله بسم الله بالله دديز مصطفاه ارجکله تين بوز ديز
 کچدن صوي وي ايکي شوي کيم بري بيز سوز ايدي بولد ايشي
 هه بيز سوز سوز دسي بوزدي کلدري انگر دجي صويه اوغرد يني
 ددي بسم الله بالله اولد بري اوغرد يني کچدي صوي بولغور بري
 سئلور يني الدي بسم الله ايشو چنگله بقندي صوي اچله اغرد يني
 بقندي صويه نابيد اولدي بوز دوه شدد بوز سدي نشان
 ددي انتمدي اول مصطفاه محافا اولدي بوز مصفايه
 الدي لاله اديني اولد ناکهان بقندي عرف اولدي صيا ليد ي هما
 اول کچدن قاصوسي شلا اولديز مصطفاه جوق اعتقاد قلديز

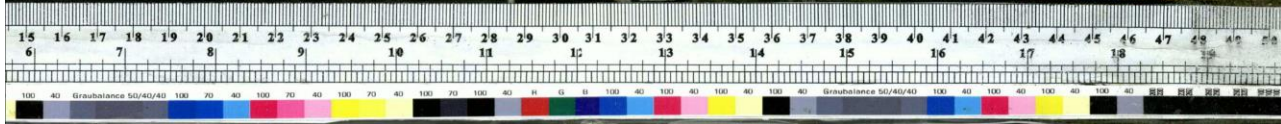
هم دعا کر هم شکر ایلدین کیم بزم حرا هم سر ددین
 اول ابو جبرئله الا بو صعب ددین کیم اولو جازود عجب
 نیز بنو کله جفا مار زبنا انچه دنته تو بر بنودنه
 بر خیه کون دخی جنیم کندین بر اسوز لوق اشقی بره پندین
 استدن قایب فریمش طبرای یمش حج بر انبیا کیم یزلی
 کز لوق بومد بکرمش نشان پس ملول اولدی قسقی اول کاربان
 کلدین یوزاردی یقهاره پس صبارت الکرین اولدی بر
 ضمیر غنندن چوقدی صوفی زینا اجدین کونرد یوز اول کاربان
 چوقسمه تدیر دعایلد یکر سکا اولانه نه قسوق دین
 بر طبق مراد کیم سوز صفتفا نیک اولکله کاور
 یدی خرمادنه چکدین دوشرددی عباس دبعه کله خجی در
 ددی بوزیده دکارین بوی کیم دویجی دنیا ور خرماسی
 هی ایمن بو برج دکار و خدی کل نماش الله سن بو حکمی
 همان دفر

همان دفر صوندی بر چکیدن اولی صبارت اغزینک یارینه چلدی
 اخی دیکدی بره دخی حکم مباحغزی یار یله ایدر نسج
 بر دیکدی نیک چکدی دیندی بین دیکجه بیبری بریدی
 تمام اولدی اعلی لریندی خرمای ارشدی شیله نانه بتدی خرمای
 یوردی یوزیدی کاربان کندی بولنه بقور هر بری طاعه صوته
 که یمش هر یکدی بر اناج اولمن از شمش خرمه صلقلر طوسنی
 همان دفر دندی عتاسی ددی سینه اولوردن بزدردی قسبه
 کسوردی کاربان اندن ید یاز هواران افارین کسین ددی
 ابو جعفر ددی بوجان کندی یماز فر بو کاحوق ددی
 پس ز بیلر ایدر که اخی ناصر دینی بند کیم ماسون هم سر کیشی
 خاموش اولکم کوز برده کور طاس کمه کون حق نظر ور طاس
 بر خیه کون کجه کسندر کسین شاعر اینک سنلکله کسیندی
 واریدی بر بوی دیزاد عیان خورش کلیم ایدی غایب خورش کما

اول طبعه كشيتر جو عدي اولو لار پنداري نيلو عدي
 هم محير ادر يد ز لقب كي مبارك پيري طهارت طبعه
 سار حورده پيري عدي پيراز بولندي هم اوليدي اهل لار
 اچيلين اولو سكين اولو زار زار اخلر عدي كوز لوي اولو سكين
 حير كيدي بچون اخلر سين كيم كوزك فان باشله اولو طوع
 اولو ديري مصطفاه شوق بي اخلر عشق يوق جاييني
 بن محمد حشر شنده اخلر كچه كندز كوكلو اكا بقره
 اول مبارك طلعتن كورم در خاك باين يوزني سزيم درين
 اولو ز حاله پير ز هم نيز هم ايند ز هن سزله دين
 اولو در اولم و ردي عبي نشان مشلا سز كل جان عيان
 بو يقينه اولو ظهور اولد سز عايي طيطلون نور ايلان سز
 جمله اكا ديري نور ملك جهان شهدي اولد ز و في تاله جوان
 كار با نيله

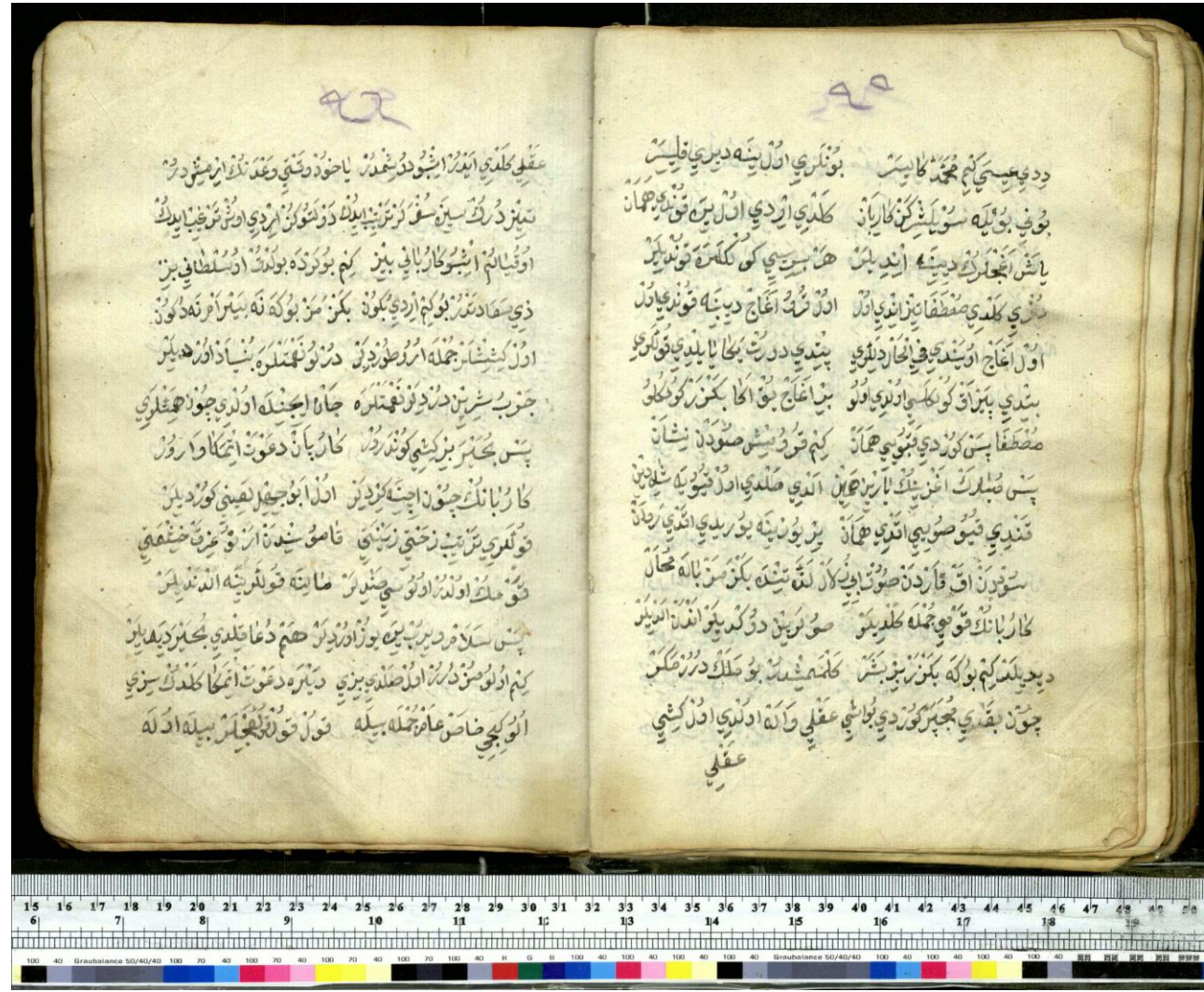
كار با نيله بوديره كا بستر مصغر اين بوند طاهر فليس
 اولوي اولدن كله مير كار بان پز بايه ان بوند استنده عيان
 هم افي مشعل اولو ز سه بجا وار يوقوي ديس سار مزين اكا
 حق كون اولو سولوي پيري بو يوق يوق دكار پدي كشيتر كوزي
 بركون اولو سيري نيلو بيه مصفوي پيري مصطفاه ندر صفه
 دد پير سكر ندر وطاه جقد بجهان كوز ديم كلدي بزاو كار بان
 پز بايه اچ بوند استنده بوز يورسه يوز طو طو ريب طو ر
 ديري اولو شه پز نشان اولو بيميا الا وار دوز بوزي اولو نشان
 شور قور كلنار اچاي ديه اولو نيلو سز ز سرانكه ايسه
 اول اچاچ دريكه بيه باشط طار بعاق بيلر ايله يوقون ديره
 چوق نيلو اولو اچاچ ديه فمشه اچ اولو اچاچ كوكلو ايسه
 چنكه عيسى كندي كوكلو يقين بو اچاچ اولو رقيه ضردي هميان
 هم تك باشنه برجاه واري اولو زمانه اولو في شور دي

دودي عيسى كيم محمد كايسر بونكري اولينه ديري قليس
 بوني بويكه سوليشن كارايان كلدي اردي اول بون قونجهمان
 باش ايجولر ديشه ايندلم هك سيني كي كلمه فونديز
 ميري كلدي مصطفان زاندي اول اول شه اعاج ديشه فوندي اول
 اول اعاج اوليندي في اعاج دلي پندي درت بايلدي فوندي
 پندي بيزاق كونكيا اولي اول برا اعاج بوا اكا بكنز كونكيا
 مصطفاسن كوزدي بوني همان كيم فونديس صودن نشان
 پس صلوات اعز شيك بارين همان اندي صلدي اول فونيه شلدين
 فندي فونو صوي ادي همان ير بونيه بوندي اندي ريانه
 سونون اف قاردن صوندي اول لده نيشه بكنز باله محال
 كار بانك فونجه كلدي صونون دور كور اندن اندي
 ديدلدي كيم بوكه بكنز بيشر كانه شيد بو ملك درز صون
 چون بقدي ججهر كوزدي بونسي عقلي وانه اولدي اول كشي
 عقلي

۴۲

عقلي كلدي ايندرا ايشو در شيد يا خود ديشي وعده نك ايز شيد
 تميز درك سين سو ليز ايدك دوشون اردي اولن قونجه ايدك
 اولينام ايشو كار باي بيز كيم بونزه بولدر اول سلطان بيز
 ذي سادات بونيم اردي بكون بكنز بونكه نه بيشر اونه كون
 اول كيشا جمله امر صوندي درون كملوه بيشاد اولده بيز
 جز بيشرين درون فونتهر جانا ايجيله اولدي جود هملدي
 پس ججهر بيز كشي كوندر كار بان دعوت ايجلا وارور
 كار بانك جيون ايجل كوزدر اول ابو ججهر بصني كوزدين
 فونكري تر بيش ريشي قامو سنده ازون فون خشفدي
 فون ملك اولده اولونسي صوندر طابته فونلر بيشه اندي بيز
 پس سلام در بيز بيز بوز اورون هم دعاه كلدي ججهر ديها بيز
 كيم اولونسن درزه اول صلدي بيزي ديشه دعوت ايجلا كلدي سزي
 اولو بيجي خاصه عامه جمله بيله قول فونلر ججهر بيله اوله

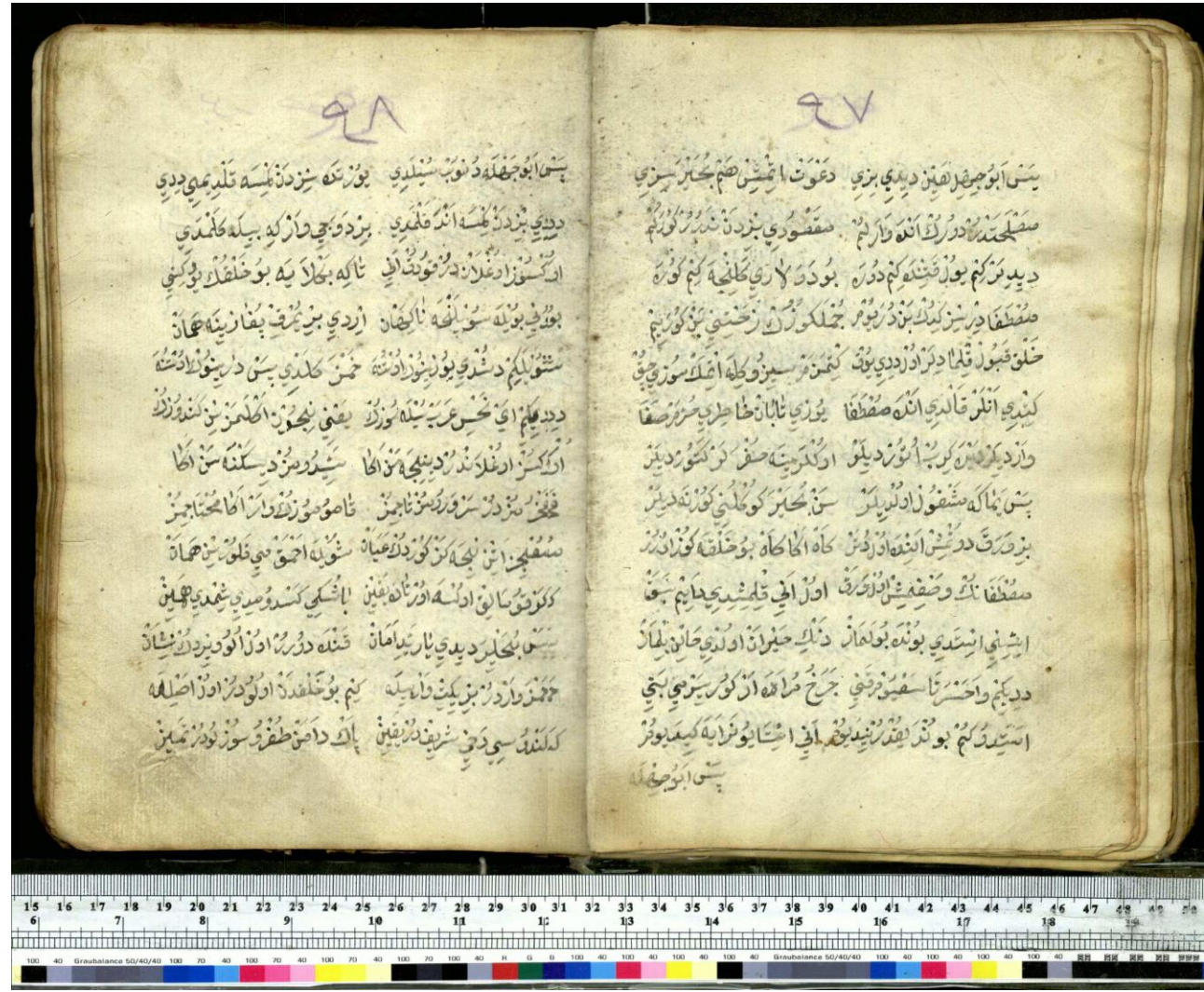

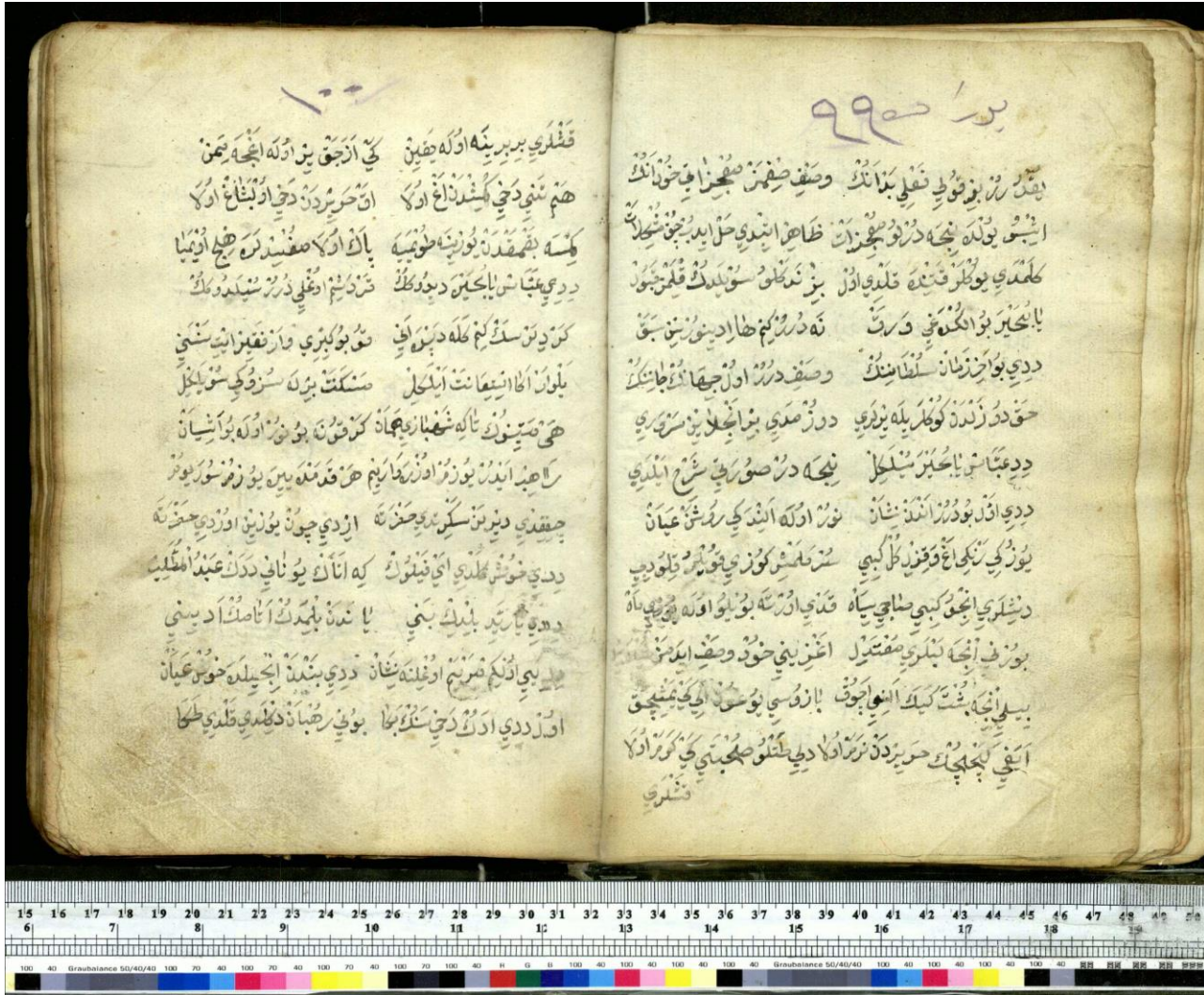
۹۷

پس ابو جعفر اهلبند دیدی بزنی دعوت اتمش هم جگر سزی
 صلح شده در آنکه و آنم مقصود بی بزندن در بر تویم
 دیدم که بول فتنه کم ددر بود و لاری کلجه کم کوره
 مصطفی در سز کیم بد روزم جملگه درک ز حسی بی تویم
 خلق قبول قلم در از ددی بود نمون سیز و کله اتمک سوز بی بی
 کیدی انلر قالدی الله صطفقا یوزی نابان خاطر سز صفا
 و از ددی کور کور ددی او کدریت صفر کور کور ددی
 پس بیا که مقصود از ددی سز جگر کور کور ددی
 بز صرت در سز انده از ددی کاه اکا کاه بو خلقه کور ددی
 مصطفی تک و صفه سز از ددی اول ای قله سدی دایم سفا
 ایشنی استدی بوته بولمان دیک حیران اولدی جان بلمان
 دیدیم و احسن تا سقور بی جرح مراده از کور سزی بی
 استدی کم بودند بقدر نیدیمه ای اشتایو ترایه کیم بو سز
 پس ابو جعفر

۹۸

پس ابو جعفر د نور سنبلدی یوزنه سزدن مسه قلدی ددی
 ددی بزندن مسه اند قلدی بز دو بی و از کله بیلکه کلمدی
 از کسوز ارغلان در موند ای ناکه بحلا یه بو خلقه کور کور
 بودی بولنه سولنه نالجان از ددی بز سز بقا زینه عجان
 سقور کیم د سدی یوزن سز دده سز کلدی پس در سز اولدشته
 دیدیم ای خسر عریسه سوزک یعنی بچون اکل سز کور ددی
 از کسوز ارغلان در دینجه سز اکا سیز و سز دیک سز اکا
 قلم سز ددی سز سز سز سز قاصو سوز ددی سز اکا سز سز
 سقور سز سز سز کور ددی عیان سولنه احمق بی قلم سز سز
 کور کور سز اولدیه اور ناکه بقیل باشکی کسدر سدی سدی سز
 پس بخیر دیدی یار بولمان قنده ددر سز اولدی سز سز
 سز سز سز سز سز کیم بو خلقه اولدی اولدی اصله
 کسند سزی ددی سز سز سز سز کیم دامن طرف سز کور سز

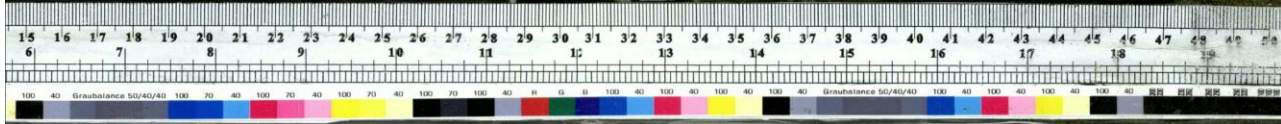
بر ص ۹۹

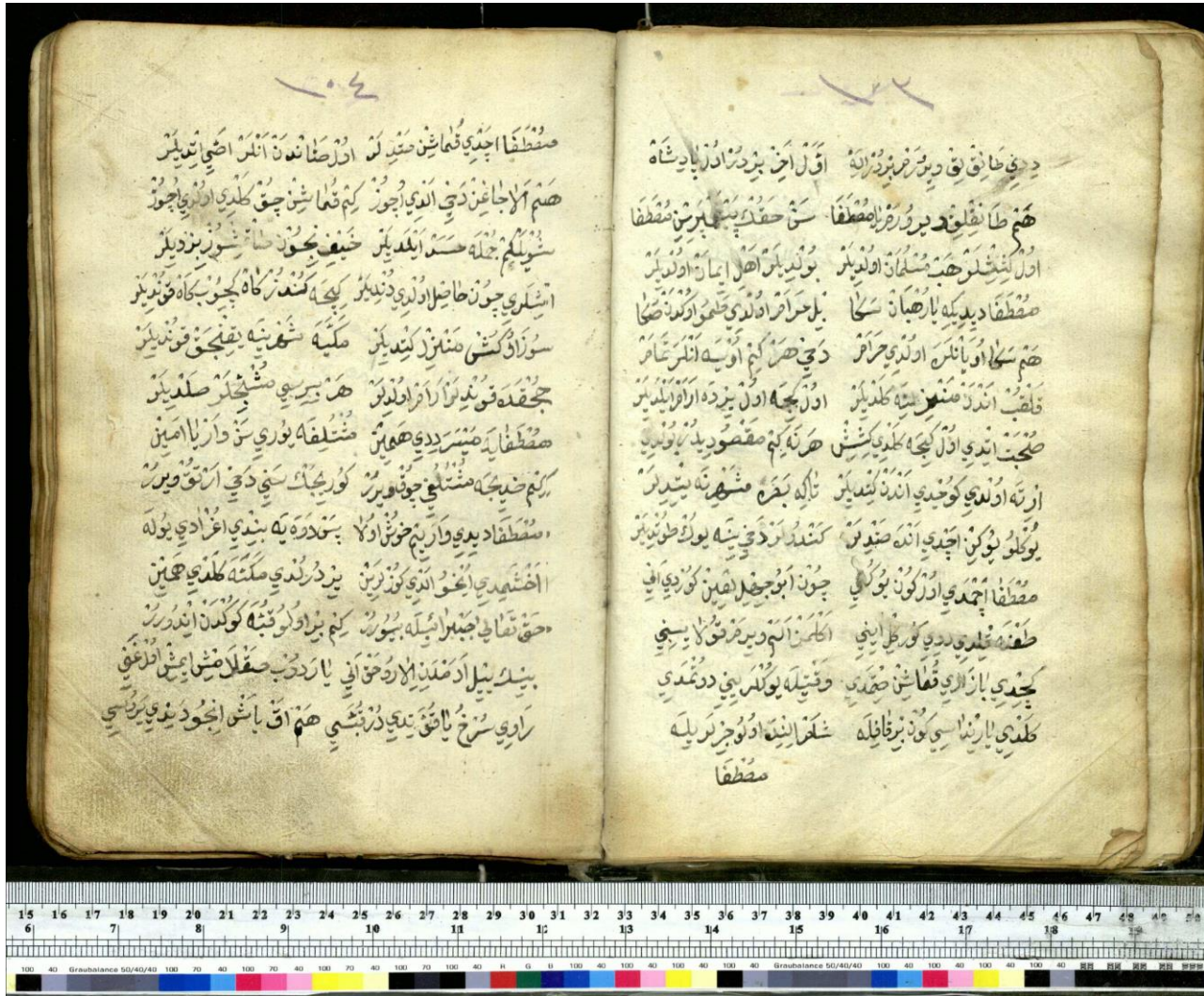
بقد ز بر تو بی نصیبی بماند و صفی صفت من صبح از خوابت
 ایستاده بولده نجه در تو بجز آن ظاهر ایندی صل ایستاده بجز
 کلمدی بویگر فتنه قلدی اول بز ندانم سوادک قلدی بویون
 با بخیل بویانکه بی درت نه در زکم هلا ایندی سبقت
 دردی بویان سلطان سلفانندک وصف در ز اول جها طاعتک
 حق در زدن کوکلر بویری در ز صدی بز اجلا بز سبقت
 در عبا تر با بخیل سبقت نجه در ز صو ری شرح ایندی
 دردی اول بود در اند نشان نور اوله اند کی در ز عیان
 بوز کی سبقت و قنود کل کبی ستر ستمش کوز بی نور و بویوب
 در شلری ایچو کبی صبا بی سیاه قندی اوله بوی اوله بوی بی ماه
 بوز بی نجه بیلری صفتیر اعتر بی خود وصف ایندی
 بیلی ایچو کبی انبواجوت با زوسی بوسون اولی بی بیچق
 انبی بیلچق حس بر دن زرادا دی بقلو صبح بی کی کور ادا
 شلری

قشلی بر برینه اوله صفتین کی از حق بیز اوله ایچو بخت
 هم شفی دخی بشتند از اوله ان حور بر دن دخی اوله شاع اوله
 کسه بقمصدن بونیه طوبیه باک اوله صفتیر کوه صبح اولیما
 دردی بباش با بخیل دیو دکل قرانیم اولی در ز سبقت اوله
 کوزی نرسد کم کله درین ای صو بویبری وار فقیر ایندی سبقت
 بلور اطا ایستانت اینکل مسکت بیزله سوزوکی سولکل
 هی صفتیر ک ناله شغبار بیهان کز صفت بوز اوله بوشیان
 راهی ایندی بوز اوله ز بایم هم قدمه بیز بوز زور سوز بوز
 چقندی دیر بوز سکر بوی صفت از دی حیون بوزین اولدی صفت
 دردی خوش کلدی ای قیلور که اناک یونانی درک عبد المطلب
 دردی بایرید بیلدی بی یا نده بیلدی اناصک اد بی بی
 بی اولکم صفتیم اوله شاع دردی بیلدی ایچیلده حور عیان
 اولدی ادا دخی سبقت بوی رهبان در شلری کلدی طحا

سجد کردی طبر اعنه اردی یوزن اخلدی باشله طله دی کورتیا
 سجد کین کنددی کی بخلوی خالقی قیلور شقور مخلوقه
 صففا صنع اردی ددی قلفل هم طله لور در شله سل
 پس بخار ددی اسد کین کیم قدر زجیده قلن شاد قدر
 عالی کورتیا کوزی اتده مانیز دتری هم بیز شتر کلاز
 کیم از لدن سن نهادن کانی هم آید قهمنی ز سلطانین
 پس رسالته ددیلم سلیان دعوت اولدی کاهم خوف
 مصطفی رحمانه سن ددیلم چون کده قابور لادین
 قابور سی باغ اخلدی دیر زوقی کرا جنله شری سوری
 یاز کردی هر کله نبوت کله یعنی اول صبره کجه قله
 چنکله ایر شیدی بیو کله مصطفی قابور قاشدی بوجه ددی رحمان
 مصطفی اخر شری ددی کورتی ایجر کورتی فی خلقی یوزی اثر
 اول کیشتر جمله شری یاد انیلور واره ادری کندر برندن کیشتر
 مصطفی

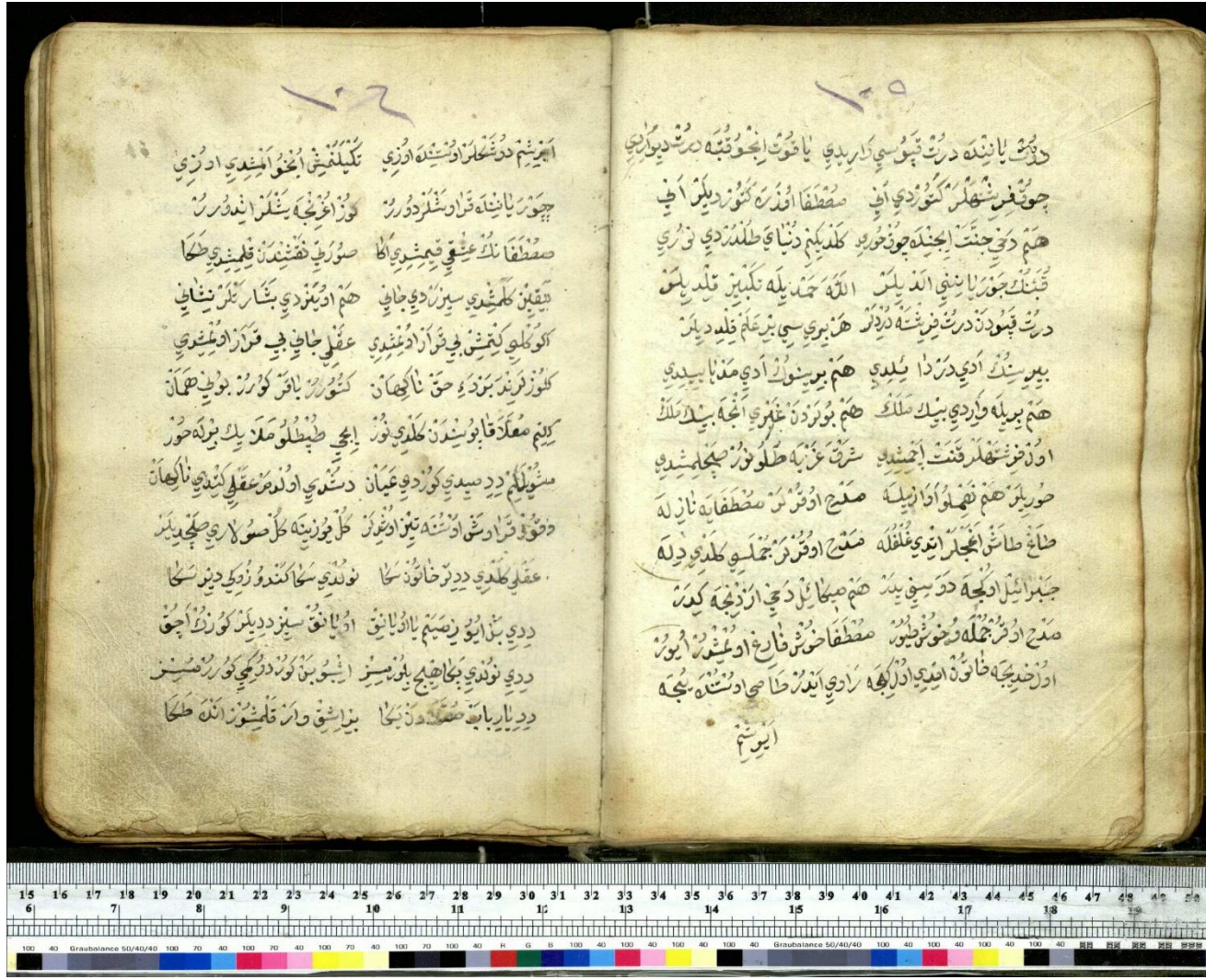
مصطفی انک ایاقنه دشدین خایه یایی کوز کره سر در کر
 ددی کور بود حقیقته ایوان کیم اولدی بیغیا بری اخر زمان
 کجدی صده مصطفی اولدی کور پس بسور دی چی صففا کورتی
 پس الله الدی راهب برقی تمه ایجر ددی بولدی قلدی شرح
 مصطفی صنع لندر احمدی بو حرامده بحالیمز ددی
 سوز کورتی ای کافندی کور مصطفی به صندی دین بی چکر
 الله فی مصطفی اولدی اول بخر کاکولدی خور ایلمدی
 پس کجرا ددی ای سید کجا واردر بر خا جتم لطف ایست کجا
 شقور ایلار کرا قی چون کوریم وقت ایر شیدی مقصودیه ایریم
 ارا شیدی اجدی اولدی مصطفی طو لندی بر دو ایجده نور صففا
 ایلی طو اولدی کینه صحر فی عقل کندی کور عباد رضبان فی
 معقل کلدی اربدی سوزی کورنه اخلدی کیشتر دکوی یوزنه
 چون نبوت صحر فی سوزی کورنه بر صفی تیز قلدی کیشتر

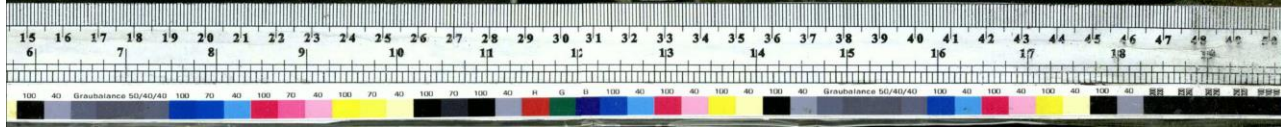
درخت با نینده درخت نبوسی در پردی یا قوت انجوتی نه درخت دیواری
 چو قلم شکر کوزدی ای صفتا اوزره کوزدی ای
 هم درخت جنت اینه جو جو کلدیم دنیا طلدی نوری
 قشنگ جو با نینی اندیسر الله حمدیله تکبیر تلدیسر
 درخت قبودن درخت فرشته درخت هر پرسی بر علم فلدی لر
 بیرستک ایدی در دا لیدی هم بیرستک ادی مد با لیدی
 هم بریله و اردی بیک سلاک هم بوزدن غزری انجه سلاک
 اوز فرشته قنت اینه شرف غزیه طلو نور کجه شیدی
 صوریتر هم نه اولاد ایلله صلح اوز فرس صطفایه نازله
 طلاع طاسر انجلی اندی مقلله صلح اوز فرس جملی کلدی دله
 جبرائیل انجه درسی بیتر هم صبا نل درختی از نجه کدر
 صلح اوز فرس جمله درختی طور صطفایه شرف اوز فرس اوز
 اوز خدیجه خانون ایدی اولجه رادی اندر طاسی اوستنه بجه
 ابریم

ایریم درخت کوز اوستنه اوزی تکلیفیش انجوتی اوزی
 چوور با نینه کوز اوستن دور کوز انجوتی شکر اندر
 صطفایه نیک عشق قیامدی ای صوری قشنگنا قلمشیدی طحا
 بیقین کلمشیدی سوزدی جایی هم اوزدی بشارتک زینانی
 کوز فرید برده حق نا اجهان کوز باقر کوز بو بی صهان
 کیم معلا قابو سندن کلدی نور ایچی ططلو صلا بیک برله خور
 مسولکم در سیدی کوزدی عیان دستدی اوز فرس عقیله لیدی نا اجهان
 درخت کوز اوستنه نوز اوزن کل کوزینه کل صولای صلی و لیدی
 عقیله کلدی درخت خانوند سکا نودی سکا اندر زودی دین سکا
 دردی بل ایون صیم یا اولانق اولانق سیز دیند کوز اوز اوج
 دردی نودی بجا اهی یون سیز اوسون کوز در کوز کوز سیز
 در بار باب صفا کوز کجا بزارشوق و از قلمشون انه طحا

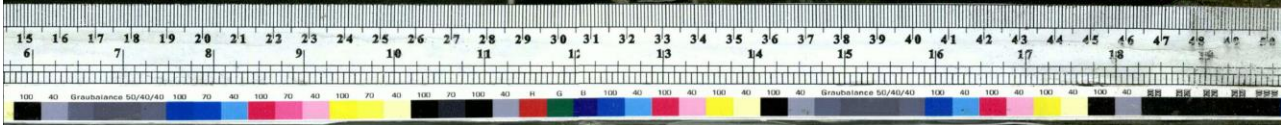
بريله كوت اور تاس در شمشير
 ددي اور نورك اجينه دخي سين
 ددي اور دخي شنه كور صده بز
 ددي اور بر قبه در طلقا اور
 مصطفا نور بيدر اول عيان
 شول دور كم ادي صهيا در اكا
 ددي نورك اجينه كور دكي بيان
 هر كشي لاين دكلم كور نور
 كوكلي صو بندي اجدي باي صندي
 در دينك اوردني بر صده هزار
 كور لري شلدي دو كدي شلري
 كچه عشق كوكلي ديرانه المدي
 پس اديندي شمر كروي مصطفا
 كم خديجه

كم خديجه فابوسه كلير امد
 هم صلكردوندي كيدي مصطفا
 پس صيودن جوييه اور همان
 نور فراوش سيله بكر سندي
 مصطفا كوردي همان وري ملاف
 مشلق اوسون كليري اي عزيز
 پس كليرين ددي اور خاوند اكا
 كم خدا اوسون يرو كه با ش جان
 اكر قهر قلمو ريد فامو سكا
 كليري يارندسي كوز اور كار بان
 شمر قومي همه قوس جفدي
 كم دور جويي انسان جوي ارك
 چون خديجه نكدر سن كوردر
 خوش قورق ايلديلور دور ديلور

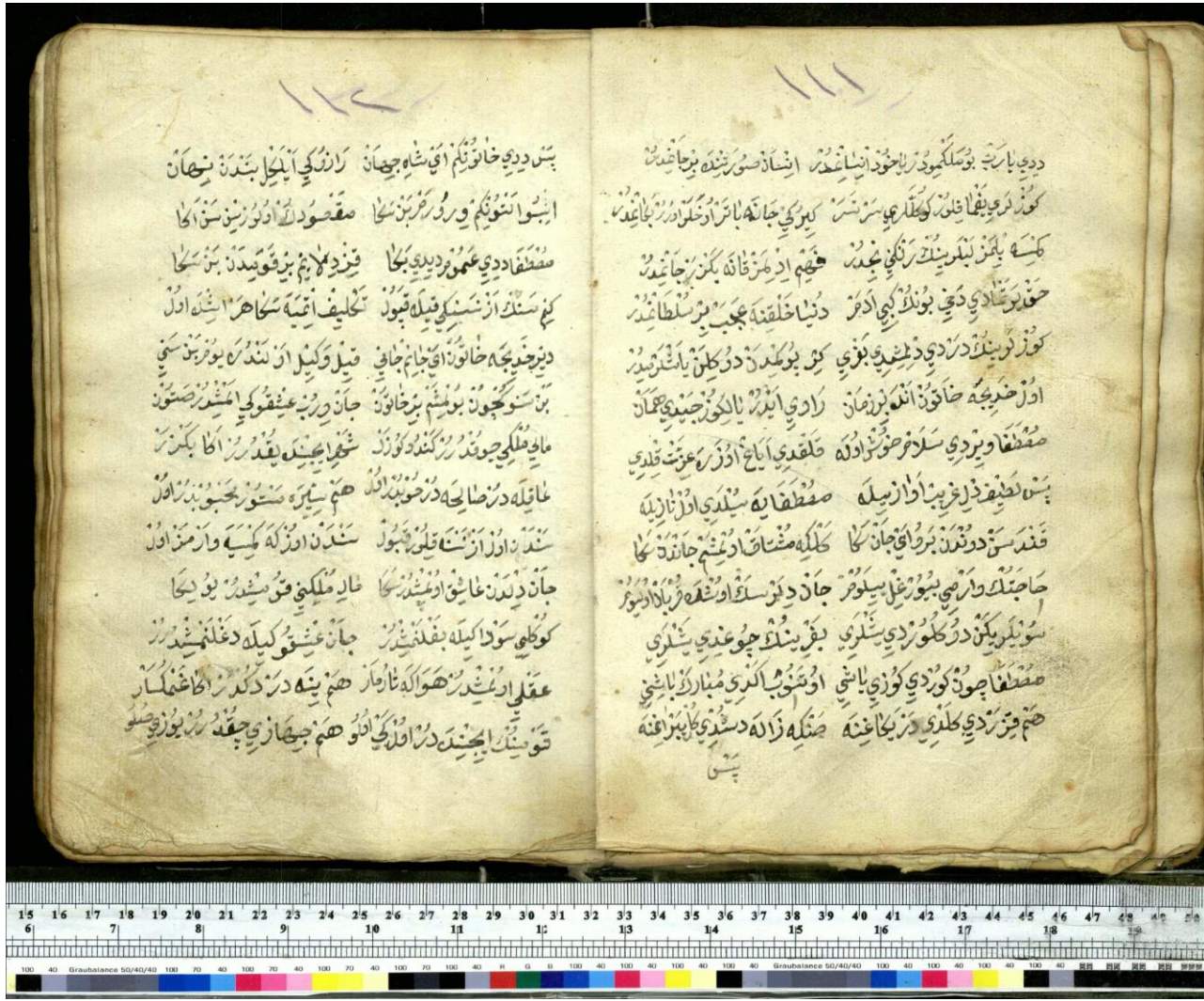
قوتی بانه در کز صاغ سبزه ز صغی کی اری نماشی هم نهمین
 صلیه اهلی کی تجب اندیز کم حسد قلوب کم نصیب اندیز
 صیسن پس خانوشه سولیدی هم نایم کوز صید یوده ددی
 ازدها سلی سولیدی عیان هم فیودن صوالدی غنی زمان
 هم کشفه وصف طاق سولیدی خانوشه برده کی سید اندیز
 صغظا طردی ددی خانوشه ویز اجازت کم ویز اددن یکا
 پس ددی خانوشه ای کوز زوزی ویز نزل اما نین به کاعل بری
 صغظا قوتی ویز بری ویز اددن اددن اددن اددن
 ددی اندن وازدی ابو صغظا اول ابو طایب ادرینه اول صغظا
 اند عمو کوزی هم کلدی کوز دیز شاد حیرا اول دیز
 پس ابو طایب ددی جان هم بن سغی کچون چلم هم ددی ددی
 کوز لر کوز کوز کل کل سغی کفند ایلیا کوز سلا سغی
 سن صاع اول کچون ددی ادرینه اول خدیجه خانوشه وازدی ادرینه
 قوتی

قوتی ویز سون مکان یکا قوز کلام قوتی صدن بن سکا
 مصححند سغی اول کلدی کوز کوز صغی ویز سغی اول سون کوز کوز
 طاکلاجی ددی بریدن صغظا کولی ریش خاخری حوز صغظا
 کیدی فاجر سونلین صغی کینه صغی بکن ددی ایلیک بکره
 صغی طار ددی صغی سید کوز کوز ددی ادرینه انشای
 صغی وصفی دله کلم ای عزیز کندی با صغی اری ادرینه
 کوز صغی سغی کوز کوز سغی حائل واه اول کوز سوزنه
 ددی صغی حلق کوز کوز صغی بی غایت ادرینه اول کوز بونی
 صغی سغی اول ادرینه وری اول جگم قابودن ادرینه کوز اول
 بقدی کوزی ادرینه تمام کیم ملاحظه صغی ادرینه بر کما
 عقلی کندی بی قرار اول ددی جانی کولی نازما اول ددی سغی
 کندی کندی به دز که بوجما غایت قبیلو بی بویایما
 کز نصیب اول کوز صغی بجاه بخشش اول سون کوز هم جمله کما

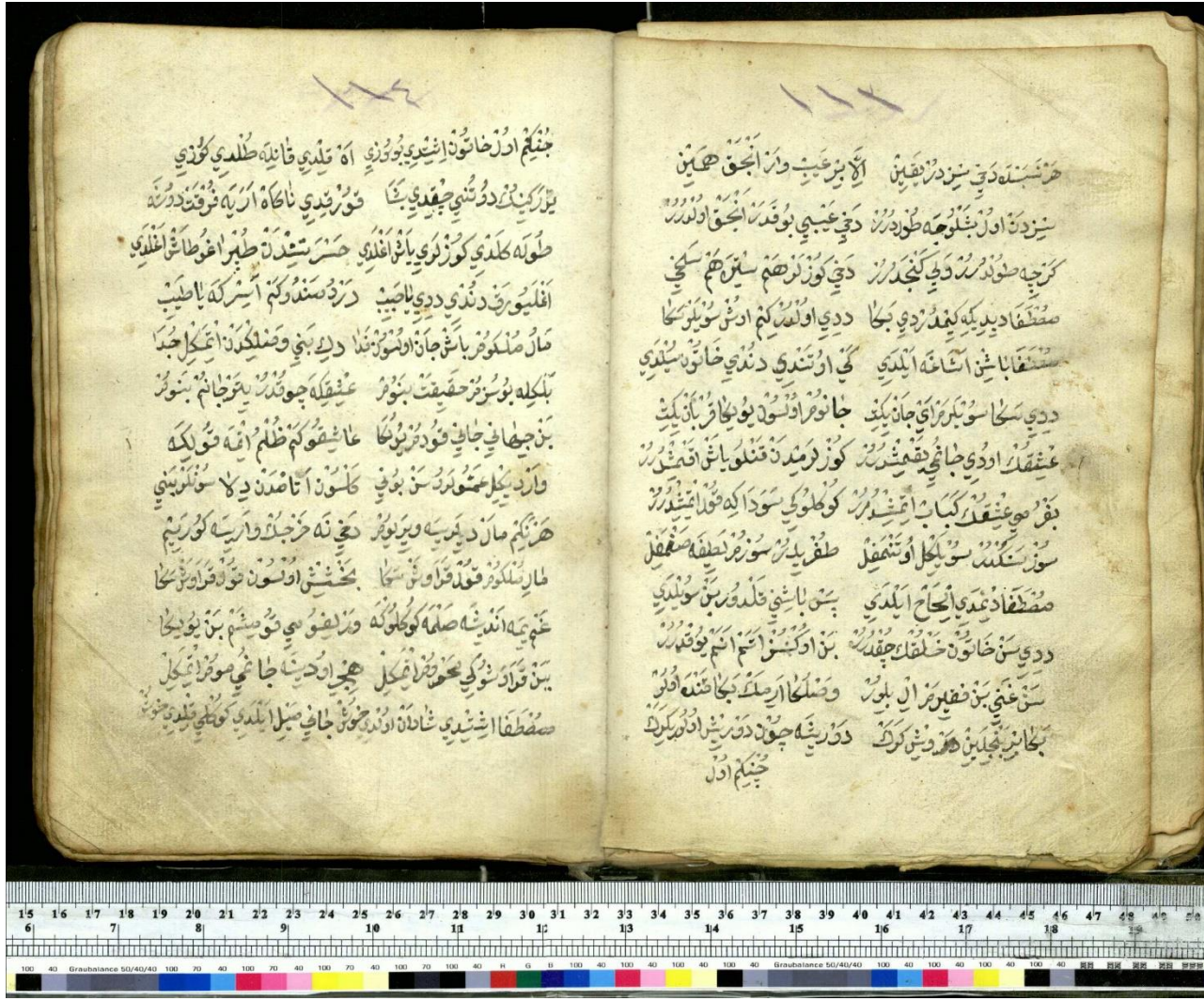
دردی باریت بوسلکیمور بلخوردنیا سحره انسان صور شنه برجا سحره
 کوز در بیضا قلندر کوز بر سر سر کبری جانته با ترا اولدر او را بجایند
 کسه بکنز بکری سکر کوزی بخند هم ادر کوز فانه بکنز بجایند
 حفر سادی دخی بونک کبری ادر دنیا خلقنه عجب بر سلطانده
 کوز لرینک دردی دلمغدی بوزی کوز بولدن در کلن باشد
 اوز حربه ضاقون انه لر زمان رادی ایدر نالکوز جیندی جان
 مصطفا ویزدی سلاغر حور اوده خلقدی ایاغ ادر عزت قلدی
 پس لطیفه در غریب ادا زبده مصطفا به سندی ادر نازیه
 قدس در دندن بر او ای جان کما کلمه مشتاق او غنم جانده کما
 حاجتک در می بوز غل بیلور جان دیز سکر او شقه بر بلا ادر
 سونلر بکن در کوز دی ستری بفرینک جو غدی ستری
 مصطفا چون کوزی باشی او مقرب الدی مبارک باشی
 هم قنر دی کلدی در یکا غنه صنگه زانه دسدری کایرا غنه
 پس

پس دردی خانویم ای شاه جهان راز کوی ای کجا بندن نهان
 اینوا نتویم ورور برین کما مقصود کله اولر برین کما
 مصطفا دردی عموم بریدی کجا فیزد کلام بر قومدن بر کما
 کیم سندر از سمنی قیله قبول تکلیف اتمه سکا هر اشته اول
 دیز خدیجه خانون ای جانم جانی قیل و کیل اولندن بوز بر سنی
 بر سو چون بوشم بر خانون جان در بر عشق کوی امشدر رسون
 ما اولر جویدر کنگدر کوزد سحر اچینه یقدر کما بکنر
 غایله در ضایحه در جوید اول هم سیره دستور بچوید زافان
 سندن اولر از شنه قیلر قبول سندن اولر کسه وار من اولر
 جان دندن عاشق او پیشد کما طار ملک کوی قوشد یو کما
 کوی سوزا کیله بقدمشدر جان عشق کیمه دغلمشدر
 عقلی ایشدر هوا که نایار هم ینه در دکر کما غم کما
 تو سندر اچینه در اولر کوی اولر هم جبهازی جقد بر یوز وصلو

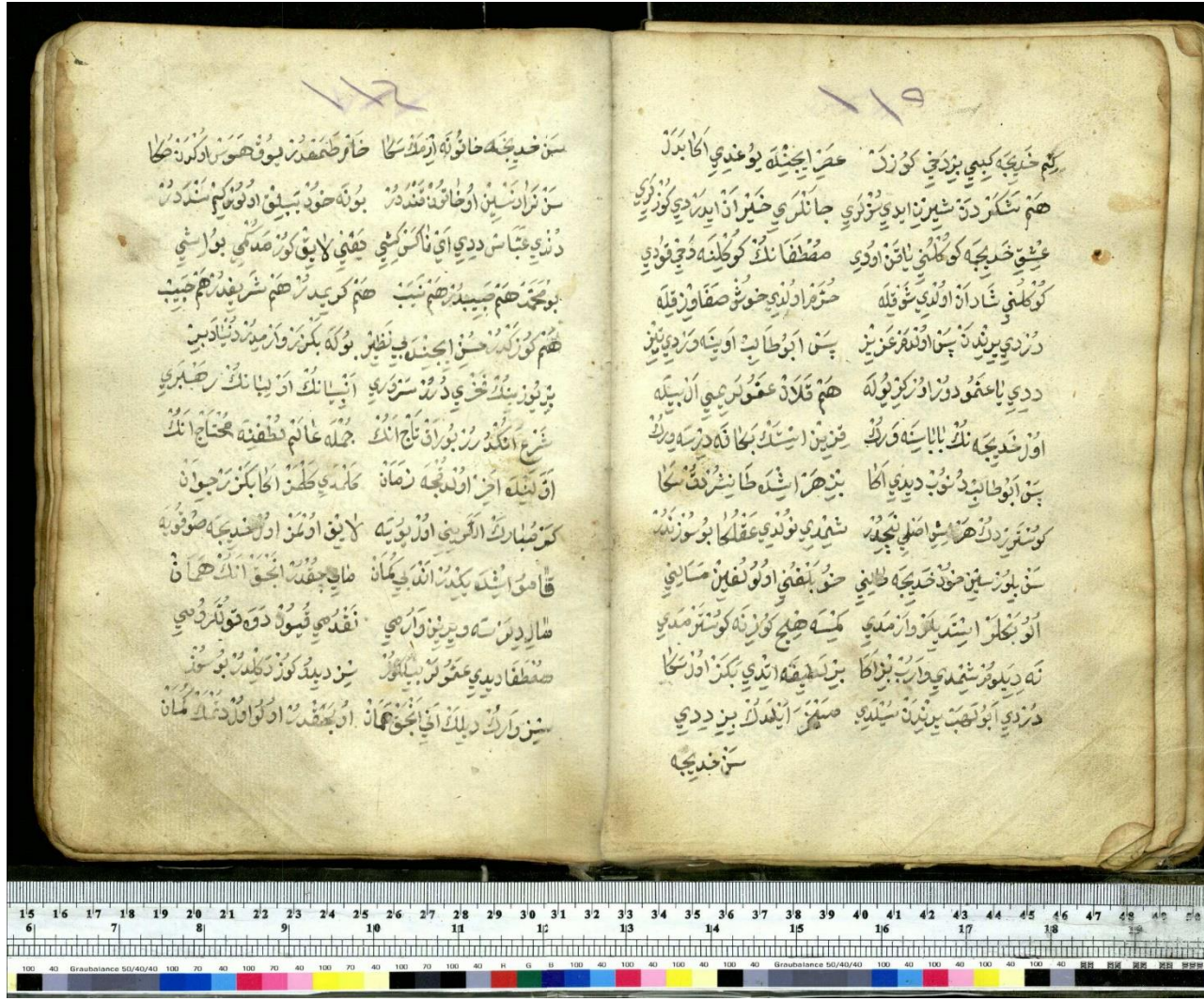
هر شبسته ددی سیز در مغان ایلا بر عیب و زرا بحق همین
 سیز در اول بملوچه طود در دخی عیبی بود را بحق اول در
 کر چه صود در دخی کج در دخی کوز در هم سین هم سخی
 صغفا دید که کید زدی بکا ددی اول در کم ارش سولر سکا
 سغفا باشن اشاعه ایلدی کی او تندی دندی خانو سیددی
 ددی سکا سولر زای جان بید جانور اولسون یو یکار بان بید
 عشقک اودی جانی قفس در کوز در میدن قتلو باش افس در
 بق صو عشقک کباب امشد در کولوی سودا که قود امشد در
 سوز سگند سولکل او تمقل طرف بدی سوز بر لطفه صغفل
 صغفا دندی ایحاح ایلدی بس باشی قلد و بر بن سولدی
 ددی سن خانو خلقه جقد در بن او کسرا اسم انم یوق در
 سن غنی بن فقیر تران بلور وصلکا ارسلک بکا خنده ادر
 بکا ایز بیلین هر ویش کرد در ریشه چون در ریش ادر کرد
 جنیم اول

جنیم اول خانو انشیری بو زدی اه ولدی فایله طلیدی کوزی
 یز کین در دوشنی جقدی بنا شوریدی ناکاه ار به شوق در دره
 طوله کلدی کوز لوی باش افلیدی حسرتشیدن طبر اغو طاش افلیدی
 افلیور دندی ددی یاصیب در دستدر کم اسرکه یا طیب
 مار صلکور باش جان اولسون بنا در دخی وصلکدن اعکل جدا
 بلکه بوسر حقیقت بوسر عشقه چو کدر یتر جانم بوسر
 بن جها فی جانی قود در نر سکا عاشقو کم ظلم اینه سولکه
 وار دیکل عمو کور سن بونی کاسون اتا صدن دلا سولر بی
 هر نیم مار دیکر یسه ویر بوی دخی نه حرجک واریه کوریم
 طار سلکور قود قرا و تر سکا بخشش اولسون قود قرا و تر سکا
 غم یه اندیشه صله کولونه در لطفوی تو صسم بن یو یکا
 بس قرا و سولکی عجز تر امکل عجز ادر یه جاشی مو تر امکل
 صغفا انشیری شانان اولدر خون جانی صبل ایلدی کولدی قلدی خون

۱۱۹
 بکم خدیجه کبری بزیجی کوزد عصاره ایچینه یوغندی ایکا بد
 هم شکر دونه شیرین ایوی بوزری جانلری خیران ایدر دی کوز کوز
 عشق خدیجه کولمئی یاقن اودی مصطفیٰ نکه کولمده دخی قودی
 کولمئی شاران اولدی سؤقله حشر ادرن خورش صفوان قلله
 دردی برندن پس اولمده عزیز پس ابوطالب اوینه ادردی بیز
 دردی یاحمود و اوز کوز بوله هم قلاذ عمو لر بمی اربسته
 اوز خدیجه نکه بابا سته و نکه قزین استنک بکانه درسه و نکه
 پس ابوطالب د نوب دیمی اکا بزهر اشده طاشترند سکا
 کوشتر درده شواصلی بچده شمدی نوادی عقلمجا بوسوزنده
 سن یوز سنین خود خدیجه طایفی حو بغنی اوتونغان مسایفی
 اوتونکلر استدر و ارمده کسه هجیم کوز نه کوشتر مده
 نه دیلمه شمدی وار بزاکا بز سقیفه اندی بکن اول سکا
 دردی ابوتصب برندن سئلدی صهر ایلدک بیز دردی
 سن خدیجه

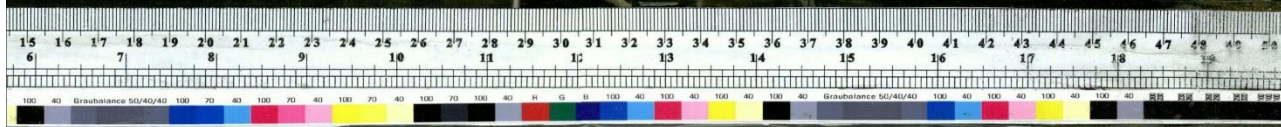
۱۱۸
 سن خدیجه خانومه اولمده سکا حارطمه قدر یوغور اولمده کلا
 سن اوز سنین اوطاقده قنددر بونه خود بیلوق اولمده کیم سندر
 دردی عباس دردی ای ناکس سئی قیلمی لایق کوز صدکی بولاشی
 بو حشر هم حبسده هم نسیب هم کرمید هم شرفده هم حسیب
 هم کوز کله حسن ایچینه بی نظیر بوله بکن روز ایدر دنیلادین
 پوز سئلدی خدی در سن بوی ایتیلنک ازیبیلنک ر صبردی
 شرح اکلدر ر بوزان ناک اکل جمله عالم نطفینه محتاج اکل
 اقلینه اخر اولدجه رمضان کلمدی کلن اکا بکن رجوان
 کز صبارک الکری اولدی لایق اولمده اول خدیجه صوفیه
 قانق اشده بکنه اندی کمان طای جده انجو اندی کمان
 طاردرسه و برین وار می نقدی قیوم دوه کولدر می
 مصطفیٰ ایدی عمو کز بیلمکوز سز دید کوز کلد بوسوز
 سن وارک دیلدی ای انجو کمان اولمده اول کوا درنده کمان

اول ان نو شندي ايج دي شرب فر شنده چايو جنك راب
 بونلوي چون كوزي عزت ايلدي در دوشو واردي حرمه ايلدي
 در شكار صلدن ان نو ديلن هم بيوز ديك طهارتو ديلو
 چون طهارت بندي ابوطا سوه بشندي كلدو كوز بن سين
 حاجتو صر واردر رر قلقل صول صطفاية ايشتر سندن ادبي
 ايند اولدركم خديجه خانوي ديوي بيورنه حاجدر اول
 اول ديكم بايقه در فخر هم اولد رر اكلچن سورر
 چون اولو ايشن بگرو مدي كسيه هر كن هر ضا اولد مدي
 ديوي بونلر بن لاصندر اول اندن اچمشدر اول ايشون اول
 اول ديوي ياي كيشلر واردي بكاروي كندوبه لايق كوز مدي
 كيم عرب ايجيله عار اولدو بجا ايشنلر سز نشن قلوب بجا
 حرمه تلفدي ديكم اي حسن عيبي بولدك صطفاية اولر
 عار ايند سز يقي دروشدر هم بوز سورر من دي صلد

اوش

اوش سكله بن يلم سندن كوزا دعي ديمك سويلدك دوردر اول
 پش قلافي دعي تلفد بدهمان نوز قد بركم فسته فو به ناكان
 پش خديجه خانون ازدي خابر كوكلي اولدي غصدن زير زير
 ومانه جفدي سودا انا بخاري اجلدي دركدي قان كوزي بخاري
 در داله اول بنار مدي نيمان ايشو سورر چون ايشندي ناكان
 جافي اولدي قيفلو و طو ملول اولر طادي بريدن حور دي اول
 كوز دري نه اولدي بوي ناطق ورمي ورفه فانتسه در باعق
 عورته صلواتي بي يلكه بالوزار ورفه ايند اولدو كوكلك طر
 اوشن بمن طائف ايشو بكاروي بجا ادمر و ايشدر حص بري
 قنقن كيم سن در سز دي بجا كيم قهو سي صنتر بده سكا
 اول ديوي بوندن ديمر كيم ايشو اوجه كن لوي نريك ايشيم
 ايند امدي سكون اولدو كوزي صنتر بده سن بلون سق بونلوي
 اولدي عفو اولار كيم بري اولدو در الا اولدو در عي بكاروي

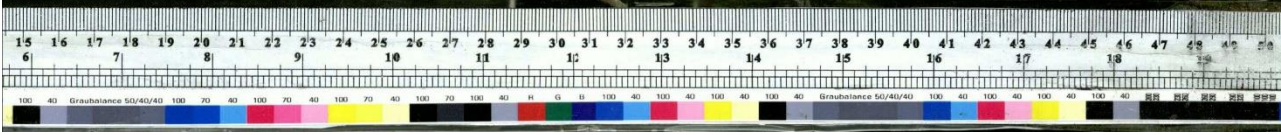

در زنه دیدی که از دست تو بوزی مصطفی ای چون در پیش تو سزای
 اوله دیدی خود تو پیش اوله بی واریسه دیکل سوا الله عیبی
 در زنه دیدی ای اصل از فرقی کوی طیف بی حدی که در خلقی میل
 فضل عظیم خلقی خود بوز عظم کوی عیایت از دید زلفی کریم
 دیدی خانون عیبی واریسه دیکل کز یله بندن سن ای سیکل
 دیدی اوله بوزی نفسی انی نعمت کوز کوی جازو سوری شکر
 با بچو بندر آیه بکن ز صوری حانلو جانلو بقیسلسر صلیبی
 دیدی خانون الله عیبی ندر انهم اندن عا ایدر شوش خدر
 دیدی رالله فامو مبدنم بری جمله نقصانم در بی اوله بری
 ای اوله در نا عیبی ای یهو در ویشدر دکل در بی
 دیدی خانون در ویشه عیبی همان بنده جقد طار ملای خانان
 در زنه دیدیم قوز وازین خانو ایدر مصلحت کوز کوی
 دیدی در زنه اوله در صاحب زان اوله در زنه بقیسلسر ای خیر همان
 بی بوزیته

۱۲۱

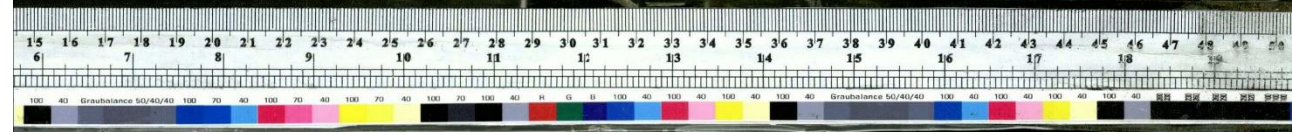
در بوزیته جمله حتمی کایستر حقی باطلدنه جهانه صلیبی
 تا قیامت قلدو غیبه رز کار فایسدر دنگره ادک یادکار
 حرف قیسه منهن لک اوله اوله هر در عالمه اوله رسیان مخلو
 دیدی ایستامشکلاتا ز طایس عقلی خود یق کوزی دخی کوز طایس
 دیدی شکر آته در ز سیمان بجا کیم نکاح ایدر بکون سنی اکا
 دیدی یا عفو کوملدر نه در کوز قرار سوا طایر ملای سیمون
 در زلفی بامو بودی افا درک بی قیله اوله نور در جلا
 در زنه ایدر حال کومر با قوز بی تمنا ایدر در دنگر سوزدر
 اوله بواجز اوله قیامت کوز کوی سر سیر طامو مکه از خون کوی
 الامور قلددر طار ملای خانان بی کفیله کید نو بوند هماد
 نفسی نفسی دیدی در ز سیمان باشو قیوسته در شیخ اولینا
 بی کاول کوز شفاعت ایلمون استون حق بکار احمد ایلمون
 کیم انک الله دیتاه منفر بی فامو خاندن بوجدر بحقی

۱۲۲

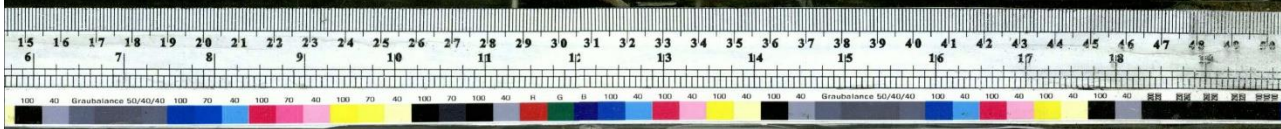
کیم شفع المند نسین اولدور همین اولدور صحو بریت العالمین
 دردی باعقو صفان اولدور کیم شفاعت ایلنه یارین سکا
 درقه بس اولدور بیلدور ددی بیز سز دی فردا شی ارینه وزدی بیز
 اول شری ایزدی وزدی ایزدی کی ملور اولدور دی کویکلر ایزدی
 ددی فردا شی ایزدی سز ایزدی یاندور کویکلر دوز بویله خراب
 ورته دینی بیز کیم اولدور اولدور سزین یانه نسیم اولدور
 ددی غمده اطلب اولدور لری سکا دشمن ایلدی سزین ایلدی
 حمز اند ایزدی اولدور سز اولدور خبر دوز که ملور اولدور بیز
 کیم ایلنه حمز اولدور سز کیم فقیر یاره یاره ایلدی سزین بیز
 جنتم ایشید بیز اولدور سزین مستلک کندی ایلدی کوزدی
 دردی ائی فردا شی کناصتم ندر حمز که نیتد که بیز اولدور
 دردی سن بیز سوز سزین سزین غیبلو دیشو سن محمد حشر
 کوزدید که ایشو سوز بیزین ایتد اولدی سکا اولدور سزین
 کیم برادریلا

کیم برادریلا ایشو کیناب قعدی برکه بکوز پاک ذات
 سوسین کیمی ایلدور کیم دشمن اولدور ایا کلب کیم
 دردی فردا شی غیبلو دیمده ایا قیزدی ایشو اولدی بیز
 بین ددم دردی سزین سزین سزین سزین سزین سزین سزین
 دردی دردی سزین سزین اولدور اولدور اصله سندن اولدور
 طار بویله سزین سزین اصلی اری فعلی یار کندی سزین
 ظاهر ایزدی کندی بیز سزین صل اولدور فاشنه جمله مشکلات
 راضی اولدور سزین سزین ایشو ایشو ایشو ایشو ایشو
 سن بیز هانیمده دشمن اولدور طاقند بقدر بویله قیقل
 قور خرم بویله حمز سز اولدور انا لایله بیز سزین
 سن بیز سن اولدور اولدور اولدور اولدور اولدور اولدور
 سوز اولدور سزین سزین سزین سزین سزین سزین سزین
 هم حیدجه خاوند اندن بیز ایزدی سزین سزین سزین سزین

پس خواجه و زوجه ايله صلوة فرمود اول ابوطالب او پناه واردي
 قضا را قاصودن باشل اوله در ميسندي قامو اول وطنه
 بوسوزي سولتير كردي التو دور ب دكلا ديگر قيوود بو تلو
 حن ايندرا يا محمد سن ملول اول مقل بلون در بيدرا حق اول
 كاسر بو كچه انك باشي شويده باشوز قور سوز لاشي
 در دي فردن كور دي خندان سوزي كور دي كم كره كمش
 خوينده دي و زوجه در نم بولمدر قانته نچه و كر نو فر
 در دي بن انكري لاشي فلور كم كره اقلي ديبلور سيلور
 پس قيو قفدي بلون و ندر و زوجه ايله خوينده كور دي
 اول ابوطالب كور بكد بولدي بخشي اكران ايلدي در دي در دي
 حن قلفماد بدي لا صرحبا سن قيو كدن بري سزدك ياكرا
 دشمو صوي بن كلدرا ده يقني دشمنلق بلك ده هي
 پس محمد حن قفديك يقني ياي در مزار ادر و سن
 در دي سن

در دي سن خوينده در دي با سوز كا اختيار سزي دي اول كدر صكا
 كند كند مدن دكلدر بلمدر هم اشني ايله تصور قلمدر
 چنگله بلكه عذره كلدر او ز حان عفو قيل لطف الجول با بخلوا
 يوبنده ديه در دي حن بخلوا پس خوينده ايله كور شير حمان
 و زوجه در دي با ابا جفلا بزي سن صو ملو سوز سوز سزي
 صلح قفيله در حن باره صلح حاضر اولك قفيلو عقيد بخل
 در دي در سن جمله اكران ايلدي بولن جوق در نو انصار ايلدي
 پس خوينده در دي با سادات سن بر سوز و ار كوشا اولد سن
 قور سوزي سن و كبل ايند بغان اول خدي به حفته حن هان
 هر كچه و بر سه اول و يراي كسه دهخي استما سوندر سني
 و زوجه در دي ديگر بوني هان كعبده سادات اولند در سن
 وارد بول سادات اولند سيلدي اول خوينده ياقو مريدك در دي
 قور سوزي سن و كبل ايند بلك اول خدي حفته طابق اولك

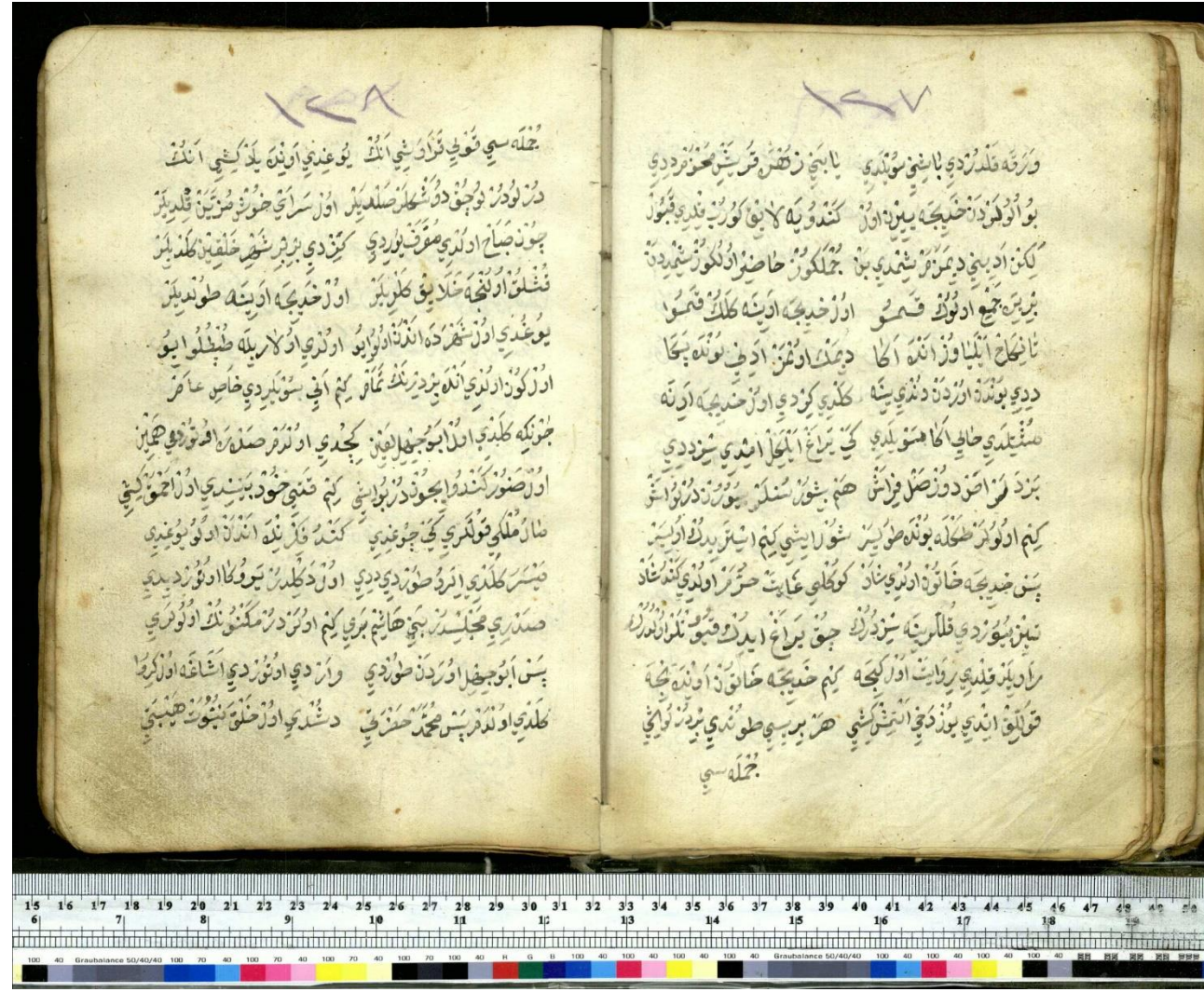

۱۲۷

ورفته قلدردي بايني سولدي يابني ز قهر قريش محزون دردي
 بو اولور د خديجه يمينه اولر گندويه لايق کوردي قندي قبول
 گن ادبني ديمر نيمدي بنا جملگون حاضر اولور نيمدي
 بريمه جمع اولور قمسو اولر خديجه ادينه کلک قمسو
 تا نکل اوليا اولر انده اکا ديمک اولور ادي نونه بجا
 دردي بو نده اولر دن دندوييشه کلدي کوردي اولر خديجه ادينه
 مستندي حاجي اکا سولدي کي بياغ ايلکل امدي سز دردي
 بزد فرا اصل دراصل فراش هم بشور سئلر يوزون دوزواستو
 کيم اولور طوله بونده صولير شول ايشي کيم ايش بديک اولر
 پس خديجه خانومه اولر يناد کولاي عايت حزر اولدي کند شاد
 نين بوزدي فللرينه سز درک جوق بياغ ايدرک قبول اولر اولر
 ران يزد قلدي رايست اولر کجه کيم خديجه خانوم اولر انده کجه
 قولوق ايددي بوزدي ايش کشي هر بر بري طولندي يره نولايي
 جمله سي

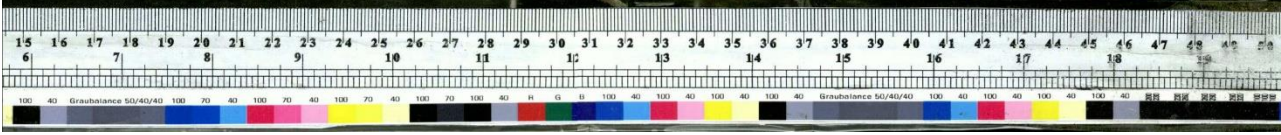
۱۲۸

جمله سي شوق فرا ايشي انک يوعندي اولر انده يلا کشي انک
 در لودر لوجوق دور شکر صلدي اولر سراي حوزو مزين قلدي
 بوز صبا اولردي صوف اولردي کوزدي بر بر شير خلقين کلدي
 نسل اولر انجه خلايق کلر بيز اولر خديجه ادينه طولدي
 يوعندي اولر سمر ده اند اولر اولر اولردي اولر ليله طيلو ايو
 اولر کون اولردي انده بزد رينک نماز کيم افي سولدردي خاص عامر
 جز نيله کلدي اولر ايو سولر ايو کچدي اولر نر صده اهر نولايي
 اولر صور کند اولر ايو سولر ايو کيم صدي خود بيشدي اولر ايو سولر
 طال ملکي قولدر کي جوعندي کند فکرينده انده اولر بوعندي
 صير کلدي اولر صور دردي اولر دکلر يور کا اولر دردي
 صدر ي محلسد بيجي هانم بري کيم اولر در مکنونک اولر نري
 پس اولر جفا اولر دن صور دي وار دي اولر دي اشاعه اولر کر
 کلدي اولر در پس صحر حسن ي دشد ي اولر خلق نينون هين ي

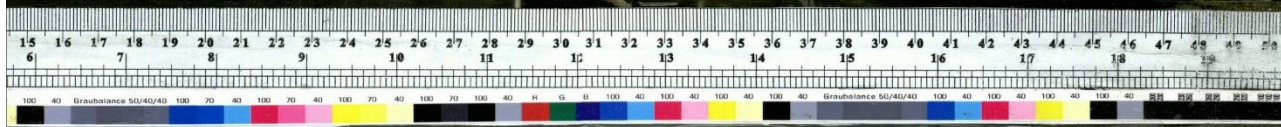
کجندی ادر صندله ادر نوردهی صفتها یوزی بکنز رایه خوش صفا
 پس ابو طالب کلوب صفا بانته صورت عیاش است ادر نوردهی
 حمز عتاشینک باشنده ادر نوردهی جوته ابو جعفر لیلین یوزی نوردهی
 کیم ادر نوردهی مش بچش صفتها یوزی بکنز رایه کوکلی خوش صفا
 دوندی یوزی صندله ادر نوردهی کندی بی صان پاره پاره ولید
 یما و نیشا سینه سیدی ادر نوردهی در سینه کینه سینه
 کندی و زیند و زینه نضان ادر صندله خانون اندی ناهاض
 انبوعه زینله صندله حفری کز کوز زینله حرمستان صندله
 کوز خری کیم ادر نوردهی قلله بی پس صبور قلیما کندی به بی
 لوی اندر ادر نوردهی مجلس نامر بر نو برنده ادر نوردهی خاص عامر
 پس حو بله فایودن کردی جهان سز دی برده ادر نوردهی و ادر نوردهی
 ادر نوردهی خانون خیم الیدی بونه عقل رانی تدبیر دوی
 یوزی به کلر استند و ادر نوردهی کیمسه هیچ کوز کالو سز مندک
 بر سینه

بر سینه رانی ادر نوردهی سندی ادر نوردهی کندی باشکوردن صکر عفر صویش
 یز یوزی کیم دوه چکدر سندی طایر دخی باری یوزی و یوزی
 خلوقا یجینه ادر نوردهی بر سز سز فان ناموس کندی غیر فان عاز
 باشموزی اشغافلک یقین یوزی دیدی چقدر کندی همین
 حمز دیدی ای ادر نوردهی سز دی در کندی کینه کیم هم بر دی
 نیشک کز ادر نوردهی کله بن سینه هم بو لاجی برده ای بن بونم
 برده ادر نوردهی جعفر دینر همان در دی و ادر نوردهی ابو طالب همان
 پس خدیجه ددی یا سیدی بر سینه عقی فضلله ادر نوردهی
 سن بلورین بواحد زینله کچه کندی حمز له ای طلو
 ادر نوردهی او شنه الفل سید نلو یوزی ادر نوردهی کیم رشوت ادر نوردهی
 مال دکر سز و یوزی ددی ادر نوردهی کیم سندی کوز کله خوش ادر نوردهی
 هر که در سینه دیدن یوزی ادر نوردهی اکا بن و یوزی سندی دیدن کوز
 ادر نوردهی انوفی ادر نوردهی کینه دندی ادر نوردهی سینه کندی سینه

پس دديکم يا دؤومر شرد در دؤومر بين کيفيه لطف الملك ادؤورک
 اور احوالکد فائنه دلک وار دؤومر سز بي بي دؤومر لجه کوره دؤومر
 جفدي پس کندي غولتکد لکا اوله وار صيدو سندي اکا
 ددي دؤومر احران کن کيکل بياؤ تفضل دؤومر کي بي کيکل
 پس اينه با بشريکي نيمان کيسه صوفدي ليکنه ناليمان
 بيکنک قورري بر شوکد سکا هنر نه در سکا و بر شوکد قورري
 پس صوفدي بر شوکد سکا طاش ايلک انون اوق صوفدي
 هر کي انون کوردي باشي انور کز تي باقرو با اهن دور
 دنديکن حجاب کله برينه هر يري کجدي انور دي برينه
 اور ابو حليل همان لمي دي دي بوايش طانه ايلدي دي دي
 ايلور و انور فاليني سندي خانو نکر و بر طاني
 ددي عبا سراسم اوقم کني سکا بکر از د کله ادر کني
 کيم و ره انون جو يکوره ناکه بزرگم عورت اولان و برينه
 بو محمد

بو محمد سکا بکر از ارميدن دنيا ده بوکه بکر و دؤومر
 دنيا لک خانو نکر و دؤومر ناکه بزرگم بوکد دؤومر
 جو سینه هر کيم بصره قدر نور انور ابي طاشي سنا فانه
 سندي دؤومر اوقم اوله کمان قفلتوک او ش کور سز ادر دي
 کيم طاشي اور کسريدن که باج صغري رومند کله خراج
 عامه ايجنده اوله حکمي روان ييز غني و بر شوکد سکا
 سوسوز انور اخصا صدي هر يري بي بوزي کل سز دي
 پس ابو طاب اشارة ايلدي خاموز اولد بکر کن سولدي
 بر باج خطبه او دؤومر کي شريف صغري ادر صغري ابي لطيف
 پس دديکم صغري طابينه اور خويجه خانون راغب در
 سز نه در سز بؤورک کورم هر نه کيم ايسار سه و بر شوکد
 در نه دؤومر خطبه او دؤومر خطبسي چون عمار اتي نو دي
 دؤومر ددي بؤورده و بر شوکد سز نولم خور تلوا انون سمير

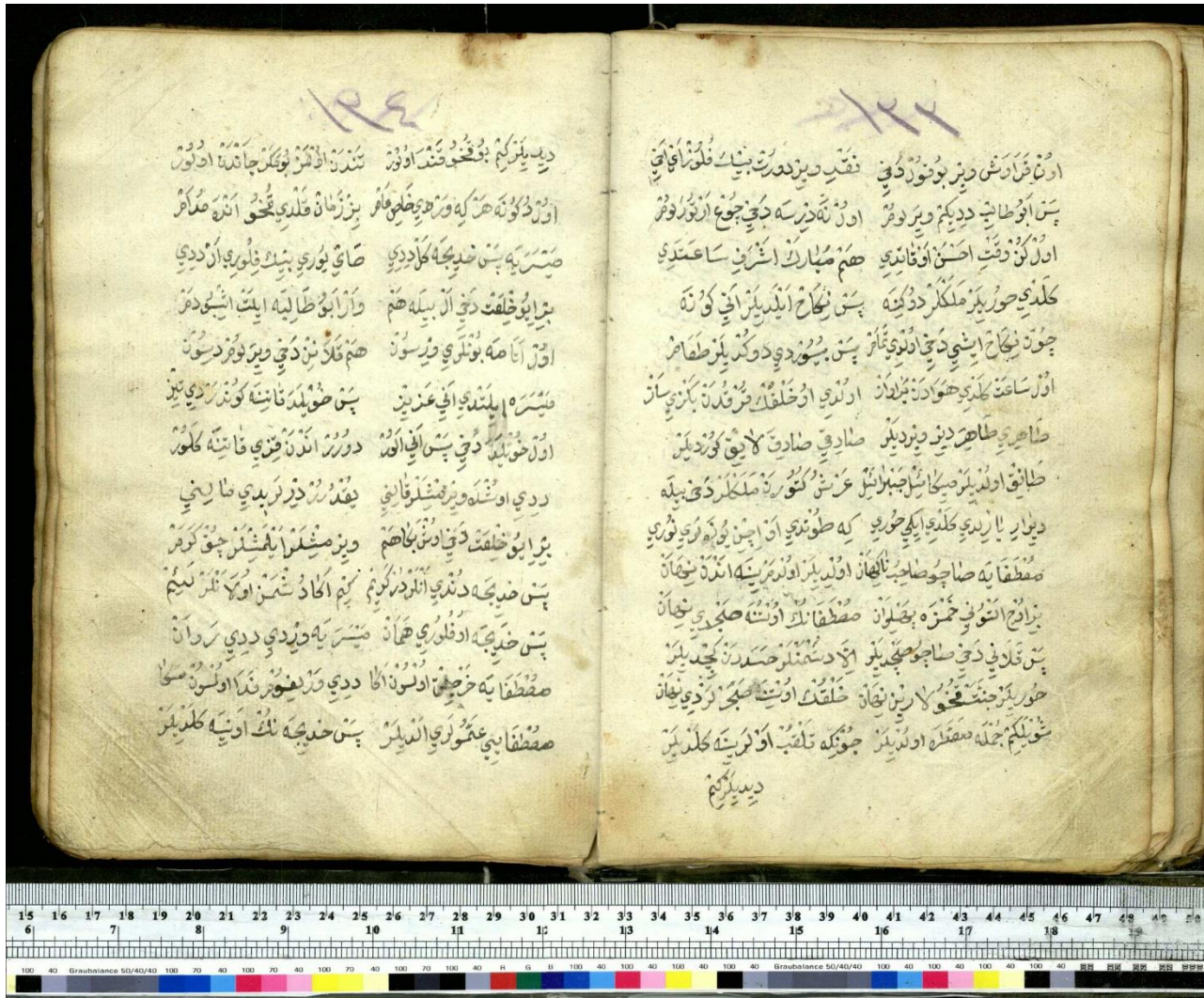

۱۲۲

ارمه فرادش و بر بومور دخی نقد و بر دورت بنیک فلک را ای
 پس ابوطالب در یکم و بر دور اول نه در سه دخی جمع از بومور
 اول کن وقت احسن او فانی هم مبارک اشرفی ساعتی
 کلدی حور بیز ملکر دخیه پس نکاح ایلدی ای کوزه
 چون نکاح ایسی دخی ایلی نماز پس بیوردی و کند بیز طاهر
 اول ساعت کلدی حور کوزه بیز اول دخی اول خلقا بر کوزه بیز
 طاهر و طاهر دخی بیز بیز طاهری صادق لایق کوزه بیز
 طاهر اول بیز میکا سبلا بیز عرش کوزه ملکر دخی بیز
 دیزار یاریدی کلدی ایلی حوریه که صونتی او این بومور بیز
 صقطفا به صاحبان ایلی اول بیز اول بیز ایله اندن نغان
 بزاوج اتونی حمزه بیز صقطفا لک اولت صکتی نغان
 پس کلانی دخی صاحب بیز ایلی دستملر حصدن بیز
 حور بیز حنف حور لارین نغان خلقک اولت صکتی لودی نغان
 سونلیم جمله مصله اول بیز جومکله قلب اول بیز کلدی بیز
 دید بیز کیم

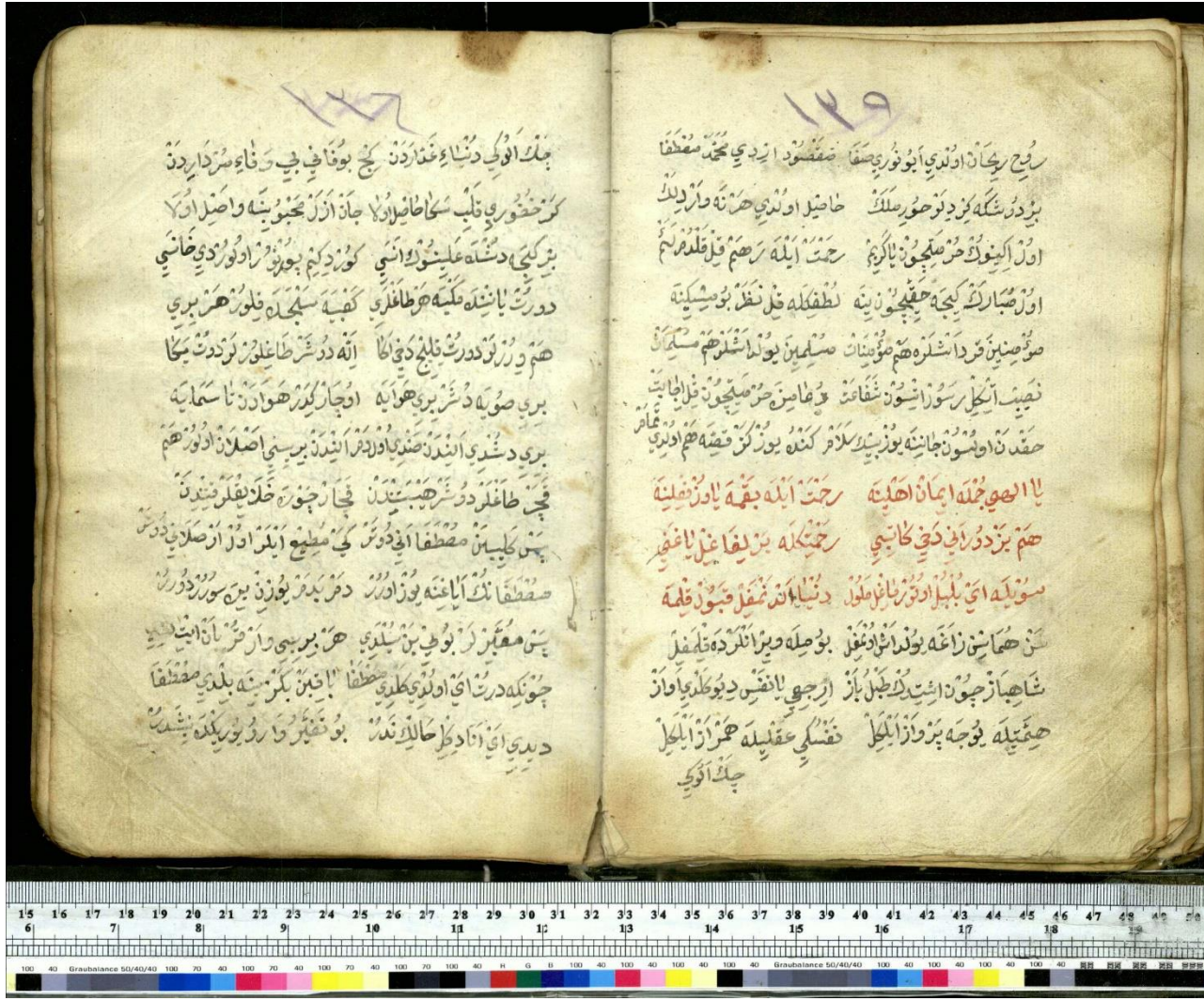
۱۲۳

دید بیز کیم بوفخو صد اولت نندن اولت بومور حاتم اولت
 اول کوزه هر که و بر بومور بیز زمان کلدی حور اولت حور
 صیریه پس خدیجه کلدی صای بوری بیز بیز بیز بیز
 بیز ایو خلقت دخی ای بیز هم وار ابوطالب ایلی ایلی
 اول آناه بولتری ورسون هم کلانی دخی و بر بومور
 عیسره ایلی عیز بیز پس حور کوزه کوزه بیز
 اول حور بیز دخی پس ایلی دور اولت دخی فانی کله
 ردی اولت و بر بیز ایلی بیز بیز بیز بیز بیز
 بیز ایو خلقت دخی ایلی بیز بیز بیز بیز بیز
 پس خدیجه دندی اول بیز کیم اکاد سمن اولت بیز
 پس خدیجه اول بیز همان عیسره بیز بیز بیز
 صقطفا به خدیجه اول بیز دخی و بر بومور بیز اولت
 صقطفا بیز عیسی بیز بیز بیز بیز بیز بیز

۱۶۹
 سرخ ریحان اولدی ابو نور مصفا مصفود ایدی محمد مصفا
 بزد ریشه نردو حور سلک خانی اولدی حنه وار دیک
 اول ایونوک حور صیحو ن یاریم رحمت ایله رحیم قیلقدیم
 اول صبار کیم حقیقون بینه لطفکله قیل نظر بومسکینه
 صومنین فردا شله هم مؤمنان مسلمین بولما شله هم مسلمان
 نصیب ائکل رسوا شون شفاعت و طاهر حور صیحو ن قیل ایا بیته
 حقدن او شون جانینه بوز بید سلاقر کنده بوز کز قصه هم اولدی
یا اهو جمله ایمان اهلیته رحمت ایله بقمه یاد فلیته
هم بزد رایی دئی کاتبی رحمتکله بزیغا غیل باغفی
سویله ای بلبل اولدی بان اولدی دنیا اندر مقل قبول فله
 سن هماین زاعه بولدا اولدی بول حله دیر اندر ده تله قیل
 شاهبا از جوی ایشید کد طبل باز از جوی لافس دیو کله یادان
 هم قیله بوجه بوز اولدی فسلک عقلیله همراز اولدی
 چک اولدی

۱۷۰
 چک اولدی دنیا اندر دن کج بو فانی بی فایه سر داردن
 کز حور بری تلب سکا طاهر اول جان اول مجنون بینه اصل اول
 بر کیمی دشته علی شول اونی کوز دیم بویون اولدی حاشی
 دورت باشنه تلبه هو طاهر کفیه سلمه قیلور هم بری
 هم و رز دورت قیلدی کما انه در شر طاهر کوز دورت کجا
 بری صویه دشر بری هو ایله اوچار کوز هو ان ناسمانه
 بری دشری اندن صند یاد اندر اندن بری سی اصلان اولور هم
 فح طاهر دورت هم بستدن فح از جوی خلا یقل فیدن
 چن کلیمین مصفا اولدی کیم مطیع ایلر اولر از صلا ی دورت
 مصفا نیک ایغنه بوز اولدی در بدم بوزن بین سور دورت
 چن معیار کز بوی بن سیدی هم بری وار کز ان ایشید
 چونله درت ای اولدی طهری مصفا باقین بکر بینه بلدی مصفا
 دیدی ای انا دطر حاله ندر بو نقیرو وار بوز بکر بینه

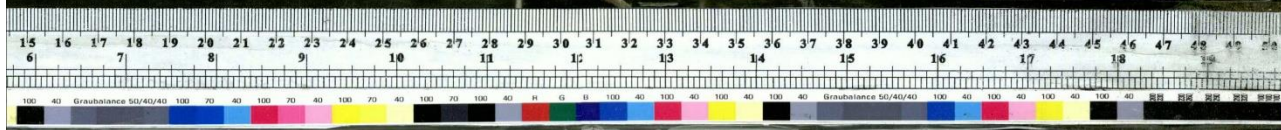

۱۶۹

عما صين او زير تر باشند صر ز باشه سكر باشند
 لا حركه كنج سزاد زير علي جمله مؤمنان باشه اول و طي
 جمله اصحاب بدنه پيسته با صيب بو سقادن اولم عشق ز رقيب
 عايشه ايند كه بزكون مصطفا او ز ردي كلدي كنجي مرفقا
 پس دري يا عايشه يلما علي سدي جمله عزيز اولدي و طي
 بن دويتم دكوسين تموا بو عرب قومته سيد يا اولو
 دري بن و سندا هم نرك ناك صيد عرب جمله حرم
 بو عرب قومته اولد ز سيد بو سوزي انكه رسول الله دري
 زاوي ايند داها كور زير يدي اول علي بشكين او كور يدي
 هم بشكند چهره كور زير دي اولم كن دوزر كا نوز يدي
 هر كه وقتيم مصطفا كله علي كز نه دكلواد يوريه اولدي
 طر شريدي بشكند قولك بن بقرين شير چيفراز القرين
 مصطفا نك ادنيته دوزر دي اولم نيز اولم بقرت با صدي بن
 كنج يدي

۱۷۰

كنج يدي داها كور زير يدي كنج زير بشكين او كور يدي
 قاطعها ايند ز علي نوز انسي بن ديدم كم اي چيها نيك دانه ي
 نوز يدي ميزا كنج نوز نوز كنج يدي سدر بو اي نوز يدي
 پس رسول الله دري نوز يدي دني و عايشه ان بكاد نوز يدي
 بو سوز سدر سدر شيفن نوز يدي اولم نوز نوز يدي
 راوي ايند كلدي بزكون مصطفا اولم نوز نوز يدي
 خلق اولم نوز نوز سوز نوز هر يدي نوز اولم نوز يدي
 يريسي ايند نوز نوز يدي هر يري يري نوز يدي
 پس دوزر انكه دوي مصطفا بو او سوز نوز يدي
 قاطعها ايند بو نوز نوز يدي دنياه صاحبه نوز يدي
 يري نوز يدي بو كا بجز نوز يدي اولم نوز يدي
 صيد نوز نوز اولم نوز يدي دنيا يري چو غنك نوز يدي
 دنيا خلق كنج كلوم نوز يدي بو يدي كزجه كلوم نوز يدي
 جنك اولم نوز يدي بو او يدي نوز يدي حق نوز يدي

بوکا بکن بر دخی جا بوسوز کوز صدی کوز صلا بوسوز کوز کار
 چون یلین صلا له بیله بو جند او لایم کنه بیله قادی بو
 ای محم ددی بزدن کوز بوسوز دیم او کاسه سوز او
 یوله سوز عظمی او کوز بیله دلو لیکله خلق بوز دینسه
 بر جفا او غدن ده دیرین سما کیم بوسوز کوز کوز بوسوز کوز
 صقطا دیری او شمشیر افی بریجه یلدا کوز سوز او غلنی
 ذوالغفار الله بران او بچوق جنک ایچینه شرف غزان او بچوق
 سوز ایله افی بوسوز کوز صقطا یله نماز قلدی علی
 چون ابوطالب دخی کوز دخی افی صقطا یله نماز ده او غلنی
 دیندی ای اناسی سوز بوز کوز ماصین بوسوز کوز ددی
 او زحمت له بیله قیلور نماز سجده قیلور کعبه قیلور نیاز
 سجده قیلور بتلر سوز بوز کوز طبعن اول صعب کوز کوز بوز
 پس ابوطالب ددی کیم بوز افی صقطا یله نماز سوز او او غلنی
 هر بی کیم اول قیلور او کوز صفا دوز او صفت دوز کوز یاز
 بر علی

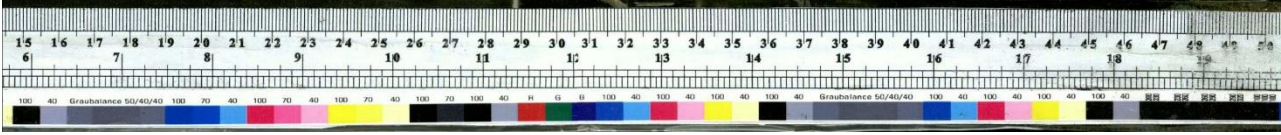
۲۶۴

بر علی دینشتر جنیم ایکا اول انکدر نا اینه او کوز صکا
 هر نه دینه او کوز ایسه صقطا بیله بوز او کوز او کوز صقا
 راد بوز ایله له بوز صقطا کوز بیله صقطا
 وار سیدی او کوز قیلور دخی نماز صاع یاشنه هم علی قیلور نماز
 اتله او غلنی ابوطالب کوز صقطا یله علی بیله دوز
 جعفر از دینه بوز بوز ددی صقطا یله صول یاشنه دوز ددی
 کوز کله بیله قیلور نماز صاحب دوت او کوز سوز اهل زار
 اندی جعفر وار ددی دخی یاشنه حقه طدی او بوز او کوز سلطانیه
 صقطا جنیم بوز افی کوز کلدی جعفر یاشنه دوز
 او کوز شاد او کوز ددی جعفر کوز قیلور بشارت جانکا او کوز صکا
 حق ایلی قانت دیر سن او جاسین بوز بوز کوز نا بجهسته کجا سوز
 صفت دوز صفت دخی حوزین کوز کوز اوله بلکه ربنا هلمین
 پس ابوطالب ددی بوز افی بوز ددی بیله بوز بوز جعی

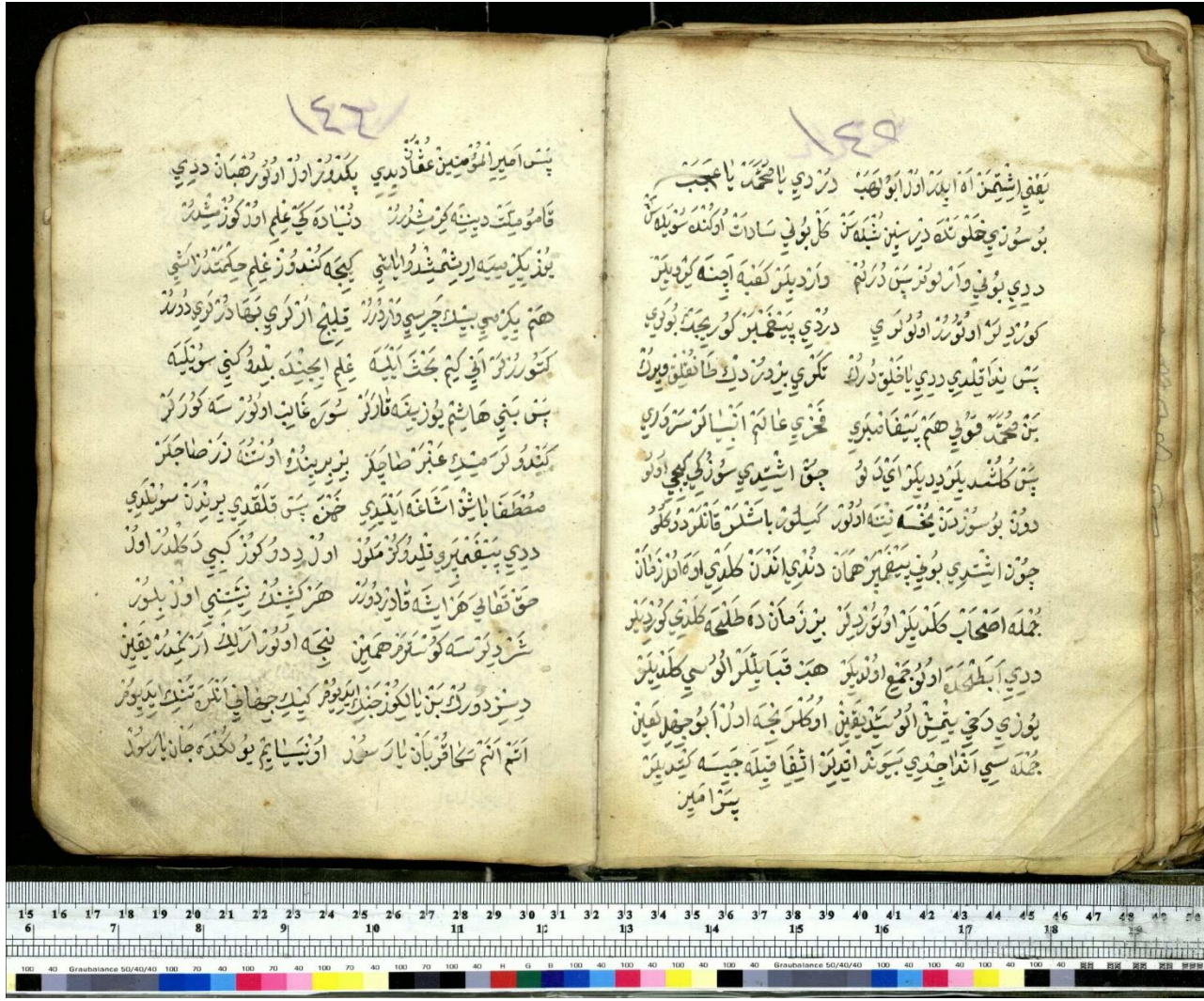
برکي دیني کورنک عالمه برکي تر نیت سې دزدک ادمه
 لات او کینه برکت باغ نورده اود هبل اعلانیه شکر عید
 بوندی دینری یوز سین سندی برکي دین دوز سین
 مشکلی اشتر ای اوغل نکی المکل جان باش کیده بونوله شکله بیل
 مصطفی ادری بیور دیکر بجا بوی بونله اعلی اوکدن صکلا
 او ش یقین قلدیله دعوت الیم صفی برهان حجت الیم
 ناله کسه دق حقدن غیریه اولمیه کم دخی سجا الیه
 بر سئلک ترک ادک باطلده کیم بونه طابسه قبی جاهلده
 سن دخی کل قیل بودی اختیار هر دو عالمه اول سین اختیار
 کیم بودی ز صقد سئلک باطلده باطل اشیدن دونهکله و جاهلده
 اول دینیم ای اوغل سنی دینومی ترک ایدماز فرقدیم اینومی
 سن یلور سین دیکله ای اوغل سن دکان و سکا دینک سق دکل
 ایوز مرر سکا طایح اوغز بر سنی قیو یاده یازدیر قلنور
 دشمنوی

دشمنوی جبهه ادریغ ایدر قلدر مرر اریا نکی ریح ایدر
 طای ملک خانما فی شری ایدر جبهه ایدر قلدر مرر اشتر برکي
 بوی ددی کندی کلدی بونوله قلدی جعفر له علی الله بسله
 رسول الله غنیر بی صورده ندر شادیلدی صغنی صورده
 رسول الله دردی یارین عباس اشیت کوهل بونون کوسون باش
 لاولکل ایدر له برکون مضافا اوغز دی شاز حر مرر اول صفا
 جبهه ایدر کتور دی شکر بده کلام ددیکم الله بیور دی یا اصر
 داندر عشر تک الاقر بین و اخصر جناحک لمن تبعلک
 قوی صیر کی دینه دعوت المکل آج دینکی خاص عامه سئلک
 پس رسول الله صغمان عقوبتین اوغدی برین دوزن دی برین
 دردی پس الله جی حمد الیدی جبرائیل سوزن بلاه سونلدی
 هم اوغدی ایسی اشتر خیر و شرفه داند یز کندی بیل

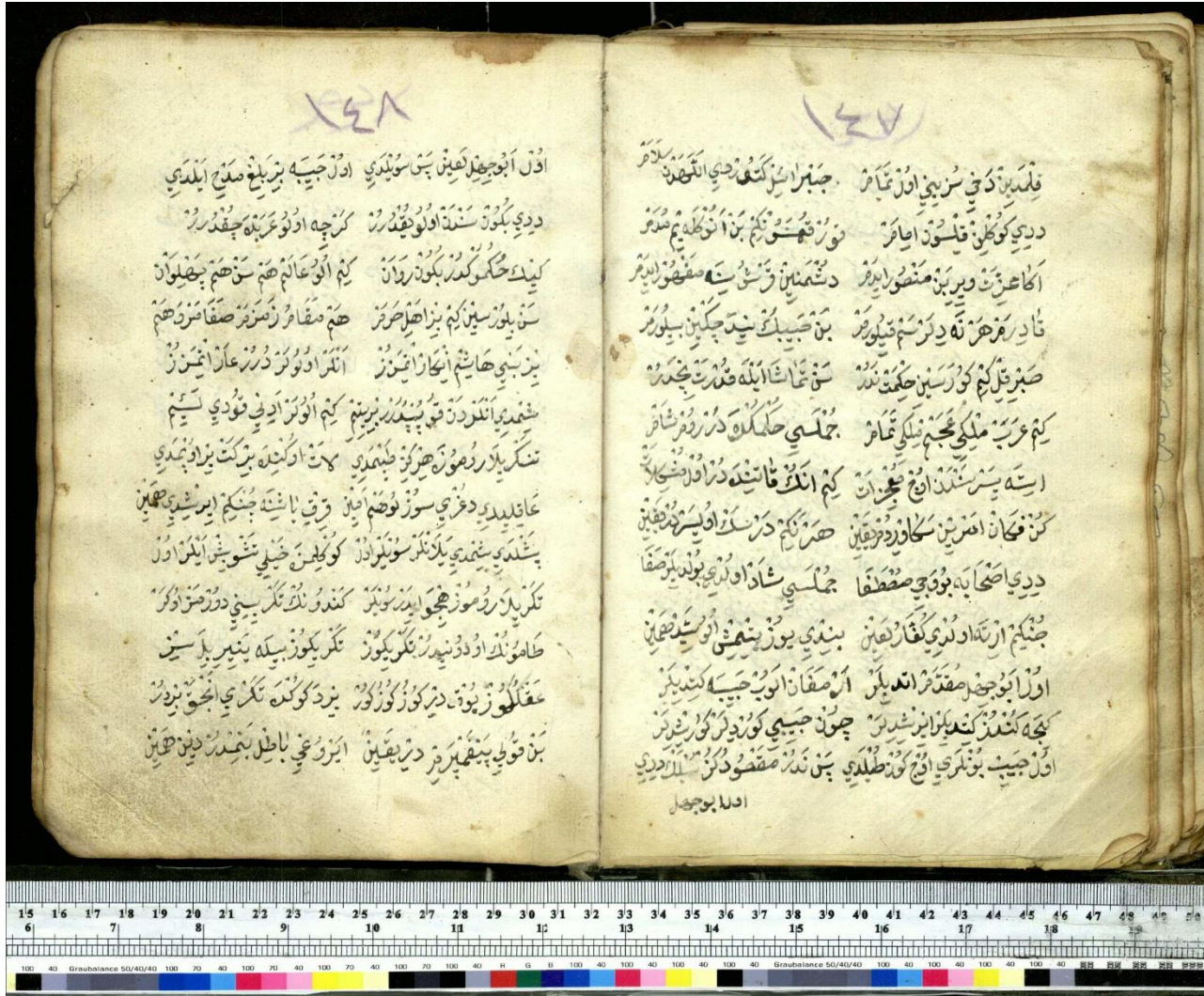
۱۶۹
 یغیا شیمزاه ابدا اول ابو لصب در زدی با محبت یا محبت
 بو سوزی جلوتکه در سینه نشسته کل بوی سادات اولنده سوله
 دردی بوی وارن تو ترسی در نم وار دین کعبه اجنه کر بیلر
 کوزر اول تو اول تو می دردی پیغمبر کو رحمت بوی
 پس ندا قلدی دردی یا خلق درک نکری بزدر درک طافلو پیورک
 بن محمد بوی هم پیغمبردی فخری عالم انسا اول سرور دی
 پس کلشد بیزدی کوی کوی حق ایشدی سوزی کوی کوی اول
 دون بو سوزدن محسه نسته اولور کسلور باشلر قانردر کلو
 چون ایشدی بوی پیغمبر همان دلدی اندن کلدی اوله اول زمان
 جمله اصحاب کلدی اول تو زین بز زمان ده طلحه کلدی کوی زین
 دردی ابطول اول تو جمع اولدیون هب قبا یلکر اولی کلدیون
 بوزی دردی یمنش اول سید فین اولکلر نجبه اول ابو جعفر همان
 جمله سی اندا جدری بیونتر ایدین اقیفا فیله جیسه کلدیون
 پسر امین

۱۶۸
 پس اصیر المؤمنین عقادیدی بکدر اول اول تو رضان دردی
 قامو مکت دینه کوشدر دنیاده کوی علم اول کوشدر
 یزدیکر میسه ارشمنده الانی کچه کلشدوز علم حکمتدر الانی
 هم یکر می سیک جری واردر قلیج اول کوی بقادر کوی دردی
 کتور زوی انی کیم جف ایله علم اچینده بیلدی کوی سوله
 پس بنی هاشم یوز سینه قانور سور غایت اولور سه کور کور
 کلشد کور سید علمر ضایجر بز سینه اولنده زر ضایجر
 مصطفا بانو اشانه ایلدی حنن پس قلقدی برندن سوله دی
 دردی پیغمبر و قلدر کور کور اول در کور کوی کلدر اول
 حق قالی هر ایله قاندر در هر کیشدی یشتی اول بیلور
 شردن سه کور کور همان نیجه اولور اولیک اول کیمد یقین
 در سوزدر کور بن الکو زیندی بیونتر کیم جفا ایلمن شیک ایدین
 اتم اتم کجا قربان بار سوز اول نیلایم بو کده جان بار سوز

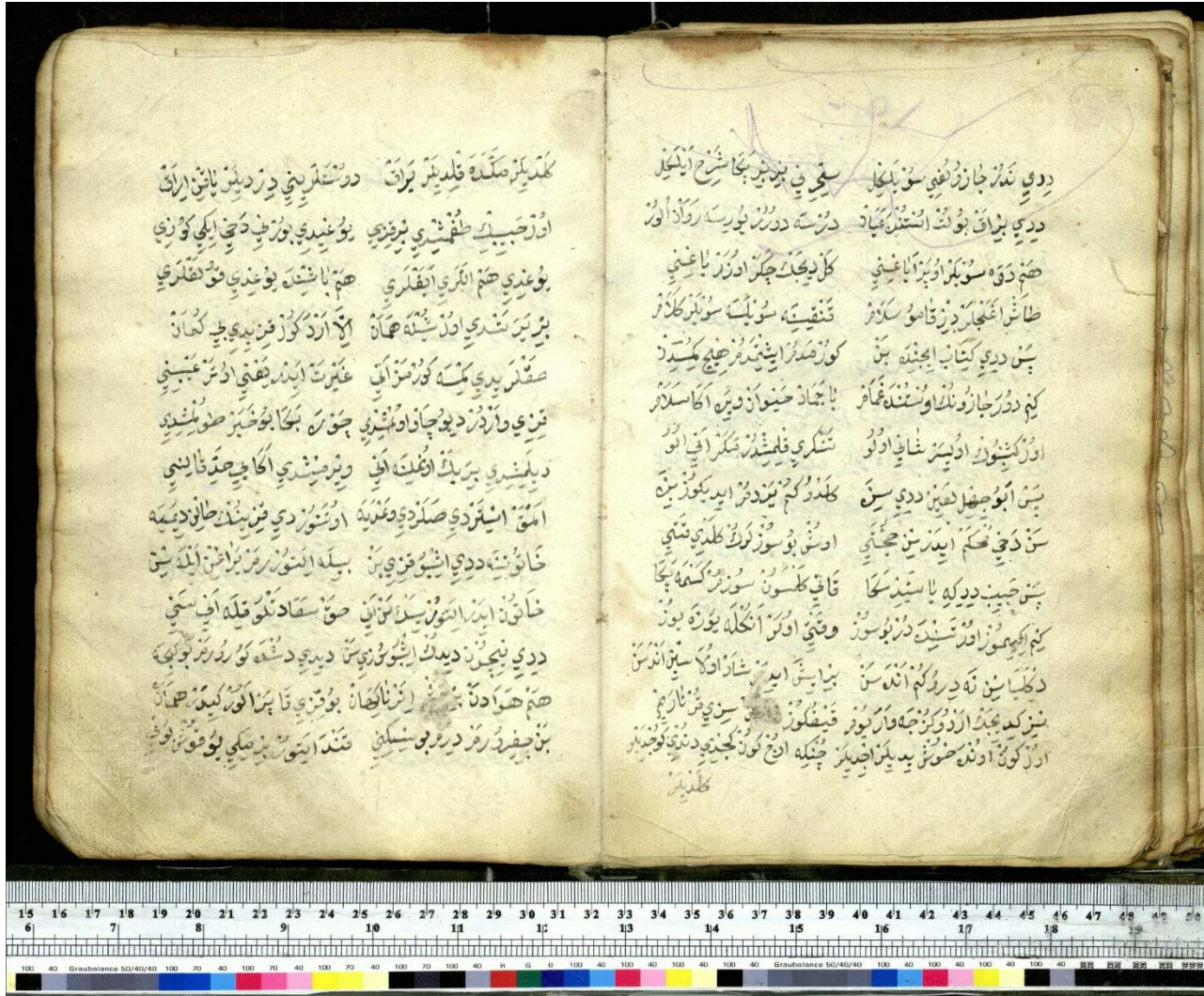
۱۳۷
 فلدي في سري اوز نماز جبرائيل كتبه في التمهيد
 دري كوكيل فيلسون ايام نور چشمي بن اوزكلم صدم
 اكا عرت ويري منقول اير دشمنان رسته مقصود اير
 ناد رفره نه در رسم قيو بن جيبك سيد چكين بيور
 صبر تلم كور سين حكمت نده ستمائت ايله قدرت چقدر
 كم غرب ملكي عجم ملكي تمام مجلسي حكمت در رفر شافر
 استه سر شد اوج محراب كم اندك فائده در اوز شكار
 كن فحان اميرين سكاورد زهقان صدم كم در سكاورد زهقان
 دري اصحابه بوي صفتقا مجلسي شاد اوز بوي بولده صفا
 جنتم از تدا دري عمارت هين بندي بوز بتمنى اوسته صفا
 اوز ابو جبر صفا ترا اند بكم ارمقان اوب جيبه كند بكم
 كچه كند كند بكم اير شيد بكم چو جيبه كور بكم اوز ريشه
 اول جيبه بونري اوج كور طيلدي بين نده مقصود كور سلا دري
 ادلا بوجصل

۱۳۸
 اول ابو جبر صفا بين سوندي اول جيبه بونري صدم ايلدي
 دري بكون سنده اولو قدر كز چه اولو عربه چقدر
 كنده حكمت كور بكون روان كم اوز عالم هم سن هم بصلوان
 سن بوز سين كم بزا اهل حرم هم مقام ر صفا صدم هم
 بزي بي هاشم ايجاز ايمز انرا اوز كور در عار ايمز
 شمندي انكردن قو بپند بريم كم اوز ادي قودي لسيم
 سكر يار روهون هر بون بيمدي ملامت اولنده بركت بزا بيمدي
 عاقلدي دري سوز نوصم ايل رقي باشه جنتم اير شيد بكم
 بشندي بيمدي يان سون بولدر كوكيلن خيلي شوش ايلدر
 تكميل ر سوز هجو ايد سون كندونك تكميلي دور سوز اوز
 طامونك اوز دونه ر تكميل بوز تكميل بوز بيمه بيمه بيمه
 عاقلوز بوندي كور كور بوز بوز كوكند تكميلي ايجو بوز
 بن قوطي بيمه بيمه در بيمه اير و عي باطل بيمه بيمه بيمه

دردی ندر جاز دنی سوز پندار
 سحر بی برین بجای شرح ایستاد
 دردی بیزای بونست استند بیاد
 درسته دروز بویسه رود آواز
 هم دوقه سوبلر اوپه یاغنی
 کل دیکج چکر ادرز یاغنی
 طاشرا اغچکر در قاموس کلان
 تنقیسه سوبلر سوبلر کلان
 پس دردی کتاب ایچنه بن
 کور صدرا اینتمده هیچ کسیدن
 کیم در جاز و نکل او سندن عمار
 باجماد حینون دیره اکاسلار
 اور کینوز او یسر شای اولور
 شکر ی فلیشدر شکر آیف اولور
 پس ابو جهل بعین دردی سن
 کلدر کیم یزدنر ایدر کوزین
 سن دجی حکم ایدر سن ججی
 اوس بو سوز کور کلدی قشای
 پس صبیب در دیکه یا سید سکا
 قافی کلسون سوز تر کسه چکا
 کیم اچیموز ادر سندن در بوسوز
 و قافی اولور انکله یوز یوز
 دکلیاسین نه در دیکم اند سن
 بیزای سن ایدر شاد اولور سن اند سن
 نیز کدی بیدر ادر کوزجه وار کوز
 قیض کوز سن یوز یوز یوز یوز
 ادر کوز اولور حوض ییدر ایچدی
 چنبله اوج کوز مجیدی دندی کوز
 کلدی

کلدر بیلر صلده کلدر بیلر برات
 در سندر بی در دین یانین ارات
 ادر صبیب طفیلدی برفی
 بوغندی بوز پدجی ایکی کوزی
 بوغندی هم انگری بقلری
 هم باشنه بوغندی مو نظری
 بیز بیلر سندی ادر سینه همان
 ارا ادر کوز بیدی چکمان
 صقلر بیدی کسه کوز مو آیف
 عکرت ایدر یغنی ادر غیبی
 تری وار در دوز بوجا ادر بوشی
 جومر بجا بوخبر صولر بیلدی
 دیندی بیز بیک اولکل آیف
 دیر صندی اکا بیدر خالینی
 اموز ایتدی صلدی و قندی
 اوسوز دی فن بیلر طایر دیمه
 خانوشه دردی ایشو قزی بن
 بیلر اوسوز ریز ایشو ایلدی سن
 خانوشه ایدر ایشو ریز سن آیف
 صوا سقاد نکو قله آیف سخی
 دردی نیچر دیک ایشو ریز سن
 دیدی دیشه کور ریز بوجی
 هم هوا دن
 ایشو ایشو بوقزی تا بیز اولور کلدی همان
 بن جعفر ریز در بوسلکی
 سندا ایشو بوسلکی بوغندی کوز

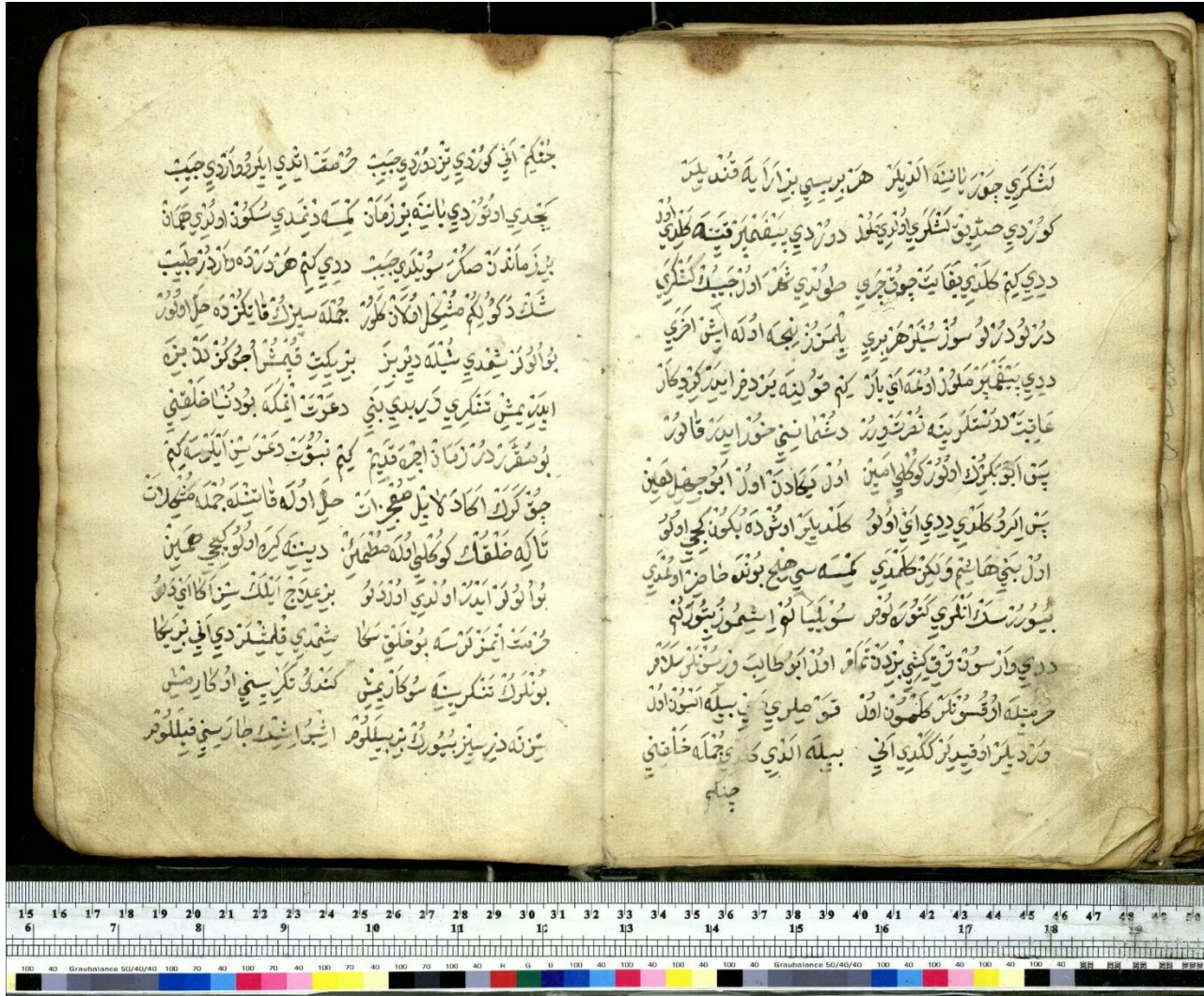
بز او از بر که نور زده اوزانی صلیه التور که مشاد این سنی
 اول محمد صاع ایدن انی همان که اولد بر بیغبری اخر زمان
 کویله ای سندی کوز کدن بوی سنی شک دکلده حق بوی اولد سنی
 اندی انجیندیره انی کیه اوغون کله برامز سوزدیه
 اول حبیب ددی هله بر تاریم نیجه اردور بن انی کوریم
 حقه باطل بله بوی کمان باطل ایسه دعوسنی تا اول همان
 پست بران انی خیزه انی بیه لشکر بیه جقدی اغردی بوله
 کلدی شیطان کویله کوزی اندی ایدمن بوی در تارک سنی
 کیم لار بر من اینر و غمک تار سینه دون بوی تکدیله التکل سینه
 اول حبیبک بر بوی واریدی در دزمشیدی اکا جو صرا جو کور
 جو تر باشنه اوز مشدی بر تاج انینه دوزمشدی حجت علاج
 تازی ددی اکا طابلمیدی سلجوقیه ایغین او بوی
 انی دوزین زدی فودی بر باقی سلجوقیه کوز بوندن دکوی بانی
 ددی

ددی انی تارک لیکن جقدن کمان باشکاهم ناجر در در انجور دن
 ارغله بکون حاجته کلدر سکا بیور انی حرمت ایمل کجا
 بوقیز صاع سلیمان ایمل بجه ایدن سکا طیمان در طیمان
 بوی ددی سلجوقیه واریدی همان بیز صاندن قلدر باشن کور
 کیم سینه فن یا اغنی کوی دور پست ققدی جلدی فلجین همان
 جلدی باشندن بوی اول زمان لیکي باره انیدی فوز قندی سینه
 بیز صان کوزدی که نشه انیدی باره کندی تکرسی هده دندی
 ددی اه ضایع اولمش عموز هیچ ایمنش بوی کدن بیز عمر سوز
 بوقیش بوندن له انی نه زبان اته دده بوی بر طیمش همان
 پست پیمان اولدی شیطان انینه دندی کندی فقلینک ایینه
 دندی اندن مکیه اولدی همان چنگله کلدی کوش بر چون
 کتور باغرازه اندر و لیس اول حصه حاجته خور بوی در دین
 صدار کوز کوز کوشلوی دنگ کوز کوز کوشلوی بی دین

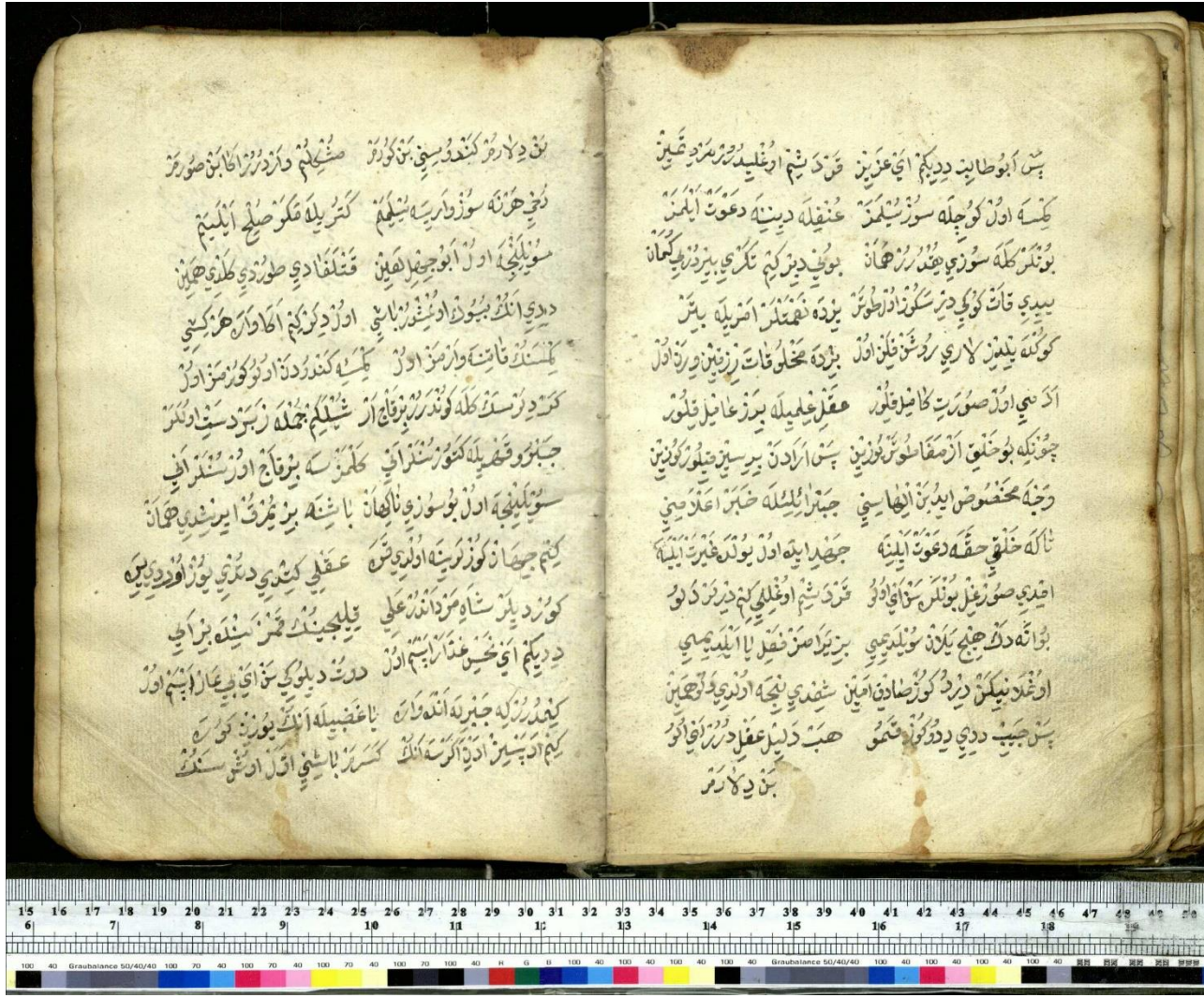
لشكري جوار نائنه الذيك هرا برسي بيزارايه قند بيزه
 كوزدي حيدرني لشكري ادريني كوزدي بسيمه ابرقنه كوزدي
 ددي كم كلدني بقايت جوتي جري صلوذي نخر اول جيبك لشكري
 در نو در نو سوز سيزه بري يامن ز نجاه اوله ايش اخري
 ددي بسيمه بر صول اوله اي باز كم صوليه يز در ايند كوزدي
 عايت دد لشكري نه نصر سوز دشمايني خورا ايند قانور
 پسي ابو بكر كوزدي اوله كوزدي اصين اوله يكادن اوله ابو جيل هين
 پس الر كوزدي ددي اي اوله كلدني ادر شده بكون كوزدي
 اوله بي هانيم و كوزدي كوزدي كسه سي هنج بونده خاين اوله
 بسوز سوز لشكري نوره نوز سوليا لهم ايشموز بسوز لهم
 ددي وار سوز ترقي كوزدي بزده عامه اوله ابو طاب و سوز سوز
 مزه بيله اوله سوز نوز كوزدي اوله قوز صلي بي بيله اسوز اوله
 و ز ديز اوله سوز كوزدي اخي بيله الذي كوزدي هانني
 جنم

جنم اي كوزدي بزده و بسيمه حرمه اشري الموز و دي جيب
 بخدي اوله كوزدي باينه بزده مان كسه دندني سكون اوله اش هان
 بيزه ماندن صكر سوندي بسيمه ددي كم هن در زده نار ز طيب
 شك دكوزكم مشكل اوله ان كلر جمله سيزه قانور ده حل اوله
 بوا اوله شغدي سيله دي بر سيزه بيزيكه قيشرا جوموز كوزدي
 ايند بيش لشكري كوزدي بي دعوت اتمكه بودنيا خلقني
 بوسفر در زمانه اجه قديم كم نبوت دعوس ايشه كم
 جوق كرك اكاد لايل صغوات حل اوله فائنه جمله صغوات
 تايه خلقك كوزدي اوله صغوات ديشه كوزدي كوزدي
 بوا اوله ايند اوله كوزدي اوله بوز عيلاج ايلك سوز اكا اي
 حرمه اتموز كوزده بو خلق سكا شغدي قانشموز ددي اي بوز سكا
 بونلوك تنكزيه سوز كار عيش كندو تكزيه او كار عيش
 سوز نه ديز سوز بسوز كوزدي بسوز ايشموز ايشموز جار سوز فيلوموز

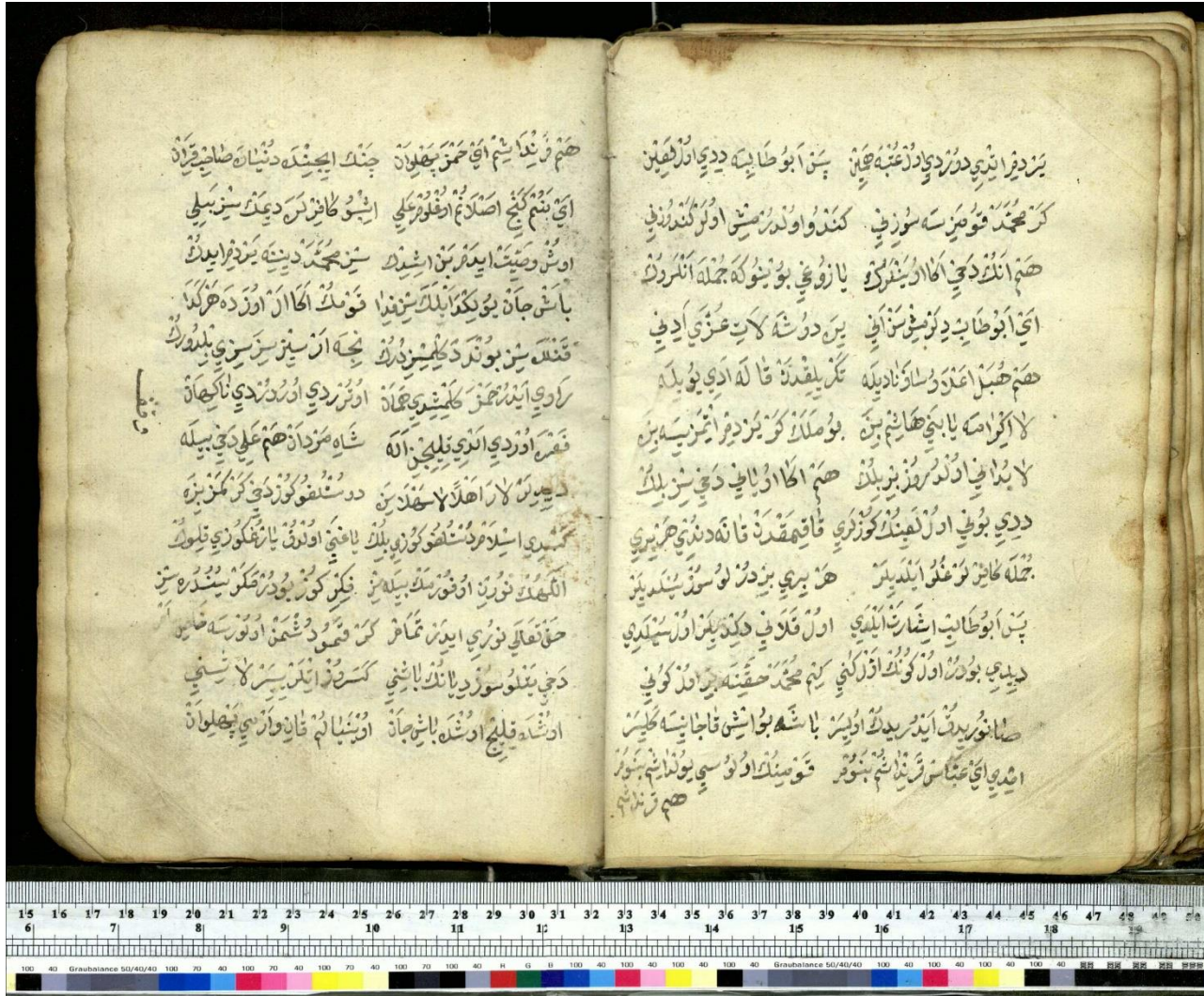
پس ابوطالب دیدیم ای عزیز فرزاد بنیم او غلبه کرد بر من و عین
 کسه اول کوه چله سوز شیمز عقیقه دینه دعوت ایمن
 بونله کله سوزی چقدر زهمان بوی دین کم تکی بی زور بی کمان
 بییدی قات کوی در سکون از طون بیده همتلر اصریله بیتر
 کونله تیلدیز لاری رزمن فلان اول بیزه مخلوقات زینین ورن اول
 اذنی اول صورت کلاصیلور عقل خلیله بیز عانیل قلمور
 چونله بو خلق از صفاتو بوزین پس ارادن بوسین قلمور کوزین
 رجه مخصوص ایمن الهی جبرائیلله خبر اعلایی
 ناکه خلقی حقه دعوت ایمنه جبرائیلله اول بولک خیر ایمنه
 ایدی صور غل بولک سقا اولی فرزاد بنیم او غلبه کرد بر من و عین
 بوانه دک هیچ یلان سولدی می بیز بر صر قیل یا ایله می
 او غلا نیکن درد کوز صادق امین شیدی نیجه ادردی و همین
 پس جیب ددی دود کوز شمو حسب دریل عقول در زنی کوز
 بن دلازم

بن دلازم کیندر سنی بن کوزر مشکم دزد زرا کابن صور
 دخی هزانه سوز واریه سلیم کتر یله فکر صلح ایلمتم
 سولنج اول ابو جبرائیل قتلغادی صوزدی طری همین
 ددی انک بیون ادر شیز باغی اول دوزکم اکلا واره کوزی
 کلسند فاشه وارمن اول کلسه کندردن ادر کوز صرا اول
 کوز درسد کله کوز در تواج از شیلیم جمله زبیر دست ادر
 جبرو و قهر یله کوز شترانی کلیم سه بوقاج اول شترانی
 سولنجیه اول بوسوزی نالمان باشه بیز میرت ایر شیدی همان
 کیم حیوان کوز لوسه ادرین عقیلی کیندی دتر می بوز ادر دیکه
 کوز دیز شاه مردانده علی قیلجینک قمر سنله براه
 دیدیم ای خیر خدا را بیم اول دست دیوکی ساقی بی حال ایشیم اول
 کیندر زله جبریه انده و یاغ قبیلله انک بوزن کوز
 کیم ادر بیز ادر انک کسر باشی اول ادر سنک

بزد در فرا ندری در دی در عتبه هین پس ابوطایبه ددی در هین
 کر محمد قویزه سوزی کند و اولد رصی او لکن در دی
 هم آنک دخی اکارینکری یازوی بوینوکه جمله آنکر در
 ای ابوطایب در کوشی زانی بین در شه کات عزیزی ادی
 هم هبیل اعد و ساز نادیله نکر یقده قاله ادی نوبله
 لا اکر امه یا ای هکاشم بین بو ملک کوز در فرامیسه بین
 لا بدای ادر کوشی نر بلک هم اکار ای ای دخی سن بلک
 ددی بوئی اول کفینک کوزری فانه قدنه فانه دندی هر پیری
 جمله کاین نوغوا ایلدیله هر پیری بزد نو سوز سینه یز
 پس ابوطایب ایشار ایلی دی اول قلا فی دکنه یل اول سیکدی
 ددی بوز اول کونک اول کفی کیم محمد حقیقه بر اول کوی
 صمانو بیدت ایدر بیدک او ایسز باشه بواشین فاجایسه کلیس
 ایدی ای عتاسو شردنم بنور قویملک او سی بولداشم بنور
 هم نر ندم

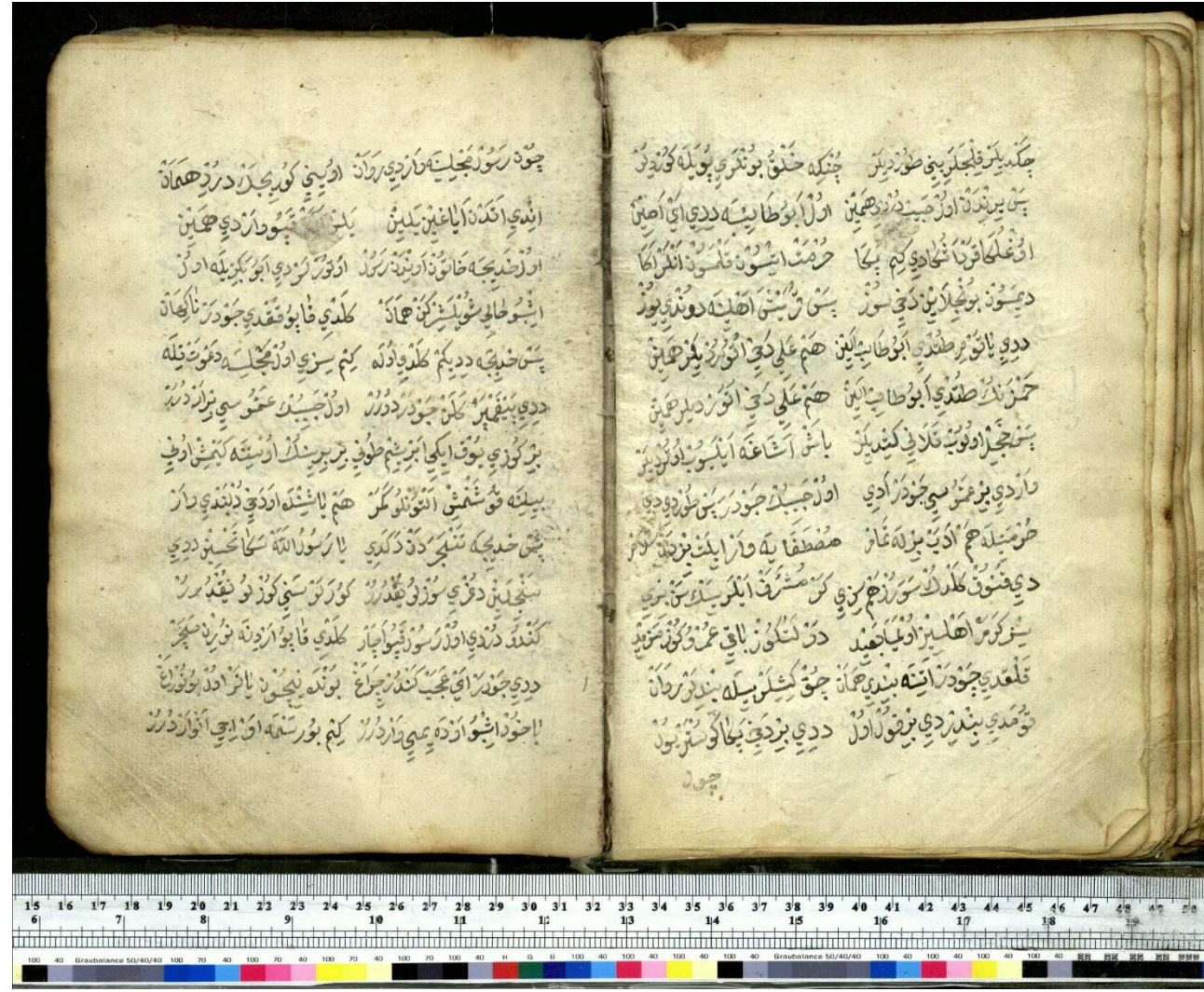
هم فر ندم ای حمز بصلوان جنک ایجنده دنیا طایفه یز
 ای بنم کنج اصلا م اولور علی ایشو کاین کر دیمک سز سلی
 او شریعت ایدر بن اشد سز محمد دینه بزد فر ایدر
 باش جان بولکد ایلک سز ندا قونک اکار اولده هر کد
 قندک سز بولدر کلیمیز دیک نجه از سز سز سز یلدور
 کروی ایدر حمز کلیمیز یجان اولر ددی اولر ددی نایجان
 قهر اولر ددی اولر یلیج الله شاه موزان هم علی ددی بیله
 دیورن لار اهلا لاسهلرین دوستلو کوز ددی کوز موز
 کمدی اسلام دوستلو کوز یلیک باغی اولر یاز موز ی تلو
 الهک نورن اوغور مکن بیله نکلر کوز بودر مکر سینه سز
 حق تعالی نوزی ایدر مفاخر کرم و صمود شمن اوغور سه طایفه
 دخی بقلو سوزر بانک باغی کسرت اولر سیر لاسیجی
 اولشه قلیج اولر ایشو جان اولنیا هم فای وار ی بصلوان

چنگه خلق بونتر پوله کورده
 بيا بيزدن اول حبيبه دهمين اول ابوطايبه دردي اي اصيل
 اول غلامان کورده کيم بجا حرمست استون فلون انرا کا
 ديمون بوخلاين دي سوز بسوا رستن اهله دوندي بود
 دروي يانور صغدي ابوطايبين هم علي دي انور بيز همين
 حمرن نك صغدي ابوطايبين هم علي دي انور بيز همين
 بسوجلا اولوي قلاني گنديز باش اشاعه ابوسويون بيز
 راردي بيز همين سوز در ادي اول حبيبه جودر بس طوي دي
 حرمستله هم ادي بيزله غار مصطفيا به وار ايلت بيزدن اول
 دي منون گلدي سوز هم بزي کر مشرف ابليسک بيز
 سوز بيز اهلبه اول باعبد در نکلون باق عمر کور بيز
 قلعددي جودر ايشه بيزه همان جوق ليشل بيله بندر روان
 مومدي بيز دري بيز قول اول دردي بيز دي بجا کور بيز

چون

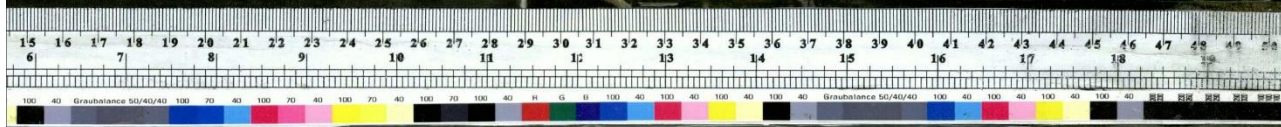
چون رسول بحالته داردي روان اوييني کور بيز در در هممان
 اندي ائندن ياغين بيلين بيلين بمبودار دي همين
 اول صديجه خانون ازين ريز اول کور دي ابو بکر بيله اول
 ايشو خايو سول بيز کن همان گلدي قابو قلدي جودر ناگهان
 بيش خديجه دديم گلدي اوله کيم سزي اول بجزله دعوت قلله
 دري بيز همين گل جودر دور اول جيزه عمو سي بيز در
 بيز کور دي بوق ايکي بيز هم طوي بيز بيز اولسته کيمش اوي
 بيله موشمشي انونلو مکر هم ياشنده اوز دي بيز در
 بيش خديجه تنبج ده کوردي بار سول الله سکا بيز دي
 سچل بيز دري سوز بيز بيز کور کور سي کور بيز بيز
 گندد در دي اول سوز بيز اچار گلدي قابو اوزنه بيز بيز
 دري جودر ايشه بيزه همان بونده بيز بيز يانور اول بيز
 ايشو ايشو اوزده بيز در کيم بوز سده او ايشو اوز در

چو در آید سوز فکری اندر آن نهان
 اجدی بپیمایم قیومی ناله آن
 چسبیده کلیدی اول سوزی نوری
 آتش تو که نور می خردی کند زدی
 چو ناله جوهر کوی زدی اول نور
 عظمی زانکه اولدی دینش پندار
 طاقی دو کندی خضی کلیدی
 دیلمی دوری کلاهی کلیدی
 او در پیغمبر این جان میری
 کفر چسبیدی صلواتی ایمان بری
 پس صبارت که اغر ناله باز ناله
 طبر اغه خار شده زنجیری
 سو دی کوز نه بر نه خلدی دعا
 سحر ساعت کوزی کلیدی اولدی
 با یقینت زین اولدی کوزی
 کوهلی شریک جبر کله اولدی
 چو ناله جوهر کوی کوی کندی
 دیندی سوزی طبر اغه نوردی
 اعلی سوز پس دیکم بار سوز
 بن مسلمان اولدی قیامت سوز
 بر ساعین کلیدی افر اولدی
 نگرانی بر سوز سوز سوز
 پس اکا بر سوز کوی صفقا
 اجمعی طاقی صلواتی بریه صفقا
 بوزی بریدنت که اکا زوال
 بر سعادتی بوزی دایم
 جوهر کوی

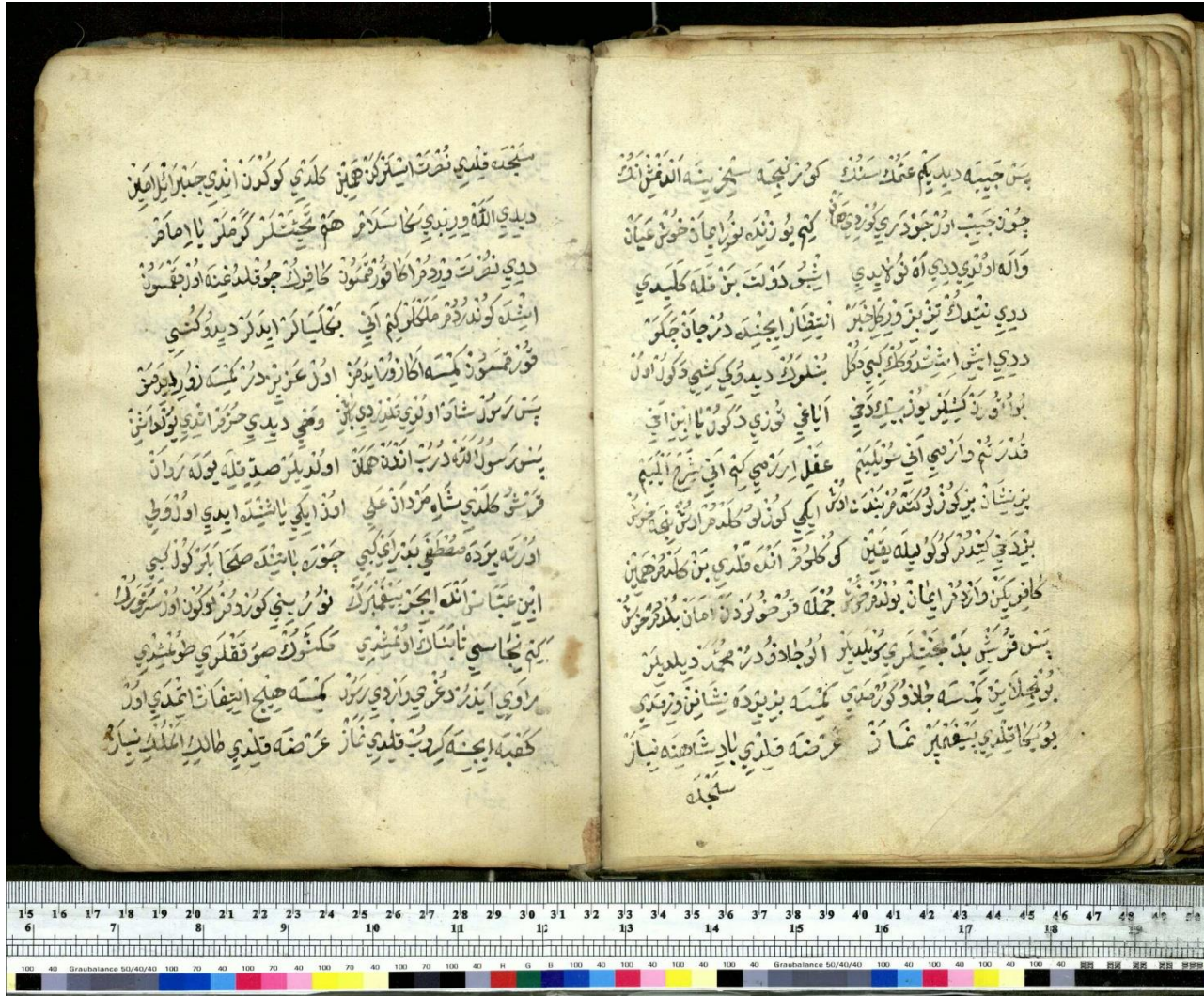
190
 192

جوهر کوی در ناز کیم این
 چسبیده کلیدی کوی اولدی
 اجمعی قوی سوزی کلیدی اولدی
 آتش او بری مسلمان اولدی
 در نوری بپیمایم قیومی
 چون سوز کیم بختی اولدی
 دوری اولدی جوهر کوی نوردی
 دیدی کلیدی دعوت ایمان بری
 در پی جوهر ناز سوز الله سوز
 او نعلی بر نشه بوق اولدی
 عمو کوز جمله انده کلیدی
 بن قوی کوی ارشد بنده صلواتی
 رغبته یوغنه بیوز داریم
 انفر تاموجوا بن دین سوز
 بن عزیمت نا کوز اندر
 بن واریم دولتله سوز دور
 در پی بپیمایم که با جوهر ناز
 بلکه سوز رحمة الله سوز
 امیدی دور کلیدی کوی که دار
 کوی سوز اولدی سوز
 دوری جوهر کوی کوی کلیدی
 بقدی کوی اولدی سوز
 کیم صافله کیم کوی کوی
 هم سوز کلیدی کوی کوی
 بکوی صبار کوی صلواتی
 کوی اغر ناله اجمعی کوی

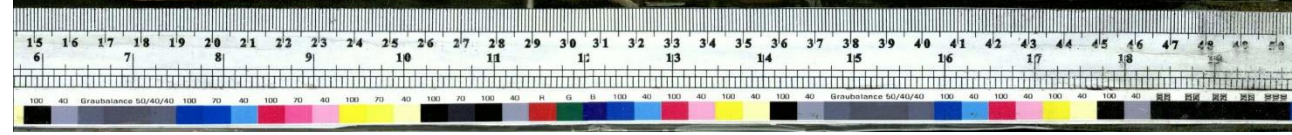
پس چینه دیدیم عهد سندی کوی ز چینه سحر بسته آمدن اندک
 چون جیب او ز جودری بودیم کیم یوزنده نور ایمان خوش عیان
 و آله او زدی آه نو لایدی ای شو دولت بن قله کلیدی
 دردی نیتدک تیز بز در کلبه انتظار ایچینه در جابه جگر
 دردی ایسی است و کله کله کلید سندرک دیدی کیشی دکل اول
 بود او ز کیشی یوزدی ایسی ایایی توی دکل یا این ای
 قدر تم داره ای سولیم عقل از ره کیم ای شیخ البیم
 بر نشان بر کوز و کتد فریفتن ادا ای کوز و کله مرادین بجه کوز
 بزدی ای تدر کوز کوله یقین کله کوز اندک قلدی بن کله هم این
 کافور کین و ز فر ایمان بوله هم جمله فر خود زده امان بلد هم
 پس فرس بد جت لری و بلدی از او جادو در محمد دیدیم
 بو چله یقین کتسه جلا و کوی زدی کتسه بز بیده نشان و زدی
 بو کاتلدی بیجه پیر نماز عرضه قلدی بالی شاهینه سباز
 سنجله

سنجله قلدی نقرت استرکون قلدی کوردن انیدی جبرائیل امین
 دیدی الله و زیدی کاسلام هم جت سندر کوزلر یا اصغر
 دوی نقرت و زدی کافور همون کافورک جو قلدی نقرت او ز همون
 ایسه کوردن کله کلیم ای بجایا کوردن دیدی کیشی
 نور همون کتسه کافور ایهم او ز عزیز در کتسه نور و زدی
 پس رسول شاه اولوی قلدی زدی بن و هجی دیدی حزر ایسی و کلدی
 پس رسول الله در اندک همون اولدی بکر صدق قله بوله رزان
 فرس کلدی شاه مردان علی او ایکی یا نشینه ایدی اولوی
 او زده برده سقظی بکر ای کبی جوره با نشله صحاب کور کبی
 این عتبار الله ایچره سبهارک نور سینی کوزدم کورک او ز سوز
 کیم کجاسی ناسناک او نشندی ککسوزک صوت قلدی صوت لیدی
 راوی ایذر دخر جی داری زدی کتسه هیج ایفان احمدی او ز
 کتسه ایچینه کرب قلدی نماز عرضه قلدی خالد المله سباز

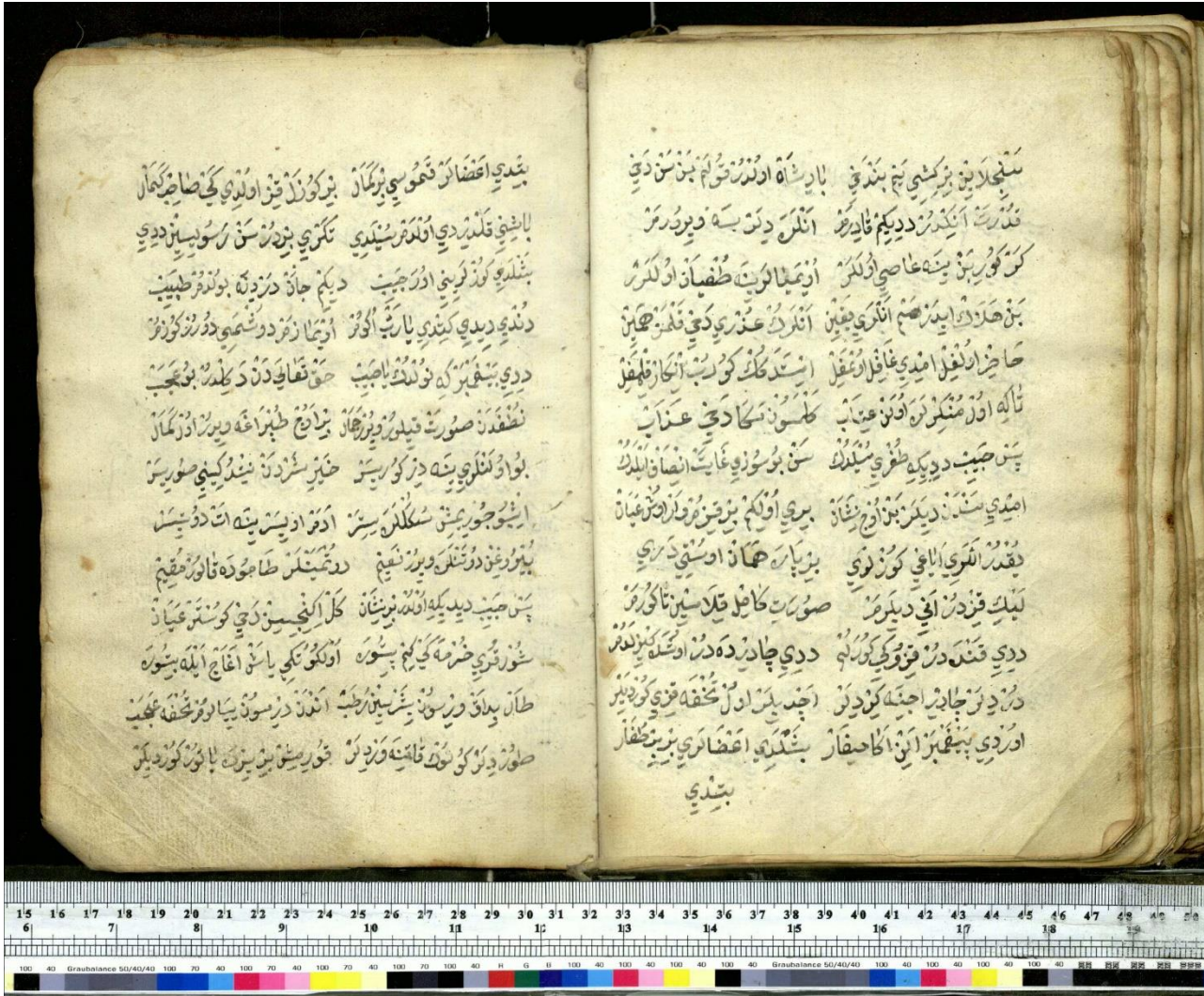
بادشاهيته چو سنده يوزن دند جي اندن چله طوندي يوزن
 مروي ايند چقله فرقي سنده اند جمع اولينده يوزن الله ان
 چون رسوله صلواتي يوزن اختيار سز جمله امره صلواتي يوزن
 يوردي پسن بچدي صفتي مده عيشه طاشنه اوردي جفا
 يوزنك يوزي كشدن تابشاز هببتدن كافر ك بفردي اولدي صان
 كهله بزكوز باقويدي كوزنه نرفما سز دوكوز يوزنه
 كسه رسمن بيمن يوزن يوزن مخلصه مروسي لايدنك
 اول صيب دردي يوزنه همان اريدي بيشمار ايسي طيمان
 بر في بيشمار يوزدي صمان كندوسي ياننده اوردي صمان
 دشري بيشمت اوله يوزن اولدن بز يوزنه سز كونا
 ديكري صنكم صلواتي يوزن كسه باشي يقار ايمان
 پسن صيب ديدك اوقا يوزن سز دن ايشو خلق شوقيدن
 تكري دكل دبريشان يوزن تكري يوزن بن قوطي بيشماري
 ايشو

ايشو سوزنك ديدك كوزن با بود دعوي كيم فلورين حصيد
 پسن رسوز ديكه حقدن با صيب درت سوزني كيم كرم جدي صيب
 حق تعالي خلقه بي يوزن باك دغري دينه كسوتن دردي
 كرك ناضون طه سز كرك خوز بو ايشي اشوزن قرانك انوزنك
 پسن صيب دردي بيشمار كيدن هر بري بزدرن تو صبح قلديك
 نوح نبي صلواتي فلور ديهود صفت حه خليل مقدمي نار غنيم
 يوسف صعبه اولونك با هم سيمانك يوزنك موي عفا
 داوده دم موزن او شري عفا اولوي دري فلوري طيمان
 سنده وار حيدر يوزنك بيشان ياقو دعوي فلور سيمان همان
 كلدي بيشمار ديك با صيب بكا الله نامر سز قلدي صيب
 انورك هر بري برين اشلدي حق تعالي انون باغشدي
 اورش هوشين كوستن موزن حه نه صفو درك وار سه صوزنكا
 حق تعالي قدر بيشماري كوستن دونه هر نه درسه درن

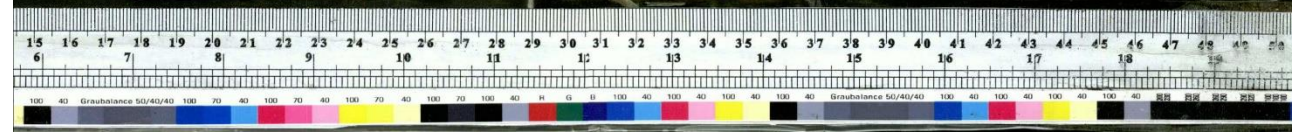
سنجی این بر کشی نیم بندی باد شاه او در صورتی بن سن دینی
 قدری آید در دیکم فایده آنکه در تن بسته و بر در مر
 کز کور بن بسته عاصی اولی او بمبارکت طیفان اولی
 بن هلا و ایمن هم آنکری جبین آنکه در عذری کفی فلهن هم این
 حایر اولی امیدی غافل از غفل استعدک کور لب انکار فلفل
 ناکه اول منکر آن غیب کلمه سون کادنی عذاب
 پس صیب در یک طرفی سیدک سن بر سوزی غایت انصاف اولی
 امیدی سن در یک بن اول نشانه بری اولی بر سن بر اول انصاف
 بقدر الهی ابایی کوز لوی بر بار همان او سنی در
 لبیک فزدنی ابی دین مر صورت کامل کلا سن تا کور
 دردی قند در قزوکی کورم دردی چادرده در او سله بند
 دردی در چادر اجنه کوز در اجدر بر اول تخفه قوی کوز
 او دردی بی غیب از ان کاحصار بشکلی اعضا می برین مظهر
 بشکلی

بشکلی اعضا در کوهی بر کمان بر کوزل قز اولدی کی صاحب کمال
 باشی قلدردی اولی سیددی تکری بر سن رسو ساین دردی
 بشکلی کوز لوی او جیب دیکم جان در دینه بوندن طیب
 دندی دردی کندی یاری او او ایما زفر دوشمی در کوز
 دردی بشکلی کوه اولی صیب حق نقای دند کله بوجیب
 نطقند صورت قیلو در همان بر باغ طبر اعه ریزه از کمان
 بو اولی کوزی بسته در کوزی بر حایر سوزن بشکلی صورت
 اشو جو برین سکلن بر او در ایسن بسته ات دویسن
 بر در غن در سن و بر نقیم در تمسک طاموده فالو مقیم
 پس صیب دیدیکه اولی نشان کل الخمسن در کوز ستر عماد
 شور قوی خرمه کی کم بسوه اولی کونکی یا شو افاج ایله بسوه
 طار بداق و رسون برین بر طاب اندر در مسود یا در قحفه بکعب
 صورت در کوز قاتنه و در کوز شور برین برین با لوز کوز و کوز

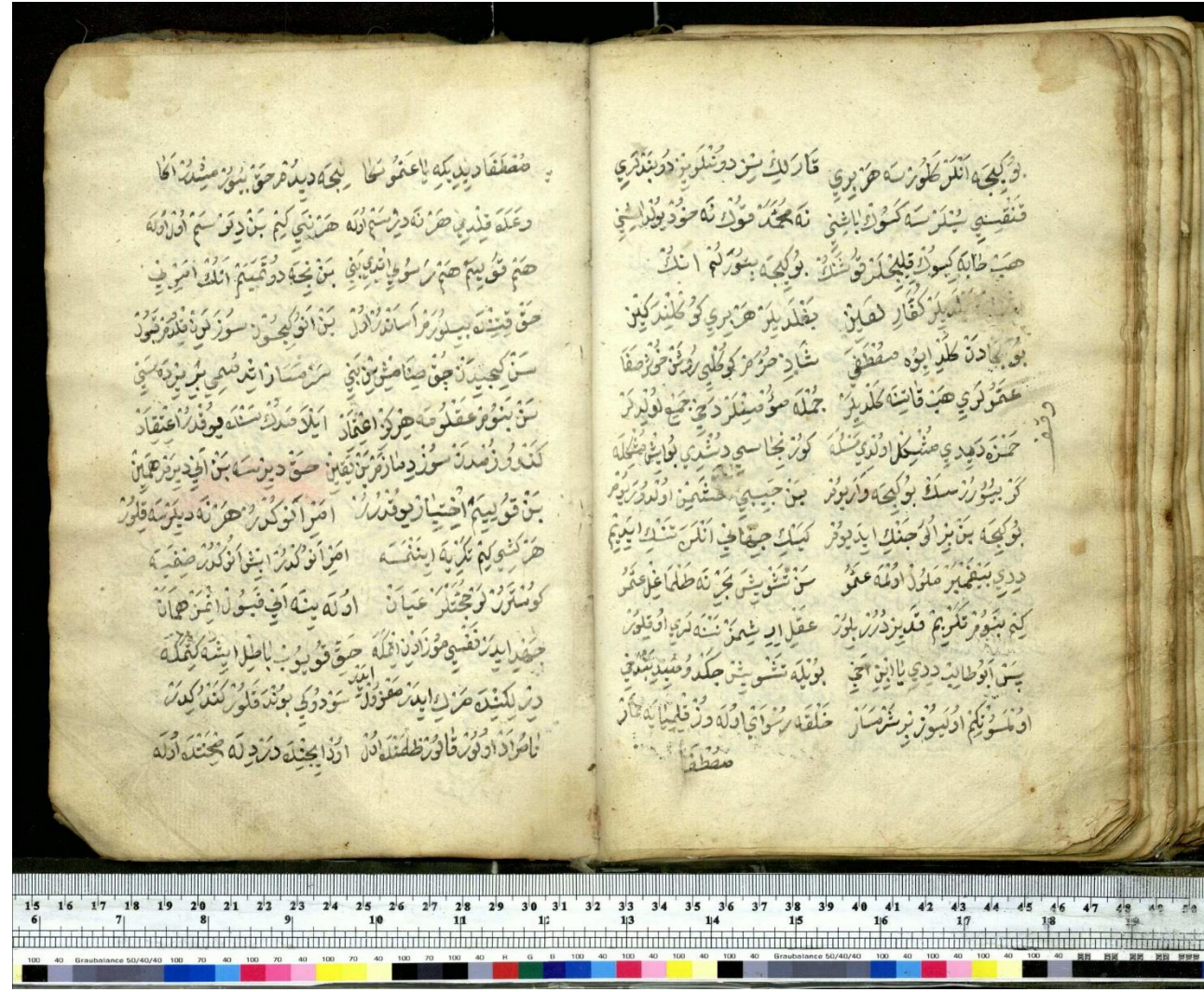
اوردي پيغمبر ابني صفدي يا افواج نكري اصله دردي
 راوي ايدي مندي عاقله زنده طار بلاق پيران افواج دروي جهان
 بندي جزو ناسو ارشدي بدین کور دین کافرین سنجید در دیدین
 اندی اول جهان با طیب بودی بیست کلدی صفتک باطلی دردی حبیب
 شدی دگر دگریم بوی صفتک بو کاجار دوزین احمدی
 دندی دردی تلدی بوزی نشان او شو بوی که ای بکر در عیان
 اخلاقی کی فارو اوسون جهان سولیم اوسون بر یوزی کوزند عیان
 صله طفسون ای بدراون کوی دشون اندن کعبه کلسون عیان
 کعبه بزرگ صوان اوسون عیان دشون اندن قائله کلسون عیان
 خوش فیه لبیلله اجی سولسون نكري بزرگ سوز سولسون
 پس بیته ای بوشون ای جهان سزفته غریبه هر بری دردی عیان
 دشون تر اندن سولسون عیان پس ایسی دخی اوشون تر زمان
 بر پراسی صاع بکوندن نوبجا صود بکوندن یار سوزی در سولسون
 قیومتک

قیومتک ایچینه بون اوسون عیان پس بقا کندن صیغه کلسون عیان
 در سون اول کندن بیته اول سولسون حاق قلسوله اول عیان اوسون
 قلسون اندن پس کوله دشون عیان اندن سکا بز انا نام یقین
 دردی بیغیر که حقا قایر کندن قویله هر نه در سیه ویریز
 بز کور اهل قوس سوزی امر کندن هب قویله در مجلسی صفتک
 کن کماندر امری بخوری بون اندن اخشمه قلدی چوبو سولسون
 وقت کلیم کور کور ای کما کور بیک ای اونه ناسینا بیجا
 بوی دردی قلدی بیغیر جهان بوردی اصلا سیه سوزان
 پس قریش مطلق غری ایلد بکر او شو بصد کور اول محمد دید بکر
 اول ابو جیف بعین قولداریته هم قریش کافر قری هر برینه
 دید بکر کم قاره کور کین دند ای چو تکلم ایچینه سوز اول کور
 شدی دکلیم اول محمد بویجه با صلیب معلوم اولدی چو کور نیجه
 اول بی هاشمک ایز غری قلمی در سوز در دندی

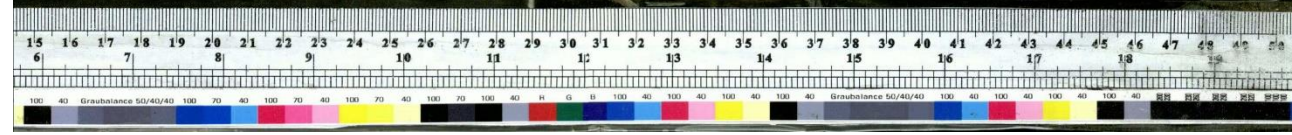
بويجه انگر كلوزه هر پري قار لك سز در نلوز در بند بري
 قنقسي سندر سه سوز يا سني نه محمد سوز نه سوز بولدا سني
 حب طابه كسوز فلجوز قوشند بويجه بنور كم انك
 سوز كزار كهان بقلد يوز هر پري كو كلندر كين
 بو باده كلوز ابو مصطفي شاد هر پري كو كلوز روين حوز صفا
 عموز پري حب قانسه كلوز جمله سوز سندر دي حبه بولدر
 حبه ديدي صيكل اولوز سله كوز نجاسي دسدي بوايه صيكله
 كوز بيوز سسك بويجه وار بوز بن جيسي حشمت اولوز بوز
 بويجه بن بوز او جنك ايد بوز كيك جيايي انك سوز ايد بوز
 دوز بنه بوز ملوز اوله عموز سز سوز بوز نه طما غل عموز
 كيم بنوز بوز بوز قدي بوز بوز عقل ايد شمز سوز لوز او كلوز
 پس او طايه دوز يا بوز ابي بويجه سوز سوز حله و صيد سوز
 اول سوز بوز بوز سوز خلقه سوز اوله دوز قلمباكه سوز
 مصطفى

مصطفى ايد بويجه يا عموز سوز بويجه ديدي سوز بوز سندر اكا
 دعله قدي بوز سوز دوز سوز اوله هر پري كم بن دوز سوز اوله
 هم قوشيم هم سوز سوز ايد بويجه بن بويجه دوز سوز انك امير ب
 حق قنقسيه بيلوز سوز اوله بن انك بوز سوز بوز بوز
 سن كجيدن جن صفا سوز بوز سوز سوز ايد بويجه بوز بوز
 سن بنوز عقل حه هر پري اعقان ايلامد سوز بوز بوز
 كندوز سوز سوز سوز بوز بوز سوز دوز سوز بن ايد بوز بوز
 بن قوشيم اختيار بوز سوز اصرا اولوز بوز بوز بوز بوز
 هر كوي كم نكزه ايد سوز اصرا اولوز بوز بوز بوز بوز
 كوسوز بوز بوز بوز اوله سوز ايد بوز بوز بوز بوز
 جيدر ايد بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز
 دوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز
 ناصرا اولوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز

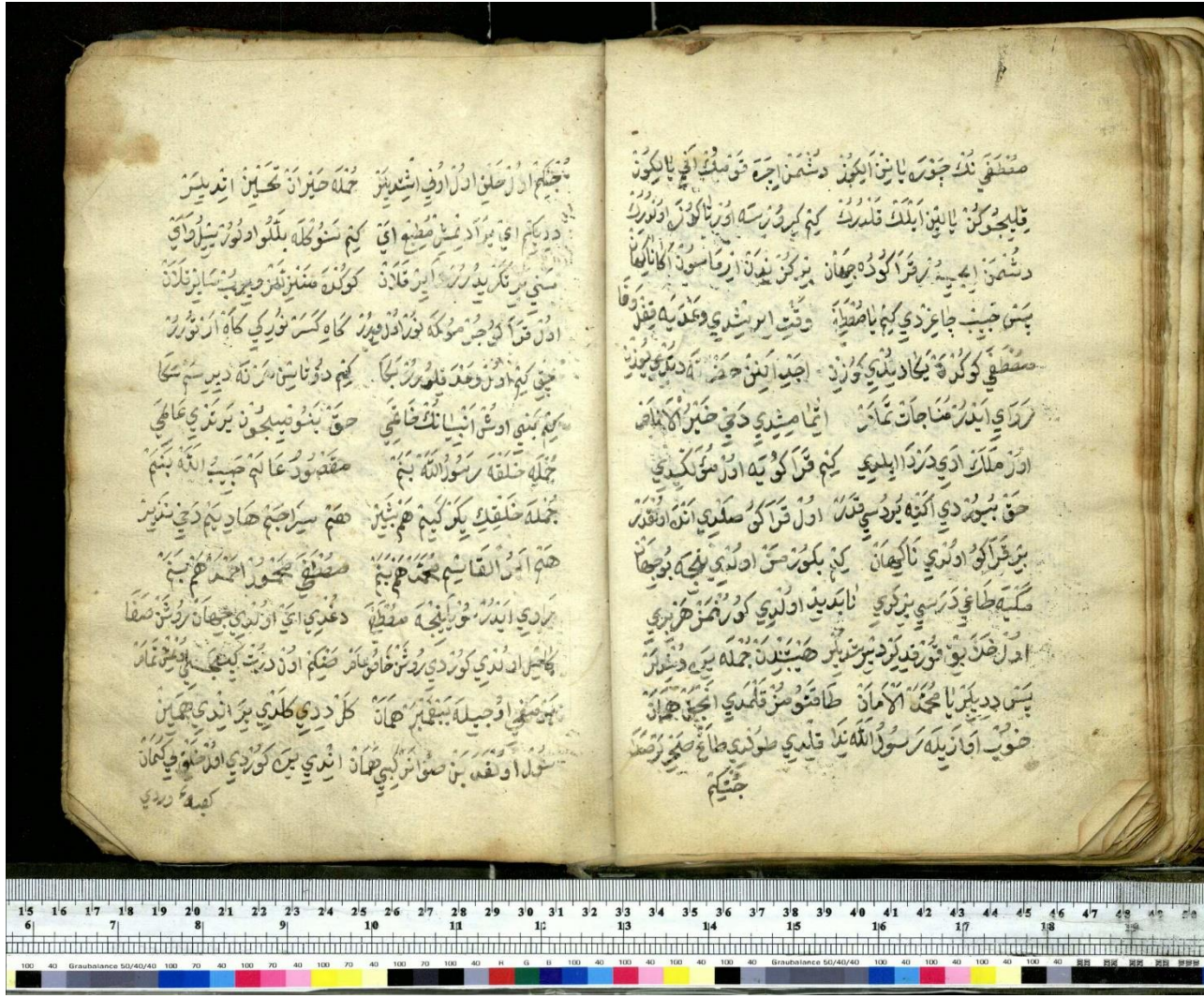
جا و زب فریاد ایندزه بی عدد هر کشتی غمزه اکا جبر کن صد
 در زرا اکا ای یکنی نابکار سن بنو صد در دیو درک ای شایان
 سوز بنیم دنیا بنیم در دیک همان حق سوزی ای شایان در دیک
 کو کلبی شادان اولدی اصحابی ای شایان منقشور اولدی هر بری در دیک
 در دیو بی بخت صفا صفا ای شایان سوز بساعتی جنبل اولدی در دیو
 حق تعالی در دیو سکا سوز کو کلبی قلمه صلور من یا ما
 صم بیوزری کو کلبی سوز ایله سن سن سوز کله نیم نه شیوه سوز
 ای کون حکیم کن اولدی سوز کل در دیک کله من کله سوز
 کن فکان اصری و زرد بن سکا قاصو نردن سوز سوز من سکا
 هر کلم در سوز اولدی اولدی سوز یا حبیب سوز کو کلبی قلمه صلور
 در دیو بی بخت صفا صفا ای شایان دندی اصحابه بو صفا ای شایان
 جمعی شادان حندان اولدی الله حق سوز سوز قلمه صلور
 جنیم اخشام اولدی کن ای شایان کلمه صومیلر سوز سوز ای شایان
 عمولاری

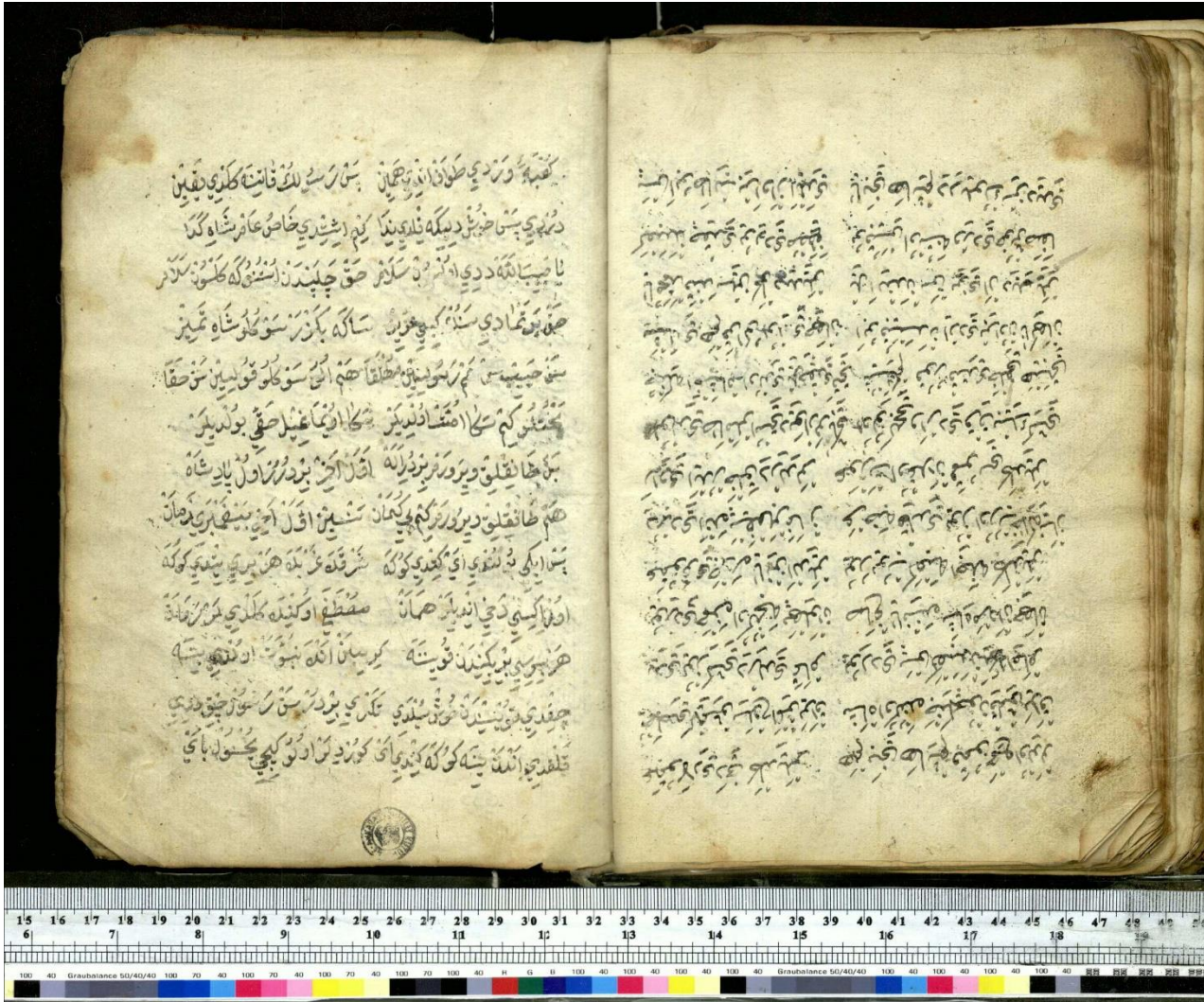
عمولاری در دیو جمله کلمه صومیلر صم بی صفا صفا صومیلر اولدی
 جمعی کلمه صومیلر صومیلر شاه اولدی صومیلر صومیلر
 یودی یوز کشتی در دیو صفا صومیلر صومیلر صومیلر
 یوزدی صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 عمولاری صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 در دیو قلمه صلور صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 راوی ای در خلق صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 طو در صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 جنمده اخشام اولدی صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 بشلدی صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 یا صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 کلمه صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر
 صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر صومیلر

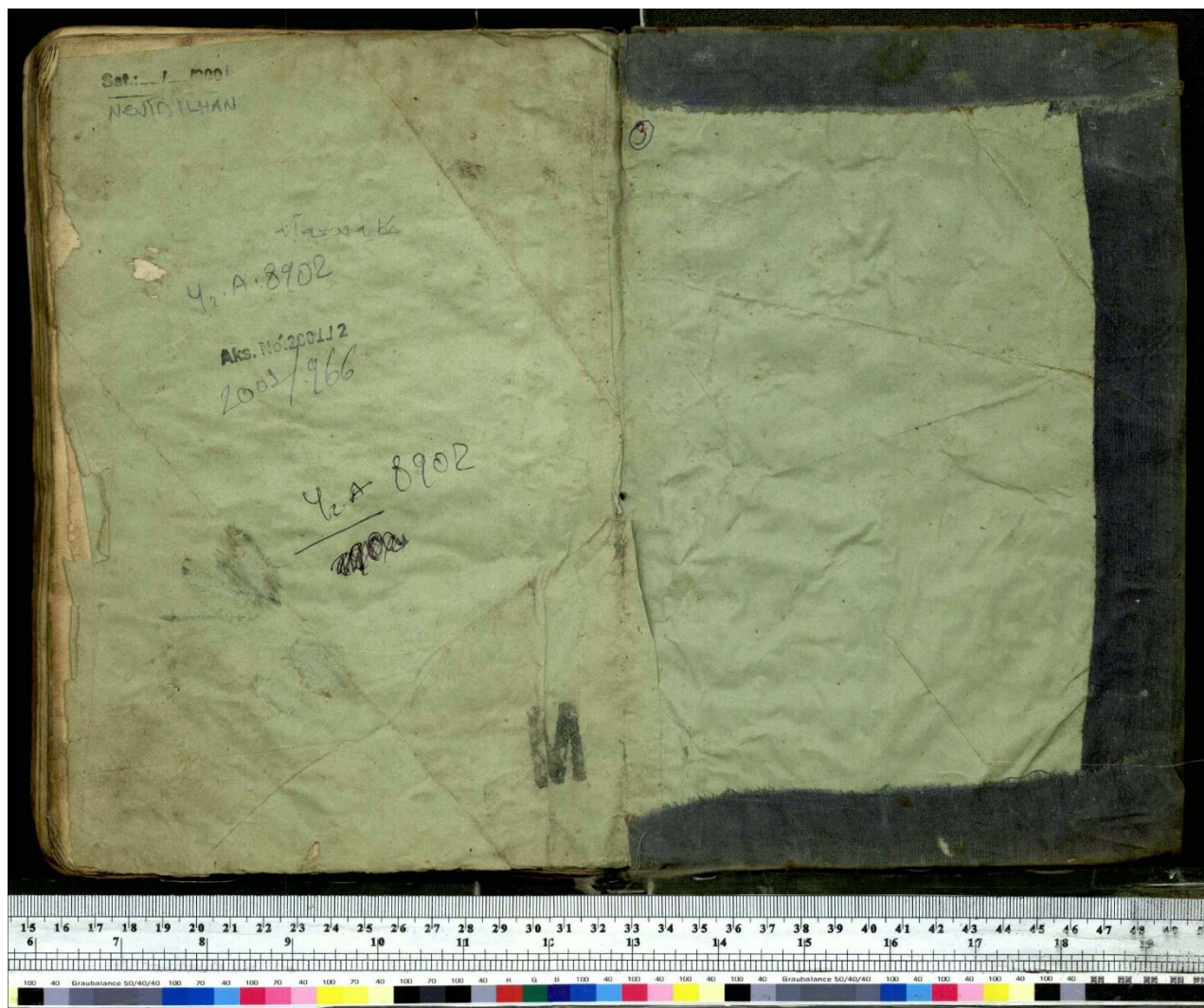
مصطفى نك جوده يارن ايكوز دشمن ابره تن مبدئي اي يايكون
 قابليكون يالين ابلن قلدرن كيم كبر رسته اور ياكوز اور نور
 دشمن اجميه ترشرا كوده جهان بركن ندين ارواسون اكاناها
 پس جيب چاغردي كيم يا مصطفي وقت ابرشدي وعده به نفل
 مصطفى كو كره يگادندي كوزن - اجدا اين حقه ده دگر ي بولن
 زراي ايندز مناجات نماز ائمه صديدي دني حبل الامان
 اور حلك ادي درز ايلدي كيم قران كه اول سوكندي
 حق بپوزدي ائيه بردي تدر اول قران صلي ائنه اوقدر
 بر قران ادي ناكهان كيم بگورسن اولدي بجه بوجها
 ملكه طاي درسي بركري نابديد اولدي كور منظر هر بركري
 اول حن بون نور تدر بركري بركري حمله بركري و سدر
 پس دديكر يا محمد الامان طاقوسز قلندي ايجن جهان
 خوب اوزيله رسول الله ندا قلندي صلودي طاع صبر رصدا
 جشم

جشم اول خلق اول ادي اشد بركري جمله حيرانه حيلن انديس
 در كيم اي براد نكش صفيه اي كيم سنوكله بللو اولور سيز اوي
 سي بركري بركري اين قلان كوكله صندلن بركري سايه قلان
 اول قران كور بركري نور اول بركري كاه كسر بركري كاه اول نور
 حق كيم اول وعده فلور بركري كيم دوناسن مر نه اديس سكا
 كيم كيمي اولش ائيه نك ضافي حق بنو نبيلون بركري عالي
 جمله خلقه رسول الله بنم صقم نور عالم حبيب الله بنم
 جمله خلقك بركري كيم هم بركري هم سير حتم هادي هم دني بركري
 هم ام القاسم محمد هم بنم مصطفى محمد احمد هم بنم
 بر دي ايندز حوا بجه مصطفي دعوي اي اولور جهان روشن صفا
 كاسل اولدي كوردي روشن حاتم صقم اول دريت كيم بركري ايشو نماز
 بركري اوجيله بركري جهان كل دري كلدي بركري جهان
 رسول اولفد بن صقانس بركري همان ائدي بركري اولر سله بركري همان
 كوه ردي

KAPAK

KAYNAKLAR

Kitaplar:

- ABDURRAHMAN BİNTÜ'Ş-ŞATI**, Aişe (1994). *Rasülüllah(s.a.v.)'ın Annesi Hz. Amine*, (Çeviren: İsmail KAYA), Konya: Uysal Kitabevi.
- AKSU**, Ali(2016). *Vefa Sadakat ve Fedakarlık Örneği Hz. Hatice, Hz. Hatice*
Sempozyum Bildirileri, (Editör: Ali Aksu), s. 17-37, Sivas: Dumat Ofset.
- ASIMGİL**, Sevim (1998). *Nübüvvet Hanedanının Sultanı Rasülüllahın Zevcesi Hz. Hatice* (3. Baskı). İstanbul: İpek Yayın Dağıtım.
- BANGUOĞLU**, Tahsin (2000). *Türkçenin Grameri*, Ankara: TDK. Yay.
- ÇELEBİOĞLU**, Âmil (1996). *Muhammediye*, İstanbul.
- DEVELİ**, Hayati (2008). *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu 1*, İstanbul: Kesit Yayınları.
- DEVELİOĞLU**, Ferit (2003). *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- EMRE**, Mehmet(2013). *Büyük İslam Kadınları ve Hanım Sahabeler*(6. Baskı). İstanbul: Çelik Yayınları.
- EREN**, Hasan (1999). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*(2. Baskı), Ankara:Bisim Büro Basım Evi.
- ERKAN**, Mustafa (1993). "Darîr", *DİA*, C.08 s.499
- EROL**, Hülya Arslan (2014). *Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Anlam Değişmeleri*(2. Baskı), Ankara: TDK Yay.
- GÜLSEVİN**, Gürer (1997). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, Ankara: YÖK. Matbaası.
- GÜLSEVİN**, Gürer ve BOZ, Erdoğan (2004). *Eski Anadolu Türkçesi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- HACIEMİNOĞLU**, Necmettin(1984). *Türk Dilinde Edatlar*, MEB. İstanbul: Basımevi.
- HATİBOĞLU**, Vecihe (1981). *Türkçenin Ekleri*, Ankara: TDK Yay.

- KANAR**, Mehmet (2005). *Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, İstanbul: Derin Yayınları.
- KANDEMİR**, M. Yaşar (1997). "Hatice", *DİA*, C.16, s.465-466 İstanbul.
- KARAHAN**, Leyla (2009). *Türkçede Söz Dizimi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- KAZICI**, Ziya (1997). *Hz. Muhammed'in Aile Hayatı ve Eşleri*(3. Baskı). İstanbul: MÜİFV Yayınları.
- KILIÇ**, Ünal (2016). Bir Eş Olarak Hz. Hatice, *Hz. Hatice Sempozyum Bildirileri*, (Editör: Ali Aksu), s. 39-71, Sivas: Dumat Ofset.
- KOCASAVAŞ**, Yıldız (2004),*Türkçede Şahıs Zamirleri*, Ankara: Ankara Üniv. Basım Evi.
- KORKMAZ**, Zeynep (2003). *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, Ankara:TDK. Yay.
- KORKMAZ**, Zeynep (2011). *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları*, 5.Bsk., Ankara: TDK Yay.
- KÖPRÜLÜ**, M. F. (1986). *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- NİŞANYAN**, Sevan(2003). *Sözlerin Soyağacı Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü* (2.Basım), İstanbul: Adam yayınları.
- ÖLKER**, Gökhan (2014). *Kıssa-i Musa Aleyhi's-Selam Ma'a Fir'avn Kavmihi Min Ehli'l- Küfr ve'z-Zalām*, Konya: Palet Yayınları.
- ÖZKÖSE**, Kadir(2016). Tasavvuf Kültüründe Hz. Hatice, *Hz. Hatice Sempozyum Bildirileri*, (Editör: Ali Aksu), s. 107-119, Sivas: Dumat Ofset.
- ÖZTÜRK**, Yaşar Nuri (1998). *Asrı Saadet'in Büyük Kadınları* (3. Baskı). İstanbul: Yeni Boyut Yayınları.
- ÖZTÜRK**, Yaşar Nuri (1998). *Hz. Peygamberin Hanımları*(3. Baskı). Yeni Boyut Yayınları.
- PARLATIR**, İsmail (2006). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara:Yargı Yayınevi.
- SÜER**, Fatih Ramazan (2016).Türkiye'de Hz. Hatice Çalışmaları, *Hz. Hatice Sempozyum Bildirileri*, (Editör: Ali Aksu), s. 137-143. Sivas: Dumat Ofset.

- ŞAHİN**, Hatice (2003). *Eski Anadolu Türkçesi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- TÜRK DİL KURUMU** (1999). *Türk Gramerinin Sorunları II* Ankara: TDK Yay.
- TÜRK DİL KURUMU** (2000). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Ankara.
- TÜRK DİL KURUMU** (2011). Türkçe Sözlük, Ankara.
- TURGAY**, Nurettin (1990). "Hz. Hatice", *Şamil İslam Ansiklopedisi, C.2*, İstanbul: Şamil Yayınları.
- UZUN**, Mustafa İsmet; **AKSOY** Hasan, **YILDIZ** Alim, **ÖZTÜRK** Ali, **KEMİKLİ**, Bilal(2013). Din Ve Edebiyat, *Anadolu Üniversitesi İlahiyat Önlisans Programı İslâm Edebiyatı*, (Editör: Hasan AKSOY), Eskişehir: Anadolu Üniv. Web-Ofset Tesisi, 2-22.
- ÜLKÜ**, Hayâti (1982). *Ashab- ı Kirâm'ın Meşhurları*. İstanbul: Sebât Neşriyat.
- YASTI**, Mehmet (2016). *Kitâb-ı Taşîl-i Tarîķi'l-Muķarrebîn (Rodos Nüşhası) ve Sebîli'l-Mütteb'în (Giriş – İnceleme – Metin – Dizinler - Tıpkıbasım)*, Konya: Palet Yayınları.
- YAVUZ**, Serap (1992). *Hız. Hatice*, İstanbul: Beyan Yayınları.
- YILDIZ**, Alim (2016). Türk- İslam Edebiyatında HZ. Hatice, *Hız. Hatice Sempozyum Bildirileri*, (Editör: Ali Aksu), s. 89-105, Sivas: Dumat Ofset.

Tezler :

- (KARA) TURSUN**, Emine (2010). *Hâzâ Kitâb-ı Hatîcetü'l-Kübrâ(Giriş İnceleme-Metin-Sözlük)*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- ERARSLAN**, Rahim (2016). *Manzûme-i Hatîfetü'l-Kübra*, Yüksek Lisans

Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler, Sivas.

ERKAN, Mustafa (1986). *Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-żarîr) Metin-İnceleme I, Sîretü'n-Nebî (Tercümetü'z-żarîr) Sözlük-İndeks II*, Doktora Tezi, Ankara Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GARİP, Seda (2010). *Gulâmî'nin Dâsitân-ı Hadîcetü'l Kübrâ Adlı Eseri*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖĞÜT, Sibel (2013). *Hz. Peygamber Döneminde İslamın Yayılmasında Kadınların Rolü*, Recep Tayyip Erdoğan Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.

ÖZDOĞAN, Kevser (2013). *Hazreti Peygamber'in Çocukları*, Atatürk Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

ÖZTÜRK, Necdet (2016) *Yazarı Belli Olmayan "Hazreti Hatice Manzumesi"*

Metin-Dil İncelemesi, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

SABUNCU, Ömer (2008). *Hz. Muhammed'in İlk Hanımı Hz. Hatice'in Hayatı ve Kişiliği*, Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.

Makaleler:

EFENDİOĞLU, Süleyman (2007). Edatların Sınıflandırılması, *Erciyes Dergisi*, Yıl: 30, S. 353, s. 27-29.

ERDEMLİ, Kaderiye (2009). Hz. Hatice, *Diyanet İlmî Dergi*, C.45, S.1 s:27-44.

GÜZEL, Ahmet (2012). Hz. Hatice'nin Hz. Peygamberle Evliliği, Çocukları ve Aile Hayatı Üzerine Bir Değerlendirme, *İSTEM*, C.X, S.19, s.57-100.

KORKMAZ, Zeynep (2011). Eski Anadolu Türkçesinin Türk Dilli Tarihindeki

Yeri ve Yapısındaki Temel Nitelikler Açısından Genel Bir Değerlendirme, *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, C:C, S.709, s:39-47.*

ÖLKER, Gökhan (2015). Tarihi Belli Olmayan Eski Anadolu Türkçesi Metinlerinin Tarihlendirilmesinde Yeni Bir Kıstas, *Teke Kül. Edb. Derneği.* s.546-563.

ÖZFIRAT, Bayram (2014). Türk Edebiyatının Manzum İlk Siyeri, Velî'nin Sîretü'n-Nebîsi, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, S.12, s.93-134.*

SABUNCU, Ömer (2009). Hz. Peygamber'in İlk Hanımı Hz. Hatice'nin Hayatı ve Kişiliği, *Diyanet İlmî Dergi, C.XLV, S.2, s. 49-72.*

YATKIN, Nihat (2010). İslam'da Evlilik ve Eş Seçiminde Dindarlığın Tercih Edilmesi, Atatürk Üniv. *İlahiyat Fakültesi Dergisi, S.33, s.47-61, Erzurum:*

Eletronik Kaynaklar:

<http://ktp.isam.org.tr/?url=ktpgenel/findrecords.php>

erişim:(10.09.2016/10.03.2018)

<http://www.enfal.de/ecdad54.htm> erişim:(10.09.2016/10.03.2018)

<http://www.ingilizceosmanlica.com/osmanlica-ingilizce-sozluk-madde-54599.html> erişim⊗10.09.2016/10.03.2018)

<http://www.islamansiklopedisi.info/> erişim⊗10.09.2016/10.03.2018)

<http://www.kamusiturki.com/> erişim⊗10.09.2016/10.03.2018)

[<https://dijitalkutuphane.mkutup.gov.tr/tr/manuscripts/catalog/details/345431?SearchType=2> erişim:\(10.09.2016/05.02.2018\)](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorquSonucYeni.jsperişim⊗10.09.2016/05.02.2018)</p>
</div>
<div data-bbox=)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=645 erişim:(10.09.2016/05.02.2018)

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı:	Adil SOYCAN		İmza:	
Doğum Yeri:	Konya			
Doğum Tarihi:	10.04.1980			
Medeni Durumu:	Evli			
Öğrenim Durumu				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Yeşil Tekke Köyü İÖO		Konya / Meram	1992
Ortaöğretim	Konya İHL		Konya	1998
Lise	Konya Lisesi	Türkçe/Matematik	Konya	2001
Lisans	Selçuk Üniversitesi Fen- Edebiyat Fak.	Türk Dili ve Edb.	Konya	2007
Yüksek Lisans	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bil. Enst.	Sosyal alanlar Eğitimi (Tezsiz)	Konya	2009
İş Deneyimi:	2009 yılında MEB'de Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak çalışmaya başladı. Halen MEB'de bu görevine devam etmektedir.			
Tel:	05363887284			
Adres	Yazır. Mh. Pehlivanşası Sk. No:8/13 Selçuklu /Konya			